REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DOS. Nr. 40001 VOL. Nr. 24

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Fond operativ Diverse declaratii ([illegible]) in legatură cu complotul organizat de Iuliu MANIU și ION MIHALACHE

C57-C9
3/98

Data

P 213/24

Tip. M.A.I. – c. 0755/1963

ROMANIA

Dosarul Nr.______ Vol. Nr. 24

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIA GENERALĂ A POLIȚIEI

ANUL 194__

DOSARUL

relativ la Actele de ancheta privitoare pe martorii acuzării, în complotul organizat de Iuliu Maniu, Ion Mihalache și alții, în fuga

Observațiuni: dela „Tămădău".

Nr. volumului următor: ______

M. O., Imprimeria Națională.

9 Sept 1947

00001

D E C L A R A T I E .

Subsemnatul, General Veteran pensionar NEGREI, născut în 1872 Iulie 1 în Mogoşeşti Iaşy, cu urmare a declaraţiunilor ce am dat la 7 Septembrie, răspund rezumativ şi la următoarele întrebări, cari pot complecta acele delcaraţii deja atunci şi la Malmezon.-

Intrebare: 1. Data de când aţi fost înscris în P.N.T.(de când activaţi)?

Răspuns: 1931 eşit, la pensie, m'am înscris la P.T.Dr. Lupu şi am fost preşedinte la jud. Vaslui; apoi m'am contopit cu P.N. şi am devenit Vice preşedinte; iar după sinuciderea profesorului Andrei P., am rămas preşedinte al P.N.T.Vaslui Pe timpul legionarilor am fost atacat de ei şi nu am scăpat decât impuşcând mortal pe şef (v.dosar Unceşti).

In timpul ocupaţiei nemţeşti, nu am mai activat şi nu am mai fost la Vaslui, după ce a venit Ruşii am fost în 1945 odată, să se aleagă preşedintele conf. statutelor; atunci Dl. Mihalache a trimis să prezideze, adv.G. Măcărescu, cu dispoziţia să nu fiu ales şi nu am fost ales.- Dl.Maniu nu a zis nimic! Deci, din 1945 nu mai sunt în P.N.T. decât simplu membru fără nici un atribut de răspundere sau drept de a asista la delegaţii, congres etc.-

Intrebare: 2.- Data când a luat fiinţă secţiunea militară?-

Răspuns: Secţia, put militarătecnica, avea fiinţă de prin 1930; era şi în 1946, când s'a dat voie că militarii să voteze, condusă de: Col.St. Stoika, numit de Dl.Maniu, nu făceam parte din acea secţie.

Intrebare: 3.- Data când aţi luat conducerea secţiei militare ?

E.F. ../..

00002

Răspuns: Ofiţeri toţi şi soldaţii având voie să voteze, P.N.T., a transformat secţia pur militară, in cerc profesional militar, cu caracter politico militar, potrivit art.58 din statute care se aplicase numai la Celelalte profesiuni.-

In acest scop Dl.I.Mihalache preşedintele Capitalei, a dispus (v.pr.v.Nr.1) că un comitet provizoriu, prezidat de Col.St.Stoika şi cu membri: gen.Gr.Stoika, gen.V.Zorzor, V.Barbu col.Fetecău şi Culan....? să adune militarii din Capitală şi să aleagă un comitet definitiv al C.P.M. pe Capitală.

Foştii mei elevi m'au rugat să viu să-mi pun candidatura pentru ca în cap să fie un general, nu un Lt.Col.avansat în rezervă.-

M'am prezentat şi am fost ales (v.pr.v. 34 şi 35) preşedinte probabil contra aşteptărilor multora chiar de la conducere.

O dată ales, şi fără a fi primit nici o indicaţie sau instrucţiuni, de la conducere, am dat personal directive şi am împărţit atribuţiunile de detaliu, pe care trebuia să le aprob sau nu.

Intrebarea: 4.- Structura organizatorică a secţiunei împreună cu numele membrilor din comitetul de direcţie şi al secţiilor?

Răspuns: Se vede din prima şi ultima dare de seamă a mea (v.pr.Nr.Nr.47), cum şi din mersul lucrărilor de la dosar.- Structura reprezintă concepţia proprie a unuia care este şi pedagog şi didactic (normalist), care a instruit generaţii de copii sau de generali timp de zeci de ani, fiind ofiţer tecnic şi de front, şi-a vroit a se arăta că militarii es din ţărani, că rău a făcut P.N.T. (v.pr.v.47) de a-i neglija, că în nici un for răspunzător politic al acestui partid, nu sunt ofiţeri, ca în alte ţări sau chiar la liberali. C.P.M. trebuia să fie un sindicat organizat democratic în inte-

..//..

resul ofiţerilor şi gradelor pensionari şi deblocaţi şi în interesul electoral al P.N.T. partid recunoscut, prin inţelegerea de la Moscova şi prin armistiţiu, ca partid legal; conform legei electorale militarii activi, având drept la vot era natural că şi ei să fie iniţiaţi în chestiunile politice, ca să voteze cu un partid oare care, şi era mai bine a fi educaţi, în acel partid de către C.P.M. respectiv, de cât de cutare sau cutare bisericuţă politică civilă a acelui partid; dar nu s'a aprobat.

Am avut însă indicaţia (singură de altfel) de a nu primi în C.P.M. pe activ şi nu i-am primit.-

Dar nu am reuşit, să am in C.P.M. al capitalei de cât puţine grade mari, 10%, restul erau grade inferioare; moticul este că multe grade mari nu sau înscris pentru a nu se ştie ce politica fac; dar mulţi lucrau direct cu conducerea, cum au fost gen. Rădescu, Sănătescu etc. - de care nu ştiam că fac parte din P.N.T., sau alt partid.-

Ca atare comitetul de direcţie conţinea pe cel provizoriu (v.pr.v.Nr.1), în capul căruia am venir pe neaşteptate, provocând nemulţumiri, cari au dat naştere unor curente ostile sau bisericuţe în jurul unor v.preşedinţi, sau motive de a lucra uniti direct cu conducerea!; nu mi-am tulburat însă, în planurile de organizare, ci cel mult le-a întârziat. Comitetul se compunea din: gen. G. Negrei preşedinte, Col. St. Stoika prim vice preşedinte (ajutor), gen. V. Zorzor, Gr. Stoika şi V. Barbu vice preşedinţi; membri: Căp. M. Zaharia, S.Lt. Walter, S.I. Lăzărescu, Maistru Cazan; Maestru....? şi plutonier Albu.

S'a hotărit a ~~patr~~ pastra numele celor 3 secţii ai vechii secţii militare:

Secţia tecnică şi de organizare condusă de

..//..

generalul Gr. Stoika.
Secţia documentară condusă de Col.C.Dumitre.
Sub directa răspundere a primului v.preşedin te şi ajutori.-
Secţia juridică condusă de gen.V.Zorzor.
Fiecare secţie îşi alegea benevol membrii din diferite arme şi specialităţi,în înţelegere cu primul vice preşedinte şi numea sau propunea să se numească în sânul ei comisiun de specialitate; aşa a fost, de o pildă,în secţia juridica,numită o comisiune în care maiorul Pupa Deblocat să prezinte scrisă,pri secţia juridică,o lucrare despre chestiunea deblocaţilor,alta pentru chestiunea pensionarilor,era vorba şi de una pentru chestiunea I.O.V.

Dar,în scurtul interval,în care a putut să funcţioneze C.P.M. (Nov.1946 până la Paşt 1947,când s'a luat vacanţă şi apoi nu s'a ma lucrat) nu s'a ajuns la nimic definitiv ni-a impedecat de a perfecta această organizare.

Dispoziţiunea,ce dădusem (v.pr.v.) era c Or cine poate prezenta o lucrare prin secţia respectivă; dar comitetul va da o preşedintelui care va hotărî,scris pe ea,dacă se poate ţine în sală ca expunere sau dacă nu, în urma discuţiei din sânul comitetului (v.pr.v.); nu eram dictator.-

Intrebare: 5.- Scopul şi rolul fie cărei secţii şi subsecţii (şi de cine erau conduse efectiv) ?

Răspuns: S'a răspuns la Nr4.

Secţiile erau conduse de fie care şef al ei, cu asistenţa frecventă a Col.St.Stoica prim vice preşedinte (ajutorul).

Ele nu se ţineau numai la Club.
Nu am asistat decât la şedinţele plenare şi era dispoziţia că dacă întârzii peste 15, conduce v.preşedintele; dar nici nu intrâm înainte de 15, de cât chemat ca : "e gata"!

Intrebare: 6.- Activitatea dusă pe teren politic la

..//..

•Club de membri?

Răspuns: Activitatea pur politică o duceau membri. la circ.politice respective,unde erau obligaţi de C.P.M. să fie înscr şi.
La club era dispoziţia să se studieze: Programul P.N.T. statutele şi în urma legea electorală, căci mai ales cei mici aveau nevoie de aceasta şi am declarat adesa (v.pr.v.) că C.P.M. este o academie pentru cei mici în grad şi tineri. Citeaua "Dreptatea" la care era abonat biroul.- Pentru cei cari nu aveau radio,li se rezuma câteva noutăţi de către secţia documentară cu control. Nu s'a avut timp să se organizeze bine această secţie. La unele discuţiuni s'a retras cuvântul celor cari făceau critici politice (v.pr.v.) de către preşedinte; unii au demisionat.-

Intrebare: 7.- Activitatea dusă de membri în afară de Club,pe tărâm politic ?

Răspuns: Nu i-am urmărit; nu-i vedeam decât câte 3 ori pe lună de la 5 la 7 p.m. şi nu pe toţi. Circumscripţiile politice î-i avea mai des; ele i-a intrebuinţat probabil,a face discuţii politice.-

Intrebare: 8.- Activitatea politică în cadrul P.N.T.-

Răspuns: O făceau mai mult la circ.politice,ele i-au intrebuinţat ca delegaţi la urne pe o parte din ei; noi le-am citit legea electorală.-

Intrebare: 9.- Activitatea politică a membrilor în afara P.N.T. ?

Răspuns: E posibil să se fi prezentat la alte partide zicând că nu sunt N.T.? unii au fost ceruţi să meargă cu americanii să împartă alimente în Moldova şi fiind bine plătiţi au primit (de o pildă L.Lt.Lăzărescu); alte cazuri nu-mi amintesc.

Intrebare:10.- Frecvenţa ofiţerilor la şedinţele de la

Club ?

Răspuns: Activi nici unul; de rezervă şi pensionari puţini; deblocaţi mai ales grade inferioare, cei mai mulţi.-

Intrebare: 11.- Frecvenţa ofiţerilor la şedinţele secţiilor ?

Răspuns: Foarte slabă şi neregulată; mi s'a plâns adesa şefii de secţii şi am dispus că cine lipseşte de 3 ori, fără motiv, este exclus din secţie, probabil că-i plictisau discuţiile inutile.-

Intrebare: 12.- Promisiuni făcute cadrului disponibil, (natura lor şi de cine erau făcute) ?

Răspuns: Nu cunosc ce promisiuni s'ar fi făcut; cred însă că ele au fost făcute în discursurile premergătoare alegerilor la care nu am arătat la nici una, majoritatea recunosc nevoia deblocării. Ofiţerii din acel cadru au pus chestiunea în o şedinţă sau două, prin arătarea unor nedreptăţi, cari s'ar fi făcut şi atunci Comitetul a dispus, cum s'a arătat mai sus, că secţia juridică să primească propuneri de la o comisiune în care să intre maiorul Pupa şi chestiunea să fie supusă preşedintelui spre a decide; nu s'a enunţat aceasta dispoziţie.

Intrebare: 13.- Numele delegaţilor: Sectoare Judeţe Arme Regiuni. Misiunea de legătură cu centru

Răspuns: După şedinţa, dare de seamă prima şi ultima la care a asistat Dl. I. Mihalache (V. Nr. 47), s'a încetat orce lucrare relativ la organizarea pe ţară, din ordinul său.-
Până la acea dată, se primise numai pr. v. de comitet pe 3-6-7 judeţe; ele s'au trimis D-lui I. Mihalache (Vaslui, Timişi...) Destinarea pe Regiuni: gen. V. Zorzor Vechiul regat, gen. V. Barbu Ardeal şi Banat, Col. Stoika, St. Capitală

00007

Pe arme a fost vorba să se facă alegeri regula şi erau propuneri, dar nu s'a avut timp a se perfecta nimica.- Mijloacele de legătură cu centru erau: poşta, ziarul Dreptatea şi curieri; dar nu s'a aplicat, mulţi au fost arestaţi. Nu-mi amintesc ce delegaţi ar fi fost şi nu erau de cât provizorii, nu încă aleşi, decât la Capitală: Col.St.Stoica: pe Capitală, cu dreptul de a-şi numi delegaţi provizorii, pe capitală (sectoare) până la alegeri, s'a numit pe: gen.Deculescu, Col. Stătescu şi gen.Vasilescu A., după cât ştiu definitiv, nu s'a făcut nimică, din lipsă de timp (adică nu s'au făcut alegeri pe sector).

Intrebare:14.- Cum s'a organizat tineretul militar ?

Răspuns: Nu s'a organizat încă, din lipsă de timp; tineretul făcuse înainte, de alegerea comitetului, un memoriu Dlui Maniu ca să fie alipit tineretului Universitar; nu s'a făcut aşa ceva; iar memoriul a fost arătat de către siguranţă lui S.L.Lăzărescu, pe care la chemat ca informator de la birou.-

Intrebare:15.- Activitatea dusă de tineretul deblocat ?

Răspuns: Nu o cunosc şi nu am însărcinat pe nimeni să fie delegat al C.P.M., mulţi s'au înscris la Facultate şi alte şcoli şi or fi avut legături cu tineretul Universitar în afara ştiinţei mele (probabil).

Intrebare:16.- Activitatea dusă de tineret la Club ?

Răspuns: Asculta conferinţele şi directivele date, se punea la curent cu programul şi cu statutele; nu era încă organizată grupul lor.-

Intrebare:17.- Activitatea tineretului în afara Clubului

Răspuns: Nu am controlat-o şi nu aveam încă mijloacele pentru aceasta.-

..//..

00008

Intrebare:18.- Activitatea tineretului în cadrul par.dului ?

Răspuns : Ţinea de circumscripţiile politice respective şi la dispoziţia lor ; au fost puşi delegaţi la urne.-

Intrebare:19.- In afara Partidului ?

Răspuns: V. Nr.17.

Intrebare:20.- Ce misiuni se dădeau acestor tineri.

Răspuns: de la C.P.M. mai nici una,decât să se pună la curent cu statutele,programul şi legea electorală,restul ţinea de circ.politice.

Intrebare:21.- Ce fel de plan a făcut Gen.Gheorghieş ?

Răspuns: Nu'l cunosc; Dl.Mihalache mi-a spus că ar fi pentru organizarea C.P.M. pe ţară şi că a amânat chestiunea;nici nu aşi fi reţinut-o, dacă aşi fi fost sigur că Dl.Mihalache la anchetă,nu ar fi declarat'o,ne având după mine nici o importanţă deosebită.-

Intrebare:22.- Aversiunea între Dvs.şi Gl.Gheorghieş, (motiv) ?

Răspuns: Nu poate fi nici o aversiune între noi; ne stimăm reciproc; Mi-a fost elev, am găsit numai,ca trebuia să-mi spună,el nu şeful,că i-a dat o lucrare;departe de mine ideia de a gândi că nu aşi fi înaintat acea lucrare cu elogii şi departe de a fi supărat.

Intrebare:23.- Ce ştiţi despre maior Pupa; ce studiu a făcut el?

Răspuns: I-am cerut să exprime secţiei juridice chestiunea deblocaţilor,după părerea sa şi aceasta se refereze; lucru nu s'a executat.

..//..

Intrebare:24.- Câte conferinţe s'au ţinut în club, subiect şi de cine ?

Răspuns: Prin pr.v.Nr.42 cred am anunţat să se prezinte subiecte şi am fixat prima conferinţă cerută de Col.St.Stoika; „Armată de mâine' care s'a ţinut şi criticat în 2 şedinţe (v. pr.v.); s'a mai ţinut una de gen.V.Zorzor, despre pensionari şi deblocaţi (v.pr.v.); una de Col.Cantea de strategie, şi restul mai puţin importante s'au amânat după cât îmi amintesc.-

Intrebare:25.- Conf. afară de Club ?

Răspuns: Nici una.-

Intrebare:26.- S'au făcut diverse planuri, proecte şi studii, cari n'au fost predate Dvs., ci direct la Centru, de cine?

Răspuns: Dl.Mihalache mi-a spus de acel proect a lui Gen.Gheorghieşi despre org.C.P.M. pe ţară; ancheta de la Malmezon, mi-a citit fraze, din un proect de org.a armatei şi am declarat şi susţin că nu-l cunosc decât, conferenţa pe scurt a Col.St.Stoica "Armata de mâine" pe care am discutat-o şi urma s'a trimet la centru, cu acele comentarii (pr.v.); dar nu s'a avut timp (este la dosar).
Cred că s'a mai dat lucrări direct la centru un număr din membrii din C.P.M., dar din gradele mari neinscrise în acest cerc ci acoperiţi.-

Intrebare:27.- Organizarea armatei române (premilitare, scop, etc.) ?

Răspuns: Centru nu putea să aibă decât, ce i-aşi fi trimis şi nu aveam decât scurta conferinţă a lui Col.Stoika; pe care repet nu am trimis'o, dar am cerut autorului ei să concre-

tizeze acele principii într'o lucrare detalui; acest lucru nu l'a făcut, către mine nici el nici secţia de organizare; probabil nu au avut timp.-

Intrebare:28.- Conferinţa Col.Stoika, cu subiectul "armata de mâine", ţinută în prezenţa Dlui Mihalache (rezumat al conf.şi efectul produs) ?

Răspuns: In faţa Dlui Mihalache Col.Stoika a vorbit scurt şi rezumat, despre conferinţa, ce ţinuse el în sală, cu mult înainte (şi care conf.este la dosar).-
Ce a vorbit a 2-a oră, de acelaşi subiect nici n'am fost atent şi cred că nu a produs nici un efect special.-

Intrebare:29.- Dece aţi cerut col.Stoika să scrie conferinţa sa ?

Răspuns: Pentru ca toţi trebuia s'a dee scrisă, la dosar şi el întârziase şi acea conferinţa făcea obiectul de discuţie, în 2 procese verbale, cari trebuiau la darea de seamă, care însă nu s'a făcut, cum am arătat.-

Intrebare:30.- Aţi primit conferenţa, ce aţi făcut cu ea?

Răspuns: Este la dosarul anchetei de la Malmezon cum am mai repetat; este în 3 max.4 pagini.

Intrebare:31.- De câte ori a asistat Mihalache la şedinţele plenare ?

Răspuns: O singură dată, poftit insistent, pentru prima şi ultima dare de seamă (v.pr.47) a mea.

Intrebare: La şedinţele secţiilor ?

Răspuns: Nu pot spune dacă a asistat sau nu; cred că nu !

Intrebare:32.- Ce a spus (activitate, ~~petre~~ pe teren, arme, raniţe, baricade etc., hotărârile luate şi efectele, produse) ?

Răspuns: Ce a spus in esenţă am scris în pr.vr.M... mi-a mulţumit mie şi comitetului de activitatea arătată; să continuăm a lucra, dar că nu este de părerea mea, că acest C.P.M., este şi pe ţară, el este numai pe capitală şi pentru ţară va hotări Dl.Maniu; că ofiţerii sunt o clasă de intelectuali; cari au prin deprindere spirit de autoritarism şi exactitate, care trebuie adaptat ideilor democratice (ca răspuns la afirmaţia mea că P.N.T. a neglijat această categorie de cetăţeni; că să avem în vedere că astăzi luptele politice cer o pregătire mai importantă, la care trebuie să ne gândim, etc.; a făcut oarecare comparaţie între ideologele partidelor etc. D.Mihalache are talent de vorbitor (v.discursul delà Aro la dosar); Eu nu fac însă atenţie, decât la ideile pozitive dintr'un discurs, care poate avea şi înflorituri, care nu mă interesau; nu prea eram nici atent că vorbisem mult şi eram şi obosit asemenea discursuri auzisem multe. Poate a fi exprimat şi fraze din intrebare, dar nu le-am reţinut.-

Intrebare:33.- De cine a fost insoţit ?

Răspuns: De omul său de incredere adv.G.Măcărescu, de secretarul cercurilor profesionale inginer Popescu Botoşani, cred că de G.B.Constantinescu prov.de veterinărie, v.preşedinte la Capitala şi de alţii.-

Intrebare:34.- De câte ori a participat Penescu la şedinţele plenare şi pe secţii ?

Răspuns: La plenare nici odată, la secţii nu ştiu.

Intrebare:35.- Ce a spus (ce instrucţiuni a dat şi ce hotărâri s'au luat) ?

Răspuns: La şedinţele plenare sau mie personal nu ar fi îndresnit să-mi dee instrucţiuni, ci eu l'aşi fi putut inştiinţa.-
Nu a dat nimic, prin cineva la C.P.M., ci poat

personal la membri, sau secretar.

Intrebare: 36.- S'au împărţit manifeste cu ocazia vizitării acestora ?

Răspuns Nici odată, după ştirea mea.-

Intrebare:37.- Dar înainte de vizite ? după vizite ?

Răspuns: Cred că s'ar fi împărţit numai la circ. politice, la ofiţerii cari trebuia să fie delegaţi la urne; dar nu sunt sigur.-

Intrebare:38.- Ce a spus col.Gheorghiu Muscel (vecin cu Mihalache) la conferinţa ofiţerilor deblocaţi. Ce ştiţi despre el ?

Răspuns: Când mi s'a cerut să-i dau cuvântul, la discuţii conf. Gen.Zorzor,mi s'a spus că este ofiţer bun de stat major,deblocat. El a inceput să spună că întâi să vorbim de deblocaţi şi apoi de pensionari; altfel ar fi o neleegiure; a vorbit puţin de oare care deblocări nedrepte şi l'am rugat a înceta,arătându-i că chestiunea aceasta este mai grea şi ca probă e că, misiunea,o comisiune specială,să o prezinte prin secţia juridică; apoi în şedinţa următoare am dispus că nu se mai poate da cuvântul ofiţerilor cari nu sunt membri în C.P.M.; căci intrebat de mine acel colonel, da se va înscrie, a răspuns că încă nu,că trebuie să vorbească cu Dl.I.Mihalache, lucru care a produs defavorabil. (v.pr.v.)

Intrebare:39.- Unde se află arhivele secţiei militare, Mihalache a dat ordin de distrugere ?

Răspuns: Arhiva vechii secţii militare nu am văzuto,ceeace cea a C.P.M. a conducerei este la dosarul anchetei; cea a col.Stoinescu fost secretar, şi a secţiei militare nu m'a interesat; un şef nu intră în detalii. Nu cred că să se fi dat ordin de distrugere,nefiind pericol,cu nimic.-

..//..

Intrebare: 40.- Aţi avut depozit de arme ?

Răspuns: C.P.M. nici odată nu ei făcea vr'o pază. C.P.M. era o org.auxiliară (art.58 statute) a circ.politice; când Clubul a fost atacat l'au apărat oamenii de serviciu fără arme.-

Intrebare:41.- Legăturile cu M.S.M. (de cine erau făcute) ?

Răspuns: Nu aveam nevoie de ele şi nu avem drept la ele; noi găsim legi şi decrete numai în Mon.Of.

Intrebare:42.- Legăturile cu misiunile aliate (idem

Răspuns: Nu emitau, de cât poate sporadic,cu unii membrii şi din ordin,cum a fost cazul cu ofiţerii ceruţi de americani pentru a împărţi alimente în Moldova, cum s'a mai spus.-

Intrebare:43.- Ce cereau (lucrări)misiunile aliate? (De cine erau făcute) ?

Răspuns: Nu am idee; misiunile aliate aveau relaţiuni de la centru,C.P.M. nu a întocmit lucrări decât puţine şi care se discutau în sală,unde putea să le asculte orcine.-

Intrebare:44.- Se predau din proprie iniţiativă (de cine erau predate) ?

Răspuns: V. Nr.43.

Intrebare:45.- Dacă se înaintau copii după pr.verbale ale şedinţelor plenare sau de secţii, misiunilor aliate din proprie iniţiativă sau cerute ?

Răspuns: Nici odată - v.mai sus Nr.43.

..//..

Intrebare: 46.- Cine a intocmit planul de org. a armatei ?

Răspuns: Nu am nici o cunoştinţă de acel plan şi cine l'ar fi întocmit, cum am arătat şi cu Nr.26 la 30, nu am cunoştinţă de cât de mica conf.a Col.Stoică care este la dosar.-
Ancheta de la Malmezon, mi-a citit câteva fraze din o lucrare de acest gen, dar am declarat, ca nu o cunosc; că cerusem lui Col.Stoika să traducă ideile reduse din conf.sa într'un plan de organizare detăliat, lucrat cu secţia de org.(Gen. Stoika); această lucrare nu am primit'o, căci aşi fi pus'o in discuţia comitetului cu rez oluţia mea că aşa lucram eu.-

Intrebare: 47.- Când s'a intocmit planul de org.a armatei ?

Răspuns: După cum arăt în Nr.46, nici odată, după ştirea mea.-

Intrebare: 48.- Dela cine aţi primit acel plan de org.a armatei ?

Răspuns: (v.nr.46,47 şi 26 la 30); de la nimeni şi nici odată.

Intrebare: 49.- Prin col.Stoinescu l'aţi primit şi predat lui Stoika ?

Răspuns: Nici cum, nu l'am primit de la nimene!; Lucrarea ce cerusem lui Col.Stoika era importantă şi cum am spus la Nr.46, nu o puteam primi şi înapoia pur şi simplu; Col.Stoika mi-a trimis prin Col. Stoinescu conferinţa sa ţinută şi discutată in 2 pr.v. căci primul exemplar nu era curat şi trebuia s'a trimit la Centru, lucru ce nu am facut şi ea este la dosar. Dacă primiam şi planul cerut nu-puteam păstra, ci trebuia pus şi el in

//

Comitet cum am spus; De altfel Col. Stoinescu de prin 15 Iunie nu a mai venit la mine; aşa că nu cred să fi plecat fără a-mi depune o lucrare cerută şi importantă.-

Intrebare: 50.- Planul a fost dat lui Maniu prin Serdici de către Col.Stoika ?

Răspuns: E posibil; ei sunt legaţi prieteneşte şi apropiat de Dl.Maniu.

Intrebare: 51.- Col.Stoika susţine că planul de org.a armatei a fost cerut de Dl.Maniu?

Răspuns: M'ar mira foarte mult, că Dl.Maniu să nu mi-l ceara mie ! dar totul e posibil ! E mai posibil însă că: Col.Stoika după ce a văzut părerile mele şi ale comitetului şi discursul Dlui I.Mihalache (v.pr.v.47) unde a cerut probabil inadins să repete şi el ceva din conferinţa spre a se afirma autor (v.dosar)lucru care mi s'a părut curios atunci,s'a gândit să nu.mi mai prezinte lie lucrarea,ca poate o modificăm,ci să spună la centru că eu o cunosc (că este cu antetul secţiei de organizare,a C.P.M. presupun) şi că eu l'am rugaţ s'o prezinte el şefului de partid; am dovedit însă că nu am văzut acea lucrare făcută cum este şi data peste capul meu; şi o fi ~~ţinut~~ ţinut să n'o modific însuşindu-mi cine ştie ce idei a lui personal, lucru la care nu am obiceiul.-

E adevărat că foarte rar am văzut pe şefi şi nu-mi place a mă evidenţia că nu am nevoie,se facă antişambră cei mai tineri,cari au nevoie de promovări.

Cer dar să nu mi se pună mie în socoteală, cea ce nu am făcut sau nu cunosc eu ca preşedinte, sau membrilor cercului P.M., cari au rămas conduşi

de mine şi nu au deviat sau lucrat de cât în vederile mele şi nu peste capul meu.-

Rolul meu a fost de şef cari dă directive, controlează execuţia şi în nu intra în detaliile ei, decât când nu-i plac.

Afară de ce am declarat aici şi la 7 Septembrie, sau la Malmezon (în total vr-o 35 pagini de coală), cred inutil a mai fi interogat, că nu aşi putea de cât se repet cele declarate deja.-

Din toate se vede că, departe de a face ceva clandestin, nepermis sau daunator ordinei, am căutat să sindicalizez pe ofiţerii din P.N.T. şi pe gradaţi spre a-i ajuta să n'o iee razna şi să le fac un serviciu lor şi obştiei; nu am reuşit, căci cei mari în grad m'au evitat, P.N.T. nu m'a încurajat, iar ofiţerii mari în grad din partid, au lucrat cu centrul diminuând importanţa C.P.M. în care a rămas mai mult grade inferioare.

Eu nu am fost numit de centru, ci alegerea mi-a fost contra aşteptărilor; am fost rugat să vin la alegeri ca să nu fie condus C.P.M. de un Lt.col. înaintat în rezervă şi care avea nevoie de compensaţii.-

In C.P.M. nu se facea politica militantă, era o academie pentru cei necunoscatori a legilor electorale, statute, programe etc., în P.N.T. democratic recunoscut de aliaţi, şi am lucrat cu uşile deschise.-

Cer acuma să fiu judecat liber că am nevoie fiind de 76 ani grav bolnav [redacted]

Aceasta este declaraţia mea scrisa şi subscrisă de mine nesilit.

ss.General Negrei.

Bucureşti 9 Sept.1947.

14 Septembrie 1947.

00017

R E F E R A T

Reţinutul GENERAL VETERAN NEGREI GABRIEL, de ani 76, căsătorit fără copii, domiciliat in Bucureşti, Str.Brezoianu Nr.7, (in prezent internat in Spitalul Militar Regina Elisabeta).

1.- Este membru al P.N.T. din anul 1931.

2.- Din Octombrie 1946 a activat in secţia militară P.N.T.

3.- Preşedinte al secţiei militare P.N.T.

4.- A prezidat şedinţele secţiei militare, ce se ţineau la sediul din Str.Clemenceau.

5.- A făcut un grafic colorat, indicând locul secţiei militare in P.N.T.

6.- A făcut un regulament de funcţionarea secţiei militare P.N.T., pe ţară (sperând să devină şef al acestei organizaţii pe ţară), a fost oprit insă de Mihalache.

7.- A dat raportul de activitatea secţiei militare lui Mihalache, cu ocazia venirii acestuia la una din şedinţele secţiei militare P.N.T.-

8.- A organizat secţia militară după propria sa c concepţie.-

9.- A delegat pe Col.Stoica Stefan, cu organizarea secţiei militare din Capitala, pe Sectoare politice, sub conducerea secretariatului Capitală şi a lui Popescu Botoşani.

10.- A cerut Maiorului Popa să facă un studiu despre militarii deblocaţi.

11.- A delegat pe Col.Stoica, Generalul Zorzor, şi Colonel Cantea să ţină câte o conferinţă.

a.- Colonel Stoica "Armata de Mâine".

b.- General Zorzor "Pensionari şi Deblocaţi"

c.- Colonel Cantea "Strategie".

12.- A cerut Colonelului Stoica să concretizeze şi să-i prezinte scris principiile conferinţei "Armata de Mâine".

DECLARA CA:

1.- A fost ales comitetul secţiei militare P.N.T.

..//..

în Octombrie 1946, compus din:

a.- Preşedinte, General NEGREI
b.- Prim vice-preşedinte, Col.STOICA
c.- Vice-preşedinţi, Generali STOICA, ZORZOR şi BARBU V.
d.- Membrii: Cpt. ZAHARIA, Slt. LAZARESCU şi WALTER, Plut.Major ALEU şi maestru CAZAN.

2.- Secţia militară P.N.T., era compusă din 3 subsecţii:

a.- Organizarea sub conducerea Gen.Stoica
b.- Documentarea " " Col.Demetrescu
c.- Juridica " " Gen.Zorzor

3.- Au fost aleşi delegaţi pe sectoare : Gen. DICULESCU ACHILE şi VASILESCU, Col.STATESCU.

4.- Au luat fiinţă secţii militare în oraşele: Vaslui, Timişoara, etc.

5.- Au fost desemnaţi delegaţi pe regiuni:

a.- Vechiul Regat, Gen.Zorzor
b.- Ardeal şi Banat, Gen.Barbu
c.- Capitala, Col.Stoica Stefan.

6.- Au fost numiţi delegaţi pe arme (nu-i cunoaştem).

7.- Tineretul militar a făcut un memoriu, care a fost inaintat lui Maniu, prin care se cerea să fie afectat Tineretului Universitar.

8.- General GHEORGHIES, a făcut un proect de organizarea secţiei militare pe ţară, care a fost predat lui Mihalache.

9.- Cu ocazia vizitei lui Mihalache la una din şedinţele secţiei militare, acesta a apreciat activitatea secţiei militare, mulţumind Generalului Negrei şi comitetului şi indemnându-i să continue a lucra mai departe, menţionând că ofiţerii sunt o clasa de intelectuali, cari au prin deprindere spirit de autoritarist şi exactitate în vederea luptelor politice la care trebue să se gândească.-

La aceasta şedinţă MIHALACHE a fost insoţit de advocatul MACARESCU, ING. POPESCU BOTOSANI şi Prof.Universitar Veterinar GH.K.CONSTANTINESCU.

10.- La una din şedinţele secţiei militare Col. GHEORGHIU MUSCEL, in timp ce vorbea despre deblocaţi, a fost intrerupt şi solicitat de Generalul Negrei, să se

înscrie în secţia militară, la care Col.GHEORGHIU, a răspuns că are să-l întrebe mai întâi pe Mihalache, deoarece este vecin cu el. Colonel GHEORGHIU a fost recomandat de către Gen. Zorzor, ca un f.bun ofiţer de Stat Major.

11.- Arhiva secţiei militare P.N.T., se află la Col.STOENESCU, secretarul secţiei, iar o parte la dosarul secţiei, la Siguranţa.

12.- Se ţineau şedinţe restrânse ale subsecţiilor sub preşedinţia Col.Stoica Stefan la "METROM" unde acesta avea serviciu.-

13.- Comandorul Aviator MURESETEANU la una din şedinţele secţiei militare, a început să critice regimul actual, a fost oprit însă de Generalul NEGREI.

Din declaraţiile date până în prezent, reese că Generalul NEGREI, ştie foarte,foarte multe,însă răspunde numai ceiace î convine; de aci triniterile din declaraţiile date (vezi procesul-verbal Nr.... dela dosar) unde a fost inserat numai ceiace a fost în cadrul strict legal,în conformitate cu art.58 din Statutul P.N.T. de funcţionarea a Cercurilor Profesionale.

Intrucât este internat în spital, fiind bolnav de anemie pernicioasă,inimă şi genito urinare,nu poate rezista prea mult timp, pentru a fi anchetat,decât cca. jumătate de oră, în care timp răspunde la întrebări sau dă declaraţii, după care cere permisiunea de a merge afară sau a sta în pat.

COMISAR ŞEF,

Babei Gheorghe.

[signature]

11 Sept 1947

00020

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general GABRIEL NEGREI veteran decla următoarele,ca răspuns la noile intrebări de mai jos.

1.- Ce înţelege prin secţie militară tehnică ?

R.- Că sectia se ocupă de tehnica militară,adică de a face proecte de construcţie de arme,nu de modul de a le întrebuinţa,adică de tactică sau strategie militară.-

2.- Ce înţelege prin C.P.M. cu caracter politico militar ?.

R.- Adică cerc care deprinde pe militari şi în chestiunile politice,cum ar fi exercitarea corectă a dreptului politic de vot,dat militarilor prin noua lege electorală.-

3.- Ce ştiţi despre activitatea secţiei militar condusă de col. STOIKA ?

R.- Mai numica ea dura de prin 1930 şi nu cuprindea depe atunci chestiuni politice şi numai temec militare ; dar nu-i cunosc arhiva si activitatea cred că era redusă deoarece P.N.T. nu da atenţie la militari / V.Pr. v. 1947/

4.- Unde se mai ţineau şedinţele secţiilor în afară de club şi de ce ?

R.- Unele la col. STOIKA la biroul lui la Metrom,fiindcă la club erau camerele ocupate de alte organizaţii.-

5.- Câte sedinţe restrânse s'au ţinut la Dvs; cine a luat parte? ce s'a discutat ?

R.- O singură sedinţă la început pentru a hotărî modul de a lucra propus de mine; au luat parte 3 vice preşedinţi din patru / lipsea general STOIKA/.

6.- Există o evidenţă a ofiterilor deblocaţi înscrişi în P.N.T.?

R.- La C.P.M. nu ; poate la secretariatul P.N.T

.//.

ei se înscriu la circ. politice şi apoi veneau la C.P.M.

7.- Ce se urmărea de Dvs prin organizarea pe arme?

R.- Ordinea şi răspândirea,aveam nevoie de a vorbi despre artilerie ? nu pomeneam chestiunile în vag,ci chemam pe preşedintele militarilor artilerişti să-i dau insărcinări anumite .-

8.- Ce curieri cunoaşteţi.-

R.- Pe niciunul ; nu eu mă ocupau să cunosc corespondenţa ci biroul din club.-

9.- Ce tineri inscrişi la Facultăţi şi care erau contingenţa lor cu studenţii.-

R.- Nu aş putea răspunde la detalii cari nu priveau pe preşedinte.-

lo.- S'a încercat organizarea grupului de militari, care era enponental lor ?

Rl.- Nu cunosc această denumire,conducătorul militarilor din C.P.M.,era preşedintele,el da directivele.-

11.- In ce conferinţă col. STOIKA "armata de mâine"? şi de ce s'a criticat în 2 şedinţe ?

R.- Conferinta este la dosar ca şi cele 2 pr. verbale care arăta criticele,cerute de mine.-

S'a criticat in bine şi în contradictoriu,aşa de o pildă: Col. STOIKA spunea că să nu fie gradat militar cine nu are clase de liceu; eu am opiniat că nu este democraţie, că gradaţia cu clase de liceu nus ~~şi~~ numai decât cei mai destoinici etc.majoritatea vorbitoriilor s'a alăturat la părerea mea etc.-

12.- Cine este ofiţerul pe care laţi desemnat să facă cronica internă.-?

R.- Mi-aduc aminte că am cerut a se numi unul propus de secţia de organizare şi ca va propune ceva, dar nu-mi aduc aminte şi nici nu s'a mai ţinut apoi rezumate de cronică internă.-

13.- Ce ştiţi despre generalul Ilenşi ?

R.- Mi-aduc aminte că lucra cu generalul ~~infanc~~ defunct Rujinski in sectia militară şi că a fost secretar general la Ministerul Apărării Naţionale,este de infanterie provenit din armata austriacă.-

14.- Ce mebrii cunoaşteţi,cari angajează discuţii urmate de critice asupra politicei interne şi

./.

00022

de ce natură erau ?

R,- Nu imi amintesc,deoarece se ştia că nu permit in sedinţă;un singur caz am de relatat când un maior,care era turmentat,în chestia deblocaţilor a spus ceva contra Conducătorilor li l-am oprit,s'a dat dimisia pe loc şi nu a mai venit,era inscris la o circ. politică şi numele lui incepea cu R. dar l-am uitat.-

15.- La câte sedinţe restrânse a asistat col. STOIKA?

R.- La prima / v nr. 5 / şi odată l-am chemat singur pe el, cred ca să-l intreb despre lucrarea gen. GHEORGHIESdară ştia că a trimis-o direct sefului capitalei,eu eram bolnav.

16.- Numele ofiţerilor cari au însoţit pe Americanii la împărţirea alimentelor.-

R.- Nu mi s'a cerut mie ci la secretariatul P.N.T. , unosc numai pe slt. LAZARESCU fiindcă el mi-a spus-o.

17.- Ce ştiţi despre regulamentul special al C.P.M. elaborat de MANIU şi MIHALACHE.-

R.- Nimic,nu cred că MANIU a elaborat aşa ceva, Reg.CP.Mprezent i l-am trimis eu/ este la dosar/,dar nu am primit confirmarea.Şeful capitalei a elaborat Regulamentul Capitalei in care se vorbeste in general de toate cercurile profesionale,a cărui secretar era POPESCU BOTOSANI.-

Acel regulament dădea reguli de alegeri atele de cât cele din statutulw P.N.T,lucru relevat de mine către partid./ v.pr.v. şi Reg. Cap. dosar/

Aceasta este declaratia scrisă si subscrisă de mine nesilit prin care am confirmat cele din 9 Sept. că n'am spus nimic nou.[redacted].-

/ss/ GRAL GABRIEL NEGREI

1? Septembrie 1947.-

22 Septembrie 1947.-

00023

II

R E F E R A T

Urmare referatului depus pe ziua de 14 Sept. a.c., privitor pe generalul veteran NEGREI GABIREL / în prezent internat la spitalulul militar Regina Elisabeta din Bucuresti/, am onoarea a raporta că începând din ziua de 18 Septembrie a.c., generalul NEGREI numai poate fi anchetat întrucât i s'a făcut de către medicii dela secţia genito-urinare o primă operaţie urmând ca în scurt timp să i se facă a doua operaţie.-

COMISAR SEF.-

BABEI GHEORGHE,

[signature]

00024

M. Carpe

DECLARATIE

Sunsemnatul general Al. Gheorghieş,domiciliat în str. Mântuleasa nr. 5,în continuarea declaraţiilor ce am dat,declar :

1.- XX Ştiu că au fost două conferinţe la C.P.M. al Capitalei,unde a asistat Dl. Mihalache.La una am fost,la cealaltă nu.-

2.- Eu când am prezentat planul de organizare al C.P.M. pe partidul P.N.T. adică pentru a activa pe întreaga ţară,aveam să desemnez cine să fie şefii celor trei birouri,ce compuneau organizaţia propusă.-

In momentul când eu am prezentat planul de mai sus XXXXXXXXX Dlui Mihalache,Dsa la frunzărit şi mi-a spus" să-l las,că-l va studia,deoarece acest plan, conţinea şi justificarea concepţiei lui.-

3.- Scopul C.P.M. pe partid,a fost dublu:

a.- A pregăti partidul pentru a guverna,sub raportul conducerii militare,înţeleg prin aceasta pregătirea M. de R. şi a M.S.M.

4.- Pe dl. general Negrei C îl consider ca un bun tehnician militar,dar ca o persoană extern de orgoli oasă- Motiv pe care l-am evitat.-

5.- Toată conducerea militră din P.N.T. inainte de înfinţarea C.P. Militare,o avea colonelul Stoika St.

Afirma aceasta,deoarece,Dl. Cezar Simionescu şeful sect. II negru,când m'am plâns de neactivitatea în partid,mi-a propus să intervină pentru mine a activa în secţia militară / organizaţia militară/ condusă de col. St. Stoika,lucru ce am refuzat.-

Despre neactivitatea mea, m'am plâns şi Dlui Mihalache,la prima întâlnire, la care Dsa mi-a răspuns, cu aer de încurajament,că sunt prea nou in partid,iar persoanele care primesc însărcinări,sunt verificate.-

6.- Socotesc că numai datorită pregătirei sale

./.

tehnice militare și pe de altă parte și vechimei di.. partid, a fost desemnat cu conducerea C.P. M. Cpitela.

Aceasta este declarația pe care o dau de bună voe și-o susțtin.-

/ss/ gl. Gheorghieș.-

tehnica militara şi pe dosită parte şi conducerea din partid, a fost desemnat ca conducerea C.P.M. Capitalei.-

Aceasta este declaraţia pe care o dau de bună voe şi o semnez.-

/ss/ gl. Gheorghieş.-

DECLARATIE

Sunsemnatul general Al. Gheorghieş, domiciliat în str. Mântuleasa nr. 5, în continuarea declaraţiilor ce am dat, declar :

1.- ~~Xx~~ Ştiu că au fost două conferinţe la C.P.M. al Capitalei, unde a asistat Dl. Mihalache. La una am fost, la cealaltă nu.-

2.- Eu când am prezentat planul de organizare al C.P.M. pe partidul P.N.T. adică pentru a activa pe întreaga ţară, aveam să desemnez cine să fie şefii celor trei birouri, ce compuneau organizaţia propusă.-

In momentul când au am prezentat planul de mai sus ~~xxxxxxxxx~~ Dlui Mihalache, Dsa la frunzărit şi mi-a spus" să-l las, că-l va studia, deoarece acest plan, conţinea şi justificarea concepţiei lui.-

3.- Scopul C.P.M. pe partid, a fost dublu:

a.- A pregăti partidul pentru a guverna, sub raportul conducerii militare, înţeleg prin aceasta pregătirea M. de R. şi a M.S.M.

4.- Pe dl. general Negrei C îl consider ca un bun tehnician militar, dar ca o persoană exterm de orgoliosă- Motiv pe care l-am evitat.-

5.- Toată conducerea militră din P.N.T. înainte de înfinţarea C.P. Militare, o avea colonelul Stoika St.

Afirma aceasta, deoarece, Dl. Cezar Simionescu şeful sect. II negru, când m'am plâns de neactivitatea în partid, mi-a propus să intervină pentru mine a activa în secţia militară / organizaţia militară/ condusă de col. St. Stoika, lucru ce am refuzat.-

Despre neactivitatea mea, m'am plâns şi Dlui Mihalache, la prima întâlnire, la care Dsa mi-a răspuns, cu aer de încurajament, că sunt prea nou in partid, iar persoanele care primesc însărcinări, sunt verificate.-

6.- Socotesc că numai datorită pregătirei sale

./.

tehnice militare şi pe dealtă.parte şi vechmei din partid,a fost desemnat cu conducerea C.P. M. Cpitala.-

Aceasta este declaraţia pe care o dau de bună voe şi o susţin.-

/ss/ gl. Gheorghieş.-

VI/

copie vezi vol. 6. f 85-96.   6 Septembrie 1947

D E C L A R A Ţ I E

= = = = = = = = = = = =

Subsemnatul General AL. GHEORGHIEŞ, născut la Iaşi în 1885, căsătorit, având un copil major, pensionar din anul 1942, scos anticipat de I. ANTONESCU, domiciliat în Bucureşti Str. Mântuleasa Nr. 5, asupra celor întrebate, declar următoarele:

a/. M'am prezentat la Dl. MANIU / prima dată când l-am cunoscut de fapt/ în Str. Sfinţilor, cu cererea de înscriere în partid, pe la finele anului 1944, sau mai probabil, în primăvara anului 1945. Am fost bine primit.

De aici, am fost trimis la D-rul N. LUPU, care m'au primit foarte rece şi vorbind foarte puţin, m'a repartizat la Sectorul II. Negru, unde era şef Dl. CEZAR SIMIONESCU.

b/. Lungă vreme, nu mi s'a dat nici o întrebuinţare aceace m'am determinat să mă plâng D-lui C. SIMIONESCU, care mi-a spus: " să intervin la secţia militară a P.N.T., unde colonelul STOIKA ST. este preşedinte. Subsemnatul am refuzat, pe motivul că sunt general de Corp de Armată, iar el Colonel, plus că suntem aceiaşi promoţie.

E de remarcat, că Secţia Militară, funcţiona înainte de înfiinţarea cercului profesional militar al Capitalei, iar sediul îl avea în Str. Clemenceau, la sedinţa partidului.

c/. În felul acesta, am stat în partid, fără a fi folosit din timp, în vederea unui serviciu important, ce cred că l-aşi fi putut îndeplini mai târziu. Apreciez aceasta, ca un viciu de organizare a partidului, sub raportul pregătirei cadrelor.-

d/. La înfiinţarea Cercului Profesional Militar al Capitalei, am luat parte, /sub preşedinţia D-lui COPOSU/, la şedinţa de alegeri, unde G-ralul ZORZOR şi Colonelul ST. STOIKA, rugându-mă în sală m'a trecut pe lista candidaţilor.- Deşi îmi dădeam seama că nu voi avea nici-o şansă - sala era plină cu circa 150 persoane, ofiţeri superiori, inferiori, subofiţeri ş

./.

maiştrii, cari nu mă cunoştiau, totuşi am acceptat, pentru a nu da naştere la acuze malițioase.

După ce D-ral ZORZOR şi Colonelul STOIKA, au făcut darea de seamă asupra activității lor, s'a hotărât la alegeri şi natural au fost aleşi; Dl. General NEGREI, G-ral ZORZOR, Gl. STOIKA, şi Col. STOIKA.-

Subsemnatul, de-atunci, n'am mai fost la nici-o şedință al C.P.M.C., până la şedința finală cu Darea de Seamă la care a participat şi Dl. MIHALACHE. Şi nici n'am activat în niciun fel nici la acest Cerc, nici în afara lui, deşi G-ralul ZORZOR şi Dl. Gl. NEGREI m'au chemat mereu. Motivul, a fost lipsa de încredere, în posibilitățile lor de conducere.- Dl. Gl. NEGREI, este o fire foarte mândră şi foarte autoritară, iar G-ralul STOIKA şi Colonelul STOIKA, fiind promoție cu mine, aşi fi avut o colaborare dificilă.-

Şi n'am activat nimic, nici în partid, deoarece n'am fost chemat la nici un Comitet, mic sau mare şi nici Secretariatul P.N.T., nu s'a ocupat de persoana subsemnatului.

Dintre membrii marcanți ai partidului, n'am cunoscut decât pe domnii: SEBDICI şi COPOSU, dar ca persoane particulare, în societate şi nici decum ca persoane politice, cu care să am un contact oficial.- Plângându-mă D-lui COPOSU, de situația mea, D-sa a spus: " nu sunteți încă cunoscut, să aşteptăm până la alegerile generale."

e/.- M'am prezentat a doua oară la întrunirea C.P.M.C., cu ocazia încheierii activității sale, când Darea de Seamă a D-lui General NEGREI, a fost făcută în prezența D-lui MIHALACHE.

Au luat cuvântul, domnii Gl. NEGREI, Col. STOIKA, Gl. ZORZOR şi Dl. MIHALACHE.-

Dl. General NEGREI, a arătat toată activitatea, mai mult analizând ce-au produs subalternii săi, iar acolo unde s'a prezentat cu inițiativă proprie şi anume organizarea câtorva Cercuri Profesionale Militare în provincie, Dl. MIHALACHE s'a opus imediat, anulându-i măsurile luate.

Colonelul ST. STOIKA, a repetat conferința sa "Armata de mâine", iar Generalul ZORZOR, a expus ce studii juridice a întreprins.

Dl. MIHALACHE, a mulțumit tuturora pentru munca depusă şi a raportat că nu aprobă, măsurile luate în județe.

./.

00031

Subsemnatul, am plecat cu impresia că:

- Activitatea C.P.M.C., a depăşit cadrul unui cerc profesional local, intrucât problemele ce trebuiau luate în considerare, nu puteau fi de cât de pur interes personal al ofiţerilor adică chestiuni materiale, economice, sanitare, culturale, revendicări etc. şi nici decum, probleme de organizare de armată /secrete/ C.P.M. Judeţene, juridice etc. care trebuiau să fie puse unui Centru superior de partid.-

- Prezenţa D-lui MIHALACHE, am considerat-o mai mult pentru a mări prestigiul C.P.M.C., unde lipsa de conducere şi de procedură a şefilor, au adus conferinţe lezante pentru guvern şi chiar pentru U.R.S.S., Informaţiile mi-au fost date de colonellul Stătescu, în acelaşi spirit de dezaprobare.-

f/.- In primăvara anului 1947, interesându-mă dacă P.N.T., face vre'o pregătire, sub raportul conducerii armatei / Minister de Războiu şi M.S.M./ în vederea unei eventuale guvernări şi constatând că nu există nici-una şi încă slabul şi nepotrivitul randament al C.P.M.C., m'am hotărît să fac act de iniţiativă şi să propun P.N.T., constituirea unui Cerc Profesional pe Partid, care să aibă o dublă misiune.-

- Pregătirea militară a P.N.T., pentru a putea conduce prompt şi în plină cunoştinţă, toate treburile armatei, imediat ce ar fi dobândit guvernarea;

- Dirijarea şi coordonarea activităţii tuturor C.P.M., judeţene, inclusiv Capitala, pentru un randament omogen.

In acest scop, m'am prezentat D-lui Preşedinte MANIU, care - a aderat imediat şi m'a trimis să iau contactul cu Dl. MIHALACHE.-

M'am prezentat apoi, D-lui MIHALACHE, care a fost deasemenea de acord şi a rămas să-i prezint o schiţă, cu organizarea acestui C.P.M. pe partid.-

Tot atunci, când am discutat cu D-sa, chestiuni politice ale zilei, am constatat net că:

a/. Are o mare încredere în viitorul partidului, prin propria sa forţă, din care cauză nu găsea necesar nici conferinţe publice, nici cea mai mică manifestare şi aştepta în linişte; ba mai mult, considera acestea ca periculoase, sau riscante, pentrucă presupunea, că în sală, sau la ieşire, s'ar putea produce bătăi,

./.

ciocniri ,care ar putea degenera în ciocniri antisemite,ceia-ce ar fi fost foarte periculos,pentru partid,în fața puterilor occidentale.-

b/.- Nu-mi acorda,cred,încrederea la care mă așteptam, atunci când i-am obiectat că au fost lăsat în neactivitate,motivând aceasta că membrii noui trebuesc verificați,iar în membrii vechi,există chiar o gelozie,împotriva celor noui veniți.-

Nu prea încurajat,m'am prezentat totuși,peste câtva timp,cu o schiță de organizare /totul pe două aferturi coală/ și o justificare.In mare aceasta schiță cuprindea: a/.Un grup de conducere,constituit dintr'un general Șef,2 generali ajutori și un cabinet sau Stat Major propriu. b/.Un grup politic c/. Un grup militar,în care intrau diferite birouri,precum: organizare, - instrucția - personal - administrație - justiție informații /statistică/ etc.

Dl.MIHALACHE,văzând-o a exclamat "aceasta necesită studiu,o lăsați la mine" și pe urmă am început să-i dau explicații,cum ar lucra diferitele eșaloane,având ca bază: Convenția de Armistițiu,Tratatul de Pace și Directivele Politice ale P.N.T.-

Deși nu m'a mai chemat,m'am dus singur,la Dl.MIHALACHE, /toate vizitele au fost făcute la locuința D-lui NESTOR BADEN/ cu care ocazie,mi-a spus,că principial este de acord,dar să-l mai amânăm,ca nefiind de actualitate.- Acest fapt,cred că s'a petrecut prin luna Mai - Iunie.

Ultima vizită,am făcut-o D-lui MIHALACHE,cu circa o săptămână înaintea tentativei sale de plecare,când i-am cerut:

- Părerea D-sale,pentruca fiul meu,Locot.RADU GHEORGHIU din R.3.A.G.București /azi comprimat pe 1 Septembrie/ să se înscrie la Partidul Comunist.-

- Un sprijin,pentruca subsemnatul să pot găsi un post convenabil la vre'o întreprindere,- căci sunt fără mijloace suficiente de trai.

La prima chestiune,mi-a răspuns că după masă va consulta D-lui Președinte MANIU,și-mi va telefona.N'am mai primit nici-o comunicare.-

./.

La a doua,mi-a răspuns,că nu cunoaşte nici-o întreprindere,la care să intervină.

Am plecat,fără cea mai mică discuţie,a procesului lăsat./ C.P.N.,al Partidului/.

Cu această ocazie,a lipsei mele materiale,ţin să fac o digresiune,care va ajuta la luminarea poziţiei mele sociale.-

1/.Am fost comandat al Corpului II.I,Bucureşti,cu care ocazie,am mânuit toate maşinile auto ale Capitalei şi toţi evreii din Bucureşti,fără ca cineva să fi făcut atunci sau azi,cea mai mică obiecţiune asupra demnităţii mele.

2/.- Mi s'a cerut dimisia în 1943,din postul de director al Exploatărilor Soc.Naţ.de Gaz Metan,pentru a se curma,cu "bolşevismul Generalului GHEORGHIU şi cu sovietele sale de la Mediaş"!/ Se poate verifica aceasta prin registrul de şedinţe,al Comitetului de Conducere din Bucureşti şi prin Dl. Inginer GHEORGHIU,Directorul Creditului Minier,care mi-a luat apărarea.-

Aprecieri asupra conducerii Partidului N.T.

1/. Problema organizării cadrelor,a fost sumar tratată,pentrucă elementele apte de-un randament pozitiv şi cu o reputaţie,în vederea unei misiuni,ce li s'ar fixa în cadrul general.-

2/. Partidul N.T.,nu trebuia să părăsească colaborarea iniţială,în care se angajase la 23 August 1944,că trebuia să muncească mai departe,alături de primii colaboratori. Colaborare, nu înseamnă acord perpetuu,ci muncă fără precupeţire, până la terminarea misiunei - indiferent greutăţile.

Şi marile naţiuni,au avut multe neînţelegeri în timpul colaborării,dar îndeplinirea misiunei i-au făcut să lucreze mai departe,făcându-şi reciproc concesiunile necesare.

3/.Partidul N.T.,trebue să-şi pue în linia I-a de lucru,elementele cele mai de preţ şi nu elemente noui sau de o altă categorie,pentrucă situaţia ţării,la acea vreme /armistiţiul şi aspectul [illegible]/ impunea concentrarea celor mai valoroase figuri politice.-

Cred că Dl.MIHALACHE,ar fi fost necesar,direct în guvern.-

./.

4. Partidul Naț.Țăr.trebuia să ia, indiscutabil, parte și la greaua muncă din parlament, cu atât mai mult cu cât, nu ne poate fi permis să refuzăm mandatul poporului, care acordându-ne încrederea, ne-a trimis în parlament, să-l reprezentăm.

Problema recunoașterii alegerilor, sau a nerecunoașterii trebuia să fie, secundară.-

5/. Dl. MIHALACHE, nu trebuia să-și părăsească postul pentrucă:

- poporul nu trebue părăsit în clipele grele;

- D-sa, era cel mai tânăr, cel mai dinamic, vicepreședinte și deci cel mai indicat să fie imediat pe teren, în mijlocul poporului, când acesta ar fi căzut într'o criză periculoasă partidului și chiar țării.

Î N C H E E R E.

- Subsemnatul m'am înscris în P.N.T., după scoaterea mea la pensie, cu anticipație, de către guvernul I. ANTONESCU, numai pentru a-mi asigura existența, cândva.

- N'am făcut parte din Secția Militară, a P.N.T., dinainte a Cercului Profesional Militar al Capitalei.

- N'am făcut parte nici din C.P.M.C., sau din vre'o altă formațiune politică - militară, nesubversivă și cu atât mai mult subversivă, dacă va fi fost.

- N'am luat parte la ABSOLUT la nici-o întrunire politică de partid, fie restrânsă pe Comitete, fie generală pe partid, nici chiar la sediul din Str. Clemenceau.

- Mica mea preocupare, a fost constituirea unui C.P.M., pe partid.- Rezultatul, nul.-

- Am fost la timpul cuvenit și sunt și azi, împotriva modului cum conducerea P.N.T., a rezolvat, următoarele chestiuni:

a/. Colaborarea în guvern, și ca durată și din punct de vedere calitate.

b/. Părăsirea de post a D-lui MIHALACHE.

c/. Activitatea parlamentară.

d/. Plângerea exclusivă, numai la Anglo-Americani.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și o semnez propriu.-

ss/G-ralul Gheorghiescu

6 Septembrie 1947.

copie regi vol. 6 f 85-96.

00035

6 Septembrie 1947

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General AL.GHEORGHIES, născut la Iaşi în 1885, căsătorit, având un copil major, pensionar din anul 1942, scos anticipat de I.ANTONESCU, domiciliat in Bucureşti Str. Mântuleasa Nr.5, asupra celor întrebate, declar următoarele:

a/. M'am prezentat la Dl.MANIU / prima dată când l-am cunoscut de fapt/ în Str.Sfinţilor, cu cererea de inscriere în partid, pe la finele anului 1944, sau mai probabil, in primăvara anului 1945. Am fost bine primit.

De aici, am fost trimis la D-rul N.LUPU, care m'am primit foarte rece şi vorbind foarte puţin, m'a repartizat la Sectorul II.Negru, unde era şef Dl.CEZAR SIMIONESCU.

b/. Lungă vreme, nu mi s'a dat nici o intrebuintare aceace m'am determinat să mă plâng D-lui C.SIMIONESCU, care mi-a spus: " să intervin la sectia militară a P.N.T., unde colonelul STOIKA ST. este preşedinte. Subsemnatul am refuzat, pe motivul că sunt general de Corp de Armată, iar el Colonel, plus că suntem aceiaşi promoţie.

E de remarcat, că Sectia Militară, functiona inainte de înfiinţarea cercului profesional militar al Capitalei, iar sediul în avea in Str.Clemenceau, la şedinţa partidului.

c/. In felul acesta, am stat in partid, fără a fi folosit din timp, în vederea unui serviciu important, ce cred că l-aşi fi putut îndeplini mai târziu. Apreciez aceasta, ca un viciu de organizare a partidului, sub raportul pregătirei cadrelor.-

d/. La infiinţarea Cercului Profesional Militar al Capitalei, am luat parte, /sub preşedinţia D-lui COPOSU/, la şedinţa de alegeri, unde G-ralul ZORZOR şi Colonelul ST.STOIKA, rugându-mă în sală m'a trecut pe lista candidaţilor.- Deşi îmi dădeam seama că nu voi avea nici-o şansă - sala era plină cu circa 150 persoane, ofiteri superiori, inferiori, subofiţeri şi

./.

maiştrii, cari nu mă cunoştiau, totuşi am acceptat, pentru a nu da naştere la acuze malițioase.

Dupăce G-ral ZORZOR şi Colonelul STOIKA, au făcut darea de seamă asupra activității lor, s'a hotărât la alegeri şi natural au fost aleşi; Dl. General NEGREI, G-ral ZORZOR, Gl. STOIKA, şi Col. STOIKA.-

Subsemnatul, de-atunci, n'am mai fost la nici-o şedință al C.P.M.C., până la şedința finală cu Darea de Seamă la care a participat şi Dl. MIHALACHE. Şi nici n'am activat în niciun fel nici la acest Cerc, nici în afara lui, deşi G-ralul ZORZOR şi Dl. Gl. NEGREI m'au chemat mereu. Motivul, a fost lipsa de încredere, în posibilitățile lor de conducere.- Dl. Gl. NEGREI, este o fire foarte mândră şi foarte autoritară, iar G-ralul STOIKA şi Colonelul STOIKA, fiind promoție cu mine, aşi fi avut o colaborare dificilă.-

Şi n'am activat nimic, nici în partid, deoarece n'am fost chemat la nici un Comitet, mic sau mare şi nici Secretariatul P.N.T., nu s'a ocupat de persoana subsemnatului.

Dintre membrii marcanți ai partidului, n'am cunoscut decât pe domnii: SERDICI şi COPOSU, dar ca persoane particulare, în societate şi nici decum ca persoane politice, cu care să am un contact oficial.- Plângându-mă D-lui COPOSU, de situația mea, D-sa a spus: " nu sunteți încă cunoscut, să aşteptăm până la alegerile generale."

a/.- M'am prezentat a doua oară la întrunirea C.P.M.C., cu ocazia încheerii activității sale, când Darea de Seamă a D-lui General NEGREI, a fost făcută în prezența D-lui MIHALACHE.

Au luat cuvântul, domnii Gl. NEGREI, Col. STOIKA, Gl. ZORZOR şi Dl. MIHALACHE.-

Dl. General NEGREI, a arătat toată activitatea, mai mult analizând ce-au produs subalternii săi, iar acolo unde s'a prezentat cu inițiativă proprie şi anume organizarea câtorva Cercuri Profesionale Militare în provincie, Dl. MIHALACHE s'a opus imediat, anulându-i măsurile luate.

Colonelul ST. STOIKA, a repetat conferința sa "Armata de mâine", iar Generalul ZORZOR, a expus ce studii juridice a întreprins.

Dl. MIHALACHE, a mulțumit tuturora pentru munca depusă şi a raportat că nu aprobă, măsurile luate în județe.

./.

00037

Subsemnatul, am plecat cu impresia că:

- Activitatea C.P.M.C., a depăşit cadrul unui cerc profesional local, întrucât problemele ce trebuiau luate în considerare, nu puteau fi de cât de pur interes personal al ofiţerilor adică chestiuni materiale, economice, sanitare, culturale, revendicări etc. şi nici decum, probleme de organizare de armată /secrete/ C.P.M. Judetene, juridice etc. care trebuiau să fie puse unui Centru superior de partid.-

- Prezenţa D-lui MIHALACHE, am considerat-o mai mult pentru a mări prestigiul C.P.M.C., unde lipsa de conducere şi de procedură a şefilor, au adus conferinţe lezante pentru guvern şi chiar pentru U.R.S.S., Informaţiile mi-au fost date de colonelul Stătescu, în acelaşi spirit de dezaprobare.-

f/.- In primăvara anului 1947, interesându-mă dacă P.N.T., face vre'o pregătire, sub raportul conducerii armatei / Minister de Războiu şi M.S.M./ în vederea unei eventuale guvernări şi constatând că nu există nici-una şi încă slabul şi nepotrivitul randament al C.P.M.C., m'am hotărât să fac act de iniţiativă şi să propun P.N.T., constituirea unui Cerc Profesional pe Partid, care să aibă o dublă misiune.-

- Pregătirea militară a P.N.T., pentru a putea conduce prompt şi în plină cunoştinţă, toate treburile armatei, imediat ce ar fi dobândit guvernarea;

- Dirijarea şi coordonarea activităţii tuturor C.P.M., judeţene, inclusiv Capitala, pentru un randament omogen.

In acest scop, m'am prezentat D-lui Preşedinte MANIU, care a aderat imediat şi m'a trimis să iau contactul cu Dl. MIHALACHE.-

M'am prezentat apoi, D-lui MIHALACHE, care a fost deasemenea de acord şi a rămas să-i prezint o schiţă, cu organizarea acestui C.P.M. pe partid.-

Tot atunci, când am discutat cu D-sa, chestiuni politice ale zilei, am constatat net că:

a/. Are o mare încredere în viitorul partidului, prin propria sa forţă, din care cauză nu găsea necesar nici conferinţe publice, nici cea mai mică manifestare şi aştepta în linişte; ba mai mult, considera acestea ca periculoase, sau riscante, pentrucă presupunea, că în sală, sau la ieşire, s'ar putea produce bătăi,

./.

ciocniri ,care ar putea degenera în mișcări antisemite,cari-ce ar fi fost foarte periculos,pentru partid,în fața puterilor occidentale.-

b/.- Nu-mi acorda,cred,încrederea la care mă așteptam, atunci când i-am obiectat că am fost lăsat în neactivitate,motivând aceasta că membrii noui trebuesc verificați,iar în membrii vechi,există chiar o gelozie,împotriva celor noui sosiți.-

Nu prea încurajat,m'am prezentat totuși,peste câtva timp,cu o schiță de organizare /totul pe două aferturi coală/ și o justificare.In mare aceasta schiță cuprindea: a/.Un grup de conducere,constituit dintr'un general Șef,2 generali ajutori și un cabinet sau Stat Major propriu. b/.Un grup politic c/. Un grup militar,în care intrau diferite birouri,precum organizare, - instrucție - personal - administrație - justiție informații /statistică/ etc.

Dl.MIHALACHE,văzând-o a exclamat "aceasta necesită studiu,o lăsați la mine" și pe urmă am început să-i dau explicații,cum ar lucra diferitele eșaloane,având ca bază: Convenția de Armistițiu,Tratatul de Pace și Directivele Politice ale P.N.Ț.-

Deși nu m'a mai chemat,m'am dus singur,la Dl.MIHALACHE, /toate vizitele au fost făcute la locuința D-lui NESTOR BADEA/ cu care ocazie,mi-a spus,că principial este de acord,dar să-l mai amânăm,ca nefiind de actualitate.- Acest fapt,cred că s'a petrecut prin luna Mai - Iunie.

Ultima vizită,am făcut-o D-lui MIHALACHE,cu circa o săptămână înaintea tentativei mele de plecare,când i-am cerut:

- Părerea D-sale,pentruca fiul meu,Locot.RADU GHEORGHIES din R.S.A.G.București /azi comprimat pe 1 Septembrie/ să se înscrie la Partidul Comunist.-

- Un sprijin,pentruca subsemnatul să pot găsi un post convenabil la vre'o întreprindere,- căci sunt fără mijloace suficiente de trai.

La prima chestiune,mi-a răspuns că după masă va cere avizul D-lui Președinte MANIU,și-mi va telefona.N'am mai primit nici-o comunicare.-

./.

La a doua, mi-a răspuns, că nu cunoaşte nici-o întreprindere, la care să intervină.

Am plecat, fără cea mai mică discuţie, a proectului ideat./ G.P.M., al Partidului/.

Cu această ocazie, a lipsei mele materiale, ţin să fac o digresiune, care va ajuta la luminarea poziţiei mele sociale.-

1/. Am fost comandat al Corpului II.T, Bucureşti, cu care ocazie, am mânuit toate maşinile auto ale Capitalei şi toţi evreii din Bucureşti, fără ca cineva să fi făcut atunci sau azi, cea mai mică obiecţiune asupra demnităţii mele.

2/.- Mi s'a cerut dimisia în 1943, din postul de director al Exploatărilor Soc.Naţ.de Gaz Metan, pentru a se curma, cu "bolşevismul Generalului GHEORGHIES şi cu sovietele sale de la Mediaş"!/ Se poate verifica aceasta prin registrul de şedinţe, al Comitetului de Conducere din Bucureşti şi prin Dl. Inginer GHEORGHIU, Directorul Creditului Minier, care mi-a luat apărarea.-

Aprecieri asupra conducerii Partidului N.T.

1/. Problema organizării cadrelor, a fost sumar tratată, pentrucă elementele apte de-un randament pozitiv şi cu o reputaţie, în vederea unei misiuni, ce li s'ar fixa în cadrul general.-

2/. Partidul N.T., nu trebuia să părăsească colaborarea iniţială, în care se angajase la 23 August 1944, că trebuia să muncească mai departe, alături de primii colaboratori. Colaborare, nu înseamnează acord perpetuu, că muncă fără precupeţire, până la terminarea misiunei - indiferent frecările.

Şi marile naţiuni, au avut multe neînţelegeri în timpul colaborării, dar împlinirea misiunei i-au făcut să lucreze mai departe, făcându-şi reciproc concesiunile necesare.

3/. Partidul N.T., trebue să-şi pue în linia I-a de lucru, elementele cele mai de preţ şi nu elemente noui sau de o altă categorie, pentrucă situaţia ţării, la acea vreme /armistiţiul şi aspectul foametei/ impunea concentrarea celor mai valoroase figuri politice.-

Cred că Dl. MIHALACHE, ar fi fost necesar, direct în guvern.-

./.

00040

4. Partidul Naţ.Ţăr. trebuia să ia, indiscutabil, parte şi la greaua muncă din parlament, cu atât mai mult cu cât, nu ne poate fi permis să refuzăm mandatul poporului, care acordându-ne încrederea, ne-a trimis în parlament, să-l reprezentăm.

Problema recunoaşterii alegerilor, sau a nerecunoaşterii trebuia să fie, secundară.-

5/. Dl. MIHALACHE, nu trebuia să-şi părăsească postul pentrucă:

- poporul nu trebue părăsit în clipele grele;

- D-sa, era cel mai tânăr, cel mai dinamic, vicepreşedinte şi deci cel mai indicat să fie imediat pe teren, în mijlocul poporului, când acesta ar fi căzut într'o criză particulară partidului şi chiar ţării.

INCHEERE.

- Subsemnatul m'am înscris în P.N.T., după scoaterea mea la pensie, cu anticipaţie, de către guvernul I. ANTONESCU, numai pentru a-mi asigura existenţa, cândva.

- N'am făcut parte din Secţia Militară, a P.N.T., dinaintea Cercului Profesional Militar al Capitalei.

- N'am făcut parte nici din C.P.M.C., sau din vre'o altă formaţiune politică - militară, nesubversivă şi cu atât mai mult subversivă, dacă va fi fost.

- N'am luat parte la ABSOLUT la nici-o întrunire politică de partid, fie restrânsă pe Comitete, fie generală pe partid, nici chiar la sediul din Str. Clemenceau.

- Mica mea preocupare, a fost constituirea unui C.P.M., pe partid.- Rezultatul, nul.-

- Am fost la timpul cuvenit şi sunt şi azi, împotriva modului cum conducerea P.N.T., a rezolvat, următoarele chestiuni:

a/. Colaborarea în guvern, şi ca durată şi din punct de vedere calitate.

b/. Părăsirea de post a D-lui MIHALACHE.

c/. Activitatea parlamentară.

d/. Plângerea exclusivă, numai la Anglo-Americani.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu.-

ss/G-ralul Gheorghiu

6 Septembrie 1947.

VI

copie vezi vol. 6 f 97-99. 3 sept 1947

00041

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul GENERAL AL.GHEORGHIES de ani 62 cu domiciliul in Bucureşti Str.Mântuleasa Nr.5 declar următoarele :

1/. Am făcut parte din partidul P.N.T.,grupul Cercul Profesional Militar,de sub conducerea Generalului Negrei.- Am fost înainte o organizaţie formată din membrii partidului foşti militari de sub conducerea Colonelului de Rezervă St.Stoika.-

2/. Cercul Profesional Militar,cum îl denumeam noi, a luat fiinţă din ordinul partidului P.N.T.preşedintele era Generalul G.Negrei.- Generalul Negrei era cel care ţinea legătura cu partidul şi anume cu Dl.Mihalache,care avea conducerea politică a Capitalei.-

Această organizaţie,a luat fiinţă,din ordinul P.N.T.-ului,recte Dl.Mihalache,care avea conducerea politică a Capitalei.-Directivele necesare,nu ar putea fi cunoscute bine,de cât de Dl.General Negrei.-

3/. Pe Dl.Maniu l'am cunoscut,când m'am presentat,cu cererea de înscriere în P.N.T.ori în toamna anului 1943,ori în primăvara anului 1944.- Pe Dl.Mihalache,l'am cunoscut pe când eram comandantul C.II.T.Bucureşti între anii 1942 - 1940.-

Stiu că Dl.I.Mihalache,care a luat parte la o şedinţă plenară a noastră,a spus D-lui General Negrei că D-sa are atribuţiuni numai asupra organizaţiei Capitalei / C.P.M. al Capitalei/.-

4/. Subsemnatul am înmânat D-lui Mihalache,un proect de organizare,al unei conduceri pe partid,a tuturor chestiunilor militare,în legătură cu Ministerul de Răsboiu şi Marele Stat Major.-

Aceasta se compunea din : I. O conducere : Un general şef,un mic Stat Major şi 2 generali ajutori.- II.Etc.-

5/. Cu mult înainte,circa 1 lună zile,la arestarea D-lui Mihalache,am fost chemat de D-sa,pentru a-mi comunica că, negăsind pe Generalul Negrei,mă însărcinează să-i comunic,să pună de-o-parte arhiva C.P.M.Bucureşti.- Inţelegându-se prin aceasta, să o ascundă.-

6/. Planul de organizare al Armatei, atribuit G-lului Stoika Gr., nu l'am văzut şi nici n'am ştiut de existenţa lui.-

Lt.Col.Stătescu,l'am avut elev şi este un om corect, de onoare şi se poate pune multă bază pe afirmaţiile sale.-

Aceasta este declaraţia mea,pe care o dau şi o semnez.

ss/.Generalul Al.Gheorghiu

7 Septembrie 1947

00042

V

copie regival. b.f 97-99

7. sept. 1947

00043

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GENERAL AL.GHEORGHIES de ani 62 cu domiciliul în Bucureşti Str.Mântuleasa Nr.5 declar următoarele :

1/. Am făcut parte din partidul P.N.T.,grupul Cercul Profesional Militar,de sub conducerea Generalului Negrei.- Am fost înainte o organizaţie formată din membrii partidului foşti militari de sub conducerea Colonelului de Rezervă St.Stoika.-

2/. Cercul Profesional Militar,cum îl denumeam aci, a luat fiinţă din ordinul partidului P.N.T.preşedintele era Generalul G.Negrei.- Generalul Negrei era cel care ţinea legătura cu partidul şi anume cu Dl.Mihalache,care avea conducerea politică a Capitalei.-

Această organizaţie,a luat fiinţă,din ordinul P.N.T. -ului,recte Dl.Mihalache,care avea conducerea politică a Capitalei.-Directivele necesare,nu ar putea fi cunoscute bine,de cât de Dl.General Negrei.-

3/. Pe Dl.Maniu l'am cunoscut,când m'am prezentat,cu cererea de înscriere în P.N.T.ori în toamna anului 1943,ori în primăvara anului 1944.- Pe Dl.Mihalache,l'am cunoscut pe când eram comandantul C.II.T.Bucureşti între anii 1942 - 1940.-

Stiu că Dl.I.Mihalache,care a luat parte la o şedinţă plenară a noastră,a spus D-lui General Negrei că D-sa are atribuţiuni numai asupra organizaţiei Capitalei / C.P.M. al Capitalei/.-

4/. Subsemnatul am înmânat D-lui Mihalache,un proect de organizare,al unei conduceri pe partid,a tuturor chestiunilor militare,în legătură cu Ministerul de Războiu şi Marele Stat Major.-

Aceasta se compunea din : I. O conducere : Un general şef,un mic Stat Major şi 2 generali ajutori.- II.Etc.-

5/. Cu mult înainte,circa 1 lună zile,la arestarea D-lui Mihalache,am fost chemat de D-sa,pentru a-mi comunica că, negăsind pe Generalul Negrei,mă însărcinează să-i comunic,să pună de-o-parte arhiva C.P.M.Bucureşti.- Inţelegându-se prin aceasta, să o ascundă.-

6/. Planul de organizare al Armatei, atribuit G-lului Stoika Gr., nu l'am văzut şi nici n'am ştiut de existenţa lui.-

Lt.Col.Stătescu,l'am avut elev şi este un om corect, de onoare şi se poate pune multă bază pe afirmările sale.-

Aceasta este declaraţia mea,pe care o dau şi o semnez.

ss/.Generalul Al.Gheorghiu

7 Septembrie 1947

V

8.Sept.1947

00045

DECLARATIE

Subsemnatul general Al. GHEORGHIES, născut la Iași in 1885, domiciliat in București str. Mântuleasa 5, asupra celor intrebate și urmare celor declarate de mine la 6 Septembrie 1946, vin cu următoarele complectări :

1.- Am preconizat înființarea C.P.M. pe P / Cerc Profesional Militar pe Partid/ din următoarele motive :

- nu există in partid un for superior, care să se ocupe, în sens pregătire, de toate chestiunile militare, în vederea conducerii militare, atunci când partidul ar fi fost chemat la o guvernare ;

- O astfel de pregătire, care ar atinge Ministerul de Război și M.S. Major, reclama ~~xxxxxxx~~ studiul intens, al tuturor Deciziilor Ministeriale, Legi și Instrucțiuni, în vigoare, pentruca la o instalare în aceste două mari instituții să nu se piardă, atunci, vremea cu punerea la curent, ci să se activeze prompt și cu continuitate.-

Toate această activitate, n'a vizatnici pentru acel moment, nici pentru mai târziu, vre'o camuflare a unei organizări militare subversive, fie din cadrele active, fie din cele deblocate, fie din rezervă.-

Inițial n'am angajat pe nimeni, pentrucă doream întâi să am o aprobare legală a P.N.T. și pe urmă să caut- în special din ofițerii deblocați, unde se găsesc elemente de mare valoare profesională-ofițerii necesari, care să satisfacă tabelul de incadrare, la care m'am referit în cealaltă declarație și care am înmânat-o Dlui Mihalache.-

2.- Privind activitate C.P.M. al Capitalei, dețin recent / inchisoare/ dela Lt. Col. Stătescu că în timpul unor conferințe obișnuite, un camarad / al cărui nume l-am uitat / a denigrat persoana Dnei Ana Pauker; iar un altul Colonelul Dumitrescu Sergiu/ dacă nu mă înșel/ făcea dări de seamă referitoare la U.R.S.S. în stil disconvenabil.

./.

00046

3.- Nici la Cercul Profesional Militar al Capitalei, nici în societatea generală pe care o frecventez, n'am auzit că s'ar urmări de către C.P.M. al Capitalei, organizarea militară subversivă, care să caute să răstoarne actualul regim.-

4.- Toată activitatea subsemnatului in P.N.T. nu numai că a fost redusă şi oprită în realizări de către Dl. Mihalache, dar n'am avut altă intenţie pentru partid, de cât a-l face să poată treburile militare-atunci când în mod legal i-ar fi venit vremea-pe baza unei pregătiri serioase, minuţioase şi din timp făcută; iar pentru subsemnatul, să-mi asigur, o viitoare întrebuinţare, ca unul ce mă apreciam încă în stare de a activa pe un plan superior şi mai ales pentru a-mi asigura existenţa, ce unul ce nu dispun de nici-o avere.-

Aceasta imi este declaraţia, pe care o susţin şi o semnez propriu.-

/ss/ General Gheorghieş

8 Septembrie 1947.-

copie vezi vol. 6. f 101-102.

1. Sept. 1947

000047

II

DECLARATIE

Subsemnatul general Al. Gheorghieş, declar următoarele :

1.- Atribuţiunilr C.P.M. al Capitalei, nu erau acelea de a se ocupa de studii şi proecte de legi, care urmau să fie aplicate de P.N.T. in cazul unei guvernări -Comitetul C.P.M. al Capitalei, cred, nu făcea parte din Cercul de Studii al Partidului.-

2.- Subsemnatul m'am prezentat Dlui MANIU şi apoi Dlui Mihalache, şi am propus să mi se încredinţeze conducerea tuturor C.P.M. din întreaga ţară, pentru asigurarea omogenităţi conducerii, -inclusiv C.P.M. al Capitalei.- Deasemenea, doream prin aceasta, să pregătesc conducerea Ministerului de Război şi a M.St.M..-

Subsemnatul doream să pregătesc conducerea militară a P.N.T. intr'o eventuală ~~xxxxxxxx~~ guvernare, care nu puteam s'o posed în timp, -dar o credeam posibilă.-

Subsemnatul doream prin partid să fiu prefect al Poliţiei Capitalei .-

/ss/ Gl. Gheorghieş

8 Septembrie 1947.-

8. Sept.-1947

00048

DECLARATIE

Subsemnatul general Al. GHEORGHIES, născut la Iaşi in 1885, domiciliat in Bucureşti str. Mântuleasa 5, asupra celor intrebate şi urmare celor declarate de mine la 6 Septembrie 1946, vin cu următoarele complectări :

1.- Am preconizat înfiinţarea C.P.M. pe P / Cerc Profesional Militar pe Partid/ din următoarele motive :

- nu există in partid un for superior, care să se ocupe, în sens pregătire, de toate chestiunile militare, în vederea conducerii militare, atunci când partidul ar fi fost chemat la o guvernare ;

- O astfel de pregătire, care ar atinge Ministerul de Război şi M.S. Major, reclama xxxxxxx studiul intens, al tuturor Deciziilor Ministeriale, Legi şi Instrucţiuni, în vigoare, pentruca la o instalare în aceste două mari instituţii să nu se piardă, atunci, vremea cu punerea la curent, ci să se activeze prompt şi cu continuitate.-

Toate această activitate, n'a vizat nici pentru acel moment, nici pentru mai târziu, vre'o camuflare a unei organizări militare subversive, fie din cadrele active, fie din cele deblocate, fie din rezervă.-

Iniţial n'am angajat pe nimeni, pentrucă doream întâi să am o aprobare legală a P.N.T. şi pe urmă să caut- în special din ofiţerii deblocaţi, unde se găsesc elemente de mare valoare profesională-ofiţerii necesari, care să satisfacă tabelul de incadrare, la care m'am referit în cealaltă declaraţie şi care am înmânat-o Dlui Mihalache.-

2.- Privind activitate C.P.M. al Capitalei, deţin recent / inchisoare/ dela Lt. Col. Stătescu că în timpul unor conferinţe obişnuite, un camarad / al cărui nume l-am uitat / a denigrat persoana Dnei Ana Pauker; iar un altul Colonelul Dumitrescu Sergiu/ dacă nu mă înşel/ făcea dări de seamă referitoare la U.R.S.S. în stil disconvenabil.

./.

3.- Nici la Cercul Profesional Militar al Capitalei, nici în socetatea generală pe care o frecventez, n'am auzit că s'ar urmări de către C.P.M. al Capitalei, organizarea militară subversivă, care să caute să răstoarne actualul regim.-

4.- Toată activitatea subsemnatului in P.N.T. nu numai că a fost redusă şi oprită în realizări de către Dl. Mihalache, dar n'am avut altă intenţie pentru partid, de cât a-l face să poată treburile militare-atunci când în mos legal i-ar fi venit vremea-pe baza unei pregătiri serioase, miniţioase şi din timp făcută; iar pentru subsemnatul, să-mi asigur, o viitoare întrebuinţare, ca unul ce mă apreciem incă în stare de a activa pe un plan superior şi mai ales pentru a-mi asigura existenţa, ca unul ce nu dispun de nici-o avere.-

Aceasta imi este declaraţia, pe care o susţin şi o semnez propriu.-

/ss/ General Gheorghieş

8 Septembrie 1947.-

VI

8. Sept 1947

00050

DECLARAŢIE

Subsemnatul general Al. GHEORGHIES, născut la Iaşi in 1885, domiciliat in Bucureşti str. Mântuleasa 5, asupra celor intrebate şi urmare celor declarate de mine la 6 Septembrie 1946, vin cu următoarele complectări :

1.- Am preconizat înfiinţarea C.P.M. pe P / Cerc Profesional Militar pe Partid/ din următoarele motive :

- nu există in partid un for superior, care să se ocupe, în sens pregătire, de toate chestiunile militare, în vederea conducerii militare, atunci când partidul ar fi fost chemat la o guvernare ;

- O astfel de pregătire, care ar atinge Ministerul de Război şi M.S. Major, reclama ~~xxxxxxx~~ studiul întens, al tuturor Deciziilor Ministeriale, Legi şi Instrucţiuni, în vigoare, pentruca la o instalare în aceste două mari instituţii să nu se piardă, atunci, vremea cu punerea la curent, ci să se activeze prompt şi cu continuitate.-

Toate această activitate, n'a vizatnici pentru acel moment, nici pentru mai târziu, vre'o camuflare a unei organizări militare subversive, fie din cadrele active, fie din cele deblocate, fie din rezervă.-

Iniţial n'am angajat pe nimeni, pentrucă doream întâi să am o aprobare legală a P.N.T. şi pe urmă să caut- în special din ofiţerii deblocaţi, unde se găsesc elemente de mare valoare profesională-ofiţerii necesari, care să satisfacă tabelul de incadrare, la care m'am referit în cealaltă declaraţie şi care am înmânat-o Dlui Mihalache.-

2.- Privind activitatea C.P.M. al Capitalei, deţin recent / inchisoare/ dela Lt. Col. Stătescu că în timpul unor conferinţe obişnuite, un camarad / al cărui nume l-am uitat / a denigrat persoana Dnei Ana Pauker; iar un altul Colonelul Dumitrescu Sergiu/ dacă nu mă înşel/ făcea dări de seamă referitoare la U.R.S.S. în stil disconvenabil.

./.

3.- Nici la Cercul Profesional Militar al Capitalei, nici în socetatea generală pe care o frecventez, n'am auzit că s'ar urmări de către C.P.M. al Capitalei, organizarea militară subversivă, care să caute să răstoarne actuealul regim.-

4.- Toată activitatea subsemnatului in P.N.T. nu numai că a fost redusă şi oprită în realizări de către Dl. Mihalache, dar n'am avut altă intenţie pentru partid, de cât a-l face să poată treburile militare-atunci când în mod legal i-ar fi venit vremea-pe baza unei pregătiri serioase, minuţioase şi din timp făcută; iar pentru subsemnatul, să-mi asigur, o viitoare întrebuinţare, ca unul ce mă apreciam încă în stare de a activa pe un plan superior şi mai ales pentru a-mi asigura existenţa, ca unul ce nu dispun de nici-o avere.-

Aceasta imi este declaraţia, pe care o susţin şi o semnez propriu.-

/ss/ General Gheorghieş

8 Septembrie 1947.-

VI copie vezi vol. 6. f 131-136.

9. sept 1947

00053

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General de Div.STOIKA GRIGORE domiciliat în Bucureşti Str. Adrian Nr.4 declar următoarele :

Am fost membru al Partidului Naţional Tărănesc din anul 1937 când am părăsit armata activă.- Am fost repartizat de Dr.N.Lupu,Sectorului 3 Albastru şi m'am înscris la Secţia Militară P.N.T.la Generalul Rufinski.- La Circ.25 din Albastru, nu am activat deloc ci numai la Secţia Militară.-

După 23 August 1944,la reînfiinţarea P.N.T. s'a reconstituit şi Secţia Militară sub conducerea provizorie a Colonelului Stefan Stoica,întrucât Generalul Rufinski nu mai frecventa Secţia Militară.-

In această calitate a funcţionat până ce adunarea ofiţerilor din secţia militară a ales un comitet, în fruntea căruia era Dl.General G.Negrei.-Aproximativ prin luna Septembrie sau Octombrie 1946.-In altă şedinţă următoare,Comitetul a ales Preşedinte chiar pe Dl.General Negrei.-

Odată cu apariţia broşurei Organizarea Capitalei,aproximativ prin luna Octombrie 1946,s'a transformat din secţie militară în Circ.profesională militară.-

Organizarea Comisiilor de studii,era şi înainte de apariţia broşurei,dar după această apariţie a fost mai precizat rolul fiecărei Comisiuni.-Erau 3 comisii de studii : I.Organizarea, II.Juridică şi III de Documentare.- Subsemnatul fusesem Preşedintele Comisiei de Organizare după 23 August 1944, când au luat fiinţă comisiile.- Calitatea în care am funcţionat până când aceste întruniri au fost suspendate - aproximativ după Paşte 1947 - dispoziţii date de Dl.General Negrei.- Dela acea dată nu am mai avut nici o activitate până la data când m'am înscris în partidul Tărănesc Democrat de sub şefia D-lui Prof.N.Lupu,aproximativ în luna Iulie 1947.-

Din Comisia de Organizare mai făceau parte : Col. Stătescu,Dl.Col.Solomonescu.Col.Mihai,Maestru Cazan,Plut.Albu.- Această comisie lucra odată pe săptămână în localul Clubului

.//.

în Str. Clemenceau 9.-

Proectul de organizare al Cerc. Militar Profesional pe Ţară consta dintr'o schemă în care se arăta ca în fiecare organizaţie Judeţeană să aibe o organizaţie Militară, formată din ~~subofiţeri~~ ofiţeri, subofiţeri, maeştrii de rezervă din judeţul respectiv.- Nu era contra ofiţerilor, subofiţerilor şi maeştrilor din activitate.-

Fiecare organizaţie militară judeţeană trebuia să aibe un şef / preşedinte / şi un comitet format din un Vice preşedinte şi membrii şi secretar ; ~~[illegible]~~ în comitetele organizaţiilor militare judeţene ~~[illegible]~~ intra ca membrii şi şefii militari dela Plăşi.-

La Plăşi era o organizaţie militară de plasă având un preşedinte secretar şi membrii organizaţiei de plasă.- Acestea depindeau de organizaţiile militare de Judeţ.- Organizaţiile militare judeţene atârnau din punct de vedere politic de organizaţiile judeţene respective, iar din punct de vedere technic profesional de organizaţia Profesională Militară Centrală.-

Legătura între organizaţiile militare profesionale Judeţene şi Organizaţiile Profesionale Militare Centrale, se făceau prin ocazii/persoane care ocazional ar fi avut drum între cele două organizaţii.- Organizaţia militară centrală comunica conform proectului, cu organizaţiile militare judeţene prin organizaţiile : Vechiul Regat / General Zorzor/ Banat şi Ardeal / General Barbu /.-

Organizaţia profesională militară a Capitalei avea un organ central de conducere (Dl. General Negrei care era şi al organizaţiei pe Ţară, nevoind a ceda locul pe Capitală Colonelului Stoika Stefan).-

Acest organ central era format din un preşedinte (General Negrei), un Vice Preşedinte (Colonel Stoika Stefan) membrii, din care făceau parte şi şefii organizaţiilor militare profesionale de sectoare (Col. Stătescu Sect. II. Negru) şi alţii numiţi la început provizoriu de Col. Stoika Stefan, rămânând a se face ulterior alegeri din care să rezulte şefii definitivi.-

Misiunea Cercului Profesional Militar era pur technică profesională, cea politică urmând a se face de organizaţiile politice respective.-

Organizaţia Centrală Profesională Militară urma să dea în studiu organizaţiilor profesionale în subordine (Vechiul Regat), Ardeal Banat, organizaţiilor Judeţene şi de plasă, - unde erau ofiţeri calificaţi, diverse probleme technice profesionale, colaborând astfel la diferite studii.-

.//.

Studiile de xxx executat în comisia de organizare erau ordonate de organul militar central,profesional care apoi le înainta forurilor de conducere şi cercului de studii.-

In chestiunea organizării armatei Colonelul Stoika Stefan a ţinut o conferinţă cu principiile generale de avut în vedere la noua organizare a armatei noastre; conferinţă ce a fost apoi redactată în scris.- Concomitent s'a întocmit şi de către Comisia de Organizare şi o lucrare tot generică referitoare tot la organizarea armatei şi ambele lucrări (cea întocmită de Comisie şi conferinţa Col.Stoika pe care o primisem la Comisie în acest scop) au fost date Colonelului Mihăilescu spre a întocmi dânsul o lucrare, adăogând cele ce va mai crede de cuviinţă,ca unul ce este foarte versat şi priceput la astfel de lucrări.-

De atunci n'am mai lucrat nimic în Comisie cu privire la urmarea ce trebuia dată de Col.Mihăilescu (planului de organizare al armatei)şi nici eu nu l'am mai întrebat şi nu ştiu dacă l'a întocmit sau nu lucrarea.-

Nici o altă lucrare în acest gen nu s'a mai făcut în Comisie.-

Planul de organizare al Armatei întocmit de Comisie a fost citit de mine într'o şedinţă a Comisie la care a participat şi Colonelul Stoika Stefan.-

Această şedinţă a avut loc aproximativ în luna Aprilie 1947.-

Planul aflat la dosar nu este întocmit de Colonel Mihăilescu ci de Comisie.-

Prezenta declaraţie este făcută de bunăvoie şi o susţin în totul.-

ss/.General Stoika Gr.

9 Septembrie 1947

copie vezi vol. 6. f 142 — 145 10. sept. 1947

00056

DECLARATIE

Subsemnatul General de Div.Rez.GRIGORE STOIKA, domiciliat în Bucureşti Str.Adrian Nr.4 declar următoarele:

In primavara anului 1947, cinducerea Partidului N.T. se aştepta ca prin intervenţia Anglo-Americană, pe lângă Rusia Sovietică, să se poată ajunge la o formulă guvernare de Guvern de Concentrare tip 23 August 1944. In acest scop, prin directivele ce dădea, se căuta ca masele să fie formate, şi cum intrunirile erau interzise, se recomanda ca propaganda să se facă dela om la om, în acest sens. Deşi nu se recomanda de ei o acţiune violentă; însă pentru venirea la putere, în modul de mai sus, se căuta ca atât cercurile profesionale în travaleul technic profesional cât şi pe teren, să se lucreze cât mai intens.

Masele formate şi ţinute treze şi în mână, pentru a putea fi întrebuinţate pentru ajungerea la putere.-

Transpire in P.N.T. că se sconta ajutor Anglo-American în toate domeniile, şi eventual chiar în ajutor armat şi probabil ca în acord cu aceasta se şi recomanda pregătirea maselor "dela om la om", fără ca aceasta să o spună clar Dl.Mihalache şi Dl.G.K.Constantinescu, când recomandau pregătirea mai intensiv pe teren decât în birou.-

Referitor la Planul de organizare al Armatei, în afară de cetirea lui în Comisie în 2 rânduri (ultima oară fiind prezent şi Col.Stoika Stefan, dar a fost citit şi în Comitetul de conducere prezidat de Dl. Gl.Negrei care era prezent, (deşi lipseau unii din membri). Nu a fost citit şi deci nici discutat în şedinţa plenară. Această lucrare.

In plan s'a substituit cuvântului de "Ruşi", cuvântul "de Germani" pentru a nu da naştere la susceptibilităţi şi bănueli.-

..//..

E.F.

Cu ocazia vizitei Dlui Mihalache, la C.P.M. îmi amintesc ca adus ca pildă Armata Elvețiana, în care, după cum a spus D-sa "fiecare cetățean are acas în cui, arma și ranița."

Aceasta ca să concretizeze cum trebue să fim și noi pregatiți.-

Am cunoștință ca conducerea Partidului N.T. era în contact cu Anglo-Americanii cărora le transmitea lucrările ce-i interesa.-

Este posibil ca lucrările ce se cereau Cerc. Prof. Militar, să fi fost cerute de Conducerea P.N.T. pentru a fi predate Anglo-Americanilor.-

Aceasta este declarația mea pe care o dau de bună voe și o susțin în totul.-

ss.General Stoika.

10 Septembrie 1947.

copie vezi vol. 6. f 137 – 147.

11

10 sept 1947 00058

DECLARATIE
==================

Subsemnatul general de Div.Rez. Stoika Grigore domiciliat în Bucureşti Str.Adrian 4, declar următoarele:

In şedinţe din Aprilie 1947 când dl.Mihalache a venit la C.P.M. a vorbit dl.Gral Negrei, apoi colonelul Stefan Stoika repetându-se conferinţa "Armata de mâine" apoi a luat cuvântul dl.Mihalache care a expus şi chestiuni de politică care priveau C.P.M. - complectând cu ~~xxxx~~.chestiuni referitoare la organizarea C.P.M. şi activitatea lor - interne şi în Comisii. A recomandat a se da mai multă preponderenţă lucrului în teren şi numai cei mai proeminenţi să activeze numai în cercul P.M.(în comisii) spre deosebire de cele scrise în broşură Dl.Mihhache veebal ne-a spus cu acea ocazie, să lucrăm mai mul în teren.

Dl G.K.Constantinescu, deasemeni ne recomanda î numele dlui Mihalache, de a activa mai mult în teren.în vederea unei mai bune organizări a C.P.M. în teren.

In Aprilie 1947 atmosfera în Partid, era că Partidul N.T. Maniu este foarte puternic, adecă, că au massle cu ei. In această ordine de idei, activitatea în tere a membrilor C.P.M. era recomandată de conducerea partidului, în vederea organizărei acestor masse pentru caz de necesitate.... menţinându-le în permanenţă treze.

S-au dat dispoziţiuni de către C.P.M. ca organizaţiile militare al C.P.M. de sector precum şi cele judeţene, să se pună din punct de vedere politic, total sub ordinele organizaţiilor politice respective, pentru a fi întrebuinţaţi cu scopul arătat mai sus (Organizarea şi ţinerea în mână a masselor) iar din punct de vedere tehnic profesional să depindă direct de C.P.M. Aceste dispoţiuni au fost date în urma recomandaţiilor ce reeşeau

./.

M.C.

din vorbirile Dlor Mihalache şi C.K.Constantinescu ştiu că atunci când dl.Mihalache a făcut recomandaţiuni la C.P. M. (Aprilie 1947) a mai vizitat şi alte Cercuri Profesionale probabil în acelaş scop.

Planul general de organizare al Armatei a fost întocmit de mine, şi citit şi discutat în Comisia de Organizarea C.P.M. la baza acestui plan, sta şi ideia eludărea tratatului de pace, prin diferite camuflări, relative la instrucţie, organizare, dotare. El poate fi aplicat imediat.

Prezenta declaraţie o dau nesilit de nimeni şi o susţin în totul.

ss.General Stoika.

10 Septemvrie 1947.

1 sept. 1947 00061

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general GHEORGHIU ERMIL in continuare declaraţiei mele anterioare relatez următoarele ;

In ziua de 23.VIII 1944 am fost chemat la Bucuresti de dl. gl. SANATESCU pe care l-am văzut către orele 9 la Palatu Regal unde am fost chestionat in detaliu asupra situaţiei forţelor aeriene de pe front şi din interior cu recomandaţia de a le avea cât mai mult in mână şi in ori ce moment.-

In timpul cât raportam situaţia in detaliu Dlui. general,Dsa a fost in legătură de mai multe ori cu diferiţi ofiţeri generali de pe front.

In cursul zilei m'am achitat in mod special de însărcinare pe care o primisem deoarece erau unele indicii asupra unor evenimente deosebite,lucru care s'a confirmat către orele 21 când la radio s'a aflat despre incheierea armistiţiului şi formarea unui nou guvern din care am aflat că fac parte in calitate de subsecretar de stat la aer.

Mi-am justificat această numire prin faptul că in calitatea mea de sef de Stat major al aerului eram acela ce comandam direct şi indirect toate forţele noastre aeronautice cât şi xxxxxxxx din motivul că eram cunoscut ca militar si ca idei de dl. gl. SANATESCU.-

Ca subsecretar de stat al aerului am regrupat forţele aeriene formând Corpul aerian ce a operat in Transilvania,am apărat aerian Capitala,am reaprovizionat şi dotat Corpul aerian etc.

Am funcţionat ca Subsecretar Aer până la 6 XI când a dimisionat guvernul gl. SANATESCU.-

2.- Am predat studiul cdorului CIOROIU,pentru a nu păstra asupra mea nici un act ce după unii s'ar preta la alte la alte caracteruzări decât acela de a face o operă utilă ridicării organizării şi eficienţei forţelor aeriene cu drept de a le avea in organizarea noastră din timpul de a face /tratatul de pace/. Studiul era lucrat in 2 exemplare.-

In momentul când stidiul a fost predat Cdorului

./.

CIOROIU aceasta se află trecut in cadrul disponibil.-

3. Nu am exclus posibilitatea ca acest studiu să ajungă şi la P.N.T. deoarece lt. cdor. CIOROIU colaborând la el îl cunoştea şi nici nu avea nevoie să se servească de el in orĝginal ca unul ce cunoştea pe dinafară ceiace trata studiul.-

4. Nu am fost inscris nici nu am luat parte la C.P.M. din partidul P.N.P cu care nu am avut sub nici o formă şi nici vre'o dată nici un contact,legătură,etc.

Aceasta declar,sustin si semnez.

/ss/ gl. GHEORGHIU ERMIL

1. IX. 1947._

2. Sept. 1947

00063

DECLARATIE

Subsemnatul Gl.GHEORGHIU ERMIL în continuarea declaraţiunilor mele anterioare, transcriu şi răspund următoarelor intrebări:

1.- Intrebare. Care a fost motivul ce v'a făcut să încredinţaţi studiul aeronautic Lt.Cdor Cioroiu ?

Răspuns: Am încredinţat stidiul aeronautic Lt.Cdor Cioroiu pentru ca atunci când va fi posibil să fie dat pentru publicare unei reviste cu caracter de specialitate apreciind că Lt.Cdor Cioroiu le cunoaşte mai uşor aceste reviste ca un fost colaborator la o parte din ele (Ex) Rom. militară, revista aeronautică etc.

Al 2-lea motiv, după cum am declarat anterior a fost acela de a nu mai păstra asupra mele nici un fel de document ce ar putea suferi interpretări, din punct de vedere al scopului pentru care sunt făcute, deîndată ce nu mai contam în cadrele active.-

Subliniez cu această ocazie că studiul de faţă a fost făcut pentru motivul că mă găseam încă legat de aeronautică prin meseria mea anterioară şi prin funcţiunile ce am ocupat.

2.- Intrebare. Care a fost procesul psihologic, care v'a determinat teama unor interpretări diferite în viitor ?

Răspuns: Teama unor interpretări diferite în viitor se baza pe faptul că apreciam că pentru unii un lucru oarecare poate fi apreciat dintr'un punct de vedere şi sub o anumită formă de către alţii poate fi văzut şi sub o altă formă.

Dovadă este cazul de faţă adică că în

E.F.

..//..

timp ce eu fac acest studiu dintr'un interes ce-l cred favorabil aeronauticei,mă găsesc astăzi în fața atâtor suspiciuni cu privire la scopul urmărit.-

3.- Intrebare. Precizați ce puncte de vedere sau anumite forme de apreciere bănuiați că ar putea surveni ulterior ?

Răspuns : Bănuiam numai pe acela că nu mai eram indicat să mă mai ocup de chestiuni ce din momentul ce mă găseam în C.D. nu'mi mai reveneau în mod oficial,când am subliniat,totuși faptul că nu era cazul să-mi nu-mi pot spune cuvântul într'o chestiune în care părerile mele mai puteau fi luate încă în considerare.

4.- Intrebare. Dat fiind faptul că studiul aeronautic îl aveați lucrat în 2 exemplare,cum explicați că nu v'ați oprit Dvs.unul,iar celălalt să-l fi dat Lt.Cdor Cioroiu și din contra v'ați grăbit să i le încredințați pe amândouă exemplarele ?

Răspuns: Răspunsul este dat prin ceia ce am spus la intrebarea 2. Dacă s'ar fi găsit un singur exemplar interpretările nu puteau fi decât aceleași ca în cazul că s'ar fi găsit și al 2-lea exemplar.-

5.- Intrebare. In timpul când ați predat studiu Lt. Cdor Cioroiu prevedeați posibilitatea unei eventuale percheziționări a locuinței Dvs.?

Răspuns: O prevedeam prin situația ce mi se creease și prin funcțiunea ce deținusem.

6.- Intrebare. Nici un alt motiv special,nu mai determina prevederea unei eventuale percheziționări ?

Răspuns: Categoric nu, pentru că nu mă știam cu nimic angajat în alte chestiuni; făceam agricultură și nimic mai mult.-

..//..

7.- Intrebare. Legalmente, poziţiunea C.D. nu vă permitea să vă ocupaţi de studiu aeronautice cu caracter militar ?

Răspuns : Cred că nu e nimic precizat d.p.v.legal în această privinţă în legea cadrului disponibil.-

8.- Intrebare. Găsiţi că funcţiunea deţinută în trecut şi situaţia ce o aveaţi în acel timp ar fi putut implica vre-o suspiciune asupra Dvs.?

Răspuns : Situaţiunea din trecut îmi dădea dreptul să cred, să fiu chiar convins că nu poate exista nici un fel de suspiciune.-

Eram convins chiar de contrarul adică că poziţia mea era întărită prin faptul că am fost subsecretar de stat la 23 August în momente grele unde apreciam că s'au adus în guvern oameni de nădejde şi cu un trecut serios, constructiv şi orientat în sensul noilor vremuri.-

Legăturile mele cu o sumă de oameni din partidele de stg.cari mă considerau pentru părerile şi actele mele din trecut mă întăreau în această convingere.-

Nu am ştiut însă ce să mai cred când fără să mi se specifice motivul, de la un ceas la altul, am fost îndepărtat din postul important de Sd.Dej al aerului.

Acest motiv nici acuma nu-l ştiu deşi nu s'au făcut afirmări din partea mai multor persoane de vază, că s'a comis o eroare cu mine prin măsura luată.-

9.- Intrebare. Reesă din acest răspuns că nu eraţi convins de eventualitatea unor suspiciuni asupra Dvs.?

Răspuns: Din cele de mai sus reesă că credeam că sunt oarecari suspiciuni în mintea acelora ce

au luat hotărârile de mai sus.-

Eram neliniştit că nu mi se precizau, nu mi se motivau, nu mi se dădea dreptul de a mă apăra, de a scoate adevărul, ştiindu-mă nevinovat sub ori ce formă.-

10.-Intrebare. Aţi făcut parte din C.P.M. al Partidului Naţional-Tărănesc ?

Răspuns. Răspuns categoric nu. Sub nici o formă şi nici intr'un moment nu am avut nici un fel de legătură cu organizaţiile acestui partid. Mă întreb chiar cum se iveşte o asemenea întrebare.-

11.-Intrebare. Ce relaţiuni a-ţi avut cu Glul de art. Stoica Grigore.

Răspuns: Nu-l cunosc. Nu am auzit că ar exista un General cu acest nume.

12.-Intrebare. Cunoaşteţi pe Vice Amiralul Georgescu şi Glul de Escadră Diculescu Achil.

Răspuns: Ii cunosc pe amândoi. Pe primul de când a fost s/secretar de stat la Marină, pe al 2-le de când fusese în cadrele aero, ca ofiţer activ

13.-Intrebare. Aţi avut vre-o relaţiune politică cu aceste persoane ?

Răspuns: Nici una. Nu i-am văzut nici măcar pe stradă de multă vreme.-

14.-Intrebare. In ce stadiu se găseşte relaţiunile Dvs. personale cu el ?

Răspuns: Intre noi nu au fost pe timpuri decât relaţiuni de serviciu. Ele au rămas aşa cum le-a lăsat despărţirea provocată prin plecarea Dlor din armată. De atunci nici un alt contact.-

15.-Intrebare. Aţi luat vre-o dată parte - chiar incidental fiind - la vre-o şedinţă sau reuniune a C.P.M. ?

..//..

Răspuns: De îndată ce spun că nu am nici o cunoştinţă măcar de existenţa acestui organ, răspund categoric nu.-

16.-Intrebare. Ce posibilităţi scontaţi din intrevederea cu Ion Mihalache ?

Răspuns: Nici o posibilitate. Am acceptat această intrevedere:

a.- întâi că luam contact cu un om ce-l cunoşteam ca persoană particulară de atâta vreme (cavaler al ord.M.V.) fără ca între timp să-l fi văzut decât la înmormântarea G-lului Rujinski Gh.-

b.- al 2-lea: o făceam din curiozitatea de a şti ce gândeşte Dl.Mihalache,în paralel cu ceiace ce ştiam că gândesc partidele de stg.-

17.-Intrebare. Cât a durat intrevederea Dvs.cu Ion Mihalache ?

Răspuns: 10 - 15 minute.

18.-Intrebare. Ce a-ţi discutat în cursul acelei intrevederi ?

Răspuns: Nu a avut loc propriu zis nici un fel de discuţiune adică tot timpul a vorbit Dl.Mihalache expunându-mi acţiunea partidului pe timpul Regelui Carol II.-

Intrerupt mereu de o persoană care îi arăta că trebuie să primească pe altceva, întrevederea se termină fără nici o concluţiune din partea D-sale şi fără nici un fel de propunere.-

19.-Intrebare. Cum a evoluat convorbirea Dv.cu Ion Mihalache,de s'a ajuns la nararea şi apologia activităţei P.N.T. pe timpul Regelui Carol II ?

Răspuns: Nu-mi pot aminti detaliile discuţiunei care a avut loc în Decembrie 1946. Dl.Miha-

..//..

lache îmi pare că a început prin a spune ca partidul luptă ca şi în trecut pe o serie de principii şi idei cari s'au dovedit de atunci că au o bază de adevăr. Aşa a luat şi analizat cazul Regelui Carol, subliniind autoritatea acestuia şi arătând că i se spunea în faţă lipsa de fundament al felului în care Regele vede situaţia.-

20.-Intrebare. In cursul şi concluziile acelei întrevederi vi s'a făcut din partea lui Ion Mihalache vre-o ofertă sau angajament cu caracter politic ?

Răspuns. Era prima intrevedere; mă cunoştea şi-l cunoşteam aşa de puţin, Se discutase lucrări cu totul generale aşa că nu era măcar cazul să se gândească la şa ceva. Deci nici o ofertă, nici un fel de angajament. Intrevederea se sfârşeşte în generalităţi.-

21.-Intrebare. Aţi mai avut ulterior vre-o altă intrevedere cu Ion Mihalache sau cu cineva din rândurile apropiaţilor săi politici ?

Răspuns: Nu.-

Aceasta declar, susţin şi semnez.

ss. Gl.Gheorghiu Ermil

2 Septembrie 1947.

E.F. ..//..

copie vezi vol. 6. f 156-162.

(31)

8 Sept 1947

0069

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Gl. EMIL GHEORGHIU, în continuare declarațiilor mele anterioare, relatez următoarele:

1.- In luna Februarie 1947 am făcut o vizită Dlui Mihalache, împreună cu Lt. Cdor Cioroiu.

După contactul avut cu o serie de oameni politici aparținând formațiilor guvernamentale de astăzi sau partidelor politice la putere, am simțit nevoia de a cunoaște și opinia politică a oamenilor din opoziție pentru documentarea mea personală.

Intre aceștia am hotărât o visită la Dl. Mihalache pe care-l cunoșteam din trecut - mesele cavalerilor ord. Mihai Viteazul și înmormântarea Generalului Rujinsky Gh.

Cu ocazia acestei vizite, în prezența Lt. Cdor Cioroiu, după schimbarea formulelor de politețe, Dl. Mihalache mi-a spus, deschizând discuția propriu zisă, că partidul Național-Țărănesc rămâne ca și în trecut pe linia de conduită fermă ce și-a manifestat-o în diferite ocaziuni cum a fost între altele cazul fostului Rege Carol II. care a fost sfătuit în mai multe rânduri să nu rămână intrasigent pe poziția ce și-a ales.-

D-sa mi-a mai vorbit de atitudinea lipsită de consecvență a Dlui Tătărescu.

In această atitudine, Partidul are nevoie de oameni de acțiune, denumiți de Dsa luptători de linia I-a. Oameni cu posibilități de conducere nu-l interesează pentru moment.-

De altfel oamenii din prima categorie sunt aceia pe care Partidul va trebui să-i recompenseze când va fi cazul.-

Partidul se găsește și astăzi angajat într'o luptă cu actualul regim similară aceleia avută cu fostul Rege Carol II. din care va eși învingător având asentimentul maselor.-

Apoi, că situația politică internațională e

E.F. ..//..

confuză şi că nu se poate lucra decât văzând şi făcând.-

Dsa a încheiat că ar fi mulţumit dacă ar avea şi contribuţia noastră în specialitatea noastră.

2.- Studiul rezumativ interesând necesitatea înfiinţărei Aerului şi Marinei şi celor 2 Subsecretariate aer şi marină ca idei generale fusese conceput de mine şi Lt.Cdor Cioroiu, în liniile sale generale, încă din epoca în care eram în serviciul activ.-

El a fost redactat la apariţia tratatului de pace şi în urma vizitei făcută Dlui Mihalache.

Acest studiu a fost redactat, cu concursul Lt.Cdor Cioroiu şi a fost scris în 6 exemplare cărora li s'a dat întrebuinţarea următoare:

2(două) au fost predate Dlui Maniu de către subsemnatul cu ocazia unei vizite ce i-am făcut cu Lt.Cdor Cioroiu, către sfârşitul lunei Maiu 1947.

1(un) exemplar a fost predat Dlui Titel Petrescu de către Dl.Lt.Cdor Cioroiu.

3(trei) exemplare au rămas asupra Lt. Cdor Cioroiu despre a căror întrebuinţare nu ştiu nimic.

3.- Afirm categoric că nu am asistat niciodată, cu nici un titlu oficial sau particular la vre-o şedinţă a Corp.prof.militar, organizaţie a P.N.T.Maniu.

De asemenea afirm tot categoric că nu am fost înscris în P.N.T. şi nici nu am activat în nici un sens pe linia acestui partid.-

Aceasta declaraţie o susţin şi o semnez.

ss. Gl.A.Gheorghiu.

8 Septembrie 1947.

00071

PROCES-VERBAL

Anul 1947, luna Septembrie, ziua 11.

Noi, Prim Chestor S. Davidescu, asistat de chestor V. Dumitrescu și comisar șef Stoiculescu Ilie:

Am procedat la confruntarea reținutului Ion Mihalache cu reținutul Gral Gherghiu Ermil, cu următorul rezultat.-

GENERAL GHEORGHIU ERMIL: L-am zărit pe Dl. Ion Mihalache la mesele comune ale cavalerilor ordinului: "Mihai Viteazul" și la înmormântarea generalului Gh. Rujinschi, fără a vorbi cu Dsa.

ION MIHALACHE: Exact.

GENERAL GHEORGHIU ERMIL: N'am avut contact cu Dl. Mihalache până la vizita care i-am făcut-o la inceputul lunei Februarie 1947. Comandorul Cioroiu mi-a făcut sugestia să-l vizitez și pe Dl. Mihalache, pentru a mă informa, vizita fiind aranjată de Dl. Comandor Cioroiu. Am fost însoțit de Dl. Comandor Cioroiu, care a asistat la discuție.-

In esența Dl. Mihalache mi-a făcut o expunere în linii generale asupra atitudinei în care se păstrează partidul în acțiunea pe care o duce, această atitudine fiind similară celei din trecut când a avut curajul să sfătuiască pe Regele Carol II, să nu rămână întransigent pe poziția, care și-a ales-o.- Dl. Mihalache, în continuare asupra situației actuale pe plan internațional, mi-a arătat că este o situație confuză și că trebue acționat: "Văzând și făcând". In ceace privește situația internă din punct de vedere politic, partidul are nevoe de acțiune, de oameni de acțiune, de oameni pe cari dsa ia denumit: "luptători de linia I-a," iar cu posibilități de conducere, nu-l interesează pentru un moment.

Relativ la oamenii din linia I-a, partidul se va gândi să-i recompenseze în primul rând.-

A arătat că partidul se găsește într'o luptă cu actualul regim, din care va ieși învingător, având asentimentul maselor.-

Am tras concluzia din discuție, că eră vorba de organizarea unei lupte prin forță.-

E.F. ..//..

00072

ION MIHALACHE: Recunosc fondul discuţiei expusă de Dl.General Gheorghiu, nu-mi amintesc expresiile, conclusia îi aparţine.-

GENERAL GHEORGHIU EMIL: Studiul înfiinţărei Ministerului Aerului şi Marinei cu cele 2 (două) Subsecretariate de Stat aer şi marină a fost redactat ulterior vizitei pe care am făcut-o Dlui Mihalache. Redactarea s'a făcut de către subsemnatul în colaborare cu Dl.Comandor Cioroiu N.

ION MIHALACHE : Nu cunosc acest studiu, şi nu am vreo ştiinţă despre el.-

Drept care am încheiat prezentul procés-verbal.

ss. Gl.Gheorghiu
ss. I.Mihalache

Prim Chestor: ss.S.Davidescu
Asistent: Chestor,
ss.V.Dumitrescu.

31.VIII.1947 00073

D E C L A R A T I E
===========================

Subsemnatul general GHEORGHIU ERMIL,in etate de 51 ani, căsătorit,fără copii,domiciliat în Bdul Dacia nr. 14,Bucuresti declar următoarele :

Sunt născută în orașul Botoșani in anul 1896 luna Februarie ziua 13,din părinții Petre + fost funcționar financiar și Ecaterina +,fără profesie, căsătorit în anul 1931 în orașul Bacău cu Dra. GABRIELA HILARIU.

Studii: 7 clase liceu / Laurian/ în orașul Botoșani, terminate in 1913 când am intrat ca elev în sc. militară de art. și geniu,eșind sublt. activ in 1915.-

Posed un apartament in Bdul. Dacia 14 și un lot 25 Ha M. Viteazu în satul Lucianca jud. Ilfov.

Am fost pus la dispoziția M.R. in 1945,trecut in cadrul disponibil in August 1946 și apoi trecut in cadrele de rezervă în aceiași lună a anului 1947.-

Dela trecerea in cadrul disponibil /1946/ și până în momentularestărei / 6.VIII.1947/ m'am ocupat cu cultivarea/lotului M. Viteazu/

Il cunosc pe lt. Cdor. CIOROIU din 1942 când l-am avut subaltern,ca unul ce făcea parte din Esc.Recunoaștere ce se ~~găs~~ găsea sub ordinele subsemnatului.

Am lucrat impreună cu el Studiul relativ la nevoia înființărei unui minister al aerului și marinei,ca unul ce era apreciat de mine ca un ofițer capabil de Stat Major,cum l-am remarcat de pe când era in Statul major al aerului,a cărui sef am fost aproape 1 an.-

Acest Studiu a fost redactat numai cu Lt. cdor.CIORIU.

Am inceput studiu după ce s'a publicat tratatul de Pace,in care se arătau efectivele ce ne erau rezervate pentru aeronautică,am terminat studiul după circa 1 lună/aproximativ in Aprilie /

Am întocmit acest studiu din dorinţa de a arăta o pisibilitate mai bună ca mijloacele aero ce ne erau lăsate să se poate întruni sub un comitet care să le permită o organizare şi o conducere mai propice cum o simţisem de pe când am ocupat funcţiunea de subsecretar de stat la aer,la 23 VIII.1944.-

Acest studiu urmăream să fie publicat la momentul oportun in o revistă de specialitate pentru ca ceincel- vor citi să cunoască şi să se documenteze asupra modului in care vede această problemă un om ce a avut prilejul să se ocupe de ea.-

Am văzut pe Dl. MIHALACHE in Decembrie 1946,din curiozitatea de a cunoaşte opiniile unuia din oamenii politici cari difereau ca opinie de actuala conducere din a cărei grupare avusese prilejul să cunosc un număr important de oameni politici a căror orientare o cunoşteam prin contactul des ce avusesem cu Dlor,-

Cu. Dl. MIHALACHE am avut o singură intrevedere de 15,xxxx minute,xx Dsa locuia la un Ddr. ce nu-l cunosc fiind condus acolo de lt. Cdor. CIOROIU.-

In cursul intrevederi Dl. MIHALACHE pe care-l cunoşteam dela intrunirile cavalerilor ord. Mihai Viteazu,mi-a făcut o xxxxxx narare a acţiunei partidului pe timpul fostului Rege Carol II şi mi-a subliniat faptul că în prezent conducerea actuală nu este interesată decât în sensul oamenilor cari ar putea să-i aducă un aport efectiv. Intrevederea s'a terminat fără nici-o concluzie,eu având impresia că persoana mea nu interesează pentru moment partidul,după cum nici eu nu mă vedeam cu nimica interesat prin cele ce'mi vorbise Dl. MIHALACHE.-

Nu cunosc dacă lt. cdor. CIOROIU ocupa vre'un post sau avea vre'o insărcinare specială in P.N.T.,ştiam numai că scrie regulat in ziarul DREPTATEA sub pseudonimul MATEI ODOBESCU.-

Lt cdor. CIOROIU nu mi-a mai făcut alte propuneri de a mai vedea pe dl. Mihacale sau vre'un alt membru al P.N.T. După intrevederea de 15minute cu Dl. Mihalache i-am spus că nu şi-ar mai avea rostul să-l mai revăd pe dl. MIHALACHE după cum s'a şi intâmplat.-

Nu am mai văzut absolut pe nimeni din P.N.T.

Nu am fost inscris in acest partid,nu m'am gândit măcar să o fac vreodată.

Nu fac parte xxxx din nici o organizaţie politică.

Aceasta declar,sustin si semnez.

/ss/ GHEORGHIU ERMIL

31.VIII.1947.-

Gl. Gheorghiu Ermil

II

31 .VIII.1947

00076

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez.provenit din activitate PANCU N.GHEORGHE ,născut în Bucuresti în anul 1890,1o Februarie , căsătorit fără copii,domiciliat în Bucuresti Str.Viitor Nr.31, declar următoarele:

<u>Sublocotenent la 1 Iulie 1912 în</u> Reg. 6 Mihai Viteazul unde am îndeplinit comanda de pluton,ofiter cu aprovizionarea şi comisar oficial.In 1914 am făcut scoala de Tragere,Locotenent avansat la 1.VIII.1915,în acelaşi regiment,până la 15 VIII.1916,când am fost mobilizat la Comabdamentul Diviziei IV-a ca ofiţer informator.

6-XII-1916 luat prizonier de germani în timpul retragerii,după executarea unei misiuni.Ţinut în lagăr pe insula R;gen / Marea Baltică/ apoi la Helmstedt / Hanovra/până la 8 - VII-1918.

Avansat Căpitan la 1 VIII.1917.,8.VI.1918 - 1.IV.1919, la Reg.de Tractiune Automobilă în Iaşi am executat evacuarea la Bucuresti a tuturor instituţiilor /Ministere/ si autorităţi militare.

1.Aprilie 1919 - 1.Aprilie 1920.Comandant de Companie în regimentul IV.Inf.în Bucuresti,avansat maior la 1 Aprilie 1920 si mutat la Ministerul de Războiu la Inspectoratul Tehnic la Infanteriei,ca Sef al Bir.Scoalelor.

1 Aprilie 1920 - 1 Oct.1923,în Ministerul de Războiu Insp.Tehnic la Inf.ca Sef al Bir.Scoalelor.

1 Oct.1923 - 1 Oct.1925 , Maior Comandant de Batalion si Comandant al Scoalei de Instructorilor în Reg.6 Mihai Viteazul /Bucuresti/,. 1.Oct.1925 - 1 Decembrie 1926,preluat la Ministerul de Războiu Insp.Tehnic al Inf.tot ca Sef al Bir. Scoalelor

1.XII.1926 - 1.X.1929 Director de Studii al Centrului de Instructii al Infanteriei de la Sft.Gheorghe.

./.

00077

1.X.1929 mutat după cererea mea în Reg.33 Dorobanţi Tulcea având soţia Tulceancă şi profesoară acolo.

1.X.1929, - 1.IX. 1932 Ajutor Tactic în Reg.33 Dorobanţi Tulcea.

1.IV.1932 avansat Lt.Col.

1.IV.1932 - 1.X.1937 Ajutor Administrativ şi Tactic în Reg.33 Dorobanţi Tulcea.

14 X.1934 . Citat al Ordinei de Zi, în faţa regimentului sub arme.

1.XI.1934 ales membru activ titular al Soc.Scriitorilor militari pe baza lucrărilor personale cu caracter profesional.

1.X.1937 - 8 VI 1940 Subinspector al Pregătirei Premilitarăxx în Municipiul Bucureşti.

8.VI.1940, avansat Colonel.

8.VI.1940 - 1.X.1942 Inspector al Pregătirei Prem.si extrascolare al Municipiului Bucuresti.

1.X.1942, - 1.IV.1943.Comandant al Zonei de Instructie al Divizia II.Gardă Ploesti /regiunea petroliferă/

1.IV.1943,- 4 X.1944,Seful Serv.Statistic al Ministerul de Inzestrare al Armatei.

4 X.1944.Iesit la pensie,normal,pentru limită de vârstă colonel cu gradaţie.

Posed 10 decoraţii şi medalii.

Am peste 20 publicatii diferite apărute în următoarele reviste: Revista " Infanteriei"

"România Militară"

"Revista Bisericească a Patriarhiei"

"Foaia Diacezană a Episcopiei din Caransabeş"

"Revista Economia"

"Revista Baioneta"

- 16 articole de studii Urbanistice asupra Bucureştiului publicate în ziare si gazeta Municipiului Bucureşti.

4.X.1944,1.II.1945.Mi-am aranjat drepturile la pensie

1.II.1945, am fost numit ca Sef de Sectie M.O.N.T., al Soc.Astra-Română post pe care îl deţin si azi si unde pe ziua de 1 IV.1947,xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx am fost definitivat si avansat tmr pe ziua de 9.VII.1947,mi s'a acordat o primă de merit.

Incepând dela data de 1.III.1946,din îndemnul D-lui Col. Rez.STOICA STEFAN,fostul meu şef dela Div.Infanterie am activat în Cercul Profesional Militar, al P.N.T., care era sub conducerea sa, activând în special în Sectia Juridică a Cercului.Din cauza

00078

preocupărilor mele de serviciu la Soc.Astra-Română,participarea mea a avut un caracter sporadic,neputând lua parte in mod regula la conferintele săptămânale care obișnuit avea loc Vinerile p.m. la centrul partidului,convocările fiind publicate inainte în ziarul "Dreptatea".

Cercul Profesional Militar P.N.T.,era organizat prin analogie cu toate celelalte Cercuri Profesionale ale celorlalte partide conduse de : Dl.G-ral CIUPERA / P.N.L.T./

Dl.Col.STANESCU CALISTRAL / P.N.L.Br./

Dl.G-ral ALINESCU BARBU /P.N.Popular/

etc.

Conducerea Sectiei Militare a P.N.T.,pe timpul dela 1.III.- 8.XI.1946,a avut-o colonelul STOICA STEFAN,iar pe timpul 8.XI.1946 - 1.III.1947.conducerea a fost luată de către Dl.G-ral NEGREI ca președinte de Onoare,Col.STOICA rămânând ca președinte activ si sef al Sectiei Militare P.N.T.,Bucuresti.

Sectia a fost organizată pe trei subsectii:

Organizare - G-ral STOICA GRIGORE

Informatii - G-ral Col.DUMITRESCU C.

Judiciară - G-ral ZORZOR VASILE.

Sedintele aveau caracter public,anunțate prin ziare putând lua parte membrii oricărui partid.

Scopul sectiei era ca incadrându-se in Statutul P.N.T., să studieze propuneri si proecte de legi cu caracter militar care să servească ca un inceput de eventualitatea venirei la putere P.N.T.,in ce priveste armata la inceput nu s'a putut concretiza nimic,deoarece nu se stia efectivul si randamentul ce va fi fixat prin Tratatul de Pace.

Ideea conducătoare era ca in viitoarea organizare a armatei să tină seamă de următoarele:

Eliminarea politicului din armată pentru a reveni la prestigiul care l-a avut Ostirea pe timpul Regelui Carol I.si a Regelui Ferdinand I.

- Introducerea unei doctrine românești prin studiul războielor pe care le-a dus Mircea cel Mare,Stefan cel Mare si Mihai Viteazul,precum si studiile publicate din ultimii 30 de ani de diferiți autori care au cerut mereu realizarea doctrinei românești luându-se bineinteles ca bază efectivele si armamentul ce ne-a fost fixat prin Tratatul de Pace.

./.

La sectia Informații se făcea comentarea radiojurnalelor străine, de către Dl.Col.DUMITRESCU.

La Sectia Juridică s'a discutat vederile legii in raport cu cele noui in ce priveste. Legea Pozitiei ofiterilor si legea inaintărilor in armată. Aceste ce erau publicate in Codurile de Legi Hamangiu si C.Negulescu făcându-se propuneri diferite.

S'au tinut următoarele Conferinte:

Col.PANCU:	Cum s'ar putea păsi la Organizarea armatei tinându-se seama de doctrina romînească.
Gral.NEGREI:	Scopurile si organizarea cercului Profesional Militar
Col.ZAMFIRESCU:	Propuneri de organizare, teoretice, deoarece nu se stia efectivul ce ti va fi fixat de Tratatul de Pace.
G-ral ZORZOR:	Cadrul disponibil in lămurirea legilor.
Col.STOICA STEFAN:	Propuneri de organizare pe baza Tratatului de Pace.
Col.PANCU Gh.	Urbanistica Capitalei si Oastea.

Dela 1.III.1947, Dl.General NEGREI a dat dispozitii de incetarea oricărei activități a Cercului Prof.Militar:

Stiu că activitatea Cercului s'a desfiinţat in mod normal in spirit cinstit cetăţenesc fără nici un amestec deci afară activitatea limitându-se din cadrul statutului general al P.N.T.

In diminecata de 9 .VIII.1947, s'a prezentat doi agenti dela Sigurantă care mi-au perchezitionat apartamentul si toate actele din casă., după care m'au insotit la la Sigurantă unde sunt si azi.

Aceasta este declaratia pe care o sustiu si o semnez propriu.

ss/Col.Rez.Gh.Pancu
str.Viitor Nr.31 Bucuresti

31 .VIII.1947.

La sectia Informatii se făcea comentarea radiojurnalelor străine,de către Dl.Col.DUMITRESCU.

La Sectia Juridică s'a discutat vederile legii in raport cu cele noui in ce priveste. Legea Pozitiei ofiterilor si legea inaintărilor in armată.Aceste ce erau publicate in Codurile de Legi Hamangiu si C.Negulescu făcându-se propuneri diferite.

S'au tinut următoarele Conferinte:

Col.PANCU:	Cum s'ar putea păsi la Organizarea armatei tinându-se seama de doctrina romînească.
Gral.NEGREI:	Scopurile si organizarea cercului Profesional Militar
Col.ZAMFIRESCU:	Propuneri de organizare,teoretice, deoarece nu se stia efectivul ce ii va fi fixat de Tratatul de Pace.
G-ral ZORZOR:	Cadrul disponibil in lămurirea legilor.
Col.STOICA STEFAN:	Propuneri de organizare pe baza Tratatului de Pace.
Col.PANCU Gh.	Urbanistica Capitalei si Oastea.

Dela 1.III.1947,Dl.General NEGREI a dat dispozitii de incetarea oricărei activităti a Cercului Prof.Militar:

Stiu că activitatea Cercului s'a desfiintat in mod normal in spirit cinstit cetătenesc fără nici un amestec deci afară activitatea limitându-se din cadrul statutului general al P.N.T.

In diminecta de 9 .VIII.1947,s'a prezentat doi agenti dela Sigurantă care mi-au perchezitionat apartamentul si toate actele din casă.,după care m'au insotit ~~la~~ la Sigurantă unde sunt si azi.

Aceasta este declaratia pe care o sustiu si o semnez propriu.

ss/Col.Rez.Gh.Pancu
str.Viitor Nr.31 Bucuresti

31 .VIII.1947.

31 .VIII.1947 00080

VI

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul Colonel rez. provenit din activitate PANCU N. GHEORGHE, născut în Bucureşti în anul 189o, 1o Februarie, căsătorit fără copii, domiciliat în Bucureşti Str. Viitor Nr. 31, declar următoarele:

Sublocotenent la 1 Iulie 1912 în Reg. 6 Mihai Viteazul unde am îndeplinit comanda de pluton, ofiţer cu aprovizionarea şi comisar oficial. In 1914 am făcut şcoala de Tragere, Locotenent avansat la 1.VIII.1915, în acelaşi regiment, până la 15 VIII.1916, când am fost mobilizat la Comandamentul Diviziei IV-a ca ofiţer informator.

6-XII-1916 luat prizonier de germani în timpul retragerii, după executarea unei misiuni. Ţinut în lagăr pe insula Rügen / Marea Baltică/ apoi la Helmstedt / Hanovra/ până la 8 - VII-1918.

Avansat Căpitan la 1 VIII.1917., 8.VI.1918 - 1.IV.1919, la Reg. de Tracţiune Automobilă în Iaşi am executat evacuarea la Bucureşti a tuturor instituţiilor /Ministere/ şi autorităţi militare.

1. Aprilie 1919 - 1. Aprilie 192o. Comandant de Companie în regimentul IV. Inf. în Bucureşti, avansat maior la 1 Aprilie 192o şi mutat la Ministerul de Războiu la Inspectoratul Tehnic la Infanteriei, ca Şef al Bir. Şcoalelor.

1 Aprilie 192o - 1 Oct. 1923, în Ministerul de Războiu Insp. Tehnic la Inf. ca Şef al Bir. Şcoalelor.

1 Oct. 1923 - 1 Oct. 1925, Maior Comandant de Batalion şi Comandant al Şcoalei de Instructorilor în Reg. 6 Mihai Viteazul /Bucureşti/,. 1. Oct. 1925 - 1 Decembrie 1926, preluat la Ministerul de Războiu Insp. Tehnic al Inf. tot ca Şef al Bir. Şcoalelor

1.XII.1926 - 1.X.1929 Director de Studii al Centrului de Instrucţii al Infanteriei de la Sft. Gheorghe.

./.

1.X.1929 mutat după cererea sa în Reg.33 Dorobanţi Tulcea având soţia Tulceancă şi profesoară acolo.

1.X.1929, - 1.IV. 1932 Ajutor Tactic în Reg.33 Dorobanţi Tulcea.

1.IV.1932 avansat Lt.Col.

1.IV.1932 - 1.X.1937 Ajutor Administrativ şi Tactic în Reg.33 Dorobanţi Tulcea.

14 .1934 . Citat al Ordinei de Zi, în faţa regimentului sub arme.

1.XI.1934 ales membru activ titulară Soc.Scriitorilor militari pe baza lucrărilor personale cu caracter profesional.

1.X.1937 - 8 VI 1940 Subinspector al Pregătirei Premilităreşti în Municipiul Bucureşti.

8.VI.1940, avansat Colonel.

8.VI.1940 - 1.X.1942 Inspector al Pregătirei Prem. şi extrascolare al Municipiului Bucureşti.

1.X.1942, - 1.IV.1943.Comandant al Zonei de Instrucţie al Diviziei II.Gardă Ploeşti /regiunea petroliferă/

1.IV.1943,- 4 X.1944,Şeful Serv.Statistic al Ministerul de Înzestrare al Armatei.

4 X.1944.Ieşit la pensie,normal,pentru limită de vârstă colonel cu gradaţie.

Posed 10 decoraţii şi medalii.

Am peste 20 publicaţii diferite apărute în următoarele reviste: Revista "Infanteriei"

"România Militară"

"Revista Misionarească a Patriarhiei"

"Foaia Diecezană a Episcopiei din Caransebeş"

"Revista Economia"

"Revista Baioneta"

- 16 articole de studii Urbanistice asupra Bucureştiului publicate în ziare şi gazeta Municipiului Bucureşti.

4.X.1944,1.II.1945.Mi-am aranjat drepturile la pensie

1.II.1945,am fost numit ca Şef de Secţie M.O.N.T., al Soc.Astra-Română post pe care îl deţin şi azi şi unde pe ziua de 1 IV.1947, am fost definitivat şi avansat iar pe ziua de 9.VII.1947,mi s'a acordat o primă de merit.

Incepând dela data de 1.III.1946,din îndemnul D-lui Col. Rez.STOICA STEFAN,fostul meu şef dela Div. Infanterie am activat în Cercul Profesional Militar, al P.N.T., care era sub conducerea sa, activând în special în Secţia Juridică a Cercului. Din cauza

./.

preocupărilor mele de serviciu la Soc.Astra-Română, participarea mea a avut un caracter sporadic,neputând lua parte în mod regulat, la conferințele săptămânale care obișnuit avea loc Vinerile p.m. la centrul partidului,convocările fiind publicate înainte în ziarul "Dreptatea".

Cercul Profesional Militar P.N.T., era organizat prin analogie cu toate celelalte Cercuri Profesionale ale celorlalte partide conduse de : Dl.G-ral CIUPERCA / P.N.L.T./

Dl.Col.STANESCU CALISTRAT / P.N.L.Br./

Dl.G-ral ALINESCU BARBU /P.N.Popular/

etc.

Conducerea Secției Militare a P.N.T., pe timpul dela 1.III.- 8.XI.1946,a avut-o colonelul STOICA STEFAN,iar pe timpul 8.XI.1946 - 1.III.1947,conducerea a fost luată de către Dl.G-ral NEGREI ca președinte de Onoare,Col.STOICA rămânând ca președinte activ și șef al Secției Militare P.N.T.,București.

Secția a fost organizată pe trei subsecții:

Organizare - G-ral STOICA GRIGORE

Informații - G-ral Col.DUMITRESCU C.

Judiciară - G-ral ZORZOR VASILE.

Ședințele aveau caracter public,anunțate prin ziare putând lua parte membrii oricărui partid.

Scopul secției era ca încadrându-se în Statutul P.N.T., să studieze propuneri și proecte de legi cu caracter militar care să servească ca un început de eventualitatea [illegible] venirea la putere P.N.T., În ce privește armata la început nu s'a putut concretiza nimic,deoarece nu se știa efectivul și randamentul ce va fi fixat prin Tratatul de Pace.

Ideea conducătoare era ca în viitoarea organizare a armatei să țină seamă de următoarele:

Eliminarea politicului din armată pentru a revenit la prestigiul pe care l-a avut Oștirea pe timpul Regelui Carol I.și a Regelui Ferdinand I.

- Introducerea unei doctrine românești prin studiul războaielor pe care le-a dus Mircea cel Mare, Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul,precum și studiile publicate din ultimii 30 de ani de diferiți autori care au cerut mereu realizarea doctrinei românești luându-se bineînțeles ca bază efectivele și armamentul ce ne-a fost fixat prin Tratatul de Pace.

./.

00083

La sectia Informaţii se fâcea comentarea radiojurnalelor străine, de către Dl. Col. DUMITRESCU.

La Sectia Juridică s'a discutat vederile legii in raport cu cele noui in ce priveste. Legea Pozitiei ofiterilor şi legea inaintărilor in armată. Aceste ce erau publicate in Codurile de Legi Hamangiu şi C. Negulescu fâcându-se propuneri diferite.

S'au ţinut următoarele Conferinţe:

Col. PANCU:	Cum s'ar putea până la Organizarea armatei ţinându-se seama de doctrina românească.
Gral. NEGREI:	Scopurile şi organizarea cercului Profesional Militar
Col. ZAMFIRESCU:	Propuneri de organizare, teoretice, deoarece nu se ştia efectivul ce ţi va fi fixat de Tratatul de Pace.
G-ral ZORNON:	Cadrul disponibil in lămurirea legilor.
Col. STOICA STEFAN:	Propuneri de organizare pe baza Tratatului de Pace.
Col. PANCU Gh.	Urbanistica Capitalei şi Oastea.

Dela 1.III.1947, Dl. General NEGREI a dat dispozitii de incetarea oricărei activităţi a Cercului Prof. Militar.

Stiu că activitatea Cercului s'a desfiinţat in mod normal in spirit cinstit cetăţenesc fără nici un amestec decât afară activitatea limitându-se din cadrul statutului general al P.N.T.

In Dimineata de 9 .VIII.1947, s'a prezentat doi agenti dela Siguranţă care mi-au perchezitionat apartamentul şi toate actele din casă., după care m'au insotit la Siguranţă unde sunt şi azi.

Aceasta este declaratia pe care o sustin şi o semnez propriu.

ss/Col. Rez. Gh. Pancu
str. Viitor Nr. 31 Bucuresti

31 .VIII.1947.

copie vezi vol. 6, f. 200–208.

1 sept 1947

00084

VI/

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rezervă G.PANCU provenit din activitate, născut în Bucureşti la 10.II.1890, căsătorit fără copii, domiciliat în Bucureşti, Str. Viitor Nr.31, relativ la activitatea Cercului Profesional Militar P.N.T.-Maniu, din Capitală, declar următoarele :

Stiu că cercul a luat fiinţă, la începutul lunei Martie 1946, sub denumirea de secţia militară sub conducerea Colonelului Stoica Stefan şi că şedinţele se ţineau odată pe săptămână (obişnuit Vinerea) la Centrala Partidului, prin analogie cu secţiile militare ale celorlalte partide conduse de : Dl. General Ciupercă la P.N.L.-Tătărescu, Gl. Alinescu Barbu la P.N.P. ; Colonel Stoenescu Calistrat la P.N.L. Brătianu, etc.-

Subsemnatul am fost atras în această formaţiune de către personalitatea D-lui Colonel Stoica Stefan care ca Secretar General al Ministerului Inzestrărei, mi-a fost şef.-

Secretar al Secţiei iniţial a fost Colonelul Stoenescu C-tin din rezerva artileriei.-

Secţia s'a împărţit dela început în 3 subsecţiuni :

Organizare	General Stoica Grigore	(Art.)
	" Georgescu D-tru	(Inf.)
	Colonel Negulescu C-tin	(Inf.)
	" Leonescu	(Art.)
	" Mihai Ion	(Inf.)
	" Zamfirescu	(Inf.)
	Int.Gl. Vasilescu	(Int.)
	" Col. Safirescu	(Int.)
	" " Ionescu Aristide	(Int.)
	Vice Amiral Georgescu	
	General Gheorghiu Emil	
	Gl.Escadră Diculescu Achile	
	Lt.Col. Solomonescu	(Inf.)
	Colonel Mihai	(Inf.)
	" Cantea	(Inf.)
	" Racoveanu	(Cav.)

./.

00085

Colonel Pleşnilă N. (Cav.)
" Dimitropol Stefan (Cav).

şi alţii care au avut ulterior şi al căror nume îmi scapă.-

Misiunea acestei subsecţii era de a studia şi face propuneri de organizare a Armatei, ţinându-se seamă de efectivul şi armamentul ce ni se ca faixa prin Tratatul de Pace, având idei conducătoare :

a/. eliminarea politicului din armată spre a se reveni la prestigiul pe care l-a avut armata sub Regii Carol I şi Ferdinand I.-

b/. intronarea unei doctrine româneşti luându-se de bază războaiele lui Mircea cel Mare, Stefan cel Mare şi Mihai Viteazu revăzându-se toate publicaţiile autorilor militari care au preconizat în ultimii 30 ani, introducerea unei doctrine româneşti.- In legătură cu această organizare subsemnatul am fost primul care am prezentat propuneri pe care le-am expus secţiei.

Din cauză că nu apăruse clauzele tratatului de pace (efective, armament) activitatea secţiei organizărei a stagnat mai multă vreme.-

Au prezentat sugestii de organizare :
Inainte de apariţia tratatului de pace :
Colonel Pancu
Colonel Zamfirescu
După apariţia tratatului :
Colonel Stoica Stefan, verbal
" Leonescu, "
" Cantea D-tru, prin conferinţa sa, " Armare şi dezarmare.-

A rămas ca sub conducerea D-lui Gl. Stoika Grigore să studieze şi să facă propuneri de organizare, cari nu ştiu dacă se vor fi produs poate în şedinţele în care eu n-am luat parte, subsemnatul activând obişnuit în secţia juridică.- Sunt de părere ca ~~xx~~ fiecare să prezinte lucrările ce le-au făcut.- .//.

Subsecţia Informaţii : Lt.Col. Dumitrescu C-tin (Inf.) şi Sublocot. Walter.- Se făcea comentarea Radio-Jurnalelor ~~xxx~~ străine pentru informarea la zi a situaţiei internaţuinale.- Când lipsea Lt.Col. Dumitrescu, le comunica Subl. Walter.-

Subsecţia Justiţiei : Gl. Zorzor V. (Jandarmi)

General Barbu V. (Jandarm).
" Polihroniade (Art.)
" Popescu (Geniu C.F.R.)
Vice Amiral Georgescu
Colonel Dumitrescu Sergiu (Art.)
" Mihăilescu (Geniu)
" Dumitrescu (Geniu)
" Apostolescu (Artilerie)
" Pancu Gh. (Inf.)

Maior Petecău şi alţii al căror nume îmi scapă ; frecvenţa neregulată, fiecare după posibilităţi veneau la convocaţiile care se făceau prin ziare.-

La această subsecţie s'a lucrat la propuneri pentru proectul de lege al poziţiei ofiţerilor şi proectul de lege asupra înaintărilor în armată făcându-se adnotări la vechile legi din codul Hamangiu şi colecţia de legi militare (broşuri Col.C.Negulescu).-

Numărul membrilor cercului a crescut odată cu deblocarea (luna August) când secţia militară s'a transformat în Cercul Profesional Militar pentru a se încadra în statutul activând însă tot ca secţie, până la finelelunei Octombrie şi începutul lui Noembrie, când Dl.General Negrei a fost numit preşedinte de onoare al Cerc.Prof.Militar, Colonelul Stoica rămânând ca preşedinte activ al secţiei pe Capitală.-

Dl. General Negrei a expus dorinţa Centralei Partidului ca Cercul Profesional Militar să fie extins pe toată ţara.-

Stiu că a răspuns : Tulcea, Iaşi, Ploeşti, Brăila, Timişoara sau Aradul iar la Bucureşti au fost numiţi de Dl. Col.Stoica, 4 şefi de sectoare corespunzătoare celor 4 sectoare politice.-

Dl.General Negrei a mai cerut ca pentru fiecare armă să fie fixată persoana care să expue nevoile armei, în lucrările cercului, hotărându-se ca cel mai vechi în grad să reprezinte arma astfel : Inf.General Georgescu D-tru
Cav.Colonel Cantea
Art.General Stoica
Geniu : General Popescu (C.F.R.)
Marina : Vice Amiral Georgescu
Aviaţia : General Diculescu Achile şi
Gheorghiu Ermil

./.

După alegeri la una din ședințe a luat parte, după ce vizitase și alte cercuri profesionale, Dl. Mihalache care timp de 1 oeas și jumătate a expus dorințele Partidului în general și în special ce doresc dela Cercul Profesional Militar și anume : studii și puncte pentru organizarea armatei ținându-se seama de efectivele și armamentul făcut prin tratate și că noi nu putem avea decât o armată de apărare impusă de situația geografică a țărei, că am fost și suntem încă săraciți că trebue să ținem seamă de specificul românesc care singur a putut birui pe dușmani pe timpurile lui Mircea, Stefan cel Mare, și Mihai Viteazul, iar în ce privește organizarea Cercului Profesional Militar așa cum s'a făcut, o crede realizabilă, rămânând alături de Centrală numai ofițerii din București, urmând ca cei din județe să se organizeze pe județe, în paralel cu organizațiile politice locale, insistând ca activitatea cercurilor profesionale județene să fie împletită cu activitatea politică locală, urmând ca legătura cu centrul să fie făcută prin organizarea județelor respective, iar la București a cerut să fie numit comand de sectoare în cadrul celor 4 sectoare politice (Negru, Albastru, Roșu și Galben) urmând ca noile înscrieri în Cercul Profesional Militar să se facă prin acești comandanți de sectoare care urma să îngrijească de înscrierea a cât mai mulți membrii din sectorul respectiv care în felul acesta deveneau și membrii de partid, nu numai membrii ai secției militare cum a fost până în prezent.-

Ca încheere Dl. Mihalache, a spus că partidul este foarte mulțumit moralmente de rezultatul alegerilor căci numai din faptul că este situat imediat după guvern, cu toate că s'a făcut ce s'a făcut ca să i se diminueze puterea și că tăria partidului Național Țărănesc nu reprezintă persoanele D-lor Maniu și Mihalache ci însuși structurii naturale a acestui partid care se bazează pe procentul de 85 % țărani care sunt legați de bucata de pământ ce le aparține și de aversiunea pe care în general țăranul român o are față de colhoz și făcând o privire în trecutul politic al Țării a spus că toate partidele constătuaște în urma unor conjuncturi politice de moment, au dispărut dând de exemplu : Averescu, Iorga, Armand Călinescu, Legionarii și Dictaturile și credința ce este că și de aci înainte toate formațiunile care nu au la bază structura partidului țărănesc în plină coaliție, nu vor putea rezista

partidului nostru.- I-

In concluzie Dl.Mihalache a spus că are credința că în curând situația politică ce va izvorâ prin aplicarea ~~xxx~~ tratatelor de pace,va impune noui alegeri din care partidul țărănesc va fi adus la putere și că deci nu persoanele lui Maniu și Mihalache,reprezintă linia partidului ci însuși structura lui.-

La această ședință/Dl. Mihalache a venit însoțit de încă 4 persoane,dela conducerea partidului,printre care am recunoscut pe Dl.Zane și pe Dl.Popescu Botoșani care participase la o ședință anterioară la secția militară,ca delegat al D-lui Mihalache,fiind unul dintre secretarii săi,iar după terminarea ședinței au plecat împreună.-

In lunile Ianuarie și Februarie 1947,ședințele au urmat regulat săptămânal conform publicațiilor apărute în ziarul " Dreptatea " și Vinerile p.m. la Centrală.-

După 1 Martie 1947, a încetat activitatea oficială a Cercului Profesional Militar în urma ordinului D-lui General Negrei de a nu se mai ține ședințe.-

Aceasta este declarația pe care o susțin și om semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/.Col.rez.G.PANCU

Str. Viitor Nr.61 București

3 Septembrie 1947

3. sept 1947

00089

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez. Pancu N.Gh. în continuarea declaraţiei date, declar:

1). Stiu că dl.general Negrei a fost din arma artileriei mai mult utilizat în activitate ca ofiţer tehnic ca unul ce urmase Politehnica la Paris.

Deasemenea ştiu că intrase în viaţa politică imediat ce a ieşit la pensie, activând în partidul N.T. şi se vorbea că într'o campanie electorală ar fi ucis un ţăran, fapt pentru care ar fi fost judecat şi achitat fiind considerat în legitimă apărare.

Nu l-am cunoscut personal decât în Noemvrie 1946, când s'a prezentat şi a luat conducerea cercului profesional militar al P.N.T. când ne-a spus că este un vechiu luptător al P.N.T. şi că a fost şeful organizaţiei P.N.T. a jud.Vaslui şi că are mandat din partea partidului să ia conducerea cercului prof.militar, că împărtăşeşte organizarea pe 3 subsecţii de sub conducerea Col.Stoica, dar că doreşte ca secţia să devie Cercul Prof.militar vizitat de conducerea partidului adică organizarea Cerc.Prof.Militar să se extindă pe toată ţara.

După alegeri, cu ocazia vizitei Dlui Mihalache, dl.General Negrei a făcut la începutul şedinţei o expunere a organizărei Cerc.Prof.militar, în prezenţa dlui Mihalache, conchizând că acest cerc prof.militar şi va împleti şi suprapune activitatea cu sectoarele politice ale P.N.T. judeţene, că va propune organizarea armatei pe bază de doctrină românească, ţinându-se seama de efectul fixat prin tratatul de pace şi că în eventualitatea venirei la putere a P.N.T. se va face eforturi mari ca politica să fie scoasă din armată.

Alte expuneri personale, nu îmi amintesc ca să mai fi făcut dl.Gl Negrei, decât conducerea normală a şedinţelor până la circa 1 Martie 1947 când a dat dispoziţii că şedinţele se suspendă sine die.

M.C. ./.

Aceste afirmaţiuni le fac, întrucât subsemnatul am participat la şedinţe în mod sporadic, fiind absorbit zilnic de serviciu ce l-am avut la Soc.Astra Română ca şef a Secţiei M.O.N.T.

2). Pe dl.Colonel Stoica Ştefan, ştiu că şi-a dat dimisia din armată când era Lt.Colonel şi că ulterior a fost avansat Col.de rez.

Nu l-am cunoscut personal decât la 1 Aprilie 1943, când subsemnatul am fost mutat în Min.Inzestrării ca şef al Serv.Statistic, iar Dsa îndeplinea funcţia de secretar general al acelui minister, având-l ca şef până la 4 Oct. 1944 când am ieşit la pensie.

Dela această dată nu l-am mai văzut până la 1 Martie 1946, subsemnatul fiind angajat de Soc.Astra Română,ca şef al Secţ.M.O.N.T. iar Dsa a trecut la Soc.Metrom.

Cam la 1 Martie 1946, fiind chemat la telefon, mi-a spus că i s'a încredinţat conducerea secţiei militare a P.N.T. şi că s'a gândit să-şi ia colaboratori elemente pe care ne cunoaşte bine din activitate şi că să venim în Str.Clemenceau la centrala P.N.T., fiind considerat la acea vreme ca cel mai numeros şi eventual partid de guvernământ.

Subsemnatul,până la acea dată nu făcusem nici un fel de politică şi fiind atras de personalitatea dlui colonel Stoica ştiindu-l ca om întreg, serios şi limpede în toată activitatea sa pe timpul cât a funcţionat ca secretar general al Ministerului Inzestrării, am acceptat colaborarea.

De la primul contact, ne-a spus că dânsul este un vechi adept al P.N.T. de când a ieşit din cadrele şcolare a le armatei şi că de atunci a fost onorat de încrederea dlui Maniu pe care-l vizita des.

3). Pe dl.general Stoica Gr. ştiu că provine din activitatea artileriei dar nu am lucrat niciodată în serviciu şi nu l-am cunoscut personal decât când a apărut la P.N.T. ca şef al secţiei organizare, când a declarat că recomandările pe care le-am făcut eu de a se studia diferitele publicaţii în legătură cu introducerea unei doctrine româneşti de armată, sunt foarte importante şi le-a recomandat membrilor subsecţiei pentru a le lua în studii.

./.

Mai ştiu că era considerat ca un agent de legătură între Direcţia P.N.T. şi secţia militară.

4). Pe dl.general Zorzor Vasile, îl cunosc bine fiind o promoţie înaintea mea (1911), în urma infanteriei. Luându-şi licenţa şi doctoratul în drept a trecut cu gradul de xxxxxxx căpitan în jandarmerie, unde şi-a luat gradele la alegere.

Stiu că este nepot al dlui general Negrei şi că a fost cununat de către răposatul general Piki Vasiliu.

Nu cunosc motivele pentru care în 1942 sau 1943 a fost trecut în retragere din oficiu de către chiar general Piki Vasiliu.

Colonelul Stoica şi general Zorzor fiind aceia care cunoscându-mi bine activitatea pe timpul cât am fost ofiţer activ m'au rugat să îndeplinesc funcţia de secretar la secţia juridică.

Generalul Zorzor a condus propunerile şi discuţiile la secţia juridică, fiind indicat prin pregătirea sa (doctor în drept) şi avocat pe la Curţile Marţiale.

Era foarte nemulţumit că a fost scos din armată deoarece spera că va ajunge Inspector al Jandarmeriei.

5). Pe dl.General Barbu N. nu l-am cunoscut personal decât prin participările la secţia juridică.

Stiu că este Ardelean şi spunea că este un xxxxx vechi cunoscut al dlui Maniu, fiind dintr'un sat aproape de acel al dlui Maniu şi că avea acces la dânsul oricând.

6). Pe dl.Col.Stătescu, ştiu că este provenit din activitatea artileriei şi nu l-am cunoscut decât la Cerc. Prof.Militar, când a fost numit ca şef al sectorului IV. Negru.

Mi-a declarat odată că a fost câţiva ani adjutant al dlui general Negrei. Stiu că se oferise să îndeplinească şi funcţia de casier al C.Prof.Militar.

7). Pe Cpt.Zaharia, nu l'am cunoscut nici din activitate, iar în secţia militară P.N.T., ştiu numai că a fost ales în comitet, cu ocazia alegerei.

Nu,ştiu din ce armă a făcut şi nici sub ce formă a eşit din cadrele active ale armatei.

./.

00092

8). Dl.Col.Solomonescu Dumitru (Inf.) ştiu că a ieşit normal pentru limită de vârstă.

In secţia militară P.N.T. a contat în secţia orga nizărei şi spunea că este şeful unei circumscripţiuni poli- tice (mi se pare 28 sau 29) din Bucureşti.

9). Colonel rez.Stoenescu Ctin din Artilerie. A îndeplinit funcţie de secretar al Cerc.Prof.Mil. şi citea ordinea de zi a şedinţelor.

Cu ocazia alegerilor, m'a întrebat telefonic dacă vreau să fiu delegat la urne din partea secţiei militare, fapt ce am refuzat.

Stiu că cu ocazia ajutorului alimentar american, a însoţit un tren de ajutoare în Moldova, pe Valea Trotuşul fiind numit de către Crucea Roşie.

10). Colonel rez. Plesnilă N. (Cavalerie) ştiu că a ieşit la pensie cu gradul de Lt.Col., că a fost avansat colonel în rezervă, anul trecut.

S'a oferit că ar avea un nepot prin care ar putea furniza informaţiuni asupra armatelor americane şi engleze, dar la şedinţa următoare a spus că nu poate să procure nimi deoarece în starea de provizorat al relaţiunilor diplomatic nici dela Statul Major nici dela Legaţiunile streine nu se pot obţine relaţii asupra organizărei armatelor.

11). Imi mai reamintesc că la începutul şedinţelo înainte de alegeri, s'a prezentat un colonel de artilerie îmbrăcat în uniformă, cu accent străin lax vorbă (ne-a spus însă că este bucovinean neaoş).

Acest ofiţer, care mi s'a oferit să furnizeze dat asupra organizării armatelor străine, ca unul ce era ofiţer de Stat Major, în acel moment demisionat din armată însă fără a i se fi primi până atunci dimisia, s'a prezentat şedinţa viitoare, fără însă a aduce materialul promis, iar pe de altă parte manifestându-şi nemulţumirea că nu i s'a încredinţat conducerea secţiei de organizare, faţă de colo- nelul Stoica Stefan, care iar fi promis că îi încredinţează conducerea secţiei organizărei, la care col onelul Stoica Stefan ia răspuns că să-l scuze dar prezentându-se ofiţeri

./.

generali şi colonei mult mai vechi decât el, este nevoit să încre inţeza secţia unui general, totuşi chestiunea rămâne deschisă fiind în funcţiune de aportul ce l-ar aduce în secţie, ulterior.

Aceasta este declaraţia pe care o semnez.

ss. Colonel rez.G.Pancu.

3 Septemvrie 1947.

VI

3. sept. 1947

00094

- 2 -

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez. Pancu N.Gh. în continuarea declaraţiei date, declar:

1). Stiu că dl.general Negrei a fost din arma artileriei mai mult utilizat în activitate ca ofiţer tehnic ca unul ce urmase Politehnica la Paris.

Deasemenea ştiu că intrase în viaţa politică imediat ce a ieşit la pensie, activând în partidul N.T. şi se vorbea că într'o campanie electorală ar fi ucis un ţăran, fapt pentru care ar fi fost judecat şi achitat fiind considerat în legitimă apărare.

Nu l-am cunoscut personal decât în Noemvrie 1946, când s'a prezentat şi a luat conducerea cercului profesional militar al P.N.T. când ne-a spus că este un vechiu luptător al P.N.T. şi că a fost şeful organizaţiei P.N.T. a jud.Vaslui şi că are mandat din partea partidului să ia conducerea cercului prof.militar, că împărtăşeşte organizarea pe 3 subsecţii de sub conducerea Col.Stoica, dar că doreşte ca secţia să devie Cercul Prof.militar vizitat de conducerea partidului adică organizarea Cerc.Prof.Militar să se extindă pe toată ţara.

După alegeri, cu ocazia vizitei Dlui Mihalache, dl.General Negrei a făcut la începutul şedinţei o expunere a organizării Cerc.Prof.militar, în prezenţa dlui Mihalache, conchizând că acest cerc prof.militar şi va împleti şi suprapune activitatea cu sectoarele politice ale P.N.T. judeţene, că va propune organizarea armatei pe bază de doctrină românească, ţinându-se seama de efectul fixat prin tratatul de pace şi că în eventualitatea venirei la putere a P.N.T. se va face eforturi mari ca politica să fie scoasă din armată.

Alte expuneri personale, nu îmi amintesc ca să mai fi făcut dl.Gl Negrei, decât conducerea normală a şedinţelor până la circa 1 Martie 1947 când a dat dispoziţii că şedinţele se suspendă sine die.

./.

M.C.

Aceste afirmaţiuni le fac, întrucât subsemnatul am participat la şedinţe în mod sporadic, fiind absorbit silnic de serviciu ce l-am avut la Soc.Astra Română ca şef Secţiei M.O.N.T.

2). Pe dl.Colonel Stoica Ştefan, ştiu că şi-a dat dimisia din armată când era Lt.Colonel şi că ulterior a fost avansat Col.de rez.

Nu l-am cunoscut personal decât la 1 Aprilie 1943, când subsemnatul am fost mutat în Min.Inzestrării ca şef al Serv.Statistic, iar Dsa îndeplinea funcţia de secretar general al acelui minister, avându-l ca şef până la 4 Oct. 1944 când am ieşit la pensie.

Dela această dată nu l-am mai văzut până la 1 Martie 1946, subsemnatul fiind angajat de Soc.Astra Română, ca şef al Secţ.M.O.N.T. iar Dsa a trecut la Soc.Metrom.

Cam la 1 Martie 1946, fiind chemat la telefon, mi-a spus că i s'a încredinţat conducerea secţiei militare a P.N.T. şi că s'a gândit să-şi ia colaboratori elemente pe care ne cunoaşte bine din activitate şi că să venim în Str.Clemenceau la centrala P.N.T., fiind considerat la acea vreme ca cel mai numeros şi eventual partid de guvernământ.

Subsemnatul, până la acea dată nu făcusem nici un fel de politică şi fiind atras de personalitatea dlui colonel Stoica ştiindu-l ca om întreg, serios şi limpede în toată activitatea sa pe timpul cât a funcţionat ca secretar general al Ministerului Inzestrării, am acceptat colaborarea.

De la primul contact, ne-a spus că dânsul este un vechi adept al P.N.T. de când a ieşit din cadrele şcolare a le armatei şi că de atunci a fost onorat de încrederea dlui Maniu pe care-l vizita des.

3). Pe dl.general Stoica Gr. ştiu că provine din activitatea artileriei dar nu am lucrat niciodată în serviciu şi nu l-am cunoscut personal decât când a apărut la P.N.T. ca şef al secţiei organizare, când a declarat că recomandările pe care le-am făcut eu de a se studia diferitele publicaţii în legătură cu introducerea unei doctrine româneşti de armată, sunt foarte importante şi le-a recomandat membrilor subsecţiei pentru a le lua în studii.

./.

00096

Mai ştiu că era considerat ca un agent de legătură între Direcţia P.N.T. şi secţia militară.

4). Pe dl.general Zorzor Vasile, îl cunosc bine fiind o promoţie înaintea mea (1911), în urma infanteriei. Luându-şi licenţa şi doctoratul în drept a trecut cu gradul de căpitan în jandarmerie, unde şi-a luat gradele la alegere.

Stiu că este nepot al dlui general Negrei şi că a fost cununat de către răposatul general Piki Vasiliu.

Nu cunosc motivele pentru care în 1942 sau 1943 a fost trecut în retragere din oficiu de către chiar general Piki Vasiliu.

Colonelul Stoica şi general Zorzor fiind aceia care cunoscându-mi bine activitatea pe timpul cât am fost ofiţer activ m'au rugat să îndeplinesc funcţia de secretar la secţia juridică.

Generalul Zorzor a condus propunerile şi discuţiile la secţia juridică, fiind indicat prin pregătirea sa (doctor în drept) şi avocat pe la Curţile Marţiale.

Era foarte nemulţumit că a fost scos din armată deoarece spera că va ajunge Inspector al Jandarmeriei.

5). Pe dl.General Barbu N. nu l-am cunoscut personal decât prin participările la secţia juridică.

Stiu că este Ardelean şi spunea că este un vechi cunoscut al dlui Maniu, fiind dintr'un sat aproape de acel al dlui Maniu şi că avea acces la dânsul oricând.

6). Pe dl.Col.Stătescu, ştiu că este provenit din activitatea artileriei şi nu l-am cunoscut decât la Cerc. Prof.Militar, când a fost numit ca şef al sectorului IV. Negru.

Mi-a declarat odată că a fost câţiva ani adjutant al dlui general Negrei. Stiu că se oferise să îndeplinească şi funcţia de casier al C.Prof.Militar.

7). Pe Cpt.Zaharia, nu l'am cunoscut nici din activitate, iar în secţia militară P.N.T., ştiu numai că a fost ales în comitet, cu ocazia alegerei.

Nu,ştiu din ce armă a făcut şi nici sub ce formă a eşit din cadrele active ale armatei.

./.

00097

8). Dl.Col.Solomonescu Dumitru (Inf.) ştiu că a ieşit normal pentru limită de vârstă.

In secţia militară P.N.T. a contat în secţia organizărei şi spunea că este şeful unei circumscripţiuni politice (mi se pare 28 sau 29) din Bucureşti.

9). Colonel rez.Stoenescu Ctin din Artilerie. A îndeplinit funcţia de secretar al Cerc.Prof.Mil. şi citea ordinea de zi a şedinţelor.

Cu ocazia alegerilor, m'a întrebat telefonic dacă vreau să fiu delegat la urne din partea secţiei militare, fapt ce am refuzat.

Ştiu că cu ocazia ajutorului alimentar american, a însoţit un tren de ajutoare în Moldova, pe Valea Trotuşului fiind numit de către Crucea Roşie.

10). Colonel rez. Plesnilă N. (Cavalerie) ştiu că a ieşit la pensie cu gradul de Lt.Col., că a fost avansat colonel în rezervă, anul trecut.

S'a oferit că ar avea un nepot prin care ar putea furniza informaţiuni asupra armatelor americane şi engleze, dar la şedinţa următoare a spus că nu poate să procure nimic deoarece în starea de provizorat al relaţiunilor diplomatice nici dela Statul Major nici dela Legaţiunile streine nu se pot obţine relaţii asupra organizărei armatelor.

11). Imi mai reamintesc că la începutul şedinţelor înainte de alegeri, s'a prezentat un colonel de artilerie îmbrăcat în uniformă, cu accent străin lax vorbă (ne-a spus însă că este bucovinean neaoş).

Acest ofiţer, care mi s'a oferit să furnizeze date asupra organizării armatelor străine, ca unul ce era ofiţer de Stat Major, în acel moment demisionat din armată însă fără a i se fi primi până atunci dimisia, s'a prezentat şedinţa viitoare, fără însă a aduce materialul promis, iar pe de altă parte manifestându-şi nemulţumirea că nu i s'a încredinţat conducerea secţiei de organizare, faţă de colonelul Stoica Stefan, care iar fi promis că îi încredinţează conducerea secţiei organizărei, la care col onelul Stoica Stefan ia răspuns că să-l scuze dar prezentându-se ofiţeri

./.

generali și colonei mult mai vechi decât el, este nevoit să înore inţeza secţia unui general, totuşi chestiunea rămâ ne deschisă fiind în funcţiune de aportul ce l-ar aduce în secţie, ulterior.

Aceasta este declaraţia pe care o semnez.

ss. Colonel rez.G.Pancu.

3 Septemvrie 1947.

4. Sept 1947 00099

DECLARAȚIE

Subsemnatul Col.Rez. G.PANCU, în continuarea declarațiunilor anterioare, declar:

Mi-am reamintit că, Colonelul care s'a oferit ca sp procure date referitoare la organizărea armatelor străine, în vederea propunerilor de viitoare organizare a armatei noastre, se numește Galin.

Că acest lucru s'a petrecut în sala mică de la sediul P.N.T. în Strada Clemanceau, la una din primele ședințe ale secției militare condusă de Dl. Col. Stoica.

Că, cu această ocaziune a avut loc un dialog între Dl.Col.Stoica și Dl.Col.Galin din care reeșea că acesta se aștepta ca să fie numit șef al subsecției organizărei.-

Că Dl.Col Stoica i-a răspuns că față de numărul mare de Generali și Colonei mai vechi și mai bătrâni care sunt în sală nu știe pe cine îl va desemna ca șef al subsecției organizărei.-

Declar și susțin propriu și semnez nesilit de nimeni.-

ss. Colonel rez.G.Pancu

București, 4 Septembrie 1947.

E.F.

V

Vezi copie vol. 6. f 209–215. 4. sept. 1947

00100

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez.Pencu N.Gh., în continuarea declaraţiei anterioare, declar :

Cu ocazia vizitei dlui Mihalache la Cerc.Prof. Militar, şedinţa a fost deschisă de către Dl.General Negrei, care pe scurt, citind după însemnări a declarat: " Cerc.Prof.Militar al P.N.T., a fost organizat pe baza Statutelor P.N.T., şi că în acest scop şi-a întocmit un regulament de funcţionare pe care l-a înaintat Direcţiei P.N.T. A insistat asupra organizărei pe sectoare adresându-se tineretului ca să facă cât mai mulţi prozeliţi şi ca fiecare judeţ să-şi organizeze cercurile prof.locale şi să activeze paralel cu organizările politice judeţene, căutându-se ca Centrul să obţie cât mai multe ştiri şi informaţii prin aceste organizări judeţene, arătând că s'a dat deja instrucţiuni Colonelului Stoica Stefan pentru a se face publicaţii prin ziar, ca Cerc.prof.mil. să se organizeze pe judeţe şi să se căznească a obţine cât mai multe informaţiuni de la judeţe.

După aceea, dl.general Negrei, a dat cuvântul dlui colonel Stoica Stefan, care şi-a desvoltat verbal conferinţa sa, "Armata de mâine", spunând în rezumat următoarele:

In organizarea armatei de mâine trebue să se ţie seamă de următoarele criterii:

1). Eliminarea politicului din armată,

2). Organizarea pe bază de doctrină românească care s'a preconizat de decenii de diferiţi autori mili[illegible] dar care nu s'a înfăptuit până acum.

3). Trebue să se ţie seamă neapărat de efectiv[illegible] şi armamentul fixat prin Tratatul de Pace (circa 150.0[illegible] manei).

4). Pentrucă s'ar putea întâmpla ca contingent[illegible]

./.

M.C.

anual să depăşească acest efectiv noi fiind o ţară excedentară în naşteri, trebue să ne gândim cum s 'ar putea preda instrucţia intregului contingent ajungând la concluzia că forma cea mai nimerită ar fi fost premilitaria, în forma în care această organizare a mai funcţionat.

5). Armata propriu zisă să fie formată numai din sâmburele combatant. Ofiţeri şi reangajaţi asimilaţi să nu mai existe:

- Jandarmeria să treacă la Ministerul de Interne.
- Intendenţa şi administraţia la Ministerul Economiei Naţionale.
- Medicii, la Ministerul Sănătăţii.
- Să nu existe ofiţer sau reangajat în armată fără comandă de unitate.
- Recrutarea ofiţerilor să se facă numai din absolvenţii de liceu (militare şi civile). Recrutarea subofiţerilor numai din absolvenţi a 4 clase gimnaziale. In fine înfiinţarea unui corp tehnic militar format din ofiţeri din toate armele, nu după cum a fost până acum, format mai mult numai din artilerişti şi genişti.

Totul bineînţeles încadrat în efectivul şi armamentul fixat prin tratatul de pace.

In ce priveşte înaintările, să se suprime sistemul alegerilor, rămânând numai înaintarea la vechime.

La fiecare grad, (ofiţer sau reangajat) examen.

Cel văzut la examen, să fie mutat la altă unitate, acordându-i-se un an de încercare.

Cei reuşiţi avansaţi odată toată promoţia.

Dacă numărul reuşiţilor întrecea unităţile disponibile la cei care prisoseau, Statul să le asigure funcţii echivalente gradului şi prestigiului ce îl aveau în armată în toate instituţiile şi marile întreprinderi din ţară.

In sfârşit întreţinerea în ţară a unor fabrici de armament şi muniţiuni care să asigure dotarea armatei în mod unic, pentru a se evita împestriţarea în armament ce a fost mai înainte, iar organizarea industrială a ţării să fie astfel făcută, încât să se poată păşi repede dela starea de pace, la starea de războI şi invers, fără a [...]

./.

face perturbări mari în economia generală a Ţării.

După această expunere verbală a colonelului Stoica Stefan dl.General Negrei s'a exprimat ca această expunere pe care dânsul o consideră valoroasă, să o puie pe hârtie şi să o încredinţeze şi dumnealui, la care col. Stoica a răspuns că se va căzni să satisfacă această dorinţă a dlui Preşedinte.

După aceasta a urmat expunerea dlui Mihalache care a vorbit circa 1 1/2 oră, rezumatul acestei expuneri l-am făcut într'o declaraţie anterioară.

Subsemnatul nu ştiu ce s'a făcut cu proectul expus de către dl.Colonel Stoica, şi dacă acest proect s'a predat sau nu dlui Gl Negrei, ştiu numai că mi s'a predat de către dl.General Zorzor regulamentul Cerc.Prof. militar, la o şedinţă anterioară, pentru a-l preda secretarului (Col.Stoenescu) care l-a înaintat prin dl.general Stoica, Direcţiei Partidului, iar un exemplar a rămas la secretarul Cerc.Profesional pentru a fi pus la dosarul Cercului Prof.militar.

Cu această ocaziune îmi reamintesc că cineva a făcut o glumă spunând " E ! acuma'r fi bine ca acest regulament să-l vadă şi un profesor de limba română" la care dl.Zorzor a spus, râzând : "Ai fost bine ! vasăzică un colonel Stoica, autor de lucrări, cu doctor în drept şi Pancu vechi autor de lucrări nu suntem în stare să formulăm un regulament ca acesta fără cenzura unui [pro]fesor de limba română; totuşi dacă ţineţi morţiş v[ă] aduce aci pe dl. Papadopol profesor de limba română al copiil[or] dela liceu ".

Mai ştiu că odată cu arestarea dlui gl Negr[ei] s'a făcut descindere acasă şi la gl.Zorzor care nefi[ind] găsit, i s'a ridicat servitoarea şi maşina de scris [pe] care gl Zorzor o avea proprietate, dânsul având şi [...] de avocatură acasă.

Susţin că toţi cei care au ţinut conferinţ[e] la cercul prof.militar şi pe cari i-am arătat într'o declaraţie anterioară şi le-au întocmit personal, ve[neau] cu ele scrise, minus col.Stoica care a ţinut-o ver[bal] şi că un exemplar trebue să fie la Secretariatul Cer[cului]

./.

Prof.Militar. Declar,ssusţin şi semnez.

ss.Colonel rez. G.Pancu.

4 Septemvrie 1947.

II

copie vezi vol. 6. f 209-215

4. sept. 1947

00104

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez.Pancu N.Gh., în continuarea declaraţiei anterioare, declar :

Cu ocazia vizitei dlui Mihalache la Cerc.Prof. Militar, şedinţa a fost deschisă de către Dl.General Negrei, care pe scurt, citind după însemnări a declarat: " Cerc.Prof.Militar al P.N.T., a fost organizat pe baza Statutelor P.N.T., şi că în acest scop şi-a întocmit un regulament de funcţionare pe care l-a înaintat Direcţiei P.N.T. A insistat asupra organizării pe sectoare adresându-se tineretului ca să facă cât mai mulţi prozeliţi şi ca fiecare judeţ să-şi organizeze cercurile prof.locale şi să activeze paralel cu organizările politice judeţene, căutându-se ca Centrul să obţie cât mai multe ştiri şi informaţii prin aceste organizări judeţene, arătând că s'a dat deja instrucţiuni Colonelului Stoica Stefan pentru a se face publicaţii prin ziar, ca Cerc.prof.mil. să se organizeze pe judeţe şi să se căznească a obţine cât mai multe informaţiuni de la judeţe.

După aceea, dl.general Negrei, a dat cuvântul dlui colonel Stoica Stefan, care şi-a desvoltat verbal, conferinţa sa, "Armata de mâine", spunând în rezumat următoarele:

In organizarea armatei de mâine trebue să se ţie seamă de următoarele criterii:

1). Eliminarea politicului din armată,

2). Organizarea pe bază de doctrină românească, care s'a preconizat de decenii de diferiţi autori milita[ri] dar care nu s'a înfăptuit până acum.

3). Trebue să se ţie seamă neapărat de efectivu[l] şi armamentul fixat prin Tratatul de Pace (circa 150.000 manei).

4). Pentrucă s'ar putea întâmpla ca contingentu[l]

./.

M.C.

anual să depăşească acest efectiv noi fiind o ţară excedentară în naşteri, trebue să ne gândim cum s 'ar putea preda instrucţia intregului contingent ajungând la concluzia că forma cea mai nimerită ar fi fost premilităria, în forma în care această organizare a mai funcţionat.

5). Armata propriu zisă să fie formată numai din sâmburele combatant. Ofiţeri şi reangajaţi asimilaţi să nu mai existe:

- Jandarmeria să treacă la Ministerul de Interne.
- Intendenţa şi administraţia la Ministerul Economiei Naţionale.
- Medicii, la Ministerul Sănătăţii.
- Să nu existe ofiţer sau reangajat în armată fără comandă de unitate.
- Recrutarea ofiţerilor să se facă numai din absolvenţii de liceu (militare şi civile). Recrutarea subofiţerilor numai din absolvenţi a 4 clase gimnaziale. In fine înfiinţarea unui corp tehnic militar format din ofiţeri din toate armele, nu după cum a fost până acum, format mai mult numai din artilerişti şi genişti.

Totul bineînţeles încadrat în efectivul şi armamentul fixat prin tratatul de pace.

In ce priveşte înaintările, să se suprime sistemul alegerilor, rămânând numai înaintarea la vechime.

La fiecare grad, (ofiţer sau reangajat) examen.

Cel văzut la examen, să fie mutat la altă unitate, acordându-i-se un an de încercare.

Cei reuşiţi avansaţi odată toată promoţia.

Dacă numărul reuşiţilor întrecea unităţile disponibile la cei care prisoseau, Statul să le asigure funcţ[iuni] echivalente gradului şi prestigiului ce îl aveau în ar[mată] în toate instituţiile şi marile întreprinderi din ţară.

In sfârşit întreţinerea din ţară a unor fabrici de armament şi muniţiuni care să asigure dotarea armatei în mod unic, pentru a se evita împestriţarea în armament ce a fost mai înainte, iar organizarea industrială a ţării să fie astfel făcută, încât să se poată păşi repede de la starea de pace, la starea de răsboi şi invers, fără a s[e]

face perturbări mari în economia generală a Țării.

După această expunere verbală a colonelului Stoica Stefan dl.General Negrei s'a exprimat ca această expunere pe care dânsul o consideră valoroasă, să o puie pe hârtie și să o încredințeze și dumnealui, la care col. Stoica a răspuns că se va căzni să satisfacă această dorință a dlui Președinte.

După aceasta a urmat expunerea dlui Mihalache care a vorbit circa 1 1/2 oră, rezumatul acestei expuneri l-am făcut într'o declarație anterioară.

Subsemnatul nu știu ce s'a făcut cu proectul expus de către dl.Colonel Stoica, și dacă acest proect s'a predat sau nu dlui Gl Negrei, știu numai că mi s'a predat de către dl.General Zorzor regulamentul Cerc.Prof. militar, la o ședință anterioară, pentru a-l preda secretarului (Col.Stoenescu) care l-a înaintat prin dl.general Stoica, Direcției Partidului, iar un exemplar a rămas la secretarul Cerc.Profesional pentru a fi pus la dosarul Cercului Prof.militar.

Cu această ocaziune îmi reamintesc că cineva a făcut o glumă spunând " E ! acum ar fi bine ca acest regulament să-l vadă și un profesor de limba română" la care dl.Zorzor a spus, râzând : "Ai fost bine ! vasăzică un colonel Stoica, autor de lucrări, eu doctor în drept și Pancu vechi autor de lucrări nu suntem în stare să formulăm un regulament ca acesta fără cenzura unui profesor de limba română; totuși dacă țineți morțiș vă pot aduce aci pe dl. Papadopol profesor de limba română al copiilor mei dela liceu ".

Mai știu că odată cu arestarea dlui gl Negrei, s'a făcut descindere acasă și la gl.Zorzor care nefiind găsit, i s'a ridicat servitoarea și mașina de scris pe care gl Zorzor o avea proprietate, dânsul având și birou de avocatură acasă.

Susțin că toți cei care au ținut conferințe la cercul prof.militar și pe cari i-am arătat într'o declarație anterioară și le-au întocmit personal, venind cu ele scrise, minus col.Stoica care a ținut-o verbal, și că un exemplar trebue să fie la Secretariatul Cerc.

./.

4 Sept 1947

00107

Prof.Militar. Declar,ssusţin şi semnez.

ss.Colonel rez. G.Pancu.

4 Septemvrie 1947.

4. Sept 1947

00108

DECLARATIE

Subsemnatul Col.Rez. G.PANCU, în continuarea declaraţiunilor anterioare, declar:

Mi-am reamintit că, Colonelul care s'a oferit ca sp procure date referitoare la organizarea armatelor străine, în vederea propunerilor de viitoare organizare a armatei noastre, se numeşte Galin.

Că acest lucru s'a petrecut în sala mică de la sediul P.N.T. în Strada Clemenceau, la una din primele şedinţe ale secţiei militare condusă de Dl. Col. Stoica.

Că, cu această ocasiune a avut loc un dialog între Dl.Col.Stoica şi Dl.Col.Galin din care reeşea că acesta se aştepta ca să fie numit şef al subsecţiei organizărei.-

Că Dl.Col Stoica i-a răspuns că faţă de numărul mare de Generali şi Colonei mai vechi şi mai bătrâni care sunt în sală nu ştie pe cine îl va desemna ca şef al subsecţiei organizărei.-

Declar şi susţin propriu şi semnez nesilit de nimeni.-

ss. Colonel rez.G.Pancu

Bucureşti, 4 Septembrie 1947.

E.F.

00109

6. Sept - 1947

00110

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Ing.colonel Demetrescu Constantin, veteran de răsboiu, asupra celor intrebate declar următoarele:

Fac parte din organizaţia desecţiei militare a Part. Naţ.Tărănesc, unde am fost insărcina cu misiunea de a comunica ştirile radiofonice. Această misiune mi-au atribuit-o fără ca s'o cer.

N'am făcut parte din comitetul de direcţiune, care cuprinde pe lângă vicepreşedinţi şi pe şefii secţiei organizaţiei, juridice şi legislaţie.

Niciodată n'am fost convocat de vre-o intrunire a comitetului ca unul care nu eram pa placul Dlor şi nici nu eram ales.

La această secţie militară s'a făcut mai mult demagogie în scopul de a reţine in partid pe tinerii ofiţeri deblocaţi, cărora li se promiteau reintegrarea in vechile lor drepturi.

Era insă un alt curentcare propovăduia o eventuală colaborare cu atualul guvern-dând speranţa celorlalte că in curând vor veni la "putere".

Stiu despre preşedintele secţiei generalul Negrei că a luptat contra colonelului xt.Stefan Stoika ca să conducă această secţie in mod efectiv, iar nu onorific, dup ă cum ii propusese fostul şef adinterim colo.Stoika.

Stiu că generalul Stoica, văr cu acesta din urmă, lupta contra generalului Negrei, ca astfel să revină la şefie vărul dsale.

Stiu că in contra acestor doi din urmă, lupta generalul Zorzor, unul din şefii din comitet, intrucât acesta era rudă cu general Negrei.

S'a cerut la un moment dat dizolvarea comitetului nou ales şi nu a reuşit gruparea Stoica.

Eu n'am cerut şi nici n'am fost pus pe vreo listă de candidatură pentru acest comitet.

Dacă am văzut că eu nu activez, au numit un amior ca supleant şi aceasta din cauza că nu le-a plăcut obiectivitatea, cu care le vorbeam.

In scipul de a-mi păstra această independenţă de spirit, n'am voit să candidez şi nici n'am luat parte la alegerile din Circimscripţie

Aşa fiind activitatea mea in partid s'a incetinit, până la urmă, incetând şi din motive de sănătate, subsemnatul fiind in vârstă de 62 ani şi bolnav de o gravă maladie aproape incusabilă [redacted]. Rog a se cerceta analiza sângelui meu şi fiola de extract de ficat, care se găseşte la un loc cu lucrurile mele strânse, inainte de a fi depus in inchisoare.

Rog respectuos a dispune eliberarea mea intrucât activitatea mea politică a incetat, convingându-mă de imutilitatea mea la o vârstă inaintată şi bolnav de o maladie atât de gravă, asociată cu un grav reumatism infecţios.

6 Septemvrie 1947

ss. Ing. Col. Demetrescu

I

7. oct. 1947 00112

DECLARATIE

Subsemnatul Col. Ing. DEMETRESCU CONSTANTIN, domiciliat în Str. Dr. Manolescu 2 - declar următoarele:

1/. Referitor la maiorul numit pentru informaţiile interne, î-mi amintesc că într'o şedinţă generalul Negrei, a numit pe maiorul Dristorian ofiter deblocat din Cavalerie, ca ajutor pe lângă Col. STOENESCU, Secretarul Comitetului de Conducere al Secţiei Militare, dându-i şi însărcinarea de şef al biroului de informaţii interne şi documentare.

Modul cum a lucrat Maiorul Dristorian cu generalul Negrei, nu-l ştiu.

Tot în aceîaş şedinţă a fost numit Col. SPIRIDONEANU ca chestor al şedinţelor şi ajutor de casier pe lângă Col. STOINESCU.

In legătură cu conferinţa ţinută de colonelul CANTEA despre "Armare şi dezarmare" declar următoarele:

Am asistat la şedinţa plenară, când Col. Cantea a ţinut acea Conferinţă care a durat cam 30 de minute.

Din acea conferinţă reţin următoarele idei:

La început a făcut o statistică cronologică, ajungând la concluzia că in cursul istoriei, până în prezent, cam 3/4 din timp a fost întrebuinţat pentru războiu, - şi abia 1/4 pentru pace.-

A arătat că războiele au fost întotdeauna şi vor fi şi de azi înainte - şi că starea de pace este numai provizorie.

A mai sustinut că in momentul de faţă când se discută dezarmarea - Marile Puteri face inarmarea morală şi anume pregătind alianţe, prin diferite tratate, care grupează diferite state.-

00113

In conjunctura actuală nu este posibilă o dezarmare materială, ba din contră statele se întrec în fabricarea de armament şi munitiuni şi că "dezarmarea este iluzorie"

Din expunerea făcută, conferenţiarul dădea să se înţeleagă că lumea se pregăteşte de războiu şi că este şi datoria ţărei noastre ca să se pregătească, în acest senz.

In şedinţa următoare, pentru a se risipi impresia că se apropie un nou războiu - subsemnatul am luat cuvântul în contradictie cu Col.CANTEA, şi am explicat că războiul nu este "nici iminent şi nici inevitabil" şi că Marile Puteri, nu vor aceasta.

Am intărit aceasta susţinere, dând explicaţii asupra drepturilor de "voto" al celor 5 Mari Puteri, în Consiliul de Securitate al O.N.U.-ului, de care depinde situaţia războaielor mondiale.-

Stiu că G-ralul Negrei, într'o şedinţă plenară, a explicat membrilor, cum este organizată directia militară /C.P.M./

Comparând serviciile acestuia cu serviciile de intedenţă ale Armatei.

Stiu că s'a discutat că în câteva judeteau luat fiinţă, sectii militare.

In locuinţa lui Iuliu Maniu, după câte ştiu veneau următorii ofiţeri superiori: Generalul Negre, G-ral Stoika Grigore, Col. Stoika Stefan şi Serdici Vasile care a şi găzduit pe Dl. Maniu, un timp oare care.-

Aceasta î-mi este declaratia pe care o sustin şi semnez.-

ss/ Ing.Col.Demetrescu C-tin.

7 Oct.1947.

11

9. Sept 1947

00114

DECLARATIE

Subsemnatul Colon.Ing. DEMETRESCU CONSTANTIN, domiciliat în Bucureşti Str.Dr.Manoleanu 2 în complectare declar următoarele:

1.- Intrebare: Care era scopul aparent şi care era scopul în fond al secţiei militare ?

Răspuns: Aparent avea scopul strângerei legăturilor dintre membrii militari al P.N.T.,iar în fond scopul era de a se organiza în vederea succesului în alegeri iar după alegeri să se consolideze în vederea propăşirei,în vederea unor eventuale noi alegeri.-

2.- Intrebare: Cine dădea dispoziţiuni secţiei militare dintre conducătorii P.N.T. ?

Răspuns: Secţia militara a Capitalei,ca ori ce circ.profesional, era sub conducerea şefului politic a Capitalei,adică a Dlui Mihalache.-

3.- Intrebare: A cui a fost ideia organizărei secţiei militare pe comisiuni ?

Răspuns: Ideia a fost al Col.Stoica.El s'a ghidat,în acest scop de pe tipul de organizare obişnuită şi militare şi civile.-

4.- Intrebare: Ce senz avea ideile susţinute şi indemnul lui I.Mihalache, cu ocazia discursului ţinut la secţia militară?

Răspuns: Scopul a fost ca să facă să iasa partidul din moleşală de până atunci - lăsată în urma unei conduceri slabe a Drului Lupu.-

Aceasta i-mi este declaraţia pe care o semnez.

ss.Col.Demetrescu.

9 Sept.1947.

E.F.

9 Sept. 1947

00115

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ing.colonel Demetrescu Constantin,cu domiciliul in Bucureşti,str.Dr.Manolescu Nr.2,in continuare declar următoarele:

1.Intrebare:Se mai ţineau şi alte şedinţe in cerc restrân,şi afară de şedinţele comisiunilor?

R. N'am cunoştinţă se se fi ţinut asemenea şedinţe.

2. Cine fixa programul ce urma să fie discutat in fiecare comisiune?

R. Sefii fiecărei din cele 2 comisiuni adică de organizare şi juridică.

In ce priveşte comisiunea de infromaţie aceasta n'a funcţionat niciodată,nici nu s'a constituit.Pentru de informaţie a fost dat ca ajutor sublt.Walter,iar mai târziu un maior al cărui nume imi scapă.

Walter avea misiunea ca să facă argumente de pe ştirile externe dela Radio şi revistă.

Dânsul când eu lipseam,avea misiunea să facă cronica ştirilor externe.

Maiorul respectiv menţionat mai sus urma să facă cronica ştirilor interne.Eu nu am auzit niciodată şi nici nu ştiu dacă a activat in acest sens.

3. Cine fixa programul şedinţelor pelnare?

R. Comitetul de conducere a secţiei militare din care eu nu făceam parte-fixa programul şedinţelor plenare.

4. Cine dădea directive şi dispoziţiuni referitor la modul de activitate şi scop al secţiei militare,din partea conducătorilor P.N.T.

R. Nu cunosc această chestiune.

5. Ce ştiţi in legătură cu dispoziţiunea ce s'ar fi dat pentru inscrierea unui număr mai mare de ofiţeri şi subofiţeri deblocaţi in secţia militară?

R. Stiu că in toamna anului 1946,inainte de alegere,la o şedinţă plenară a secţiei militare,un membru din sala s'a ridicat şi a propus ca o idee importantă stăruinţa tuturor membrilor de a aduce şi inscrie cât mai mulţi ofiţeri şi subofiţeri,deblocaţi pentru a fi inscrişi in secţia militară in vederea alegerilor,care au avut loc

00116

S'a acceptat această propunere şi s'a indemnat ca fiecare membru să activeze in acest sens.

Stiu că au venit in urma acestui indemn prea puţin ofiţeri şi subofiţeri deblocaţi.

6. Ce ştiţi in legătură cu dispoziţia de a se face o apreciere de cadrele active ale ammatei şin scopul de a se obţine informaţii şi de a câştiga impatia acestora in favoarea P.N.T.

R. Nu cunosc această chestiune.

Notez că eu in ştirea mea nu eram de părere ca să funcţioneze secţia militară,până nu se publică tratatul de pace cu România,pentru că numai cunoscând deispoziţiile acestui tratat-secţia să ia in discuţie organizarea viitoare a armatei.

7. Câre erau posturile de radio şi revistele din care făceaţi rezumate pentru cronică externă?

R. Semnalul,Jurnalul,Scânteia,Glasul Armatei,Timpul, revista 'reviste de presa difuzată de posturile dsn radio din România,Moscova,Londra şi American.

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez.

.9 Septemvrie 1947

ss.Col.Demetrescu

II/

14 sept 1947

001117

R E F E R A T
==================

din 14 Septembrie 1947

Inginer COLONEL DEMETRESCU CONSTANTIN

de 62 ani,născut în Craiova,inginer şi colonel în pensie din artilerie,căsătorit,fără copii,domiciliat în Bucureşti Str.Dr. Manolescu Nr.2,

Este foarte inteligent,inginer diplomat,posedă multe cunoştinţe în chestiuni de ştiri - cunoaşte bine limba franceză şi germană.- Este cunoscut ca un expert în cronica de ştiri.-

- S'a înscris în P.N.T. în anul 1940 - fapt la care a f fost determinat de către Col.Stoika Stefan de care îl leagă o prietenie strânsă din şcoala militară şi pentru sprijinul care i l-a dat în timpul de prigoană a dictaturei lui I.Antonescu.-

- In secţia militară P.N.T. s'a înscris în luna Martie 1946 când a luat fiinţă acea secţie.-

- Stie că secţia militară a fost organizată la ideia şi concepţia lui Col.Stoika Stefan pe 3 comisiuni : de organizare juridică şi de informaţiuni,în care scop s'a ghidat după tipul organizaţiilor militare.-

- Recunoaşte că a fost numit şi a activat ca şef al comisiunei de informaţii ajutat de Sublocot.Walter Paul.-

- Indicaţiunile şi misiunea comisiei (secţiei)de informaţii le-a dat Dl.Col.Stoika Stefan :

Comisiunea de informaţii are scopul de a se ţine la curent cu toate legile militare şi să consulte toate monitoarele oficiale precum şi monitoul oastei,pentru a le folosi la discuţiunile proectelor de legi ce se vor lua în desbaterile comitetului de conducere.-

Comisiunea de informaţii vacantă să adune ştiri informative radiofonice,externe şi interne.-

In legătură cu armata română s'a numit de către Gen. Ngrei un maior să se ocupe de ştirile interne,despre starea de spirit a armatei şi a celor deblocaţi.- Cine este acel maior,nu ştie.-

./.

00118

<u>Din aceste dispozițiuni s'au realizat următoarele :</u>

- In ceeace privește informațiile externe, în fiecare săptămână la sfârșitul ședințelor plenare, Col. Demetrescu Constantin ținea 10-15 minute cronica știrilor externe.-

Aceste știri erau extrase de către dânsul dela radio și reviste cu știri din care făcea un rezumat.- După comunicarea rezumatului făcea și comentariul lor, tot după extrase dela radio și din reviste.- Dânsul nu-și dădea părerea, ci lăsa pe auditori să tragă singuri concluzia din cele redate.-

- Recunoaște că la o ședință a fost întrerupt de către Maiorul Fetecău, care i-a reproșat că din aceste cronici și comentarii reese o acțiune de ațâțare și propagandă antisovietică

- Recunoaște, că tot astfel a fost interpelat și de către Col. Dumitrescu Sergiu, care i-a obiectat că este prea pesimist și că ațâță prin comentariile sale auditorul contra U.R.S.S.- Col. Demetrescu Constantin declară că dânsul le-a răspuns că ideile nu sunt ale sale ci numai redate după posturile de radio streine și reviste ia concluziile să și le formeze fiecare auditor.-

- Când dânsul lipsia, cronica externă se făcea de către Sublocot. Valter Paul.-

- In ceeace privește culegerea de informații interne și xxtxxxx starea de spirit în Armată nu știe ce s'a realizat.-

- Stie însă că într'o ședință plenară Col. Plesnilă Nicolae din Cavalerie, s'a oferit să aducă informații dela Marele Stat Major printr'o cunoștință sau rudă a sa.-

- Tot astfel Col. Galin s'a oferit să aducă informațiuni dela Legațiile Străine ca ex :(bulgară, rusă, etc.).-

Cui i s'au predat sau dacă s'au primit informațiile acestora nu știe.-

- Controlul celor comunicate la cronica externă era făcut în prealabil de către Gen. Negrei.-

<u>In legătură cu activitatea secției militare declară următoarele :</u>

La început comitetul de conducere se compunea astfel : Col. Stoika Stefan președinte, Gen. Stoika Grigore referent, iar Gen. Zorzor membru.-

După ideia lui Col. Stoica Stefan Secția militară a fost organizată pe comisiuni (subsecții) după sistemul militar și anume :

- Comisiunea./.

- Comisiunea de organizare condusă de Gen.Stoika Grigore.-

- Comisiunea juridică condusă de Gen.Zorzor.-

- Comisiunea de informaţii condusă de către Col. Demetrescu Constantin.-

In timpul acesta s'au discutat şi lucrat la diferite proecte de organizare a secţiei militare şi referitor la legea poziţiei ofiţerilor.

In luna Octombrie 1946 s'a ales un nou comitet de conducere compus din :

General Negrei,preşedinte

Col.Stoica Stefan,vice preşedinte

Geeral Stoika Grigore,preşedintele comisie de organizare,

- General Zorzor,preşedintele Comisiei Juridice,

Colonel Demetrescu Constantin,preşedintele Comisiei de Informaţii,

Colonel Stoănescu,secretarul secţiei.

- Dispoziţiunile şi ordinele din partea P.N.T.,către această secţie militară se dădeau de către Ion Mihalache.-

- Scopul comisiei de organizare era de a face proecte pentru organizarea armatei române,după doctrina românească şi campaniile trecutului nostru.-

- Scopul comisiei juridice,era de a studia şi întocmi proecte de legi pentru justiţia militară.-

- Fie că generalul Negrei a fixat şefi de sectoare în Bucureşti din ofiţerii superiori.-

Stie că s'au numit şi delegaţi pe specialităţi de arme cari să ţină contact cu arma respectivă şi dă numele acestora.-

- A luat parte la o şedinţă plenară când Col.Stoica Stefan în prezenţa lui Ion Mihalache a făcut un rezumat al conferinţei sale " Armata de mâine ".- In acest rezumat Col. Stoica a susţinut următoarele :

" Armata de mâine a României trebue să fie bine instruită,gata în fiecare moment,cu care scop este necesar ca tot tineretul să fie instruit începând încă din şcoli.- A vorbit despre reducerea stagiului militar în scopul măririi efectivelor pentru timpul de război căci prin acest procedeu se vor putea mări efectivele armatei.- Pentru instruirea tineretului a propus reînfiinţarea premilităriei.- A pus în evidenţă şi

./.

industria naţională spunând că marea industrie trebuie astfel desvoltată ca să poată fi uşor transformată în caz de războiu în industria de războiu.-

- După terminarea acestui rezumat a luat cuvântul Ion Mihalache care a spus între altele următoarele :

" Dorinţa partidului şi a sa este,să se înfiinţeze secţii militare în toată ţara,pentru ca să se urmărească numărul membrilor P.N.T.- A spus că toată lumea să iasă pe teren şi să activeze,deoarece din birou nu se poate face nimic.-

Armata română trebue să ia exemplu dela armata elveţiană - iar fiecare bun român trebue să aibă arma şi raniţa sa,pentru a putea face faţă atunci când va fi nevoie ".-

La acea şedinţă Ion Mihalache a fost însoţit de 4 persoane dintre cari a recunoscut pe inginerul Popescu-Botoşani

- Stie că programul şedinţelor plenare se fixa de către Comitetil de conducere iar al comisiunilor de către preşedintele secţiei respective.-

Comisiunea de informaţii n'a ţinut nici o şedinţă căci nici nu s'a constituit.- Căci era compusă numai de către Col.Demetrescu Constantin ajutat de Walter Paul._

REZUMAT SI CONCLUZIUNI:

- Ing.Col.Demetrescu C-tin,recunoaşte că face parte din P.N.T.,din anul 1940,unde s'a înscris dus de prietenía ce o avea cu Col.Stoica Stefan.-

- A fost numit şi a activat ca preşedinte şef,al comisiunei de informaţii.- In această calitate recunoaşte că n'a făcut decât cronica ştirilor externe.-

Nu recunoaşte că ar fi făcut cronica ştirilor externe sau să fi cules informaţii despre armată.-

- Cronica internă şi informaţii dela Armată urma să fie făcută de un Maior numit de către Gen.Negrei.- Nu ştie cine este acel maior.-

- Stie că la o şedinţă Col.Plesnilă Nicolae din Cavalerie s'a oprit să furnizeze informaţii dela Marele Stat Major printr'o rudă sau cunoştinţă a sa.-

- Stie că tot astfel Col.Galin s'a oferit să aducă informaţii dela Legaţiunile Străine din Bucureşti.-

- Recunoaşte că i s'au făcut de câteva ori obiecţiuni şi admonestări de către ofiţeri la şedinţă că prin cronica şi comentariile sale,aţâţă auditorul şi face propagandă antiso-

vietică.- Dânsul le-a răspuns că nu sunt ideile sale ci numai rezumate dela radio şi din presă (reviste)iar concluziile să şi le tragă fiecare.-

- Arată pe scurt scopul şi organizarea secţiei militare şi a activităţii conducătorilor ei.-

- Dă relaţii referitor la conferinţa lui Col.Stoica Stefan repetată în rezumat cu ocazia vizitei lui I.Mihalache la secţia militară şi cele spuse de I.Mihalache după acea conferinţă.-

- Arată că ecoul produs de acea cuvântare a fost luată drept o îndrumare a partidului şi un îndemn la acţiune pe teren a secţiei militare,astfel că să fie gata când partidul va cere aceasta.-

- Dă relaţii privitor la numirea de către Gen.Negrei a celor 4 şefi de sectoare în Bucureşti şi a delegaţilor pe specialităţi de arme.-

- A dat relaţii referitor la activitatea lui : Gen.Negrei,Gen.Stoika Grigore,Col.Stoica Stefan,Col.Plesnilă Nic.,Col.Galin,Gen.Zorzor.-

- Credem că ştie mai mult în legătură cu adunarea de informaţii în legătură cu armata căci este prieten bun cu Col. Stoica Stefan.-

A N C H E T A T O R,

00122

copie vezi vol. 6 f 239 – 251.

00123

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, Lt.Cdor av.Mircea Cioroiu, în continuarea declaraţiei dată la 7 Septemvrie 1947, - relate următoarele :

1). Cu d.Ion Mihalache, în intervalul 1 Septemvrie 1946 - 22 Iulie 1947 (când am fost arestat) am avut 3 (trei) întrevederi :

- La 19 ~~Noemvrie~~ Noemvrie 1946 (ziua alegerilor) în casa Serdici când, -prin d. Cdor Mocanu, - l-am cunoscut. Cu această ocazie mi-a cerut lucrarea "Politica aeriană şi factorul aerian" (lăsat la locuinţa Badea la 6 Februarie 1947).

- La 10 Februarie 1947, în casa Nestor Badea, însoţind pe dl.general Gheorghiu Emil.

Convorbirea cu dl.Mihalache s'a caracterizat prin expunerea Dsale asupra situaţiei politice şi care se poate rezuma astfel :

a). Situaţia actuală, similară celei din epoca Regelui Carol II-lea când P.N.T. a luptat şi a reuşit răsturnarea regimului.

b). Nu-l interesează omul de prestigiu sau de competenţă. Acum este epoca omului de acţiune, a omului de baricadă. Actualul regim va trebui răsturnat pentru a se salva ţara.

c). Cere colaborarea dl.General Gheorghiu şi a subsemnatului, în sensul acestor idei.

(vezi pentru detalii, declaraţia dată la 7.IX.9.

- Aprox.la 20 Februarie 1947, în casa Nestor Badea, pentru a discuta fondul lucrării dată la 6 Februarie 1947.

In câteva minute, d.Mihalache mi-a comunicat că a citit textul şi mă roagă să aştept un telefon dela

./.

M.C.

Dsa pentru a fixa o altă zi pentru discuţiuni. S'a scuzat că are timpul cedat clipă cu clipă. (A reţinut studiul care s'a găsit la domiciliul său, ulterior).

2). Cu d.Iuliu Maniu, în intervalul 1 Noemvrie 1946 - 22 Iulie 1947, am avut deasemeni trei întrevederi:

- La 19. Noemvrie 1946 (ziua alegerilor) în casa Serdici când i-am fost prezentat de către d.Cdor Mocanu.

- Sfârşitul lunei Mai 1947, însoţind pe dl.Cdor Mocanu la casa Boilă (la şosea) . Schimb de politeţi la ieşirea din audienţă a Cdorului Mocanu însoţit de d.Maniu.

Intrebând pe dl.Maniu asupra punctului de vedere pe tema cadrului disponibil, mi-a specificat că acesta a fost clarificat în program şi mă asigură că toate cazurile vor fi cercetate individual.

- Aprox.în Iunie 1947 împreună cu dl.General Gheorghiu. Personal eram nesatisfăcuit de conduita dlui Mihalache faţă de mine şi - în acord cu dl.general Gheorghiu, nesatisfăcuţi de "invotaţia pe baricadă" ce ne făcuse la 10 Februarie cr.,- ca atare am fost de acord să-l vedem pe dl.Maniu pentru o ultimă şi limpede lămurire a noastră.

Intrevederea a avut loc în casa Leucuţia. dlManiu arată că îl cunoaşte pe dl.general dela şedinţele Cons.Miniştri de după 23 August 1944. D.General arată că vine la d.Maniu pentru a-i atrage atenţiunea asupra problemei aviaţiei care a trecut pe al 3-lea plan în România prin recenta desfiinţare a Subsecret.de Stat al Aerului.

D.Maniu face elogiul aviaţiei "care s'a dovedit decisiv în răsboi şi se va dovedi decisiv şi în timp de pace". Condamnă pe omul politic care s'ar desinteresa de "cel mai modern factor social".

D.General îi dă textul relativ la înfiinţarea Ministerului Aerului şi Marinei care nu era altceva decât un rezumat al conversaţiei avute.

./.

3). Relativ la Cdorul Mocanu mai relatez următoarele:

- A elogiat fără rezerve,"puterea"politică a P.N T. în faţa mea, persuadându-mă că valoarea mea şi reintegrarea în armată depind exclusiv de biruinţa partidului.

- A depus toate diligenţele (fără a reuşi să mă convingă) să accept a lucra permanent la Bir.Presei, în care scop voia să mă lege prin salariu lunar (am refuzat constant).

- A căutat să mă convingă că eliminarea B.P.D.-ului dela conducere nu este posibilă (în urma eşecului P.N.T. în alegeri) decât :

- fie ca o consecinţă a situaţiei externe;

- fie prin forţă (după ce trupele sovietice se retrag depe teritoriul român).

Pentru,a-mi demonstra "forţa" ca un element existent realmente mi-a citat următoarele argumente:

- în toate satele există arme rămase dela trupel germane;

- ţăranii sunt ostili regimului şi nu aşteaptă nimic altceva decât ocazia de a lichida pe comunişti;

- Armata este "alături de Iuliu Maniu" şi există informaţiuni precise cari arată că 75 % din armată a vorbit cu P.N.T.

Era convins şi încerca a mă convinge că, în cele din urmă, fie extern, fie intern, Forţa este aceia care va decide.

Se vedea clar, mai ales după o oarecare perioadă în care am avut asemenea discuţiuni, că dl cdor Mocanu era în perfect şi unitar acord cu ideile dl Ion Mihalache în această chestiune.

Grija cu care dl Cdor Mocanu se ocupa de exploatarea informaţiilor ce deţinea relativ la armată (vezi, declaraţia anterioară relativă la votul în unităţi. sau supravegherea difuzării manifestului P.N.T. către Armată, sau redactarea personală ce a făcut acestui manifest şi ulterior colaborarea cu dl I.Mihalache, etc.), precum şi insistenţa cu care îmi solicita un concurs pozitiv în această materie, mă întăreşte în credinţa că elementul

./.

motor al "forţei" în baza căreia urma să se execute acţiunea politică naţional-ţărănistă de "salvare" era armata, în speţă cadrele din disponibilitate (cadrul disponibil) cari fiind nemulţumiţi şi deci adversari ai regimului, erau elementele cele mai indicate a fi cultivate în ideia "forţei" urmând :

-fie a acţiona în oraşe, minând disciplina în unităţile militare ;

-fie a conduce partizani-ţărani în comunele rurale natale.

- Dl. Cdor Mocanu mi-a sugerat, în repetate ocaziuni, să colectez informaţiuni relative la starea de spirit din unităţile aero-militare sau să recrutez camarazi de ai mei pentru secţia militară P.N.T.

Mi-a cerut să-i procur "Buletinul radio-ascultare". (L-am cerut, fără prea multă insistenţă. Lt.Cdorului Niculescu, din St.Major Aer care nu m'a satisfăcut. O a doua intervenţie nu i-am mai făcut. Faptul s'a petrecut prin Februarie 1947, aproximativ)

- D. Cdor Mocanu era foarte bine informat asupra anumitor fapte ce se petreceau în armată şi în special în Marină. N'am putut şti niciodată cine erau informatorii săi.

In orice caz, pot afirma cu certitudine că, - la un moment dat - moment care s'ar putea situa spre începutul verii 1947, - atenţiunea specială a Cdorului Mocanu era îndreptată spre informaţii de ordin militar interesând cadrul disponibil şi ştirile privitoare la starea morală sau activitatea E.C.P. în unităţi.

Am certitudinea că această acţiune a d.Cdor Mocanu nu era una de ordin personal. El mi-a apărut totdeauna ca exprimând ideile şi lucrând după ideile dlui Maniu şi Mihalache.

Am arătat anterior că dl Cdor. Mocanu îşi făcea un punct de glorie personală, afirmând că este "vechiu manist".- Dealtminteri, periodic, dar constant, dl. Cdor Mocanu vizita pe dl. Maniu. -

./.

00127

4). Conversaţiuni despre P.N.T. şi politica sa în materie de cadru disponibil n'am avut decât cu următorii :

- d.general-Emil Gheorghiu,
- Lt.Cdor Dinu Isaia,
- Lt.Cdor Georgescu Florea, despre care ştiu că era înscris în secţia militară. Cel puţin aşa mi-a mărturisit cândva. (Mi se pare că locueşte la croitorul militar Mitică Bidurescu.)

5). Relativ la sistemul de informaţii precizez că am văzut aducând informaţii:

- ofiţeri,
- civili,
- grade inferioare,

din diverdex regiuni ale ţării, unităţi militare sau oraşe, etc.

6). Nu ştiu şi nici n'am fost vreodată informat că ar exista un plan de organizare a vreunei acţiuni ilegale de forţă după sau condusă de elemente aparţinând cadrului disponibil.

7). Relatez că, aproximativ în jur de 8 - 10 Iulie cr. d.Cdor Mocanu mi-a telefonat acasă indicându-mi să iau legătura la .... (mi-a dat un nr.de telef.) cu dl.Nicolae Penescu. Nu a vrut sau nu a ştiut să-mi explice motivul.

Luând legătura cu dl.Penescu, m'a invitat acasă la dânsul.

După amiază m'a primit în birou şi după o introducere de legăminturi şi cuvinte de onoare mi-a pus intempestiv următoarea problemă :

" să studiez, să mă informez şi să găsesc modalitatea ca un avion să transporte peste hotare unul sau două personagii de foarte mare importanţă".

I-am arătat în 2 - 3 vorbe d.Penescu părerea mea asupra imposibilităţii unei asemenea tentative.

Deasemenea i-am specificat că,în ziua de 11.VII crt.urmează să fac la Iaşi cu soţia mea care are de trecut un examen la Facultatea de ştiinţe,de unde nu revin decât către 17-18.VII.crt.-

M-a rugat să-l caut imediat ce mă înapoiez pentru a mai discuta.-

./.

00128

Fiind la Iaşi am aflat de"tentativa Tămădău " din ziarele locale.-

La înapoiere l-am văzut pe Dl.Ion Vinea căruia i-am relatat această conversaţie cu Dl.Penescu.- Au fost de acord, calificând gestul ca " fantezia unui alienat.- "

8/. Stiu dela Dl.Comandor Mocanu că în cursul operaţiunilor militare din Transilvania şi Cehoslovacia,acesta executa o acţiune de intermediar,transmiţând D-lui Iuliu Maniu rapoarte interesând starea de spirit a trupelor,colaborarea sovieto-română şi aspecte interesând societatea românească,- rapoarte care erau redactate de către Dl.C-dor av.Marin Anton care era în acel timp,şef de Stat Major al Corpului Aerian Român.-

S'a dovedit ulterior(începutul anului 1947)că Dl.C-dor av.Marin era vechi militant naţional ţărănist,manifestându-se ca atare în inspecţiile ce făcea la unităţi(cazul dela Buzău 1946) motiv pentru care a fost trecut în cadrul disponibil.-

In cursul lunei Mai 1947,Lt.C-dor Georgescu Florea mi-a arătat că este îngrijorat de faptul că se face o anchetă asupra activităţei societăţii de vânătoare " Sburătorii" care era organizată numai cu ofiţeri şi personal de aviaţie şi care avea ca Preşedinte pe Dl.C-dor Marin Anton,iar ca vice preşedinte pe Dl.General Insp.C.Argeşeanu.-

Impresia Lt.C-dor Georgescu Florea era că între activitatea soc." Sburătorii" şi activitatea politică a Dl.C-dor Marin Anton ar putea avea vre-o legătură,depe urma cărui fapt ar putea suferi consecinţe nemeritate membrii societăţii.-

Această declaraţie o susţin şi o semnez propriu,

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu

In continuare mai decalar :

9/. Nu ni s'a arătat şi nici nu mi s'a cerut avizul în vre-o ocaziune asupra vre-unui document sau lucrări cu caracter militar,venite din exterior pentru utilizare în cadrul P.N.T.sau C.P.Militar.-

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu.-

I/ 2 9. Aug. 1947

00129

DECLARATIE

Subsemnatul Lt.Comandor MIRCEA CIOROIU,născut in anul 1913,comuna Calafat si domiciliat in Bucuresti Aleea Matei Corbescu Nr.8,declar următoarele:

1/.M'am apropiat de P.N.T.,debutând prin prietenia cu domnii CARANDINO,Comandor MOCANU si VINEA,in speranța că -in conformitate cu declaratiile oficiale ale conducerii partidului- imi voi putea recăpăta cariera de ofiter activ pe care am iubit-o atât de mult.

Aceasta chestiune o vedeam realizabilă cu deosebire inainte de 19 XI.1946 /alegeri/ când credeam că va reusi partidul N.T. şi am crezut-o posibilă si mai târziu ,fie prin participarea deputatilor la lucrările Camerei fie prin esirea vre'un partid din Bloc,fapt care ar fi mobilizat raportul de fată si ar fi făcut posibilă participarea la guvernarea P.N.T.-

Chiar dacă nu sau implinit aceste sperante ale mele,activitatea mea a continuat justificată de faptul că,prietenia mea cu Dl.CARANDINO,MOCANU si in special cu Dl.ION VINEA se consolida-se,precum si de faptul că in totdeauna a existat un motiv care să mă facă să nutresc speranta unei participări a P.N.T.-ului la guvernare /ratificarea Tratatului de Pace,discutiile asupra posibilitătii unei apropieri intre P.N.T.si Bloc prin actiunea Prof.Zane etc./

Atentiunea specială de care m'am bucurat din partea D-lui MIHALACHE mi-o explic prin una din următoarele posibilităţi:

a/.Fie că i-am fost recomandat in mod special,in prealabil,de către acela care m'a prezentat /Cpt.Comandor MOCANU/ sublinindui-se faptul că mă găsesc in bune raporturi cu o serie de personalităti marcante dinafara politicei militare.

b/.Fie că i-am inspirat personal o simpatie specia

./.

lă de MIHALACHE ,

Intr'o măsură oarecare am putut verifica aceasta prin faptul că Dl.MIHALACHE, intr'o ulterioară intervedere s'a arătat foarte dispus să cunoască fostii ofiteri sau elementele pregătite in domeniul aerian, întrucât P.N.T., nu dispune de o sectie Aero, ci numai de recenta inscriere a D-lui G-ral NICULESCU ACHIL.

Astăzi mi se pare curios nu nu-l fi citat si pe dl. Com.MARIN ANTON.

3/. Tot dela dl.MIHALACHE am aflat că de sectia Maritimă se ocupă domnii: Viceamiral GEORGESCU si Com.GHEORGHE MOCANU.

4/. In afară de insărcinările primite din partea D-lui MIHALACHE si citate in declaratiile anterioare, tin să precizez că, după o convorbire telefonică avută cu D-sa, motivând că nu i se răspunde la apelul telefonic, m'a rugat să telefonez la Com.POPESCU MEHEDINTI unde să comunic că urmează a se vedea cu Dl.MIHALACHE la ora 18 acolo unde sau inteles. Nu stiu cine este Dl.POPESCU MEHEDINTI si nici nu-l cunosc.

5/. Interesul D-lui MIHALACHE pentru Aviatie si pentru specialistii aviatori imi explic astfel:

a/. Prin lipsa unui material documentar referitor la Aviatie de care partidul avea nevoe la sectia militară;

b/. In mod firesc prin recenta tentativă de fugă, cred că urmărea să-şi facă un cât mai mare cerc de cunoastinţe intre cei cu preocupări in domeniul aviatiei.

6/. Despre raporturile D-lui Com.MOCANU cu dl.IULIU MANIU am convingerea că ele erau strânse. Cred că Dl.Com. MOCANU, era un om apreciat si stia că avea usor acces la Presedintele P.N.T.

In acelasi timp mentionez că Dl.Com.MOCANU era, chiar fată de cei mai apropriati prieteni ai săi, de o discretie absolută in privinta relatiilor sale şi a celor discutate cu Dl.MANIU.

7/. Referitor la "Memoriul asupra situatiei mondiale sub raportul economic, politic si militar cu concluziuni" intocmit de către Dl.G-ral Stefanescu I., declar că el apartine D-lui G-ral C.A.Adj.TEODORESCU PAUL care mi l-a incredintat in următoarea imprejurare:

Intr'o Duminevă dimineata inaintea Conferintei dela Moscova, ducându-mă ca de obicei la D-sa in mod firesc am stabili o discutie de ordin general asupra situatiei politice mondiale dela acea dată.

Discutiile se angajaseră in jurul verasiulitătei svonurilor despre posibilitatea izbuţnirii unui nou conflict.

./.

Personal m'am exprimat că nu cred in posibilitatea unui război.De aceiasi părere era si Dl.G-ral TEODORESCU PAUL.

După aceea Dl.G-ral T.,mi-a dat textul mentionat mai sus să-l citesc de curiozitate si să-i spun părerea despre el.

N'am mai avut prilejul să-i expun părerea si nici să il restituit insă pot afirma că,dacă este lipsit de logică, contine totusi unele pasagii cu caracter incendiar auditând ideea de iminentă a războiului.

Declar că,acest text,nu a fost dat de mine absolut nimănui si era păstrat de mine intr'un plan director 1/2o,ooo arendă /după cum dealtfel, asi fost găsit/,urmând al restitui Dl.G-ral TEODORESCU.

8/.Ordinul General Nr.9842oo/3o Sept.1944,al M.St.M., recunoac că nu avea ce căuta in hârtiile mele particulare.Justific existenta lui prin aceia că a fost luat,intre alte hârtii personale din biroul meu,hârtii care n'au mai fost cercetate de subsemnatul ulterior.

9/.Următoarele ziare: Nota Telefonică din 23 VIII-a 1944,intre Col.DRAGOMIR si G-ral SANATESCU,raportul Armatei I.A.3oo422 către M.St.M.,Cabinet/24 VII-a 1944/,nota din 17 VIII-a 1944 Nr.3o4629 cu rezolutia D-lui General AVRAMESCU si a D-lui Col.DRAGOMIr,Telegrama Nr.3o3656 din 6 VIII-a 1944, Paltre către Straja I.,telegrama Grupului de C.A.,Kirchner,către Paltre II./transmis prin suite/ care poartă o rezolutie a D-lui Col.DRAGOMIr,raportul Armatei IV.către Presedintia Consiliului de Ministrii /Cab.militar al conducătorului Nr. 3o918o/23 VIII-1944,toate acestea fiind copii certificate de Cpt.M.St. LUCESCU si purtând sigiliul Armatei IV.au fost găsite la mine cu ocazia perchezitiei ce mi s'a făcut.

Toate aceste piese au intrat in posesia mea in următoarele imprejurări:

Aj.Lt.Com.BALAIAHU V.,care a fost ofiter de legătură dat de Comandamentul Armatei pe lângă Armata IV.In perioada când aceste piese au fost elaborate,a lucrat in Statul Major al Armatei,impreună cu mine la sectia operatii - instructii.

Decedat intr'un accident de avion,am avut ordin să iau asupra mea si obligatiunile biroului său.

Lichidând continutul biroului său de lucru am găsit aceste acte /pe care mi le arătase inainte cu câteva luni/ pe care le-am retinut pentru mine.

./.

Justific retinerea lor din aceea că le-am găsit interesante ca valoare istorică, a unui act ce se consemnase si emise de autorități a căror misiune operativă inițială încetase in mod absolut a mai exista.

Scrisă de mine, sustin si semnez.

ss/Lt.Com.Rez.M.Cioroiu

9 VIII-1947.

5. VIII 1947   00133

D E C L A R A T I E

Subsemnatul declar următoarele :

1.- Am gradul de locot. comandor aviator /vechime 16.Vi.1945./

2.- Sunt ofiter brevetat de Statul Major / seful promotiei 5-a aer/

3.- La data de 9 VIII 1946 am fost trecut in cadrul disponibil.

4.- Ultima mea unitate a fost S.S.A./Statul Major al Aerului Sectia Operatii /

5.- Nu am fost niciodată inscris in mod formal ca membru al partidului national tărănesc.

In mod intermitent am activat prieteneste, pentru doi din prietenii mei care lucrau in Partidul National Tărănesc./Dnii N CARANDINOCpt. Comandor MOCANU /

Deasemenea, metionez pe Dl ION VINEA.

6.- Prin dnii CARANDINO MOCANU SI VINEA am cunoscut pe următorii membrii al P.N.T.

- pe Dl IULIU MANIU şi Dl ION MIHALACHE in casa Dlui V SERDICI.
- Pe Dl NICOLAE PENESCU la biroul presei -
- Pe Dl CORNELIU COPOSU, idem

7.- Intrbare : In afară de conlucrarea pieteneascä despre care ati vorbit ati mai aceptat alte insărcinării din parte conducerii P.N.T.?

Răspuns Am aceptat si alte insărcinări primite din partea conducerii P.N.T. / in afară de contributia dată prietenilor citati./

Si anume :

a. un studiu asupra aviatiei civile pe care l-am predat Dlui ION MIHALACHE.

./.

Acestă lucrare am rugat să o fac ca specialist,comunicându-i domnului MIHALACHE,că nu am competenţa si nici dispozitia să satisfac alte lucrări.

b. O tentativă esuată de a stabili o legătură intre Dl MIHALACHE si Dl general C.A. Adj. TEODORESCU PAUL.

c. Am solicitat prin luna Ianuarie crt.,dlui MIHALACHE o zi in care dl general cdt. EMIL GHIORGHIU săl poată vede . Intrevederea a avut loc peste câteva zile.-

Scr isă de mine o sustin in totul.

Lt. Comandor aviator Mircea Cioroiu ./

5.VIII.1947.-

6. Aug 1947

00135

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, declar următoarele:

1/ Am cunoscut pe dl. I. MIHALCHE, în casa d-lui Serdici în ziua de 19 Noembrie 1946, fiindu-i prezentat de către dl. Căpitan Mocanu Gheorghe.

a) In această împrejurare, în cele câteva fraze schimbate, i-am arătat că nu fac politică dar că, preocupându-mă promovarea interesului public pentru Aviaţie, a-şi putea să-i întocmesc o lucrare relativă la "politica aviaţiei civile".

Dl. Mihalache şi-a exprimat dorinţa să aibă:

b) Aproximativ o lună şi jumătate după această dată, fiind gata cu lucrarea (pe care am intitulat-o: "Studiul Rezumat, interesând factorul Aerian", etc.), am telefonat la casa Badea, unde locuia dl. Mihalache. Mi s'a comunicat că d-sa va pleca a doua zi şi că, în consecinţă mă roagă să îl depun acasă.

c) L-am depus a doua zi.

2/ Prezenţa subsemnatului în casa Serdici se datora faptului că, neavând dreptul să votez, dl. cptC-dor, Mocanu m'a invitat să mergem la secţia de votare "Visarion".

Am acceptat şi ne-am întâlnit în Piaţa Amzei.

In drum către secţia de votare "Visarion" trecând (paremise pe strada Cristian Tell), dl. cpt. Cdro Mocanu mi-a propus să intrăm câteva clipe la dl. Serdici, pebtru a se informa despre unele chestiuni care îl interesează.

Am acceptat. Intrând acolo, după câteva minute a venit şi dl. Ion Mihalache.

3/ Admit că această aducere a mea, în acel moment în casa Serdici, a fost urmărită în mod special de către cpt. cdor. Mocanu Gheorghe. Cred că acest fapt îşi găseşte explicaţia în dorinţa d-lui c-dor Mocanu de a mă angaja într'o activitate de ordin politiv (PNT).

4/ Despre legăturile d-lui cpt. comandor Mocanu cu membrii ai PNT, ştiu că ele erau bune cu d-nii N. Carandino, Ion Vinea, Corneliu Coposu, Iuliu Maniu, Ion Mihalache (cu rezerve asupra acestei legături) şi N. Penescu (cu care ştiu că avea dese discuţii care îl nemulţumeau).

In epoca în care elabora studiul rezumat despre factorul aerian(vezi punctul 1 /b/ am vorbit d-lui general Cdt. av. Gheorghiu despre impresiile mele după cunoştinţa cu dl. Ion Mihalache.

Dl. g-ral Gheorghiu mi-a specificat să-l cunoaşte pe dl. Mihalache dela întrunirile Cavalerilor Ordinului "Mihai Viteazu" şi că l-a întâlnit şi au vorbit ultima oară funeraliile D-ralului Rujinschi.

Si-a exprimat dorinţa de a-l vedea cândva pe dl. Mihalache.

Mi-am luat angajamentul să-i facilitez aceasta.

Intr'adevăr, vorbind cu dl. Mihalache la telefon pentru a-i anunţa că îi voi aduce studiul meu a fixat pentru a treia zi ora întrevederii cu dl. G-ral Gheorghiu.

Dl. General Gheorghiu a mers la dl. Mihalache (casa Nestor Badea) şi mi-a făcut impresia a nu-l fi interesat şi satisfăcut această întrevedere.

Scrisă de mine şi susţin în totul.

Lt. Comandor Mircea Cioroiu

6 August 1947

3. sept 1947

00136

DECLARATIE

=========================

In continuarea declaraţiei anterioare, - cu referire specială la colaborarea cu dl.General C-dor av.ERMIL GHEORGHIES relatez următoarele :

1/. Studiul intitulat " memoriul interesând înfiinţarea Ministerului Aerului şi Marinei etc." l-am lucrat împreună, fără colaborarea vre-unui terţ.-

2/. El a fost elaborat iniţial verbal,în cursul a câtorva conversaţiuni ce am avut pe tema desfiinţării totale a Subsecretariatului de Stat al Aerului şi pe aceia a defalcării Av.Civile dela S.S.A.aceasta din urmă trecându-se la Minist. Comunicaţiilor pentru exploater.-

Acest subiect ne-a interesat întrucât, - anterior - adică în vremea când dl. General Gheorghiu exercitase atribuţiunea de Ministru Subsecretar de Stat al Aerului şi după demisia guvernului 23.VIII.1944,pe acela de Comandant al Aeronauticei şi Sef de Stat Major al Aerului, - subsemnatul în funcţiunile ce primisem pe lângă persoana D-sale,m'am găsit într'un perfect,sincer şi intim acord cu domnia sa,asupra punctului de vedere după care,în loc a se tinde la desfiinţarea S.S.A.-ului şi la dispersarea mijloacelor aero era mai indicat a se grupa aceste mijloace sub egida politică a unui minister al aerului şi marinei.-Adică : situaţia mijloacelor puţine şi reduse,pentru obţinerea unui mai pronunţat randament,obligă la centralizare, - descentralizarea nefiind permisă decât de o situaţie excedentară a mijloacelor respective.-

In acest sens am sesizat,în toate ocaziunile,autorităţile de resort.-

Rezultă,din cele arătate aci,că,mai târziu cele două operaţiuni succesive: trecerea aviaţiei civile la Ministerul Comunicaţiilor şi apoi desfiinţarea Subsecretariatului de Stat al Aerului,ne-a găsit solidari pe tema unei opinii care nu era de acord cu ceeace se întâmpla de fapt.-

Convinşi de temeinicia susţinerilor noastre,am continuat a discuta acest subiect(discuţii care erau colorate şi de regretul pe care-l susţineam că fusesem eliminaţi din cadre-

.//.

le armei !)anvizajând un caracter comercial şi productiv socialmente pentru Subsecretariatul de Stat al Aerului,aşa cum îl imaginam noi.-

Coordonarea cu un acelaş gen de funcţiune comercială a factorului maritim,socoteam necesară o autoritate patronală pe care o vedeam reprezentată prin Ministerul plin al aerului şi marinei.- Soluţia, dealtminteri,verificată altădată şi foarte prosperă pentru cei doi factori coordonaţi.-

3/. Lipsiţi de elementele pozitive pe care să ne întemeiem demonstrarea punctului nostru de vedere,am aşteptat apariţia Tratatului de Pace.-

Elaborarea scrisă a lucrării a început o zi - două după difuzarea publică (prin presă)a Textului Tratatului de Pace având astfel la dispoziţie o serie de informaţiuni precise şi pozitive pentru lucrarea ce mă preocupa.- De ex : raportul permis între av.militară şi av.civilă,efective de avioane,restricţiuni relative la angajarea reţelri de trafic aerian,bugete, etc.-

Ceeace ne interesa,în special,erau libertăţile tolerate în domeniul aero-civil care constituia factorul fundamental pentru teza noastră,adică o aviaţie naţională :

- militar,redusă la proporţiile fixate prin tratatul de Pace şi la cifrele publicate în textul său;

- civil,desvoltată şi organizată pe ideia productivităţii comerciale,cunoscând că,Tratatul de Pace,nu făcea nici o menţiune prohibitară specială la acest capitol,mai mult,acesta lăsa complect liberă situarea mijloacelor aero la unul sau altul dintre Departamente.-

Deci, la baza lucrărei noastre, - aşa cum este perfect şi uşor verificabil stau cifrele şi stipulaţiile Tratatului de Pace.-

4/. Redactarea s'a efectuat acasă la dl.General Gheorghiu în bună parte.-

Technica de lucru : am fixat în comun : " planul de demonstraţie " adică punctele de atins şi justificările de făcut.-

Am convenit a trata subiectul,evitând o redactare prea technică,adică a redacta limpede şi adorabil pentru orice speţă de cetitor.-

Acest ultim punct l-am studiat cu atenţie întrucât scopul redactărei acestei lucrări,dintr'nceput a fost acela de

./.

a participa la orice desbatere care s'ar fi făcut în revistele de specialitate(România militară,Revista aeronauticei,România Aeriană,etc.)sau în presă,pe tema organizărei şi exploatărei publice a mijloacelor aeriene naţionale,după intrarea în vigoare a Tratatului de Pace.-

In acest mod din dragoste pentru arma noastră,înţelegeam a face un act de prezenţăîn cursul oricărei acţiuni de luptă legală şi oficială pentru un mai marcat,necesar şi benefici ar progres al factorului aerian.-

5/. In cursul redactării nu au existat disensiuni între mine şi dl.General Gheorghiu în ceeace privea tratarea.-Domnia Sa a făcut în special observaţiuni pe tema clarităţei în redactare,controlând să nu vorbim o limbă obişnuită pentru specialist dar inaccesibilă pentru lectorul din afara cercului de tehnicieni al domeniului aerian.-

6/. Aproximativ într'o săptămână două lucrarea a fost gata.-

7/. A fost luată de mine,întrucât dl. General Gheorghiu m'a găsit ca cel mai indicat a o preda fie la " România Militară " fie la " Revista aeronauticei", ca unul care fusesem colaborator şi deci eram cunoscut de către redactori.-

Domnia sa şi-a rezervat dreptul de a opinia asupra momentului când să se publice.-

8/. Până la data când,lucrarea s'a găsit pe masa mea de lucru,ea nu fusese difuzată nimănui şi nici cunoscută de cineva.-

Eram deci în aşteptarea ratificărei Tratatului de Pace şi a începerei discuţiilor asupra exploatărei spaţiului aerian român ca urmare a stipulaţiilor tratatului în acest compartiment, - în reviste sau ziare.-

9/. Intreaga lucrare este un acumulat de principii situate pe o linie de logică pe care am voit-o cât mai clară şi cât mai convingătoare.-

Aşi putea-o vedea ca o pledoarie pentru progresul factorului aerian naţional.-

10/. Fac specificaţiunea că, acolo unde numai în schemă am tratat aeronautica militară,folosind numai datele publicate în Tratat şi emiţând o ipteză de corelare a acestor date,Dl. General Gheorghiu mi-a relatat un punct de vedere neobişnuit în organica noastră militară adică " scoaterea serviciilor şi organelor de asistenţă,întreţinere şi reîmprospătare ale armei de sub autoritatea militară,încadrarea acestora ca civili şi.

şi gruparea lor într'o direcţiune pendinte de Minister ".-

Aceasta în ideia de a reduce la neant caracterul de agresivitate pe care-l presupune existenţa oricărui organism militar de sine stătător.-

Am adoptat amândoi acest punct de vedere, cu toate că n'am fost de acord asupra dificultăţii de a putea convinge pe toată lumea asupra utilităţii sale.-

11/. Nu există nici o legătură între redactarea acestei lucrări şi P.N.T.- Adică,mai clar şi riscat nu ne-a fost cerut nici de Dl.Ion Mihalache,nici de altă personalitate a conducerii P.N.T.- Menţionez că acest studiu a fost redactat la apariţia Tratatului de Pace în presă (respectiv Februarie 1947).- Dacă el ar fi fost cerut de P.N.T. şi lucrat de noi în acest scop nu era posibil ca tezele să mai fi putut fi găsite la mine la data de 22 Iulie 1947.- In interval de 5 luni ele puteau fi predate.-

Insă,încă odată afirm, lucrarea aceasta este rezultatul unei iniţiative care ne aparţine exclusiv şi " NU " are nici o legătură,directă sau indirectă,cu Dl.Ion Mihalache sau P.N.T.-

Drept care dau prezenta declaraţie.-

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu

3 Septembrie 1947

00140

PROCES VERBAL

de confruntare.

Astăzi, anul una mie nouă sute patruzeci şi şapte, luna Octombrie, ziua două ;

Noi, DIACONESCU DUMITRU, Referent special, asistat fiind de dl. Inspector de Poliţie S. DAVIDESCU, procedând la confruntarea reţinutului C-dor CIOROIU MIRCEA cu reţinutul PENESCU NICOLAE, am constatat următoarele :

Comandor CIOROIU MIRCEA : Chemarea care s'a făcut de Dl. Penescu a avut un caracter special şi insistent şi cu totul neobişnuit pentru mine.

Această chemare mi-a fost transmisă prin Dl. Comandor Mocanu, care mi-a dat un număr de telefon unde am telefonat imediat, luând legătura cu dl. Penescu care mi-a reproşat că aştepta telefonul meu mai devreme. Am fost în după amiaza aceleiaşi zile la dl. Penescu acasă în str. Andrei Mureşanu, unde din nou mi-a făcut reproşuri că am întârziat.

(ss) Cdor. Cioroiu Mircea

NICOLAE PENESCU :

N'am comunicat D-lui Comandor Mocanu că chestiunea este de mare urgenţă, dar pe acesta l-am rugat să-i transmită D-lui C-dor Cioroiu, rugămintea mea să mă vadă; dacă se poate în aceiaşi zi, sau a doua zi, întrucât intenţionam să plec din Bucureşti.

Este adevărat că am reproşat D-lui Comandor Cioroiu că a întârziat o jumătate de ceas, când a venit la mine acasă, deoarece aveam oră dată unui ziarist SOREANU. Am comunicat D-lui C-dor Cioroiu că sunt aşteptat de acest domn SOREANU.

ss. S. Davidescu   ss. Diaconescu D.   ss. Cioroiu M.   ss. N. Penescu

C-dor CIOROIU MIRCEA : La întrebările puse mie de dl.N. PENESCU prin oficiul anchetatorilor, că: "De unde rezultă pentru mine impresia de urgenţă", răspund :

1. Niciodată nu s'a întâmplat ca dl.Penescu să mă caute sau să-mi dea un număr de telefon la care să-l caut.

2. Insistenţele repetate ale Comandorului Mocanu de a lua legătura cu dl.Penescu.

3. Reproşul politicos al D-lui Penescu, la telefon, care mi-a spus: "Haide D-le Comandor, că am întârziat aşteptând telefonul D-tale,. Era ora 13-13.30 sau 14.

Acasă la dl.Penescu mi-a recomandat să vorbim încet, pentru că este cineva în altă cameră pe care nu se poate conta

(ss) M.Cioroiu

NICULAE PENESCU explică :

Că sensul reproşului dela telefon era că dl.Cdor.Mocanu îl informase că dl.Cioroiu îmi va telefona până la ora 1.

(ss) N.Penescu

Comandor CIOROIU MIRCEA :

In convorbirea avută cu dl.PENESCU cu privire la o eventuală plecare în străinătate a D-sale cu avionul, mi-a comunicat printre altele că este vorba să plece patru persoane importante şi "să presupunem că una dintre ele ar fi chiar Dl.MANIU".

(ss) M.Cioroiu

NICULAE PENESCU :

Este inexact. Adaug că dl.Cioroiu mi-a comunicat că pleacă in provincie pentru a pune la punct chestiunea cu plecarea noastră, urmând a se întoarce peste opt zile cu rezultat definitiv şi favorabil.

ss. D.Diaconescu | ss. S.Davidescu

ss. M.Cioroiu | ss. N.Penescu

-/-

00142

Comandor CIOROIU MIRCEA :

Este adevărat că am explicat D-lui PENESCU, cu ocazia convorbirei avute, că pentru a putea pleca cu un avion "TARS", plecare care era foarte riscantă, va trebui să se preia de cei care pleacă şi responsabilităţile familiilor, precum şi întreţinerea echipajului în străinătate, celace după socoteala mea sumară, ar fi ajuns la 5000-6000 dolari. Indicarea sumei n'a descurajat pe dl. Penescu, care mi-a comunicat că de bani să n'am nici o grije.

Nu este adevărat că i-am spus D-lui Penescu că voiu pune la punct chestiunea, în care scop pleca în provincie.

(ss) Cioroiu Mircea

NICULAE PENESCU :

Nu am declarat D-lui Comandor Cioroiu nimic cu privire la bani, chestiunea întreagă rămânând în suspensie, până cand dl. Cioroiu aduce răspunsul, cu intenţia de a informa pe dl. MANIU.

(ss) N. Penescu

C-dor. CIOROIU MIRCEA :

La plecare am avut impresia că am fost chemat de dl. Penescu pentru două probleme precise : prima, să se informeze asupra soluţiei plecării cu un avion TARS şi a doua, pentru a-mi cere în mod precis să găsesc o posibilitate de plecare pentru cele patru personagii importante.

(ss) Cioroiu Mircea

NICOLAE PENESCU : Nu eu am propus soluţia două, ci dl. CIOROIU.

(ss) N. Penescu

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal de confruntare, spre cele legale.

(ss) D. Diaconescu (ss) S. Davidescu

ss. M. Cioroiu ss. N. Penescu

-1-

6. Oct - 1947

00143

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Locot.COMANDOR MIRCEA CIOROIU,în continuarea declaraţiilor mele anterioare, - relatez următoarele :

1/. Am luat legătura cu P.N.T.în scopul de a obţine reintegrarea în cadrele active,în cazul când P.N.T.primea puterea de guvernare.-

Primul contact l-am luat prin intermediul D-lor N. Carandino (cunoscut de mine din 1943)şi Comandor Mocanu Gh. pe care-l cunoşteam dela Scoala Superioară de Război.-

Cu această ocazie am aflat că Dl.Comandor Mocanu deţine,în conducerea Partidului o funcţiune importantă şi influenţată.De aceia am căutat să obţiu cele mai sigure informaţiuni asupra chestiunii care mă interesa,dela Comandorul Mocanu.-

2/. Primul contact cu Comandorul Mocanu l-am luat la finele lunei Octombrie 1946.-

Acesta în maimulte discuţiuni ulterioare mi-a arătat că P.N.T.este organizat xxx pentru o acţiune de răsturnare a regimului guvernat prin forţă,rugându-mă să păstrez cel mai strict secret asupra convorbirilor.-

In această ordine de idei mi-a arătat că întreaga sa acţiune - în cadrul acţiunei de forţă a partidului, - este inspirată de Dl.Maniu şi Mihalache.-

Deasemeni mi-a arătat că acţiunea de forţă se bazează pe :

a/.Sprijin din afară,eventual chiar militar (anglo-american.-)

b/.Organizarea în sate, a unor nuclee de ţărani,membrii ai P.N.T.,pregătiţi şi echipaţi cu armament rămas dela unităţile germane,care urmau să acţioneze sub directiva centrului şi sub conducerea şefilor locali P.N.T.idem în târguri şi oraşe.-

c/.Conducerea acestor echipe rurale sau urbane se putea exercita în special de ofiţerii din cadrul disponibil din regiunile respective.-

d/.Câştigarea de aderenţi P.N.T.în unităţile şi instituţiile militare care să formeze cuiburi P.N.T.în armată.-

./.

Pentru acest lucru se utilizau elemente din cadrul Profesional Militar care făceau propagandă dela om la om şi prin manifeste pentru a întreţine o atitudine xtxbtlăxtx ostilă guvernului în rândurile ostaşilor şi a creia o desagregare a disciplinei.-

e/.Obţinerea de informaţii interesând starea de spirit, activitatea organelor E.C.P.,precum şi procurarea de documente cu caracter secret interesând armata.-

f/.Eventualitatea unei crize politice pe plan internaţional sau declanşarea unui conflict armat între marile puteri.-

3/.Comandorul Mocanu m'a prezentat D-lor I.Maniu şi I. Mihalache care m'au invitat să activez în P.N.T. în legătură cu Cercul Profesional Militar,pentru problemele de Aviaţie.-

4/.Ca urmare :

a/.Am redactat o lucrare despre aviaţie pe care am dat-o D-lui Mihalache.-O altă lucrare refăcută după discuţiile D-lui Mihalache, - în întrevederea Gl.Gheorghiu - I.Maniu,avută în prezenţa mea,- s'a dat D-lui Maniu.-

b/.Am avut rugămintea dela Comandorul Mocanu să procur Buletinul Radio ascultare al Ministerului Informaţiilor.- Pentru aceasta am luat legătura cu Lt.Comandor Aviator Milculescu din Statul Major al Aerului care m'a refuzat.-

Am vorbit cu Lt.Comandor Georgescu Florea care m-a informat că este înscris în Cercul Profesional Militar.- Deci intervenţia mea era tardivă.-

c/.Am mijlocit un contact între Dl.General Gheorghiu Ermil şi Dl.I. Maniu şi I.Mihalache.-

Drept care dau prezenta declaraţie.-

ss/Lt.Comandor Mircea Cioroiu

5 Octombrie 1947

26 Aug - 1947

00146

DECLARATIE

In continuarea declaratiei~~xx~~ mele mai am de de adăugat următoarele :

Pe N. Carandino l'am cunoscut prin sotul meu si de când era Director la Teatru National, a fost cu noi in casă si ne-a procurat si bilete de teatru, l'am mai xxxxt intâlnit in casă la Coposu impreună cu Dna la o petrecere.-

Pe C Coposu il cunosc prin sotia sa Arlette Marcovici prietenă din copilărie cu mine si mamele noastre deasemeni au fost prietene din copilărie.-

Pe Dl. Ion Vinea il cunosc tot dela sotul meu sunt cunoştinţe dela Evenimentul, a fost in casă la noi de mai multe ori prin 1945-1946.-

Pe Dnul. S Vlasopol / care a avut vilăa din Băneasa actualmente vândută Domnitei Ileana/ il cunosc prin sotul meu, deoarece făceau serviciul impreună.

Dnull Vlasopol si Dna Cdor Roman ne-au cununat in casă la D-l Vlasopol.-

Pe căpitanul Bujenita Mihai l'am cunoscut impreună cu sotia si copilul la inceputl lunei August pe plajă la Constanta,-

Dau această declaratie ne silită de nimeni si o sustiu.-

/ss/ M. Mocanu

26 August 1947.-

I

28 Aug 1947

00147

DECLARATIE

In continuarea declaraţiilor date anterior, declar următoarele referitor la redacţia ziarului Dreptatea.-

După Dl. Badea Nestor, a venit ca director al ziarului Dl. N Carandino.- Ulterior, din moţiune de partid cred s'a constituit un comitet de direcţie in care au intrat si Dnii xxxxxxx Cioculescu şi Vl. Streinu. Astfel, atribuţiile Dlui Carandino au devenit un parte, dacă nu stabilite, in orice caz impărţite.-

Secretariatul general de redacţie a fost condus multă vreme de Dl. Al. Ionescu sau prin rotaţie ulterior a fost adus Dl. Totu, care a funcţionat până la 16 Iulie 1947 ca secretar general de redacţie- Acest secretariat nu a funcţionat in condiţii strălucite, niciodată. Dl. Carandino a trebuit dese ori să-i suplinească lipsurile făcând lectura articolelor.-

Ziarul apărea in grele condiţii tehnice si Ad-tie De aici au reesit multe dificultăţi reflectate şi pe lan redacţional. Redactori si reporteri uneori prea tineri şi fără experienţă şi in totdeauna lipsiţi de strictul necesar traiului, poate că nu dădeau randamentul maxim Lasă de dorit in special informaţia internă / chiar dela P.N.T./ precum si cea externă. Spaţiul redus, si prea numeroasele articole de doctrină, contribuiau la aceasta. Probabil că, totdeodată, reporterii nu prea aveau acces in in minister sau la autorităţi, iar secretariatul P.N.T. nu avea o legătură absolut continuă şi instantanee cu ziarul.-

Funcţionarea aceasta a secretariatului greselile de imprimerie, de corectură şi lipsurile personalului de redacţie, au pricinuit multe neajunsuri, Dlui Carandino Greselile sau termeni nepotriviţi, lipsuri de evenimente sau- rara-unele evenimente care incă nu se produseră, ii dădeau probleme de rezolvat cu cenzura cu Ministerul

./.

Informaţiilor şi cu Partidul însăşi. Totodată partidul era pretenţios cu Dl. Carandino si Dsa trebuia să ţie piept multor alte idei cu privire la format,conţinut etc.-

Pentru remedierea locurilor, Dl. Carandino,convoca săptămânal ,de obicei sâmbăta,personalul din redacţie, arăta greşelile constatate şi dădea sfaturi-uneori foarte tare pe cei in vină,arătând că in afară de redacţie el trebue să suporte consecinţele erorilor.-

Nua dat afară din redacţie pe nimeni din aceste pricini ale erorilor, pentrucă le considera neîntentionate. A pus insă amenzi,reţineri din salariu şi a admonestat.-

In privinţa politicei externe,sfaturile Dsale erau pornite din principiu colaborării internaţionale şi bunelor relaţii cu toate marile şi micile naţiuni,in primul rând cu U.R.S.S. - U.S.A. şi Marea Britanie,apoi vecini.-

Din punct de vedere intern, economie, politie,social se incadra pe liniile partidului N.T. cu note de stânga pe care o marca Dsa. personal.-

/ss/ Cpt. Cdor. Mocanu.-

28 August 1947.-

In continuare,referitor la buletinul intocmit la Dl. Serdici,stiu dela Dna Colette Binetea un că acolo se redacta un buletin economic"

Nu am avut niciodată sub ochi acest buletin nic nu am cerut detalii,deoarece inţelegeam "economic" strictu sensu.-

Dela Dl. Serdici acel buletin nu era trimis la Bir. Presei ci veneau alte buletine economice ale unor agenţii oficiali .-

Nu mi-a dat deasemeni nici un cunoscut din P.N.T. un astfel de buletin parvenit dela Dl. Serdici.-

/ss/ Cpt. Cdor. Mocanu

28 August 1947.-

31 Aug. 1947

00149

D E C L A R A T I E

In continuarea declratiilor date la 26,27 si 28 si 29 August declar următoarele :

Buletinul de presă internă al Bir. Presei PNT era redactat de subsemnatul. Din " schimbul" care venea, extrăgeam stirile, articole, comentăriile etc. care priveau P.N.T. si anume : atacuri la persoane pe motive de afaceri, posturi politice, stiri despre persoane sau comitet ale P.N.T. Acestea le treceam la rubrica " Interne" a Buletinului. La rubrica "Externe" treceam evenimentele internaţionale de primă importanţă totul era absolut rezumativ constituind un fel de " trimeteri" a celor interesati la ziarul respectiv / se indica si ziarul care a publicat stirile. Nu ave altă presă decât bucureşteană.-

Uneori, la sfârsitul buletinului, cu menţiunea " Informatii" erau adăugate, pentru motive de economie de material si timp, stiri diverse pe care le furniza secretariatul. Această rubrică ar fi trebuit tăiată de foarfecile după ce a fost scrisă la maşină pentru ca buletinul de probă să rămână singur si să poată fi colectionat. Nu se tăia insă, deobicei, tot din economie de timp.

Stiriile acestea nu veneau cu regularitate ci din timp in timp / probabil pe măsura ce se colectau şi când existau/

Buletinul de presă internă l-am redactat intre 6 Sept.946 si aproximativ până la 12 Iulie 1947, cu întrepauze care uneori au trecut de 3o zile.-

Redactarea buletinului de presă internă n'am făcut-o decât eu.-

Dra Cazimir si Dna Bruteanu / cât a fost/ n'au făcut decât dactilografie si traducerea buletinului venit dela americani. Numărul de exemplare bătute şi distribuite a fost intre 5-1o exemplare la membrii

./.

marcanţi ai partidului. Dl Maniu, Mihalache, Mihai Popovici, Penescu, Stefan Mihăescu, Ghilezan, Lucreţia Ghiţă. Popp, Serdici, Zane.-

/ss/ Cpt. Cdor. Mocanu.-

31 August 1947.-

II

00151

D E C L A R A T I E

In continuarea declaraţiei dată în ziua de 26 August 1947, declar următoarele :

Dl COPOSU :

Cunoscut prin familia soţiei sale G-ral Marcovici şi a mea, NICHIFOR, soacrele respective fiind de origine franceză. Această cunoştinţă a avut loc în anul 1943 toamna; ne-am împrietenit cu uşurinţă şi destul de strâns având împreună aceleaşi idei asupra mersului şi rezultatului evenimentelor politice şi militare. In toamna lui 1944, ne-am revăzut deseori când veneam dela Constanţa la Bucureşti iar D-sa era la Preşedinţia Consiliului de Miniştri. In iarna 1944/45, l'am reîntâlnit la dl.Iuliu Maniu unde mă introdusese dl.Pepădatu dela Constanţa.

După începerea colaborării subsemnatului la Dreptatea, l'am întâlnit foarte des, aproape zilnic, atât la ziar unde colabora şi D-sa cât şi la club în acelaş local. In afară de aceste legături şi întâlniri, relaţiile familiare decurgeau normal şi destul de strâns. Ultima oară l'am întâlnit în ziua de 12 Iulie, Sâmbătă, pe la ora 13, la ziar.

DL. CARANDINO:

Cunoscut în anul 1941 când conducea "Curentul Familiei", ulterior "Revista Familiei", unde se redacta şi "Dicţionarul Enciclopedic" politico-militar". Relaţiile au fost din ce în ce mai strânse. In aceiaşi redacţie funcţiona dl.Stefan Voitec şi constituiau cu toţii trei o strânsă legătură ideologică, ca oameni de stânga şi având aceleaşi păreri asupra desfăşurării răsboiului şi evenimentelor.

După 23 August 1944, deşi mă găseam la Constanţa corespondam cu dl.Carandino şi dl.Voitec care încă colaborau.

./.

27 Aug 1947

00152

Relaţii familiare am avut cu D-sa, dela căsătoria subsemnatului, când, fiind invitat cu soţia, am rămas în vizite reciproce. A urmat o lungă pauză de pierderea contactului eu fiind pe frontul de West şi poi preocupat cu Scoala de răsboi. In 1946, după reapariţia Dreptăţii, mi-a oferit şi am acceptat să scriu cronica externă a ziarului. De atunci am rămas în raporturi de colegi de redacţie şi aceleaşi raporturi familiare. Uneori îmi da directive, care reeşeau din discuţiile între noi, asupra liniilor generale din cronica externă.

Ultima oară l'am văzut în zilele premergătoare lui 12 Iulie, înainte de plecarea mea la munte, la ziar.

DL.ION VINEA :

Cunoscut în 1940 primăvara, când am colaborat la ziarul "Facla". Relaţii foarte strânse de ordin literar şi mai ales pentru identitatea de vederi în timpul răsboiului.

Am dus împreună cu D-sa, o acţiune de propagandă împotriva germanilor (hitleriştilor), în mod discret şi cu mult succes, printre ofiţerii de marină. In acest scop mă vizita deseori la Constanţa când comandam nava "Constanţa".

După 23 August 1944, am avut corespondenţă cu D-sa care a condus, scurt timp, ziarul "Curierul".

Ulterior, după întoarcerea din Cehoslovacia şi trecerea în C.D. am reluat relaţiile cu Dl.Vinea, de ordin absolut familiar şi personal, el nemai publicând decât foarte rar şi literatură.

Ultima oară ne-am văzut la băi la Mangalia în August cor.

DL IULIU MANIU:

Prima cunoştinţă în 1928, când D-sa fiind prim ministru a făcut un voiaj cu distrugătorul dela Galaţi la Constanţa.

I-am urmărit tot timpul acţiunea şi atitudinea D-sale oficială. Deasemenea, am cunoscut atitudinea d-sale dusă în timpul regimului Antonescu, din memoriile care circulau printre cetăţeni şi din relaţiile unor prieteni

./.

mai apropiaţi D-sale.

In Ianuarie sau începutul lui Februarie 1944, am redactat şi înaintat dlui Iuliu Maniu un memoriu, în numele generaţiei de 40 ani, prin care-l rugam să acţioneze pentru ieşirea României din Axă, pentru pace separată cu Naţiunile Unite şi pentru demiterea guvernului aflat la putere; acestea, pe baza conştiinţei ce o aveam despre calea greşită a politicei de atunci şi despre rezultatul inevitabil al războiului.

In Ianuarie sau începutul lui Februarie 1945, am fost prezentat dlui Maniu de către dl.Lepădatu dela Constanţa, la căsătoria fiicei dlui Lepădatu. De atunci am frequentat pe dl.Maniu care mi-a arătat multă prietenie,. Această frequenţă, a devenit regulată (cam săptămânal) după ce am devenit colaborator al "Dreptăţii" pentrucă trebuia să cunosc punctul de vedere al D-sale, în politica externă a cărei cronică o făceam la ziarul partidului.

In afară de chestiunile de politică externă care coincideau cu punctul de vedere al solidarităţii internaţionale în cadrul principiilor O.N.U.-lui, am mai discutat cu dl.Iuliu Maniu de marină comercială, pe care le considerau primând faţă de marina militară, chestiuni de ordin administrativ (mica mea retribuţie de pe urma colaborării la Dreptatea), chestiuni sociale (sunt şi am rămas de stânga). Principiile de dreptate socială, de colaborare internaţională, de naţionalism democratic, de toleranţă şi omenie, pe care le exprima, erau în acord cu acelaş din inima şi creerul meu. Niciodată nu mi-a vorbit decât aşa. Deasemenea, faţă de mine, s'a exprimat împotriva acţiunii subversive şi pentru lupta pe faţă.

Principiul fundamental dela care spunea că porneşte era : "să fi cu poporul căci poporul nu greşeşte".

Ultima oară am văzut pe dl.Iuliu Maniu în săptămâna dinainte de 12 Iulie, când m'am dus la d-sa pentru a mă plânge de încadrarea nedreaptă care mi s'a făcut printre colaboratorii Dreptăţii.

./.

DL LENCUŢIA :

L'am cunoscut la nunta fiicei dlui Lepădatu în iarna 1945 (Ianuarie sau Februarie).

Ulterior, când dl Iuliu Maniu locuia la d-sa în str.Schitu Măgureanu (lângă Cişmigiu), am schimbat deseori păreri şi impresii pe când aşteptam să fiu primit de dl Maniu.

D-sa, bun povestitor, mi-a vorbit despre evenimente şi oameni politici şi am avut impresia că este un umanist.

Nu l'am văzut multă vreme înainte de 14 Iulie 1947.

DL EMIL HAŢIEGANU:

L'am cunoscut după numirea d-sale ca ministru în guvern în toamna 1946, la dl Maniu acasă. Mi s'a părut dela început un om întreg, îi cunoşteam antecedentele de om îndrăzneţ rămas să susţină românimea în vremea dictatului dela Viena. L'am vizitat des mai cu seamă în timpul ministeriatului. Ultima dată l'am vizitat după 14 Iulie, pela sfârşitul lunii, când am venit dela Constanţa la Bucureşti pentru 3 zile, şi când mi-a arătat tristeţea sa pentru cele întâmplate.

DL N.PENESCU :

L'am cunoscut vreo lună după refacerea sănătăţii d-sale în urma agresiunii suferite (nu-mi amintesc data, ştiu că schiopăta destul de rău).

Fiind secretar general al P.N.T. el a propus să fiu încadrat pe statele ziarului Dreptatea dar conducerea administrativă a ziarului s'a opus şi - pentru a nu îngreuia bugetul redacţiei, am fost trecut pe statele secretariatului.

Figurând la Bir.Presii, unde doream să se facă o organizare şi o funcţionare demnă de un partid, m'am lovit de dificultăţi ... de ordin financiar, ad-tiv şi tehnic (maşini de scris şi dactilografie) pe care dl Penescu mi le-a putut rezolva. Din această pricină şi a neîncrederii d-sale în persoanele înconjurătoare dela

./.

secretariat, Bir.Presii nu a putut funcţiona niciodată în realitate, mărginindu-se la o colecţie de ziare româneşti, la un buletin al presii române şi curier pentru corespondenţa secretariatului, la membrii marcanţi ai partidului, în special buletinului care venea dela englezi şi americani.

Prietenia pe care mi-o arăta dl.Penescu nu era absolut continuă. Ultima oară l'am văzut - cred - la 12 Iulie a.c.

DL GHITA POP :

Cunoscut în redacţia Dreptăţii: totdeauna foarte afabil, totdeauna excesiv de modest în raporturile cu mine. Discuţii de presă, judicioase din partea d-sale şi de acord cu mine. Nu-mi amintesc când l'am văzut ultima oară.

DL LEPADATU:

Cunoscut din Constanţa de foarte multă vreme. Fiind popular în judeţ, l'am urmărit şi am găsit justificarea: bun vorbitor, ponderat, viaţă exemplară de familie, uman şi prietenos cu toţi oamenii şi cu adversarii. Cred că nu are nici o ură şi nici un ranqune personal.

Il socot incapabil de a"conspira" sau de a acţiona subversiv. Din toate discuţiile şi cele ce ştiu despre d-sa, recunosc în el un democrat întreg. A sărit în ajutorul acelora care erau urmăriţi de regimurile de teroare - cuzişti, legionari, Antonescu - şi i-a apărat. In această lumină l'am cunoscut şi agreiat, după cum dealtfel îl cunosc şi adversarii săi politici dela Constanţa. In aceste vederi s'au desvoltat relaţiile între noi.

După 23 August 1944, fiind şeful organizaţiei judeţene a unui partid dela Guvern, a crezut în capacitatea mea şi având eu atitudine de stânga, m'a propus prefect de Constanţa. Nu s'a făcut însă numirea, deoarece s'a opus Ministerul de Interne, G-ral Aldea, şi eu însumi eram împotriva acestei numiri. Motivele pentru care dl.Lepădatu m'a propus la Prefectura Constanţa,

./.

au fost, în afară de încrederea în capacitatea mea, bunele mele raporturi cu cercurile de stânga (Dnii Moraru actual secretar general de minister, dl.Ştefle Al., dl. Duşa ulterior prefect) şi cu muncitorimea xxx marinărească din Constanţa. Deasemenea atitudinea mea fără ezitare dela 23 August şi bunele relaţii de conlucrare militară cu armata şi armata sovietică,.

Dl.Lepădatu m'a prezentat dlui Maniu, recomandându-mă cu căldură.

Ultima oară l'am văzut la Paşti 1947 când am trecut spre părinţii mei la Caramurat, judeţul Constanţa. Ulterior, în Mai, am aflat că a fost arestat şi am stăruit mult pe lângă dl.Haţieganu să intervină pentru eliberarea sa, deoarece eu îl consider nevinovat.

DL MIHALACHE :

L'am cunoscut personal tot la nunta fiicei Dlui Lepădatu din Constanţa. Nu l'am frequentat des din pricină că nu se ştiau bine sosirile d-sale la Bucureşti. Din discuţiile cu d-sa am înţeles că în politică primatul ţărănesc îl preocupă. Era de acord cu cronicele mele dela ziarul Dreptatea.

Atât d-sale cât şi dlui Iuliu Maniu, le-am comunicat că nu mă înscriu în partid şi că nu fac parte din cercul profesional militar al P.N.T. din motive de independenţă.

+

+ +

Ultimele 30 zile înainte de prezentarea mea la Ministerul de Interne (sunt nevoit să încep dela 13 Iulie, din preajma evenimentelor cunoscute):

In dimineaţa de 13 Iulie am plecat la Braşov pentru o excursie pe Piatra Mare, singur, deoarece soţia mea plecase la 10 Iulie la Constanţa cu fetiţa iar eu urma să plec ulterior la Constanţa, după ce lăsam înlocuitor pentru cronica externă la Dreptatea. La 14 Iulie ora 12 mă găseam în vârful Hetrii Mari, cota 1854. Noaptea de 14/15 Iulie , am petrecut-o la Piatra Mare (unde

./.

sunt inscris în registrul Cabanei). Am coborât la 15 Iulie şi în aceiaşi zi, seara, am plecat la Bucureşti. Sosit la Bucureşti, seara, am dormit acasă, la Şcoala superioară de Răsboi. A doua zi în zori (16.VII) am citit anunţurile din ziar care anunţau arestarea grupului cu dl.Mihalache şi m'am dus direct la ziarul Dreptatea îmbrăcat în uniformă aşa cum umblam tot timpul în afară de sport. La ziar sentinela mi-a spus că sediul ziarului şi clubul sunt ocupate.

M'am dus la tipografia Ziarului, unde am văzut că ziarul a ieşit la 15 şi la 16 Iulie dar nu se ştie dacă va mai ieşi.

Atmosfera generală printre cei găsiţi la tipografie era că nu se poate ca această chestiune a fugii să fie reală. Strânsa mea legătură cu dl.Carambino şi faptul că niciodată mie nu mi-a împărtăşit vreo astfel de dorinţă, m'a determinat să cred deasemenea că lucrul nu este cu putinţă.

Am rămas în Bucureşti până la 20 Iulie seara, urmând tratamentul unei măsele la Spitalul militar, Dr. Lt.Col.Victor Ionescu, dentist.

La 20 Iulie seara am plecat la Constanţa la soţia şi copilul meu. Intreaga săptămână 21- 27 .VIII am fost zilnic la Băile Mamaia şi Modern, cu soţia şi copilul, apoi singur, căci ele au căzut amândouă greu bolnave [redacted] In afară de băi, la Constanţa m'am plimbat zilnic pe stradă, am făcut o vizită la"Ferdinand" părinţilor mei, am luat parte la înmormântarea unchiului meu Cicerone Stefănescu (25 Iulie) şi am vizitat pe bunul meu prieten şi fosta gazdă din Constanţa, Dr.Reidel din Str.Scarlat Vârnav, pe care l-am încurajat mult pe vremea prigoanei antisemită. La 26 Iulie mi s'a comunicat prin cunoscuţii dela Bucureşti, că la 25 Iulie mi se făcuse o percheziţie domiciliară. Am plecat la Bucureşti în seara de 27 Iulie atât pentru acest motiv cât şi pentru a-mi pune o plombă provizorie care să mă ţină până la 1 Septemvrie, dată când urma să se întoarcă din concediu dentistul meu, Dl.Dr.Victor Ionescu.

./.

In zilele de 28, 29 şi 30 cât am stat în Bucureşti, am văzut că perchesiţia fusese amănunţită, mi-am făcut tratamentul dentar zilnic iar la 30 Iulie seara am plecat la Constanţa. In acele zile la Bucureşti am luat masa odată la Continental (invitat) altădată la alt restaurant şi celelalte mese acasă, cu ce am găsit. Nu m'am prezentat la autorităţi deoarece:

- Mă ştiam nevinovat (afară de prietenia cu dl Maniu, cu persoanele arătate şi colaborarea la Dreptatea sub legile presei şi cenzurii);
- Stiam că dela percheziţie nu va fi ieşit defavorabil care să necesite deţinerea mea, pentru că toate scriptele mele nu conţineau nimic ascuns sau ilegal;
- Nu s'a lăsat nici o vorbă sau scris vreo invitaţie sau mandat să mă prezint la vreo autoritate;
- Eram la băi cu soţia şi copilul pe care le lăsasem bolnave şi fără bani suficienţi;
- Mărturisesc că mi s'ar părea un exces de zel din partea cuiva, în zilele acestea de tensiune, să se prezinte singur şi să se priveze astfel de cel puţin câteva zile de libertate.

M'am întors la Constanţa şi am continuat băile la Mamaia şi Modern, făcând deasemenea o vizită la părinţii mei la Caramurat şi una la Mangalia.

La Constanţa am mâncat acasă în familie iar la Mangalia la restaurantul de pe strada din spatele lui Delureanu. Intr'o zi mi s'a comunicat la Mamaia că sunt căutat de siguranţă. Am continuat să mă duc şi să mă plimb fără să mă feresc.

La 10 August seara, terminându-se concediul soţiei mele, am plecat la Bucureşti cu rapidul cu aburi.

Am rămas la Bucureşti, până în ziua de 14 August fără să mă derenjeze nimeni. La 14 August dupa ce facuse declaratie de sichmbat lei vechi la Cercul Teriotrial Bucuresti unde deasemenea nimeni nu ma cautase din partea sigurantei, am plecat la Constanta cu oarecare bani pentru copil si soacra care ramasese acolo si pentru a cauta ceva alimnete, (derivate de lapte de oaie şi untdelemn.

./.

Acolo am fost surprins de schimbul leilor şi n'am avut posibilitatea de a găsi loc la rapid, fuseseră vândute. Am trimis pe soacra şi copil la Bucureşti (avia bilet luat dinainte), Joi, 21.VIII.

Voiam să mai stau la Constanţa şi eventual la ţară, circa o săptămână pentru oarecare aranjamente alimentare de iarnă şi căutarea unor bani de tren (lei noui).

Duminecă 24 August, mi s'a trimis vorbă de mama soţiei mele, dela Bucureşti (cel puţin Duminică a ajuns la mine ştirea) că soţia mea a fost arestată în lipsa mea.

Am plecat imediat din Constanţa la Bucureşti, am ajuns seara, am voit să mă prezint imediat la Ministerul de Interne, dar m'am gândit că nu e nimeni şi tot nu e ~~fost~~ eliberat~~ă~~ pe soţia mea la acea oră târzie.

Am aşteptat până în dimineaţa de 25 August şi la ora 10,30 - 11, m'am prezentat la Ministerul de Interne.

În afară de percheziţia dela 25 Iulie, portarii şi unele persoane dela căminul Scoalei, precum şi la Constanţa pe stradă, mi-au spus că întreabă de mine unele persoane care se prezentau drept cunoştinţe.

Deasemeni, la Constanţa, unde am ~~xxxxx~~ locuit pe I.C.Brătianu Nr.18 ? (probabil) nu m'a căutat nimeni care să-mi lase certitudinea sau impresia că urmăreşte să mă invite la Siguranţă. Am avut numai impresia că sunt supraveghiat şi că după percheziţie este probabil să se ridice eventualele bănueli asupra mea.

Nu m'am ascuns sub nici o formă, niciodată şi dacă aş fi ştiut m'aş fi prezentat imediat după arestarea soţiei mele, n'aş fi lăsat-o în nici un caz o secundă mai mult.

ss.Cpt.Cdor Mocanu.

27 August 1947.

26 Aug-1947

00160

DECALARATIE

Subsemnatul Cpt. Cdor. Mocanu Gh. domiciliat in Bucuresti Sos. Panduri nr. 62, declar următoarele :

Sunt născut la Constanta in anul 1904 luna Noembrie ziua 9 .î

Părinti mei : Gheorghe Mocanu, functionar public decedat in anul 1933- Angela -actualmente Ghica ,domiciliată in comuna Ferdinand, jud. Constanta.-

Soră, Elvira Lt. col. Navasart, profesoară de liceu.-

Căsătorit prima oară cu Elisabeta Oprescu,divorţat sotia nemăritatâ Theohari, doi copii, fete: Ioana 19 ani studentă si Maria 17 ani elevă.-

Căsătorit a doua oară cu Madeleine Nichifor,copil o fată de ani 2½.-

Scoala primară la Constanta, liceul de Constanta / liceu real/. In scoala Navală in anii 1922-1924. Primi 3 ani de ofiter, am barcat pe Bricul Mircea / vechi/ când am făcut în scoala specială.-

Din 1924 până in 1927,am fost fie ambarcat la Constanta sau in voiaje de instrucţie, fie in orasul Constanta la unitate / Scoala/ .-

Voiaje de instructie in Marea Neggră, Egee, Mediterană si Adriatică, ~~xxxxxxxxx~~ / 1925/

Căsătprit prima oară in 1927, apoi iarăsi imbarcat pe N.M.S. Mărăsesti, ca ofiter la bord, un an. In anul 1928, la Baza navală si Div. de mare Constanta in anul 1929-30 la Institutul militar de Ed. Fizică Buc- In 1930 ofiter in cadre la Scoala Navală , dupăce in 1928 fusesem avânsat locotenent.-

La Scoala Navală, am fost ofiter de elesă si profesor. In 1930 am barcat pe N.M.S. Constanta ca vas de instructie, având functie de instructor pt. eleni.-

Scoala Navală. Voiaj in Marea Egee si Mediterană cu acest prilej. In toamna 1930 si iarna 1930-1931, cu N.M.S. Constanta la Viume pentru receptia Submarinului Delfinul.-

./.

Reintors in tară, continui ambarcarea pe N.M.S. Constanta până in toamna 1932 când sunt imbarcat le G.M.S. Ferdinand, ca ofiter cu navigatia, apoi Comandant secund iar in 1934 ca ofiter cu operatiile la escadrila de distrugătoare, ambarcată pe aceias navă. Intre timp, in 1933 luna Martie divortasem .-

In anul 1934, Septembrie, debarc de pe XXXXXXX Distrugătorul Regele Ferdiand si sunt mutat in Marele Stat Major, Sectia II, Bir. Cifru si Marin. Rămas in această functiune până in 1936 toamna, când incep stagiile pentru Sc. superioară de Război unde venisem.

Aceste stagii au fost executate la Apărarea Fixă Maritimă, Submarinul Delfinul, Distrugătorul Regina Maria, Reg. Mihai Viteazu, Scoala de Trageri Artilerie Sadislov si intreg anul 1937-38, ca ofiter cu operatiile/ avansat cpt. in 1937/ pe N.M.S. Regina Maria la escadrila de Distrugătoare. In Ianuarie 1938, am partivipat ca ofiter cu navigat ia, la furtuna din Marea Neagră pu Voevodul Mihai plecat la Atena cu această navă.-

In Mai 1938 nava intră in reparatie la Malta, unde am rămas până in Septembrie 1938.-

In Noembrie 1938 incep cursurile Sc. Sup. de Război pe care o absolv in 194o. In tot acest timp am stat in Bucuresti, locuind intâi in oras, si apoi la Scoala de Război.-

Am fost brevetat ofiter de Stat Major, in luna Aprilie 1941 si repartizat la Marele Stat Major., Statul Major al Marinei si la Comandamentul Marinei Regale.- In acelas timp am fost numit profesor la Scoala Superioară de Război

La Comandamentul Marinei am indeplinit functiunea de sub. sef al Div. Operatii la inceoutul operatiunilor di 1941. Apoi, Sef al Biroului 2 până in Aprilie 1942.-

In Aprilie 1942, am luat comanda N.M.S. Constanta, pe care am păstrat-o până in Aprilie 1943. Intre timp fusesem avansat Lt. Cdor.-

In Aprilie 1943 si până in Ianuarie 1944, am functionat la Subsecretariatul de Stat al Marinei, Bir. Studii. In Octombrie 1943 m'am recăsătorit.-

In Ianuarie 1944, am fost numit ofiter profesor in cadrele Scoalei Superioare de Război.-

La suspendarea cursurilor din Mai 1944, am fost numit sef de stat Major al Litoralului Maritim, unde am functionat până in Decembrie 1944, dată la care am revenit

./.

profesor in Cadrele S.S. Război.

Am predat in mod continiu Istoria Mediterană și Tactica generală Navală si Stratezia Maritimă. Incontinu am predat Tactica Matematicei Maritime, Fortelor Fluviale si Vointelor de Suprafață.-

In Aprilie 1945, am cerut si obtinut să fiu trimes pe frontul de West, unde am functionat la Armata I ca ajutor al Bir. Operatii. M'am intors cu armata in vara lui 1945 si am revenit la Scoala Superioară de Război ca profesor in cadre. Am functionat apoi ca profesor in cadre si ca Sef al Sectiei de marină la Sc. Superioară de Război, până la trecerea in cadrul disponibil- August 1946.-

După această dată am rămas necontenit in orasul Bucuresti.-

Că publicist am scris la revistele de specialitate marină și armată, articole militare tehnice ,tactica si strategica incă dela gradul de locotenent.-

In 1939- 4o am scris 3-4 articole la Timpul/caracter naval/ si apoi,regulat la Facla, până la suspendarea acesteia de către legionari.-

Am colaborat ulterior la Reviste Familiei/ 1941î1944/ si la " Dictionarul Politic al Curentului/ 15?2o cuvinte cu caracter naval sau marinăresc geografic/ si la ziarul " Evenimentul" aceleas caracter militar. " Strategia Mării Negre" si Strategia Mediterană" pe care le-am pus in vânzare sau le-am impărtit. Am scris numeroase articole de ordin naval si marinăresc,cu caracter strategic si tactic in Românie militară.-

Duă trecerea in C. Disponibil,am colaborat la ziarul " Dreptatea", scriind cronica externă,regulat zilnic,director fiind N Carandino pe care-l cunoșteam dela Dictionarul Politic.-

Pentru salariu eram trecut la biroul Presei P.N.T. spre a nu ingreuna bugetul redactiei. Acest Bir. al Presei nu a putut niciodată functiona ca atare, din ~~prixxx~~ prinini administrative, tehnice si de directie .-

Relatii familiare, in cadrul familie subsemnatului in cadrul colegilor si camarazilor don Marină- Foarte putin in cadrul Scoalei de Război si aproape deloc cu ofiteri sau familile lor, din restul armatei.-

Col.Navesart / cumna/ domiciliat Buc. str. Romană88

./.

profesor in Cadrele S.S. Război.

Am predat in mod continiu Istoria Mediterană și Tactica generală Navală si Stratezia Maritimă. Incontinu am predat Tactica Matematicei Maritime, Fortelor Fluviale si Vointelor de Suprafață.-

In Aprilie 1945, am cerut si obtinut să fiu trimes pe frontul de West, unde am functionat la Armata I ca ajutor al Bir. Operatii. M'am intors cu armata in vara lui 1945 si am revenit la Scoala Superioară de Război ca profesor in cadre. Am functionat apoi ca profesor in cadre si ca Sef al Sectiei de marină la Sc. Superioară de Război, până la trecerea in cadrul disponibil- August 1946.-

După această dată am rămas necontenit in orasul Bucuresti.-

Ca publicist am scris la revistele de specialitate marină și armată, articole militare tehnice ,tactica si strategica incă dela gradul de locotenent.-

In 1939- 4o am scris 3-4 articole la Timpul/caracter naval/ si apoi,regulat la Facla, până la suspendarea acesteia de către legionari.-

Am colaborat ulterior la Revista Familiei/ 1941î1944/ si la " Dictionarul Politic al Curentului/ 15ô2o cuvinte cu caracter naval sau marinăresc geografic/ si la ziarul " Evenimentul" aceleas caracter militar. " Strategia Mării Negre" si Strategia Mediterană" pe care le-am pus in vânzare sau le-am impărtit. Am scris numeroase articole de ordin naval si marinăresc,cu caracter strategic si tactic in România militară.-

Duă trecerea in C. Disponibil,am colaborat la ziarul " Dreptatea", scriind cronica externă,regulat zilnic,director fiind N Carandino pe care-l cunoșteam dela Dictionarul Politic.-

Pentru salariu eram trecut la biroul Presei P.N.T. spre a nu ingreuna bugetul redactiei. Acest Bir. al Presei nu a putut niciodată functiona ca atare, din ~~prixxi~~ prinini administrative, tehnice si de directie .-

Relatii familiare, in cadrul familie subsemnatului in cadrul colegilor si camarazilor don Marină- Foarte putin in cadrul Scoalei de Război si aproape deloc cu ofiteri sau familiile lor, din restul armatei.-

Col.Navesart / cumna/ domiciliat Buc. str. Romană88

./.

Lt. col. Georgescu / unchiu sotiei/ domiciliat in Bucuresti .-
Colonel / R/ Stefănescu Ion / unchiul subsemnatului/ str. Vinc. Babes Bucuresti.-
C Amiral Roman Aug. domiciliat in Bucuresti str. General Manu.-
Cdor. Voinescu Victor, domiciliat in Bucuresti Sos. Panduri 62.-
Cpt. Cdor. Bănică Ion, domiciliat in Filantropiei Bucuresti.-
Copt. Cdor. Tudor Popescu domiciliat in Cotroceni,-
" " Bercea Al. " " "
Lt. col. Max. Niculescu " " Panduri 62
Lt. Cdor. Petriman " " "
Cpt. / R/ Puricescu N - fără familia sa -
Lt. Cdor. Cioroiu - " " "

Din P.N.T.- relatii de familie numai cu Dl. C Coposu si N Carandino.-
Cunostinte de P.N.T. mai frequventate :
Dl. Iuliu Maniu din P.N.T.
" Leucutia
" Hatieganu Em.
" Penescu N. / cu dificultăti/
" Lepădatu /cta/
" Ghită Pop
" Mihalache / mai,putin.-
Pe Dnii General Negrey si Colonel Stoika St. i-am cunoscut trecător numai in anticamera Dlui Maniu.-
Nu am fost inscris in P.N.T. si nu am făcut parte din cercul profesional militar al P.N.T.
1.- In Februarie 1947, am participat la conducerea si impărtirea darurilor americane in Moldova, jud. Iasi, in Cadrul Cruci Rosii.- Nu m'am inscris ,după aceia, ca membru al Cruci Rosii.-

/ss/ Cpt. Cdor. Mocanu Gh.-

26 August 1947.-

31 Aug - 1947 021164

VI

D E C L A R A T I E

In continuarea declratiilor date la 26,27 si 28 si 29 August declar următoarele :

Buletinul de presă internă al Bir. Presei PNT era redactat de subsemnatul. Din " schimbul" care venea, estrăgeam stirile, articole, comentăriile etc. care priveau P.N.T. si anume : atacuri la persoane pe motive de afaceri, posturi politice, stiri despre persoane sau comitet ale P.N.T. Acestea le treceam la rubrica " Interne" a Buletinului. La rubrica "Externe" treceam evenimentele internaţionale de primă importanţă totul era absolut rezumativ constituind un fel de " trimeteri" a celor interesati la ziarul respectiv / se indica si ziarul care a publicat stirile. Nu ave altă presă decât bucuresteană.-

Uneori, la sfârsitul buletinului, cu mentiunea " Informatii" erau adăugate, pentru motive de economie de material si timp, stiri diverse pe care le furniza secretariatul. Această rubrică ar fi trebuit tăiată de foarfecile după ce a fost scrisă la maşină pentru ca buletinul de probă să rămână singur si să poată fi colectionat. Nu se tăia insă, deobicei, tot din economie de timp.

Stiriile acestea nu veneau cu regularitate ci din timp in timp / probabil pe măsura ce se colectau şi când existau/

Buletinul de presă internă l-am redactat intre 6 Sept.946 si aproximativ până la 12 Iulie 1947, cu ~~xx~~ pauze care uneori au trecut de 30 zile.-

Redactarea buletinului de presă internă n'am făcut-o decât eu.-

Dra Cazimir si Dna Bruteanu / cât a fost/ n'au făcut decât dactilografie si traducerea buletinului venit dela americani. Numărul de exemplare bătute şi distribuite a fost intre 5-10 exemplare la membrii

./.

marcanţi ai partidului. Dl Maniu, Mihalache, Mihai Popovici, Penescu, Stefan Mihăescu, Ghilezan, Lazaretie Ghită.Popp, Serdici, Zane.-

/ss/ Cpt. Cdor. Mocanu.-

31 August 1947.-

31. Aug. 947

00166

VI Abt

DECLARAȚIE

În continuarea declarațiilor anterioare, Subsemnatul cpt. Cdor Mocanu Gh. declar următoarele :

Informațiile veneau direct dela organizațiile P.N.T. ~~xxxx~~ sau dela persoane, avea deobicei notată calitatea acestei / sigură, nesigură, verificată sau nu/ și se prezentau ~~fie~~ la secretariat fie la Bir. Presei- când nu găsea pe nimeni la secretariat.-

Difuzarea lor se făcea deasemenea restrâns, adăogându-se aceiaș mențiune asupra calității informației.-

Predarea buletinului de presă se făcea prin curier care ducea la domiciliu corespondența. Unele persoane treceau și le luau dela Bir. Presii pentru a scuti curierul / acesta mergea de obicei pe jos/.-

Cei doi curieri au fost : până în primăvara 1947 Mureșeanu și după aceia Radu. Când nu era ei prezenți, orice om de serviciu dela secretariat. Tot ei aduceau și bultetinul de presă american și englez pe cel american pentru traducere și pe cel englez pentru difuzare / era scris în limba română/.-

Buletinul presei nu se trimetea la americani sau la englezi : se trimiteau prin curieri Bir. Presei, uneori și foarte rar protestele și memoriile adresate de P.N.T. către misiunile aliate.-

/ss/ Cpt. cdor Mocanu

31 August 1947.-

VI

28. Aug.-1947

00167

D E C L A R A T I E

In continuarea declaraţiilor date anterior, declar următoarele referitor la redacţia ziarului Dreptatea.-

După Dl. Badea Nestor, a venit ca director al ziarului Dl. N Carandino.- Ulterior, din moţiune de partid, cred s'a constituit un comitet de direcţie in care au intrat si Dnii xxxxxxxx Cioculescu şi Vl. Streinu. Astfel, atribuţiile Dlui Carandino au devenit un parte, dacă nu stabilite, in orice caz impărţite.-

Secretariatul general de redacţie a fost condus multă vreme de Dl. Al. Ionescu sau prin rotaţie ulterior a fost adus Dl. Totu, care a funcţionat până la 16 Iulie 1947 ca secretar general de redacţie- Acest secretariat nu a funcţionat in condiţii strălucite, niciodată. Dl. Carandino a trebuit dese ori să-i suplinească lipsurile făcând lectura articolelor.-

Ziarul apărea in grele condiţii tehnice si Ad-tie De aici au reesit multe dificultăţi reflectate şi pe lan redacţional. Redactori si reporteri uneori prea tineri şi fără experienţă şi in totdeauna lipsiţi de strictul necesar traiului, poate că nu dădeau randamentul maxim Lasă de dorit in special informaţia internă / chiar dela P.N.T./ precum si cea externă. Spaţiul redus, si prea numeroasele articole de doctrină, contribuiau la aceste. Probabil că, totdeodată, reporterii nu prea aveau acces in in minister sau la autorităţi, iar secretariatul P.N.T. nu avea o legătură absolut continuă şi instantanee cu ziarul.-

Funcţionarea aceasta a secretariatului greselile de imprimerie, de corectură şi lipsurile personalului de redacţie, au pricinuit multe necazuri, Dlui Carandino Greselile sau termeni nepotriviţi, lipsuri de evenimente sau- rare-unele evenimente care incă nu se produseră, ii dădeau probleme de rezolvat cu cenzura cu Ministerul

./.

Informaţiilor şi cu Partidul însăşi. Totodată partidul era pretenţios cu Dl. Carandino si Dsa trebuia să ţie piept multor alte idei cu privire la format,conţinut etc.

Pentru remedierea locurilor, Dl. Carandino,convoca săptămânal ,de obicei sâmbăta,personalul din redacţie, arăta greşelile constatate şi dădea sfaturi-uneori foarte tare pe cei în vină,arătând să în afară de redacţie el trebue să suporte consecinţele erorilor.-

Nu a dat afară din redacţie pe nimeni din aceste pricini ale erorilor, pentrucă le considera neintenţionate. A pus însă amenzi,reţineri din salariu şi a admonestat.-

In privinţa politicei externe,sfaturile Dsale erau pornite din principiu colaborării internaţionale şi bunelor relaţii cu toate marile şi micile naţiuni,in primul rând cu U.R.S.S. - U.S.A. şi Marea Britanie,apoi vecini.-

Din punct de vedere intern, economic, politic,social se încadra pe liniile partidului N.T. cu note de stânga pe care o marca Dsa. personal.-

/ss/ Cpt. Cdor. Moceanu.-

28 August 1947.-

In continuare,referitor la buletinul întocmit la Dl. Serdici,stiu dela Dna Colette Binetea un că acolo se redacta un buletin economic"

Nu am avut niciodată sub ochi acest buletin nici nu am cerut detalii,deoarece înţelegeam "economie" strictu sensu.-

Dela Dl. Serdici acel buletin nu era trimis la Bir. Presei ci vedeau alte buletine economice ale unor agenţii oficiali .-

Nu mi-a dat desemeni nici un cunoscut din P.N.T. un astfel de buletin parvenit dela Dl. Serdici.-

/ss/ Cpt. Cdor. Moceanu

28 August 1947.-

VI

28 Aug - 1947

00169

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul Comandor MOCANU GH. în continuarea declaraţiilor date la 26,27 şi 28 August declar următoarele :

- Cunosc pe Dl. Comandor de Aviaţie MARIN ANTON de 6-7 ani, cunoştinţă întâmplătoare.-

Nu l-am mai întâlnit şi nu am mai vorbit cu el până în primăvara anului 1945.- Ştiam că fusese căsătorit cu o cunoştinţă a mea.- In primăvara 1945 m'am întâlnit cu D-sa la Pistian, Cehoslovacia, când mă duceam la Armata I-a, iar D-sa mi-a dat, cu aprobarea Comandantului Corpului Aerian, G-ral Buţuloiu, un avion care m'a dus la Comandamentul Armatei.-

M'am mai întâlnit cu el în primăvara lui 1947 şi am stat de vorbă 20-25 minute.- Mi-a spus el că l'a cunoscut pe Dl. Iuliu Maniu.-

Nu l-am mai văzut deloc altădată.- Nu l-am mai văzut niciodată la partid.-

- Pe Lt. C-dor CIOROIU MIRCEA, l-am cunoscut prima oară în anul 1937, la Regt. 6 M.V. Inf.-

L-am revăzut aviator, în toamna 1946, în preajma iernii, la ziarul DREPTATEA.-

A colaborat fără plată, la Dreptatea, cu intermitenţe, subiecte diferite.- Vizitele sale la redacţie şi la Bir. Presei erau frequente şi întotdeauna constau în îndelungate convorbiri.- Ne vedeam de câteva ori pe săptămână în măsura prezenţei noastre în Bucureşti.- Nu aveam încă relaţii de familie.-

Dorind să-l cunoască pe Dl. Maniu şi din pricina circumstanţelor, l-am prezentat eu, c'am la începutul lui Noembrie 1946.-

Om inteligent, cult, talentat la scris piese de teatru şi una i-a, mi-a afirmat că a fost jucată).-

Il consider un om loial.-

Stiu că l-a mai vizitat atât pe Dl. Maniu cât şi pe Dl. Mihalache.-

./.

28 Fm 1947

00170

- Despre Dl. Vice Amiral GEORGESCU ION, am auzit întâmplător, cred că de la Dl. C. Amiral Roman, că ar face parte din P.N.T. .- Nu mi s'a confirmat acest lucru.-

- Nu am făcut niciodată o lucrare de ordin profesional sau general pentru P.N.T. sau conducători, afară de cele destinate publicării în Dreptatea - aceste lucrări erau date la redacția " Dreptății ".-

- Nu am cunoștință despre lucrări pe care Lcăt. C-dor CIOARĂ le-a făcut pentru conducerea P.N.T. sau pentru partid, afară de publicațiile pe care le dădea la " Dreptatea"

ss/.Cpt.C-dor MOCANU

28 August 1947

VI

28 VIII 1947

00171

D E C L A R A T I E

In coñtinuarea declarațiilor anterioare dela
17 Aug.persoanele cu care m'am întâlnit dela 12 Iulie
şi până la prezentarea subsemnatului la M.I. /25 VIII/
circumstanțele acestor întâlniri, au fost următoarele :

1/. __Perioada 13 VII - 20 Iulie:__

Lt.Col.NUVĂRSAT - cumnatul meu - cu care am .
la Braşov la 13 VII.

Personalul cabanei dela Piatra Mare - 14 şi
Şeful Postului Jandarmi dela Piatra Mare car
controlul legitimaţiilor.

Portarii S.S.Războiu în seara de 15 VII când
sit acasă şi dim.de 16 când am plecat de acasă / ne-a
în trecere/.-

Sentinelele dela ziarului "Dreptatea ", intrar
lui, când, la 16-7. după ce am aflat din ziare despre a
rea D-lui MIHALACHE, m'am dus la ziar să văd ce este ş
fost oprit să intru.

Personalul dela Imprimeria "Dreptatea" /lâng
botu/ unde m'am dus să mă interesez dacă mai iese zia

La 17 sau 18 VII. la Dl.Hateganu, unde m'am d
interesez despre cele întâmplate .Am stat circa 1 oră
arătat tristețea D-sale şi situatia grea în care este
tidul.-

Pe stradă, num rogi cunoscuţi dela P.N.T., cau
care mă întrebau ce ştiu : Dl.Alecu Ionescu dela "Dre
Dl.Ene dela Economatul "Dreptății", Dl.Răutu care fuse
nut la Siguranță şi apoi eliberat şi care mi-a povest
cumstanțele în care a fost arestat la Clubul P.N.T.

Dr.Dentist /Maxilo-Faciale/ Lt.Col.Victor Io
la Spitalul Militar Regina Elisabeta, care m'a tratat

./.

fie la Spital,fie acasă la D-sa,Cabinetul dentar din St

Cumnatul meu,Lt.Col.NĂVERSAT cu care luam masa, mea fiind plecată încă dela 1o VII.la Cţa.

Plecat la Cţa.la 2o Iulie seara,am călătorit cu cumnatul meu,care se ducea la Mangalia,unde îşi avea şi copilul,şi pentru serviciu /Garda Financiară/.

2/. La Constanţa după 2o Iulie.

Familia mea - soţia,copilul,soacra /D-na Nichi milia soacrei /Dl.şi D-na Thorez,părinţi,Jeana Nichif marinar de comerţ.-

Persoane aflate în sezon la Constanţa: Cdor.Vo Cpt.Cdor.Dumitriu Tv.şi familia /soţiei/,soţia Cptorul reanu,soţia Lt.Cdorului Zaharia,cu toţii pe plaje la M sau Modern - şi alţi marinari.

Părinţii mei la Caramurat - bunica şi un unchi

Cu toţii mă întrebau ce s'a întâmplat la Bucur le spuneam ceiace aflasem şi eu.

Părerea generală era că nu este posibil să se tâmplat aşa cum se relatează.-

3/. La Bucuresti între 28 - 3o Iulie.

- Acelaşi doctor dentist zilnic.

Colonel Ştefănescu Ion,rezervă,unchiul meu,cu călătorit împreună,în tren,dela Cţa.la Buc.

- Incă o vizită la Dl.Haţeganu care mi-a spus MANIU este arestat şi bine tratat.Alte lucruri noui,în de nehotărârea parlamentarilor P.N.T.,/ care era relat în ziare/,nu mi-a spus.

- Dl.Ion Vinea,care mi-a spus că plecarea cu a la Mangalia /unde a şi plecat/ la 29 Iulie / cred/şi avea aceleaşi îndoeli cu toată lumea asupra celor întâ mărturisind în special /ca şi mine dealtfel/ surprinde asupra D-lui Carandino şi mai ales asupra prezentei lu preună cu dl.Penescu / raporturile între cei doi,nu er

La C-ţa.Mamaia,Caramurat şi Mangalia, între 31 1o August.

Aceleaşi persoane ca la pt.2 - plus Dl.Vinea ş mea D-na Lt.Col.Navasart la Mangalia.

5/. La Bucuresti între 11-14 Aug.

Soţia,pe care am condus-o la Buc.

./.

Colegele de birou ale soției /A.N.I.C./ unde am fost pentru a-mi lua soția, după serviciu.-

Cred că în acelaşi interval am trecut pe la D-na Colette Bruteanu care mi-a spus că fusese chemată şi dăduse o declarație la Siguranță. Mi-a spus că despre mine nu o întrebase nimeni. Era la fel de surprinsă şi mi s'a părut cu totul în necunoştin ță despre cele întâmplate la 14 VII.

6/. La Cța.15-24 VIII.

- Foarte puțin din persoanele aflate la pt.2 şi 4 deoarece îşi luase bilete şi plăcau la domiciliu.

Soacra mea - copilul şi familia soției care, avea declarațiile de bani făcute la Cța. au plecat din Cța. la 21 VIII.

7/. Bucureşti 24 VIII - 25 VIII.

- Soacra şi copilul care sosiseră acasă.

- Lt.Col.Navasart pe care l-am căutat, mi-a dat informații mai ample despre ridicarea soției mele şi că fusesem, după 25 VIII. căutat şi acasă la el - Deasemenea soacra mea mi-a comunicat că a fost căutat - după ridicarea soției mele, la fiul şi René Nichifor - Str.Vitter, precum şi la Cdor.Voinescu V. şi la Lt.Cdor.Dumitrache vecini de apartament la Căminul Sc.Sup. Războiu .- la 25 VIII dim., m'am prezentat la M.I. D-lui Maior Dobre, pe care îl cunoştia atât cumnatul meu /fuseseră împreună la Grăniceri/ cât şi eu /fusesem împreună profesori la Sc.Război în anul 1946.

Pe Lt.Cdor.Furlcescu l-am văzut la una din neamurile mele la Bucureşti, nu-mi amintesc exact care, căci l-am mai căutat odată acasă - Str.C.A. Rosetti colț cu Bd.Brătianu şi nu l-am găsit. Era plecat la țară - Mi-a spus că o văzuse pe D-na Bruteanu sau pe D-na Cazimir /nu-mi amintesc bine/

ss/Cpt.Cdor.
Mocanu

28.VIII. 1947.

II

28 Aug. 1947

00174

DECLARATIE

Subsemnatul Comandor MOCANU GH. în continuarea declaraţiilor date la 26,27 şi 28 August declar următoarele :

- Cunosc pe Dl. Comandor de Aviaţie MARIN ANTON de 6-7 ani, cunoştinţă întâmplătoare.-

Nu l-am mai întâlnit şi nu am mai vorbit cu el până în primăvara anului 1945.- Stiam că fusese căsătorit cu o cunoştinţă a mea.- In primăvara 1945 m'am întâlnit cu D-sa la Pistian, Cehoslovacia, când mă duceam la Armata I-a, iar D-sa mi-a dat, cu aprobarea Comandantului Corpului Aerian, G-ral Bu[illegible]loiu, un avion care m'a dus la Comandamentul Armatei.-

M'am mai întâlnit cu el în primăvara lui 1947 şi am stat de vorbă 20-25 minute.- MI-a spus el că l'a cunoscut pe Dl. Iuliu Maniu.-

Nu l-am mai văzut deloc altădată.- Nu l-am mai văzut niciodată la partid.-

- Pe Lt.C-dor CIOROIU MIRCEA, l-am cunoscut prima oară în anul 1937, la Regt.6 M.V.Inf.-

L-am revăzut aviator, în toamna 1946, în preajma iernii, la ziarul DREPTATEA.-

A colaborat fără plată, la Dreptatea, cu intermitenţe, subiecte diferite.- Vizitele sale la redacţie şi la Bir.Presei erau frequente şi întotdeauna constau în îndelungate convorbiri.- Ne vedeam de câteva ori pe săptămână în măsura prezenţei noastre în Bucureşti.- Nu aveam încă relaţii de familie.-

Dorind să-l cunoască pe Dl.Maniu şi din pricina circumstanţelor, l-am prezentat eu, c'am la începutul lui Noembrie 1946.-

Om inteligent, cult, talentat la scris piese de teatru şi una i-a, mi-a afirmat că a fost jucată).-

Il consider un om loial.-

Stiu că l-a mai vizitat atât pe Dl.Maniu cât şi pe Dl. Mihalache.-

./.

- Despre Dl. Vice Amiral GEORGESCU ION, am auzit întâmplător, cred că d la Dl. C. Amiral Roman, că ar face parte din P.N.T.. - Nu mi s'a confirmat acest lucru.-

- Nu am făcut niciodată o lucrare de ordin profesional sau general pentru P.N.T. sau conducători, afară de cele destinate publicării în Dreptatea - aceste lucrări erau date la redacția " Dreptății ".-

- Nu am cunoștință despre lucrări pe care Lcdt. C-dor CIOARĂ le-a făcut pentru conducerea P.N.T. sau pentru partid, afară de publicațiile pe care le dădea la " Dreptatea"

ss/.Cpt.C-dor MOCANU

28 August 1947

31. VIII 947
00176

DECLARATIE

In continuarea declaraţiilor anterioare dela 16 şi 17 Aug. persoanele cu care m'am întâlnit dela 12 Iulie a.c. şi până la prezentarea subsemnatului la M.I. /25 VIII/ şi circumstanţele acestor întâlniri, au fost următoarele :

1/. Perioada 13 VII - 20 Iulie;

Lt.Col. NUVERSAT - cumnatul meu - cu care am plecat la Braşov la 13 VII.

Personalul cabanei dela Piatra Mare - 14 şi 15 Iulie,

Şeful Postului Jandarmi dela Piatra Mare care făcea controlul legitimaţiilor.

Portarii S.S.Războiu în seara de 15 VII când am sosit acasă şi dim. de 16 când am plecat de acasă / ne-am văzut în trecere/.-

Sentinelele dela ziarului "Dreptatea ", intrarea leului, când, la 16-7. după ce am aflat din ziare despre arestarea D-lui MIHALACHE, m'am dus la ziar să văd ce este şi am fost oprit să intru.

Personalul dela Imprimeria "Dreptatea" /lângă M.Războiu/ unde m'am dus să mă interesez dacă mai iese ziarul.-

La 17 sau 18 VII. la Dl. Haţeganu, unde m'am dus să mă interesez despre cele întâmplate .Am stat circa 1 oră şi mi-a arătat tristeţea D-sale şi situatia grea în care este pus partidul.-

Pe stradă, nume roşi cunoscuţi dela P.N.T., sau alţii care mă întrebau ce ştiu : Dl. Alecu Ionescu dela "Dreptatea" Dl. Ene dela Economatul "Dreptăţii", Dl. Răutu care fusese reţinut la Siguranţă şi apoi eliberat şi care mi-a povestit circumstanţele în care a fost arestat la Clubul P.N.T.

Dr. Dentist /Maxilo-Faciale/ Lt.Col. Victor Ionescu, la Spitalul Militar Regina Elisabeta, care m'a tratat zilnic

./.

fie la Spital, fie acasă la D-sa, Cabinetul dentar din Str. Dacie 1

Cumnatul meu, Lt. Col. NĂVERSAT cu care luam masa, familia mea fiind plecată încă dela 1o VII. la Cța.

Plecat la Cța. la 2o Iulie seara, am călătorit în tren cu cumnatul meu, care se ducea la Mangalia, unde își avea soția și copilul, și pentru serbiciu /Garda Financiară/.

2/. La Constanța după 2o Iulie:

Familia mea - soția, copilul, soacra /D-na Nichifor/ familia soacrei /Dl. și D-na Thorez, părinți, Jeana Nichifor, fiul, marinar de comerț.-

Persoane aflate în sezon la Constanța: Cdor. Voinescu, Cpt. Cdor. Dumitriu Tv. și familia /soției/, soția Cptorului Bujoreanu, soția Lt. Cdorului Zaharia, cu toții pe plaje la Mamaia sau Modern - și alți marinari.

Părinții mei la Caramurat - bunica și un unchiu țăran.

Cu toții mă întrebau ce s'a întâmplat la București și le spuneam ceiace aflasem și eu.

Părerea generală era că nu este posibil să se fi întâmplat așa cum se relatează.-

3/. La București între 28 - 3o Iulie.

- Același doctor dentist zilnic.

Colonel Ștefănescu Ion, rezervă, unchiul meu, cu care am călătorit împreună, în tren, dela Cța. la Buc.

- Incă o vizită la Dl. Hateganu care mi-a spus că Dl. MANIU este arestat și bine tratat. Alte lucruri noui, în afară de nehotărârea parlamentarilor P.N.T., / care era relatată și în ziare/, nu mi-a spus.

- Dl. Ion Vinea, care mi-a spus că plecarea cu avionul la Mangalia /unde a și plecat/ la 29 Iulie / cred/ și care avea aceleași îndoeli cu toată lumea asupra celor întâmplate mărturisind în special /ca și mine dealtfel/ surprinderea asupra D-lui Carandino și mai ales asupra prezenței lui împreună cu dl. Penescu / raporturile între cei doi, nu erau bune /

La C-ța. Mamaia, Caramurat și Mangalia, între 31 Iulie - 1o August.

Aceleași persoane ca la pt. 2 - plus Dl. Vinea și sora mea D-na Lt. Col. Navasară la Mangalia.

5/. La București între 11-14 Aug.

Soția, pe care am condus-o la Buc.

./.

Colegele de birou ale soţiei /A.N.I.C./ unde am fost pentru a-mi lua soţia, după serviciu.-

Cred că în acelaşi interval am trecut pe la D-na Colette Bruteanu care mi-a spus că fusese chemată şi dăduse o declaraţie la Siguranţă. Mi-a spus că despre mine nu a întrebat niment. Era la fel de surprinsă şi mi s'a părut cu totul în necunoştinţă despre cele întâmplate la 14 VII.

6/. La Cţa.15-24 VIII.

- Foarte puţin din persoanele aflate la pt.2 şi 4 deoarece îşi luase bilete şi plècau la domiciliu.

Soacra mea - copilul şi familia soţiei care avea declaraţiile de bani făcute la Cţa. au plecat din Cţa. la 21 VIII.

7/. Bucuresti 24 VIII - 25 VIII.

- Soacra şi copilul care sosiseră acasă.

- Lt.Col.Navesart pe care l-am căutat, mi-a dat informaţii mai ample despre ridicarea soţiei mele şi că fusesem, după 25 VIII. căutat şi acasă la el - Deasemenea soacra mea mi-a comunicat că a fost căutat - după ridicarea soţiei mele, la fiul şi René Nichifor - Str.Viitor, precum şi la Cdor.Voinescu V. şi la Lt.Cdor.Dumitrache vecini de apartament la Căminul Sc.Sup. Războiu .- la 25 VIII dim., m'am prezentat la M.I. D-lui Maior Dobre, pe care îl cunoştia atât cumnatul meu /fuseseră împreună la Grăniceri/ cât şi eu /fusesem împreună profesori la Sc.Război în anul 1946.

Pe Lt.Cdor.Puricescu l-am văzut la una din neamurile mele la Bucuresti, nu-mi amintesc exact care, căci l-am mai căutat odată acasă - Str.C.A. Rosetti colţ cu Bd.Brătianu şi nu l-am găsit. Era plecat la ţară - Mi-a spus că o văzuse pe D-na Bruteanu sau pe D-na Cazimir /nu-mi amintesc bine/

ss/Cpt.Cdor.
Mocanu

28.VIII. 1947.

28-Aug-1947

00179

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cpt. Codr Moceanu Gh, in continuarea declaraţiilor anterioare declar următoarele :

- La 19 Noembrie, ziua alegerilor, neavând buletin de vot, m'am dus dimineaţa la ziar, unde strada era barată şi nu am putut intra. De acolo, am plecat la Dl. Maniu care locuia la Dl. Sardiei.- Se găsea lume foarte multă care se interesa de mersul alegerilor.-

Cred că am găsit pe Dl. Cdr. Cioroiu acolo sau el a venit ulterior mie, deoarece ar fi fost prea mare coincidenţa să ne întâlnim in scurtul parcurs dintre str. Clemenceanu si Cristian Tele nr. 10.-

In momentul când Dl. Maniu se pregătea să meargă la vot, Dl. Ghica care-l ducea cu maşina, a intrebat cine vrea să-l conducă. M'am oferit şi fie, că s'a oferit şi el, fie că i-am propus eu, a multor si Dl. Cdor. Cioroiu După un mic incident provocat de faptul că nu-mi găseam şapca, am plecat cu toţi la biserica Visarion unde Dl. Maniu a intrat şi a votat, noi nu deoarece nu aveam buletin.-Ulterior m'am intors din nou acasă la Dl. Maniu unde se urmărea rezultatele .

Nu am interzis nimănui si nu am sfătuit să nu fiu căutat la telefon.-

Cu privire la cerculprofesional Militar unde subsemnatul nu am fost niciodată inscris si nu am frequetat absolut nici-o sedinţă, L'a, sfătuit si pe Dl. Lt. Cdor. Cioroiu să facă, ca şi mine.- După câte ştiu, nu a făcut parte din cercul Profesional Militar.-

/ss/ Cpt. Cdor. Moceanu

28 August 1947

31 Aug. 1947 ~~12 Sept 1947~~

000180

D E C L A R A T I E

In continuarea declaraţiilor anterioare,Subsemnatul cpt. Cdor Moceanu Gh. declar următoarele :

Informaţiile veneau direct dela organizaţiile P.N.T. xxxx sau dela persoane,avea deobicei notată calitatea acestei / sigură, nesigură,verificată sau nu/ şi se prezentau fie la secretariat fie la Bir. Presei- când nu găsea pe nimeni la secretariat.-

Difuzarea lor se făcea deasemenea restrâns, adăogându-se aceiaş menţiune asupra calităţii informaţiei.-

Predarea buletinului de presă se făcea prin curier care ducea la domiciliu corespondenţa. Unele persoane treceau si le luau dela Bir. Presii pentru a scuti curierul / aceasta mergea de obicei pe jos/.

Cei doi curieri au fost : până in primăvara 1947 Mureşeanu si după aceia Radu. Când nu era ei prezenţi, orice om de serviciu dela secretariat. Tot ei aduceau si bultetinul de presă american si englez, pe cel american pentru traducere si pe cel englez pentru difuzare / era scris in limba română/.-

Buletinul presei nu se trimetea la americanii sau la englezi : se trimiteau prin curieri Bir. Presei,uneori si foarte rar protestele si memoriile adresate de P.N.T. către misiunile aliate.-

/ss/ Cpt. cdor Moceanu

31 August 1947.-

12 Sept. 1947

003181

DECLARATIE
=========================

Subsemnatul Căpitan Comandor MOCANU GH. în continuarea declaraţiilor anterioare declar următoarele :

- Ce lucra biroul presei P.N.T. unde lucram subsemnatul -

- Buletinul de presă şi radio care venea dela americani - îl traducea şi-l multiplica în 6-10 exemplare(cât se putea la maşină).- Il expedia membrilor importanţi ai partidului ;

- Buletinul de presă şi radio englez, care venea în traducere românească, îl trimitea destinatarilor ;

- Revista presei - sau buletinul de presă internă - îl redacta după consultarea ziarelor şi-l difuza ca mai sus.-

- Informaţiuni diverse din partid şi afara partidului - luate dela organizaţii, persoane, radio sau - uneori foarte rar, ziare străine - fie le adăoga la "revista presei " fie făcea o notă specială.-

Toate cele de mai sus au fost distribuite numai celor 6-10 funcţionari ai partidului.-

- Memoriile şi protestele D-lui Maniu către Comisiile Aliate, M.S.Regele, Ministerul Interne şi Justiţie sau Guvern, atunci când acestea nu erau lucrate direct de Dl.Maniu.-

- anexele acestora pe care le dădea secretariatul P.N.T. : liste de arestări, percheziţii, etc.-

- Conferinţele de presă pe care le pregătea Dl.Maniu pentru presa străină : se traduceau -în franţuzeşte - şi se multiplicau pe numărul participanţilor declaraţiile D-lui Maniu - care se citeau apoi în Conferinţa de Presă.-

După plecarea dela conducerea biroului presei a D-lui Carandinop nu a mai existat un şef propriu zis al Biroului.- Biroul a rămas total desorganizat până la sfârşit, funcţionând sporadic, sub direcţia Secretariatului General şi sub supravegherea mea technică.- A avut perioade de inactivitate trecute de 30 zile.-

Dela cine şi prin cine se primeau informaţiile dela organizaţii ?

Fie şefii de organizaţii, fie trimişii lor aduceau scris sau verbal notele la Secretariat ; dela secretariat, după ce se reţineau datele ce-i interesau se trimitea, fie prin per-

./.

sonalul de acolo (ioniţă,Ionescu Dumitru) fie prin dactilografă.- La biroul presei erau înmânate fie subsemnatului,fie direct dactilografei.-

Ce ştiţi despre traduceri făcute de D-na Aristiţa Cazimir în biroul presei,traduceri referindu-se la unelecordine şi instrucţiuni emanate de Inspectoratul General E.C.P. ?

Astfel de lucrare nu a fost făcută cu cunoştinţa subsemnatului.-

Nu am văzut aduse la Biroul Presei şi la Club P.N.T. asfel de ordine.-

Manifestul pentru armată făcut de P.N.T. - a fost altul decât cel redactat de mine ; - ştiu că a fost dat pentru publicare la ziarul Dreptatea şi că a fost cenzurat.-

Despre difuzarea vre-unui manifest P.N.T. către armată nu am avut nici un amestec şi nu ştiu nimic.-

ss/.Căpitan C-dor MOCANU GH.

12 Septembrie 1947

II

00183

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cpt.Cdor Mocanu Gh. în continuarea declaraţiilor anterioare, declar :

Informaţiile care se adăogau uneori Buletinului de presă internă (Revista Presei) erau aduse fie de Org. P.N.T. (Capitală sau provincie) fie de persoane marcante de partid. Ele erau de ordin politic sau economic - mai ales politic, referitoare la viaţa din partide, deobicei.

Treceau pela secretariat şi de acolo se înaintau către Bir.Presei care le însera sau nu;

In majoritatea cazurilor aceste informaţii erau aduse de persoanele marcante ale partidului care prin relaţiile şi posibilităţile lor, cunoştinţe în alte partide, le aveau.

Astfel, la început, în toamna 1946, le aducea dl. Carandino. Ulterior, dl.Penescu, care avea cele mai multe informaţii ce trebuiau ştiute de personalităţile partidului

Calificarea lor era menţionată sau reeşea din text. Difuzarea se făcea, ca în toate celelalte buletine dela Bir.Presei, în 6 - 10 exemplare, pentru cele mai importante persoane ale partidului.

= = =

Cunosc pe dl. Dinu... Alimănişteanu dela Constanţa din copilăria lui, dela familie. Prin aceste legături familiare Dsa era prieten cu cercurile marinăreşti din oraş.

In 1941-42 (cred) a fost mobilizat ca of. de rezervă artilerie, la una din unităţile marinei Constanţa (Rgt. Art.Coastă, Bateria Mamaia), unde raporturilr cu cercurile marinăreşti s'au strâns. Făcea parte dintre ofiţerii (mai mici în grad) care păstrau rezervă faţă de germani.

In 1945, primele luni, a ajutat ca echipa de teatru a propagandei M.St.M. să vină la Constanţa pentru a

M.C. ./.

spectacole Unităţilor de marină aflate pe litoral. Aceast echipă mi-a încredinţat-o chiar mie care am condus-o pe litoral. Ulterior a stăruit la Propaganda M.St.M. şi s'a înfiinţat o echipă de teatru din soldaţi de marină care a mers în prima linie a frontului din Cehoslovacia, organizată de mine şi de el.

După aceia, a trecut la Misiunea Americană.

In iarna şi primăvara 1945/46, am primit invitaţii cu familia la persoane din Misiunea americană (Comandor Thomas) şeful misiunii navale, la filme de cinematograf şi recepţii (2 - 3). Ulterior, după schimbarea şefului misiunii navale, la Comandor Carp. Acolo erau chemaţi ofiţeri din marină dela Comandamentele din Bucureşti: Ministrul Marinei, secretarul general, directori din ministere, ofiţeri dela Sc.de răsboi - cu familiile. Cred că listele de invitaţi erau întocmite şi cu concursul Dlui Dinu Alimănişteanu. In 1946, primăvara, a pus la dispoziţia Sc. de răsboi, o serie de filme documentare pentru Marină, asupra operaţiunilor de debarcări şi combinate din Pacific.

Aceste filme erau rulate la Sc.de Răsboi fiind prezent şi dl.Alimănişteanu care le aducea împreună cu aparatul.

Intr'un interval de timp destul de înaintat, am aranjat cu dl.Alimănişteanu să traducem rapoartele generalului Marshall şi Amiralului King asupra mersului răsboiului din Pacific. Partea englezească trebuia să o facă el, cea franceză eu. Acest lucru s'a făcut, dar nu s'a obţinut nici autorizaţia de publicare, nici nu am avut posibilităţi.

Ultima oară l'am văzut, cred, în primăvara 1947.

ss. Cpt.Cdor Mocanu.

6 Septembrie 1947.

VI

Alt.

28 Aug 1947

00185

DECLARATIE

Subsemnatul Cpt. Codr Moceanu Gh, in continuarea declaraţiilor anterioare declar următoarele :

- La 19 Noembrie, ziua alegerilor, neavând buletin de vot, m'am dus dimineaţa la ziar, unde strada era barată şi nu am putut intra. De acolo, am plecat la Dl. Maniu care locuia la Dl. Sardici.- Se găsea lume foarte multă care se interesa de mersul alegerilor.-

Cred că am găsit pe Dl. Cdr. Cioroiu acolo sau că a venit ulterior mie, deoarece ar fi fost prea mare coincidenţa să ne întâlnim in scurtul parcurs dintre str. Clemenceanu si Cristian Tele nr. lo.-

In momentul când Dl. Maniu se pregătea să meargă la vot, Dl. Ghica care-l ducea cu maşina, a intrebat cine vrea să-l conducă. M'am oferit şi fie, că s'a oferit şi el, fie că i-am propus eu, a multor si Dl. Cdor. Cioroiu. După un mic incident provocat de faptul că nu-mi găseam şapca, am plecat cu toţi la biserica Visarion unde Dl. Maniu a intrat şi a votat, noi nu deoarece nu aveam buletin.-Ulterior m'am intors din nou acasă la Dl. Maniu unde se urmărea rezultatele .

Nu am interzis nimănui si nu am sfătuit să nu fiu căutat la telefon.-

Cu privire la cercul profesional Militar unde subsemnatul nu am fost niciodată inscris si nu am frequentat absolut nici-o sedinţă, L'a, sfătuit si pe Dl. Lt. Cdor. Cioroiu să facă, ca şi mine.- După câte ştiu, nu a făcut parte din cercul Profesional Militar.-

/ss/ Cpt. Cdor. Moceanu

28 August 1947

6 Sept. 1947

00186

V

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cpt.Cdor Mocanu Gh. în continuarea declarațiilor anterioare, declar :

Informațiile care se adăogau uneori Buletinului de presă internă (Revista Presei) erau aduse fie de Org. P.N.T. (Capitală sau provincie) fie de persoane marcante de partid. Ele erau de ordin politic sau economic - mai ales politic, referitoare la viața din partide, deobicei.

Treceau pela secretariat și de acolo se înaintau către Bir.Presei care le insera sau nu;

In majoritatea cazurilor aceste informații erau aduse de persoanele marcante ale partidului care prin relațiile și posibilitățile lor, cunoștințe în alte partide, le aveau.

Astfel, la început, în toamna 1946, le aducea dl. Carandino. Ulterior, dl.Penescu, care avea cele mai multe informații ce trebuiau știute de personalitățile partidului.

Calificarea lor era menționată sau reeșea din text.

Difuzarea se făcea, ca în toate celelalte buletine dela Bir.Presei, în 6 - 10 exemplare, pentru cele mai importante persoane ale partidului.

= = =

Cunosc pe dl. Dinu... Alimănișteanu dela Constanța din copilăria lui, dela familie. Prin aceste legături familiare Dsa era prieten cu cercurile marinărești din oraș.

In 1941-42 (cred) a fost mobilizat ca of. de rezervă artilerie, la una din unitățile marinei Constanța (Rgt. Art.Coastă, Bateria Mamaia), unde raporturilr cu cercurile marinărești s'au strâns. Făcea parte dintre ofițerii (mai mici în grad) care păstrau rezervă față de germani.

In 1945, primele luni, a ajutat ca echipa de teatru a propagandei M.St.M. să vină la Constanța pentru a

M.C. ./.

spectacole Unităţilor de marină aflate pe litoral. Această echipă mi-a încredinţat-o chiar mie care am condus-o pe litoral. Ulterior a stăruit la Propaganda M.St.M. şi s'a înfiinţat o echipă de teatru din soldaţi de marină care a mers în prima linie a frontului din Cehoslovacia, organizată de mine şi de el.

După aceia, a trecut la Misiunea Americană.

In iarna şi primăvara 1945/46, am primit invitaţii cu familia la persoane din Misiunea americană (Comandor Thomas) şeful misiunii navale, la filme de cinematograf şi recepţii (2 - 3). Ulterior, după schimbarea şefului misiunii navale, la Comandor Carp. Acolo erau chemaţi ofiţeri din marină dela Comandamentele din Bucureşti: Ministrul Marinei, secretarul general, directori din ministere, ofiţeri dela Sc.de răsboi - cu familiile. Cred că listele de invitaţi erau întocmite şi cu concursul Dlui Dinu Alimănişteanu. In 1946, primăvara, a pus la dispoziţia Sc. de răsboi, o serie de filme documentare pentru Marină, asipra operaţiunilor de debarcări şi combinate din Pacific.

Aceste filme erau rulate la Sc.de Răsboi fiind prezent şi dl.Alimănişteanu care le aducea împreună cu aparatul.

Intr'un interval de timp destul de înaintat, am aranjat cu dl.Alimănişteanu să traducem rapoartele generalului Marshall şi Amiralului King asupra mersului războiului din Pacific. Partea englezească trebuia să o facă el, cea franceză eu. Acest lucru s'a făcut, dar nu s'a obţinut nici autorizaţia de publicare, nici nu am avut posibilităţi.

Ultima oară l'am văzut, cred, în primăvara 1947.

ss. Cpt.Cdor Mocanu.

6 Septembrie 1947.

8. sept. 1947

00188

DECLARAȚIE

In continuarea declarațiilor anterioare, subsemnatul Cpt.Cdor.MOCANU, declar următoarele:

Dl.CORNEL COPOSU, este, după cât știu, unul din cei mai apropiați colaboratori ai D-lui IULIU MANIU. Deși de o vârsta mult diferită, cred că Dumnialui a obținut încrederea totală a D-lui MANIU, ca unul ce i s'a arătat întotdeauna devotat.

Un spirit practic și cu inițiativă în special activă Dl.COPOSU s'a impus pentru postul de Secretar Adjunct unde a funcționat realmente satisfăcând în măsura timpului disponibil nevoile administrative ale Clubului. Spun " în măsura timpului disponibil" pentrucă, de fapt, foarte mult timp D-sa rămânea lângă Dl.IULIU MANIU, fie în Bucuresti, fie acolo unde Dl.MANIU pleca, la Sinaia sau la Sibiu etc.

In toate convorbirile pe care le-am avut Dl.COPOSU mi s'a arătat credincios D-lui MANIU, dar în general nemulțumit de felul cum merge lucrurile în partid, despre situația fondurilor, a încasărilor, a casieriei mai ales.

In privința acțiunii de opoziție internă, D-sa conta mai mult pe această acțiune și-mi spunea că nu așteaptă mare lucru dela protestele făcute puterilor din West. Socotea ca inamici reductibili ai P.N.T., pe comuniști, dar vinovată de situația ciudată P.N.T., celelalte partide din B.P.D., și în special liberalii Tătărăscu. Nu dădea importanță P.N.T., ALEXANDRESCU.-

Mi-a mărturisit de mai multe ori desamăgirea D-sale față de reacțiunile americane și britanice la memoriile și protestele D-lui MANIU. Uneori o ironiza spunându-mi: " va urma întâi un protest american sau englez către Guvern".- In general, vedea bine situația din acest punct de vedere. Cu tot scepticismul D-sale, încă, nu dezicea pe Dl.MANIU și colabora pentru continuarea acțiunii de protest. Nu aș putea afirma cu precizie dacă redacta D-sa protestele sau o parte din ele - nu mi-a spus-o și nici nu l-am întrebat căci era

./.

o chestiune delicată în care se putea amesteca şi amorul propriu. Cred însă că dădea cel puţin idei. In privinţa redactării l-am văzut redactând, direct şi verbal dactilografei, telegrame de felicitare diverse.

In general era în criză de bani, atât el cât şi familia. Aceasta cu atât mai mult cu cât purta şi grija surorilor şi a familiei din partea sa / nu total ci parţial/.

Cred că ar fi avut mari neplăceri în partid din cauza criticei deschise pe care o făcea unor persoane marcante / chiar D-lui MIHALACHE/ dacă nu s'ar fi aflat sub simpatia şi - fireşte- protecţia D-lui MANIU.

Cu cercurile americane şi britanice ştiu în principiu - că era bine şi invitat împreună cu Dl. MANIU. Eu nu am putut confirma, de visu, acest lucru.-

In casa în care ~~ne~~ locuia ştiu că se găsea chiar un ofiţer britanic pe care-l cunoştea, dar pe care eu nu l-am întâlnit niciodată la Dl. COPOSU.

Nu mi-a spus nimic absolut despre vre'o intenţiune a cuiva de a pleca în străinătate. După cât îl ştiu şi mai ales faţă de scepticismul pe care -l manifesta pentru intervenţia străinătăţii şi părerea că acţiunea opoziţiei trebue dusă şi intensificată în ţară, nu cred că ar fi aprobat o astfel de intenţie. Dacă însă Dl. MANIU ştia şi aproba plecarea, atunci ar fi greu să n'o fi ştiu şi Dl. COPOSU şi fie că a exprimat sau nu părerea sa, probabil că nu a insistat din disciplină sau respect faţă de opinia D-lui MANIU.- Aceasta este însă numai o ipoteză a mea.- Ceeace mă face însă să cred că n'a ştiu, este prezenţa lui la Club în dimineaţa de 14 VII. când, faţă de gravitatea evenimentelor ar fi trebuit să se afle lângă Dl. MANIU, dacă le-ar fi cunoscut.

Repet ~~a~~ încăodată că Dl. COPOSU era la curent cu protestele şi memoriile D-lui MANIU şi că desigur şi colabora cu ideii dacă nu cu redactarea. Colaborarea între dumnealor era prea intimă şi timpul cât se găseau împreună prea continuu, ca Dl. COPOSU să nu fi ştiut absolută toată această acţiune. Pe deoparte, Dl. Maniu nu avea - propriu zis - un birou de lucru ~~de~~ D-sale decât în persoana D-lui COPOSU, alţi câţiva secretari cari făceau mai mult serviciul de prezentare al persoanelor şi dactilografa, D-na ROMANOS / ultima nu în mod continuu, din pricina preocupărilor ei familiare şi unor neplăceri pe care le-a avut cu anturajul din anticamera D-lui MANIU.

ss/ Cpt. Cdor. Mocanu

8 Sept. 1947

11 sept 1947

00190

(3)

DECLARATIE

Subsemnatul ep.t Cdor. Mocanu Gh in continuarea declaraţiilor anterioare declar următoarele :

- Lt. Cdor Cioroiu a participat la împărţirea darului american prin Crucea Roşie română, fără să se deplaseze, pe teren ci numai în birourile Crucii Roşi. Funcţiona în anticameră Preş. Crucii Roşii unde îşi avea biroul Dl. General Mardare şi urmărea distribuirea diurnei, foilor de drum şi celor necesare pentru deplasarea în teren a personalului Crucii Roşii.-

Dela americani, venea maiorul / ?/ Siegerist, conducătorul distribuţiei din partea Crucii Roşii americane însoţit de maiorul român Rosetti.-

- Rolul meu, in această distribuţie afost de a încărca la Constanţa trenul de 48 vagoane destinat jud. Iaşi de a-l conduce la Iaşi şi a-l distribui judeţului. Am plecat la Constanta la sfârşitul lui Februarie 1947, am încărcat şi şi noaptea trenul la cheiul Constanţa am plecat cu el la Iaşi şi l-am distribuit. După terminarea distribuţiei din tren, am urmat distribuirea în judeţul în oraşul Iaşi şi am făcut cu Dna Ghica o inspecţie in jud. Dorohoi şi Botoşani, cu un automotor.-

In total, totul a durat 9-lo zile.-

Din partea misiunei americane a fost pentru judeţul Iaşi Dl. col. Lorel, iar din partea Y.M.C.A. câteva persoane /cetăţeni români care vorbeau bin englezeşte/.-

Către sfârşitul distribuţiei lainceputul lui Martie, a venit cu un tren special dela Bucuresti Dl. General Sekeiler, insoţit de persoane dela ajutorul american pentru România şi pentru Europa, Dl. General Mardare şi un preot. Am fost convocat la o conferinţă unde Dl col' Lovel a expus mecanismul şi funcţionarea distribuţiei în

./.

în fața Gral. Sckeiler și celorlalți.-

M'am prezentat cu acea ocazie Dlui Sckeiler precum și celorlalți.-

Pe dl. Gral. Sckeiler îl cunoscusem în 1946 vara la Bucuresti, cu prilejul plecării Cdorului Thoma, fost cu misiunea de marină, americană.-

Relațiile între mine și Dk. col Lovel, au fost bine Dsa urmărând, în gara Iași și Județ, activitatea mea, dându-mi țigări și întăritoare deoarece nu dormeam noaptea și m'a elogiat cu prilejul conferinței ținute.-

Intors la București, am făcut către Crucea Roșie, Română, al cărui delegat fusesem, un raport despre felul c a decurs distribuția și am prezentat un dosar dela comunele Iași jud. in care se arăta de catre primării cum au mers aceste distribuții, împreună cu semnăturile primităriilor.-

Raportul meu conținea datele exacte, numerice ale distribuției.-

Cu prilejul vizitelor la Dl. Mihalache, am avut cu Dsa discuții asupra situației externe in special Dsa lipsind majoritatea timpului din Bucuresti, îi atrăgeam atenția, informându-l despre unele evenimente care ~~xxxxxx xxxx~~ figuraseră în buletinele ce-i erau trimise la Dl. Badea Nestor.-

La Ministerul de Externe, cunosc pe Dl. Călin Botez fost ofițer de marină, actualmente consul. In afară de această persoană nu mai cunosc absolut pe nimeni.-

Nu cunosc nici pe Dl. Camil Demetrescu nici pe Dl. Victor Radulescu Pogoneanu, nici personal nici din auzite.-

aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și o semnez.-

/ss/ Cp.t dor. Mocanu

11 Septembrie 1947.-

r. dl. Cdor. Cioroiu, nu l'am prezentata absolut nici unei persoane străine /ne român/ de când îl cunosc.-

/ss/ Cp.t Cdor Mocanu

11 Septembrie 1947.-

(5)

11 sept 1947 00192

DECLARATIE

Subsemnatul cp.t Cdor. Mocanu Gh in continuarea declarațiilor anterioare declar următoarele :

- Lt. Cdor Cioroiu a participat la împărțirea darului american prin Crucea Roșie română, fără să se deplaseze, pe teren ci numai în birourile Crucii Roși. Funcționa în anticameră Preș. Crucii Roșii unde își avea biroul Dl. General Mardare și urmărea distribuirea diurnei, foilor de drum și celor necesare pentru deplasarea în teren a personalului Crucii Roșii.-

Dela americani, venea maiorul / ?/ Siegerist, conducătorul distribuției din partea Crucii Roșii americane însoțit de maiorul român Rosetti.-

- Rolul meu, in această distribuție afost de a încărca la Constanța trenul de 48 vagoane destinat jud. Iași de a-l conduce la Iași și a-l distribui județului. Am plecat la Constanta la sfârșitul lui Februarie 1947, am încărcat și și noaptea trenul la cheiul Constanța am plecat cu el la Iași și l-am distribuit. După terminarea distribuției din tren, am urmat distribuirea în județul în orașul Iași și am făcut cu Dna Ghica o inspecție in jud. Dorohoi și Botoșani, cu un automotor.-

In total, totul a durat 9-10 zile.-

Din partea misiunei americane a fost pentru județul Iași Dl. col. Lorel, iar din partea Y.M.C.A. câteva persoane /cetățeni români care vorbeau bin englezeste/.-

Către sfârșitul distribuției laînceputul lui Martie, a venit cu un tren special dela Bucuresti Dl. General Sckeiler, insoțit de persoane dela ajutorul american pentru România și pentru Europe, Dl. General Mardare și un preot. Am fost convocat la o conferință unde Dl col. Lovel a expus mecanismul și funcționarea distribuției în

./.

6. Sept 1947

00194

VI

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cpt.Cdor Mocanu Gh. în continuarea declaraţiilor anterioare, declar :

Informaţiile care se adăogau uneori Buletinului de presă internă (Revista Presei) erau aduse fie de Org. P.N.T. (Capitală sau provincie) fie de persoane marcante de partid. Ele erau de ordin politic sau economic - mai ales politic, referitoare la viaţa din partide, deobicei.

Treceau pela secretariat şi de acolo se înaintau către Birţ.Presei care le insera sau nu;

In majoritatea cazurilor aceste informaţii erau aduse de persoanele marcante ale partidului care prin relaţiile şi posibilităţile lor, cunoştinţe în alte partide, le aveau.

Astfel, la început, în toamna 1946, le aducea dl. Carandino. Ulterior, dl.Penescu, care avea cele mai multe informaţii ce trebuiau ştiute de personalităţile partidului

Calificarea lor era menţionată sau reeşea din text Difuzarea se făcea, ca în toate celelalte buletine dela Bir.Presei, în 6 - 10 exemplare, pentru cele mai importante persoane ale partidului.

= = =

Cunosc pe dl. Dinu... Alimănişteanu dela Constanţa din copilăria lui, dela familie. Prin aceste legături familiare Dsa era prieten cu cercurile marinăreşti din oraş.

In 1941-42 (cred) a fost mobilizat ca of. de rezervă artilerie, la una din unităţile marinei Constanţa (Rgt. Art.Coastă, Bateria Mamaia), unde raporturilr cu cercurile marinăreşti s'au strâns. Făcea parte dintre ofiţerii (mai mici în grad) care păstrau rezervă faţă de germani.

In 1945, primele luni, a ajutat ca echipa de teatru a propagandei M.St.M. să vină la Constanţa pentru a

M.C. ./.

spectacole Unităţilor de marină aflate pe litoral. Această echipă mi-a încredinţat-o chiar mie care am condus-o pe litoral. Ulterior a stăruit la Propaganda M.St.M. şi s'a înfiinţat o echipă de teatru din soldaţi de marină care a mers în prima linie a frontului din Cehoslovacia, organizată de mine şi de el.

După aceia, a trecut la Misiunea Americană.

In iarna şi primăvara 1945/46, am primit invitaţii cu familia la persoane din Misiunea americană (Comandor Thomas) şeful misiunii navale, la filme de cinematograf şi recepţii (2 - 3). Ulterior, după schimbarea şefului misiunii navale, la Comandor Carp. Acolo erau chemaţi ofiţeri din marină dela Comandamentele din Bucureşti: Ministrul Marinei, secretarul general, directori din ministere, ofiţeri dela Sc.de răsboi - cu familiile. Cred că listele de invitaţi erau întocmite şi cu concursul Dlui Dinu Alimănişteanu. In 1946, primăvara, a pus la dispoziţia Sc. de răsboi, o serie de filme documentare pentru Marină, asipra operaţiunilor de debarcări şi combinate din Pacific

Aceste filme erau rulate la Sc.de Răsboi fiind prezent şi dl.Alimănişteanu care le aducea împreună cu aparatul.

Intr'un interval de timp destul de înaintat, am aranjat cu dl.Alimănişteanu să traducem rapoartele generalului Marshall şi Amiralului King asupra mersului răsboiului din Pacific. Partea englezească trebuia să o facă el, cea franceză eu. Acest lucru s'a făcut, dar nu s'a obţinut nici autorizaţia de publicare, nici nu am avut posibilităţi.

Ultima oară l'am văzut, cred, în primăvara 1947.

ss. Cpt.Cdor Mocanu.

6 Septembrie 1947.

VI

8 Sept 1947 000196

DECLARATIE
= = = = = = = = = = = = = =

In continuarea declaratiilor anterioare, subsemnatul Cpt.Cdor.MOCANU, declar următoarele:

Dl.CORNEL COPOSU, este, după cât ştiu, unul din cei mai apropiaţi colaboratori ai D-lui IULIU MANIU. Deşi de o vârstă mult diferită, cred că Dumnealui a obţinut încrederea totală a D-lui MANIU, ca unul ce i s'a arătat întotdeauna devotat.

Un spirit practic şi cu iniţiativă în special activă Dl.COPOSU s'a impus pentru postul de Secretar Adjunct unde a funcţionat realmente satisfăcând în măsura timpului disponibil nevoile administrative ale Clubului. Spun " în măsura timpului disponibil" pentrucă, de fapt, foarte mult timp D-sa rămânea lângă Dl.IULIU MANIU, fie în Bucureşti, fie acolo unde Dl.MANIU pleca, la Sinaia sau la Sibiu etc.

In toate convorbirile pe care le-am avut Dl.COPOSU mi s'a arătat credincios D-lui MANIU, dar în general nemulţumit de felul cum merge lucrurile în partid, despre situaţia fondurilor, a încasărilor, a casieriei mai ales.

In privinţa acţiunii de opoziţie internă, D-sa cauta mai mult pe această acţiune şi-mi spunea că nu aşteaptă mare lucru dela protestele făcute puterilor din West. Socotea ca inamici redutabili ai P.N.T., pe comunişti, dar vinovată de situaţia ciliată P.N.T., celelalte partide din B.P.D., şi în special liberalii Tătărăscu. Nu dădea importanţă P.N.T., ALEXANDRESCU.-

Mi-a mărturisit de mai multe ori decepţionarea D-sale faţă de reacţiunile americane şi britanice la memoriile şi protestele D-lui MANIU. Uneori o ironiza spunându-mi: " va urma întâi un protest american sau englez către Guvern".- In general, vedea bine situaţia din acest punct de vedere. Cu tot scepticismul D-sale, însă, nu dezicea pe Dl.MANIU şi colabora pentru continuarea acţiunii de protest. Nu aşi putea afirma cu precizie dacă redacta D-sa protestele sau o parte din ele - nu mi-a spus-o şi nici nu l-am întrebat căci era

./.

o chestiune delicată în care se putea amesteca și amorul propriu. Cred însă că dădea cel puțin idei. In privința redactării l-am văzut redactând, direct și verbal dactilografei, telegrame de felicitare diverse.

In general era în criză de bani, atât el cât și familia. Aceasta cu atât mai mult cu cât purta și grija surorilor și a familiei din partea sa / nu total ci parțial/.

Cred că ar fi avut mari neplăceri în partid din cauza criticei deschise pe care o făcea unor persoane marcante / chiar D-lui MIHALACHE/ dacă nu s'ar fi aflat sub simpatia și - firește- protecția D-lui MANIU.

Cu cercurile americane și britanice știu în principiu - că era bine și invitat împreună cu Dl. MANIU. Eu nu am putut confirma, de visu, acest lucru.-

In casa în care locuia știu că se găsea chiar un ofițer britanic pe care-l cunoștea, dar pe care eu nu l-am întâlnit niciodată la Dl. COPOSU.

Nu mi-a spus nimic absolut despre vre'o intențiune a cuiva de a pleca în străinătate. După cât îl știu și mai ales față de scepticismul pe care -l manifesta pentru intervenția străinătății și părerea că acțiunea opoziției trebue dusă și intensificată în țară, nu cred că ar fi aprobat o astfel de intenție. Dacă însă Dl. MANIU știa și aproba plecarea, atunci ar fi greu să n'o fi știu și Dl. COPOSU și fie că a exprimat sau nu părerea sa, probabil că nu a insistat din disciplină sau respect față de opinia D-lui MANIU.- Aceasta este însă numai o ipoteză a mea.- Ceeace mă face însă să cred că n'a știu, este prezența lui la Club în dimineața de 14 VII. când, față de gravitatea evenimentelor ar fi trebuit să se afle lângă Dl. MANIU, dacă le-ar fi cunoscut.

Repet e încodată că Dl. COPOSU era la curent cu protestele și memoriile D-lui MANIU și că desigur și colabora cu ideile dacă nu cu redactarea. Colaborarea între dumnealor era prea intimă și timpul cât se găseau împreună prea continuu, ca Dl. COPOSU să nu fi știut absolută toată această acțiune. Pe deoparte, Dl. Maniu nu avea - propriu zis - un birou de lucru al D-sale decât în persoana D-lui COPOSU, alți câțiva secretari cari făceau mai mult serviciul de prezentare al persoanelor și dactilografa, D-na ROMANOS / ultima nu în mod continuu, din pricina preocupărilor ei familiare și unor neplăceri pe care le-a avut cu anturajul din anticamera D-lui MANIU.

ss/ Cpt. Cdor. Mocanu

8 Sept. 1947

00198

51

10 sept 1947

00199

DECLARATIE
==================

Subsemnatul, lt.col.Mihăilescu Ticuţă, în continuarea declaraţiilor mele anterioare, mai relatez următoarele:

Deşi nu am freqventat prea mult secţia militară a partidului N.T. şi deşi până la sfârşit mă găseám încă în perioada de informaţie, întrucât nu m'am înscris niciodată în partid, mă consider înşelat, pentrucă astăzi când perdeaua cade, văd că unul era aspectul care mi s'a prezentat şi altul dedesupturile reale. Anumite fapte capătă astăzi semnificaţie nouă şi le voi relata.

Atraşi de mirajul reintegrării noastre în armată sau de plasarea noastră în administraţiile publice, puncte trecute ca momeală în programul P.N.T., îmi dau seama acum că eram destinaţi să servim numai ca instrumente şi masă de manevră politică.

1). Incercarea de polarizare a tuturor militarilor, din toate poziţiile (activi, rez. c.d.) nu se făcea din altruism ci pentru a dezagrega coeziunea corpului ofiţeresc activ. De nenumărate ori, în cerc restrâns sau în şedinţe publice s'a spus de gl. Negrei, Gl.Zorzor, Col.Stoika, etc., că "aici" (la P.N.T.) se va face adevărata încadrare a oştirei, că "soarta ofiţerilor rămaşi încă în cadrul activ este pecetluită" că " nu mai avem armată", urmăreau dezagregarea morală a oştirei, uitându-se că armata este a ţării, nu a unui partid. Infierez astăzi această acţiune.

Le adânceau astfel nemulţumirile fireşti ale ofiţerilor născute atât din deblocarea cerută de condiţiile tratatului de pace, cât şi de greutăţile economice prin care trecea ţara după doi ani de secetă şi un război pierdut.

2). Dar dacă acţiunea P.N.T. este până aici necinstită, ea devine criminală prin următoarele elemente:

./.

M.C.

a). Proectul de organizare al armatei, care prevedea eludarea tratatului de pace, crearea de armate pe teritorii streine şi răsboi alăturea de unii aliaţi în contra altora, este o crimă în contra celor care ne-au întins mâna în necaz, ca şi în contra fiinţei etnice a neamului, care a sângerat prea mult, ca să mai poată supravieţui unui al treilea răsboi între titani.

b). Când - după alegeri - s'au dat rapoartele delegaţilor militari dela secţii, asupra neregulelor constatate, s'a raportat de Slt.Lăzărescu şi alţii, că au fost cercetaţi să spună unde şi câte arme au P.N.T.. Col.Stoika St. le-a răspuns râzând că "nu au arme", că "astăzi nu mai este o problemă procurarea armelor" şi că " este o prostie să-şi închipue cineva că se poate încerca ceva cât timp ruşii sunt în ţară". Ultimul punct circula curent în cercurile P.N.T. Deci se aştepta momentul ratificării tratatului de pace, ca Ruşii să plece şi o acţiune în forţă să devină posibilă.

c). S'a întreţinut chiar în şedinţele publice, prezidate de Gl.Negrei şi secondat de col.Stoika şi Gl. Zorzor adversitatea contra U.R.S.S.. Nu odată Lt.col. Demetrescu, şeful informaţiilor a atacat pe ruşi în turul de orizont politic pe care îl făcea săptămânal. Nimeni nu l'a oprit, nu i-a luat cuvântul. Si simpla afirmaţie făcută odată de Gl.Zorzor că "aceasta nu angajează secţia şi P.N.T.", astăzi nu o mai consider suficientă.

3). Si acţiunea secţiei militare nu poate fi considerată ca necunoscută de conducerea P.N.T. Intrunirile se ţineau doar în casa lor; publicaţiile se făceau în "Dreptatea".

La alegerea comitetului, dl.Maniu a trimis pe dl.Coposu, cunoscut ca fiind unul din credincioşii săi, ca observator personal.

Dl.Mihalache a venit şi a vorbit secţiei militare.

Dl.Maniu a dat personal deslegare dlui General Negrei să continue organizarea S.M. pe întreaga ţară. Tot Dsa a informat pe membrii secţiei, prin general Stoika St. asupra convorbirei avute cu americanii asupra

./.

"nerogulelor" săvârşite de alegeri, când i s'a recomandat "răbdare".

Când s'a prezentat anteproectul biroului de informaţii, dl.Gl Negrei a spus că după ce va fi definitivat, trebue prezentat la Partid, pentru aprobare. Iată elemente cari dovedesc că chiar pentru lucruri mai mici se primeau instrucţiuni şi se raporta de executare.

4). In timp ce spiritele se înfierbântau, pentrucă momentul ratificării se apropia şi cu el sorocul tuturor revendicărilor şi al tentaţiilor, şefii noştri erau "alături de noi" cu trup şi suflet, după cum urmează :

- Dl.Maniu se înbolnăvea grav;

- dl.Mihalache şi Penescu plecau sau încercau să plece (ceeace este tot una) cu avionul în străinătate, dezertând depe baricadele pe care putea muri prostimea şi lăsându-ne să ne descurcăm cum vom putea;

- Dl.Gl Negrei Gabriel îşi aducea aminte că este bătrân şi se interna în spit.militar.

Aceştia erau "marii şefi" pe care trebuia să-i urmăm.

Uitaseră că ei fuseseră aceia care stimulaseră, controlaseră şi hotărîseră activitatea secţiei militare.

Toate aceste elemente, asociate cu cele cari îmi scapă acum, capătă astăzi aspectul înşelătoriei a cărei victimă am fost.

O desolidarizare ar fi puţin, eu înfierez cu tărie atât sistemul politicianismului vechiu, care m'a făcut să ezit luni de zile fără să mă înscriu în partid, cât şi -mai ales- acţiunea P.N.T. de inconştientă subminare şi crimă contra ţării.

Aceasta declar, susţin şi semnez.

ss.Ltcol.C.Mihăilescu.

10 Septemvrie 1947.

3. Sept. 1947

202

II

DECLARATIE
=========================

Subsemnatul Locot.rez.TICUTA MIHAILESCU,în continuarea declaraţiunilor mele anterioare,declar următoarele :

1/. Colonel STOIKA STEFAN a întocmit un plan pentru organizarea lucrului în secţia organizării,pe care prin luna Iunie mi l-a încredinţat mie,cu nişte notiţe creionate,Dl.Stoika Grigore,care cuprindeau în esenţă organizarea instrucţiei şi învăţământului militar în şcoli şi unităţi militare.- Aceste două piese trebuiau comprimate într'una singură şi stilizate.- De faţă a fost şi Maior Dristarian.- Aceste lucrări nu am avut timp să le citesc.- Se găseau la mine acasă pe noptieră.- Fuseseră citite şi în şedinţă publică şi nu prezentau nimic nou sau subversiv.-

2/. Prin luna Mai,în urmă hotărârei Comitetului S.M. de a se constitui secţii militare pe lângă fiecare organizaţie naţional Ţărănistă judeţeană,s'au trimis scrisori personale la parte din şefii de organizaţii judeţene de către Gl.Negrei şi s'a dat comunicat prin " Dreptatea ",pentru organizarea şi compunerea comitetului.-Această hotărâre s'a luat de General Negrei şi Col.Stoika şi s'a aprobat de comitet.-

In Mai se primiseră răspunsuri că s'au constituit secţii militare la : Timişoara,Ploeşti(preş.Col.Comănescu)Dolj, Severin,Focşani.-

Din Iunie interzicându-se de către Dl.I.Mihalache din cauza arestărilor activitatea S.M.nu s'a mai trimis nici o circulară şi contactul se făcea cu centrul întâmplător.- Nici până la această dată,organizarea fiind la început,nu se organizase încă un serviciu de curier,cum ar fi fost firesc,legătura făcându-se prin membrii care veaneau ocazional în Bucureşt Este cazul Centrului Ploeşti,de unde a venit la Dl.Gl.Negrei, col.Constantinescu expunându-i cum au decurs alegerile de comitet şi starea de spirit din armată la unităţile din Ploeşti.-

3/. Nu ştiu de existenţa vre-unui depozit de arme.- Stiu că Dl.Stoika Stefan,la sfârşitul unei şedinţe din Decembrie 194 (când a dat raportul Subl.Lăzărescu că a fost bătut să spună

unde are arme P.N.T.) a spus râzând : " Arme ? Noi nu avem !" dar astăzi nu mai este o problemă să-ţi procuri armele cână îţi trebue.- Ei au arme.- Si ar fi interesant să ştim înainte unde le au ! "

4/. Nu ştiu că ar fi existat un serviciu organizat pentru legătura cu unităţile active.- Stiu însă că se urmărea desagregarea morală a ofiţerilor activi printr'o propagandă dela om la om,care ţinea pe ofiţerii activi sub presiunea că vor avea curând soarta ofiţerilor deblocaţi.- Col.Stoika a spus categoric : " prudenţă cu ofiţerii activi.- Ei sunt supraveghiaţi " Iar Gl.Stoika Grigore a spus că " starea de spirit din xxxxxxx armată e proastă ! " Armata nu este cu Guvernul !"

5/. Asupra legăturilor cu misiunile străine,nu cunosc decât următorul fapt.- M'am întâlnit către 25 Iunie xx la " Carul cu Bere " cu Maiorul Dristarian care mi-a cerut să-i prezint un ofiţer din Statul Major,pe care să-l pună în contact cu cineva dela Ministerul de Externe,pentru a-i da informaţii asupra mişcărilor de trupe ruseşti în ţară şi în special în Ardeal.-

Nu am primit să-l satisfac.-

6/. Capitala (S.M.)era organizată pe sectoare şi circumscripţii.- Organizarea o cunoaşte tot comitetul şi în special Col.Stoika Stefan (Pancu,Stătescu,Zaharia,Valter).-Nu cunosc organizarea pentrucă nu am luat parte decât la 2-3 şedinţe,în care această organizare nu a fost discutată.-

7/. Stiu că a luat fiinţă către sfârşitul lunei Mai o subsecţie militară a tineretului,aflată în curs de organizare când s'a interzis activitatea secţiei militare şi că sufletul acestei organizaţii era Maior Popa.-Nu cunosc scopul,nici organizarea ei.- Stiu că activa şi Lt.Valter în secţie.-

8/ Nu am lucrat nici un plan de organizare,în afara celui despre " Documentare "asupra căruiasam declarat anterior şi stilizarea lucrării expusă în această declaraţie,întocmită de Col.Stoika Stefan şi predată mie de Gl.Stoika Grigore.-

9/. Nu ştiu să se fi împărţit manifeste la sfârşitul şedinţelor la care am participat eu.-

10/. Am văzut în " proectul de organizare " întocmit de Col.Stoika Stefan probabil după indicaţiile D-lui Maniu,cu care Col.Stoika avea strânse legături,că se prevăzuse organizarea de armate Române pe teritorii străine,care să fie folosite contra Rusiei în cazul unui conflict armat.-

Acest plan nu a fost discutat în nici o şedinţă plenară.- Ceeace s'a discutat în şedinţa plenară a fost planul

organizărei lucrului pe secţie.-

11/. Nu am asistat la conferinţa Col.Stoika Stefan când a vorbit despre " Armata de Mâine " şi nici la vre-o şedinţă a secţiei organizare la care ar fi asistat Dl.Panescu.-

Aceasta declar,susţin şi semnez.-

ss/.Locot.C.Mihăilescu

3 Septembrie 1947

31 Aug-947

00205

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Locot.rezervă TICUTA MIHAILESCU,domiciliat în Bucureşti Str. Gramont 7,căsătorit cu un copil,judecat şi condamnat nu am fost,declar următoarele :

Născut în Brăila la 14 Martie 1900,liceul militar Iaşi terminat 1918,ieşit ofiţer în 1920 în arma artileriei, trecut în rezervă în Aprilie 1945.-

Dela pensionare am avut tipografia " Ticuţă" din Str. Academiei 2 până la 10 Octombrie 1946,când am vândut-o " tineretului progresist ".-

Am luat contact cu P.N.T.,secţia militari,la începutul lunei Decembrie 1946,din necesitatea orientărei mele politice.-

M'am prezentat Col.Stoenescu,secretarul secţiei care cenzura conferinţa Căpitanului Popa,ce urma să se ţină în aceia zi.-

In şedinţă am luat contact cu Col.Stătescu,Gl.Stoika şi am fost prezentat D-lui Gral Negrei Gabriel,ColStoika Stefan şi Gl.Zorzor,care mi-au propus să mă înscriu imediat în secţie. Am refuzat acest lucru,cerând timp de orientare,întrucât atmosfera nu era acela pe care să o pot preţui.-

Din prima şedinţă am luat cunoştinţă de organizarea şi expunerea comitetului,care erau :

1/. Compunerea Comitetului :

Preşedinte G-ral Negrei Gabriel

Prim Vice Preş. Col Stoika Stefan

Vice Preşedinte G-ral Zorzor
" Barbu
" Stoika Grigore

Membrii : Col.Dumitrescu I.
" Apostolescu (venit mai târziu)
Maior Popa " "
Plot.Bălan
Maistru Cazan
Cpt.Zaharia Marin
Lt.Valter Paul

./.

Casier Lt.Col. Stătescu D.
Secretar General : Col.Stoenescu
Secretar : Subl.Lăzărescu,înlocuit ulterior cu Subl.Cristescu

şi încă un membru pe care,momentan,nu mi-l reamintesc.-

2/. Organizarea secţiei

Pe patru secţii :

a/. Secţia juridică : Sef Gl.Zorzor

Se ocupa cu studiul legislaţiei militare actualei guvernări şi cu pregătirea legislaţiei pentru o viitoare guvernare.-

b/. Secţia organizare : Sef Gl.Stoika Grigore

Se ocupa cu studiul organizărei militare actuală şi cu pregătirea unei alte organizări- care respectând aparent clauzele Tratatului de Pace,să asigure totuşi un potenţial cât mai ridicat,depăşind cel pe care îl fixa tratatul de pace.

Se întocmise după un proect complect de organizare,aparţinând Col.Stoika Stefan,care - copiind sistemul german din 1918 - prevedea un sistem de organizare şi instrucţie capabil să asigure potenţialul mai sus pomenit,în scopul de a fi pregătit pentru eventualitatea unui război cu U.R.S.S.-

Acest proect era secret şi nu am aflat de xistenţa ăi cuprinsul lui,decât la ancheta dela Malmaison,unde l-am văzut iscălit de Col.Stoika Stefan care îl recunoaşte ca autentic.-

Ideile fundamentale erau următoarele :

- Crearea de armate pe teritorii străine,echipate moderm,constituind un angajament şi un simbol,care trebuia să intervină în cazul unui conflict armat cu U.R.S.S.-
- Instruirea cadrelor cât mai numeroase,pentru a se putea încadra efective cât mai numeroase la răsboi ;
- Instruirea cu grije a trupelor speciale (aviaţia şi tancuri)care trebuia să înghită maximum de efective.-
- Instruirea celorlalte trupe (inf.art.) în termen scurt,astfel ca tot contingentul să treacă sub arme în cuprinsul unui an,fără ca efectivul total,considerat la un moment dat,să depăşească efectivul fixat prin Tratatul de Pace ;
- Crearea unei industrii grele,care să fie capabilă să se transforme uşor în industrie militară de răsboi ;

./.

- Stabilirea de convenţii cu ţările aliate care pun de mari industrii de război, care să asigure aprovizinarea de material de război în caz de conflict armat.-

Sufletul secţiei militare era Col.Stoika St., care era credinciosul D-lui Maniu (pe care nu-l părăsise nici după prima dizolvare a partidului Naţional Ţărănesc) şi care ţinea în secţia militară linia politică a partidului şi legătura cu conducerea politică.-

c/. Secţia informaţii : Sef Col.Dumitrescu, care se rezuma deocamdată la informarea membrilor S.M. asupra situaţiei politice interne şi externe.-

Era în intenţia conducătorilor să se xtindă această secţie, pentru a face oficiul de colectare a informaţiilor din cadrul militar în special şi cel civil în general, care să dea pulsul ţării, în eventualitatea unui conflict intern, sau când partidul Naţional Ţărănesc ar fi venit la putere.

Această intenţie nu a fost înfăptuită.-

d/. Secţia Presă şi propagandă : Sef, Maior Fetecău Ion.- Totul se reduce la curieria pe care Maiorul Fetecău o făcea între comitetul care redacta comunicate şi redacţia ziarului " Dreptatea ", care trebuia să le publice.-

Conferinţe ţinute :

- Cpt.Popa (deblocat din 2 A.G.) a vorbit despre disciplina şedinţelor, dând sfaturi comitetului şi acuzând P.N.T. că nu face nimic pentru ofiţerii deblocaţi.-
- Col.Cantea despre " armata modernă ", conferinţă în care stabilea compunerea şi organizarea unei armate;
- Col.Stoika Stefan despre organizarea lucrului în secţii.-

Numărul membrilor înscrişi în secţia militară era în Mai 1947 din 380 (informaţie luată de Subl.Cristescu).-

Scopul S. M.

Aparent judecând după şedinţele publice, scopul părea a fi revendicarea drepturilor lezate ale militarilor şi studiul armatei prezente şi viitoare.-

Judecând după goana care se ducea după ofiţerii deblocaţi cât şi după permanenta alimentare şi adâncire a nemulţumirilor inerente după un războiu pierdut şi 2 ani de secetă, cât şi după defăimarea armatei actuale, se putea trage

6 Sept. 1947

concluzia că se urmărea dezagregarea morală şi motivată a armatei existente pentru a nu fi piedică unui regim P.N.T.-

Adăogând " proectul de organizare "pomenit mai sus, se desprindea scopul ascuns al organizaţiei,aceasta de a crea un mijloc ascuns de luptă,la dispoziţia P.N.T.,atât pentru un conflict armat intern sau extern.-

Acestea declar,susţin şi semnez.-

ss/. Lt.Col.C.Mihăilescu Ticuţă

31 August 1947

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul, Lt.Col.C.Mihăilescu, în continuarea declaraţiilor mele anterioare, mai relatez următoarele:

1). Nu recunosc şi este absolut inexact că eu aşi fi întocmit "Planul de organizare al armatei". Accentuez că până la arestarea mea nu am avut nici o cunoştin despre existenţa acestui plan şi că nu am ştiut de el decât când mi s'a arătat la ancheta dela Malmaison, când l'am citit şi l'am înfierat.

Repet, eu am întocmit proectul de organizare al secţiei informaţiei şi am primit dela Gl Stoika Gr. planul organizărei lucrului în secţia organizărei şi un bruillon al dlui general, privitor la organizarea instrucţiei în armată (şcoli).

2). Cunosc pe Gl.Galin şi Lt.col.Plesnilă Virgil şi nu i-am văzut nici odată la secţia militară P.N.T.

3). Legătura între secţia militară şi P.N.T. se făcea direct de col.Stoika Stefan şi ţin să arăt că orice hotărâre şi iniţiativă luată de secţia militară era venită şi stimulată de conducerea centrală a partidului care era ţinută în curent cu toată activitatea secţiei militare. Directivele şi aprobările hotărîrilor ce se luau în sânul secţiei militare, erau făcute de către dl.Iuliu Maniu prin col.Stoika Stefan sau Gl Negrei G.

Astfel, în şedinţa plenară care a urmat imediat după alegeri, dl.Colonel Stoika a spus că l'a văzut pe dl.Maniu care i-a povestit că a prezentat misiunei americane un dosar cu neregulile săvârşite de guvern în alegeri.. I s'a răspuns Dlui Maniu că americanii au un dosar mai complect despre aceste nereguli şi i s'a recomandat "să aibe răbdare". Au asistat la şedinţă, între alţii: Lt.col.Stătescu, col.Stoenescu, Gl Zorzor, Gl Negrei, maior Fecătău etc.

./.

M.C.

Tot astfel, în cursul lunei Aprilie a.c.,dl.Gl Negrei Gabriel a obţinut direct dela dl.Maniu să se continue organizarea de secţii militare pe ţară, pe lângă organizaţiile judeţene care urmau să fie sub conducerea directă a dlui Maniu, iar secţia militară a Capitalei, să continue a rămâne sub conducerea dlui I.Mihalache.

4). In luna Mai - Iunie, după relatarea Slt. Cristescu (care înlocuise la secretariat pe Slt.Lăzărescu) numărul membrilor era de 380. Tendinţa era ca numărul să fie sporit cât mai mult şi se lucra intens pentru a fi paralizate elementele susceptibile de a fi cooptate.

5). In timpul cât am fost anchetat la Malmaison mi s'a arătat "proectul de organizare al armatei" şi el purta în en-tête recunoaşterea col.Stoika Stefan că este autentic şi a Lt.col.Stătescu D. că îl cunoaşte ca aparţinând col.Stoika.

Tot atunci am văzut un sfert de coală de hârtie pe care era scris şi iscălit de col.Stoika Stefan, că în textul proectului mai sus citat, cuvântul "german" trebue înlocuit cu "rus".

Aceasta declar, susţin şi semnez.

ss.Lt.Col.rez.C.Mihăilescu.

6 Septemvrie 1947.

M.C.

00211

Col. Dumitrescu Traian

VI

1. Sept 947

00212

D E C L A R A T I E

Subsemnatul căpitan pensionar Zaharia Marin, domiciliat in Bucuresti Splaiul Independenţei 21, in complectarea declaratiilor mele anterioare declar următoarele :

Stiu că la C.P.M. existau 3 secţii si anume:

- Sectia de organizare pe care o conducea Dl. General Stoika Grigore .-

- Sectia juridică condusă de Dl. General Zorzor Vasile.-

- Sectia de informaţii condusă de către Dl. Col. Dumitrescu.-

- După câte am inteles eu sectiile de organizare si juridic, aveam de scop intocmirea de proecte de legi si regulamente pentru organizarea armatei si n justitiei militare.-

După câte stiu din cele discutate la câteva sedinte la cari eu am luat parte Dl. General Stoika a schiţat in creion un inceput deproect de lege pentru organizarea armatei.-

- Intrucât am luat parte numai la putinele sedinte nu stiu dacă acest proect a fost sau nu terminat

- N'am cunoştintă de alte proecte sau lucrări.

- Din conferinţe ce s'au ţinut la C.P.M. imi amintesc de o conferinţă ţinută de către Dl. Col. Stoika Stefan cu titlul de " Armata de mâine".-

- In această conferintî pe care n'am ascultat-o complect , in rezumat cuprinde următoarele idei :

- Ca armata noastră să fie organizată in asa fel să corespundă celor stipulate în tratatul de pace

- Scopul acestor proecte de legi şi regulament ce s'ar intocit de aceste sectiuni, era ca atunci când P.N.T. a r fi venit la conducerea Tării, să le aibă gata la indemână, pentru a le suspune Ministerului.-

./.

de resort pentru a fi aduse in fața parlamentului.-

- Secția de informații cum a lucrat și ce dispozițiuni primea dela Pres. C.P.M. nu am putut afla.-

Stiu că după terminarea ședintelor săptămânale Dl. Col. Dumitrescu făcea cronica știriilor externe culese dela posturile radio.-

- După ce termina expunerea stirilor dela radio facea este odată si comentarii asupra acestor stiri.-

Stiu că in toamna anului 1946 Dl. General Negrey Presed. C.P.M. a hotărât și numit câte un colonel de fie care sector in Bucuresti,ca sef peste toți militarii din culoarea aceste sectorul respectiv.

Persoanele numite după cât imi amintesc erau;

- Sectorul I galben Dl. Col.Leonescu
- " II negru " " Stătescu
- " III albastru " Solomonescu
- " IV rosu " " Spiridonescu

Misiunea acestor sefi de sectoare era de a ține in evidență membrii militari din sectorul respectiv si adresele lor.-

Scopul acestor evidente nu -l stiu care era.

Stiu că am fost si eu numit in Comisia sectii de organizare si aceste fără a fi intrebat ,unde insă nu am luat parte de cât la 2 ori,fiind foarte ocupat la Socetatea de salvare unde aveam serviciul transporturilor de accidente si bolnavi grav.-

In ce priveste pe Cpt. Preotu Micu nu stiu că n'a făcut parte din nici un fel de comisiune,neavând nici un fel de atribuțiunie,ci doar simplu in C-P.M.

Aceasta imi este declaratia pe care o XXXXXX sustin si semnez.-

/ss/ Cp.t Zaharie

1 Septembrie 1947.-

VI

2 IX 1947 00214

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cpt.pens.ZAHARIA MARIN,domiciliat în Bucureşti la Soc.de Salvare Spl.Indepedenţei 21,în complectare declar următoarele:

La şedinţele la care am luat parte la C.P.M.,îmi aduc aminte că am făzut printre cei prezenţi pe următorii ofiţeri:

1/.- Gl. NEGREI GABRIEL
2/.- " ZORZOR VASILE
3/.- " BARBU VASILE
4/.- " STOICA GRIGORE
5/.- " BUTUNOIU - invalid
6/.- " GHEORGHIES ALEX.
7/.- " DICULESCU AHILE
8/.- " GEORGESCU DTRU.
9/.- Int.Gl.VASILESCU
10/.- Col. D.TRESCU SERGIU
11/.- " SPIRIDONEANU
12/.- " LEONESCU
13/.- " PANCU
14/.- Lt.Col.STATESCU DTRU.
15/.- " " MIHAILESCU TICUT
16/.- " " STOENESCU
17/.-Int.Col.IONESCU ARISTIADE
18/.- Maior DRISTORIAN
19/.- Col. DUMITRESCU C /cronta ext/
20/.- Col.STOICA STEFAN
21/.- Cdor.GEORGESCU
22/.- Amiral GEORGESCU
23/.- Col.SOLOMONESCU
24/.- " SALIN /debloc/
25/.- " CANTEA
26/.- Maior POPA /debl/
27/.- " FETECAU
28/.- " MURESETEARU
29/.- " TUTUNARU
30/.- Cpt.PREOTU MIGU
31/.- " STANOIU MIH. /debloc/
32/.- Lt. OANCEA
33/.- Slt.VALTER PAUL
34/.- " LAZARESCU

La şedinţele la care eu am luat parte la C.P.M.,dintre membrii de conducere ai P.N.T.,am văzut acolo pe următorii şi anume:

- Pe Dl.Prof.G.K.CONSTANTINESCU şi pe Dl.COPOSU ziarist, care au asistat la alegerea Comitetului în toamna anului 1946.

- Pe Dl.ION MIHALACHE la ţinerea unei conferinţe de către

./.

Dl, Colonel STOICA, STEFAN, despre "Armata de Mâine".-

După conferință Dl. ION MIHALACHE în rezumat a spus că armata noastră trebue să fie organizată ca în Elveția adică armata cu caracter defensiv.

Aceasta imi este declarația pe care o susțin și semnez.

ss/Cpt.Zaharia

2.IX.1947

II

2.IX.1947 00216

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cpt.pens.ZAHARIA MARIN, domiciliat în Bucureşti la Soc.de Salvare Spl.Independenţei 21, în completare declar următoarele:

La şedinţele la care am luat parte la C.P.M., îmi aduc aminte că am văzut printre cei prezenţi pe următorii ofiţeri:

1/.- Gl. NEGREI GABRIEL
2/.- " ZORZOR VASILE
3/.- " BARBU VASILE
4/.- " STOICA GRIGORE
5/.- " BUTUNOIU - invalid
6/.- " GHEORGHIEŞ ALEX.
7/.- " NICULESCU AMILE
8/.- " GEORGESCU DTRU.
9/.- Int.Gl.VASILESCU
10/.- Col. D.TRESCU SERGIU
11/.- " SPIRIDONEANU
12/.- " LEONESCU
13/.- " PANCU
14/.- Lt.Col.STAFESCU DTRU.
15/.- " " MIHAILESCU TICUT
16/.- " " STOENESCU
17/.- Int.Col.IONESCU ARISTIADE
18/.- Maior BRISTORIAN
19/.- Col. DUMITRESCU C /eronta ext/
20/.- Col.STOICA STEFAN
21/.- Cdor.GEORGESCU
22/.- Amiral GEORGESCU
23/.- Col.SOLOMONESCU
24/.- " SALIN /debloc/
25/.- " CANTEA
26/.- Maior POPA /debl/
27/.- " PETECAU
28/.- " MURESETEANU
29/.- " TUTUNARU
30/.- Cpt.PREOTU NICU
31/.- " STANOIU MIH. /debloc/
32/.- Lt. OANCEA
33/.- Slt.VALTER PAUL
34/.- " LAZARESCU

La şedinţele la care eu am luat parte la C.P.M., dintre membrii de conducere ai P.N.T., am văzut acolo pe următorii şi anume:

- Pe Dl.Prof.G.K.CONSTANTINESCU şi pe Dl.COPOSU ziarist, care au asistat la alegerea Comitetului în toamna anului 1946.

- Pe Dl.ION MIHALACHE la ţinerea unei conferinţe de către

./.

copie vezi vol. 6

Dl, Colonel STOICA STEFAN, despre "Armata de Mâine".-

După conferinţă Dl. ION MIHALACHE în rezumat a spus că armata noastră trebue să fie organizată ca în Elveţia adică armata cu caracter defensiv.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.

ss/Cpt. Zaharia

DECLARAŢIE

Subsemnatul căpitan ZAHARIA MARIN în completare declar următoarele :

3.IX.1947 1.- Ştiţi că în afară de şedinţele Comitetului de conducere a U.F.M. şi şedinţele obişnuite ale comisiunilor, se ţineau şi alte sedinţe în cerc restrâns

Răspuns Stiu că în afară de sedinţele comitetului de conducere, Gl. NEGREI ţinea câteodată la locuinţa Dsale sedinţe de comitet restrâns la care luau parte deobicei. Gl. STOIKA STEFAN, gl. STOIKA GRIGORE, gl. ZORZOR şi col. STAVESCU şi câteodată şi Gl. RAREŞ VASILE.-

Aceasta o ştiu dela Dl. gl. NEGREI.-

Ce se discuta în aceste sedinţe nu pot şti.-

In ce priveşte comisiunea/sectia/ de organizare ştiu că dl. col. STOIKA STEFAN ţinea şedinţe cu această sectie/ comisiune/ şi în afară de sediul P.N.T. şi anume la Firma " Metrom" unde dsa avea serviciul.-

Aceasta o ştiu, căci am fost şi eu invitat la o asemenea şedinţă la " Metrom" unde din cauza programului meu încărcat la soc. de Salvare, am neglijat să plec la timp /ora 18 / la şedinţă şi am plecat imediat ce mi-am adus aminte şi cred pela ora 18 şi când am ajuns la " Metrom" şi am intrat în biroul Dlui col. STOIKA STEFAN, Dlor terminase şedinţa şi se îndreptau spre uşe să plece în oraş, plecând şi eu înapoi la Salvare.

La acea şedinţă erau, Dl. Gl. STOIKA GR. D ing pe cari nu îmi mai reamintesc numele lor.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.-

/ss/ Căpitan ZAHARIA

10 Septembrie 1947.-

copie vezi vol. 6. f. 344-345, 10 sept 1947 0218

D E C L A R A T I E

Subsemnatul căpitan ZAHARIA MARIN in complectare declarm următoarele :

1.- Stiţi că in afară de sedinţele Comitetului de conducere a C.P.M. şi şedinţele obişnuite ale comisiunilor, se ţineau şi alte sedinţe in cerc restrâns

Răspuns Stiu că în afară de sedinţele comitetului de conducere, Gl. NEGREI ţinea câteodată la locuinţa Dsale sedinţe de comitet restrâns la care luau parte deobicei. Col. STOIKA STEFAN, gl. STOIKA GRIGORE, gl. ZORZOR şi col. STATESCU şi câteodată şi Gl. BARBU VASILE.-

Aceasta o ştiu dela Dl. gl. NEGREI.-

Ce se discuta in aceste sedinţe nu pot şti.-

In ce priveste comisiunea/sectia/ de organiştiu că dl. col. STOIKA STEFAN ţinea sedinţe cu această sectie/ comisiune/ şi in afară de sediul P.N.T. şi anume la Firma " Metrom" unde dsă avea serviciul.-

Această o ştiu căci am fost şi eu invitat la o asemenea sedinţă la " Metrom" unde din cauza prigramului meu incărcat la soc. de Salvare, am neglijat să plec la timp /ora 18 / la sedinţă să am plecat imediat ce mi-am adus aminte si cred pela ora 18 şi când am ajuns la " Metrom" şi am intrat in biroul Dlui col. STOIKA STEFAN, Dlor terminase sedinţa şi se indreptau spre uşe să plece in oraş, plecând şi eu inapoi la Salvare.

La acea sedinţă erau, Dl. Gl. STOIKA GR. 2 inş pe cari nu îmi mai reamintesc numele lor.-

Aceasta imi este declaratia pe care o susţin ş semnez.-

/ss/ Căpitan ZAHARIA

10 Septembrie 1947.-

00219

./.

2 Aug - 1947

00220

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Sublocot.WALTER I.PAUL,declar următoarele:

1.- Decând ești membru in P.N.T. MANIU ?

1/.Dela 12 Aprilie 1946.

2.- Dece te-ai inscris in acest partid ?

2/.Am fost amăgit cu promisiunea că voi fi reintegrat in cadrele active ale armatei,fiind la inceput de carieră am sperat să mi-o pot reface.

3.- Ce rol ai avut in P.N.T.?

3/.Membru in comitetul de conducere al Sectiei Militare Profesionale.

4.- Cum ai luat cunostintă de promisiunea reintegrării ?

4/.Din informatii,dela diferiti ofiteri scosi din armată pentru diferite motive,iar dela sediul am aflat in mod categoric dela Dl.Col.STOIKA STEFAN,care ne-a asigurat că are asigurarea din partea D-lui MANIU,că va aceasta odată cu venirea la guvern a P.N.T.

5.- Ce insărcinare specială ai avut din partea P.N.T.?

5/. Cu ocazia alegerilor am fost delegat la o sectie de votare /regimentul 6 Călărași/ insă nu am participat.

6.- Am avut posibilitatea să-ti dai seama că partidul N.T.,își ținea promisiunile date ?

6/.Fiind arestat din cauza P.N.T., si urmând a fi trimis in judecată după cercetările preliminare m'am adresat partidului să-mi dea un avocat deoarece fiind sărac n'aveam posibilitatea să-mi plătesc singur un avocat.

D-na ELLA NEGRUZZI a spus că nu stă de vorbă până ce nu se stabilesc conditiile onorariului.

Adresându-mă după aceea D-lui C STOIKA STEFAN,mi la indicat pe Dl.Gl.ZORZOR.Aceasta mi-a răs;

./.

00221

că nu-şi poate neglija procesele sale particulare pentru un membru din secţia militară care ar fi să facă 2-3 ani puşcărie de faţă fiind şi dl. Col. STATESCU DUMITRU.

7/. Ce scopuri urmărea Secţia Prof. Militară P.N.T.?

7/. Pe lângă interesele profesionale urmărea: a/ Cunoaşterea stării de spirit din armată. b/. Propagandă în mijlocul unităţilor armatei. c/. Ţinerea la curent cu ordinile militare privitoare la organizarea şi dotarea armatei.

8/. Ce se urmărea prin cunoaşterea stării de spirit din armată, prin propaganda dusă şi în general din cunoaşterea situaţiei.

8/. Se urmărea o cât mai mare legătură între partid şi armată pentru ca partidul să-şi apropie armata şi să poată conta pe ea la un moment prielnic.

9/. Ce mijloace foloseau pentru a atinge acest scop.?

9/. Fiecare din ofiterii de rezervă şi cadrul disponibil care aveau cunoscuţi în activitate sau a căror unităţi erau în garnizoană respectivă trebuia să ţină legătura cu aceştia.
Prin manifeste, adresate ofiterilor subofiterilor şi trupei.
Am aflat că ele să dădeau dela om la om, se puneau pe birouri, pe mese, sertare sau dulapuri.
Despre aceste procedeee am aflat dela cei din secţia tineretului militar P.N.T., anume: Lt.Av. SICRIERU, Plut. ALBU GHEORGHE şi Plut. ZOTA.

1o/. Cine era şeful şi animatoru Tineretului Militar P.N.T.?

1o/. Secretarul lui PENESCU un oarecare MITUS IONESCU.

11/. In afară de şedinţele publice cunoscute de toţi membrii se mai ţinea şi şedinţe secrete?

11/. In afară de şedinţa săptămânală un număr restrâns de membrii se întruneau la câte unul acasă şi discutau lucruri pe cari ceilalţi nu le cunoşteau.

./.

00222

12/.Ce membru in comitetul de conducere au participat la asemenea sedinte ?	12/.N'am participat niciodată fiind n'am fost chemat niciodată.
13/.Cine participa la aceste sedinte ?	13/. Col.STOIKA,Col.STATESCU,Col. DUMITRESCU SERGIU,G-ral ZORZOR.

Sustin in tocmai toate declarate nesilit si neforțat de nimeni.

ss/Slt.Rez.Walter Paul

Bucuresti 2 August 1947.

1 Aug: 1947

00228

DECLARATIE

SCOPUL CERCULUI PROFESIONAL MILITAR P.N.T. era

1.- Să facă propagandă in unităţi

2.- Să adună informatii din unităţi

3.- Să urmărea actiuni de defăimare in armată regimului actual pentru a se facilita la un moment dat răsturnarea actualului guvern.-

4.- Directivele in această privintă erau date de conducerea partidului prin Dl Col STOICA STEFAN, si Dl Gra. ZORZOR.- Dl General BARBU, Dl general STOIKA Dl Col STATESCU.-

5.- Actiunea de defăimare era dusă in special de ofiterii activi si apoi de către ofiterii din C.D. a căro unităţi se găseau in localitatea respectivă si care aveau priză asupra ofiterilor si subofiterilor de care erau cunoscuti.-

6.- Ideiile de defăimare si de instigare la crearea de nuclee favorabile P.N.T. Se făcea si prin manifeste imprimate pe ascuns de oameni de incredere ce apartineau tineretului militar sau conducerea lui MISUS IONESCU ce primea directive dela PENESCU.

Acestăă oameni de incredere erau locot. aviator SECRIANU locot. aviator COSTICA POMPEI, locot. aviator TEODORESCU care dispun de un Gestentner multiplicau manifestele si le difuza, lucrurile aflate dela ei cu ocazia arestări impreună in luna Noembrie.

7.- Am făcut parte dintr'o echipă de opt oameni primind misiunea ca să ne ducem câte doi la fiecare secto in preajma alegerilor.

8.- Partidul national tărănesc avea sperantă mari ca să ajungă la guvern, odată cu ajutorul anglo-american /presiuni asupra guvernului prin note diplomatice, ingreunarea situatiei regimului actual prin constrângeri econom ce si chiar intr'un ajutor armat/. Chestiunile acestea erau puse in vedere de către col. DUMITRESCU care făcea cronica externă.

In timpul absentei Col. DUMITRESCU cronica externă

./.

o făceam eu, fiind insărcinat cu aceasta deoarece cunosteam limba franceză şi mă puteam informa bine ascultând posturile de radio străine.

0224

Sub. lt. rez. WALTER PAUL

Bucuresti 7 August 1942.-

10 Aug 1947
copie vezi vol. 6. f 360-364.
00225

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Sublt.rez. WALTER I PAUL în vârstă de 27 ani trecut în rezervă în baza legi 186/947 la data de lo Aprilie 1945 domiciliat în Bucureşti Str. Cireşului 23 declar următoarele:

- Sunt în P.N.T. MANIU dela data de 12 Aprilie 1946 şi am activat în cadrul cercului profesional militar unde am fost ales în comitetul de conducere la 28 Octombrie 1946, până atunci fiind simplu membru militar.

Am asistat la sedinţa de comitet la începutul lunei Iunie ca ultinma manifestare a colaborări mele, deoarece dela sărbătorile Sf.Paşti n'a mai avut loc decât această singură sedinţă, ele fiind suprimate /după dispoziţiunile MANIU pentru a se preîntâmpina diferite fricţiuni cu autorităţile.

Scopul cercului profesional militar erau în afară de cele profesionale legate de interesele membrilor şi următoarele:

Se urmărea o cât mai mare legătură între partid şi armată pentru ca partidul să-şi apropie armata şi să poată conta pe ea pentru un moment prielnic.

Se urma cunoasterea stării de spirit din armată dotării şi armamentului unităţilor.

Se urmărea adâncirea propagandei în mijlocul unităţilor pentru formarea grupului N.Tărănesc.

Se mai urmărea o acţiune de defăimare în armată a actualului regim pentru a se pregăti terenul la un moment dat în scopul răsturnări guvernului actual.

Din modul cum era dirijată activitatea C.P.M. se deducea că P.N.T- urmărea răsturnarea guvernului chiar pe alte căi de cât cele ale unei activităţi politice normale.

Directivele de mai sus erau date de conducerea partidului prin d-nii Col.STOIKA STEFAN general ZORZOR, general BARNU general STOIKA general NEGREI din conducerea

Fiecare din ofiţeri de rezervă ca şi C.D. cari aveau cunoştinţe printre militarii activi din unităţile unde fuseseră, sau din garnizoanele unde locuiau aveau obligaţia să activeze pentru formarea acelor pungi P.N.T. din unitate

..//..

cu care trebuia să tină legătura.

Acţiunea de defăimare şi de instigare la crearea de nuclee favorabile P.N.T. se făceau şi prin manifeste duse pe ascuns în unităţi de oameni de încredere ai P.N.T. în special cei ce pretindeau tineretului militar.

Aceste manifeste am aflat că se răspândeau în unităţi dela om la om, se puneau în birouri, mese, sertare sau dulapuri.

Animatorul şi organizatorul tineretului militar orecum şi a sistemului de difuzare a manifestelor era MITUS IONESCU secretarul lui PENESCU.-

EL acţiona în acest scop prin oameni lui de încadrare locot.av.SCIERU, locot.Av.COSTICA POMPEI, locot.Av.TEODORESCU care dispuneau chair de un ghestetner cu care multiplicau manifestele.

Aceste detali le deţin char dela aceşti ofiţeri ce făceau parte din tineretul militar P.N.T. cu ocaz ia arestării înpreună în luna Noembrie înainte de alegeri, cu ocazia acestei arestări toţi aceşti ofiţeri îşi arătau mirea sau revolta că nu au fost arestat şi şeful avocatul MITUS IONESCU, care era principalul vinovat de această activitate.

Partidul naţional tărănesc avea aparente mari să fie ajutat spre a ajunge al guvern de către Anglo-Americani ~~fie ajutat spre a ajunge la guvern~~ pentru că se comentau în şedinţe ca foarte favorabile intervenţiile americanilor ca: presiuni prin ~~xtx~~ note diplomatice, îngreunarea situaţiaiei regimului prin constrângeri economice şi în ultima istanţă chiar cu ajuto armat.

Chestiunile acestea erau puse în vederea membrilor C.P.M. de către Col.DUMITRESCU care făcea săptămânal o revistă a evenimentelor politice.-

In afară de sedinţele săptămânale cu toţi membri C.P.M. se mai ţimeau întruniri restrânse aneori acasă la câte un membru şi la care lua parte în mod obişnuit D-nii Col.STOIKA STEFAN, general STOICA,general BARBU şi general ZORZOR.

La ultima sedinţă de comitete la care am luat parte la începutul lui Iunie 1947 Dl.Col.STOIKA STEFAN ne-a adus la cunoştiinţă că Dl.MIHALACHE intenţionează să dea sefie.

../..

organizaţiei P.N.T. pe întreaga ţară D-lui general GHEORGHIES.

Faţă de această comunicare Dl.general NEGREI, G.tral STOIKA, care erau prezenţi şi-a exprimat nemulţumirea şi îndignarea faţă arătând că Dl.general GHEORGHIES deşi nu a activat zi de zi la C.P.M. a reuşit să câştige încrederea D.lui MIHALACHE,-

In aceste discuţii am auzit pe dnii ofiţeri mai sus citaţi spunând că Dl. general GHEORGHIES s'a apucat să,întocmească o lucrare asupra activităţi C.P.M. peste capul lor, şi care fără ştirea lor a prezentat-o direct D-lui MIHALACHE care însuşindusi-o intenţiona să-l numească seful organizaţiei C.P.M. pe ţară.-

Aceasta este declaraţia pe care o susţin în totul şi dau nesilit şi neforţat de nimeni.-

Sub.lt.WALTER I PAUL

Bucureşti lo August 1947.-

II

00228

5 Septembrie 1947

DECLARATIE

Subsemnatul WALTER I.PAUL, Slt.Rez.născut în anul 1920, în Dej.Jud.Someş, la 20 Iulie, din părinţi Ioan şi Raina, necăsătorit, domiciliat în Bucuresti, Str.Cireşului Nr.23, asupra activităţii Sectiei Militare P.N.T., declar următoarele:

- Subsemnatul am fost trecut în rezervă în baza legii 186/945, in luna Aprilie 1945.

- In P.N.T., m'am înscris la data de 12 Aprilie 1946, din următorul motiv: Auzindu-se vorbind că P.N.T., promite reintegrarea tuturor ofiţerilor, m'am prezentat la Club D-lui Col.STOIKA STEFAN, care în acel timp deţinea funcţia de Presedinte a Secţiei Militare P.N.T.,.Dânsul mi-a confirmat că are asigurări din partea D-lui MANIU că îndată ce partidul va ajunge la Guvern, vom fi reincadrati în armată, urmându-se ca să se facă o nouă epurare, după criteriile stabilite de partid, adică, intelec pregătire profesională, corectitudine, memorii etc., pentru a se respecta condiţiunile tratatului de pace.Acest lucru, pentru mine ca fiu de militar şi ca fost ofiţer activ a fost un motiv foarte tentant, ceiace m'a determinat să mă înscriu în partid.Dealtfel acestea afirmaţiuni din partea D-lui Col. STOIKA au fost făcute în repetate rânduri în şedinţele publice tuturor ofiterilor şi subofiterilor în şedintele publice spre a-i strânge în P.N.T.Incepând cu acea dată am frecventat aproape regulat sedinţele acestei sectii până in preajma alegerilor din Noembrie 1946, când urmând a fi delegat ca asistent la o sectie de votare, n'am putut lua parte deoarece am fost arestat din motive în care P.N.T.era cauza -

Delegând pe părintele unui camarad / Locot.CRACIUN/ spre a lua contact cu un avocat, dânsul s'a dus la D-na ELLA NEGRUZI, spre marea noastră mirare dânsa ne-a xxxx răspuns că nu stă de vorbă până ce nu stabilim onorariu,-Fiind apoi puşi în libertate provizorie m'am adresat D-lui Col.STOIKA cerându-i un avocat deoarece fiind băeţi fără mijloace materiale, partidul

./.

00229

era dator să ne delege un avocat.Dl.Col.STOIKA,ni l-a indicat pe Dl,General ZORZOR,care făcea parte din secţia noastră şi care era avocat.Spre indignarea mea Dl.General ZORZOR mi-a răspuns că n'are timp de procesele partidului şi că nu poate pierde din cauza lor procesele sale particulare spunându-mi textual "ce-are aface dacă un membru al partidului va face câţ va ani de puşcărie".Scârbit mi-am dat seama imediat de soliditatea promisiunilor făcute de P.N.T.,şi n'am mai participat la şedinţe decât de trei ori.- de atunci până la încetarea funcţiunei acestei Secţii.

- Făcându-se alegeri de comitet la sectia militară în ziua de 28 Oct.1946,a fost propus ca să fiu ales - spre a se aduce la îndeplinire o formulă democratică cum că în comitet trebue să fie şi reprezentanţi ai ofiţerilor inferior,ai subofiterilor şi ai maistrilor militari.Astfel am fost ales eu pentru ofiterii inferiori - Plot.ALBU pentru subof.şi Maistru CAZAN pentru maiştrii militari.

- Ca membrii a acestui comitet activitatea noastră a fost nulă.Acest comitet adunându-se de două ori decând a luat fiinţă,deşi după statut el urma a se întruni tot la două săptămâni. Prima dată am procedat la alegerea unui preşedinte,car de fapt s'a impus mai mult,decât a fost ales în persoana Generalului NEGREI.Dânsul prin vârsta sa înaintată şi situaţia pe care o avusese în armată încât toţi cei de faţă îi fusseseră elevi pe vremuri,a cerut insistent să fie ales preşedinte acti neadmiţând să fie nici preşedinte de onoare,nici vicepresedint ameninţându-ne cu retragerea D-sale.După unele dicutii dânsul a fost ales preşedinte.

- La a doua sedintă a comitetului de directie a Secţiei militare s'a luat in discutie stirea adusă de Dl.Col. STOIKA,că Dl.MIHALACHE,intentionează al numit pe G-ralul GHEORGHIES ca preşedinte al organizatiei militare pe ţară.Această stire a produs o vie indignare pentru domnii Generali STOIKA, ZORZOR,BARBU,NEGREI,deoarece se simteau oarecum bazati ca preferinţa D-lui MIHALACHE să fie pentru Dl.Gl.GHEORGHIES,care n participasă la şedinte decât o singură dată. Tot atunci am aflat dela Dl.Col.STOIKA ca această preferinţă să datoreste faptului că Dl.G-ral GHEORGHIES a lucrat un proect de organizare al acestei sectii pe ţară şi l-a prezentat D-lui MIHALAC fără ştirea nimănui [illegible] reuşind în felul acesta

./.

să-şi capete increderea sa.

Deci conducerea secţiei militare urmând a se face tot de către cei mari, care erau sau nu în comitetul de direcţie la Glă NEGREI, Gl.BARBU, Gl.ZORZOR, Gl.STOIKA, Col.STOIKA, Col.STATESCU, Col. SERGIU DUMITRESCU, etc.cari deastfel s'au impărţit in trei subsecţii.Organizarea sub conducerea D-lui Gl.STOIKA, juridică, sub conducerea D-lui Gl.ZORZOR şi Informaţii sub conducerea D-lui Col. DUMITRESCU.

Membrii secţiilor juridice se organiza-se intrunindu-se în alte zile decât cele obişnuite pentru şedinţele publice la Club, la locuinţa unuia dintre ei s'au la Metrom /Palatul Mica"/ unde Dl.Col.STOIKA avea serviciu.Secţia de Informaţii fiind strict rezervată pentru expunerea evenimentelor în şedinţele publice după ştirea mea nu s'a intrunit niciodată propriuzis ea nici nu-şi avea rostul-căci Dl.Col.DUMITRESCU n'avea nevoie de nimeni ca să-i ajute la expunerea cronicelor sale.

In afară de a fi membru în comitet, subsemnatul am fost insărcinat de Dl.Col.STOIKA in vara anului 1946, de a ţine locul D-lui Col.DUMITRESCU care se îmbolnăvi-se. Nepricepându-mă a face comentări şi neavând nici timp a pierde ascultând în fiecare zi postul de radio mă mulţumeam a culege din ziare cu o zi înainte de şedinţe evenimentele ce mi se păreau mai importante şi pe care le prezentam într'un mod succinat auditorilor în şedinţa publică, lucru ce nu dura mai mult de trei la cinci minute.

Insănătoşindu-se Dl.Col.DUMITRESCU misiunea mea a luat sfârşit urmând ca în cazul de va lipsi din nou să-i ţin locul.

Secţia militară a P.N.T., avea menirea de a grupa un număr cât mai mare de membrii în jurul steagului P.N.T., de a răspândi ideile partidului şi de a recruta membrii chiar din sânul armatei, căruia i se permisese de a face politică.

Propaganda se făcea dela om la om verbal, în mod general iar în preajma alegerilor s'a distribuit tot xxxx în mod benevol manifeste de către Col.STOIKA STEFAN spre a fi răspândite la cunoştinţe şi întroducându-se chiar şi în cazărmi lăsate pe birouri şi sertare.

In afară de aceasta secţie militară prin subsecţiile sale trebuia să studieze şi alcătuiască legi şi regulamente privitoare la organizarea armatei în vederea unei eventuale guvernări, deastfel ca un asemenea eveniment să nu surprindă partidul nepregătit şi ca el să se prezinte cu un program bine precizat încă din timpul opoziţiei.-

./.

14 sept 00231

Admosfera din sânul secţiei militare era favorabilă anglo-americanilor care vedea cu ochi buni partidul N.T., aceasta simpatie o desvolta şi Col.DUMITRESCU, prin cronicele subexterne, urmate de comentări făcute tot de D-sa, comentarii ce erau culese din ziare xxxx sau la posturile străină după revistele străine.

La o sedinţă la care am asistat, un comandor cu numele de MURESETEANU, ce venise la intrunire in stare de ebrietate a insultat pe D-na ANA PAUKER, el a fost evacuat din sală, cari peste câteva minute s'a ivit din nou prezentându-şi dimisia ceiace insă ia fost refuzată de Dl.General NEGREI. In afară de cele enumărate mai sus, in şedintele secţiei militare era programată o serie de conferinţe. Cum însă acest program a fost stabilit după alegerile din Noembrie, eu n'am asistat decât la cele ale D-lui General ZORZOR şi Col.CANTEA, intitulate "Amândouă" - cadrul disponibil", aci se aducea critici modului cum au fost făcute deblocările şi se arăta cum ele ar fi trebuit făcute. S'au mai tinut şi alte conferinte dar neluând parte la şedinţe nu le cunosc.

In afară de şedintele publice se mai ţineau intruniri ale subsectiilor juridice si organizarea -

xxxxxxx Membrii lor se intruneau la club sau în afară cele ce se discutau nu erau cunoscute de noi, celorlalţi membrii deoarece nu erau aduse la cunoştinţă in şedintele publice.

In afară de membrii obişnuiti mai erau unii care lucrau direct cu Dl.MIHALACHE ex: Dl.Gl.GHEORGHIES si bănuesc Dl.General MILCUS, pe care deasemenea nu l-am văzut la şedintele noastre decât o singură dată anul trecut.

Tot la o şedinţă de după Crăciun membrii din cadrul disponibil si-au arătat nemultumirea că secţia militară nu se ocupă şi de singi de interesele lor. Deaceea s'a hotărât ca de fiecare sedintă toţi cei din cadrul disponibil să se intrunească cu o jumătate de oră înainte sub presedintia Maior ului POPA din Art.Chta subsemnatul am fost solicitat de către Dl.MAIOR POPA de a lua parte dar am refuzat ca unul ce nu fac parte din cadrul disponibil. Eu n'am mai avut alte misiuni decât cele menţionate in declaratie.

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez nesilit si nefortat de nimeni.

ss/ Slt. Rez. Walter I.Paul

Bucuresti 5 Sept.1947.

11 sept 1947

8232

DECLARATIE

Subsemnatul WALTER I. PAUL sublocot.rez. in continuarea declaraţiilor date anterior, declar următoarele:

1.- Care a fost scopul înfiinţarii secţii de informaţii ?

A fost numit de către Dl.Col.Stoika Stefan, Dl.Col.Dumitrescu Const. spre a face în fiecare şedinţă o cronică săptămânală a evenimentelor externe, deoarece majoritatea membrilor la înfiinţarea secţiei erau pensionari n'aveau radio şi nu cumpărau ziare. Deci cronica făcută de Dl.Col.Dumitrescu era un punct de divertisment după ora de şedinţă care în general era plicticoasă. La îmbolnăvirea Dlui Col.Dumitrescu, simţindu-se lipsa acestei cronici Dl.Col.Stoika Stefan m'a însărcinat pe mine s'o fac. Lucru ce l'am executat în timpul lipsei Dlui Col.Dumitrescu.-

2.- Care a fost scopul real urmărit de secţi de informaţii ?

Afară de cele expuse mai sus nu cunosc alt scop, deoarece mie personal nu mi s'a spus nimic de către Col.Dumitrescu sau ceilalţi membrii din comitetul de direcţie.-

3.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu făcea cu obiectivitate cronica externă ?

Dl.Col.Dumitrescu după expunerea evenimentelor din cursul săptămânii trecea la un comentari al celor întâmplate, comentarii ce erau extrase din comentariile ziarelor sau posturilor de radio străine sau romineşti.- De multe ori s'ar fi părut că comentariul era părtinitor, dar lucru nu atrăgea importanţă deoarece de multe ori chiar în ziarul "Scânteia" apăreau reproduceri din comentariileposturilor de radio străin cari criticau una din cele trei mari puteri.

4.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu în cronicele sal ataca U.R.S.S.? N'am putut să-mi trag o concluzie cu

E.F.

..//..

precizie deoarece in unele şedinţe se comenta favorabil politica Anglo-Americanilor iar in altele se lăuda politica U.R.S.S. Facând însă un bilanţ s'ar părea totuşi că balanţa era mai favorabilă Anglo-Americanilor.-

5.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu in cronicile sale favoriza pe Anglo-Americani ?

In majoritatea cazurilor Da.-

Ex. Comenta favorabil notele diplomatice trimise de guv.Englez şi American guvernului nostru.

Arata că P.N.T.era privit cu simpatie de către Anglo-Americani.-

In unele cazuri însă Nu.

Ex. La fixarea condiţiilor de pace,critică atitudinea Anglo-Americanilor în ce-ace priveşte unele puncte ce ne erau impuse,unde eram susţinuţi de U.R.S.S.-

6.- Dacă secţia informaţii a ţinut şedinţe restrânse în afară de cele ţinute în sediul din Str. Clemenceau ?

N'am auzit niciodată ca această secţie să se fi întrunit vreodată nici măcar la sediu,dar nicidecum în altă parte.-

7.- Dacă se aduceau informaţii dela unităţile militare felul informaţiilor şi de către cine anume erau aduse ?

N'am auzit niciodată pe cineva care să aducă informaţii dela unităţile militare,şi chiar de ar fi fost aşa nu le-ar fi adus în chipul ca noi să ştim ceva.-

De altfel eu nu am participat efectiv la toate şedinţele.-

8.- S'a făcut cronica evenimentelor interne la şedinţele ţinute la sediul din Clemenceau ?

Nu s'a făcut niciodată şi nici n'am auzit pe cineva că s'ar intenţiona să se facă o asemenea cronică.-

9.- Cine anume a desemnat pe un maior să facă cronica internă (numele maiorului şi arma) ?

Nu cunosc că s'ar fi desemnat cineva

pentru o asemenea misiune, bănuesc însă că era desemnat de către preşedinte sau vice preşedinte pentru a nu se risca ca să se difuzeze de către secţia de informaţii cele culese de către aceasta.-

10.- Ce ştii despre Generalul Gheorghieş?

Il cunosc dela Cluj de prin anul 1936-37 când era în C.VI.A. Era o fire închisă şi nu era agreat de către subalterni. La secţia militară l'am văzut o singură dată cu ocazia alegerii comitetului. La aceste alegeri s'a propus singur dar n'a obţinut decât două voturi.- Am auzit apoi că lucrează direct cu Dl.Mihalache căruia i-a prezentat un plan de organizare a secţiei militare pe ţară şi că, Dl.Mihalache intenţiona să-l numească preşedinte al acestei secţii pe ţară.- Fapt confirmat chiar de dânsul personal, la clubul ofiţerilor de rezervă din Str.Regală, când Dl.General Stoika Grigore, i-a reproşat că a intrat în partid pe poarta din dos,- şi când Dl.General Gheorghieş i-a răspuns "Când tu ai intrat pe poarta din faţa, pentru mine nu mai era loc decât pe cea din dos".

11.- Ce ştii despre Generalul Ileuş ?

L'am văzut o singură dată anul trecut la şedinţa secţiei militare, când era numai în trecere deoarece căuta pe Dl.Mihalache - Ceace m'a determinat să deduc că a lucrat direct cu Dl.Mihalache fără a trece şi face cunoscut şi secţiei noastre despre ce era vorba.-

12.- Ce ştii despre maiorul Pupa ?

L'am văzut anul acesta pentru prima dată, părea mai energic şi de aceia a fost însărcinat să ţină cu o jumătate de oră înainte de începerea şedinţelor întruniri cu toţi ofiţerii din C.D. Fiind solicitat de a lua parte la aceste întruniri la care nu am participat întrucât subsemnatul nu sunt în C.D.

13.- Ce ştii despre maiorul Fetecău ?

L'am văzut la club în repetate rânduri

..//..

pr. Rap. 649

00235

însă n'am vorbit cu dânsul decât foarte rar.- Nu știu ca dânsul să fi avut vre-o misiune sau vre'o însărcinare specială din partea secției militare.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și o susțin, și o semnez propriu nesilit și neforțat de nimeni.-

Sublocot.res.ss.Walter I.Paul

București,11 Septembrie 1947.

11 Sept 947

00236

DECLARATIE

Subsemnatul WALTER I. PAUL sublocot.rez. în continuarea declarațiilor date anterior, declar următoarele:

1.- Care a fost scopul înființării secții de informații ?

A fost numit de către Dl.Col.Stoika Stefan, Dl.Col.Dumitrescu Const. spre a face în fiecare ședință o cronica săptămanală a evenimentelor externe, deoarece majoritatea membrilor la înființarea secției erau pensionari n'aveau radio și nu cumpărau ziare. Deci cronica făcută de Dl.Col.Dumitrescu era un punct de divertisment după ora de ședință care în general era plictisitoare. La îmbolnăvirea Dlui Col.Dumitrescu, simțindu-se lipsa acestei cronici Dl.Col.Stoika Stefan m'a însărcinat pe mine s'o fac. Lucru ce l'am executat în timpul lipsei Dlui Col.Dumitrescu.-

2.- Care a fost scopul real urmărit de secția de informații ?

Afară de cele expuse mai sus nu cunosc alt scop, deoarece mie personal nu mi s'a spus nimic de către Col.Dumitrescu sau ceilalți membrii din comitete de direcție.-

3.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu facea cu obiectivitate cronica externă ?

Dl.Col.Dumitrescu după expunerea evenimentelor din cursul săptămânii trecea la un comentariu al celor întâmplate, comentarii ce erau extrase din comentariile ziarelor sau posturilor de radio străine sau românești.- De multe ori s'ar fi părut că comentariul era părtinitor, dar lucră nu atrăgea importanță deoarece de multe ori chiar în ziarul "Scânteia" apăreau reproduceri din comentariilepostulilor de radio străin cari criticau una din cele trei mari puteri.

4.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu în cronicele sale ataca U.R.S.S.? N'am putut să-mi trag o concluzie cu

E.F.

..//..

00237

precisie deoarece în unele şedinţe se comenta favorabil politica Anglo-Americanilor iar în altele se lăuda politica U.R.S.S. Făcând însă un bilanţ s'ar părea totuşi că balanţa era mai favorabilă Anglo-Americanilor.-

5.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu în cronicile sale favoriza pe Anglo-Americani ?

În majoritatea cazurilor Da.-

Ex. Comenta favorabil notele diplomatice trimise de guv. Englez şi American guvernului nostru.

Arăta că P.N.Ţ. era privit cu simpatie de către Anglo-Americani.-

În unele cazuri însă Nu.

Ex. La fixarea condiţiilor de pace, critică atitudinea Anglo-Americanilor în ce-ace priveşte unele puncte ce ne erau impuse, unde erau susţinuţi de U.R.S.S.-

6.- Dacă secţia informaţii a ţinut şedinţe restrânse în afară de cele ţinute în sediul din Str. Clemenceau ?

N'am auzit niciodată ca această secţie să se fi întrunit vreodată nici măcar la sediu, dar nicidecum în altă parte.-

7.- Dacă se aduceau informaţii dela unităţile militare felul informaţiilor şi de către cine anume erau aduse ?

N'am auzit niciodată pe cineva care să aducă informaţii dela unităţile militare, şi chiar de ar fi fost aşa nu le-ar fi adus în chipul ca noi să ştim ceva.-

De altfel eu nu am participat efectiv la toate şedinţele.-

8.- S'a făcut cronica evenimentelor interne la şedinţele ţinute la sediul din Clemenceau ?

Nu s'a făcut niciodată şi nici n'am auzit pe cineva că s'ar intenţiona să se facă o asemenea cronică.-

9.- Cine anume a desemnat pe un maior să facă cronica internă (numele maiorului şi arma) ?

Nu cunosc că s'ar fi desemnat cineva

..//..

pentru o asemenea misiune, cunosc însă că era desemnat de către președinte sau vice președinte pentru a nu se risca ca să se difuzeze de către secția de informații cele culese de către aceasta.-

10.- Ce știi despre Generalul Gheorghieș?

Il cunosc dela Cluj de prin anul 1936-37 când era la R.71,A. Era o fire închisă și nu era agreat de către subalterni. La secția militară l'am văzut o singură dată cu ocazia alegerii comitetului. La aceste alegeri s'a propus singur dar n'a obținut decât două voturi.- Am auzit apoi că lucrează direct cu Dl.Mihalache căruia i-a prezentat un plan de organizare a secției militare pe țară și că, Dl.Mihalache intenționa să-l numească președinte al acestei secții pe țară.- Fapt confirmat chiar de dânsul personal,la cluburl ofițerilor de rezervă din Str.Regală, când Dl.General Stoika Grigore, i-a reproșat că a intrat în partid pe poarta din dos,- și când Dl.General Gheorghieș i-a răspuns "Când tu ai intrat pe poarta din față,pentru mine nu mai era loc decât pe cea din dos".

11.- Ce știi despre Generalul Ilcuș ?

L'am văzut o singură dată anul trecut la ședința secției militare,când era numai în trecere deoarece căuta pe Dl.Mihalache - Ceace m'a determinat să deduc că a lucrat direct cu Dl.Mihalache fără a trece și face cunoscut și secției noastre despre ce era vorba.-

12.- Ce știi despre maiorul Pupa ?

L'am văzut anul acesta pentru prima dată,părea mai energic și de aceia a fost însărcinat să țină cu o jumătate de oră înainte de începerea ședințelor întruniri cu toți ofițerii din C.D. Fiind solicitat de a lua parte la aceste întruniri la care nu am participat întrucât subsemnatul nu sunt în C.D.

13.- Ce știi despre maiorul Fotescu ?

L'am văzut la club în repetate rânduri

..//..

însă n'am vorbit cu dânsul decât foarte rar.- Nu știu că dânsul să fi avut vre-o misiune sau vre'o însărcinare specială din partea secției militare.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și o susțin, și o semnez propriu nesilit și neforțat de nimeni.-

Sublocot.rez.ss.Walter I.Paul

București,11 Septembrie 1947.

II

11 sept 947

00240

DECLARATIE

Subsemnatul WALTER I. PAUL sublocot.rez. în continuarea declaraţiilor date anterior, declar următoarele:

1.- Care a fost scopul înfiinţării secţii de informaţii ?

A fost numit de către Dl.Col.Stoika Stefan, Dl.Col.Dumitrescu Const. spre a face în fiecare şedinţă o cronică săptămânală a evenimentelor externe, deoarece majoritatea membrilor la înfiinţarea secţiei erau pensionari n'aveau radio şi nu cumpărau ziare. Deci cronica făcută de Dl.Col.Dumitrescu era un punct de divertisment după ora de şedinţă care în general era plicticoasă. La îmbolnăvirea Dlui Col.Dumitrescu, simţindu-se lipsa acestei cronici Dl.Col.Stoika Stefa m'a însărcinat pe mine s'o fac. Lucru ce l'am executa în timpul lipsei Dlui Col.Dumitrescu.-

2.- Care a fost scopul real urmărit de secţi de informaţii ?

Afară de cele expuse mai sus nu cunosc alt scop, deoarece mie personal nu mi s'a spus nimic de către Col.Dumitrescu sau ceilalţi membrii din comitete de direcţie.-

3.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu făcea cu obiectivitate cronica externă ?

Dl.Col.Dumitrescu după expunerea evenimentelor din cursul săptămânii trecea la un comentar al celor întâmplate, comentarii ce erau extrase din comentariile ziarelor sau posturilor de radio străin sau româneşti.- De multe ori s'ar fi părut că comentariul era părtinitor, dar lucrul nu atrăgea important deoarece de multe ori chiar în ziarul "Scânteia" apăreau reproduceri din comentariile posturilor de radio străin cari criticau una din cele trei mari puteri.

4.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu în cronicele sa ataca U.R.S.S.? N'am putut să-mi trag o concluzie ca

E.F.

..//..

002411

precizie deoarece in unele şedinţe se comenta favorabil politica Anglo-Americanilor iar în altele se lăuda politica U.R.S.S. Făcând însă un bilanţ s'ar părea totuşi că balanţa era mai favorabilă Anglo-Americanilor.-

5.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu în cronicile sale favoriza pe Anglo-Americani ?

In majoritatea cazurilor Da.-

Ex. Comenta favorabil notele diplomatice trimise de guv.Englez şi American guvernului nostru.

Arata că P.N.T.era privit cu simpatie de către Anglo-Americani.-

In unele cazuri însă Nu.

Ex. La fixarea condiţiilor de pace,critică atitudinea Anglo-Americanilor în ce-ace priveşte unele puncte ce ne erau impuse,unde eram susţinuţi de U.R.S.S.-

6.- Dacă secţia informaţii a ţinut şedinţe restrânse în afară de cele ţinute în sediul din Str. Clemenceau ?

N'am auzit niciodată ca această secţie să se fi întrunit vreodată nici măcar la sediu,dar nicidecum în altă parte.-

7.- Dacă se aduceau informaţii dela unităţile militare felul informaţiiloe şi de către cine anume erau aduse ?

N'am auzit niciodată pe cineva care să aducă informaţii dela unităţile militare,şi chiar de ar fi fost aşa nu le-ar fi adus în chipul ca noi să ştim ceva.-

De altfel eu nu am participat efectiv l toate şedinţele.-

8.- S'a făcut cronica evenimentelor interne la şedinţele ţinute la sediul din Clemenceau ?

Nu s'a făcut niciodată şi nici n'am auzit pe cineva că s'ar intenţiona să se facă o asemenea cronică.-

9.- Cine anume a desemnat pe un maior să fa că cronica internă (numele maiorului şi arma) ?

Nu cunosc că s'ar fi desemnat cineva

pentru o asemenea misiune, bănuesc însă că era desemnat de către preşedinte sau vice preşedinte pentru a nu se risca ca să se difuzeze de către secţia de informaţii cele culese de către acesta.-

10.- Ce ştii despre Generalul Gheorghieş?

Il cunosc dela Cluj de prin anul 1936-37 când era la C.VI.A. Era o fire închisă şi nu era agreat de către subalterni. La secţia militară l'am văzut o singură dată cu ocazia alegerii comitetului. La aceste alegeri s'a propus singur dar n'a obţinut decât două voturi.- Am auzit apoi că lucrează direct cu Dl.Mihalache căreia i-a prezentat un plan de organizare a secţiei militare pe ţară şi că, Dl.Mihalache intenţiona să-l numească preşedinte al acestei secţii pe ţară.- Fapt confirmat chiar de dânsul personal, la clubul ofiţerilor de rezervă din Str.Regală, când Dl.General Stoika Grigore, i-a reproşat că a intrat în partid pe poarta din dos,- şi când Dl.General Gheorghieş i-a răspuns "Când tu ai intrat pe poarta din faţa, pentru mine nu mai era loc decât pe cea din dos".

11.- Ce ştii despre Generalul Ilcuş ?

L'am văzut o singură data anul trecut la şedinţa secţiei militare, când era numai în trecere deoarece căuta pe Dl.Mihalache - Ceace m'a determinat să deduc că a lucrat direct cu Dl.Mihalache fără a trece şi face cunoscut şi secţiei noastre despre ce era vorba.-

12.- Ce ştii despre maiorul Pupa ?

L'am văzut anul acesta pentru prima dată, părea mai energic şi de aceia a fost însărcinat să ţină cu o jumătate de oră înainte de începerea şedinţelor întruniri cu toţi ofiţerii din C.D. Fiind solicitat de a lua parte la aceste întruniri la care nu am participat întrucât subsemnatul nu sunt în C.D.

13.- Ce ştii despre maiorul Fetecău ?

L'am văzut la club în repetate rânduri

însă n'am vorbit cu dânsul decât foarte rar.- Nu știu ca dânsul să fi avut vre-o misiune sau vre'o însărcinare specială din partea secției militare.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și o susțin, și o semnez propriu nesilit și neforțat de nimeni.-

Sublocot.rez.ss.Walter I.Paul

Bucureşti, 11 Septembrie 1947.

22 Septembrie 1947

00244

R E F E R A T

Retinutul sub. lt. rezervă WALTER I PAUL de ani 26 , necăcăstorit, domiciliat in Bucuresti str. Ciresului nr. 23.-/ lucrează la un laborator de dentistică din capitală/.-

1.- Este membru al P.N.T. dela 12 APRILIE 1946

2.- Din Aprilie 1946 a activat in secţia militară P.N.T. determinat de motivul că, ar putea fi reintregrat in armată de către P.N.T.

3.- Membru in comitetul de conducere al sectiei militare P'N.T.-

4.- Locţuitorul col. DEMETRESCU seful subsecţiei de informaţie.-

5.- Din ordinul col. STOIKA STEFAN a făcut cronica externă, timp de circa 1 ½ lună in locul col. DEMETRESCU care a fost bolnav.-

6.- A fost numit delegat la o secţie de votare însă nu a luat parte deoarece a fost arestat.-

DECLARA CA

1.- Secţia militară P.N.T. era compusă din 3 subsectii:-

a.- Organizare sub conducerea generalului STOIKA

b.- Juridică sub conducerea generalului ZORZOR

c.- Informatii sub conducerea col. DEMETRESCU

2.- In Octombrie 1946 a fost ales noul comitet:

a.- presedinte general NEGREI

b.- membrii : slt. WALTER şi LAZARESCU plot. maj. Albu şi maestru CAZAN / vezi dec. din 5 Sepz. 1947/

3.- Scopurile pe care le urmăea secţia militară P.N.T.-

a.- Să studieze si să alcătuiască legi şi regulamente privitoare la organizarea armatei române pentru a nu surpinde P.N.T. nepregătit.-

./..

b.- cunoaşterea stării de spirit în armată
c.- propagandă în mijlocul unităţiilor armate
d.- ţinerea la curent cu ordinele militare privitoare la organizarea şi dotarea armatei.-
e.- se urmărea o cât mai mare legătură între partid şi armată,pentru ca partidul să-şi apropie armată şi să poată conta la un moment prielnic.-
f.- Fiecare ofiter de rezervă şi din cadrul disponibil care avea cunoscuţi în activitate s'au a căror unităţi erau în garnizoana respectivă,trebuia să ţină legătură cu aceştia/ vezi dec. din 2 Aug. 1947/
g.- Acţiunea de defăimare a guvernului să fie dusă în special de ofiţerii activi şi apoi de către ofiţerii din cadrul disponibil,a căror unităţi se găsea în localitatea respectivă şi care aveau priză asupra ofiţerilor şi subofiţerilor de care erau cunoscuţi,pentru a se facilita la un moment dat răsturnarea regimului actual.
h.- Ideiile de defăimare şi de instigare inclusiv crearea de nuclee favorabile P.N.T. se făceau dela om la om prin manifeste imprimate pe ascuns de oameni de încredere ce aparţineau tineretului Militar P.N.T. sub conducerea lui MITUS IONESCU,care primea directive dela PENESCU

Elementele de încredere erau : lt. av. SCRIERU, POMPEI COSTICA,TEODORESCU şi plot. ZOTA care dispunea de un gestetner ,multiplicau manifeste şi le difuzau apoi

Directive în această privinţă erau date de conducerea partidului prin col. STOIKA STEFAN,generalii ZORZOR BARBU,STOIKA, NEGREI şi col. STATESCU.-

4.- P.N.T. avea mari speranţe de a prelua conducerea în care scop col. DEMETRESCU avea instrucţiuni pentru ca în cronicele sale urmare de comentarii făcute de el căuta să producă aţâţarea spiritelor contra Marilor Aliaţi şi că P.N.T. va prelua conducerea cu ajutorul anglo-americanilor prin presiuni asupra guvernului,prin note diplomatice,prin constrângeri economice şi chira printr'un ajutor armat. /verzi declaraţia din 7 August 1947/

5.- col. STOIKA a spus la una din sedinţele secţiei că MIHALACHE ar intenţiona să numească pe generalulul GHEORGHIES ca preşedinte al secţiilor militare pe ţară ceace a produs nemulţumiri şi proteste din partea generalului NEGREI,STOIKA, BARBU etc.-

./.

6.- Generalul GHEORGHIES a predat direct lui MIHALACHE un proect de organizare al secţiilor militare pe ţară.-

7.-In preajma alegerilor au fost distribuite manifeste membrilor de către col. STOIKA pentru a fi răspândite la cunoştinţe, iar în cazărmi lăsate pe birouri şi în sertare.-

8.- General ZORZOR şi col. CANTEA au conferenţiat despre"cadrul disponibil " aducând critice în modul cum s'au făcute deblocările în armată,arătând cum ar fi trebuit făcute.-

9.- Sub presidenţia maiorului POPA,cadrul disponibil /tineretul/ ţineau sedinţe cu o jumătate de oră înainte de începerea sedinţele spătămânale.- Dlt. WALTER fiind solicitat să ia parte a refuzat deoarece era în pozişia de rezervă

10.- Cdorul av. MURESETEANU a fost evacuat din sala de şedinţe al secţiei/ Clemenceau/ deoarece a început să insulte pe deputaţii de astăzi.-

11.- Generalul GHEORGHIES şi ILCUSU lucrau direct cu Mihalache.-

COMISAR SEF.-

BABEI GHEORGHE.-

00247

V

9 Sept 1947

copie vezi vol. 6. f 393–396

0248

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Albu P. Gheorghe, născut în anul 1911 luna Februarie ziua 6, in comuna Preajba-Poeni Jud. Vlaşca, fiul lui Petre şi al Nedeliei, absolvent al Scoalei de subofiţeri de geniu din Bucureşti, căsătorit cu Maria Gh. Jegu, am un băiat de 5 ani Marius şi unul de 2 ani Lucreţiu de profesiune pensionar militar avere personală nu am, domiciliat în strada Radu dela Afumaţi nr. 17 Bucuresti declar următoarele.-

Sunt inscris in partidul P.N.T. dela finele lunei Maiu 1946, fiind propus de col. Stoica Stefan, în partid am fost ales membru în comitetul organizţiei militare, activitatea mea era de a asista la sedinţe şi de a învăta felul de a conduce în partid, pe cei nemulţumiţi dinxarmată. Nu am făcut legătură intre organizaţia militară şi altă organizaţie, aceste legaturi erau făcute de către colonelul Stănescu secretar care făcea între organizaţia militară şi celelalte organizaţii, cu Maniu şi Mihalache, precum şi cu Secretarul general al partidului Penescu.-

Mituş Ionescu secretarul lui Penescu şi chiar Penescu, duceau la misiunea anglo-americană note şi memorii de cele petrecute în ţară, aceste a fost spuse de Dl. col. Stoica Stefan intr'o sedinţă inainte de alegerile din anul 1946.-

Partidul naţional ţărănesc, organizase, orgnizaţia militară in scopul de a urma in orice moment, nuclee de intervenţie şi de pază personalităţilor P.N.T.-

Col. Stoica Stefan, in sedinţă ruga pe ofiţerii activi dela unităţi să culeagă informaţiuni şi să le predea la Bir. Informaţii sau dânsului personal.-

Plot. Constantinescu dela M.M. i-a dat Dlui col. Stoica o circulară privitoare la cadrul disponibil prin luna Septembrie 1946.-

./.

Col. Dumitrescu,în cronica externă,exprima părerea că un conflict armat între U.R.S.S. şi anglo-americani, este posibil.-

Părerea col. Dumitrescu era că noi vom fi alături de anglo-americani.-

In ceace priveşte instrucţiunile relative la funcţionarea şi punerea în practică a directivelor org. militare aceştea am auzit pe Dl. col. Stoica şi Gl. Negrei că ei personal le primeau dela Dl. Maniu şi Mihalache.-

Pentru care dau prezenta declaraţie nesilit de nimeni.-

/ss/ Albu P. Gheorghe.-

9bSeptembrie 1947.-

11

9 Sept 1947

copie regi vol. 6. f 393-396.

00250

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Albu P. Gheorghe, născut în anul 1911 luna Februarie ziua 6, în comuna Preajba-Poeni Jud. Vlaşca, fiul lui Petre şi al + Nedeliei, absolvent al Scoalei de subofiţeri de geniu din Bucureşti, căsătorit cu Maria Gh. Jegu, am un băiat de 5 ani Marius şi unul de 2 ani Lucreţiu de profesiune pensionar militar avere personală nu am, domiciliat în strada Radu dela Afumaţi nr. 17 Bucureşti declar următoarele.-

Sunt inscris in partidul P.N.T. dela finele lunei Maiu 1946, fiind propus de col. Stoica Ştefan, în partid am fost ales membru în comitetul organizaţiei militare, activitatea mea era de a asista la sedinţe şi de a învăţa felul de a conduce în partid, pe cei nemulţumiţi din armată. Nu am făcut legătură intre organizaţia militară şi altă organizaţie, aceste legaturi erau făcute de către colonelul Stănescu secretar care făcea între organizaţia militară şi celelalte organizaţii, cu Maniu şi Mihalache, precum şi cu Secretarul general al partidului Penescu.-

Mituş Ionescu secretarul lui Penescu şi chiar Penescu, duceau la misiunea anglo-americană note şi memorii de cele petrecute în ţară, aceste a fost spuse de Dl. col. Stoica Stefan intr'o sedinţă inainte de alegerile din anul 1946.-

Partidul naţional ţărănesc, organizase, organizaţia militară in scopul de a urma in orice moment, nuclee de intervenţie şi de pază personalităţilor P.N.T.-

Col. Stoica Stefan, in sedinţă ruga pe ofiţerii activi dela unităţi să culeagă informaţiuni şi să le predea la Bir. Informaţii sau dânsului personal.-

Plot. Constantinescu dela M.N. i-a dat Dlui col. Stoica o circulară privitoare la cadrul disponibil prin luna Septembrie 1946.-

./.

Col. Dumitrescu, în cronica externă, exprima părerea că un conflict armat între U.R.S.S. şi anglo-americani, este posibil.-

Părerea col. Dumitrescu era că noi vom fi alături de anglo-americani.-

In ceace priveste instrucţiunile relative la funcţionarea şi punerea în practică a directivelor org. militare acestea am auzit pe Dl. col. Stoica şi Gl. Negrei că ei personal le primeau dela Dl. Maniu şi Mihalache.-

Pentru care dau prezenta declaraţie nesilit de nimeni.-

/ss/ Albu P. Gheorghe.-

9bSeptembrie 1947.-

V

11 sept 947

copie vezi vol. 6. f 397, 398

0252

DECLARATIE

Subsemnatul Albu P. Gheorghe in continuare declar:

- am auzit pe Dl. col Pancu spunând că fuga lui Mihalache ar fi în legătură cu o înțelegere avută între conducerea P.N.T. şi anglo-americani.-

-Tot Dl. Colonel Pancu spunea că legături intre conducerea P.N.T. şi anlo-americani a existat intrucât s'a văzut protestările facute de misiunile anglo-americane din România către guvernul Român.-

Pentru care dau prezenta nesilit de nimeni.-

/ss/. Albu P. Gheorghe,

11 Septembrie 1947.-

II

11 sept 1947

copie rezi vol. 6. f 397,398.

0253

DECLARATIE

Subsemnatul Albu P. Gheorghe in continuare declar:

- am auzit pe Dl. col Pancu spunând că fuga lui Mihalache ar fi în legătură cu o înțelegere avută între conducerea P.N.T. şi anglo-americani.-

-Tot Dl. Colonel Pancu spunea că legături intre conducerea P.N.T. şi anlo-americani a existat intrucât s'a văzut protestările facute de misiunile anglo-americane din România către guvernul Român.-

Pentru care dau prezenta nesilit de nimeni.-

/ss/ Albu P. Gheorghe,

11 Septembrie 1947.-

00254

6 Sept 1947
copie vezi vol. 6. f 428-431.
255

DECLARATIE

Subsemnatul CAZAN I THEODOR, născut in anul 1917 luna Ianuarie ziua lo in comuna Bucuresti str. Minotarului nr ? fiul lui Ioan si al Elena, absolvent al Scoalei Militare de ofiteri si Mestrii din aviaţie, divorţat ; am un copil de 7 ani numit Cornelia ; judecat de Curtea Martială C.II C. in anul 1946 pentru crimă de inaltă trădare şi achitat cu unanimitate, de profesiune maestru radio-electro tehnician, in rezervă dela data de 15 Februarie 1946, cu domiciliul actual in Bucuresti str. Preotul Bidoianu 4 declar următoarele :

Sunt inscris in P.N.T. dela sfârsitul lunei August 1946.-

Activitatea mea sa rezumat la faptul că am luat parte la câteva sedinţe. In general in număr de 11-12 sedinţe.-

Inainte de alegeri, am fost ales membru in comitetul C.P.M.-ului in care calitate am luat parte numai la sedinţa de alegeri a presedintelui C.P.M-ului.-

Presedinte a fost ales, sub presiunea de a nu primi postul de presedinte de onoare Generalul Negrey.-

Au fost aleşi trei vice-presedinti, generalul ZORZOR VASILE, generalul BARBU şi colonelul STOICA STEFAN. Secretar a fost numit Colonelul Stănescu.-

Dintre toţi membri acestui comitet, cei mai activi erau : generalul Negrei, care lua legătura cu Dl. MANIU si spunea că a fost Presedintele organizaţiei de Vâslui. Colonelul STOICA STEFAN, care şi-aducea merite că el a pus baza C.P.M.-ului.-

Colonelul STOICA STEFAN pretindea că scopul formării C.P.M-ului estede a pregăti organizarea armatei comform stipulaţiunilor Tratatului de Pace, in vederea venirii la putere.-

./.

Colonelul Dumitrescu care făcea comentariul situaţiei internaţionale spunea că un război cu U.R.S.S.-ul este iminent, De fapt toate comentariile Colonelului Dumitrescu, erau indreptate contra U.R.S.S.-ului

Ideea formării C.P.M.-ului am auzit pe Dl. BOILA că a fost emisă de Penescu, care i-a trimis-o lui Mihalache care a aprobat-o cu toate că membrii adunării permanente au fost contra.-

In ceace priveste lărgimea C.P.M-ului acesta a luat fiinţă in felul următor. A fost format pe capitală, apoi s'a luat hotărârea de a se forma C.P.M. pe localităţi / cam in luna Fenruarie 1947/ urmând ca, colonelul STOIKA STEFAN să ia organizaţia C.P.M.-ului pe Capitală, in timp ce Dl. general NEGREI, rămâne presedinte al C.P.M.-ului pe intreaga ţară, până la formarea C.P.M. pe localităţi, când urma să se aleagă alt comitet.-

După alegeri, cam prin luna Februarie, am auzit pe colonelul STOIKA STEFAN că a primit o copie după un ordin, in care se stipula observarea personalului activ ce urmau să fie trecuţi in cadrul disponibil.-

Cu această ocazie a propus tuturor ofiterilor activi cari au prieteni pela BiroulAdjutanturei, să răsfoiască printre hârtiile venite cu scopul de a culege informaţiuni.-

Inainte de alegeri cu două trei zile, am văzut nişte tineri si tinere făcând tabele cu numele si numărul Biroului. Populatiei, a persoanele ce venise să reclame să nu sunt trecuţi in listele electorale; aceste tabele ni s'a spus că vor fi inaintate americanilor cari eventual va interveni să li se elibereze certificate de alegători.-

Tot in acea noapte, rămânând la sediul din str. Clemenceau a venit un individ bătut. Un oarecare HALBU, care vorbea limba engleză, a chemat telefonic, doi reporteri americani cari au fotografiat individual malestat.-

Pentru care dau prezenta declaratie nesilit de nimeni .-

/ss/ Maestru CAZAN THEODOR

6 Septembrie 1947.-

VI

6 sept 947 00257

copie vezi vol. 428 – 431.

DECLARAŢIE

Subsemnatul CAZAN I THEODOR, născut in anul 1917 luna Ianuarie ziua 10 in comuna Bucuresti str. Minotarului nr 7 fiul lui Ioan si al Elena, absolvent al Scoalei Militare de ofiteri si Mestrii din aviaţie, divorţat ; am un copil de 7 ani numit Cornelia ; judecat de Curtea Martial C.II C. in anul 1946 pentru crimă de inaltă trădare şi achitat cu unanimitate, de profesiune maestru radio-electrotehnician, in rezervă dela data de 15 Februarie 1946, cu domiciliul actual in Bucuresti str. Preotul Bidoianu 4 declar următoarele :

Sunt inscris in P.N.T. dela sfârsitul lunei August 1946.-

Activitatea mea se rezumat la faptul că am luat parte la câteva sedinţe. In general in număr de 11-12 sedinţe.-

Inainte de alegeri, am fost ales membru in comitetul C.P.M.-ului in care calitate am luat parte numai la sedinţa de alegeri a presedintelui C.P.M-ului.-

Presedinte a fost ales, sub presiunea de a nu primi postul de presedinte de onoare Generalul Negrey.-

Au fost aleşi trei vice-presedinti, generalul ZORZOR VASILE, generalul BARBU şi colonelul STOICA STEFAN. Secretar a fost numit Colonelul Stănescu.-

Dintre toţi membri acestui comitet, cei mai activi erau : generalul Negrei, care lua legătura cu Dl. MANIU si spunea că a fost Presedintele organizaţiei de Văslui. Colonelul STOICA STEFAN, care şi-aducea merite că el a pus baza C.P.M.-ului.-

Colonelul STOICA STEFAN pret indea că scopul formării C.P.M-ului estede a pregăti organizarea armatei conform stipulaţiunilor Tratatului de Pace, in vederea venirii la putere.-

./.

Colonelul Dumitrescu care făcea comentariul situației internaționale spunea că un război cu U.R.S.S.-ul este iminent, De fapt toate comentariile Colonelului Dumitrescu, erau indreptate contra U.R.S.S.-ului

Ideea formării C.P.M.-ului am auzit pe Dl. BOILA că a fost emisă de Penescu, care i-a trimis-o lui Mihalache care a aprobat-o cu toate că membrii adunării permanente au fost contra.-

In ceace priveste lărgimea C.P.M-ului aceasta a luat ființă in felul următor. A fost format pe capitală, apoi s'a luat hotărârea de a se forma C.P.M. pe localități / cam in luna Fenruarie 1947/ urmând ca, colonelul STOIKA STEFAN să ie organizația C.P.M.-ului pe Capitală, in timp ce Dl. general NEGREI, rămâne presedinte al C.P.M.-ului pe intreaga tară, până la formarea C.P.M. pe localități, când urma să se aleagă alt comitet.-

După alegeri, cam prin luna Februarie, am auzit pe colonelul STOIKA STEFAN că a primit o copie după un ordin, in care se stipula observarea personalului activ ce urmau să fie trecuți in cadrul disponibil.-

Cu această ocazie a propus tuturor ofiterilor activi cari au prieteni pela BiroulAdjutanturei, să răsfoiască printre hârtiile venite cu scopul de a culege informațiuni.-

Inainte de alegeri cu două trei zile, am văzut niște tineri si tinere făcând tabele cu numele si numărul Biroului Populatiei, a persoanele ce venise să reclame să nu sunt trecuți in listele electorale; aceste tabele ni s'a spus că vor fi inaintate americanilor cari eventual va interveni să li se elibereze certificate de alegători.-

Tot in acea noapte, rămânând la sediul din str. Clemenceau a venit un individ bătut. Un oarecare HALBU, care vorbea limba engleză, a chemat telefonic, doi reporteri americani cari au fotografiat individual malestat.-

Pentru care dau prezenta declaratie nesilit de nimeni .-

/ss/ Maestru CAZAN THEODOR

6 Septembrie 1947.-

VI

7 sept - 1947

copie vezi vol. 6. f 432 - 435,

00259

DECLARATIE

Subsemnatul CAZAN I THEODOR, in continuare declar următoarele :

Discutând cu Dl. colonel Stătescu mi-a comunicat că intr'o sedinţă restrânsă a Comisiei de organizare a armatei, colonelul Stoica Stefan a dat citire unui proect de organizare a armatei peste graniţă, in Franţa. Au fost de faţă şi generalul Vasilescu Gheorghe şi Căpitanul Zaharia, când s'a dat citire acestui proect.-

Intr'o sedinţă a Organizaţiei Profesionale Militare, înainte de ţinerea alegerilor Colonelul Dumitrescu a ţinut o cronică externă în care a atacat vehement U.R.S.S. In acest timp, maiorul Fetecău s'a ridicat şi-a cerut să fie oprite astfel de discuţi şi comentării cu caracter exploziv la adresa U.R.S.S.-ului spunând că dacă se aude aceste lucruri vor fi arestaţi pe loc. In acelaş timp m'am dus şi eu la colonelul Stoenescu, apoi la General Negrei şi colonel Stoica Stefan in timpul sedinţei, cerând ca pe viitor toate cuvântările să comentările să fie supuse unei cenzuri. Lucru care a fost admis şi comunicat în aceiaş sedinţă.-

Stând de vorbă cu colonelul Dumitrescu, acesta, printre altele mi-a spus că fiind in casa Dl. Maniu .

Acum doi ani, în prezenta Dlui Popescu Mehedinţi l-a auzit pe acesta întrebând pe Dl. Maniu, când sosesc cele două divizii de aeropurtate? Nu am întrebat ce răspuns a primit Dl. Popescu Mehedinţi.-

Dl. col. Stătescu, mi-a afirmat că Dl. Mihalache a fost transportat dela Topoloveni in Capitală cu ocazia încercării de fugă, cu o ambulanţă a Societăţii de Salvare, de către căpitanul Zaharia.-

Generalul Zorzor a elaborat statutul organizaţiei Profesionale Militare. Colonelul Stoica Stefan interpreta în sedinţe, cum trebuia să fie aplicat acest statut.-

Organizaţia Profesională Militară era condusă de Dl. General Negrei care ţinea legătura directă cu Dl. Maniu.

./.

7 Sept 1947

00260

După 5 minute a apărut Dl. general Negrei care mi-a adresat câteva cuvinte şi m'a întrebat dacă a venit Dl. Maniu. Primind răspunsul afirmativ,mi-a spus că pleacă sus la secretariat căci are şedinţă cu Dl. Maniu. Cu această ocazie, Dl. Maniu a venit însoţit de Dl. Ing. Ghica.-

Colonelul Stoica a comunicat membrilor şi preşedinţilor de organizaţie militară din provincie,să trimită corespondenţa secretă prin curieri speciali,căci prin poştă oficială poate fi interceptată. Această comunicare s'adat în şedinţa publică,când veniseră cei din provincie.-

Planul de Organizare a armatei urma să fie aplicat imediat ce partidul N.T. ar fi venit la putere,aşa încât evenimentele să nu-i surprindă,nepregătiţi. Aceasta chiar dar ar fi fost armatele sovietice în Ţară.-

Slt. Walter mi-a spus că xxxxxxx generalul Gheorghieş a făcut un plan de Organizare a armatei care a fost supus aprobării Dlui Mihalache,cu scopul de a obţine,de către generalul Gheorghieş,postul de preşedinte al Organizaţiei Profesionale Militare pe Ţară. Din această cauză existau neînţelegeri între generalul Gheorghieş,pe deoparte şi generalul Negrei cu col. Stoica Ştefan,pe de altă parte.-

Intr'o seară,plecând dela şedinţă col. Stoenescu, destăinui că la percheziţia ce i s'a făcut,înainte de alegeri nu i s'a făcut,înainte de alegeri, nu i s'a găsit nimic pentrucă toată arhiva a fost pusă la loc sigur. Nu mi-a spus însă unde.-

Dl. col. Stătescu,m-a informat că generalul Negrei dase dispoziţie colonelului Stoica Ştefan,să ardă toată arhiva ce priveşte Organizaţia Militară.-

Pentru care dau prezenta declaraţie,nesilit de nimeni.-

7 Septembrie 1947 /ss/ Maestru Cozan Th.-

7 sept 1947

Copii vezi vol. 6 f 436, 437

000261

DECLARATIE

Subsemnatul CAZAN I THEODOR, in continuare delcar următoarele :

Discutând cu Dl. colonel Stătescu mi-a comunicat că intr'o sedinţă restrânsă a Comisiei de organizare a armateĭ, colonelul Stoica Stefan a dat citire unui proect de organizare a armatei peste graniţă, in Franţa. Au fost de faţă şi generalul Vasilescu Gheorghe şi Căpitanul Zaharia, când s'a dat citire acestui proect.-

Intr'o sedinţă a Organizaţiei Profesionale Militare, înainte de ţinerea alegerilor Colonelul Dumitrescu a ţinut o cronică externă în care a atacat vehement U.R.S.S. In acest timp, maiorul Fetecău s'a ridicat şi-a cerut să fie oprite astfel de discuţi şi comentării cu caracter exploine la adresa U.R.S.S.-ului spunând că dacă se aude aceste lucruri vor fi arestaţi pe loc. In acelaş timp m'am dus şi eu la colonelul Stoenescu, apoi la General Negrei şi colonel Stoica Stefan in timpul sedinţei, cerând ca pe viitor toate cuvântările să comentările să fie supuse unei cenzuri- Lucru care a fost admis şi comunicat în aceiaş sedinţă.-

Stând de vorbă cu colonelul Dumitrescu, acesta, printre altele mi-a spus că fiind in casa Dl. Maniu .

Acum doi ani, în prezenta Dlui Popescu Mehedinţi l-a auzit pe acesta întrebând pe Dl. Maniu, când sosesc cele două divizii de aeropurtate? Nu am întrebat ce răspuns a primit Dl. Popescu Mehedinţi.-

Dl. col. Stătescu, mi-a afirmat că Dl. Mihalache a fost transportat dela Topoloveni in Capitală cu ocazia încercării de fugă, cu o ambulanţă a Socetăţii de Salvare, de către căpitanul Zaharia.-

Generalul Zorzor a elaborat statutul organizaţiei Profesionale Militare. Colonelul Stoica Stefan interpreta în sedinţe, cum trebuie să fie aplicat acest statut.-

Organizaţia Profesională Militară era condusă de Dl. General Negrei care ţinea legătura directă cu Dl. Maniu.

./.

După 5 minute a apărut Dl. general Negrei care mi-a adresat câteva cuvinte şi m'a intrebat dacă a venit Dl. Maniu. Primind răspunsul afirmativ,mi-a spus că pleacă sus la secretariat căci are şedinţă cu Dl. Maniu. Cu această ocazie, Dl. Maniu a venit însoţit de Dl. Ing. Ghica.-

Colonelul Stoica a comunicat membrilor şi preşedinţilor de organizaţie militară din provincie,să trimită corespondenţa secretă prin curieri speciali,căci prin poştă oficială poate fi interceptată. Această comunicare s'adat în şedinţa publică,când veniseră cei din provincie.-

Planul de Organizare a armatei urma să fie aplicat imediat ce partidul N.T. ar fi venit la putere,aşa incât evenimentele să nu-i surprindă,nepregătiţi. Aceasta chiar dar ar fi fost armatele sovietice în Ţară.-

Slt. Walter mi-a spus că xxxxxxx generalul Gheorghieş a făcut un plan de Organizare a armatei care a fost supus aprăbării Dlui Mihalache,cu scopul de a obţine,de către generalul Gheorghieş,postul de preşedinte al Organizaţiei Profesionale Militare pe Ţară. Din această cauză existau neînţelegeri intre generalul Gheorghieş,pe deoparte si generalul Negrei cu col. Stoica Stefan,pe de altă parte.-

Intr'o seară,plecând dela şedinţă col. Stoenescu, destăinui că la percheziţia ce i s'a făcut,inainte de alegeri nu i s'a făcut,inainte de alegeri, nu i s'a găsit nimic pentrucă toată arhiva a fost pusă la loc sigur. Nu mi-a spus insă unde.-

Dl. col. Stătescu,m-a informat că generalul Negrei dase dispoziţie colonelului Stoica Stefan,să ardă toată arhiva ce priveşte Organizaţia Militară.-

Pentru care dau prezenta declaraţie,nesilit de nimeni.-

7 Septembrie 1947 /ss/ Maestru Cazan Th.-

II

10 IX 947

copii văzi vol. 6 f 436, 437.

00263

DECLARATIE

Subsemnatul Cazan I Theodor, in continuare declar următoarele :

In comitet am fost ales, deoarece in statute spunea că trebuie să facă parte şi un subofiţer şi un maestru. Fiind numai doi maeştri în sală şi cum eram mulţi aviatori prezenţi, ce mă cunoşteau, m'au ales pe mine, in urma propunerii de candidare ce-a făcut-o Dl. general Negrei. Col. Dumitrescu Ctin făcea cronica externă în scopul de a ţine mereu moralul ridicat, în vederea apropierei cu anglo-Americani. Am dedus acest lucru, din afirmaţia sa că Politica Anglo-Americană este, politica spre care trebuie să se dirijeze partidul National-Tărănesc, indepartându-se de U.R.S.S.-

Intr'una din sedinaţele inânte de alegeri am auzit pe Dl. Col. Stoica Stefan, că pentru orice aventualitate este bine să se ştie oamenii pe care putem conta în unităţi, să fie grupaţi în orice moment, să se cunoască bine unii pe alţii şi să ia contact cât mai des unii cu alţii, astfelîncât să fie gata oricând pentru orice eventualitate. Nu pot preciza ce se înţelegea prin cuvintele : " pentru orice eventualitate".-

Deasemeni Dl. col. Stoica Stefan a recomandat în şedinţă, să se culeagă informaţiuni asupra intregului armament aflat în unităţi.-

Colonelul Stoica Stefan, îndemna pe ofiţerii şi subofiţerii activi şi din cadrul disponibil să recruteze cât mai mulţi membri, dinre cei nemulţumiţi sau cei ce se cred nedreptăţiţi pentrucă organizaţia Profesională Militară luptă pentru drepturile lor şi pentru recâştigarea drepturilor lor. Mai ales din cadrele active ale armatei, care au acces în cazărmi şi poate face propagandă printre ostaşi şi poate aduce informaţiuni preţioase partidului.-

Pentru care dau prezenta declaraţie, nesilit de nimeni.- lo.IX.1947.- /ss/ Maestru Th. Cazan

VI-a

11 Sept 1947

Copie vezi vol. 6. f 438, 439.

00264

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cazan I. Theodor, în continuare declar următoarele :

General Vasilescu mi-a spus că col. Galin şi col. Plesnilă sunt căutaţi ca făcând parte din primul comitet al organizaţiei Profesionale Militare. Că pe col. Galin nu-l cunoaşte, nici pe col. Plesnilă care a facut parte din comitet, pentrucă sunt trei fraţi, insă spunea că a auzit că intr'adevăr au făcut parte din primul comitet. Nu mi-a spus dela cine a auzit.-

Intr'o şedinţă col. Stoica Stefan a arătat părerea Dlui Maniu, că pe Cercul Profesional Militar pune mare bază, ca fiind format din foşti ofiţeri, oameni de cuvânt şi acţiune, oameni cărora dacă le încredinţezi un secret ştiu să-l pastreze, iar dacă le dă o însărcinare o duc la bun sfârşit.-

Intr'una din şedinţele col. Stoica Stefan a spus că a primit o copie după un ordin care de dispoziţiuni de a se observa purtarea ofiţerilor şi subofiţerilor trecuţi pe tabelul de trecere în cadrul disponibil. Totodată a invitat pe ofiţerii activi, ce au prieteni în Biroul Adjuntaturei, să intre la ei şi să-şi arunce ochii prin corespondenţă, spre a culege informaţiuni ce ar putea fi de un real folos partidului.-

Pentru care dau prezenta declaraţie nesilit de nimeni .-

/ss/ Maestru Cazan Th.

11 Septembrie 1947.-

V

11 sept 947.

copie vezi vol. 6. f 438, 439. 00265

DECLARATIE

Subsemnatul Cazan I. Theodor, în continuare declar următoarele :

General Vasilescu mi-a spus că col. Galin şi col. Plesnilă sunt căutaţi ca făcând parte din primul comitet al organizaţiei Profesionale Militare. Că pe col. Galin nu-l cunoaşte, nici pe col. Plesnilă care a făcut parte din comitet, pentrucă sunt trei fraţi, însă spunea că a auzit că intr'adevăr au făcut parte din primul comitet. Nu mi-a spus dela cine a auzit.-

Intr'o sedinţă col. Stoica Stefan a arătat părerea Dlui Maniu, că pe Cercul Profesional Militar pune mare bază, ca fiind format din foşti ofiţeri, oameni de cuvânt şi acţiune, oameni carora dacă le încredinţezi un secret ştiu să-l păstreze, iar dacă le dă o însărcinare o duc la bun sfârşit.-

Intr'una din sedineţele col. Stoica Stefan a spus că a primit o copie după un ordin care da dispoziţiuni de a se observa purtarea ofiţerilor şi subofiţerilor trecuţi pe tabelul de trecere în cadrul disponibil. Totodată a invitat pe ofiţerii activi, ce au prieteni în Biroul Adjuntaturei, să intre ăă ei ţi să-şi arunce ochii prin corespondenţă, spre a culege informaţiuni ce ar putea fi de un real folos partidului.-

. Pentru care dau prezenta declaraţie nesilit de nimeni .-

/ss/ Maestru Cazan Th.

11 Septembrie 1947.-

00266

16 Iulie 1947

00267

D E C L A R A T I U N E

Subsemnatul GH.POPP, cu privire la activitatea mea din ziua de 5 Iulie 1947 şi următoarele, declar următoarele :

După cât mă ajută memoria, în acest răstimp am luat parte la vre-o trei sau patru şedinţe ale Comisiunii P.N.T., formată pentru asanarea financiară şi îmbunătăţirea redacţională a ziarului " Dreptatea ", comisiune prezidată de Dl. Ing. St. Mihăescu şi având membrii şi pe D-nii prof.Gh.Zane, I. Hudiţă şi subsemnatul.- Comisiunea e proectată să ia locul actualului consiliu de administraţie al Societăţii " Dreptatea " şi şi-a început activitatea încă înainte de această schimbare formală.- In acest interval, am vizitat pe Dl. Maniu împreună cu persoanele de mai sus, spre a-i raporta starea de fapt a ziarului şi am mai fost la D-sa, mi se pare, o zi, două mai târziu, când am luat parte la o consfătuire cu vre-o 7-8 persoane, chemate să discute modul de contribuţie a partidului naţional ţărănesc la comemorarea centenarului revoluţiei din 1848-1849 din ţară şi din Principate.-

Am vizitat în sfârşit în ziua de Duminică 13 luna curentă, pe Dl. Iulie Maniu, cu care am avut o convorbire de zece minute maximum, aşa cum am precizat în declaraţia mea anterioară, dată D-lui Comisar şef Popa.-

La Dl. Maniu (în casa D-lui Dr. Jovin) am găsit pe Dl. Coposu şi Serban Ghika.- La sosirea mea, dl. Coposu mi-a spus că Dl. Maniu are o vizită, încât am fost obligat să aştept vreo 20-30 minute.- Nu am văzut însă aceste persoane care au plecat, deoarece mă aflam în altă cameră.-

După plecarea lor, Dl. Coposu a venit să-mi comunice că Dl. Maniu mă aşteaptă.-

.//.

La plecare am eşit pe uşa din faţă care d[illegible] direct în Bulevardul Dacia,fără a mai trece pe unde am intrat.-

00268

Bucureşti,16 Iulie 1947.-

ss/. Gh. POPP

5 Aug 1947

00269

DECLARATIE

Subsemnatul Gh POPP, de profesiune ziarist, domiciliat Splaiul Unirii 5,născut in comuna Pòiana Sărată / Treis scaune/ căsătorit,fără copii,serviciul militar satisfăcut,nu am fost condamnat,membru in Delegatia Permanentă a P.N.T. / MANIU,fiind interogat declar următoarele :

Am auzit dela alti membri ai P.N.T. că Dl GAFENCU ar fi cerut instructiuni dela P.N.T. cu privire la comportarea grupului românilor din Franta la Conferinţa Păcii din Paris din anul 1946. In aceste instructiuni ar fi fost si unele indrumări pentru a se sustine de către acest grup cauza inapoieră Basarabiei si Bucovinei de nord. Acest lucru nu s'a discutat in sedintele Delegatiei Permanente ci intr'un grup de prieteni,compus din I HUDITA,ST. MIHAESCU si altii impreună cu mine, in cursul anului 1946.

Mai recent,intr'o sedintă a Delegatiei Permanente,ni s'a adus la cunostinţă actiunea grupului de mai sus / CRETEANU GAFENCU TILEA etc./ actiunea care mi se pare că este paralelă cu actiunea Pertidului N.T. Cu această ocazie s'a constatat că in ultimul timp activitatea lui este mai redusă decât la Conferinta Păcii.

In ceace priveste legăturile conducerii P.N.T. cu misiunile anglo-americane aceste contacte au fost intretinute de dnii IULIU MANIU,I MIHALACHE, M POPOVICI, PENESCU şi SERDICI.

Stiu deasemenea că intre P.N.T. şi P.N. Liberal /BRATIANU/ si Partidul Social Democrat condus de Dl TITEL PETRESCU există o actiune politică comună in scopul de a răsturna guvernul şi de a instaura un regim democratic adevărat,asa cum il intelege P.N.T.

Aceasta imi este declaratia pe care o sustiu şi o semnez propriu, /ss/ Gh. POPP

Buc. 5 Aug. 1947.-

5 Aug 1947

00270

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP, în continuare declar următoarele cu privire la cunoştinţa mea cu dl.general STEFANESCU.

Am făcut cunoştinţă cu dl.general, prin anul 1942 sau 1943, la o masă dată de Cooperativa Refugiaţilor Ardeleni care avea la Obor o secţie de vânzare a peştelui.

Dl.general STEFANESCU, a participat fiind invitat în calitate sa de inspector al pieţii, calitate pe care o avea sub regimul Antonescu, iar subsemnatul în calitate de membru în consiliul acelei cooperative, fiind şi eu refugiat, originar din regiunea cedată Ungariei în anul 1940.

La această masă stând din întâmplare lângă/sau alături pe aproape de dl.general/pe atunci colonel/STEFANESCU, D-sa mi-a comunicat că este o victimă a unui act arbitrar al mareşalului Antonescu şi a criticat cu asprime pe acesta şi regimul lui, lucru care mi-a făcut o bună impresie, întrucât militarii pe atunci simpatizau acel regim.-

Dl.Col.STEFANESCU, mi-a cerut voe să-mi vorbească odată despre cazul său şi a venit mai târziu la mine acasă unde mi-a prezentat un memoriu amănunţit despre acest caz personal.

Intrebând ce aş putea să fac eu în această situaţie de simplu opozant cu acest memoriu, neavând nici o putere, el m'a rugat să prezint memoriul dlui MANIU, pentrucă d-sa să vadă ce nedreptăţi se fac în oştire.

Am prezentat dlui MANIU memoriul care nu ştiu dacă a avut timp să-l citească, întrucât primea multe memorii cu diferite chestii şi adesea se mulţumea cu rezumatul oral ce i se făcea . Nu mai ştiu dacă l-am prezentatpe urmă şi pe dl.Col.STEFANESCU personal dlui MANIU, care adesea în asemenea cazuri îmi cerea să-l scutesc pe cât posibil de vizite inutile.

Această cunoştinţă a mea cu dl.Col.STEFANESCU, pe care o uitasem a fost înoită la câtiva ani, când în primăvara

../.

0277

aceasta ,D-sa a venit la mine,de data asta având gradul de general.D-sa spunea că nemulţumirea sa a fost soluţionată, şi d-sa a fost înaintat la gradul de general.De data asta era în uniformă. Cu acest prilej mi-a predat un memoriu amănunţit despre situaţia militară generală,cu rugămintea de a-l prezenta d-lui MANIU. Am citit vre'o 2-3 pagini,după ce aplecat şi am reţinut că după felul cum vedea d-sa lucruri le,situaţia militară între Statele Unite şi U.R.S.S.,nu ar exclude posibilitatea unui conflict.

Când după câteva zile,dl.general m'a întrebat din nou i-am răspuns că am citit memoriul întreg/deşi mărturisec că nu citisem decât 2-3 pagini/şi că e interesant. Mi-a cerut să-l predau dlui MANIU,cu rugămintea de a fi primit.

L-am satisfăcut,dar nu l-am mai condus la dl.MANIU.

D-sa dl.general,mi-a comunicat pe urmă că s'a duş singur acolo.Acest lucru mi l-a comunicat în ziua de Sft. Gheorghe,când a venit să mă felicite.

De atunci nu am mai revăzut pe dl.general STEFANESCU.

Ulterior am întâlnit pe dl.general DRAGANESCU/ în rezervă/ pe care l-am întrebat dacă poate să-mi dea informaţii despre persoana dlui general STEFANESCU.D-sa mi-a spus că nu poate da referinţe prea bune şi mi-a precizat că dl. general STEFANESCU,a avut cu mai mulţi ani în urmă un duel pentru o cucoană,în care duel adversarul /nu mai ţin minte numele/şi-a pierdut viaţa.

Dl.general DRAGANESCU,după informaţia mea, e membru al P.N.T.

Drept care dau prezenta declaraţie pe care o semnez propriu.-

/ss/Gh.Popp

Adaug că părerea nafavorabilă a dlui generalDRAGANESCU,despre dl.general STEFANESCU,am comunicat-o şi dlui I.MANIU,deoarece,d-sa îmi ceruse referinţe.-

/ss/ Gh.Popp

5 August 1947

2 sept 1947.

00272

D E C L A R A T I U N E (Autobiografie)

Subsemnatul Gh.Popp,ziarist,domiciliat în Splaiul Unirii 5 Bucureşti,căsătorit fără copii,născut în comuna Poiana Sărată (Jud.Trei Scaune) în 3 Ianuarie 1883,fiul notarului comunal Gh.Popp,având cinci surori din care două în viaţă, declar următoarele :

Am urmat şcoala primară parte în comuna mea natală, parte la Braşov,liceul în Braşov,iar Universitatea la Budapesta şi Viena /dreptul/.- Am luat doctoratul în drept la Universitatea din Cluj.-MI-am format sub raport intelectual în mare parte sub influenţa culturii şi lecturilor germane din tinereţe,iar sub raportul sentimentelor politice în spiritul ideologiei naţionale a clasei intelectuale româneşti din Transilvania care deşi preţuia limba şi cultura germană, a rămas credincioasă idealurilor româneşti.-Din tinereţe mediul şi familia m'au deprins să-mi iubesc neamul şi Tara,care pe atunciîncă nu era a mea.- (România) şi să preţuesc şi să respect pe omul de jos,pe tărâmul român,temelia vieţii şi forţei noastre ca neam,rezervorul limbii şi naţionalităţii româneşti, bunuri morale ameninţate în clasele de sus prin influenţe străine,atât în Trnsilvania cât şimîn România încă de atunci.-

Deşi mă simţeam la început atras de studiile literare (mă atrăgea mai ales şcoala romantică germană prin Hine pe care l-am citit şi admirat mult şi şcoala romantică franceză prin Musset şi Hugo,cum şi Eminescu şi Vlahuţă) am înţeles din ţinereţe că datoria noastră în Ardeal e de a ne înrola în lupta naţională pentru desrobirea noastră,şi pentru unirea cu Tara mumă.-

Astfel am intrat în politică prin ziaristică,dedicată lupte de deşteptare a masselor româneşti.-

Cel dintâi pas în cariera aceasta a fost un articol trimis ziarului " Tribuna ." din Arad,principalul organ al de luptă al românilor din Transilvania.- Spre surprinderea mea articolul a fost publicat de ziar la loc de cinste, ca prim articol,o încurajare excepţională pentru un student în anul al II-a,întrucât în Ardeal redacţiile erau sub acest raport foarte exigente.- Articolul a apărut în Iulie 1904 şi constitue pentru mine începutul dela care datează activitatea

mea politică.- De atunci,de 43 de ani,am rămas fără întreru-
pere în slujba aceluiaş partid şi a aceleiaşi idei, a democra-
ţiei naţionale româneşti.- Mă ~~în~~ mândresc că acel prim articol
din " Tribuna "a avut ca subiect o comparaţie între Ministrul
de instrucţie al Ungariei de atunci Berzeviczy,şi al României,
Spiru Haret, şi culmina şi culmina n criticarea celui dintâi
şi în elogierea celui de al doilea.-

Am continuat,întâi mult mai rar pe urmă mai des,
colaborarea la " Tribuna ".- In anul 1905 am intrat în redac-
ţie ca corespondent permanent făcând rubrica reportajelor par-
lamentare din Budapesta,iar din 1906 trecând direct în redac-
ţie, la Arad,până în anul 1911,când îmbolnăvindu-mă din cauza
surmenajului la ziar(făceam 3-4 inşi ziarul) şi după o scurtă
activitate la " Foaia Poporului " / Sibiu /am fost nevoit să
mă retrag în satul meu natal spre a mă căuta.-

Aici am stat aproape trei ani de zile suferind de
piept,colaborând însă dela distanţă la " Tribuna " şi, după
dispariţia ei,la " Românul " din Arad, cum şi la " Luceafărul"
/Sibiu/,"Libertatea " /Orăştie/ şi"Gazeta Transilvaniei"
/Braşov /.-

In aceşti ani s'a întâmplat " rebeliunea " publi-
cistică a ziariştilor şi scriitorilor grupaţi în jurul " Tri-
bunei ", conduşi de Octavian Goga,cu care eram atunci în
strânse legături de prietenie.- A trebuit după doi ani de
luptă,să încetăm focul contra conducxrii de partid în urma
intervenţiei lui Constantin Stere,trimes anual la Arad de
Ionel Brătianu spre a restabili unitatea şi disciplina în
partid.- Dl. Iuliu Maniu îmi aminteşte adesea şi acum arti-
colul ce am scris atunci împotriva D-sale,fără a-mi manifesta
însă vre-o supărare.-

In anul 1914,după o cură făcută pe Coasta de Azur
/inainte de isbucnirea războiului/mi-am refăcut sănătatea.-
După prima zi dela declararea războiului adresată Serbiei de
Austro Ungaria,în 17 Iulie 1914,am părăsit clandestin Ungaria
şi venind la Bucureşti,am publicat în " Minerva " cotidian
foarte răspândit pe atunci,primul articol prin care cereau
ca România să intre în acţiune alături de Franţa şi Rusia
împotriva Austro-Ungariei.-In acelaş timp am adresat Marelui
Stat Major o cerere ca să fiu înscris ca voluntar în armata
română,în cazul când România va merge contra Austro-Ungariei
şi Germaniei.-Din nenorocire neutralitatea României s'a pre-
lungit doi ani de zile.-In tot timpul acesta am publicat nu-
meroase articole în " Adevărul " şi " Epoca " în sensul po-

.//

politicii de război contra Austro-Ungariei şi Germaniei, şi am luat parte activă la agitaţia glorioasă a opoziţiei condusă de Nicu Filipescu, şi Teclu Ionescu pentru intrarea în acţiune a României alături de Rusia.-

După intrarea în acţiune a României/August 1916/ am îmbrăcat uniforma armatei române şi am servit la Divizia IV-a ca interpret / deşi cerusem să fiu dat la front/.- In anul 1917 îmbolnăvindu-mă de tifos exantematic, după refacere am fost trimes la Kiev, unde împreună cu D-nii Sever Bocu, Iosif Schiopul şi Filaret Doboş am publicat ziarul " România Mare ".- Scopul ziarului era de a fi răspândit în numeroasele tabere cu prizonieri români din Austro-Ungaria, răspândit în Rusia spre a-i invita să se înroleze ca voluntari în armata română.-Intr'adevăr, numărul lor s'a ridicat până la urmă la circa 40-50.000.-

După instaurarea regimului comunist în Rusia, ziarul nemaiputând să apară, Ucraina şi Kievul fiind ocupate de trupele germane şi austro-ungare, la început m'am refugiat la Moscova, iar după patru luni am reuşit să trec în România.- A fost o călătorie periculoasă prin Ucraina, căci fiind condamnat la moarte ca trădător din anul 1915 în Ungaria, în cazul când autorităţile de ocupaţiune austro-ungare m'ar fi recunoscut aş fi fost îndată executat, precum s'a întâmplat cu mai mulţi sârbi din Ungaria, executaţi la Odess.-

Revenit în ţară în Septembrie 1918 am colaborat scurt timp la " România Nouă " /Chişinău/iar pe urmă trecând la Iaşi, împreună cu alţi doi prieteni am trecut clandestin frontiera spre Ardeal /România încheiase pacea dela Buftea/pentru a începe aici o acţiune revoluţionară împotriva Ungariei, dar în momentul când am ajuns pe pământul Ardealului, trecând nemţii la Năsăud, revoluţia începuse, 28 Oct.1918.- Am luat atunci parte la organizarea " Gărzilor Naţionale " şi la marea Adunare Naţională care la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia a proclamat unirea cu Tara mamă.- La acest apogeu al vieţii întregei mele generaţii am participat şi eu în calitate oficial recunoscută de delegat du drept de vot, în sala mare în care s'a adus marea hotărâre.- Totodată atunci s'a ales un Parlament provizoriu numit : " Marele sfat Naţional ", care a fost votat mai târziu o lege electorală provizorie şi o reformă agrară provizorie pentru Transilvania.- Am fost şi eu proclamat membru al acestui parlament ardelean care a ales primul guvern ardelean " Consiliul Dirigent ".-

După puţin timp am primit împreună cu doi prieteni însărcinarea dată de Dl. Iuliu Maniu, preşedintele Consiliului

.//

Dirigent,de a pleca în anul 1919,subit la Paris pe care efectul propagandei maghiare care,în vederea conferinţei păcii,încerca să salveze Transilvania.- Am activat,cred cu bun rezultat,timp de 6 luni la Biroul de presă român " din Berna " condus cu mult tact şi pricepere de dl. Nic.Petrescu Comnen,patriot de care de atunci m'a legat o sinceră prietenie şi afecţiune.-

Intors în ţară în Noembrie 1918, am fost ales întâia oară în Parlamentul întâi al României Mari,care a trăit numai 4 luni.- La venirea la cârmă a primului guvern Averescu am refuzat să urmez chemarea lui Octavian Goga,de a trece cu el la Averescu,dar fiind bolnăvicios,nu am candidat în alegeri.-

In toate celelalte parlamente /afară de 1931-32 sub Iorga/,m'am ales de cele mai multe ori în opoziţie / de 6 ori din 8/ în parlament,în Jud.Someş,- In ultimele alegeri din 19 Noembrie 1946 nu am reuşit să fiu proclamat.-

In acest timp dintre cele două războaie am luat parte la toate campaniile P.N.T. împotriva Guvernelor Brătianu, Averescu,Iorga.- In anul 1924 sau 1925 am luat atitudine contra acţiunii D-lui A.C.Cuza printr'o serie de articole publicate în " Adevărul " sub titlul de " Intre " democraţie şi " Antisemitism ",iar în alte articole au atacat politica de intoleranţă şovină a regiunilor liberale,mai ales politica antiminoritară a D-lui Dr.C.Angelescu.- In polemicele sale cu mine " Viitorul mă califica în permanenţă ca " bolşevic " " comunist " şi " jidovit " şi chiar stipendiat când de Budapesta când de Moscova.- Ajunsesem astfel să am reputaţia de om de stânga extremă.- In realitate eu am rămas credincios ideologiei mele naţionale,dar nu am înţeles să dau acestei ideologii o interpretare de intoleranţă ci dimpotrivă am ocolit că sensul ei/adevărat este acela de egalitate/ a dreptului naţional pentru toate neamurile fără deosebire.- Orice agresiune în zona de drepturi a altui neam este, după concepţia mea,o negare a adevăratului naţionalism şi nu merită acest nume ci pe acela de imperialism.-

De asemenea în o serie de articole,publicate în " Adevărul " de ai cărui conducători fraţii Graur şi Socor ne-a legat comunitatea de idei,am combătut prin 1933-36 regimul de dictatură,chiar zisă " populară " sau " democratică " e o negaţiune a democraţiei şi periculoasă căci poate duce la război.-

Aceste idei m'au îndepărtat şi de vechiul meu prieten Octavian Goga.- In 1936 fiind ales în parlament în urma unei luptă electorală parţiale crâncene la Hunedoara am avut cu el şi partizanii lui o ciocnire violentă.- Calificându-l drept o

.//.

" lichea politică " deputaţii Robu şi Tilică Ioanid m'au lovit până la sânge.- De atunci am ajuns să nu ne mai salutăm cu Goga pentru care pierdusem ultimul rest de stimă.-

După proclamarea dictaturii Regelui Carol II,P.N.T. fiind desfiinţat,activitatea lui s'a redus mult,dar am continuat ca şi sub Antonescu,să menţinem contactul cu partizanii,atât în judeţul Someş cât şi în restul ţării.- După asasinarea regretatului Virgil Madgearu,Dl.Iuliu Maniu a insistat să primesc funcţia de secretar general al P.N.T..- Am declinat la început propunând pe prietenul meu Ing.St. Mihăescu,dar Dl.Maniu a stăruit spunând că,după pierderea Ardealului de Nord,e nevoe ca acest post să fie deţinut de un ardelean care cunoaşte problema spre a o susţine.- In calitatea aceasta am răspândit în organizaţiile P.N.T. numeroase buletine din informaţiwul timp de 4 ani în cari am alimentat mereu credinţa în victoria finală a Angliei,Rusiei şi St.Unite,asupra lui Hitler am atacat odată cu mare violenţă pe legionari pentru ereziile lor.- Casa mea era pe atunci mereu vizitată,în special de tineretul P.N.T.care simţea nevoia de a primi încurajare şi întărire.- După 23 August am demisionat în Noembrie 1944 din locul de secretar general.-Incă din anul 1938-39 proectam ca la eşirea la pensie a soţiei mele,institutoare, să trec pe linia a /2-a şi a 3-a a luptei politce şi retrăgându-mă la ţară să cultiv cele vre-o 6-7 jugăre de pământ moştenire părintească,trăind mai mult pentru pasiunea lecturilor mele.- Proectam chiar unele lucrări.pe care speram să le public despre " Istoria luptelor naţionale din Transilvania ",despre problema minorităţilor etc.-După 6 Martie 1945 am avut o activitate politică redusă în mod treptat pregătind retragerea care,subită ar fi provocat poate rezistenţa prietenilor.-

Demnităţi : Membru în Delegaţia Permanentă a P.N.T., Deputat în opt legislaturi ; Subsecretar de Stat la Culte în 1930-31 ; Ministrul Cultelor în Noembrie 1944 - 6 Martie 1945 ; Delegat la Conferinţa pentru încheerea Armistiţiului cu Aliaţii în Septembrie 1944 la Moscova unde am semnat Tratatul de Armistiţiu.

ss/.Gh.Popp

Bucureşti 2 Septembrie 1947

VII

2 Sept 1947

00277

DECLARATIUNE (Autobiografie)

Subsemnatul Gh.Popp,ziarist,domiciliat în Splaiul Unirii 5 Bucureşti,căsătorit fără copii,născut în comuna Poiana Sărată (Jud.Trei Scaune) în 3 Ianuarie 1883,fiul notarului comunal Gh.Popp,având cinci surori din care două în viaţă, declar următoarele :

Am urmat şcoala primară parte în comuna mea natală, parte la Braşov,liceul în Braşov,iar Universitatea la Budapesta şi Viena /dreptul/.- Am luat doctoratul în drept la Universitatea din Cluj.-Mi-am format sub raport intelectual în care parte sub influenţa culturii şi lecturilor germane din tinereţe,iar sub raportul sentimentelor politice în spiritul ideologiei naţionale a clasei intelectuale româneşti din Transilvania care deşi preţuia limba şi cultura germană, a rămas credincioasă idealurilor româneşti.- Din tinereţe mediul şi familia m'au deprins să-mi iubesc neamul şi Ţara,care pe atuncifncă nu era a mea.- (România) şi să preţuesc şi să respect pe omul de jos,pe ţăranul român,temelia vieţii şi forţei noastre ca neam,rezervorul limbii şi naţionalităţii româneşti, bunuri morale ameninţate în clasele de sus prin influenţe străine,atât în Transilvania cât şi în România încă de atunci.-

Deşi mă simţeam la început atras de studiile literare (mă atrăgea mai ales şcoala romantică germană prin Hine pe care l-am citit şi admirat mult şi şcoala romantică franceză prin Musset şi Hugo,cum şi Eminescu şi Vlahuţă) am înţeles din tinereţe că datoria noastră în Ardeal e de a ne înrola în lupta naţională pentru desrobirea noastră,şi pentru unirea cu Ţara mumă.-

Astfel am intrat în politică prin ziaristică,dedicată lupte de deşteptare a masselor româneşti.-

Cel dintâi pas în cariera aceasta a fost un articol trimis ziarului " Tribuna " din Arad,principalul organ de luptă al românilor din Transilvania.- Spre surprinderea mea articolul a fost publicat de ziar la loc de cinste, ca prim articol,o încurajare excepţională pentru un student în anul al II-a,întrucât în Ardeal redacţiile erau sub acest raport foarte exigente.- Articolul a apărut în Iulie 1904 şi constitue pentru mine începutul dela care datează activitatea

ses politică.- De atunci, de 43 de ani, am rămas fără întrerupere în slujba aceluiaş partid şi a aceleiaşi idei, a democraţiei naţionale româneşti.- Mă îmi mândresc că acel prim articol din " Tribuna " a avut ca subiect o comparaţie între ministrul de instrucţie al Ungariei de atunci Berzeviczy, şi al României, Spiru Haret, şi culmina şi culmina în criticarea celui dintâi şi în elogierea celui de al doilea.-

Am continuat, întâi mult mai rar pe urmă mai des, colaborarea la " Tribuna ".- In anul 1905 am intrat în redacţie ca corespondent permanent făcând rubrica reportajelor parlamentare din Budapesta, iar din 1906 trecând direct în redacţie, la Arad, până în anul 1911, când îmbolnăvindu-mă din cauza surmenajului la ziar (făceam 3-4 inşi ziarul) şi după o scurtă activitate la " Foaia Poporului " / Sibiu / am fost nevoit să mă retrag în satul meu natal spre a mă căuta.-

Aici am stat aproape trei ani de zile suferind [redacted] colaborând însă dela distanţă la " Tribuna " şi, după dispariţia ei, la " Românul " din Arad, cum şi la " Luceafărul" /Sibiu/, "Libertatea " /Orăştie/ şi "Gazeta Transilvaniei" /Braşov /.-

In aceşti ani s'a întâmplat " rebeliunea " publicistică a ziariştilor şi scriitorilor grupaţi în jurul " Tribunei ", conduşi de Octavian Goga, cu care eram atunci în strânse legături de prietenie.- A trebuit după doi ani de luptă, să încetăm focul contra conducerii de partid în urma intervenţiei lui Constantin Stere, trimes anual la Arad de Ionel Brătianu spre a restabili unitatea şi disciplina în partid.- Dl. Iuliu Maniu îmi aminteşte adesea şi acum articolul ce am scris atunci împotriva D-sale, fără a-mi manifesta însă vre-o supărare.-

In anul 1914, după o cură făcută pe Coasta de Azur /înainte de isbucnirea războiului/ mi-am refăcut sănătatea.- După prima zi dela declararea războiului adresată Serbiei de Austro Ungaria, în 17 Iulie 1914, am părăsit clandestin Ungaria şi venind la Bucureşti, am publicat în " Minerva " cotidian foarte răspândit pe atunci, primul articol prin care ceream ca România să intre în acţiune alături de Franţa şi Rusia împotriva Austro-Ungariei.- In acelaş timp am adresat Marelui Stat Major o cerere ca să fiu înscris ca voluntar în armata română, în cazul când România va merge contra Austro-Ungariei şi Germaniei.- Din nenorocire neutralitatea României s'a prelungit doi ani de zile.- In tot timpul acesta am publicat numeroase articole în " Adevărul " şi " Epoca " în sensul po-

politicii de război contra Austro-Ungariei și Germaniei și am luat parte activă la agitația glorioasă a opoziției condusă de Nicu Filipescu, și Take Ionescu pentru intrarea în acțiune a României alături de Rusia.-

După intrarea în acțiune a României/August 1916/ am îmbrăcat uniforma armatei române și am servit la Divizia IV-a ca interpret / deși cerusem să fiu dat la front .- În anul 1917 îmbolnăvindu-mă [redacted], după refacere am fost trimes la Kiev, unde împreună cu D-nii Sever Bocu, Iosif Schiopul și Filaret Doboș am publicat ziarul " România Mare ".- Scopul ziarului era de a fi răspândit în numeroasele tabere cu prizonieri români din Austro-Ungaria, răspândit în Rusia spre a-i invita să se înroleze ca voluntari în armata română.-Intr'adevăr, numărul lor s'a ridicat până la urmă la circa 40-50.000.-

După instaurarea regimului comunist în Rusia, ziarul nemaiputând să apară, Ucraina și Kievul fiind ocupate de trupele germane și austro-ungare, la început m'am refugiat la Moscova, iar după patru luni am reușit să trec în România.- A fost o călătorie periculoasă prin Ucraina, căci fiind condamnat la moarte ca trădător din anul 1915 în Ungaria, în cazul când autoritățile de ocupațiune austro-ungare m'ar fi recunoscut aș fi fost îndată executat, precum s'a întâmplat cu mai mulți sârbi din Ungaria, executați la Odesa.-

Revenit în țară în Septembrie 1918 am colaborat scurt timp la " România Nouă " /Chișinău/iar pe urmă trecând la Iași, împreună cu alți doi prieteni am trecut clandestin frontiera spre Ardeal /România încheiase pacea dela Buftea/pentru a începe aici o acțiune revoluționară împotriva Ungariei, dar în momentul când am ajuns pe pământul Ardealului, trecând munții la Năsăud, revoluția începuse, 28 Oct.1918.- Am luat atunci parte la organizarea " Gărzilor Naționale " și la marea Adunare Națională care la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia a proclamat unirea cu Țara mamă.- La acest apogeu al vieții întregei mele generații am participat și eu în calitate oficial recunoscută de delegat cu drept de vot, în sala mare în care s'a adus marea hotărâre.- Totodată atunci s'a ales un Parlament provizoriu numit : " Marele sfat Național ", care a fost votat mai târziu o lege electorală provizorie și o reformă agrară provizorie pentru Transilvania.- Am fost și eu proclamat membru al acestui parlament ardelean care a ales primul guvern ardelean " Consiliul Dirigent ".-

După puțin timp am primit împreună cu doi prieteni însărcinarea dată de Dl. Iuliu Maniu, președintele Consiliului

./.

00280

Dirigent, de a pleca în anul 1919, subit la Paris pe care efectul propagandei maghiare care, în vederea conferinței păcii, încerca să salveze Transilvania.- Am activat, cred cu bun rezultat, timp de 6 luni la Biroul de presă român " din Berna " condus cu mult tact și pricepere de dl. Nic. Petrescu Comnen, patriot de care de atunci m'a legat o sinceră prietenie și afecțiune.-

Intors în țară în Noembrie 1918, am fost ales întâia oară în Parlamentul întâi al României Mari, care a trăit numai 4 luni.- La venirea la cârmă a primului guvern Averescu am refuzat să urmez chemarea lui Octavian Goga, de a trece cu el la Averescu, dar fiind bolnăvicios, nu am candidat în alegeri.-

In toate celelalte parlamente /afară de 1931-32 sub Iorga/, m'am ales de cele mai multe ori în opoziție / de 6 ori din 8/ în parlament, în Jud. Someș.- In ultimele alegeri din 19 Noembrie 1946 nu am reușit să fiu proclamat.-

In acest timp dintre cele două războaie am luat parte la toate campaniile P.N.T. împotriva Guvernelor Brătianu, Averescu, Iorga.- In anul 1924 sau 1925 am luat atitudine contra acțiunii D-lui A.C.Cuza printr'o serie de articole publicate în " Adevărul " sub titlul de " Intre " democrație și " Antisemitism ", iar în alte articole am atacat politica de intoleranță șovină a regiunilor liberale, mai ales politica antiminoritară a D-lui Dr.C.Angelescu.- In polemicele sale cu mine " Viitoru mă califica în permanență ca " bolșevic " " comunist " și " jidovit " și chiar stipendiat când de Budapesta când de Moscova.- Ajunsesem astfel să am reputația de om de stânga extremă.- In realitate eu am rămas credincios ideologiei mele naționale, dar nu am înțeles să dau acestei ideologii o interpretare de intoleranță ci dimpotrivă am ocolit că sensul ei/adevărat este acela de egalitate/ a dreptului național pentru toate neamurile fără deosebire.- Orice agresiune în zona de drepturi a altui neam este, după concepția mea, o negare a adevăratului naționalism și nu merită acest nume ci pe acela de imperialism.-

De asemenea în o serie de articole, publicate în " Adevărul " de ai cărui conducători frații Graur și Socor ne-a legat comunitatea de idei, am combătut prin 1933-36 regimul de dictatură, chiar zisă " populară " sau " democratică " e o negațiune a democrației și periculoasă căci poate duce la război.-

Aceste idei m'au îndepărtat și de vechiul meu prieten Octavian Goga.- In 1936 fiind ales în parlament în ~~xxxxxxx~~ urma unei luptă electorală parțiale crâncene la Hunedoara am avut cu el și partizanii lui o ciocnire violentă.- Calificându-l drept o

./.

08281

" lichea politică " deputații Robu și Tilică Ioanid m'au lovit până la sânge.- De atunci am ajuns să nu ne mai salutăm cu Goga pentru care pierdusem ultimul rest de stimă.-

După proclamarea dictaturii Regelui Carol II, P.N.T. fiind desființat, activitatea lui s'a redus mult, dar am continuat ca și sub Antonescu, să menținem contactul cu partizanii, atât în județul Someș cât și în restul țării.- După asasinarea regretatului Virgil Madgearu, Dl. Iuliu Maniu a insistat să primesc funcția de secretar general al P.N.T..- Am declinat la început propunând pe prietenul meu Ing. St. Mihăescu, dar Dl. Maniu a stăruit spunând că, după pierderea Ardealului de Nord, e nevoe ca acest post să fie deținut de un ardelean care cunoaște problema spre a o susține.- In calitatea aceasta am răspândit în organizațiile P.N.T. numeroase buletine din informativul timp de 4 ani în cari am alimentat mereu credința în victoria finală a Angliei, Rusiei și St. Unite, asupra lui Hitler am atacat odată cu mare violență pe legionari pentru crezile lor.- Casa mea era pe atunci mereu vizitată, în special de tineretul P.N.T. care simțea nevoia de a primi încurajare și întărire.- După 23 August am demisionat în Noembrie 1944 din locul de secretar general.- Incă din anul 1938-39 proectam ca la eșirea la pensie a soției mele, institutoare, să trec pe linia a /2-a și a 3-a a luptei politice și retrăgându-mă la țară să cultiv cele vre-o 6-7 jugăre de pământ moștenire părintească, trăind mai mult pentru pasiunea lecturilor mele.- Proectam chiar unele lucrări pe care speram să le public despre " Istoria luptelor naționale din Transilvania ", despre problema minorităților etc.- După 6 Martie 1945 am avut o activitate politică redusă în mod treptat pregătind retragerea care, subită ar fi provocat poate rezistența prietenilor.-

ms Demnități : Membru în Delegația Permanentă a P.N.T. Deputat în opt legislaturi ; Subsecretar de Stat la Culte în 1931 ; Ministrul Cultelor în Noembrie 1944 - 6 Martie 1945 ; Delegat la Conferința pentru încheerea Armistițiului cu Aliații în Septembrie 1944 la Moscova unde am semnat Tratatul de Armistițiu

ss/.Gh. Popp

București 2 Septembrie 1947

4 sept 1947

I

00282

DECLARATIUNE

Subsemnatul Gh.POPP în continuare declar următoarele la întrebările ce mi se pun :

1/. Care este structura organizatorică a P.N.T. ?

P.N.T. avea trei foruri de conducere : Comitetul Central executiv, compus din şefii organizaţiilor judeţene 58 la număr, plus cei patru şefi de organizaţii ai sectoarelor din Bucureşti, şi foştii miniştri, (membrii de drept) la cari se adăugau câţiva şefi ai organizaţiilor profesionale (muncitori, femei, tineret etc.), în total c'am o sută de membrii.-

Al doilea for statutar era Delegaţia Permanentă, aleasă de Comitetul Central executiv, compusă din vre-o 28 de membrii.- In sfârşit în ultimii ani s'a adăugat un nou for nestatutar, întrucât nu e prevăzut în statut, biroul partidului, compus din preşedinte, vicepreşedinţi, secretarul general şi casierul central.

La şedinţele biroului mi se pare că luau parte şi cei trei adjuncţi ai D-lui Secretar General, şi adjunctul casierului, deşi nu am informaţii precise despre acest lucru.-

Comitetul central executiv nu s'a întrunit dela 23 August 1944 încoace decât de 2-3 ori ; Delegaţia Permanentă nu avea răstimpuri sau date fixe, ce se întrunea la convocarea preşedintelui după necesitate, de 2-3 ori pe lună sau la 2-3 luni odată; biroul, deşi neprevăzut în statut, se întrunea în ultimul timp tot mai des, chiar şi de 2-3 ori pe săptămână şi căpătase un rol de conducere tot mai accentuat.-

2/. Cine erau membrii care compuneau Delegaţia Permanentă şi biroul politic ?

Delegaţia Permanentă era compusă din D-nii I.Maniu, I.Mihalache, M.Popovici, N.Penescu, St.Mihăescu, Ionel Pop, Sever Bocu, Cezar Spineanu, Gh.Măcărăscu, Gh.Popp, Dr.Marel Dobrescu, Gh.Zane, N.Cartojan, Dr.V.Solomon, Aurel Leucuţia, Dr.Petrescu, Ion Hudiţă).- Nu-mi amintesc de ceilalţi membri dar lista lor trebue să se afle uşor dela Dl.N.Penescu secretar general.-

Biroul politic se compunea din D-nii I.Maniu, Ion Mihalache, Nic.Penescu, Mihai Popovici şi St.Mihăescu.- Adjuncţii

.//.

secr.gl.erau D-nii C.Coposu,N.Pascu şi V.Veniamin,al D-lui Mihăescu Dl.Ghilezan.-

Adaug la întrebarea Nr.1 că, în timpul când exista un Parlament pe lângă cele trei de conducere,foruri amintite mai sus,mai funcţiona şi sfatul parlamentar, compus din toţi parlamentarii,cari înainte de dictatura regală din 1938 se întruneau aproape zilnic în vederea organizării şi coordonării discuţiilor zilnice din Parlament.-In anul acesta parlamentarii noştrii neparticipând la şedinţe,acest for a fost pus în funcţiune foarte târziu şi nu a avut şedinţe atât de dese.-

3/. Prin ce organe erau înfăptuite hotărârile partidului ?

In timp de opoziţie în principiu hotărârile erau puse în lucru de secretarul general,dar acest principiu nu constitue o regulă absolută.- In general natura însăş a hotărârilor luate determina şi organul care le îndeplinea.-Pentru chestiile de natură financiară de ex.se dădea însărcinare D-lui casier central ; pentru luare de atitudine într'o anumită problemă publică la ordinea zilei se dădea instrucţiuni directorului ziarului de partid ; în caz de alegeri generale sau parţiale secretarul general adresa şefilor de organizaţii circulare sau îi chema la Bucureşti pentru instrucţie ; pentru luare de contact cu alte partide intra în acţiune secretarul general sau alt membru însărcinat special de dl.preşedinte,sau chiar însuş preşedintele etc.-

Cu problemele de organizaţie în general se ocupa secretarul general,ajutat de cei trei adjuncţi amintiţi mai sus. In ultimul timp după plecarea din partid a D-lui Dr. Lupu, Dl.Ion Mihalache a luat conducerea organizaţiei din Bucureşti şi s'a ocupat de ea cu multă intensitate.-

4/. Cari erau organizaţiile de massă şi organizaţiile profesionale în P.N.T. ?

Statutul partidului nu avea în această privinţă dispoziţiuni precise (puse alcătuit în anul 1935).Cred că în principal el prevedea trei organizaţii,una pentru muncitori, una pentru femei şi una pentru tineret.- Organizaţia pentru femei era condusă de D-na Ella Negruzzi,ajutată de D-nele Lelia Mihăilescu şi Valli Alexandrescu.- La muncitori organizaţia în ultimul timp era condusă de Dl.Virgil Veniamin, Dl. Ilie Lazăr rămânând mi se pare preşedinte de onoare,iar la tineret conducerea mi se pare că era a d-lui M.Tarţea ajutat de dl.Bărbuş.-

.//.

Pentru celelalte profesiuni organizarea,pe cât ştiu, era mai mult în curs de formaţiune.- Inginerii erau conduşi de Dl.Ing.St.Mihăescu,medicii am auzit că se organizau şi ei, dar nu ştiu sub a cui conducere etc.- Nu m'am interesat mai deaproape întrucât lucrurile fiind în formaţiune,aşteptam ca mai întâi săse ajungă la o cristalizare,după care urma ca rolul şi situaţia acestor organizaţii în cadrul general al ierarhiei de partid să fie fixat ân mod definitiv prin textul noului statut,care era de vre-un an în pregătire,dar care era mereu amânat din cauză că evenimentele politice impuneau alte probleme mai urgente.- Se alcătuise o comisiune în frunte cu Dl. Aurel Leucuţia / din care făceam parte şi eu / şi se ajunsese la un ante-proect,dar lucrările se opriseră aici din cauză că dl.Mihalache alcătuise alt proect şi urma ca cele două proecte să fie confruntate şi armonizate.-

Cercul de studii al P.N.T. era prezidat de Dl. Prof.universitar Gh.Taşcă.-Acest cerc avea vre-o trei secţii principale care la rândul lor dacă nu mă'nşel,sub secţii foarte numeroase specialităţi.-

Intre ele cred că era şi subsecţia pentru studierea problemelor militare,a organizaţiei armatelor moderne în vederea reorganizării armatei române în cazul guvernării partidului.- Nu-mi aduc aminte de cele trei principale secţiuni ale cercului de studii,ştiu însă că există una pentru ideologie generală la care am fost propus ca preşedinte/sau secretar/ ? .- Dar am refuzat să primesc.- Am fost însă,pe cât ştiu desemnat preşedinte al subsecţiei pentru problemele bisericeşti unde am primit la început,dar la dorinţa părintelui Dumitrăchescu i-am cedat D-sale acest loc.- Am participat acum un an şi ceva,ultima oară la discuţiile acestei subsecţii,de atunci nu am mai auzit de activitatea ei şi nici de a cercului de studii în general.-

In general nu m'am interesat de activitatea nici a cercurilor profesionale /am participat întâmplător odată la o şedinţă a organizaţiei muncitoreşti acum mai mult de un an/ şi nici de a cercului de studii întrucât eu am avut de gând de mai mult timp să trec tot mai mult în linia a treia a activităţii partidului,cu intenţia de a mă retrage la ţară.-

5/. Cine a organizat acţiunea partidului din ziua de 8 Noembrie 1945 ?

După ştiinţa mea partidul nu a luat nici o iniţiativă în organizarea manifestaţiei din această zi.- In

ziarul " Ardealul " a apărut însă o notiță prin care publicul Capitalei era invitat ca în acea zi să vie în fața Palatului spre a aclama pe Majestatea Sa regele de ziua numelui. Am venit pe la ora 11 și eu cu intenția de a mă înscrie în registrul dela Palat și am văzut manifestația pe care am privit-o un timp : deoparte tineretul care aclama necontenit pe M.S.Regele de altă parte un număr de camioane care circulau necontenit prin piață printre manifestanți spre a-i stingheri,cu incidente între cele două tabere,până când s'a produs ciocnirile.- Văzând că una din mașini a fost incendiată am părăsit piața împreună cu Dl.Prof.D.Gerota cu care m'am întâlnit întâmplător.- Când am părăsit piața înaintând pe Calea Victorie spre Teatrul Național,am auzit din urmă primele focuri de armă,trase în piață.- Am avut impresia că manifestația nu a fost organizată ci spontană,M.S.binecuvântându-se de o popularitate unanimă.-

6/. Cum s'a pregătit compania de alegeri,care a fost planul de organizare,ce instrucțiuni s'au dat,cum au fost aplicate pe teren,unde ai fost D-ta în ziua alegerilor și ce ai făcut ?.-

Campania de alegeri a fost pregătită din centru de secretarul general și de către organizația partidului pentru Transilvania și Banat prezidată de Dl.Mihail Popovici prin mai multe circulări adresate organizațiilor județene.- Circulările cuprindeau dispozițiunile obișnuite în asemenea ocazii și erau la început ținute în generalități iar, după ce s'a promulgat legea electorală ele au dat instrucțiuni amănunțite,adaptate dispozițiunilor din textul legii, privind desemnarea delegaților procedura de votare,controlul pazei urnelor,despuierea scrutinului etc,atrăgând mai ales atențiunea asupra necesității de a se preveni fraudele și abuzurile posibile.- Amănuntele acestor dispozițiuni nu-mi mai sunt prezente după trecerea unui an de zile și nici nu m'au interesat prea mult întrucât am o veche experiență în alegeri.-

In județul Someș unde am candidat,am numit vre-o 7 șefi de plasă pentru pregătirea campaniei / Dl. Iuliu Micșea,Ion Cucu,Casim Pop,Victor Munteanu,C.Radocea, A.I. Mureșanu și Dl.Agreșanu/electorale,dar trebue să contat cu regret că din cauza teroarei partidului comunist ei nu au prea activat.- Numai unul din ei Dl.C.Radocea a adresat secției sale o circulară prin care recomandă for-

./.

marea de echipe de apărare a propagandiştilor noştrii şi de apărare a urnelor,dar nici această dispoziţiune nu a fost tradusă în fapt din cauză că ulterior Dl.Radocea s'a retras din campania electorală,nu a primit să figureze pe lista candidaţilor şi nu s'a mai dus în judeţ (locueşte în Bucureşti), desinteresându-se de alegeri,încât sectorul lui Chenchiş a rămas fără conducător şi animator.-

Personal eu nu am fost în judeţ decât de 5 ori la următoarele date : Fevruarie 1946 pentru o scurtă consfătuire prealabilă pentru alegerea unui preşedinte, consfătuire ţinută la Dej cu 4 - 5 fruntaşi în care nu ne-am putut înţelege, a doua oară prin 27-28 Aprilie 1946 când însă din nou nu ne-am înţeles şi când eu împreună cu Dl.Dr.A.I.Mureşanu am fost obiectul unei grave agresiuni în restaurantul " România", Dl. Mureşanu fiind lovit până la sânge.- Am fost nevoiţisă părăsim a doua zi Dejul nemaifiind în siguranţă dar am fost expuşi şi atacaţi în drum de trei maşini cu comunişti,iar noi ascunzându-ne maşina noastră,proprietatea D-lui Mureşanu, a fost incendiată.-

A treia oară am fost în Someş în ziua de 21 Iunie 1946 /fără să mai merg la Dej/la Congresul Organizaţiei Judeţene a partidului naţional ţărănesc la Ilanda,când din nou am avut parte de o agresiune comunistă.-In campania electorală nu am fost la Dej de loc,am fost însă cu o săptămână înainte de alegeri la Gherla timp de 3-4 ceasuri,unde m'am prezentat în piaţă fiind zi de târg,şi a doua oară în ziua de alegeri /19 Noembrie 1946/tot la Gherla tot timp de 3-4 ceasuri,când m'am prezentat între alegători.- M'am ferit să merg la Dej unde ştiam că mă aşteaptă o echipă de bătăuşi chiar din gară,având convingerea că voi fi atacat aşa cum a fost atacat şi grav bătut în gara Dej şi pe urmă în piaţă Dl.Aurel Mărgineanu,capul de listă al partidului liberal.-In rezumat eu nu am văzut de fel din luna Aprilie 1946,adică de 1 an şi jumătate.- Am condus campania electorală aşa cum se putea, din Cluj.- A doua zi după alegeri producându-se în jurul Dejului o mişcare de protest împotriva fraudelor electorale,am fost chemat la telefon de Dl.General Drăgănescu din Dej care m'a găsit la Cluj la Dl.Emil Haţieganu în casă.- D-sa mi-a comunicat că mulţimea venind spre Dej este temere de grave incidente şi mi-a cerut să viu îndată acolo pentru a o potoli.-Am răspuns că sunt gata să viu,dar i-am cerut să-mi trimită o maşină /neavând un tren la acea oră/.- D-sa mi-a promis o ma-

şină dar am aşteptat zadarnic mai multe ceasuri sosirea ei dela Dl.Emil Haţieganu,-După masă eşind dela Dl.Haţieganu, unde am luat masa, am fost arestat în stradă şi dus la Chestura Cluj.-Arestarea mea a durat trei săptămâni până în ziua de 10 Decembrie 1946.-

0287

Ne fiind la Dej nici înainte nici în timpul " rebeliunii "dela Dej,cum mi s'a spus,nu cunosc amănunte asupra ei.- Mi s'a spus mi se pare de Dl.Mureşanu care a aflat dela persoane venite din judeţ că ea a pornit din comuna Climeşti unde s'au găsit buletinele de vot falşificate în vederea fraudei electorale ce se pregătea.- Sătenii indignaţi au pornit spre Dej ca să ceară altă alegere,în drum li s'au alăturat locuitorii din alte sate,Căşeni,Măgoaşa,Urişor, Câţcău etc,încât mişcarea a crescut ca o avalanşe.- Ajuns la Dej am fost opriţi la un pod de armată unde au început parlamentările.- Dl. General Drăgănescu a admis ca trei sau cinci delegaţi ai mulţimii să intre în oraş ca să-şi prezinte plângerea la autorităţi.- Ei s'au întors cu un răspuns care se se pare că nu a satisfăcut mulţimea,care însă după un timp mi s'a spus că a obosit şi s'a împrăştiat treptat întorcându-se la vetre.- Am auzit că în acest timp/că în unul din sate un propagandist sau agent comunist,lipsit de tact provocând lumea a fost lovit cu un topor şi că nu se ştie dacă mai trăeşte.- Nu ştiu însă nici comuna unde s'a ptrecut incidentul nici numele victimei.- Deşi incidentul s'a petrecut în jud.Someş unde am candidat, nu m'am dus deloc în judeţ spre a afla amănunte,deşi aş fi dorit să le cunosc,deoarece ştiam că organizaţia locală a partidului comunist aşteaptă să mă prezint şi e gata să execute o nouă agresiune.- La întoarcerea mea la Bucureşti în Decembrie 1946,conducerea centrală a P.N.T. avea cunoştinţă din svon public de cele întâmplate, evident în linii mari,şi nu mi-a mai cerut amănunte,ştiind că am fost arestat.- Organizaţia locală din Jud.Someş nu a mai activat de atunci întrucât cei doi vicepreşedinţi D-nii Cucu şi Micşa nu au luat parte în campania electorală,plecând la Cluj înainte de alegeri cu vre-o două săptămâni iar Dl.Valer Pop secretarul judeţean a declarat că se retrage din politică şi nu mai activează.- Astfel de fapt organizaţia judeţeană de atunci este paralizată.- Deşi pe hârtie avem acolo un comitet judeţean şi o delegaţie permanentă judeţeană,membrii acestor cooperaţii nu au ţinut nici o şedinţă nefiind convocaţi de noi şi nu au luat nici o iniţiativă.-

Dintre aceşti membrii pot să amintesc pe Dl.Dr. Casin Pop,Victpr Munteanu,Dr. A.I.Mureşeanu(care locueşte în Bucureşti)Dr. Corneliu Radocea /Idem/,Părintele St.Pintea, Aurel Cosma etc.din partea Tineretului dl.Puiu Boldeanu student cari nici ùnuâ nu au mai luat iniţiative.- Nu cunosc numele preşedinţilor de organizaţii comunale ale comunelor amintite mai sus / Căşei,Urişor,etc./dar probabil ele sunt sunt cunoscute D-lui Iuliu Micşa,care e şeful plasa Dej.-

In luna Noembrie 1946,curând după arestarea mea , în Cluj am fost pus în libertate pe două zile cu condiţia să anunţ ziua şi ora plecării mele.- Când am voit să plec în gara Cluj am fost scos din tren de către doi agenţi ai Chesturii.- Ei mi-au percheziţionat bagajul şi mi-au confiscat mai multe proteste primite între timp din judeţ contra fraudelor electorale,semnate de numeroşi alegători din judeţul Someş.- Aceste hârtii trebue să se găsească la Chestura din Cluj.-

Nu ştiu să fi primit din partea partidului o listă de ofiţeri şi subofiţeri de jandarmi cari ar fi activat în partid în timpul alegerilor.- Imi amintesc că am auzit că au fost arestaţi mai mulţi jandarmi cu ocazia alegerilor din Jud.Someş,dar nu ştiu ce s'a întâmplat pe urmă cu dânşii şi nu cunosc numele lor.-

După alegeri la câteva luni în cursul iernii trecute m'a vizitat aici în Bucureşti un domn învăţător Meşa din Jud.Someş,venit să se pare pentru o intervenţie la Ministerul Educaţiei Naţionale.- Dânsul mi-a făcut o povestire a incidentelor petrecute la alegeri cu prilejul aşa zisei"rebeliuni " din Cluj.-

7/. Ca consfătuirea avută la locuinţa D-lui Dr. A.I. Mureşanu în Str. Dionisie,ţinută în preajma Crăciunului 1946,cine a participat şi ce s'a discutat ?

Am vizitat de multe ori pe Dl.Mureşanu după cum mă vizita şi dânsul, şi nu ştiu la care din aceste întâlniri se face aluziune.- Luau parte Dl.Mureşanu,câte odată Dl. Radocea,odată au participat nişte săteni veniţi întâmplător din judeţul Someş şi se întâmpla să fie şi alte persoane prezente,venite în vizită la Dl.Mureşanu.- De mai multe ori a mai participat şi Dl.Puiu Beldeanu student,originar din Dej, un tânăr care în campania electorală ne-a făcut un important serviciu,depunând lista noastră de candidatură la Trib.Dej , lucru pentru care a fost grav maltratat de comunişti chiar

în faţa judecătorului respectiv.- Eu tot timpul acela vizitam des pe Dl.Mureşanu şi nu ştiu dece consfătuire se face aluziune.- Sătenii pe care i-am văzut la Dl.Mureşanu erau din Jud.Someş şi mi-au fost prezentaţi de el,dar nu-mi amintesc nici numele lor,nici comuna din care erau,cred că,erau din regiunea Dejului.-Deşi întrebarea este precisă şi localizată în timp totuşi nu pot să declar mai mult,neaducându-mi aminte de amănunte.-

Bucureşti 4 Septembrie 1947

ss/. GH.Popp

Adăugirile şi ştersăturile sunt făcute de mine.

ss/.Gh.Popp

4 Sept. 947

VI

00290

DECLARATIUNE

Subsemnatul Gh. POPP în continuare declar următoarele la întrebările ce mi se pun :

1/. Care este structura organizatorică a P.N.T. ?

P.N.T. avea trei foruri de conducere : Comitetul Central executiv, compus din șefii organizațiilor județene 58 la număr, plus cei patru șefi de organizații ai sectoarelor din București, și foștii miniștri, (membrii de drept) la cari se adăugau câțiva șefi ai organizațiilor profesionale (muncitori, femei, tineret etc.), în total c'am o sută de membrii.-

Al doilea for statutar era Delegația Permanentă, aleasă de Comitetul Central executiv, compusă din vre-o 28 de membrii.- In sfârșit în ultimii ani s'a adăugat un nou for nestatutar, întrucât nu e prevăzut în statut, biroul partidului, compus din președinte, vicepreședinți, secretarul general și casierul central.

La ședințele biroului mi se pare că luau parte și cei trei adjuncți ai D-lui Secretar General, și adjunctul casierului, deși nu am informații precise despre acest lucru.-

Comitetul central executiv nu s'a întrunit dela 23 August 1944 încoace decât de 2-3 ori ; Delegația Permanentă nu avea răstimpuri sau date fixe, ce se întrunea la convocarea președintelui după necesitate, de 2-3 ori pe lună sau la 2-3 luni odată; biroul, deși neprevăzut în statut, se întrunea în ultimul timp tot mai des, chiar și de 2-3 ori pe săptămână și căpătase un rol de conducere tot mai accentuat.-

2/. Cine erau membrii care compuneau Delegația Permanentă și biroul politic ?

Delegația Permanentă era compusă din D-nii I.Maniu, I.Mihalache, M.Popovici, N.Penescu, St.Mihăescu, Ionel Pop, Sever Bocu, Cezar Spineanu, Gh.Mădrăscu, Gh.Popp, Dr.Marel Dobrescu, Gh.Zane, N.Cartojan, Dr.V.Solomon, Aurel Leucuția, Dr.Petrescu, Ion Hudiță).- Nu-mi amintesc de ceilalți membri dar lista lor trebue să se afle ușor dela Dl.N.Penescu secretar general.-

Biroul politic se compunea din D-nii I.Maniu, Ion Mihalache, Nic.Penescu, Mihai Popovici și St.Mihăescu.- Adjuncții

.//.

secr.gl.erau D-nii C.Popescu,N.Pascu şi V.Veniamin,al D-lui Mihăescu Dl.Ghilezan.-

Adaug la intrebarea Nr.1 că, în timpul când exista un Parlament pe lângă cele trei de conducere,foruri amintite mai sus,mai funcţiona şi sfatul parlamentar, compus din toţi parlamentarii,cari înainte de dictatura regală din 1938 se întruneau aproape zilnic în vederea organizării şi coordonării discuţiilor zilnice din Parlament.-In anul acesta parlamentarii noştrii neparticipând la şedinţe,acest for a fost pus în funcţiune foarte târziu şi nu a avut şedinţe atât de dese.-

3/. Prin ce organe erau înfăptuite hotărârile partidului ?

In timp de opoziţie în principiu hotărârile erau puse în lucru de secretarul general,dar acest principiu nu constitue o regulă absolută.- In general natura însăş a hotărârilor luate determina şi organul care le îndeplinea.-Pentru chestiile de natură financiară de ex.se dădea însărcinare D-lui casier central ; pentru luare de atitudine într'o anumită problemă publică la ordinea zilei se dădea instrucţiuni directorului ziarului de partid ; în caz de alegeri generale sau parţiale secretarul general adresa şefilor de organizaţii circulare sau îi chema la Bucureşti pentru instrucţie ; pentru luare de contact cu alte partide intra în acţiune secretarul general sau alt membru însărcinat special de dl.preşedinte,sau chiar însuş preşedintele etc.-

Cu problemele de organizaţie în general se ocupa secretarul general,ajutat de cei trei adjuncţi amintiţi mai sus. In ultimul timp după plecarea din partid a D-lui Dr. Lupu, Dl.Ion Mihalache a luat conducerea organizaţiei din Bucureşti şi s'a ocupat de ea cu multă intensitate.-

4/. Cari erau organizaţiile de masă şi organizaţiile profesionale în P.N.Ţ. ?

Statutul partidului nu avea în această privinţă dispoziţiuni precise (puse alcătuit în anul 1935). Cred că în principal el prevedea trei organizaţii,una pentru muncitori, una pentru femei şi una pentru tineret.- Organizaţia pentru femei era condusă de D-na Ella Negruzzi,ajutată de D-nele Lelia Mihăilescu şi Valli Alexandrescu.- La muncitori organizaţia în ultimul timp era condusă de Dl.Virgil Veniamin, Dl. Ilie Lazăr rămânând mi se pare preşedinte de onoare,iar la tineret conducerea mi se pare că era a d-lui N.Carţan ajutat de dl.Bărbuş.-

.//.

Pentru celelalte profesiuni organizarea, pe cât ştiu, era mai mult în curs de formaţiune.- Inginerii erau conduşi de Dl.Ing.St.Mihăescu, medicii am auzit că se organizau şi ei, dar nu ştiu sub a cui conducere etc.- Nu m'am interesat mai deaproape întrucât lucrurile fiind în formaţiune, aşteptam ca mai întâi să se ajungă la o cristalizare, după care urma ca rolul şi situaţia acestor organizaţii în cadrul general al ierarhiei de partid să fie fixat în mod definitiv prin textul noului statut, care era de vre-un an în pregătire, dar care era mereu amânat din cauză că evenimentele politice impuneau alte probleme mai urgente.- Se alcătuise o comisiune în frunte cu Dl. Aurel Leucuţia / din care făceam parte şi eu / şi se ajunsese la un ante-proect, dar lucrările se opriseră aici din cauză că dl.Mihalache alcătuise alt proect şi urma ca cele două proecte să fie confruntate şi armonizate.-

Cercul de studii al P.N.Ţ. era prezidat de Dl. Prof.universitar Gh.Taşcă.-Acest cerc avea vre-o trei secţii principale care la rândul lor dacă nu mă'nşel, sub secţii foarte numeroase specialităţi.-

Intre ele cred că era şi subsecţia pentru studierea problemelor militare, a organizaţiei armatelor moderne în vederea reorganizării armatei romîne în cazul guvernării partidului.- Nu-mi aduc aminte de cele trei principale secţiuni ale cercului de studii, ştiu însă că există una pentru ideologie generală la care am fost propus ca preşedinte/sau secretar/ ? .- Dar am refuzat să primesc.- Am fost însă, pe cât ştiu desemnat preşedinte al subsecţiei pentru problemele bisericeşti unde am primit la început, dar la dorinţa părintelui Dumitrăchescu i-am cedat D-sale acest loc.- Am participat acum un an şi ceva, ultima oară la discuţiile acestei subsecţii, de atunci nu am mai auzit de activitatea ei şi nici de a cercului de studii în general.-

In general nu m'am interesat de activitatea nici a cercurilor profesionale /am participat întâmplător odată la o şedinţă a organizaţiei muncitoreşti acum mai mult de un an/ şi nici de a cercului de studii întrucât eu am avut de gând de mai mult timp să trec tot mai mult în linia a treia a activităţii partidului, cu intenţia de a mă retrage la ţară.-

5/. Cine a organizat acţiunea partidului din ziua de 8 Noembrie 1945 ?

După ştiinţa mea partidul nu a luat nici o iniţiativă în organizarea manifestaţiei din această zi.- In

ziarul " Ardealul " a apărut însă o notiţă prin care publicul Capitalei era invitat ca în acea zi să vie în faţa Palatului spre a aclama pe Majestatea Sa regele de ziua numelui. Am venit pe la ora 11 şi eu cu intenţia de a mă înscrie în registrul dela Palat şi am văzut manifestaţia pe care am privit-o un timp : deoparte tineretul care aclama neconteniț pe M.S.Regele de altă parte un număr de camioane care circulau neconteniț prin piaţă printre manifestanţi spre a-i stingheri,cu incidente între cele două tabere,până când s'a produs ciocnirile.- Văzând că una din maşini a fost incendiată am părăsit piaţa împreună cu Dl.Prof.D.Gerota cu care m'am întâlnit întâmplător.- Când am părăsit piaţa înaintând pe Calea Victoriei spre Teatrul Naţional,am auzit din urmă primele focuri de armă,trase în piaţă.- Am avut impresia că manifestaţia nu a fost organizată ci spontană,M.S.binecuvântându-se de o popularitate unanimă.-

6/. Cum s'a pregătit campania de alegeri,care a fost planul de organizare,ce instrucţiuni s'au dat,cum au fost aplicate pe teren,unde ai fost D-ta în ziua alegerilor şi ce ai făcut ?.-

Campania de alegeri a fost pregătită din centru de secretarul general şi de către organizaţia partidului pentru Transilvania şi Banat prezidată de Dl.Mihail Popovici prin mai multe circulări adresate organizaţiilor judeţene.- Citculările cuprindeau dispoziţiunile obişnuite în asemenea ocazii şi erau la început ţinute în generalităţi iar, după ce s'a promulgat legea electorală ele au dat instrucţiuni amănunţite,adaptate dispoziţiunilor din textul legii, privind desemnarea delegaţilor procedura de votare,controlul pazei urnelor,despuierea scrutinului etc,atrăgând mai ales atenţiunea asupra necesităţii de a se preveni fraudele şi abuzurile posibile.- Amănuntele acestor dispoziţiuni nu-mi mai sunt prezente după trecerea unui an de zile şi nici nu m'au interesat prea mult întrucât am o veche experienţă în alegeri.-

In judeţul Someş unde am candidat,am numit vre-o 7 şefi de plasă pentru pregătirea campaniei / Dl. Iuliu Mieşca,Ion Cucu,Casim Pop,Victor Munteanu,C.Radocea, A.I. Mureşanu şi Dl.Agreşanu/electorale,dar trebue să constat cu regret că din cauza teroarei partidului comunist ei nu au prea activat.- Numai unul din ei Dl.C.Radocea a adresat secţiei sale o circulară prin care recomandă for-

./.

marea de echipe de apărare a propagandiștilor noștrii și de apărare a urnelor, dar nici această dispozițiune nu a fost tradusă în fapt din cauză că ulterior Dl. Radocea s'a retras din campania electorală, nu a primit să figureze pe lista candidaților și nu s'a mai dus în județ (locuește în București), desinteresându-se de alegeri, încât sectorul lui Chenchiș a rămas fără conducător și animator.-

Personal eu nu am fost în județ decât de 5 ori la următoarele date : Fevruarie 1946 pentru o scurtă consfătuire prealabilă pentru alegerea unui președinte, consfătuire ținută la Dej cu 4 - 5 fruntași în care nu ne-am putut înțelege, a doua oară prin 27-28 Aprilie 1946 când însă din nou nu ne-am înțeles și când eu împreună cu Dl. Dr. A. I. Mureșanu am fost obiectul unei grave agresiuni în restaurantul "România", Dl. Mureșanu fiind lovit până la sânge.- Am fost nevoiți să părăsim a doua zi Dejul nemaifiind în siguranță dar am fost expuși și atacați în drum de trei mașini cu comuniști, iar noi ascunzându-ne mașina noastră, proprietatea D-lui Mureșanu, a fost incendiată.-

A treia oară am fost în Someș în ziua de 21 Iunie 1946 /fără să mai merg la Dej/ la Congresul Organizației Județene a partidului național țărănesc la Ilanda, când din nou am avut parte de o agresiune comunistă.- In campania electorală nu am fost la Dej de loc, am fost însă cu o săptămână înainte de alegeri la Gherla timp de 3-4 ceasuri, unde m'am prezentat în piață fiind zi de târg, și a doua oară în ziua de alegeri /19 Noembrie 1946/ tot la Gherla tot timp de 3-4 ceasuri, când m'am prezentat între alegători.- M'am ferit să merg la Dej unde știam că mă așteaptă o echipă de bătăuși chiar din gară, având convingerea că voi fi atacat așa cum a fost atacat și grav bătut în gara Dej și pe urmă în piață Dl. Aurel Mărgineanu, capul de listă al partidului liberal.- In rezumat eu nu am văzut de fel din luna Aprilie 1946, adică de 1 an și jumătate.- Am condus campania electorală așa cum se putea, din Cluj.- A doua zi după alegeri producându-se în jurul Dejului o mișcare de protest împotriva fraudelor electorale, am fost chemat la telefon de Dl. General Drăgănescu din Dej care m'a găsit la Cluj la Dl. Emil Hațieganu în casă.- D-sa mi-a comunicat că mulțimea venind spre Dej este temere de grave incidente și mi-a cerut să viu îndată acolo pentru a o potoli.- Am răspuns că sunt gata să viu, dar i-am cerut să-mi trimită o mașină /neavând un tren la acea oră/.- D-sa mi-a promis o ma-

şină dar am aşteptat zadarnic mai multe ceasuri sosirea ei dela Dl.Emil Haţieganu.-După masă eşind dela Dl.Haţieganu, unde am luat masa, am fost arestat în stradă şi dus la Chestura Cluj.-Arestarea mea a durat trei săptămâni până în ziua de 10 Decembrie 1946.-

Ne fiind la Dej nici înainte nici în timpul " rebeliunii "dela Dej,cum mi s'a spus,nu cunosc amănunte asupra ei.- Mi s'a spus mi se pare de Dl.Mureşanu care a aflat dela persoane venite din judeţ că ea a xxxx pornit din comuna Glimeşti unde s'au găsit buletinele de vot falşificate în vederea fraudei electorale ce se pregătea.- Sătenii indignaţi au pornit spre Dej ca să ceară altă alegere,în drum li s'au alăturat locuitorii din alte sate,Căşeni,Măgoaja,Urişor, Căţcău etc,încât mişcarea a crescut ca o avalanşe.- Ajunşi la Dej au fost opriţi la un pod de armată unde au început parlamentările.- Dl. General Drăgănescu a admis ca trei sau cinci delegaţi ai mulţimii să intre în oraş ca să-şi prezinte plângerea la autorităţi.- Ei s'au întors cu un răspuns care s se pare că nu a satisfăcut mulţimea,care însă după un timp mi s'a spus că a obosit şi s'a împrăştiat (se) treptat întorcându-se la vetre.- Am auzit că în acest timp/în unul din sate un propagandist sau agent comunist,lipsit de tact provocând lumea a fost lovit cu un topor şi că nu se ştie dacă mai trăeşte.- Nu ştiu însă nici comuna unde s'a ptrecut incidentul nici numele victimei.- Deşi incidentul s'a petrecut în jud.Someş unde am candidat, nu m'am dus deloc în judeţ spre a afla amănunte,deşi aş fi dorit să le cunosc,deoarece ştiam că organizaţia locală a partidului comunist aşteaptă să mă prezint şi e gata să execute o nouă agresiune.- La întoarcerea mea la Bucureşti în Decembrie 1946,conducerea centrală a P.N.T. avea cunoştinţă din svon public de cele întâmplate, evident în linii mari;şi nu mi-a mai cerut amănunte,ştiind că am fost arestat.- Organizaţia locală din Jud.Someş nu a mai activat de atunci întrucât cei doi vicepreşedinţi D-nii Cucu şi Nioşa nu au luat parte în campania electorală,plecând la Cluj înainte de alegeri cu vre-o două săptămâni iar Dl.Valer Pop secretarul judeţean a declarat că se retrage din politică şi nu mai activează.- Astfel de fapt organizaţia judeţeană de atunci este paralizată.- Deşi pe hârtie avem acolo un comitet judeţean şi o delegaţie permanentă judeţeană,membrii acestor cooperaţii nu au ţinut nici o şedinţă nefiind convocaţi de noi şi nu au luat nici o iniţiativă.-

Dintre aceşti membrii pot să amintesc pe Dl.Dr. Casin Pop,Victor Munteanu,Dr. A.I.Mureşanu(care locueşte în Bucureşti)Dr. Corneliu Radocea /Idem/,Părintele St.Pintea, Aurel Cosma etc.din partea Tineretului d.Puiu Deldeanu student cari nici unul nu au mai luat iniţiative.- Nu cunosc numele preşedinţilor de organizaţii comunale ale comunelor amintite mai sus / Căşei,Urişor,etc./dar probabil ele sunt sunt cunoscute D-lui Iuliu Mocşa,care e şeful plasa Dej.-

In luna Noembrie 1946,curând după arestarea mea , în Cluj am fost pus în libertate pe două zile cu condiţia să anunţ ziua şi ora plecării mele.- Când am voit să plec în gara Cluj am fost scos din tren de către doi agenţi ai Chesturii.- Ei mi-au perchezitionat bagajul şi mi-au confiscat mai multe proteste primite între timp din judeţ contra fraudelor electorale,semnate de numeroşi alegători din judeţul Someş.- Aceste hârtii trebue să se găsească la Chestura din Cluj.6

Nu ştiu să fi primit din partea partidului o listă de ofiţeri şi subofiţeri de jandarmi cari ar fi activat în partid în timpul alegerilor.- Imi amintesc că am auzit că au fost arestaţi mai mulţi jandarmi cu ocazia alegerilor din Jud.Someş,dar nu ştiu ce s'a întâmplat pe urmă cu dânşii şi nu cunosc numele lor.-

După alegeri la câteva luni în cursul iernii trecute m'a vizitat aici în Bucureşti un domn învăţător Moşa din Jud.Someş,venit să se pare pentru o intervenţie la Ministerul Educaţiei Naţionale.- Dânsul mi-a făcut o povestire a incidentelor petrecute la alegeri cu prilejul aşa zisei"rebeliuni " din Cluj.-

7/. Ca consfătuirea avută la locuinţa D-lui Dr. A.I. Mureşanu în Str. Dionisie,ţinută în preajma Crăciunului 1946,cine a participat şi ce s'a discutat ?

Am vizitat de multe ori pe Dl.Mureşanu după cum mă vizita şi dânsul, şi nu ştiu la care din aceste întâlniri se face aluziune.- Luau parte Dl.Mureşanu,câte odată Dl. Radocea,odată au participat nişte săteni veniţi întâmplător din judeţul Someş şi se întâmpla să fie şi alte persoane prezente,venite în vizită la Dl.Mureşanu.- De mai multe ori a mai participat şi Dl.Puiu Deldeanu student,originar din Dej, un tânăr care în campania electorală ne-a făcut un important serviciu,depunând lista noastră de candidatură la Trib.Dej , lucru pentru care a fost grav maltratat de comunişti chiar

in fața judecătorului respectiv.- Eu tot timpul acela vizitam des pe Dl.Mureșanu și nu știu deco consfătuire se face aluziune.- Sătenii pe care i-am văzut la Dl.Mureșanu erau din Jud.Someș și mi-au fost presentați de el,dar nu-mi amintesc nici numele lor,nici comuna din care erau,cred că erau din regiunea Dejului.-Deși intrebarea este precisă și localizată in timp totuși nu pot să declar mai mult,neducându-mi aminte de amănunte.-

București 4 Septembrie 1947

ss/. Gh.Popp

Adăugirile și ștersăturile sunt făcute de mine.

ss/.Gh.Popp

6 IX 947

00298

DECLARATIUNE

Subsemnatul Gh. Popp, în continuare, declar următoarele :

Prezentându-mi-se manuscrisul unui cifru scris cu creionul, începând cu literile alfabetului numerotate, urmate de o explicație cu referire la un text german recunosc că acest cifru este scris de mine.

Intrebare La ce text german se referă cifrul Dvs.-?

Răspund : Nu-mi mai aduc aminte de loc, deoarece manuscrisul datează din a.1941 sau 1942 și cifrul a rămas, fără nici'o intrebuințare, întru'cât nu l-am utilizat nici' dată.

Intrebare Care e persoana cu care trebuia să comunicați prin acest cifru ?

Răspund : Dl Dr. Comșa, fiul ~~xxx~~ Dlui Ionel Comșa, directorul general sau președintele socetății " Industria sârmei " al cărei ~~xxxxx~~ sediu se găsește în București. Am întâlnit pe dl. Dr. Comșa întâia oară în locuința dlui IULIU MANIU, în str. Caragea Vodă unde l-am cunoscut în a. 1941 sau 1942. Dânsul mi-a comunicat că vrea să-mi vorbească în mod confidențial, și eu i-am comunicat adresa mea deatunci, în str. Dionisie, unde m-a vizitat în câteva rânduri. Venind la mine în ziua următoare mi-a comunicat că a studiat medicina / mi se pare la Paris, / și că e căsătorit cu o franțuzoaică, cu care are și un copil . Spunea că vrea să se înapoieze în Franța la soția sa și că așteaptă pașaportul. Mi-a comunicat că, așa ca noi toți, și dânsul are mai simpatii pentru cauza aliaților și că, deși nu a făcut și nu are intenția de a face nici'o politică , întru cât îl preocupă știința medicală în care are și lucrări, ar dori să fie util cauzei românești. S'ar putea profita

de călătoria sa întâmplătoare în Franţa şi Anglia pentru a se face legătura cu englejii,aceasta,întru'cât el are intenţia ca din Franţa să plece clandestin / Franţa era ocupată de armatele germane / în Anglia,având o lucrare sau mai bine un nou tratament medical original al său pentru boala cutare / nu o mai ţin minte care/. Acest tratament el nu vrea să-l facă cunoscut la Paris de unde ar putea profita şi germani,şi preferă să-l prezinte savanţiilor din Anglia. Cu ocazia acestei călătorii,spunea dânsul ar putea să facă Dlui MANIU serviciul de a înlezni contactul cu Anglia,şi că dela Radio Londra să se emită pentru România mesagii confidenţiale. Dânsul m'a rugat stăruitor ca să nu comunic tatălui dânsului nimic, căci nu mi-ar aproba acest amestec în politică. Am promis,întru'cât nici nu întâlneam pe tatăl său decât la ~~xxxxx~~ 2 -3-5 ani odată şi numai întâmplător pe stradă. Când l-am cunoscut pe dl. Dr. Comşa la Dl. MANIU,nu ştiu dacă era la dânsul întâia oară,dar el mi-a spus că scopul vizitei sale era să-i vorbească de această călătorie.

__Intrebare__ Cum se explică faptul că DL. Dr. Comşa va încredinţat Dvoastră acest confidenţe,deşi vă cunoscuse atunci,şi nu dlui I MANIU,pe care îl cunoştea dinainte şi cu care se vizita.-

__Răspuns__ : Nu ştiu dacă se cunoştea mai dinainte cu dl. MANIU ştriu numai că l-am găsit şi cunoscut acolo. Nefiind pe atunci secretarul general al P.N.T. am găsit că nu e de mirare că a avut încrederea să-mi vorbească de această chestiune,de care spunea că i-a vorbit şi Dlui MANIU,dar se plângea mai târziu că are impresia că Dl. MANIU nu-i dă destulă importanţă.-

__Intrebare__ Dacă Dl. MANIU avea cunoştinţă de confidenţele împărtăşite de dl. Dr. Comşa,dece nu va comunica Dsa direct cele discutate cu Dl. Dr. Comşa în această orivinţă,fără a mai fi nevoie să vi se ceară de către Dl. Dr. o întâlnire la Dvs. acasă în acest scop ?

__Răspuns__ : Cred că Dl. Maniu este singur indicat să răspundă. Dl. Dr. Comşa mi-a cerut întâlnirea acasă la mine,deoarece la Dl. MANIU,într'o singură cameră,era totdeauna lume şi nu se putea vorbi liber. Dealtfel Dl. MANIU mi-a confirmat pe urmă cele spuse de Dl. Dr. Comşa. Ultima dată am văzut pe dl. Dr. Comşa tot în acel an 1942

înainte de plecarea sa în Franța dar nu am primit dela dânsul niciodată niciun mesaj și nu știu dacă s'a întors în țară.-

Bucuresti 27 Septembrie 1947

/ss/ Gh. Popp.

13 Sept. 1947

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26				
P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z				

000801

A se căuta ce număr de ordine are litera în alfabetul de mai sus . Cu acest număr se găsește litera în textul german .

Ex. O.G.U.2E. G.S. acesta e textul legat. Se dezleagă astfel : Prima literă O este în alfabet litera a 15-a. Cu această cifră / 15 / se va căuta în textul german litera a 15-a / numărând literele dela început / care e D etc. 2 E înseamnează că tr. să se numere alfabetul întreg odată, iar a doua oară numai până la litera E, ceace face 26 + 5 = 31. In textul german litera a 31-a e T. Când o literă e precedată de 3 sau 4 alfabetul se va număra de 3 sau 4 ori, dar a treia sau a 4-a oară numai până la litera indicată.

1.- WOHLBEHALTEN = sosit bine

2.- Reise nach Berlin, München sau Stutgart.- / Berlin = impresie bună / în Elveția /, München - mai puțin bună, Stutgart = slabă /

Hoffe am-ten in Bukarest anzukommen / se va citi " L " în loc de " Bukarest ".-

3.- Incepând cu data sosiri indicată mai sus se vor urmări mesajele personale la ora 10 1/4 / vara 9 1

Găsită în casa mea, face parte din hârtiile Dlui MANIU, care are și azi bagajul, hârtii și garderobă la mine .-

/ss/ V.V. SERDICI

~~6.IX.1945~~

6.IX.1947

Corectura datei de 6.IX.1945 în 6.IX.1947 este făcută de mine, întru'cât din eroare am pus 1945 în loc de 1947.-

/ss/ V.V. SERDICI,

13 sept 1947

00302

D E C L A R A T I E
=====================

Sibsemnatul Gh.Pop în continuare declar următoarele :

La întrebarea : Cu ocazia consfătuirii pe care am avut-o la locuinţa dlui dr. A.I.Mureşanu, când s'a pus la cale trimiterea la Piatra Craiului a lui Rusu Gavrilă şi a celor doi jandarmi dela Someş, ştiţi că dl. Murăşanu a îndemnat pe cei doi jandarmi să asasineze pe prefectul, poliţaiul Briceag şi pe comandantul Legiunei, şi care a fost atitudinea Dvs.? Răspund : când mi-aţi pus întâia oară această întrebare, acum vreo 2 zile, v'am răspuns hotărît şi îndată că nu este exact că dl. Murăşanu le-a făcut această propunere. Intr'adevăr, eu nu-mi aduceam aminte de această scenă foarte scurtă şi mi se ştersese cu totul din memorie. Am negat-o cu toată tăria fiind de bună credinţă. Acum ulterior, când îmi forţez memoria, mi se pare că îmi reamintesc de o scenă de acest fel, fără să-mi pot evoca amănunte. Tin minte că am avut un moment de ieşire vehementă, dar nu aş putea preciza sigur motivul pentru care am avut această ieşire. Scena fiind scurtă şi trecându-se îndată la altă discuţie, ea mi s'a şters aproape complect din amintire. Imi pare bine că Dvs.confirmaţi că eu la propunerea dlui Murăşanu m'am opus categoric şi cu vehemenţă lucru care cadrează perfect cu concepţia mea despre metodele de violenţă şi teroare în politică. Desigur dl.Murăşanu nu a mai insistat nici el nici un moment asupra propunerii sale şi a renunţat complect la ea, ceeace a contribuit ca scena să dispară din memoria mea aproape cu desăvârşire.

Susţin şi semnez propriu.

ss.Gh.Pop.

Bucureşti 13 Septemvrie 1947.

M.C.

1/

25 Sept 1947

00303

DECLARATIUNE

Subsemnatul Gh. Popp, în continuare declar următoarele :

Prezentându-mi-se manuscrisul unui cifru, găsit în 6 Septembrie 1945 la dl. V.V. Serdici acasă, începând cu literile alfabetului numerotate şi având legătură cu un text german necunoscut care servea la deslegare, text care nu este menţionat în manuscris, declar următoarele : Acest manuscris este scris de subsemnatul şi datează din epoca guvernării regimului Antonescu, pe când deţineam locul de secretar general al P.N.T.- El a fost compus spre a servi la mihloc de comunicaţie între subsemnatul şi o persoană, care se pregătea să plece în Franţa pe atunci ocupată de germani, de unde spera să treacă în Anglia.- Textul german la care se face referire şi care servea ca bază pentru deslegarea mesagiilor, era probabil atât în posesiunea mea cât şi a acelei persoane, dar azi el îmi este necunoscut şi nu nu-mi mai aduc aminte de unde era luat şi ce cuprindea, întru' cât lucrurile s'au petrecut cam prin anii 1941-1942, deci cu vre'o~~xxxxxxxxx~~ 5-6 ani în urmă. Persoana respectivă, cu tot angajamentul ce şi-a luat, angajament la care s'a oferit singură, fără a fi solicitată de mine, nu s'a ţinut de astfel de acest angajament nici'o dată şi nu mi-a ~~xpxx~~ scris nici'un rând din străinătate, nici nu a transmis nici'o comunicare prin radio sau pe altă cale. Cifrul a rămas deci complect neutilizat. Voi putea comunica numele acestei persoane îndată ce voi avea autorizaţia dlui Iuliu Maniu, întrucât Dsa deasemenea ştia cine e persoana respectivă, deoarece nu aş vrea să primesc reproşuri dela Dsa pentru această indiscreţie.-

Bucuresti 25 Septembrie 1947.-

/ss/ Gh. Popp.

29 Sept 1947

00304

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP, in continuare declar următoarele:

INTREBARE: Stiaţi Dvs., că AL.ISTRATE, MOCANU GH., erau urmăriţi de Siguranţă ?

RASPUNS: Da.

INTREBARE: Recunoasteţi că i-aţi trimis pe Istrate Al.Mocanu Gh.şi Rusu Gavrilă în munţii Piacra-Craiului /Zărnesti/.?

RASPUNS: Da .

INTREBARE: Recunoaşteţi că le-aţi trimis bani, scrisori, ajutoare şi buletine informative.?

RASPUNS: Da.

Susţin si semnez propriu.

ss/Gh.Popp

Bucuresti 29 Sept.1947.

Stersăturile sunt făvute de mine.

ss/Gh.Popp.

00305

4 Sept 1947

00306

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Popescu Mehedinţi Ion,in vârstă de 38 ani,născut in anul 191o,luna Martie,ziua 14,in comuna Bălăciţa,jud.Mehedinţu,fiul lui Vasile şi al Mariei,agricultori,domiciliati in comuna Pristolu jud.Mehedinţu,având domiciliul meu in Bucureşti,str.Mitr.Filaret Nr.33,declar următoarele:

Pă inţii mei sunt agricultori in com.Pristolu,jud. Mehedinţi,având circa 8 ha pământ arabil şi o casă cu gospodărie complectă,in care locuiesc.Tatăl meu,in vârstă de 66 ani,avea cunoştinţe in meseria de croitor,După 193o,a militat ca membru in P.N.T.,fără să ocupe vreo demnitate.Mai inainte de această dată nu a făcut niciun fel de politică.Mama este gospodină şi nu s'a manifestat politiceşte.Am o soră Maria, de 39 ani,căsătorită cu N.Costovici,mecanic la C.F.R. T. Severin.Nici sora mea nici cumnatul meu nu au activat politiceşte.Am un frate Marin,de 27 ani,absolvent al şcoalei de meserii din Bucureşti şi mic industriaş in Bucureşti.El nu a activat politiceşte din P.N.T.,am aflat insă că ar fi inscris in P.N.P.

Am făcut şcoala primară in comuna Pristolu,jud. Mehedinţi.Am făcut liceul "Traian" din T.Severin şi Scoala Superioară de comerţ din T.Severin,unde am fost calificat printre primii lo absolvenţi,Am absolvit aceste şcoli in 1938 şi m'am inscris la Academia de Inalte Studii Comerciale din Bucureşti.

Lispti de mijloace materiale pentru intreţinere la universitate,am fost funcţionar la Banca Generală a Tării Româneşti şi mai apoi la Uniunea Sfaturilor Negustoreşti. La Banca Generală am fost recomandat de către prof.Constantin Georgescu pe baza diplomelor de studii iar la Uniune de către D.P.Niculescu Ritz,care era intr'o cameră vecină satului Pristol şi ceva rudă cu mama mea.

Am părăsit serviciu l dela Uniune pentru a pleca să-mi fac serviciul militar in anul 1932.Am făcut armata la

./.

Reg.21 Inf. București și Reg. 6 M.V.București.In 1939 am făcut cursul redus pregătitiro de ofițer de rezervă și am fost avansat,pe bază de examen sublt.ad-tor fiind repartizat la Depozitul Central de Subzistență al Armatei București,unde figurez și inprezent.

Am terminat studiile la Academia in anul 1933,când am luat licența și in anul 1935 când am susținut teza de doctorat,fiind de clasat doctor in Stiințele Economice cu mențiunea "foarte bine".

După luarea doctoratului am candidat și am reușit să ocup un post de asistent la Facultatea de Agronomie din București,ținând cursuri de catedră de economie națională și politică agrară rămasă vacanță prin decesul prof.Busuiocescu.Deasemenea am ținut cursuri la conferința de cooperație,care era specialitatea mea.

Fiind mutat in 1941 sub legionari,ue port cu tot la o fermă a facultății din com,Petroșani-Vlașca,am fost nevoit să demisionez găsind că nu am nici un rost,cu studii teoretice la o fermă unde se făceàu aplicațiuni practice.

In 1938 am fost angajat in calitate de consilier tehnic la "Reșița",in București,prin intermediul fostului meu profesor V.Madgaru.Acolo am cunoscut imediat pe d.ing. Malaca,care m'a luat dela soc."Reșița" și m'a trimis la Soc."M.Malaxa",pentru organizarea unei direcțiuni economice,care să se ocupe cu problemele de vămuiri,importuri,exporturi,contingentări,transporturi,devize și plăți in treinătate,cu toate formalitățile și evidențele necesare.

In prezent sunt cónsilier tehnic la această societate.

In timpul studiilor liceale am colaborat la cele două societăți culturale din T.Severin,una a elevilor din cursul inferiór,care ținea șezători in fiecare Spmbătă in prezența unui profesor,delegat de fiecare dată și dela care nu lipseau muzică și alta,cu o factură mixtă,formată din elevii cursului superior de liceu și particulari denumită QCasa Luminei",care ținea șezători culturale in fiedare Duminică dimineața in sala teatrului local.In timpul vacanțelor,in colaborare cu studenții din satul meu și satele vecine și cu unii invățători locali,organizasem o trupă de teatru,dând serbări culturale cu piese de teatru și jocuri

./.

naţionale.

Ca student, prin intermediul unui student mai vechi, anume Stefan Marinaş, in prezent avocat in Bucureşti, cu care colaborasem in timpul vacanţelor in organizarea serbărilor culturale, am ajuns fiind invitat de el să particip la şedinţele tineretului naţional ţărănist, care se ţineau in fiecare Spmbătă seara la Clubul partidului. Am participat, mi s'a părut instructive ţi mai târziu am inceput să şi bolaborez. Acolo am cunoscut pe dnii Tudor Ionescu, actual Mintru, Nistor Badea N.N. Vasiliu, V.V. Stanciu, Petre Strihan, Aristică Sebileru, Goga Mazilescu, Vasile Neadoran, Anton Alexandrescu, dr. Ionescu Doran, N.N. Mateescu, Constantinescu Cleanov, ing. Blându (decedat in râsboi), Victor Jinga, Gr. Geamănu şi alţii. La constituirea comitetului de convocare, am fost ales bibliotecar.

Impreună cu ei am colaborat la ziarul tineretului naţional ţărănist: "Flamura Verde".

La şedinţele săptămânale se făceau comunicări cu caracter politic, social, economic, etc., după care urmau discuţii contradictorii, cu concluzii instructive pentru noi toţi. Intr'o Sâmbătă, eram inscris să fac eu o comunicare cu subiectul: Aspectul social al bugetului statului. In acea seară din tintâmplare a trecut pe la club şi dl Ion Mihalache, care era Ministru de Interne, dar pe care nu-l cunoscusem personal până atunci. Il văzusem doar la parlament şi la unele intruniri publice ţinute in Bucureşti. S'a oprit, a intrebat cine suntem, ce facem. A fost lămurit că suntem tineretul, ai cărui fruntaşi erau cunoscute de Dsa şi că avem şedinţa obişnuită săptămânală cu comunicarea menţionată. A plecat sus, un de avea să dea un telefon şi apoi a coborât-asistând câtva timp la şedinţă. M'a chemat la Dsa, s'a interesat de mine: cine sunt, ce sunt părinţii mei, cu ce mă ocup şi a găsit cuvinte binevoitoare faţă de mine.

M'a chemat apoi la Ministerul de Interne şi m'a solicitat să fiu şef de cabinet. Mai erau acolo av. Mihai Muşatescu director de cabinet şi Mircea Răducanu, şef de cabinet. Am promis că primesc, dar dsa a demisionat din guvern, astfel incât deşi am funcţionat circa două săptămâni, totul nu am mai fost numit. Dl I. Mihalache pleacă, după aceia in streinătate, iar eu continui studiile in colaborarea in rândurile tineretului.

./.

In luna Iulie 1933 am luat licenţa şi m'am prezentat la un examen ce se ţinea la Uniunea Camerilor de Agricultori pentru ocuparea unui post de şef de serviciu.Eram 80 de candidaţi.Am reuşit.La primirea adresei Uniunei pentru a mă prezenta cu actele pentru a mi se face numirea,s'a intâmplat că dl Mihalache a revenit,pentru câtva timp in ţară. L'am intâlnit,i-am arătat situaţia mea şi Dsa nu m'a indemnat să intru funcţionar,arătându-mi că eu pot avea un alt rost in viaţă.M'am consultat in această chestiune cu prietenul meu Anton Alexandrescu şi cu un alt prieten D.D.Tănăescu şi amândoi m'au indemnat să renunţ la examenul reuşit şi să urmez sfatul dlui Mihalache.Aşa am făcut.Dsa a plecat din nou in streinătate şi in toamnă când s'a intors a fost ales preşedinte al partidului naţional ţărănesc.M'a chemat şi m'a solicitat să-i fiu secretar,ceace eu am primit. Am funcţionat cu această calitate până in anul 1937 inclusiv când Dsa a demisionat din funcţia de preşedinte şi când d.Iuliu Maniu,noul preşedinte venea cu doi secretari ai săi.

In acest timp am făcut unele călătorii in streinătate şi anume:am fost in Italia impreună cu d.I.Mihalache in 1937, in Ceho-Slovacia,cu o delegaţie de tineret in care intra Victor Jinga şi Schippu (actual subdirector de stat),deasemenea in Polonia cu o delegaţia de tineret in care intra prof I.C.Petrescu, Anton Alexandrescu,Stanciu Stoian.

In 1935 am fost desemnat preşedinte al tineretului naţionalŢărănesc având colaboratori pe V.Moderan, Miron Constantinescu.V.Brătucu,M.Levente,C.Nispeanu,Paul Teodorescu şi alţii,Impreună cu ei am organizat un aşezământ studenţesc denumit "C.Dobrescu-Argeş",având acest nume al primului ţărănist român.Prin el inţelegeam să contracarăm acţiunea studenţilor legionari.

In acest timp a editat o revistă săptămânală "românismul",care n'a putut apărea din lipsă de mijloace banişte decât 14 numere.

In această revistă combăteam politica rasială a mişcărei legionare şi tendinţa de a orienta politica noastră spre Germania a acesteimişcări.

In 1938 după constituirea guvernului Goga şi plecarea din partid a dlui av.Popescu Topoloveni,fiind numit secretar general de minister,am fost solicitat de d.I.Mihalache să primesc direcţia revistei "Ţărănismul",fondată de Dsa in anul 1923,direcţie ce rămpnea liberă prin plecarea dlui Popescu Topoloveni,Am primit şi a m condus această re-

dlui Popescu Topoloveni.Am primit şi am condus această revistă până in prezent.Ea nu era o revistă de partid,dar milita in spriritul indeologic şi programatic ţărănist.

Colaboram la această revistă:prof.Zane,D.V.Toni,Apostol Culea,Prof.Gabriel,Tepelea Gh,Vlădescu Albeşti,prof. Vladimir Şteinu şi alţii.

In 1938 s'au dizolvat partidele.In afară de conducerea tineretului eu mai făguram şi in organizaţia de cadre a jud.Mehedinţi.

După 23 August 1944,am fost ales vicepreşedinte al organ izaţiei de Mehedinţi,alături de dnii Mihai Pătulescu şi prof.C.Dicu.

In 194o m'am c sătorit cu Dra Lucia preot Dumitrăchescu din Bucureşti,nepoată a Dnei Diculina Mihalache. Am două fetiţe,una de şase luni şi alta de cinci ani.

Ca avere nu avem decât casa in care locuim din str. Filaret Nr.33.

In timpul răsboiului am fost mobilizat pentru lucru la soc."Malaxa" şi nu am luat parte la la campania militară.

După 23 August 1944 am continuat activitatea la soc. "Malaxa",in calitate de cônsilier tehnic.Am unceput stăruinţele pe lângă Comisia Aliată de Control pentru obţinerea autorizaţiunei de reapariţie a revistei "Tărănismul",de fusese suprimată in timpul legionarilor.Am obţinut această aprobare şi m'am ocupat imediat cu apariţia acestei reviste săptămânale.

Colaborasem la Cercul de Studii al partidului condus de prof.G.Taşcă şi prof.G.Zane,fiind referent al comisiunei pentru cooperaţie şi c edit ţărănesc.Deasemenea participam la comisiunile Cercului de Studii pentru agricultură,finanţe,credit ,udeologie şi doctrină,reforma agrară, etc.

In Ianuarie1946 am fost numit administrator al soc." "Dreptatea" S.A.R. având da director al ziarului pe d.Nistor Badea,care se ocupa de partea redaţională. Aveam un consiliu de ad-ţi compus din dnii Gică Măcărescu,Ghilizan,Coposu, Popescu,Botoşani şi N. Carandino cooptat mai târziu,după ce devenise director al ziarului.Cât a fost director Nistor Badea,nu se amestecea in administraţie,după cum nu mă amestecam in redacţia ziarului.Caracterul pe care Nistor

./.

Badea voia să-l imprime ziarzlui "Dreptatea",era:critică constructivă privind actele guvernului și afirmarea ideologiei și programului P.N.T și cât timp a funcționat ca director a reușit să imprime acest caracter.Dl președinte Maniu socotea că ziarul trebue fie in princîpal un ziar de critică și de combatere fie in princîpal un ziar de critică și de combatere riguroasă a polticei guvernului și a adversarilor partidului.Aceste directive ěrau date prin dl N.Carandino care era redactor șef al ziarului.De aci a venit nemulțumirea dlui Nestor Badea,ceace a dus la demisia sa.Dl Badea,după câte știu,constata că apar in ziar anumite articole fără știința sa- și ele apăreau după dispozițiile dlui Maniu,date prin Carandino.Aceste articole nu intrau in vederile lui Badea.In urma explicațiilor avute cu dl Maniu,dl Badea,a dat intr'o zi dispoziție la tipografie ca să nu mai figureze numele său pe capul gazetei și din acel moment a părăsit redacția.A fost numit director Carandino.

La plecarea dlui Badea am voit să plec și eu-intrucât venisem amândoi odată,dar I.Badea m'a sfătuit ca eu să rămân intrucât nu am niciun amestec in redacția gazetei și deci motivul pentru care pleca el nu putea fi invocat și de mine.Eu am continuat să mă ocup de administrație.

Cu venirea lui Carandino ca director au inceput foarte curând neințelegeri intre mine și Dsa pe deoparte și membr consiliului de administrație pe de altă parte,pe chestiuni de administrație.Să unul din ceilalți angajau cheltuieli peste limitele bugetare fixate de mine și mă găseam din această pricină adesea in situația de a nu putea face față cheltuielilor (tipografie,hârtie,salarii,etc.) Din această pricină am demisionat odată in Luna August 1946,dar conducerea partidului a promis că va cere celor indicate ca să inceteze amestecul lor in administrație peste capul meu-ceeace in cele din urmă nu s'a putut remedia,astfel incât a trebuit să demisionez cu toate insistențele depuse ca să rămân in funcțiunea avută.Si am demisionat in luna Martie 1947.Ziarul "Dreptatea" a continuat acțiunea de critică riguroasă la adresa guvernului și de polemică personală,după indicațiile dlui Maniu, mai ales după retragerea dlui Nestor Badea.

./.

In vara 1946 conducerea P,N.T. hotărește ca directorii revistelor care sprijină ideologia partidului,și sunt membrii ai partidului să fie cooptate in comitetul executiv central.Astfel am fost cooptat odată cu C.Hagea director al revistei "Dreptatea Satelor" ca membru in acest comitet. Am participat la două ședințe.

La prima ședință dl Maniu a făcut o expunere asupra politicei dusă de el in timpul dictaturilor din 1938 și până in prezent (1945) cu toată corespondența documentară respectivă.Deasemenea dl Penescu,ca secretar general, urma pe ordinea de zi să se procedeze la alegerea membrilor din biroul politic și delegația permanentă,care in majoritate erau cooptatți.Dl Maniu și a prezentat pe neașteptate demisia din funcția de președinte,ceace a făcut ca alegerile proectate să fie amânate.Comitetul ce nu era de părere să se aprobe demisia al lui Maniu,cu apt mai mult cu cât vénea pe neașteptate.

La a doua ședință,care s'a ținut după alegerile din 19 Noemvrie era să se hotărească asupra participărei parlamentarilor la lucrările parlamentului. Dl Maniu a prezentat comitetului hotărprea delegației permanente de a nu se participa-deși in această delegația fuseseră și propuneri de participare-propuneri ce rămăseseră in minoritate.Eu i preună cu unele elemente din generația mai tânără,având ca exponent de fapt pe dl Nistor Badea,am susținut participarea la lucrările parlamentului.Parlamentarii P.N.T.. erau in mare parte de părere să se meargă la parlament,dar ei s'au abținut dela discuț ile ca fiind interesați.dl Maniu a susținut cu tărie neparticiparea.La alegerile din 19 Noemvrie am candidat la Mehedinți in locul al 3 lea după prof.C.Danciu,președintele organizației și Mihai Pitulescu,vicepreședintele.Cu 4-5 zile am fost la Mehedinți, rămânând acolo incă 4-5 zile,după alegeri și anume in satul părinților mei:Pristolu.In aceste alegeri am tipărit la București manifeste pentru org.de Mehedinți pe care le trimiteam dlui prof.Danciu.Am fost in ziua de alegeri la secția de votare din com.Pristol,participând in calitate de candidat.N'am ținut nici o adunare la Mehedinți și nu am participat la nici o adunare din București,sau din altă parte.Dela alegeri și până azi n'am mai fost niciodată la Mehedinți.

./.

Manifestele tipărite au fost expediate cu diferite persoane venite dela T.Severin ocazional in Bucureşti in care erau indrumate de prof.Danciu la mine ca să le ridice. Astfel au dus manifeste.dr.Dubovan din T.Severin,C.Răutu,toţi din T.Severin, şi alţii.Deasemenea când am mers eu am dus un important pachet cu manifeste.

In ceiace priveşte actele mai importante ale tguvernului şi poziţia P.N.T. faţă de ele,menţionez următoarele:

Reforma agrară, Am făcut parte din comisiunea partidului cu dnii I.Mihalache,prof.Zane,Nestor Badea,Lazăr Iliescu S'a intocmit din iniţiativa dlui Mihalache un proect de reformă agrară impărţit in 2 etape: exproprierea care să se facă imediat după demobilizarea armatei.Proectul intocmit de această comisiune a fost prezentat de dl prof.Zane comisiunei dela Ministerul Agriculturei in ziua când această comisiune s'a dizolvat prin retragerea unora dintre membrii componenţi ai ei.Proectul de mai sus a fost publicat chiar atunci in ziare şi in borşură.

Ministerul de Agricultură de atunci I.Hudiţă era acuzat că tergiversează infăptuirea reformei agrare.Aceasta a fost confirmată la câteva zile după depunerea proectului P.N.T. de xxxxx insuşi şeful guvernului de atunci Gh. Rădescu,care la o intrunire publică a declarat că nu este de xxxxx părere să se realizeze această reformă decât după terminarea răsboiului.Pe de altă parte insuş dl Maniu se pare că nu era de acord cu realizarea reformei agrare in acel moment,deoarece liberaiii erau net contra acestei reforme şi s'ar fi putut ca realizarea ei să ducă la retragerea liberalilor şi deci la neinţelegeri in guvern.Aşa se ecplică de ce I. Hudiţă care era ministru naţional ţărănist nu a inaintat proectul intocmit la consiliul de miniştrii,deşi a continuat să fie ministru incă 10-12 zile după intocmirea şi prezentarea lui de către Zane.

La 6 Martie 1945 cade guvernul Rădescu.Se formează guvernului dr.Petre Groza.Partidul Naţional Ţărănesc prin preşedintele lui Iuliu Maniu,a luat atitudine categorică contra acestui nou guvern.Nu a fost convocat comitetul executiv care să examineze situaţia şi să dea el directiva de urmat.De altfel forurile statutare ale partidului,toate prezidate de dl Maniu (birou politic,delegaţie permanentă),comitet executiv central) luau hotărâri pe baza elementelor şi datelor astfel prezentate de dl Iuliu Maniu,

încât în mod obişnuit sprijineau şi justifica punctul său de vedere. In practica lucrurilor nu acest foruri hotărau ceace Dl. IULIU MANIU ca preşedinte al partidului avea de făcut. ci xxxxxxxx aceste foruri luau cunoştinţă, judecau şi aprobau ceace dl. IULIU MANIU făcuse deja sau ceace Dsa avea de gând să facă.-

Cu privire la etatizarea Băncii Naţionale, această reformă era prevăzută şi in programul P.N.T. Deci această etatizare infăptuită de guvernul PETRU GROZA nu a fost combătută de P.N.T. decât cu privire la felul cum a fost realizată.- Astfel P.N.T. prevedea o conducere tehnică care să asigure continuitatea în administrarea şi in politica acestei instituţiuni şi care să fie responsabilă în faţa guvernului. P.N.T. a fost deci in contra conducerii politice de partid la Banca Naţională.-

In legătură, cu secţiile perofesionale P.N.T. ştiu că ele au fost prevăzute în statutul partidului din 1936-Scopul lor era să procure material documentar privind interesele profesionale ale categoriei respective. Acest material se remitea cercului de studii care îl examina, astfel incât în acţiunea de opoziţie să se poată lua atitudine când se puneau în discuţie problemele respective, iar în acţiunea de guvern să se legifereze ţinândm seama de aceste interese profesionale. Nu ştiu in ce măsură acest scop a fost atins .

Stiu că constituirea secţiei muncitoresti, care era cea mai gălăgioasă. Nu ştiu dacă s'au contituit şi alte secţii profesionale.- Stiu deasemenea că cu privire la secţia muncitorească a intervenit o contraversă în sensul că conducătorii acestei secţii doreau să facă o organizaţie pe ţară, pe timp de dl. ION MIHALACHE, preşedinte al organizaţiei capitalei vroia o organizaţie pe capitală şi în ţară pe judeţe fiecare subordonate conducerii judeţene respective.-

Nu ştiu cum s'a lă,urit această contraversă pentrucă conducătorii secţiei muncitoresti din capitală nu se încadrau dispoziţiunilor date de dl. ION MIHALACHE aceste luase hotărâre de ase opri oriceîntrunire a lor la club. Către sfârsitul lunei Aprilie, ei au deschis uşile şi au ţinute şedinţe ca şi altă dată .- Nu ştiu ce măsuri sau luat faţă de această nesupunere pentrucă dela 4 Mai eu am fost izolat in Penitenciarul Craiova. Dispoziţiile date de dl. MIHALACHE priveau inscrierea membrilor, astfel încât să se poate face alegeri, cu partivi-parea unor membrii indentificabili.

./.

00315

De organizarea secţiei profesionale şi de coordonarea activităţii lor se ocupa dl. inginer gh. POPESCU+BOTOSANI care fusese special desemnat secretar adjunct al organizaţiei capitalei.

Personal n'am făcut parte din nici'o secţie profesională.

Centrul de studii era condus de dl. profesor GH' TASCA ca preşedinte şi de dl. profesor GH ZANE ca vice preşedinte.- Nu cunosc ca in activitatea ~~xxxţix~~ cercului de studii dl. profesor TASC să,se fi ocupat in special cu anumite probleme care să fie în legătură cu ordinea publică. Cercul de studii,in măsura in care a funcţiat sa ocupat exclusiv cu probleme in legătură cu programul şi ideologia partidului.-

De exixtenţa unei comisiuni pentru probleme militare in cadrul cercului de studii nu am cunoştinţă. Nu cunosc militari deblocaţi din cadrul disponibil care să se fi înscris în partidul naţional ţărănesc,cunosc însă militari pensionari cari activau în P.N.T. ca : general NEGREI,gl. BARBU,gl ZORZOR,col STOIKA, gh. STOIKA,cdăr MOCANU pe care nu-l ştiu dacă era pensionar sau din cadrul disponibil sau demisionat din armată.- Nu ştiu ce activutatea desfăşurau aceştia în cadrul partidului îi întâlneam însă adesea pe câte unul dintrânşii atunci când eu mergeam la administraţia ziarului "DREPTATEA". Nu aveam discuţii cu dlor ci doar ne salutam.

In vara anului 1946,dl. CARANDINO a organizat un serviciu de informaţii şi presă- care avea de scop să extragă din presa internă şi externă articole şi informaţii pe care le socotea utile conducerii partidului.Se sciau la maşină în 8-10 exemplare şi se distribuiau zilnic membrilor din conducere : MANIU,MIHALACHE,PENESCU,POPOVICI,MIHAIESCU şi alţii.Mai târziu, neputându-se face faţă, s'a renunţat lapresa internă rămânând să se facă estrase numai din presa străină şi în special articole cenzurate în ROMANIA. Ziarele cenzurate eraz procurate de dl. CARANDINO şi colaboratorii săi prin legaţii.,unde aveau legături -colaborau la cest serviciu dnii. ION VINEA,CDOR MOCANU, COPOSU şi alţii pe care nu-i cunosc. Aveam la acest serviciu şi o dactilografă pe care după câte am auzit fusese adzse de dl. VINEA. Eu nu ştiu cum o cheamă.

Nu am fost intodeauna în acord cu metodele folosite de dl. MANIU în conducerea partidului şi deaceia am cerut să se intre cât mai neântârziat în spiritul şi în cadrul membrilor statutare astfel incât biroul partidului şi delegatia permanentă

să fie formate prin alegeri şi nu prin cooptări de persoane propuse de dl. MANIU. Tocmai pentru că nu eseau din cuvântul dsa. nu s'a reuşit. Dl MANIU promisese în sfârşit că în luna Ianuarie 1947, va convoca comitetul central pentru alegerea acestor foruri dar această convocare nu s'a făcut.-

La 5 Mai cânfd am fost ridicat şi izolat în penitenciarul Craiova eram foarte dezamăgit de metodele folosute de dl. MANIU şi conducerea autocrată a partidului naţiona ţărănesc-metode ce deveneau din ce în ce mai de nesuportat.-

/ss/ POPESCU MEHEDINTI

4 Septembrie 1947.-

00317

30 Aug - 1947

00318

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Leucutia Aurel, avocat, domiciliat in Bucuresti Bd. Schitu Măgureanu nr. 19, născut la 26 Aprilie 1895 in comuna Timis- Calacea, jud. Timis declar următoarele :

Sunt fiul preotului ort. Ion Leucutia din comuna Călacea si a Elenei născ. Trăilescu. Am fost trei fraţi si o soră. Fraţii mei au fost ambii doctori in medicină, iar sora mea profesoară. Mama mea are următoarea avere : un apartament in Bd. Schitu Măgureanu 19, ½ parte din o vilă la Snagov şi cu 1/3 parte din o vilă la Sovata. Eu personal in prezent nu posed, decât o parte din vila dela Sovata. Am mai avut o moşie de cca 200 jug lângă Arad, pe care am vândut-o.- După terminarea studiilor universitare m'am deschis birou advocaţial la Bucuresti in anul 1923.- In sferă de activitatea profesională, prima mea activitate publică in Bucuresti a fost pe tarem sportiv. In anul 1923 am fost ales membru in comitetul central al Federatiilor Sportive române a cărui presedinte era Regele Ferdinand, iar secretar general Printul Mostenitor Carol. Lucrând in acest comitet l-am cunoscut pe printul Carol si am tinut legături cu el până când a revenit pe tron. In urma restauraţiei ivindu-se divergenţe intre Regele Carol si Dl. Maniu, iar eu atasindu-mă presei Dlui Maniu incetul cu incetul m'am detaşat de fostul Rege si am rămas alături de Dl. Maniu.

In politica militantă efectiv am intrat prin anii 1926-1927, când am candidat in judetul Mureş, iar apoi in anul 1928, am trecut in organizatia din Timişoara unde am funcţionat până in anul trecut. In anul 1929 am fost ales deputat.-

In anul 1938, introducându-se dictatura Regelui Carol, partidele au fost dizolvate, deasemenea si sub dictatura lui Antonescu. Totusi Dl. Maniu a ~~xxxxxxx~~ mentinut o activitate in contra regimului Antonescu si a luptat pentru esirea din axă

./.

Această activitate a dus la formarea blocului naţional democratic, constituit din partidul liberal, comunist social democrat, şi anterior cel ţărănesc, care apoi a realizat actul dela 23 August adică eşirea din axă.-

După 23 August am fost numit ministrul al Economiei în al doilea guvern Sănătescu şi în guvernul Rădescu. In această calitate am funcţionat în timpul când războiul era înaintea Budapestei şi armatele luptătoare trebuiau susţinute. In această activitate am lucrat în cel mai deplin acord în deosebi cu ministru xxxxxxxx comunicaţiilor, unde am primit concursul deplin a Dlui Ministru Gheorghiu Dej şi al Dlui Ministru Maurer. După 6 Martie un timp oarecare nu am avut nici-o activitate politică, pe urmă am luat parte la congresul organizaţiei Timiş Torontal, iar în vara 1946, am trecut la conducerea provizorie a organizaţiei din Arad. Aici am luat parte la două adunări publice în Chisineu- Criş şi în Hălmagiu, pe urmă la 19 Noembrie am luat parte la alegeri şi am fost ales deputat. Dela alegeri până astăzi nu am mai fost în judeţ, când şi cuvânt de ordine de a nu xxfxxx se face nici un fel de manifestatie politică.- Aici în Bucureşti n'am avut o activitate de manifestare politică, decât în calitate de membru în Delegatia Permanentă, asistând la câteva sedinte ale delegaţiei. Membrii Delegatiei Permanente eram cum următorii : Dl. Maniu, ca presedinte, membrii biroului : Dnii Mihalache, Mihai Popovici, Penescu, şi ing. Mihăescu şi Dnii Ghiţă Popp, Ionel Popp, Emil Hatieganu , Aurel Dobrescu, Virgil Solomon, şi Aurel Leucutia din partea Ardealului, iar din vechiul regat Dnii, Căpăţâneanu, Spineanu, Ghică Măcărăscu, Vasile Lepădatu profesor Zane, profesor Husită, Nestor Badea Ella Negruzi şi a precum şi dir. ziarului Dreptatea, Dl. N Carandino. Agendele partidului la centru le ducea biroul partidului împreună cu secretariatul şi cu diversele organe centrale, cum ar fi, sectiile profesionale, cercul de studii, organizatia centrală a muncitorilor a tineretului.

Eu nu făceam parte din niciuna din aceste organe şi deci nu cunosc activitatea lor. Activitatea mea în Bucuresti, s'a mărginit la participarea la sedintele delegaţiei permanente, precum şi la urmărirea problemelor economice, care era de resortul meu.- Altă activitate politică nu aveam nici oficială, nici neoficială, nici fptică, nici nefăţică, nici măcar contact cu membrii partidului nu

./.

ţineam decât în măsura în care eram prieten cu ei. Aceştia erau îndeosebi membrii delegaţiei permanente, cari deobicei veneau la mine să mă vadă. Cu ei discutam ştirile zilei, sau situaţia internă din partid. Eu anume eram preşedintele ~~xxxxxxxxpentru~~ comisiei pentru modificarea statutelor, şi după ce am pregătit un proect de statut, nu am putut până astăzi să-l ducem în faţa forurilor statutare din cauza opoziţiei unor membrii din conducere. Aceste erau din motivul că în proectul meu de Stat erice dispoziţie care nu conveneau unor membrii din conducere. / Dl. Mihalache şi alţi./ Aceste dispoziţii se refereau în deosebi la două chestiuni.-

1.- Eu am eliminat din proect organizaţiile profesionale / avocaţi, medici, ingineri, militari, etc/ pe care nu credem nici necesare, nici democratice, iar Dl. Mihalache intra în contra proectului, le dădea o importanţă deosebită, iar în capitală le şi punese în aplicare înfiinţând diverse secţii profesionale, între care şi cea militară.- In acest sens mi se pare, că nu de o circulară pentru înfiinţarea lor în judeţe.- Eu la Arad nu am înfiinţat nici-o organizaţie profesională. La Timişoara cred, că această secţie militară, fiindcă am fost informat, că şeful acestei organizaţie Col. Lişareţ a fost internat la Craiova sau Piteşti.-

2.- A doua divergenţă în prezenta, între proectul meu şi proectul Dlui Mihalache, se referea la interzicerea din partid a acelora, care au primit posturi de răspundere politică sub dictatura Carol sau Antonescu.-

Bucureşti 30 August 1947.-

/ss/ A. Lenuţia.-

0020

1 Sept 1945

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Aurel Leucuția, avocat în continuarea declarației susțin următoarele: Pe dl. Iuliu Maniu l'am știut de mic copil, dar nu l'am cunoscut personal, decât prin anii 1922-23, când m'am stabilit avocat în București. Atunci nu făceam politică militantă, dar mă consideram aderent al partidului național din Ardeal, al cărui președinte era dl.Maniu. Raporturile mele cu d-sa până prin anii 1928-30 nu erau prea apropiate, d-sa fiind ocupat cu politica, iar eu mai mult cu meseria. In urma faptului că eu îl cunoșteam pe prințul Carol și îl vizitasem, de câteva ori la Paris, am început să iau contact mai des cu dl Maniu, iar după restaurație, dl.Maniu a început să î-mi confieze nemulțumirile pe care le are față de Regele Carol. Aflând astfel motivele de divergențe între dl. Maniu și Regele Carol, am fost de părerea că dl.Maniu are dreptate și astfel m'am atașat politicei dlui Maniu,. In urma acestui fapt în anul 1930 am fost internat 3 luni la mănăstirea Turnu. In anul 1939 isbucnind răsboiul, dl. Maniu a luat poziție în contra Germaniei și alături de aliați, adecă Rusia, Anglia și America, și eu fiind deasemenea de părerea că locul nostru este alături de țările democratice, legăturile dintre mine și dl.Maniu s'a menținut, iar împrejurarea că eu aveam automobil și dsa nu avea, l'a făcut, că foarte des să mă roage să îl duc cu mașina. Aceasta mai ales în timpul lui Antonescu, fiindcă după 23 August aproape permanent a avut mașina în dispoziție și nu a mai avut nevoie de mașina mea. In timpul lui Antonescu împrejurarea cu mașina, și faptul că și eu eram convins antifascist, m'a făcut să fiu mai aproape de dl. Maniu și să-i stau la dispoziție, acolo unde puteam. Așa s'a întâmplat, că în jurul pregătirii actului dela 23 August să mi se dea diferite însărcinări, cari sunt cunos-

./.

cute, şi pe care le am îndeplinit. După 23 August d.preşedinte fiind membru în guvernul Sănătescu şi foarte ocupat toată ziua, nu îl mai vedeam aşa de des. După căderea acestui guvern s'a format al doilea guvern Sănătescu în care am intrat eu ca ministru al economiei naţionale. Această împrejurare a făcut, că în acest timp să mă văd şi mai puţin cu dl.Maniu, din motivul, că eu atunci de dimineaţa până noaptea târziu eram archiocupat la minister (Era răsboiul în Ungaria şi Cehoslovacia). Aceeaşi situaţie era şi sub guvernul Rădescu. După 6 Martie dl.Maniu a plecat la Sibiu şi numai din când în când venea la Bucureşti. In ultimul an venind la Bucureşti a stat ori la ing.Serdici, ori la ing.Romi, Boilă. La mine a stat numai o singură lună, din 20 Mai până pe la 25 Iunie din motivul că în acest timp camera dsale dela Romi Boilă era ocupată de dna Musi Boilă din Cluj. Pe la 25 Iunie eu plecând la Sovata, iar dna Musi Boilă plecând şi dânsa la Cluj, dl. Maniu s'a mutat înapoi la dl.Romi Boilă. In timpul cât a stat la mine, în mod obişnuit veneau la dsa, membrii din conducerea mai mare sau mai mică a partidului, îndeosebi: dnii Mihalache, Mihai Popovici, Penescu, Mihăescu, colaboratorii din birou, cu care discuta chestiuni curente de administrare, din când în când mai veneau şi alţi fruntaşi din delegaţii permanente, ca Ghiţă Pop, Hudiţă, Dobrescu, Chilezan şi alţii, pe urmă mai veneau şi alţi membri mai mici, cari deobicei aveau plângeri de prezentat. O mare parte a zilei însă dl.Maniu lipsea de acasă, din cauza că în timpul, când venea la Bucureşti şedinţele biroului şi a altor foruri administrative se ţineau mai des şi dsa pleca să ia parte la ele. Sodinţele biroului de obicei se ţineau la Bodea Nestor, câte odată la Mihai Popovici, sau Penescu. La mine acasă în timpul cât a stat dl.Maniu în anul prezent, cred că nu s'a mai ţinut nici o şedinţă, sau una, din cauza că toate discuţiile se auzeau peste uşă şi dl. Mihalache din acest motiv protesta să ţină la mine.

După 20 - 25 Iunie am plecat la Sovata, unde am stat cca o săptămână, pe urmă am venit ca să iau parte

./.

la o ședință a deputaților, cari discutau formarea grupului parlamentar. După această ședință am plecat din nou la Sovata unde am fost arestat în ziua de 12 Iulie. La ședințele biroului partidului, din care făceau parte dnii Maniu, Mihalache, Mihai Popovici, Penescu și ing. Mihăescu, eu niciodată sub nicio formă nu am luat parte, fie că ședințele erau la mine acasă, fie în altă parte. Dealtfel subsemnatul niciodată nu am avut un rol important în forurile statutare ale partidului, ceeace se poate ușor constata din dările de seamă, ce au apărut în Dreptatea sau în alte gazete. Dreptatea publica totdeauna numele celor participanți la diversele ședințe, și afară de ședințele delegației și a comisiei pentru modificarea statutelor, la alte ședințe eu nu am luat parte.

București, la 1 Septemvrie 1947.

ss. A. Leucuția.

VI/ AH

1 Sept 1947

00324

DECLARATIE
===========

Subsemnatul AUREL LEUCUTIA, avocat, în continuare declar următoarele:

Pe Dl.POGONEANU l-am cunoscut cam înainte de 23 August prin Dl.NICULESCU - BUZESTI, fostul Ministru, al cărui colaborator știam că este.

In acel timp Dl.N.BUZESTI venea des la Dl.MANIU și cu o asemenea ocazie l-am cunoscut pe Dl.POGONEANU, care venise cu el.Nu-mi aduc aminte și nu am asistat la vre'o conversatie politică între Dl.MANIU și Dl.POGONEANU.Dealtfel pe Dl.POGONEANU, deabea decâteva ori l-am văzut la Dl.MANIU.Stiu că Dl.MANIU, avea părere bună despre Dl.POGONEANU, pe care îl considera priceput și bine pregătit, în cariera sa diplomatică.

La discuții între Dl.MANIU și Dl.POGONEANU eu nu am asistat, dar înainte sau după convorbire îl văzusem pe Dl.POGONEANU sau Dl.BUZESTI, în timpul, când aștepta să intre la Dl.MANIU, sau când ieșa.Despre Dl.POGONEANU știam, că este colaboratorul D-lui NICULESCU - BUZESTI, când acesta era ministru de Externe.Când am fost odată la Ministerul de Externe, care era în Palatul Ugirului, in timpul primului Guvern Sănătescu, l-am găsit acolo pe Dl.POGONEANU, ca colaborator al D-lui Ministru BUZESTI.- In ceiace îl privește pe Dl.NICULESCU BUZESTI, pe D-sa l-am cunoscut în timpul guvernării ANTONESCU în următoarele împrejurări: Dl.MANIU „mi-a amintit că M.S.REGELE are un colaborator foarte bun pe linia antigermană, care este înalt funcționar la Ministerul de Externe, fără să-mi spună însă cum îl chiamă.Mai târziu prin 1944, când se apropia-se tratarea condițiunilor de Armistițiu dela Cairo, Dl.MANIU mă ruga foarte des să-l duc la Buftea, la Dl.BARBU STIRBEY, unde l-am găsit totdeauna și pe Dl.BUZESTI.Am inteles adică bănuit, că acesta este colaboratorul M.Sale, care ține legătura cu Dl.MANIU.Pe urmă și Dl.MANIU mi-a confirmat, că Dl.BUZESTI lucrează din partea M.Sale.-Despre activitatea actuală a d-lui BUZESTI

./.

n'am nici un fel de cunoştinţă. Stiam, că este intr'un sa[illegible] în Helveţia, el suferind de pleumonie - In timpul, când a s[illegible] MANIU la mine /Mai - Iunie 1947/ într'o dimineaţă Dl. MANIU plecând de acasă, a intrat la mine în dormitor şi a pus pe masă un act, rugându-mă ca să-l dau lui PENESCU, care va veni să-l ia.

Nu peste mult a venit PENESCU şi l-a luat.

Actul era de mai multe zile şi când l-a m dat am văzut bătut la maşină ~~[illegible]~~ numele lui BUZESTI la sfârşitul actului. Actul nu l-am citit şi nu ştiu ce conţinea şi ce dată avea.

Eu personal dela Dl. NICULESCU BUZESTI din străinătate nu am primit nici un fel de scrisoare, niciodată, până acum.- Am primit o singură scrisoare din străinătate dela Dl. DIANU, fost ministru plenipotenţiar, pe care nu-l cunosc şi în care mă ruga, ca să îi arăt D-lui MANIU, că el a avut un conflict nu ştiu cu cine şi că din acest motiv este preferat, şi deci victima unei intrigi pe care i s'a făcut atmosferă rea. Eu scrisoarea am rupt-o, fiindcă nici un fel de legătură cu Dl. DIANU, nu aveam şi nici nu îl cunoştiam măcar.

Dintre personalităţile străine din ţară, cunosc pe Dl. Ministru HOLMAN, pe care l-am cunoscut la o recepţie la Insp. GHEORGHESCU, cam în timpul imediat după ce a venit în ţară. Eu nu am vorbit cu D-sa, decât câteva cuvinte, deoarece nu ştiu englezeşte şi conversaţii era între D-sa şi fostul Ministru, Liberal ROMNICEANU. De atunci l-am mai întâlnit odată la o masă urmată de bridje la Dl. JOVIN, ~~[illegible]~~ tot în iarna aceea când a a venit în ţară. La masă mai era un secretar tânăr al lui cu soţia, precum şi Dl. HOLMAN. La masă a fost conversaţie banală, pe urmă s'a jucat bridje. Am mai luat parte la câteva mese oficiale când am fost Ministru în guver şi anume am fost la Dl. NEED, Ministru Elveţiei, la Dl. RENTERSWORD, Ministru Suediei şi la Dl. Ministru Finlandei.

ss/A. Leucutia

Bucureşti la 1 Septembrie 1947

3 Sept 1947

00326

DECLARAŢIE

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, avocat în continuare declar următoarele: Asupra ultimelor şedinţe a le delegaţiei permanente atât cât îmi reamintesc, relatez următoarele

Inainte de alegeri au fost mai multe şedinţe a le delegaţiei permanente, cari au discutat problema unui cartel electoral cu partidul liberal şi partidul titelist.

La primele şedinţe ţinute în luna Sept. nu am luat parte, fiindcă atunci încă nu eram membru al delegaţiei. Intre timp am fost cooptat, şi am luat parte la două şedinţe cari au discutat cartelul. Teza era pusă în modul următor: cei mai mulţi oratori erau de părere, că cartel să se facă nu mai în cazul, când aderă şi partidul Dlui Titel Petrescu. Cum însă Dsa a declarat definitiv că nu participa, ar rămâne, că cartelul să se facă numai între noi şi liberali. In aceasta ipoteza, cei mai mulţi oratori în frunte cu Dl. Mihalache, au fost de părere, să nu se facă cartel. Eu personal eram de părere, că să se facă cartelul şi fără Titel Petrescu, pe următoarele două consideraţiuni: " Noi trebue să ne orientăm după tactica adversarului. Dacă partidele din B.P.D. ar merge pe liste separate, şi noi ar trebui să mergem separat, cum însă ei au hotărât, că merg pe liste comune, trebue să facem şi noi tot aşa. In plus, că aceasta ar simplifica mult alegerile. 2.) Al doilea motiv, pentru care am susţinut liste comune este, că dela război încoaci partidul liberal în toate acţiunile a mers alături de partidul nostru, şi opinia publică s'a obişnuit cu acest lucru. Până la sfârşit s'a hotărât, că nu se face cartel obligatoriu, dar, că organizaţiile judeţene, cari doresc pot face liste comune cu liberalii. Pe urma am încercat se facem liste comune numai în Ardeal, dar şi aceasta a căzut, din cauza, că liberalii erau prea exigenţi în privinţa locurilor pe listă.- Următoarea şedinţa a delegaţiei a avut loc imediat după alegeri, în care s'a hotărât convocarea comitetul Central pentru a hotărî asupra participării în parlament. La aceasta şedinţa eu nu am participat, nefiind încă reîntors dela alegeri.

..//..

Pe urmă a avut loc şedinţa comitetului central, la care am asistat, şi unde fără nici o controversă s'a hotărât neparticiparea în parlament. De atunci încoaci î-mi mai reamintesc de doua şedinţe, una privitoare la tactica partidului, şi ajutorarea celor arestaţi, şi alte privitor la constituirea Statului parlementar şi intrarea în parlament.-

00327

ss. A. Lăucaţia

Bucureşti, la 3 Sept. 1947

In continuare declar: La şedinţa, în care s'a discutat tactica partidului nu am asistat dela început, astfel că discursul lui Badea Nestor nu l'am auzit. Am aflat însă că el a vorbit în sensul unei apropieri de guvern. După sosirea mea au vorbit Cartojan, Anghel Cioranescu, Hudiţa şi Zane. Toţi oratorii au vorbit cam în sensul următor: Faţa de tensiunea mare, care s'a creiat prin arestarea unui important număr de membrii ai partidului nostru, să încercăm o apropriere de Guvern. Toată lumea era de acord cu acesta, dar s'a răspuns, că orice încercare, ce s'a făcut în acest senz a dat rezultat negativ. Hudiţa într'o expunere optimista a arătat, că lucrurile se vor aranja după ratificarea tratatelor de pace, făcându-se o destindere generală. Zane a luat cuvântul la sfârşit.-

Intr'o expunere frumoasă ca stil, a făcut o recapitulare a evenimentelor internaţionale şi interne şi a conchis şi el, că nu cere schimbări fundamentale în tactica partidului, dar ar dori, că prin diverse încercari, să se creieze o atmosferă mai prietinească între noi şi URSS. şi între noi şi Guvern. Toată lumea a fost de acord cu aceste propuneri. La sfârşit a luat cuvântul Dl. Maniu, care în rezumat a spus următoarele: Tactica unui partid depinde de scopul pe care îl urmăreşte. Dacă noi urmărim o simplă participare la guvern, nimic mai uşor, intrăm în B.P.D., dacă însă urmărim să guvernăm noi ţara după principiile partidului nostru, atunci trebue să aplicăm altă tactica. După Dl. Maniu nu a mai luat nimeni cuvântul şi şedinţa s'a ridicat.

Tot la aceste şedinţe s'a discutat şi acţiunea de ajutorare acelor arestaţi. După diverse propuneri, s'a hotărât, ca parlamentarii să se repartizeze pe închisori

..//..

şi în fiecare Joi şi Duminică, să fie de faţa câte un parlamentar la fiecare inchisoare ca să asiste pe cei ce duc alimente. După ce toată lumea a fost de acord, s'a făcut imediat o lista de deputaţi şi după dorinţa fiecăruia, s'a făcut repartizarea. Eu am cerut să fiu repartizat la Bucureşti, unde nu prea era nevoe de concursul deputaţilor, şi mai erau şi alţi 4 delegaţi, cu scopul, ca să pot pleca la băi, pentru tratarea reumatismului de care sufăr.- Repartizarea parlamentarilor pe inchisori pentru a asista pe cei care duc alimente s'a făcut pentru motivul, ca au venit plângeri dela mai multe inchisori, că au [illegible] greutăţi cu primirea alimentelor.- 00328

Ultimele două şedinţe a le delegaţiei permanente s'au ocupat de constituirea Sfatului parlamentar. La prima şedinţa s'a susţinut de majoritatea oratorilor necesitatea constituirei Sfatului parlamentar pe mai multe considerente. Motivul principal ar fi, ca deputaţii nu trebui să-şi repartizeze toate legile, ce se discută în parlament, şi apoi să le expună Sfatului parlamentar. S'a hotarat în unanimitate constituirea Sfatului şi s'a hotărât şi data constituirei. La data constituirei, însă aceaşi oratori, cari au susţinut constituirea Sfatului ~~şi s'a hotarât~~ au fost de părere să se amâne constituirea, din cauza că Comitetul Central va trebui să ia hotarâre privitor la participarea la parlament. Cum acest comitet a fost convocat pe 19 Iulie, constituire să se facă, după ce comitetul central a hotarât in principiu.- Cu aceste şedinţe s'a terminat.-

ss. A.Lencuţia

Bucureşti, la 3 Sept.1947.

5 Sept 1947

00329

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Leucuţia Aurel în continuare declar: Asupra relaţiilor dintre dl.Maniu şi mine dela 23 August 1944 şi până astăzi pot să dau următoarele informaţiuni: la 23 August dl Maniu a locuit în timpul duratei luptelor în adăpostul Băncii Naţionale, de unde apoi s'a mutat în strada Sfinţilor Nr.10, la locuinţa D-sale. In acest timp fiind ministru în guvernul Sănătescu şi având biroul la Preşedinţia Consiliului, toată ziua era fie la birou, fie la consiliile de miniştri. In această perioadă eu îl vedeam numai în timpul mesei într'un separè la Capşa, unde obişnuia să mănânce în societatea mai multor prieteni. Conversaţia la masă mergea despre evenimentele interne şi internaţionale, aşa după cum unul sau altul punea discuţia. Despre cele discutate în Consiliu de Miniştri nici odată nu ne spune nimic. l-mi aduc aminte că o singură dată ne-a făcut o confidenţă, spunându-ne, că dl. Berry i-a cerut să retragă un memoriu, pe care l-a înaintat Guvernului american şi în care acuza Guvernul american, că nu s'a ţinut de cuvânt. Ne-a spus că a refuzat să retragă acest memoriu, şi că s'a angajat faţă de Guvernul american, să facă dovada afirmaţiei sale. Acest memoriu se referea la condiţiunile de armistiţiu, dl.Maniu afirmând, că la Cairo au fost stabilite unele condiţiuni bilaterale, pe care România le-a executat şi deci condiţiunile dela Cairo trebuiau să intre în vigoare fără nici o modificare. Ne-a spus atunci, că împreună cu Buzeşti pregăteşte documentarea către Guvernul american. Ce s'a făcut pe urmă nu mai ştiu. In afară de mesele dela Capşa în restul zilei nu îl mai vedeam pe dl.Maniu, Eu după masă fiind la Minister iar seara acasă. Pe urmă a venit Guvernul de colaborarea Sănătescu, unde dl.Maniu nu mai era ministru, dar eram ministru eu, şi anume la Economia Naţională. Războiul era în curs, trupele operative treceau

înainte, armata noastră trebuia înzestrată, ambele armat susţinute cu tot ce aveau nevoe, toate aceste se cereau acestui Guvern şi în deosebi Min.Ec.Naţionale. Se poate imagina, că în această perioadă, eu nu mai aveam timp, să mă ocup de nici un fel de problemă politică, sau de partid, fiind din zori până noaptea târziu ocupat cu Ministerul. In acest timp îl vedeam pe dl.Maniu rar, la câte o masă la Capşa. Pe urmă a venit 6 Martie.Deja înainte de 6 Martie dl.Maniu s'a internat la spitalul din Sibiu, unde a stat tot timpul, venind numai din când în când la Bucureşti, stând când la Serdici cân la nepotul D-sale, Romi Boilă, iar ultima dată în luna Mai (15 Mai - 20-25 Iunie) la mine. In această perioadă de timp l'am văzut deci pe dl.Maniu destul de rar, afară de luna Mai, când a stat la mine. Această lună, cum de altfel şi prezenţa D-sale în Bucureştă era predominată de faptul, că cu ocazia zilelor de 1 şi 10 Mai au fost numeroase arestări în ţară şi dl.Maniu venise la Bucureşt ca să se ocupe de această chestiune. Cu această ocaziune s'au făcut demersuri la Palat, Guvern şi membrii Comisiei Aliate de control. Toate acestea se făceau de către org.oficiale ale partidului şi anume, biroul partidului hotăra şi secretariatul executa. In chestia arestărilor s'au făcut demersuri şi de către parlamentari.

Tot în aceste luni Maiu - Iunie au avut loc şedinţele delegaţiei permanente, care au discutat tactica partidului şi constituirea grupului parlamentar.

Este adevărat, că înainte de 23 August, în tot timpul guvernului Antonescu, am fost un colaborator mai efectiv al dlui Maniu. Aceasta se explică prin următoarel împrejurări. Eu începusem a merge la dl.Maniu acasă,cînd avea nevoie de maşină şi telefona să merg. Pe urmă a început să-mi dea şi alte însărcinări, cari erau în legătură cu pregătirea actului dela 23 August. In acea vreme partidul era desfiinţat şi dl.Maniu nu era legat de nici un fel de forme sau consideraţie oficială în ceeace priveşte persoanele cu care lucra. După 23 August însă situaţia s'a schimbat. Partidul şi-a luat fiinţă legală, au început să se creeze organele statutare şi să se dis-

./.

tribue rolurile. Unii au lucrat în birou, alţii la secretariat, alţii la presă, alţii chestiile externe, etc. Mie mi-a revenit partea cu economia naţională, unde funcţionasem ca Ministru. Aşa se explică, că eu în nici o chestie de organizare nu am avut nici un amestec, nici în altă chestiune, afară de cele economice. In legătură cu problemele economice relev, că am ştiut, că Serdici scoate un buletin economic în care reproduce articole economice interesante din revistele străine. Acest buletin era destinat numai membrilor din conducerea partidului, lucru care era menţionat chiar pe coperta buletinului. Despre altfel de buletin nu am cunoştinţă.

In ceeace priveşte afirmaţia, că eu aş fi persoana care posedă secretele dlui Maniu, este o afirmaţie cu totul greşită, fiindcă cine îl cunoaşte pe dl. Maniu ştie, că dl. Maniu atât prin firea sa cât şi mai ales prin experienţa sa, pe care o are, î-şi dozează orice cuvânt la atât, cât vreau, să se ştie şi de alţii, la Dsa fiind orice cuvânt şi orice gest perfect calculat. Este în această materie atât de exagerat, încât discuţiunea sau lipsa de comunicare devine insultătoare pentru un prieten sau apropiat.

Bucureşti, 5 Srptemvrie 1947.

ss. A. Leucuţie.

VI

5 sept 1947

- 2 -

00332

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, in continuare declar următoarele:

Pela sfârşitul anului trecut sau începutul anului prezent, am fost rugat de câţi-va prieteni politici, ca să invit la masă pe colonelul american Lowel, cari sosise în ţara recent în vederea înlocuirei Dlui Gen.Schuyler,care urma să părăsească ţara. Am primit aceasta sugestie şi am dat aceasta masă. De faţa au fost cam următorii: Hudiţa, Ghiţa Pop, Ilie Lazar, Serdici, Imperiu Mateescu,Ghilezan, Lt.Russu,adjutantul lui Lowel. Scopul mesei era,că Colonelul Lowel se cunoască membrii din P.N.T. Conversaţia mergea în englezeşte, aşa că eu nu prea pricepeam. Mi s'a spus,că Colonelul Lowel a fost acela,care a obţinut ajutorul american pentru Moldova, sezisând al personal pe Preşedintele Truman. Masa nu a durat mult, intrucât era grăbit şi la plecare a declarat, că a fost foarte agreabil şi că vom mai repeta aceste mese.-

Mesele nu s'au mai repetat,din cauza că nimeni nu a mai luat iniţiativa,

Dealtfel cunoştinţa a rămas aşa de efemeră,încât întâlnindu-ne cu o altă ocazie pe stradă în societatea unui domn, am fost prezentaţi din nou unul,altuia, şi eu nu am spus,că ne am mai cunoscut,fiindcă eram jenant.-

In afară de Colonelul Lowel dintre personalităţile străine am mai cunoscut pe următorii: Pe Dl.Ministru Berry l'am cunoscut încă subt primul guvern Sănătescu, fiind învitat la masă la Prinţul Barbu Stirbey. Nu mi am vorbit atunci nici un cuvânt cu el, fiindcă nu ştiam englezeşte. O altă dată l'am văzut pe Dl.Berry cu ocazia vizitei Dlui Harisan la Dl."Maniu. Cu aceasta ocazie s'a discutat problema intrării în guvern a unui reprezentant al partidului. Am mai cunoscut pe Dl. Min. Holman, pe care l'am întâlnit cu două ocazii, odata la o recepţie la ing. Mică

E.F. ..//..

Georgescu şi o dată la o masă Dnui Jovin. Recepţia dela Mică Georgescu a avut loc imediat după venirea în ţara a Dlui Holman, iar masa dela Jovin, iarna trecută. Politică nu am vorbit cu nici o ocazie. La familia Jovin am jucat bridje. Restul de cunoştinţe străine eram numai oficiale, adecă la Minister cât am fost Ministru.-

Bucureşti, la 5 Sept. 1947.

ss. A. Leucuţia.

V

5 sept 1947

00334

DECLARAȚIE

Subsemnatul LEUCUȚIA AUREL, în continuare declar următoarele:

Pela sfârșitul anului trecut sau începutul anului prezent, am fost rugat de câți-va prieteni politici, ca să invit la masă pe colonelul american Lowel, cari sosise în țara recent în vederea înlocuirei Dlui Gen.Schuyler, care urma să părăsească țara. Am primit aceasta sugestie și am dat aceasta masă. De fața au fost cam următorii: Hudița, Ghița Pop, Ilie Lazar, Serdici, Imperiu Mateescu, Ghilezan, Lt.Ruza, adjutantul lui Lowel. Scopul mesei era, că Colonelul Lowel se cunoască membrii din P.N.T. Conversația mergea în englezește, așa că eu nu prea pricepeam. Mi s'a spus, că Colonelul Lowel a fost acela, care a obținut ajutorul american pentru Moldova, sesizând el personal pe Președintele Truman. Masa nu a durat mult, întrucât era grăbit și la plecare a declarat, că a fost foarte agreabil și că vom mai repeta aceste mese.-

Mesele nu s'au mai repetat, din cauza că nimeni nu a mai luat inițiativa.

Dealtfel cunoștința a rămas așa de efemeră, încât întâlnindu-ne cu o altă ocazie pe stradă în societatea unui domn, am fost prezentați din nou unul, altuia, și eu nu am spus, că ne am mai cunoscut, fiindcă era jenant.-

In afară de Colonelul Lowel dintre personalitățile străine am mai cunoscut pe următorii: Pe Dl.Ministru Berry l'am cunoscut încă subt primul guvern Sănătescu, fiind invitat la masă la Prințul Barbu Stirbey. Eu nu am vorbit atunci nici un cuvânt cu el, fiindcă nu știam englezește. O altă dată l'am văzut pe Dl.Berry cu ocazia vizitei Dlui Hariman la Dl. Maniu. Cu aceasta ocazie s'a discutat problema intrării în guvern a unui reprezentant al partidului. Am mai cunoscut pe Dl. Min. Holman, pe care l'am întâlnit cu două ocazii, odata la o recepție la ing. Mica

E.F.

..//..

Georgescu şi o dată la o masă Dnui Jovin. Recepţia dela Mică Georgescu a avut loc imediat după venirea în ţara a Dlui Holman, iar masa dela Jovin, iarna trecută. Politică nu am vorbit cu nici o ocazie. La familia Jovin am jucat bridje. Restul de cunoştinţe străine eram numai oficiale, adecă la Minister cât am fost Ministru.-

Bucureşti, la 5 Sept.1947.

ss. A. Leucuţia.

7 sept 1947

V

00336

DECLARATIE

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL avocat în continuare declar următoarele :

Asupra, întrebării, dacă am ştiut despre acţiunea Dlui Maniu sau a partidului în străinătate, răspund următoarele : Am ştiut din presă, sau radio, că în străinătate sunt români cari lucrează alături de aliaţi. Unii din ei au lucrat şi sub durata războiului. Dacă aceştia, au avut sau nu legătură cu partidul nu ştiu. Stiam că în timpul războiului se formase în străinătate ûn aşa numit " grup Buzeşti" care lucra probabil cu Buzeşti. După 23 August, credeam că acest grup şi-a îndeplinit xxxxxxxxxx misiunea ţi că nu mai există.-

După conferinţa păcii am aflat cu surprindere că la Paris, la Conferinţa Păcii a acţionat ûn grup Gafencu - Tilea, care arfimativ ar fi reprezentat opoziţia română. Am fostsurprins , în cercuri de prieteni mi-am exprimat părerea că Gafencu şi Tilea sunt tot aşa de răspunzători de dezastrul Tării ca şi Antonescu fiindcă le-au ajutat şi servit întronarea dictaturei în România. Intrebându-l pe Dl. Maniu în această chestiune, niciodată nu mi-a confirmat, că ar fi dat vre'un mandat acestora. Iar dacă ei ar fi acţionat că în numele întregei opoziţii, ar fi trebuit să aibă mandat şi dela Dl. Brătianu şi Titel Petrescu.-

In orice caz, eu nici până astăzi nu ştiu, care e adevărul în această chestiune.-După 23 August toate chestiunile externe Dl. Maniu le lua cu Buzeşti. Dacă ar fi fost ca Dl. Maniu, să facă vre'o indiscreţie, ceace Dsa niciodată nu făcea, decât voit şi cu anumit scop, nu văd, dece mi-ar fi destăinuit mie acest lucruşi nu Dlui Mihalache, Mihai Popovici, eventual Penescu, care erau membri în birou şi faţă de cari avea obligaţiea de a-i informa. Eu nu puteam pretinde să fiu informat, decât de lucruri, cari se aducea în Delegaţia Permanentă. Dacă grupul din străinătate activează în prezent eu nu am nici-o cunoştintă,

./.

fiindcă de mult nu s'a mai auzit de ei.-

In ceace priveşte guvernarea lui Rădescu pot să arăt următoarele : Eu eram ministru la Economia Naţională. Dat fiind,că războiul era în faţa Budapestei,trebuia cele mai mari eforturi ca lucrurile să meargă. Eu aveam nevoe în deosebi de transporturi şi în această chestiune cum am avut tot concursul Dlui ministru GHEORGHIU DEJ şi Maurer Cred că şi Imx Domniilelor era mulţumiţi de felul cum colaboram.

In consiliul de miniştrii colaborarea mergea destul de bine. Conflictele s'au ivit la Ministerul de Interne. Eu cunosc detaliile,ştiu numai că generalul Rădescu nu se înţelegea cu Dl. TEOHARI GEORGESCU. Conflictul s'a agravat până la demisia guvernului. In privinţa raporturilor dintre Dl. Maniu şi generalul Rădescu,cunosc unele fapte: Odată la un consiliu de miniştri Dl. Rădescu mi-a spus :

Spune Dlui Maniu să nu îmi trimită vorbe că ştiu eu ce fac, şi va vedea Domnealui că toate le voi aranja bine " Pe de altă parte Dl. Maniu în repetate rânduri mi-a spus,că generalul Rădescu face greşeli care nu are simţ politic,iar ultima dată când a aflat că generalul Rădescu se adresează prin radio poporului a spus : asta e cea mai mare greseală .- Eu personal cred,că şefia de guvern a generalului Rădescu a fost cel mai mare dezastru pentru motivul,că a făcut imposibilă colaborarea acelor partide care au făcut actul dela 23 August şi-au scos România din axă.- Despre activitatea actuală a guvernului Rădescu nu am nici-o cunoştinţă. Se spune că face pe patriotul în străinătate- ar fi mai preferabil să facă acest lucru în ţară. Asupra fugeii lui în străinătate nu am nici-o cunoştinţă,in orice caz este un lucru xxxxxxxx reprobabil.-

Bucuresti 7 Septembrie 1947.-

/ss/ A LEUCUTIA,

VI

7 sept 1947

00338

DECLARATIE

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL avocat în continuare declar următoarele :

Asupraa, întrebării, dacă am ştiut despre acţiunea Dlui Maniu sau a partidului în străinătate, răspund următoarele : Am ştiut din presă, sau radio, că în străinătate sunt români cari lucrază alături de aliaţi. Unii din ei au lucrat şi sub durata războiului. Dacă aceştia, au avut sau nu legătură cu partidul nu ştiu. Stiam că în timpul războiului se formase în străinătate ûn aşa numit " grup Buzeşti" care lucra probabil cu Buzeşti. După 23 August, credeam că acest grup şi-a îndeplinit xxxxxxxxxx misiunea ţi că nu mai există.-

După conferinţa păcii am aflat cu surprindere că la Paris, la Conferinţa Păcii a acţionat ûn grup Gafencu - Tilea, care arfimativ ar fi reprezentat opoziţia română. Am fostsurprins , în cercuri de prieteni mi-am exprimat părerea că Gafencu şi Tilea sunt tot aşa de răspunzători de dezastrul Tării ca şi Antonescu fiindcă la-au ajutat şi servit întronarea dictaturei în România. Intrebându-l pe Dl. Maniu în această chestiune, niciodată nu mi-a confirmat, că ar fi dat vre'un mandat acestora. Iar dacă ei ar fi acţionat că în numele întregei opoziţii, ar fi trebuit să aibă mandat şi dela Dl. Brătianu şi Titel Petrescu.-

In orice caz, eu nici până astăzi nu ştiu, care e adevărul în această chestiune.-După 23 August toate chestiunile externe Dl. Maniu le lua cu Buzeşti. Dacă ar fi fost ca Dl. Maniu, să facă vre'o indiscreţie, ceace Dsa niciodată nu făcea, decât voit şi cu anumit scop, nu văd, dece mi-ar fi destăinuit mie acest lucruşi nu Dlui Mihalache, Mihai Popovici, eventual Penescu, care erau membri în birou şi faţă de cari avea obligaţiea de a-i informa. Eu nu puteam pretinde să fiu informat, decât de lucruri, cari se aducea în Delegaţia Permanentă. Dacă grupul din străinătate activează în prezent eu nu am nici-o cunoştinţă,

./.

fiindcă de mult nu s'a mai auzit de ei.-

In ceace priveşte guvernarea lui Rădescu pot să arăt următoarele : Eu eram ministru la Economia Naţională. Dat fiind,că războiul era în faţa Budapestei,trebuia cele mai mari eforturi ca lucrurile să meargă. Eu aveam nevoe în deosebi de transporturi şi în această chestiune cum am avut tot concursul Dlui ministru GHEORGHIU DEJ şi Maurer Cred că şi ~~xxx~~ Domniilelor era mulţumiţi de felul cum colaboram.

In consiliul de miniştrii colaborarea mergea destul de bine. Conflictele s'au ivit la Ministerul de Interne. Nu cunosc detaliile,ştiu numai că generalul Rădescu nu se înţelegea cu Dl. TEOHARI GEORGESCU. Conflictul s'a agravat până la demisia guvernului. In privinţa raporturilor dintre Dl. Maniu şi generalul Rădescu,cunosc unele fapte: Odată la un consiliu de miniştri Dl. Rădescu mi-a spus :

Spune Dlui Maniu să nu îmi trimită vorbe că ştiu eu ce fac, şi va vedea Domnealui că toate le voi aranja bine " Pe de altă parte Dl. Maniu în repetate rânduri mi-a spus,că generalul Rădescu face greşeli care nu are simţ politic,iar ultima dată când a aflat că generalul Rădescu se adresează prin radio poporului a spus : asta e cea mai mare greseală .- Eu personal cred,că şefia de guvern a generalului Rădescu a fost cel mai mare dezastru pentru motivul,că a făcut imposibilă colaborarea acelor partide care au făcut actul dela 23 August şi-au scos România din axă.- Despre activitatea actuală a guvernului Rădescu nu am nici-o cunoştinţă. Se spune că face pe patriotul în străinătate- ar fi mai preferabil să facă acest lucru în ţară. Asupra fugeii lui în străinătate nu am nici-o cunoştinţă,in orice caz este un lucru ~~xxxxxxx~~ reprobabil.-

Bucuresti 7 Septembrie 1947.-

/ss/ A LEUCUTIA.

18 sept 1947

00340

D E C L A R A Ț I E

Subsemnatul LEUCUȚIA AUREL în continuare declar:

Privitor la participarea deputaților național-țărăniști în parlament opinia mea a fost următoarea:

Imediat după alegeri a fost convocat un comitet Central executiv, care se hotărască, dacă luăm parte sau nu în parlament. La acest comitet și eu, cum de altfel toată lumea, eram de acord, ca să nu intrăm în parlament dat fiind, că am considerat alegerile viciate.-

Mai târziu întro delegație permanentă s'a discutat constituirea Sfatului parlamentar al partidului. Cu această ocazie, deși nu am luat cuvântul în delegație, eram de părerea, că trebue constituit sfatul, dat fiind, că partidul ne deduse diverse însărcinări în legătură cu cei arestați și deci noi în realitate eram deja în funcțiune, fără să ne fim constituit formal. In această delegație s'a și hotărât constituirea Sfatului și s'a fixat o zi ulterioara pentru aceasta.

In ziua fixată ne-am întrunit în scopul constituirei, însă spre surprinderea mea am văzut că aproape aceeași oratori, cari la ședința trecută erau pentru constituire, acum sunt de părerea să se amâne constituirea. Văzând Dl. Maniu acest lucru, a declarat, că D-sa dela început a fost în contra constituirei, dar la ședințe trecute a văzut, că majoritatea membrilor sunt pentru, și D-sa ca șef democrat s'a supus hotărârei majorității. Dar dacă Dlor acum vor se renunțe sau se amâne constituirea Dsa este de acord. La această ședința eu nu am luat cuvântul.-

In ceace privește însuși intrarea în parlament, nu am putut să fiu contra, deoarece această chestiune nu s'a

E.F.

..//..

desbătut, ci s'a hotărât convocarea Comitetului Central pentru ziua de 29 Iulie, când trebuia să se discute şi să se hoterăscă în aceasta chestiune.-

Relativ la întrebarea, că Dl.Maniu ~~iar~~ i-ar fi spus Dlui Radu Niculescu-Buzeşti că în lipsa D-sale din Capitală să lase la mine ceace are pentru D-sa, răspund, că Dl. Maniu mie nu mi-a comunicat nimic în aceasta chestiune, ori fără voia şi ştirea mea, nu se putea face un asemenea aranjament. In orice caz Dl. Radu Nuculescu-Buzeşti până astăzi nu a venit la mine nici să ia, nici să i-mi dea vreo corespondenţă, pentru Dl. Maniu. Dealtfel se pare, că acest aranjament a fost făcut în timpul dela 15 Mai încoaci, când Dl. Maniu tot timpul era în Bucureşti şi deci nu era nevoe de intervenţia mea, şi probabil, că se referea pentru viitor, ceace nu mai este de actualitate fiindcă între timp am fost arestaţi.-

Este adevărat, că Radu Niculescu-Buzeşti a fost adus la mine în casă de către fratele său Grigore Niculescu-Buzeşti pentru a-i fi prezentat Dlui Maniu, cu care ocazie l'am cunoscut şi eu.-

Relativ la călătoria, ce am făcut împreună cu Dl.Penescu la Sibiu în luna Februarie, declar, că eu am făcut acest drum pentru a prezenta Dlui Maniu proectul de statute pe care l'a elaborat o comisiune prezidată de mine.-

Privitor la faptul, că a-şi făcut parte alături de Dl.I.Mihalache şi Gh.Pop, dintr'un comitet de presă, răspuns, că niciodată sub nici o forma nu am făcut ~~paste~~ parte din nici un comitet de presă.-

ss.A.Leucuţia.

Bucureşti, 18 Sept.1947.

00342

IV

copie vezi vol. 6. f 679-681.

8 oct 1947

00348

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ŞTEANTA DUMITRU-OPREA, deţinut politic în închisoarea Aiud, condamnat la muncă silnică pe viaţă pentru participare în organizaţia "Sumanele Negre", declar următoarele :

In ziua de 1 Mai 1946, m'am întâlnit în casa avocatului FEDORCIUC OCTAVIAN, vice-preşedintele P.N.T. din Jud. Câmpu-Lung-Bucovina şi preşedintele organizaţiei P.N.T. din Vatra Dornei, cu Locot. HAMILTON dela Misiunea Americană şi translatorul acestuia, MANICATIDE TEODOR.

Avocatul FEDORCIUC OCTAVIAN ne-a pus la dispoziţie o cameră, unde am avut următoarea discuţie cu Lt. HAMILTON.

Discuţiile au fost duse de mine şi colegul meu PALIACU NICULAE.

Am făcut un scurt istoric al organizaţiei "Sumanele Negre", Locotenentului HAMILTON. Acesta ne-a comunicat că ştie de prezenţa organizaţiei pe teritoriul ţării, dela avocatul CORNEL POPP din Bistriţa-Năsăud, preşedintele P.N.T., pe care l-a întâlnit cu ocazia congresului P.N.T. din Năsăud şi care i-a comunicat despre Gavrilă Olteanu şi Sumanele Negre.

La avocatul FEDORCIUC a fost trimis de CORNEL POPP.

In continuarea discuţiilor, Lt. HAMILTON ne-a promis tot sprijinul material ca: posturi de emisiune, armament, muniţiuni, bani, etc. Aceasta în cazul unui conflict armat între U.R.S.S. şi americani, cu care organizaţia trebuia să doteze luptătorii recrutaţi. Locot. HAMILTON mi-a spus că am găsit cu adevărat persoana pe care o căutam, deoarece D-sa se ocupă în Sud-Estul Europei cu organizaţiile subversive care au

acelaş caracter cu organizaţia noastră, că are legătură direct cu Washington-ul, respectiv cu un general ataşat pe lângă preşedintele TRUMANN.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez fără nici o presiune.

8 Octombrie 1947.

(ss) D-tru Şteanţă-Oprea.

00344

00345

DECLARATIE

Subsemnatul ŞTEANTA DUMITRU-OPREA, deţinut politic în închisoarea Aiud, condamnat la muncă silnică pe viaţă pentru participare în organizaţia "Sumanele Negre", declar următoarele :

In ziua de 1 Mai 1946, m'am întâlnit în casa avocatului FEDORCIUC OCTAVIAN, vice-preşedintele P.N.T. din Jud. Câmpu-Lung-Bucovina şi preşedintele organizaţiei P.N.T. din Vatra Dornei, cu Locot. HAMILTON dela Misiunea Americană şi translatorul acestuia, MANICATIDE TEODOR.

Avocatul FEDORCIUC OCTAVIAN ne-a pus la dispoziţie o cameră, unde am avut următoarea discuţie cu Lt. HAMILTON.

Discuţiile au fost duse de mine şi colegul meu PALIACU NICULAE.

Am făcut un scurt istoric al organizaţiei "Sumanele Negre", Locotenentului HAMILTON. Acesta ne-a comunicat că ştie de prezenţa organizaţiei pe teritoriul ţării, dela avocatul CORNEL POPP din Bistriţa-Năsăud, preşedintele P.N.T., pe care l-a întâlnit cu ocazia congresului P.N.T. din Năsăud şi care i-a comunicat despre Gavrilă Olteanu şi Sumanele Negre.

La avocatul FEDORCIUC a fost trimis de CORNEL POPP.

In continuarea discuţiilor, Lt. HAMILTON ne-a promis tot sprijinul material ca: posturi de emisiune, armament, muniţiuni, bani, etc. Aceasta în cazul unui conflict armat între U.R.S.S. şi americani, cu care organizaţia trebuia să doteze luptătorii recrutaţi. Locot. HAMILTON mi-a spus că am găsit cu adevărat persoana pe care o căutam, deoarece D-sa se ocupă în Sud-Estul Europei cu organizaţiile subversive care au

 8.X.1947

acelaş caracter cu organizaţia noastră, că are legătură directă cu Washington-ul, respectiv cu un general ataşat pe lângă preşedintele TRUMANN.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez fără nici o presiune.

00346

8 Octombrie 1947.

(ss) D-tru Şteanţă-Oprea.

1 X 1947

: 00347

D E C L A R A T I E

Subsemnatul STEANTA DUMITRU, deţinut politic în Inchisoarea Aiud, condamnat la muncă silnică pe viaţă, pentru participarea în organizaţia "Sumanelor Negre", declar următoarele:

In ziua de 1 Mai 1946, m'am intâlnit în casa av. Fedorciuc Octavian, Vicepresedintele P.N.T.-ului din Jud. C. Lung - Bucovina-şi Presedintele Org. P.N.T. Vatra-Dornei, cu Lt. Hamilton dela Misiunea Americană şi translatorul acestuia Manicatide Teodor.

Avocatul Fedorciuc Octavian, ne-a pus la dispoziţie o cameră unde am avut următoarea discutie cu Lt. Hamilton:

Discuţiile au fost duse de mine şi colegul meu Paleacu Nicolae.

Am făcut un scurt istoric al organizatiei "Sumanele Negre", Lt. Hamilton.

Acesta mi-a comunicat că ştie de prezenta acestei organizaţii pe teritoriul ţării dela avocatul Cornel Popp din Bistriţa Năsăud, Presedintele P.N.T.-ului pe care l-a intâlnit cu ocazia congresului P.N.T., din Năsăud şi care i-a comunicat despre G. Olteanu şi "Sumanele Negre".-

La avocatul Fedorciuc a fost trimis de Cornel Popp.

In continuarea discutiilor Lt. Hamilton ne-a promis tot sprijinul material ca: Posturi de emisiune, armament, muniţiuni, bani, etc.- Aceasta in cazul unui comflict armat între U.R.S.S. şi Americani, cu care organizatia trebuia să doteze luptătorii recrutaţi.- Lt. Hamilton ne-a spus că am găsit cu adevărat persoana pe care o căutam, deoarece D-sa se ocupă cu Sud.-Estul Europei, cu organizatiile subversive anti-comuniste, că are legătură direct cu Wasington, respectiv cu un general atasat pe lângă Presedintele Truman.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez, fără nici o presiune.

ss/ Steanţă Dumitru

8 - X - 1947.

VI

8 oct 1947

copie vezi vol. 6. f 679-681

00348

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ŞTEANTA DUMITRU-OPREA, deţinut politic în închisoarea Aiud, condamnat la muncă silnică pe viaţă pentru participare în organizaţia "Sumanele Negre", declar următoarele :

In ziua de 1 Mai 1946, m'am întâlnit în casa avocatului FEDORCIUC OCTAVIAN, vice-preşedintele P.N.T. din Jud. Câmpu-Lung-Bucovina şi preşedintele organizaţiei P.N.T. din Vatra Dornei, cu Locot. HAMILTON dela Misiunea Americană şi translatorul acestuia, MANICATIDE TEODOR.

Avocatul FEDORCIUC OCTAVIAN ne-a pus la dispoziţie o cameră, unde am avut următoarea discuţie cu Lt. HAMILTON.

Discuţiile au fost duse de mine şi colegul meu PALIACU NICULAE.

Am făcut un scurt istoric al organizaţiei "Sumanele Negre", Locotenentului HAMILTON. Acesta ne-a comunicat că ştie de prezenţa organizaţiei pe teritoriul ţării, dela avocatul CORNEL POPP din Bistriţa-Năsăud, preşedintele P.N.T., pe care l-a întâlnit cu ocazia congresului P.N.T. din Năsăud şi care i-a comunicat despre Gavrilă Olteanu şi Sumanele Negre.

La avocatul FEDORCIUC a fost trimis de CORNEL POPP.

In continuarea discuţiilor, Lt. HAMILTON ne-a promis tot sprijinul material ca: posturi de emisiune, armament, muniţiuni, bani, etc. Aceasta în cazul unui conflict armat între U.R.S.S. şi americani, cu care organizaţia trebuia să doteze luptătorii recrutaţi. Locot. HAMILTON mi-a spus că am găsit cu adevărat persoana pe care o căutam, deoarece D-sa se ocupă în Sud-Estul Europei cu organizaţiile subversive care au

acelaş caracter cu organizaţia noastră, că are legătură directă cu Washington-ul, respectiv cu un general ataşat pe lângă preşedintele TRUMANN.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez fără nici o presiune.

00349

8 Octombrie 1947.

(ss) D-tru Şteanţă-Oprea.

6 oct 1947

00350

DECLARATIE

Subsemnatul FEDORCIUC OCTAVIAN, deţinut preventiv /politic/, condamnat la 2 /doi/ ani închisoare corecţională, pentru o misiune de denunţare, actualmente la închisoarea Aiud, declar următoarele:

In ziua de 1 Mai 1946, am fost vizitat, la locuinţa mea din Vatra-Dornei, de către Dl.Locot.HAMILTON dela Misiunea Militară Americană, însoţit de Dl.MANICATIDE, în calitate de translator. In timpul când ne aflam la masă au venit domnii OPREA DUMITRU şi MOLDOVANU NICOLAE, care după cum am aflat, după arestarea, că se numesc de fapt STEANTA şi POLIACU şi m'au rugat, să le permit să vorbească şi ei cu Dl.Locot, HAMILTON, Dl.Lt.HAMILTON acceptând, întrevederea a avut loc în veranda locuinţei mele, fără participarea mea. Intrevederea a durat aproape una oră.

Precizez că subsemnatul eram atunci preşedintele Organizatiei P.N.T., din Vatra-Dornei, şi Vicepresedintele Organizatiei Judetului Câmpulung.

Aceasta îmi este declaratia, pe care o susţin şi semnez.-

ss/ Fedorciuc Octavian.

Bucureşti, la 6 Oct.1947.

copie vezi vol. 6. f. 688–689. 4 oct 1947

00351

DECLARATIE

Subsemnatul Lt.Col.PLESNILA E.,deţinut politic în închisoarea Aiud,condamnat la muncă silnică pe viaţă pentru activitatea subversivă a mişcării de rezistenţă,actualmente în recurs la Inalta Curte de Casaţie,declar următoarele :

Am făcut parte din Mişcarea de Rezistenţă în care calitate am colaborat cu Dl.Gl.Aldea şi cu Adv.N.Alexandrescu la întocmirea planurilor organizaţiei care avea în fruntea sa pe Dl.General Aldea.-

La o consfătuire în luna Aprilie 1946,care a avut loc în casa Ing.Ilie şi la care au luat parte D-nii : General Aldea,Kintescu Gh,Comaniciu Horaţiu reprezentantul P.N.T. şi Părcăşanu reprezentantul P.N.L.,au hotărât ca coordonarea diferitelor elemente care conveniseră să facă parte din mişcarea de rezistenţă să se facă de către Dl.General Aldea,legătura cu partidele istorice fiind realizată deci prin H.Comaniciu şi Părcăşanu cu V.V.Brătianu,primul pentru P.N.T. şi ceilalţi doi pentru P.N.L.-

Am participat la consfătuirea care a avut loc în luna Aprilie 1946,în casa D-lui General Aldea de faţă fiind D-sa, Dl.H.Comaniciu şi Av.N.Alexandrescu,când Dl.Comaniciu a primit instrucţiuni asupra modului cum trebue să-şi organizeze zona Sibiu-Sebeş-Cluj-Făgăraş şi Braşov,zonă care i-a fost atribuită la cererea sa de către Dl.Col.Aldea pentru partidul naţional ţărănesc.-

In cadrul organizaţiei se creiase un serviciu informativ care folosea şi pe Dl.Bocşa Mălin şeful serviciului de presă al P.N.T.,acesta a dat în repetate rânduri extrase de presă şi dela posturile de radio care au fost înmânate prin Dl.Avocat N.Alexandrescu D-lui General Aldea.-

Aceasta este declaraţia pe care o susţin şi semnez.-

ss/. Lt.Col.Plesnilă Eugen

4 Octombrie 1947-Bucureşti

00352

23 sept. 1947

00353

DECLARATIE

Subsemnatul George Kiuntescu deţinut politic în penitenciarul Aiud declar următoarele :

In anul 1946 luna Martie dl.general Aldea Aurel m'a rugat să viu până la dânsul acasă. Ducându-mă d-sa m'a întrebat dacă îl cunosc pe Fărcăşanu Mihai iar la răspunsul meu afirmativ mi-a spus că ar dori să-l vadă. Intrebând pentru ce mi s'a răspuns că ar dori să-i ceară lui Fărcăşanu să-i alcătuiască un proect pentru o lege a presei. Proect care să prevadă sancţiuni contra calomniatorului, sancţiuni aspre pentru ca astfel în momentul când va putea, acest proect de lege al presei să devină lege.

L'am întrebat dacă spera într'o conjunctură politică care să-i pemmită aceasta, mi-a răspuns că vrea să-şi facă un partid politic şi să rupă tineretul atât dela partidul liberal cât şi cel dela partidul naţional ţărănesc. L'am întrebat dacă are contact cu tineretul Naţ.Ţăr. şi mi-a răspuns că da, fără să-mi precizeze cu cine, adăugându-mi că-l va întreba pe Fărcăşanu să-l pună în legătură cu Horaţiu Comaniciu.

La câteva zile interval, Fărcăşanu mi-a spus, că l'a văzut pe Aldea la el acasă şi că i-a vorbit despre acel proect de lege al presei cât şi despre Comaniciu, pe care voia să-l cunoască şi să aibe ocazia a sta de vorbă cu el.

Cred că pe la începutul lunei Aprilie 1946 Fărcăşanu mi-a comunicat că în cursul după amiezei din acea zi, se întâlneşte cu Aldea şi cu Comaniciu, în Str.Niculae Golescu la inginerul Ilin acasă. Aceasta este singura întrebare desprevcare eu ştiu între Aldea-Comaniciu.

./.

M.C.

Cât despre cele ce s'au discutat nu ştiu mare lucru întrucât eu am venit către sfârşitul conferinţei pentru a-l lua pe Fărcăşanu care în acel timp erea cu impresia că este urmărit.

La partea de conferinţe la care am asistat erea în discuţie împărţirea în zone a Munteniei şi Olteniei, ca zone unde, să se refugieze cei ce ar fi dorit dintr'un motiv sau altul în cazul unui conflict armat între aliaţi. Imi reamintesc că Fărcăşanu avea o zonă prin Muntenia cred Muscel, iar Comaniciu în regiunea Sibiu sau Vâlcea. După plecarea de acolo pe drum l'am întrebat ce are de gând să facă, mi-a spus că-l consideră pe Aldea neserios şi că îşi dă seama că sub acest pretext vrea să-l rupă pe el cu tineretul său dela partidul liberal. Lucru pe care el nu îl va face. In legătură cu Comaniciu, mai ştiu că trăia în acel timp ascuns, în Bucureşti, unde avea prieteni ce-i dădeau acesta concurs.

Una dintre adrese am aflat-o dela Fărcăşanu întâmplător adică locuinţa Ing. Ilin din str. Nicolae Gilescu, acest inginer fiind membru al P.N.T. iar în timpul când nu erea în Bucureşti, se pare, spune Fărcăşanu, că avea în regiunea Sebeş adăpost în munţi.

Tot Fărcăşanu mi-a spus că Comaniciu este fost legionar, şi are un grup de intelectuali cu care s'a alipit P.N.T. Replicându-i că ştiu acest lucru, mi-am exprimat mirarea cum un partid democrat poate primi în sânul său o grupare legionară, la care Fărcăşanu mi-a răspuns că şi ei liberalii au primit oferte dar le-au respins categoric neînţelegând să aibe ceva comun cu mişcarea legionară.

Despre adăpostul lui Comaniciu în regiunea munţilor Sebeş ştiu că îşi alesese această regiune din cauza configuraţiei terenului precum şi din cauză că locuitorii ereau binevoitori.

Stiu deasemeni că Comaniciu a spus că este în curs să-şi instaleze în munţii Sebeş un aparat de radio emisie.

./.

Generalul Aldea mi-a spus la un moment dat că spera să obţină dela americani fonduri pe cari el să le întrebuinţeze în strângerea de provizii şi pe cari să le depoziteze în regiunea ce erea aleasă întru adăpostirea Regelui.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.

ss.Xinţescu.

23 Septemvrie 1947.

(1)

26 Aug-1947

copie vezi vol. 6. f. 708-709

00357

D E C L A R A Ț I E

Subsemnatul, Victor Novac, declar următoarele: In cursul lunei Iunie 1946, fiind căutat de poliție, am plecat la Zornești - Brașov, pentru a găsi un refugiu la casa de vânătoare Diana, pe care o cunoșteam dinainte. De acest lucru știe și Horia Guguianu, care m'a recomandat lui Tudorică Nicșor. Am stat acolo până în cursul lunei August, spre sfârșit, când am venit la București. In luna Noemvrie am plecat în Maramureș, în propagandă electorală, de unde m'am întors imediat după alegeri la București am stat până în cursul lunei Decemvrie, când am plecat la Blaj, iar de acolo după câteva zile m'am reîntors la București. Aici l'am întâlnit pe Horia Guguianu, căruia i-am spus despre planul meu de a mă reîntoarce la Zărnești, unde am plecat împreună cu Cici Ioanițiu. Cu câteva zile-1 - 2 - înaintea Crăciunului a venit la mine Tudor Nișcov, împreună cu Husu și Moceanu, iar pe urmă a venit și Istrate. Tudorică Nișcov mi-a spus că aceștia trei au venit trimiși de către Barbuș deoarece și ei sunt urmăriți de poliție din cauza unor incidente întâmplate în cursul alegerilor. Eu i-am primit cu destulă prietenie, însă după câtva timp ne-am certat și ne-am despărțit, dânșii spunându-mi că pleacă la București. De sărbătorile Crăciunului a venit la mine Ghimicescu, care mi-a adus un pachet cu alimente din partea dnei Colonel Mihăilescu, iar pentru ceilalți 3 a adus un pachet din partea dlui Ghiță Pop.

Aceasta este declarația pe care o dau o susțin și semnez.

ss. V. Novac.

Buc. 26 August 1947.

5 sept 1947

copie vezi vol. 6. f 698-707.

00358

D E C L A R A T I E

Subsemnatul VICTOR NOVAC, din Blaj, judetul Târnava Mică, str. Regele Ferdinand nr. 43, de ani 21, de profesiune student, fiul lui + Traian şi Elena domiciliaţi în Blaj, declar următoarele :

Sunt născut in Blaj. Tatăl meu era comerciant de coloniale şi manufactură. Liceul l-am făcut la Blaj, până in clasa 8-a când am fost eliminat din cauză că am luat parte la spectacolul de teatru " Mama" de E.Zolla, spectacol la care elevilor le era interzis a lua parte. După eliminare m'am inscris la Liceul Comercial din Turda, unde am terminat în vara anului 1944. Bacaloreatul l-am trecut la Blaj, in Iunie 1944.

După aceasta, la sfârşitul lunei Septembrie am venit la Bucureşti pentru a mă înscrie la Academia Comercială. In luna Februarie 1945 m'am inscris in Tineretul Universitar Naţional Ţărănesc. Ceace m'a făcut să mă înscriu in P.N.T. a fost faptul că am auzit discursul Dlui Mihalache dela " Aro" din 1944 in care exprimea în linii mari programul partidului, apoi, tradiţia, precum şi faptul că P.N.T. ~~mi~~ îmi făcea impresia unui partid cu totul democrat, care a contribuit in mare măsura la încheierea armistiţiului.-

In decursul anului 1945, până la terminarea sesiunii de examene din Iunie-Iulie, activitatea mea în cadrul P.N.T. a fost acea de a face înscrieri printre studenţi pentru P.N.T. şi am participat la cercul de studii al P.N.T., unde se discuta probleme de ordin economic, social, agrar etc. In luna Iulie 1945 am plecat acasă, de unde m'am inapoiat in Februarie 1946. In timpul cât am stat la Blaj, nu am depus nici o activitate organizată de P.N.T.. După venirea mea în Bucuresti, cu ocazia unei adunări pe care am avut-o la Clubul N.T. după terminarea adunării, am trecut in grupuri de câte 2-3, 8-10, discutând diverse chestiuni prin Piaţa Palatului. Aici am fost înconjuraţi de armată. După câteva zile, in 5 Martie, am fost arestat şi condamnat la 3 luni inchisoare ca participant la manifestaţie fără autorizaţie.-

./.

Condamnarea am făcut-o la Inchisoarea C.M.C. până la 21 Aprilie 1946 când am fost graţiat.-

După eşirea mea din închisoare, am plecat la Blaj, deoarece erau sărbătorile Paştelui. Părinţii mi-au făcut observaţii pentru faptul că în loc să-mi văd de carte am ajuns la închisoare. Spre sfâşitul lunei Aprilie am venit din nou la Bucuresti pentru a mă înscrie la sesiunea de examen din vară. ~~xixx~~ din care în luna Mai am şi dat examenul scris la limba română.-

Cu ocazia zilei de lo Mai, s'a svonit printre studenţi că în dimineaţa zilei de lo Mai să ne întâlnim la Academia comercială. Aici ne-am strâns cricа loo de studenţi care au pronit la Universitare. Acolo ne-am întâlnit cu un alt grup, cu care am plecat împreună spre Piaţa Victoriei cu scopul de a defila.- Ajunşi în Piaţa Victoriei, un student din mulţime de al cărui nume nu îmi mai amintesc, mi-a spus că ar fi mai bine să-mi văd de treabă, intrucât ~~xxxix~~ deabia am eşit din inchisoare şi s'ar putea să fiu din nou arestat.

Intru'cât după lo Mai am fost căutat de poliţie la locuinţa mea din Bucureşti, am plecat din nou acasă, mai ales că intre timp primesesem vestea că a murit tat.-

După aceasta m'am reintors la Bucureşti, spre sfârşitul lui Mai, spre a continua examenele. La Bucureşti m'am întâlnit cu CICI IOANITIU care mi-a spus că nu trebuia să mă întoc în Bucureşti, stiind că sunt căutat de poliţie. Atúnci m'am gândit să plec in regiunea Zărneştiului, pe care o cunoşteam dinainte. Am anunţat despre acest lucru şi pe Horia Guguianu, care era deacolo, precum şi pe CICI IOANITIU. CICI IOANITIU şi HORIA mi-au spus că o săvină şi ei cu mine. La fel şi MARCEL RADULESCU mi-a spus că vine şi el.

Intru'cât CICI IOANITIU nu avea bani, ne-am adresa Dnei Col. LELIA MIHAILESCU, pe care am rugat-o să intervină pe lângă comitetul de asistenţă al P.N.T. ca bursa pe care o primeam sub formă de masă gratuită la o cantină. să o primi în bani, pentru a ne putea întreţine acolo unde pleăm In afară de Dna MIHAILESCU ştia de planul nostru de a pleca din Bucureşti şi BARBUS. După ce Dna Mihailescu a obţinut bursa in bani pentru mine şi Ioaniţiu, Dna Mihăilescu ne-a spus că doreşte să vină şi dânsa cu noi la cabană pentru a se odihni câteva zile l.-

./.

La inceputul lui Iunie ne-am urcat în tren: Dna Col. Mihăilescu,Marcel Rădulescu,Horia Guguianu şi eu. Am ajuns la Zărneşti seara ,iar Horia Guguianu ne-a prezentat lui Tudorică Nişcov,care ne-a găzduit până a doua zi de dimineaţă. A doua zi de dimineaţa am plecat la Plaiul Foii,la cabana lui Albu. Dna Mihăilescu a stat cu noi circa 10 zile iar cu o zi înainte de a pleca de acolo a venit şi Cici Ioaniţiu. Noi aveam intenţia de a pleca inapoi la Bucureşti insă Cici ne-a spus să mai rămânem. Dna Colonel Mihăilescu a plecat la Bucureşti,iar noi am plecat la cabana din S.K.V conduşi de Tudorică Nişcov-fiul. Ne-am stabilit la casa de vânătoare " Diana",une am stat până in luna August. De aceia veneam din când in când la cabana S.K.V. Alimentele de care aveam nevoie le procuram din Zărneşti şi le aduceam sus,de obicei eu şi Cici,iar mâncarea o găteam singuri.-

Intre timp am mai primit bani,dela Bărbuş,pe care mi i-a trimis pe adresa lui Tudorică Nişcov. Deasemenea Rădulescu a primit Bani de acasă,precum şi eu,pe aceiaş adresă. In luna August am venit din nou la Bucureşti,eu şi Rădulescu,care a rămas definitiv aci,fără a se mai reintoarce decât odată pentru a-şi lua lucrurile,prin luna Sept.-Oct.- In Bucuresti am venit pentru ca să obţin ceva bani dela Barbuş,care insă nu a putut ca sp-mi dea decât bani de tren. Am plecat inapoi la Zărneşti, unde m'am imprumutat de bani dela Tudorică Nişcov cu care am plecat acasă. Aci am luat o sumă de bani şi haine mai groase,şi m'am intors înapoi la Zărneşti. După câteva zile,CICI a plecat la Bucureşti,de unde nu s'a mai inapoiat decât la Crăciun , deoarece era plecat in propagandă electorală.-

In jurul lui 1 Noembrie 1946,am fost chemat de Bărbuş la Bucureşti,de unde am fost trimis in propagandă electorală in Maramureş. In tot timpul cât am stat acolo nu s'a intâmplat nici un incident. In ziua de 21-22 Noembrie am plecat cu dovadă eliberată de birourile electorale, despre rezultatul votului. Dovezile le-am predat lui Bărbuş când Bărbuş m'a trimis in propagandă mi-a dat 1.200.000 lei Când m'am reintors,mi-au mai rămas 600.000 lei,cu care am plecat din nou la Zărneşti. După terminarea campaniei electorale m'am intâlnit la Bucureşti cu CICI ICANITIU,impreună cu care amplecat inapoi la Zărneşti,aproximativ prin 15 Decembrie 1946. Acolo ne-am stabilit la S.K.V. prin 20 Dec a venit Rusu şi Mocanu,impreună cu Schob,care mi-a spus

./.

că Tudorică Nişcov fiul i-a trimis pentru ca să stea câtva timp împreună cu noi. Nici eu,nici CICI şi nici SCHOB nu îi cunoşteam pe nici unul dintre ei. Eu şi CICI i-am primit destul de bine. Dânşii mi-au spus că au fost trimişi de Barbuş,fapt pe care nu l-a confirmat ulterior. şi Tudorică Nişcov,fiul-După câteva zile a mai venit şi Istrate,pe care dealtfel Rusu şi Mocanu îl aşteptau. Dânşii mi-au povestit că îi urmam unoe incidente petrecute în judetul Someş,au trebuit să fugă de acolo,deoarece erau urmăriţi de poliţie. Cu ocazia Crăciunului a sosit la noi la cabană Ghimicescu,care ne-a adus un pachet cu alimente dela Dna Mihăilescu pentru mine şi Cici şi o scrisoare pentru Rusu dela Dl. Ghiţă Popp. Nu cunosc conţinutul scrisorii şi nici nu mi-au comunicat ce era în scrisoare. Impreună cu Ghimicescu a venit şi Tudorică Nişcov,fiul-. A doua zi Tudorică Nişcpv şi Ghimicescu au plecat inapoi. In ianuarie a venit la Rusu,Mocanu şi Istrate şi învăţătorul Vesa din Someş,care le-a adus un pachet şi scrisoare. In timpul acesta eu şi Cici eram certaţi cu Rusu şi ceilalţi aşa că nici nu ne amestecam unul în treburile celorlalţi. Eu şi Cici locuiam intr'o camră iar Rusu si ceilalţi in altă xxxxxă. A doua zi invăţătorul Vesa a plecat la Bucuresti. Intre timp eu şi Cici ne-am certat definitiv cu Rusu şi ceilalţii din cauza mâncării şi a fetelor SCHOB,fapt care pe ei i-au determinat ca să plece.-

Ei mi-au spus că pleacă la Bucuresti şi deatunc nu i-am mai văzut. Spre sfârşitul lui Ianuarie sau inceputul lui Februarie am plecat şi eu la Bucuresti,cu gândul de a da examene. Nu am putut ca să dau examene,deoarece nu m'am putut inscrie la examene din lipsă de frecvenţă. Am rămas totuşi in Bucuresti,şi am locuit la Bărbuş. Cu Bărbuş nu am discutat decât viaţa plină de lipsuri pe care am dus-o acolo,precum şi cearta pe care ei şi Cici am avut-o cu Rusu şi ceilalţi. Intr'ucât Bărbuş a fost arestat,nemai-având unde locui, am plecat din nou la Zârneşti,la 1 Aprili

. După câteva zile a venit şi Cici şi ne-am stabilit la " Diana" intrucât incepuseră să vină escursionişti şi nu mai puteam să stăm la S.K.V. După circa o săptămână Cici a plecat din nou la Bucuresti pentru că nu xxinumai avea bani. In ziua de 17 Mai m'am rentors si eu la Bucuresti,iar după 2 zile am fost arestat.-

./.

Tiu să adaug că dupăce m'am intors din alegeri am rugat pe Tudorică Nișcov fiul- ca să-mi procure o armă care să pot merge la vânat. Tudorică Niscov-fiul- mi-a dat un pistol și 12 gloanțe.-

Acest pistol mi l'a dat cu titlul de împrumut și nu i-am plătit pentru el nici un leu. De pistol m'am folosit la vânătoare, insă nu am vânat nimic.- Ultima dată când am plecat de acolo intr'o peșteră, despre care știa și Tudorică Nișcov-fiul-.-

Aceasta imi este declarația pe care o xxxxxx xxxxxxxx dau astăzi 5 Sept. 1947, si pe care o semnez propriu

/ss/ Victor Novac,

8 sept 1947

VI

00363

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, VICTOR NOVAC, declar în continuare următoarele:

Am primit dela TUDORICA NISCOV, - fiul - 1 /unul/ pistol "Parabelum", 1 / unul/ pistol automat și 1 / unul/ "Browning" de 6.35, pentru primele două am avut circa 12-14 cartușe, care se potriveau pentru amândouă, iar pentru celălalt de 6.35 circa 2-3 cartușe. Pistoalele mi le-a dat TUDORICA NISCOV - fiul - pt. că unul am cerut eu ca să am pentru vânătoare, iar celelalte pentru ca să le păstrez, deoarece îi era teamă de a mai fi descoperite la el și socotea că la mine sunt mai în siguranță. Nu am întrebuințat pistolul decât o singură dată - la vânătoare, iar odată am tras la țintă.

Pistoalele le-am restituit lui TUDORICA NISCOV, când am plecat de acolo, iar automatul l-am ascuns într'o peșteră în apropiere de cabană. TUDORICA NISCOV, știe peștera în care l-am ascuns.

Aceasta este declarația mea pe care o subscriu, astăzi, 8 Sept. 1947.

ss/ Victor Novac.

8 Sept 1947

00364

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, VICTOR NOVAC, declar in continuare următoarele:

Am primit dela TUDORICA NISCOV, - fiul - 1 /unul/ pistol "Parabelum", 1 / unul/ pistol automat şi 1 / unul/ "Brovning" de 6.35, pentru primele două am avut circa 12-14 cartuşe, care se potriveau pentru amândouă, iar pentru celălalt de 6.35 circa 2-3 cartuşe. Pistoalele mi le-a dat TUDORICA NISCOV - fiul - pt.că unul am cerut eu ca să am pentru vânătoare, iar celălalte pentru ca să le păstrez, deoarece îi era teamă de a mai fi descoperite la el şi socotea că la mine sunt mai în siguranţă. Nu am intrebuinţat pistolul decât o singură dată - la vânătoare, iar odată am tras la ţintă.

Pistoalele le-am restituit lui TUDORICA NISCOV, când am plecat de acolo, iar automatul l-am ascuns într'o peşteră în apropiere de cabană. TUDORICA NISCOV, ştie peştera în care l-am ascuns.

Aceasta este declaratia mea pe care o subscriu, astăzi, 8 Sept. 1947.

n ss/ Victor Novac.

2 sept 1947

II

. 00365 .

DECLARATIE

Subsemnatul, VICTOR NOVAC, declar în continuare următoarele: Privitor la intrebarea despre felul cum era organizat T.U.N.T., răspuns: La întrarea mea în cadrele T.U.N.T., acesta era organizat pe facultăţi şi rectorate. In centrul Bucureşti, erau 3 rectorate: Al Universităţii, al Politechnicei şi al Academiei Comerciale. La acea dată (Febr.1945) preşedintele centrului Bucureşti era Mihai Tarţia, iar secretar general era Chicu, student la Medicina Veterinară. Fiecare rectorat avea preşedintele său, dintre care îmi amintesc că la Academia Comercială era Aurel Ludoşan. La rândul lor, rectoratele erau înpărţite pe facultăţi. Fiecare facultate avea şeful ei, precum şi un comitet compus din circa 5 membrii. Acest comitet era ales de către Adunarea Generală a facultăţii respective, care era compusă din toţi membrii facultăţii respective, şi era însărcinat cu organizarea şi recrutarea de membrii La înscrierea în T.U.N.T., trebuia să semnezi o cerere de înscriere, girată de 2 membrii vechi, prin cari îţi luai angajamentul pe cuvant de onoare, că vei respecta programul, şi că vei servii Tara şi şeful Partidului. Forul suprem de conducere al Centrului Bucureşti era delegaţia permanentă, care era compusă din şefii de facultate. Paralel cu aceasta funcţiona şi cercul de studii, săptămânal, în care se discutau diverse probleme economic-sociale. Tineretul Universitar, a funcţionat sub această formă până la disolvarea Partidului Naţional-Tărănesc.

Intre timp a survenit o schimbare la Academia Comercială, spre sfârşitul anului 1945, când aceasta a fost împărţită în 2; ciclul întâi, cuprinzând anii I şi II, care erau ani comunci de studii, şi care avea şeful de facultate - ciclu - precum şi comitetul său, compus din 4 membrii şi 1 casier. Ciclul II era format din studenţii celor 3 secţii de studii ai anilor III şi IV, care erau socotite facultăţi separate. Fiecare dintre acestea avea şeful şi comitetul său de facultate, care era compus

E.F. ..//..

din 4 membrii şi un casier. In plus, mai era şeful de rectorat - peste toată Academia - iar casierul ciclului I. era totodată şi casierul general, însărcinat cu strângerea cotizaţiilor dela membrii intregului rectorat. Prin cursul lunei Mai-Iunie 1946, îmi amintesc că s'a încercat a reorganizare a T.U.N.T., precum şi organizarea tineretului dela sate precum şi a celui muncitoresc, despre care nu ştiu să fii fost organizat până atunci. Seful tineretului Naţional-Tărănesc pe Tară era la acea dată Mihai Tarţia, iar al celorlate categorii de tineret au fost aleşi sau numiţi, - nu-mi amintesc - următorii: Ion Bărbus - Preşedintele pe Tară al T.U.N.T., avocatul Adamescu Preşedinte al Tineretului dela sate; iar Preşedinte al Tineretului muncitoresc nu îmi aduc aminte cine era. In cursul lunei Mai 1946, s'a hotărât o organizare a tineretului, pe următoarele baže: (Nu ştiu de către cine s'a luat această hotărâre, deoarece nu am luat parte la discuţii) Stiu însă că s'a hotărât organizarea pe "cercuri" care erau grupuri de câte 8 - 10 persoane, conduse de un şef de cerc. Această organizare s'a făcut în vederea alegerilor electorale, care se bănuiaû că vor avea loc în toamnă.

Aceste cercuri aveau şi un scop de îndoctrinare. La inceput, în aceste cercuri am auzit că se luau unele jurăminte, al căror conţinut nu îl cunosc, ştiu însă că acest fapt a stârnit proteste din partea unora dintre studenţi, deoarece acest lucru era socotit ca o încercare de atragere a Tineretului spre o formaţie legionară. In acest scop s'a format chiar şi un grup de opoziţie, condus de Tătarû, fapt care a determinat să se renunţe la acest sistem. In toamnă, (1946) când am revenit în Bucureşti, am găsit o aşa zisa "Scoală de Cadre". Această şcoală de cadre era sub conducerea Ing. Puiû, avea un caracter strict confidenţial, şi nu luau parte la dânsa decât cei aleşi probabil de Ing. Puiu.

Am rugat pe Cici Ioniţoiu ca să mă introducă şi pe mine acolo, deoarece doresc să ştiu şi eu ce se discută însă mi s'a spus că nu se poate. Probabil am fost refuzat din cauză că făceam parte din grupul Tătaru. In cercuri

..//..

nu erau admise persoane streine de cerc şi nici cei din alte cercuri nu puteau lua parte la adunările altui cerc. Stiu că în biroul Ing.Puiu dela sediul partidului am văzut instrucţiuni care se refereau la acelaş sistem de organizare pe cercuri şi pentru tineretul din provincie. Stiu că acest sistem se preconiza şi pentru tineretul dela sate, care urmau să fie organizat pe cercuri,care erau puse sub conducerea unui şef de sat. Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez propriu, astăzi 9 Septembrie 1947.

ss. Victor Novac.

II

22 Sept 1947

00508

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, Victor Novac, declar următoarele:

Stiu că în cursul lunei Ianuarie 1947, pe când mă aflam la cabana Piatra Craiului, au venit pentru a face percheziţie un jandarm şi doi paznici de vânătoare. In acest timp eu mă aflam în cabană, unde am fost anunţat de Roza Vasilescu despre faptul că vin jandarmii. Atunci am sărit pe fereastră, iar Zuzi Schob mi-a dat armele, cu care am fugit în pădure. De acolo am văzut cum un paznic de vânătoare se plimba mereu în jurul cabanei. La un moment dat a ieşit cabanierul împreună cu jandarmul şi ceilalţi paznici, şi s'au dus la un grajd care se află situat aproape de cabană. Pentru ca să văd ce fac acolo, m'am urcat mai în sus în pădure, de unde i-am văzut făcând percheziţie la grajd. Acolo am stat circa o jumătate de oră, după care timp am plecat în Zărneşti. Pe drum am văzut urmele unui unui om care cobora în sat. Ajuns în Zărneşti m'am dus la Tudórică Niţcov - fiul - căruia i-am povestit ce s'a întâmplat sus, precum şi despre faptul că sunt foarte intrigat deoarece nu ştiam ale cui sunt urmele pe care le-am văzut în zăpadă. El mi-a spus că sunt probabil ale lui Rusu, care a coborât şi el cu câtva timp înainte, fapt despre care eu nu ştiam nimic. Pe urmă m'am dus cu el într'o casă, unde am întâlnit pe Rusu, pe Istrate şi pe Mocanu. Acolo Rusu mi-a povestit că în timp ce jandarmii făceau percheziţie şi luau apoi masa, a reuşit să fugă şi el. După câtva timp, eu care eram certat cu ei, m'am certat din nou, deoarece Istrate spunea că e foarte bine că s'a întâmpla aşa, deoarece acum cabanierul o să fie arestat în locul lor. Dimineaţa eu am plecat sus la cabană, iar seara au venit şi ceilalţi trei. După circa 10 minute ei m'au

./.

M.C.

00369

anunţat că şi-au făcut bagajele şi că pleacă la Bucureşti. De atunci nu i-am mai văzut decât la Bucureşti, pe Istrate, în ziua în care am fost arestat. De abia în închisoare am aflat că ei nu au venit la Bucureşti ci au rămas în aceeaşi regiune, schimbând numai locul. Ei au plecat spunând că au fost denunţaţi de către cabanierul Schob.

Aceasta este declaraţia pe care o susţin şi semnez.

ss. V.Novac.

Buc.22 Sept.1947.

23 sept 1947

00370

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Astăzi 23 Septembrie 1947 orele 19,3o.-

Noi Nicolae Bogdan, Inspector de Poliţie asistaţi de Dl. Cornişteanu Paul şi Deleanu Carol ofiţeri de Poliţiei în Direcţiunea Generală a Poliţiei.-

Procedând astăzi data şi ora de mai sus la confruntarea lui CICERONE IOANIŢIU cu VICTOR NOVAC, al cărui rezultat este următorul.-

VICTOR NOVAC

CICI IOANIŢIU a venit în munţii, pentru prima data în Iunie 1946 şi a stat cam până în August 1946. La Crăciun 1946 a revenit din nou/ la începutul lui Decemnrie- şi a plecat a doua zi sau xxx a trei zi de Crăciun. A revenit din nou prin 3-4 Aprilie şi a stat vre'o patru zile Prima dată la începutul lui Iunie, 1946 eu am fost sus la Plaiul Fei cu Dna Lelia Mihăilescu când Dna Mihăilescu scobora din munte împreună cu mine, ne-am întâlnit cu CICI IOANIŢIU, care mi-a comunicat că lucrurile încă nu s'aum liniştit şi să mai rămân în munţi. Dna Mihăilescu a plecat spre Bucureşti, iar eu m'am reîntors cu CICI IOANIŢIU la cabana S.K.V..-

CICI IOANIŢIU cunoştea pe MOCANU, RUSU şi ISTRATE şi deasemeni ştia povestea lor că sunt refugiaţi în munţi şi ştia că sunt trimişi de Mureşeanu şi Ghiţă Popp.-

Deasemeni CICI ştia că Dna Laelia Mihăilescu mi-a trimis mie şi lui un pachet cu alimente prin Ghimicescu

Si eu şi CICI am primit de vre'o două ori bani dela Aasitenţa Partidului P.N.T. care reprezentau bursa în bani, câtee 3oo.ooo lei de fiecare lunar.-

Menţionez că CICI IOANIŢIU a cunoscut pe MOCANU RUSU, şi ISTRATE în Decembrie 1946 la cabana S.K.V.-

CICERONE IOANIŢIU

./.

Din cele de mai sus afrimate de VICTOR HOVAC nu recunosc următoarele :

- Nu am fost între lunile Iunie şi August 1946 la cabana, ci numai în Iuni 1946 o zi şi jumătate. In luna August 1946 am stat 7-8 zile.-

- De Crăciun 1946 am venit cu câteva zile înainte de Crăciun, iar în urma mea la o zi au venit doi indivizi, al căror nume l'am aflat acuma Rusu şi Mocanu.-

- Nu recunosc că am primit vre'o sumă de bani dela Asistenţa Partidului, în afară de 400.000 lei drept ajutor de studiu.-

- Nu am ştiut că cei trei/ Rusu, Istrate şi Mocanu au fost trimişi de Ghiţă Popp şi Mureşeanu, ci numai că erau fugiţi din Dej. in urma alegerilor.-

- Nu ştiam că pachetul era trimis de Laelia Mihăilescu, ci dela Pomul de Crăciun.-

CICERONE IOANIŢIU

Drept care am încheiat prezentul proces-verbal spre cele legale.-

Inspector de Poliţie
N. Bogdan

Asistenţi
Paul Cornişteanu
Deleanu Carol,

3 oct 1947

00372

D E C L A R A T I E

Subsemnatul VICTOR NOVAC, student declar în continuar următoarele : In urma manifestaţiei dela 10 Mai 1946, fiind urmărit de poliţie, am luat hotărârea de a pleca la Zărneşti în munţii Piatra Craiului, unde socoteam că îmi voiu putea găsi un adăpost.- D-na Colonel Mihăilescu şi Dl. Ionel Bărbuş pe care l-am anunţat despre hotărârea mea de a pleca în munţi nu mi-au făcut nici o obiecţiune, ba din contră, Bărbuş mi-a spus că ar fi bine ca să plec cât mai repede, iar D-na Colonel Mihăilescu după ce a obţinut dela prezidenţa P.N.T., suma în bani pentru mine, s'a oferit să vină şi dânsa acolo.-

Am ajuns la Zărneşti în jurul date de Iunie 1946, de unde am plecat la Cabana Plaiul Foii unde am stat 10 zile.- După acest timp, D-na Colonel Mihăilescu a plecat la Bucureşti. In Zărneşti m'am întâlnit cu Ioaniţoiu, care mi-a spus că ar fi bine să mai rămân în munţi şi că acest lucru l-a discutat şi cu Bărbuş care a fost de aceiaşi părere.- Totodată d-na Mihăilescu ne-a spus ca să stăm liniştiţi în această regiune, care socotea dânsa că ne oferă destulă siguranţă până atunci când se vor linişti lucrurile.- Bărbuş mi-a comunicat că va face tot posibilul ca să ne obţină ca regulat bursa pe care o primeam dela P.N.T., să o obţină în bani, şi ca ea să ne fie trimisă la Zărneşti.- Intr'adevăr această bursă am primit-o până în luna August.- In luna August venind la Bucureşti l-am întâlnit pe Bărbuş pe care l-am întrebat cât timp va mai dura această stare de lucruri, deoarece mie nu-mi convine de loc să stau în munţi în loc să-mi văd de examene şi de Facultate.- El mi-a spus să am răbdare, deoarece lucrurile se vor schimba în curând, fie intervenind o destindere în viaţa politică internă fie prin faptul că în toamna acestui an 1946 se vor ţine alegerile, cu care ocazie era lucru sigur ca actualul guvern va fi schimbat în urma rezultatului alegerilor.- Pân atunci, m'a sfătuit ca să rămân mai departe în munţi şi să aştept desfăşurarea evenimentelor.-Dela Bucureşti am plecat înapoi în munţi unde am stat până în jurul datei de 1 Noembrie 1946 când am fost chemat de Bărbuş la Bucureşti.- Venind aci m'am întâlnit cu el, şi mi-a spus că m'a chemat pentru a fi trimis în propagandă electorală în Maramureş.- La întrebarea mea dacă c

.//.

ce rost are plecarea mea în propagandă în ajunul alegerilor,
el mi-a spus că rostul meu nu este acela de a face propagandă
ci acela de a aduce la București dovezi scrise despre rezultat
alegerilor precum și un raport asupra stării de spirit a locuitorilor,și asupra eventualelor incidente dacă acestea se vor ivi.- Am plecat în Maramureș,unde am fost la locul de vot din comuna Glod.-Aci nu s'au întâmplat nici un fel de incidente iar după ce am mai strâns câteva dovezi eliberate de către diverse comisii electorale, în ziua de 21 Noembrie am plecat la București.-Ajungând aci,am predat dovezile și raportul lui Bărbuș,care mi-a spus că o să le dea mai departe.- Aci am stat până pe la jumătatea lunei Septembrie,așteptând o schimbare, deoarece mie îmi venea foarte greu ca să mă întorc din nou în munți;unde viața începuse să fie foarte grea,iar întrucât nu aveam bani suficienți,nu aveam nici o posibilitate de a trăi mai omenește.- In acest timp, la 1 Decembrie 1946, s'a ținut la Clubul P.N.T.Comitetul Executiv în care s'a hotărât neparticiparea celor 33 de deputați N.T.la lucrările camerei.- Am auzit că la acest comitet s'au adus acuzații grave la adresa actualului guvern că ar fi falsificat rezultatul alegerilor lucru care se spunea că ne va compromite în fața opiniei publice mondiale.- Din cele ce s'a discutat acolo se desprindea antipatia față de guvern și s'a hotărât ca și de acum înainte P.N.T. să rămână pe aceiași linie de intransigentă opoziție distructivă.- Totodată s'a exprimat speranța că guvernele englez și american nu vor recunoaște ca valabile aceste alegeri și că printr'o viitoare conferință internațională guvernul nostru va fi obligat ca să facă noi alegeri,în prezența ziariștilor străini și a observatorilor anglo-americani.- Totodată am auzit că s'a făcut sau se va face apel și la O.N.U.care să oblige guvernul nostru la acest lucru.-Discutând aceste lucruri cu Bărbuș,mi-am exprimat credința că ar fi fost mult mai bine ca deputații noștrii să meargă în Cameră unde vor putea să ducă o acțiune liberă și legală,o acțiune de opoziție cinstită,și de unde vor putea ca să protesteze public asupra tuturor chestiunilor care nu convin P.N.T.- La aceste comentarii Bărbuș mi-a spus că știe Dl.Maniu pentru ce face acest lucru și că probabil are asigurări din partea anglo-americanilor, că aceștia ne vor da sprijinul lor,și că Regele nu se va duce.probabil la deschidxrea solemnă a Camerei.- Exprimându-mi neîncrederea

./..

că o viitoare conferinţă internaţională care să oblige guvernul de a face noui alegeri se va ţine în curând şi că mie îmi este imposibil să mai trăesc în munţi în aceste condiţiuni, el m'a sfătuit să mă întorc înapoi şi să stau acolo liniştit căci este imposibil ca în primăvara lui 1947 să nu se ajungă la o schimbare, într'un fel sau altul.- Aceasta, deoarece după atâta timp de războiu şi de lipsuri şi după atât timp dela terminarea războiului, întreaga omenire este dornică să se termine odată cu această stare de nesiguranţă, fie ea chiar peste câtva timp.- Tot atunci, la întrebarea mea despre faptul că Dl.E.Haţieganul şi-a dat dimisia din guvern, el mi-a spus că nu putea să mai rămână ministru într'un guvern eşit din alegeri pe care nu le recunoaşte ca valide, şi că acest lucru ar fi un non-sens.- In jurul datei de 15 Decembrie am plecat din nou la Zărneşti împreună cu Ioaniţoiu care venise din Banat, unde a fost în propagandă. Cam prin 20 Decembrie mă pomenesc odată că vin la cabană două persoane.- Rusu Gavrilă şi Mocanu Gheirghe care mi-au spus că au fost trimişi de Ghiţă Popp şi de Bărbuş, deoarece erau fugiţi din jud.Someş din cauză că au luat parte la rebeliunea de acolo întâmplată cu ocazia alegerilor, rebeliune al cărei conducător a fost Rusu Gavrilă care era membru al P.N.T.- Rusu mi-a povestit cum a adunat toate satele din Jud.Someş, pe care le-au condus apoi către oraşul Dej pentru a ocupa Prefectura şi a cere socoteală autorităţilor pentru faptul că au schimbat rezultatul alegerilor.- Mi-a povestit că s'au apropiat de oraşul Dej, şi că au văzut locuitorii cum fugeau cu bagajele în mână, de frica sătenilor, pentru a se ascunde pe niste dealuri si in niste păduri in apropiere. Mi-a mai spus că au fost opriti la intrarea in Dej de către armată si că s'au intors inapoi cântând cântece patriotice si strigând " Trăiescă P.N.T. " si "Iuliu Maniu", in tot acest timp, mi-a spus că el are acela care a organizat aceasta chestiune, si că era cunoscut sub numele de PUIU OLTEANU. La intrebarea mea pentru ce au venit tocmai la Zărnesti, mi-a spus că el a vrut să meargă in altă parte, dar cî GHITA POP si MURESAÑU i-au trimis aci. (aceasta după ce ne-am certat), după o zi sau două dela venirea lor, a mai sosit si ISTRATE ALEXANDRU. Atunci ei s'au hotărât ca să facş un chef, iar MOCANU a propus chiar ca de Crăciun sş aducă lăutarii din Zărneşti care să le cânte, deoarece el este dispus să le plătească chiar si un milion de lei pentru aceasta. Mie, care stiam cât este de grea situatia, nu mi-a plăcut acest lucru, si lè-am

00375

spus că in loc să se gândească să dea un milion de lei la lăutari,mai bine s'ar gândi să-si cumpere de ei pâine.La aceasta observatie a mea MOCANU mi-a răspuns că lor o să le trimită GHITA POPP si MURESANU bani suficienti,deoarece dacă nu le trimite,ei o să-i denunte,iar lor le e frică de acest lucru.Atunci ne-am certat pentru primaoară,căci eu le-am spus că nu e frumos din partea lor,că dacă GHITA POPP nu le trimute bani pentru chesfuri, ei să-l amenințe cu denunțarea. A doua sau a treia zi de Crăciun a sosit GHIMICESCU a adus pentru mine si pentru IONITOIU un pachet cu alimente din partea D-nei Col.MIHAILESCU,iar lui RUSU GAVRILA i-a adus o scrisoare dela GHITA POPP.Din cauză că eu eram certat cu ei nu mi_au citit scrisoarea insă din cele discutate ulterior între ei am aflat că GHITA POPP le-a scris să fie linistiti deoarece partidul lucrează imens pentru o cât mai grabnică schimbare a guvernului.Când GHIMICESCU a plecat a doua zi la Bucuresti,eu i-am trimis vorbă lui BARBUS că mie nu-mi comvine că i-a trimis pe cei trei acolo,deoarece toată ziua nu se gândesc decât cum să strice banii pe băutură,iar când le-am făcut observatie asupra acestui lucru ei l-au amenintat pe GHITA POPP cu denuntarea.I-am trimis deasemeni vorbă si despre faptul că m'am certat foarte urât cu ei și că ar face mult mai bine ca să facă toto posibilul ca să nu mai stea acolo,deoarece din cauza relatiilor proaste si a certurilor zilnice intre noi,nu ar fi exclus ca să mă denunte si pe mine.Eu eram definitiv certat cu ei si orice legătură intre noi era ruptă in acel moment,fapt care pe ei i-a determinat ca să se mute cu locuinta in altă parte si chiar masa o lua separat de mine.

După trecerea sărbătorilor a venit si invățătorul VESA din Someș,care i-a adus lui RUSU un pachet cu alimente,iar a doua sau a treia zi a plecat la Bucuresti.Stiu că RUSU l-a trimis pe VESA la GHITA POPP si la MURESANU,pentru ca să le facă rost de bani.VESA trebuia să se intoarcă dela Bucuresti peste câteva zile cu bani,pachet si vesti dela GHITA POPP și MURESANU,pentru RUSU și ceilalti doi.

Odată cu VESA ei asteptau să vină si BELDEANU pe care eu nu-l cunostiam.Deasemenea stiu că VESA le-a promis că va aranja si cu CASIN POPP - pe care eu nu-l cunosc - să le trimită pachete cu posta săptămânal.Intre timp,RUSU si ceilalti doi au plecat dela cabana unde eram eu,asa că nu l-am intâlnit pe VESA a douaoară si nici nu stiu dacă BELDEANU a venit sau nu.

./.

După plecarea lui Vesa a venit la Cabană un jandarm şi doi paznici de vânătoare pentru ca să facă percheziţie. La cabană nu eram decât eu şi Rusu.- Eu am reuşit să fug pe fereastră,în pădure,unde am stat câtva timp,iar apoi am plecat la Zărneşti,unde m'am dus la Tudorică Nişcov - fiul -.- I-am povestit cele întâmplate,precum şi faptul că Rusu a fost arestat.- In seara aceai am fost cu el la un cetăţean al cărui nume nu-l ştiu dar ca re era morar.- Acolo am întâlnit pe Rusu şi pe ceilalţi.- Rusu a povestit cum a reuşit să fugă,în timp ce jandarmul şi paznicii luau masa.- La un moment dat Istrate mi-a spus mie,care mi-am exprimat îngrijorarea că o să fie arestat cabanierul, că bine că a scăpat Rusu şi că ar fi foarte bucuros ca să intre la apă cabanierul şi familia lui,cu care ei s'au certat tot timpul.- Atunci eu am fost foarte revoltat de această chestiune şi m'am certat din nou cu ei şi am trecut în altă cameră,împreună cu Nişcov - fiul -.- De acolo am auzit cum Rusu le-a propus celorlalţi doi ca împreună cu încă câţiva locuitori din sat al căror nume nu l-am pomenit să meargă în noaptea aceasta sus la cabană, să tăbărască cu armele asupra jandarmului şi a paznicilor, să intre în cabană pentru a-şi lua lucrurile şi să plece din Zărneşti deoarece nu mai pot să rămână la cabană căci ei erau de părere că i-a denunţat cabanierà, şi că acesta a fost motivul pentru care au venit jandarmii să facă percheziţie.-

In seara aceia ştiu că Rusu avea asupra lui un pistol.- Eu,~~pixini~~ care mă aflam cu Tudorică Nişcov - fiul- în camera alăturată şi am auzit vorbind despre aceste lucruri : " Ascultă ce prostii vorbeşte Rusu ", la care Nişcov mi-a spus :"Aceştia sunt nebuni ",şi i-a înjurat.-

In acest moment mi-a venit în gând că Rusu în timpul cât a stat acolo şi-a făcut anumite legături pe care eu nu le cunoşteam şi pe care nu le-a ascuns cu unii dintre locuitorii din Zărneşti ; deoarece vorbea cu prea multă siguranţă despre un grup de 10-12 persoane,cu care să atace pe jandarmi.- Aceasta mi-a părut curios,deoarece ei erau numai trei persoane iar pe mine nu contau,deoarece nu aveau încredere în mine şi eram certat cu ei,iar din discuţia avută cu Nişcov,mi-am dat seama că nici el nu era prea dispus să facă acest lucru, aşa că nu vedeam cu cine ar putea completa ei un grup de 10-12 persoane.-

./.

Deasemenea nu vedeam cu ar putea fi înarmat acest grup,când ei nu aveau asupra lor decât un pistol,pe care-l avea Rusu.- Tot atunci mi-a venit în minte o discuţie pe care am avut-o ei sus la cabană şi în care Rusu spunea că trebue să vină dela Cluj un sublocotenent cu o maşină,care spunea că este a lui (a Subl.) şi să le aducă din Someş dela Casiu Pop două pistoale automate ruseşti din care se găsesc multe în Someş,rămase acolo cu ocazia războiului.- Nu ştiu dacă Rusu a primit aceste arme sau nu,deoarece mie nu mi-a spus acest lucru,ştiu însă că el odată venind dela Zărneşti unde fusese după alimente când a intrat în cabană le-a spus celorlalţi doi că a găsit pe Subl.acela în Zărneşti şi că le-a adus un pachet.- După aceasta ei au intrat în camera lor,unde nu ştiu ce au discutat.- Eu nu m'am dus cu ei,deoarece noi eram certaţi pe chestiunea alimentelor şi nu voiam să creadă că de cum au primit un pachet eu mă şi duc la ei în cameră - lucru ~~pe~~ care până acuma nu îl făcusem - pentru a-i obliga pe ei să mă servească din pachetul cu alimente pe care l-a adus Rusu.- Socoteam umilitor pentru mine să le dau impresia că aşi căuta o împăcare cu ei numai pentru a profita şi eu de pachetul lor,când până acuma luam masa separat iar ei îşi găteau singuri,făcând fiecare cu schimbul pe bucătarul.- Am trecut după aceasta cu Nişcov în camera unde erau ei,iar Rusu i-a spus lui Nişcov planul pe care-l avea ~~Xişxxx~~ el.- Nişcov a spus că aceasta este o prostie, deoarece ar atrage atenţia autorităţilor asupra Zărneştilor, şi că va face el tot posibilul ca să aranjeze cu jandarmul pentru ca să nu se vorbească nimic despre faptul că Rusu a fost arestat şi că a fugit.- După aceasta Nişcov a plecat acasă,urmând ca a doua zi să aranjeze chestiunea aceasta, iar noi ne-am culcat cu toţii într'o cameră.- Aici, Rusu se arăta foarte prost dispus şi nu-i convenea deloc faptul că Tudorică Nişcov - fiul - nu a fost de acord cu el ca să atace şi să dezarmeze pe jandarmul dela cabană,iar atunci când eu i-am făcut observaţie că nu ar fi avut nici arme,şi nici cu cine să meargă sus,şi că dacă doreşte nu are decât să o facă el împreună cu Mocanu şi Istrate el mi-a spus că eu sunt un copil care nu am făcut nici măcar armata şi că ar fi găsit el şi oameni şi arme,deoarece el nu a stat cu mâinile în sân.- Când eu i-am spus că aceasta ar fi o prostie chiar dacă ar fi avut elementele materiale,deoarece acest

fapt ar fi atras atenţia autorităţilor,el mi-a răspuns că ar fi fost foarte simplu ca să fi mers sus, să fi făcut prizonieri pe paznici şi jandarm,pe care să-i lege de câte un pom până ei ar fi avut timp să-şi adune lucrurile şi să plece la Bucureşti.- In afară de aceasta el susţinea că nimenea nu ar fi îndrăsnit să vină să-l caute,deoarece autorităţilor le este frică să urce după el în munţi,de unde cu o armă bună, poate 2-3 oameni să opună rezistenţă unui regiment întreg.- Eu i-am spus că acestea sunt închipuiri,la care el mi-a răspuns că eu nu ştiu nimic şi că el a făcut în Someş lucruri şi mai grozave cu ocazia rebeliunii,decât acela de a desarma un jandarm.- Totodată a propus celorlalţi doi ca să organizeze această chestiune pentru a doua zi,lucru faţă de care ei erau nehotărâţi.- A doua zi de dimineaţă a venit la noi Tudorică Nişcov - fiul - şi eu i-am spus că lui Rusu încă nici acum nu i-a eşit din cap prostia cu atacatul jandarmilor.-

Tudorică Nişcov şi cu mine ne-am certat din nou cu Rusu,iar Tudorică le-a spus la un moment dat,într'un acces de mânie că ar fi mai bine să plece de unde au venit.- După aceasta Tudorică a plecat ca să aştepte pe jandarmi.-După câteva ore a revenit înapoi,spunând că a aranjat ca să primească înapoi lucrurile lor pe care jandarmul le-a adus jos.- Stiu că Tudorică s'a întâlnit cu jandarmul la o cârciumă,din care cauză era şi puţin băut.-S'a certat încă odată cu Rusu, deoarece spunea că era aproape să-l bage la apă şi pe el, căci jandarmul a găsit acolo - plicuri - pe a căror faţă era scrisă adresa lui,precum şi o scrisoare,pe care Istrate a scris-o către cineva din Legiunea Someş şi în care îşi bătea joc de cei de acolo,şi făcea mare haz de faptul că au reuşit să fugă,susţinea el - îmbrăcat în haine americane şi cu o maşină americană.- Deasemenea a găsit şi un jurnal de zi a lui Rusu,sau a lui Mocanu,ţinut la zi,pe care el l-a început din momentul în care au fugit din Someş.- După aceasta eu am plecat sus la cabană.-Seara,au venit şi Rusu şi ceilalţi şi s'a iscat din nou între mine şi ei o discuţie aprinsă.- Ei susţineau că toate acestea s'au întâmplat numai din cauza cabanierului care i-a denunţat.- Deasemenea mă acuzau şi pe mine pentru faptul că i-am scris lui Bărbuş despre neînţelegerea dintre noi şi că datorită acestui fapt toate acestea au ajuns la cunoştinţa D-lui Ghiţă Popp şi a lui Mureşeanu,care într'o scrisoare pe care le-a trimis-o lor, le făcea morală

pentru faptul că cheltuesc bani pe băutură şi pentru faptul că l-au amenințat cu denunțarea.- Ghiță Popp le scria în acea scrisoare că ei au fost ținuți acolo ca oameni de încredere ai partidului şi că nu se aştepta ca tocmai ei care au lucrat atât de frumos în casă şi despre care sperau ca şi de aci înainte să facă la fel să ajungă ca să-l amenințe tocmai pe el care îi ajuta şi care se îngrijea ca să primească bani pe care el îi socotea suficienți pentru a putea trăi.-

După această discuție ei s'au urcat în camera lor, iar peste circa o jumătate oră au coborât jos, cu bagajele făcute.- Pe mine m'a surprins aceasta, deoarece ei nu mi-au spus nimic despre intenția lor de a pleca.- In orice caz, eu am fost foarte bucuros de acest lucru.- Ei au plecat jos imediat, spunându-mi că vor să plece la Bucureşti şi că vor să prindă trenul din Sărnaşti dela ora 4 dimineața.- Din acel moment eu nu i-am mai văzut şi-i credeam la Bucureşti, deabia ulterior în închisoare am aflat că ei s'au mințit şi că în loc să vină la Bucureşti au rămas mai departe în aceiaş regiune.- După aceasta am venit şi eu la Bucureşti pentru sesiunea de examene din Februarie.- Aci l-am întâlnit pe Bărbuş şi mi-am exprimat neplăcerea față de faptul că i-a trimis acolo pe Rusu şi ceilalți, i-am explicat motivele pentru care m'am certat cu ei şi mi-am exprimat satisfacția că am plecat de acolo.- El mi-a spus că îi pare foarte rău că ne-am certat şi că dacă ar fi ştiut ce fel de oameni sunt nu i-ar fi trimis acolo.- El credea că o să ne înțelegem bine şi a fost foarte neplăcut surprins când a auzit că noi ne-am certat.- Spunea că nu a avut ce face împotriva lor deoarece Ghiță Popp avea încredere în ei şi le da lor dreptate.- Când m'am întâlnit apoi cu D-na Mihăilescu i-am povestit şi ei despre cele întâmplate acolo, iar dânsa mi-a spus că vina este a lui Bărbuş şi a lui Ghiță Popp care atunci când i-a trimis acolo ar fi trebuit să o anunțe şi pe ea, şi că dânsa ar fi fost mai în drept decât oricine să ştie care este situația noastră acolo, deoarece dânsa este aceia care se îngrijea de mine şi de Cici.- S'a scuzat despre cele întâmplate spunându-mi că ea nu este vinovată şi că a aflat despre venirea lui Rusu acolo abia după ce ei plecaseră la noi, şi că Ghiță Popp le lua mereu apărarea.- Aceasta o cred, deoarece ştiu că Rusu de câte ori venea la Bucureşti locuia la Mureşanu sau la Ghiță Popp unde lua şi masa, atunci când era în Bucureşti.- In timpul cât am stat la Bucureşti l-am întrebat pe Bărbuş cât timp voi mai fi nevoit să mai stau în munți deoarece eu m'am plictisit de această viață chinuită

în care nu am făcut altceva decât să-mi pierd examenele.- Deasemenea regretul pentru necazurile pricinuite mamei care m'a trimis la Bucureşti să fac carte,iar pentru o prostie îmi pierd vremea prin munţi.-El mi-a spus că trebue să mai am puţină răbdare deoarece situaţia merge spre o clarificare fie prin ratificarea tratatului de pace după care lucrurile vor intra în normal astfel că atunci este sigur că se vor ţine noi alegeri,fie printr'o conferinţă internaţională între cei trei miniştri de externe,care el spunea că este imposibil să nu aducă o uşurare în viaţa politică internă, la fel ca şi ceia dela Moscova,din Decembrie 1945.- La Bucureşti am stat până la sfârşitul lunei Martie, în care timp nu am mai întâlnit pe D-na Col.Mihăilescu care de frica arestărilor,deoarece începuseră internările în lagăr nu mai venea pe la club.- Intre timp Bărbuş s'a îmbolnăvit şi apoi a fost arestat astfel că eu am fost nevoit să plec din Bucureşti.- Inainte de a pleca din Bucureşti m'am întâlnit întâmplător pe stradă cu sora mea, care mi-a dat ceva bani cu care apoi la 1-2 Aprilie am plecat la Zărneşti din nou.- După câteva zile a venit şi Ioaniţoiu,care a stat numai 3-4 zile,după care a plecat din nou la Bucureşti,astfel că eu am rămas singur.- In jurul datei de 7-8 Mai a venit la cabana S.K.V.Tudorică Nişcov fiul împreună cu D-na Col.Mihăilescu care a venit dela Bucureşti împreună cu încă trei băeţi pe care eu nu-i cunosc.- Dânsa mi-a spus că a venit aci pentru ca să nu fie de 10 Mai în Bucureşti şi mi-a spus că acolo au început din nou arestările în vederea internărilor în lagăr, şi că i-a fost frică să rămână acolo.- Avea de gând să rămână la cabană 6-7 zile,până când credea dânsa că se vor termina cercetările.- A doua sau a treia zi la 10 Mai am aflat că în Zărneşti au fost arestaţi şi trimişi în lagăr Dr.Gogonea şi tatăl lui Tudorică Nişcov.- Atunci D-sa mi-a spus că nici aci nu este destulă siguranţă,astfel că în ziua de 11 Mai am plecat din Zărneşti.- Eu am mai rămas acolo până prin 14-15 Mai când luând.cursul de finanţe pentru ca să-mi complectez cunoştinţele mi-a venit deodată în minte situaţia mea şcolară cu examenele rămase în urmă,am avut regrete pentru faptul că am minţit-o pe mama înşelându-i speranţele pe care le pusese în mine atunci când m'a trimis la Facultate.- Intr'un acces de remuşcare,am trântit cartea de pământ,şi am luat hotărârea să viu la Bucureşti,unde după ce îmi voi ~~ţşe~~ da o parte din examene,să mă prezint autorităţilor,deoarece doream să mi se lămurească odată situaţia care pentru mine devenise un chin.

./.

Am plecat deci la Bucureşti.- Aci am ajuns în ziua de 17 Mai.- La clubul P.N.T. am întâlnit pe Puiu Beldeanu student la Belle -Arte care m'a întrebat pentru ce m'am certat cu Rusu şi că el i-a vorbit foarte urât despre mine.- Eu i-am că aceasta nu mă interesează şi că acum nu am timp pentru astfel de lucrări.-Am plecat dela Club şi în aceiaşi seară am fos arestat.- Tot în aceiaşi zi l-am întâlnit la Club şi pe Istrate,cu care am stat de vorbă vre-o cinci minute,şi care mi-a spus că nici el nu mai ştie nimic despre Rusu şi Nocanu.- Eu am plecat,iar dânsul a rămas acolo spunându-mi că-l aşteaptă pe Dl.Penescu.-

Aceasta este declaraţia mea pe care o susţin şi semnez

ss/.Victor Novac

Bucureşti 3 Octombrie 1947

In continuare mai declar următoarele :

Cu armele pe care le-am avut acolo, am fost odată la vânat cu Tudorică Nişcov,dar nu am vânat nimic.- Tudorică Nişcov avea pistolul mitralieră.-Am mai fost odată la vânătoare împreună cu Nocanu,Istrate şi Rusu.- Rusu a tras cu pistolul mitralieră după o capră,dar nu a lovit-o deşi a tras cu focul automat.-

Adăogirile şi ştersăturile sunt făcute de mine

ss/ Victor Novac

Bucureşti 3 Octombrie 1947.-

00382

19 Aug 1947

copie vezi vol. 6. f 721, 722, 00383

DECLARATIE

Subsemnatul Jd.Serg.Major ISTRATE ALEXANDRU din Legiunea Jg.Someş, Postul Jd. Chineşti, în continuare declar şi precizez.-

1) Intrebarea: Care era scopul pentru care aţi fost trimişi în munţii Piatra Craiului din comuna Zărneşti, Dta, Mocanu; Stud. Rusu şi cei lanţii ?

Dela plecarea noastră din locuinţa Dlui Anton I.Mureşanu, din Bucureşti ni s'a spus de către Dl.Gh.Popp, Dl.Anton I.Mureşanu şi Dl.Casin Popp, că suntem trimişi în munte pentru a ne avea la dispoziţia Partidului, cand va fi nevoie de ceva.-

2) Intrebarea: Cu ce va indeletniciaţi voi în munţii ?

Cu excursii pentru a cunoaşte munţii cât mai bine pentru ca în cazuri eventuale a ne ascunde cât mai bine.- Ne ocupam cu vânătoarea însă acest lucru îl făcea mai mult Stud.Rusu; Victor Novac şi Cici.- Intr'una din zile coborând inspre Plaiu Foi am auzit vre-o 30 focuri de armă la locuinţa Dlui Stuparu, care asămănau un exerciţiu de tragere şi printre aceste focuri se auzea şo foc automat de pistoale mitraliere.

Drept care dau prezenta declaraţie susţin şi semnez propriu.-

ss.Jd.S.Major Istrate Al.

19 August 1947.

E.F.

4. Sept. 1947

copie vezi vol. 6. f 723-733.

00384

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ISTRATE ALEXANDRU de ani 28, născut in anul 1919, 24 Martie in comuna Titesti, judetul Argeş, fiul lui GHEORGHE si al FLOAREI, de profesiune Jd. sub. of. activ in legiunea Jand. Someş, Postul jandarmi Chineşti, român ortodoxă, carete ştiu, sapte clase primare, declar următoarele :

După cum am declarat, după încercarea de rebeliune dela Someş Dej- Am fost arestat, iar mai pe urmă impreună cu jd major MOCANU GH. care si el era arestat ca si mine pentru faptul de instigare la rebeliune, am evadat din locul unde eram deţinuţi.-

In ziua de 11 XII. 1946, când eram deţinut ,unde a fost internat şi RUSU GAVRILA prin locuitorul FARCAS NICULAI, care la rândul lui o dăduse Plut. ROHOZNEANU GH. seful jand. Chinesti Somes si care el înmânase lui. In bilet după cât mi-a duc aminte scria următoarele : In caz eventual că veţi fi arestaţi si aveţi posibilitate de scăpare vă aştept in Bucuresti la legatia americană, s'au la clubul P.N.T.M. unde ne vom întâlni.-

In noaptea zilei de 11 XII. 1946, am evadat dimpreună cu jand. major MOCANU GH. dela Legiune plecând spre Bucuresti cu trenul. Ajungând la Bucuresti in ziua de 13 XII 946, unde am mers, la o rudă a mea cu numele de MARIA care se află pe str. Vasile Lascăr nr. 80 unde am dormit două nopti, pe ziua de 15 XII 1947 am plecat spre Legaţia Americană cu Serg. maj. MOCANU GH. spre a găsi pe studentul RUSU GAVRILU, acolo am fost intrebaţi de către ofiţerii americani că ce căutăm, noi am răspuns că pe studentul RUSU GAVIRLU îl căutăm si că se primeste voluntari in armata americană, în care voriam să ne înrolăm spre a scăpa de urmărire, diincă Serg. major primise vorbă dela avocatul PUSCASU din Dej că se primesc voluntari la Americani şi că studentul RUSU GAVRILA este locotenent la americani.- Am fost daţi afară dela Legaţie, iar noi am plecat spre clubul P.N.T.M, str. Clemenceau nr. 9 unde am găsit pe RUSU GAVRILA, am spus că ne este foame si nici bani N'avem

in care timp mi s'a dat dela club suma de câte 300.000 lei pentru a ne cumpăra de ce avem nevoie.-

Am plecat cu studentul RUSU GAVRILA la Dl. Dr. ANTON IONEL MURESEANU cam către ora prânzului,ajunsi acolo am găsit numai pe doamna MURESEANU si pe fiul domnealor in vârstă de 12-13 ani.-

Studentul RUSU ne-a recomandat Domanei MURESEANU prin care a spus că suntem dela Someş şi am fost arestaţi in timpul când s'a terminat rebeliunea. A, fost primiţi respectoşi de către Domana oferindu-ne camera despre drum unde se află una dormeză, una masă cu telefon,un masină de scris un dulapt cu cărţi si brosuri,iar pe peretele din dreapta la intrare tablouri cu totţi domnii Tării şi fruntaşi P.N.T.M. Fiind timpul mesi am fost intrebati dacă am mâncat răspunzând că nu am mâncat- Am fost serviţi cu supă de carne,cu friptură de carne,mămăliguţă şi vin , in această cameră.-

După terminarea mesei am mulţumit frumos aranjându-ne pentru odihnă,pela orele 15 a venit şi Dl. ANTON IONEL MURESEANU care era plecat ne-am sculat şi am fost poftiţi la dânsul spre a sta de vorbă. Am spus cum am fost arestaţi si cine era arestaţi din judet la Legiune,in care timp am văzut că s'a nervat foarte rău şi a început să înjure spunând că nu se va lăsa până nu va omorâ pe Dl. Comand. de Legiune Dl. BUCEAG seful Politiei si pe Dl. Prefect NEAMTU,spunând că aceste persoane sunt vinovate,care sunt tâlhari şi îşi bat joc de popor.- A spus că să fim liniştiţi că va avea grije de noi simcă mâine 16.XII 1946 va sosi la locuinţa Domniei Sale Dl. prof. Gh. POPP, Dl. Dr. CASIN POPP si alţăi pe care eu nu-i cunosc asa de bine.-

Seara am fost serviti cu masă după care mai târziu am stat de vorbă iarăsi cu Dl. MURESEANU care spunea că dacă va scăpa de persoenele de mai sus menţionate,va fi cel mai bine pentru noi,am trecut la odihnă până in ziua următoare când am fost rugaţi de către doamna pentru a ajuta să încărcăm sticlele la lăzi,care erau de vin, iar studentul RUSU GAVRILA a fost trimis de către Dl. Dr. ANTON I MURESEANU la un pictor spre a duce tabloul cu portretul Dlui MANIU,pe care îl comandase cu suma de lei 3 sau 5 milioane / nu mi-a aduc aminte exact/ Dl. MURESANU mi-a spus să stăm liniştiti până după masă când va sosi si Dnii GH POPP si alte persoane care va hotără soarta noastră.-

./.

De prânz am servit din nou masa la Dl. MURESEANU după care am trecut la odihnă, pela orele 16-17 a sosit acasă şi Domnul MURESEANU, care ne-a spus că va sosi şi Dnii Gh. Popp, CASIN POPP şi alţi, după un timp de o oră a sosit toţi domnii mai sus menţionaţi care au început discuţia, iar noi eram în camera care ne'o oferise, noi auzeam ce se discuta fiindcă Dl. ANTON IONEL MURESEANU vorbea foarte tare.-

In timpul discuţiei a fost chemat la dânşi in cameră şi studentul RUSU GAVRILA, care după un timp oarecare am fost chemaţi si noi de către studentul RUSU in cameră unde se aflau cu toţii.-

Intâi auzisem că èste vorba să ne trimită la o vilă a Dlui ANTON I MURESEANU din judetul Trei Scaune si in cele din urmă a rămes ca să mergem in comuna Zărheşti-Brasov.-

Când am intrat in cameră erau adunaţi Dl. ANTON IONEL MURESEANU ne-a intrebat dacă vrem să mergem la Someş pentru a începe operaţiunea cu Dl. comandant de Legiune, seful politie, şi prefectul s'au la Zărneşti.-

Dl. Gh. Popp a răspuns ca să fim trimişi la Zărneşti că este mai bine şi nu este cazul ca să mai înceapă alte operaţiuni. Apoi ni s'a stabilit suma de întreţinere pe fiecare lună câte 300.000 lei de persoană care va fi întrimişi prin postă de Dl. Gh. POPP pe adresa lui TUDORICA NISCOV din Zărneşti.-

Timpul de două zile cât am stat la Dl. ANTON IONEL MURESEANU nu am părăsit camera spre a pleca in oraş, decât studentul RUSU GAVRILA care a mai plecat dempreună cu Dl. MURESEANU prin oraş.-

In ziue de 17 XII am fost chemaţi de către Dl. MURESEANU in camera unde ni s'a dat suma de câte un milion, mie si lui MOCANU, iar studentului RUSU GAVRILA a primit suma de un milion şi jumătate care sumă ne-a spus că reprezintă cheltuielile cu trenu şi intreţinerea pe luna Decembrie 1946 Noi am părăsit locuinţa Dlui MURESEANU plecând la gară, la ga m'am răzgândit că nu mai merg cu dânşi si că vreau să merg pe acasă pentru a vedea pe părinţi şi pe urmă voi veni la ei prin care studentul RUSU GAVRILA mi-a dat adresa Dlui Dr. GOGONEA din comuna Zărnesti- Brasov, unde trebuie să mă prezint.-

Am plecat acasă,iar in ziua de 25.XII.946 orele 20 am plecat dea casă la Zârneşti unde m'am prezentat la Dl. Dr. GOGONEA care mi-a dat un bilet cu care m'am prezentat la Dl TUDOR NISCOV din Zârnesti unde am rămas peste noapte şi servindu-mă la masă.-

0587

In zorii zilei de 26 XII 946 am plecat cu ~~xxxx~~ TRAIAN NISCOV sus pe muntele Piatra Craiului la cabana de Stat ESCAPE,unde se află ceilalţi băeţi de care m'am despărţit din Bucureşti.-

In afară de studentul RUSU GAVRILA si MOCANU GH. am mai găsit in canabă si pe studentii VICTOR NOVAC si CICI care erau veniţi la acea cabană cu vre'o sapte luni mai inainte,de a sosi noi.-

După cum am arătat in altă declaraţie am stat la cabană până la data de 21 II 1947 când din cauza unor certuri care a luat fiinţă intre studentul RUSU GAVRILA si VICTOR NOVAC din cauza mâncări,am coborât eu cu RUSU GAVRILA,MOCANU GH in comuna Zârnesti,unde prin intermediul lui TUDORICA NISCOV m'am instalat la locuitorul ANDREI TEBERCI.

- Aci am stat până după Paste.-

- In tot timpul cât am stat la ANDREI TEBERCI se adunau toţi membri partidului N.T.M. din Zârneşti care discutau diferite chestiuni şi pe care îi dau numele mai jos.-

1.- TUDORICA NISCOV 2.- TRAIAN NISCOV 3.- FANICA COPOLEA 4.- GHEORGHE TERCIU 5.- GHEORGHE INGA 6.- Invătătorul TATARU si alti care nu îi cunosc cu numele + Toţi acestia erau inarmaţi cu pistoale care veneau pentru a pune la cale atacuri asupra membrilor P.C.R.,atacuri asupra Sediului PCR şi atacul asupra Doamnei ANA PAUKER care urma să vină până la data de 1 Mai 1947 in comuna Zârnesti.-

Din discuţiile lor se vedea că ~~xxxxxxx~~ au o ură mare impotriva comunistilor si a guvernului.-

Deasemeni se spunea că guvernul american sprijină P.N.T. MANIU.-

Imediat după Paste studentul RUSU a hotărât să ne ducem iarăşi in munţi fiindcă a început să fim luaţi la ochii de către unui dintre locuitori.-

Ne-am stabilit in munte la cabana ascună Podul lui Călimat dela Plaiul Foi,unde era cabanier si Pasnic de vânătoare TONTSCHI OSCAR '

./.

Legătura cu cabana TONTSCH OSCAR s'a făcut prin FANICA COPOLEA si studentul RUSU GAVRILA căruia i s'a dat o scrisoare / carte de vizită/ pentru ca noi să fim recunoscuţi de cabanierul TONTSCH. La cabana Plaiu Foi am stat peste noapte, urmând ca a doua zi să plecăm dimpreună cu cabanierul TONTSCH la cabana ascună din Podul lui Călineţ, lucru ce l-am făcut a doua zi.-

La data de 6-7 Mai 1947 m'am hotărât să plec în satul meu iar apoi să mă prezint la unitate.-

0588

Am plecat spunând celorlaţi să mă duc ~~prmx~~ pe acasă să văd ce e pea colo după care mă voi reintoarce.-

Plecând dela Zărnesti am dat pela Bucuresti pela Dl. ANTON IONEL MURESEANU, găsind acasă numai pe doamna care mi-a spus că să vin pela orele 15 când vine dânsul acasă.-

Am plecat vizavi de locuinţa Dlui MURESEANU la un Restaurant, unde am servit o ţuică si am asteptat până la orele 15 când am observat pe fereastră pe Dl. MURESEANU că a venit. Am plătit la chelner pentru ce am consumat, după care am plecat la Dl. ANTON IONEL MURESEANU, unde am sunta, in care timp am văzut că vine la uşă şi intreabă că cine este, eu am răspuns că sunt ISTRATE dela Zărnesti, după care am fost recunoscut dându-mi-se drumul inăuntru.-

Eu am intrebat când se clarifică situaţia noastră şi nu mai avem nici bani pentru a cumpăra alimente suferind de foame.- Domnul MURESEANU a spus că situaţia cu noi se va clarifica in luna aceasta când se va schimba guvernul si atunci vom fi liberi, iar cu bani mi-a spus că este foarte greu a ne mai da, fiindcă are multe persoane arestat la lagăr pe care trebuie să le ajute: mi s'a dat de Dl. MURESEANU adresa Dlui Gh. POPP spre a merge la dândul spre a lămuri chestiunea cu ajutorul în bani pentru alimentare, după care am si plecat dela Dl. MURESEANU la Dl. Gh. Popp in str. Splaiul Unirii nr. 5, unde nu l-am găsit acasă, eu am plecat apoi la gară spre a lua trenul spre Argeş.-

Am luat bilet, m'am suit in tren si am ajuns acasă unde am stat vre'o 8 zile după care am plecat la Jiblea-Arges la Dl. maior STEFANOVICI, Cunosteam pe Dl. Maior STEFANOVICI, ştiam că este maior magistrat si vroiam să il rog să mă sfătuiască ce am de făcut.- După ce am spus domniei sale toată povestea mea dela fuga mea din arest si până am ajuns la dânsul Dsa mi-a spus că nu este cazul să mă prezint la Legiune, că lucrurile se vor schimba si să mă duc inapoi de unde am venit. Dsa mi-a spus că va vorbi cu Dl. maior POPESCU NECULAIE dela Insp. Gl. al Jandarmeriei din Bucuresti cu care va aranja si-

./.

tuaţiamea si să nu caut să trădez partidul N.Ţ.M,din care spunea şi că face parte si Dsa ca ajutor al Dlui PENESCU.-

După,aceia am plecat la unchiul meu NICU CIOPEI din comuna Turuisor jud. Sibiu unde am stat timp de 15 zile ca să-i spùn situaţia mea.Când am plecat dela el am imprumutat suma de 500.000 lei pentrua avea de tren,plecând din nou la Jiblea Arges la Dl. Maior STEFANOVICI pe care nu l-am găsit acasă,fiind plecat la Bucuresti str. Stirbei Vodă nr. 18o.-

Am plecat la Bucuresti la Dl. maior STEFANOVICI care mi-a spus să rămân la dânsul până după masă când urmează a vei si Dl. amior POPESCU NICOLAE dela Insp. Gral,care a fost anunţat de Dl. maior STEFANOVICI ca eu mă aflu la Dsa spre a sta de vorbă cu mine şi a-mi clarifica situaţia.- 00589

In timpul mesei Dl. maior STEFANOVICI mi-a dat 100.000 lei spre a mă duce la un restaurant din apropiere spre a servi masa.-

Am plecat să servit masa în oraş după care m'am reintors la Dl. maior STEFANOVICI imediat ,in care timp a sosit si Dl. col. POPA ALEXANDRU tot din jandarmi care se afla in cadrul disponibil,angajase la un proces pe care le avea in Bucuresti,pe Dl. maior STEFANOVICI ca avocat,in acest timp a sosit si Dl. maior POPESCU NECULAIE dela Insp. Gl,in care tim m'a recomandat Dsale.-

Dl. maior POPESCU NECUALI mi-a spus să fiu linistit si să nu mă prezint la unitate că se poate intâmpla să se schimbe situaţia cu politica,în caz,eventual că nu se va schimba să mai astept până la 1 Octombrie 1947,când probabil se va da vre'o atmistiere sau va lucra Dsa in asa fel să fiu scăpat de situaţia in care eram implicat.-

Am plecat dela Dl. Maior STEFANOVICI si m'am dus la Dl. MURESEANU,acolo am găsit pe Dl. Popp fratele dlui COSIN POPP,deputatul de Bistriţa Năsăud al P.N.Ţ.M.,care mi-a spus că Dl. MURESEANU stă mai mult in Bulevadrul Brătianu nr. 5 etaj 7 compar.23 după aceia mi-a spus că dacă mă duc la Dsa să nu îi spun că a spus dânsul că se supără pe el.-

Atunci când am luat adresa precisă am plecat la gară unde am scos bilet si m'am urcat la tren mergând la Zărneşti pentru ca să văd dacă studentul RUSU GAVRILA si MOCANU mai sunt acolo.-

Am ajuns la Zărnesti la Dl. TUDORICA NISCOV care mi-a spus că nu mă mai duc sus fiindcă si ceilalti o să vină devale la cabană se efectuează razie de către o echipă de

./.

agenți dela Brasov,eu am stat la Dl. RULEA,unde a spus TUDORICA NISCOV să stau,in care timp a venit si studentul RUSU,Dl IULIU MIHNEA unde am stat de vorbă,RUSU ma intrebat dacă vreau să mă mai duc să stau acasă ar fi mai bine,fiindcă nu are alimente si pentru mineşi eu am neamuri mai multe şi pot sta si camuflat.-

In ziua de 16 Iunie 1947,am plecat dela Zărnesti la Sibiu in comuna Turnisor unde am mai stat la Unchiu,după care m'am hotărât să mă prezint la un post din legiunea Valea.-

In ziua de 9 August 1947,am plecat acasă unde am stat până in ziua de 13 August 1947,când am plecat cu niste cartofi spre ai vinde la Drăgăsani,in comuna Prundeni m'am dat jos din tren si m'am dus cu cartofi in comuna spre ai vinde după ce i-am vândut carzofi si cu bani pe care i-am avut la mine şi după cartofi in suma de 6.100.000/ sase milioane una sută de mii/ N'am stiut până in ziua de 16 August 1947 că s'a făcut reforma monetară si că nu mai merg bani. Am căutat ca să mă inscriu si eu la Primăria Prundeni spre a schimba bani şi n'am putut obține spre a schimba.- In acest timp am intâlnit pe plot. UNGOREANU GH. care era din acea comuna si făcea serviciul in legiunea jand. SOMES si mă cunostea,căruia i-am spus situația cum se prezintă si in unire cu el m'am prezentat la Jand Postului Jand. Zavideni dela Primăria Prundeni.-

Am fost inaintat prin legiunea Valcea la Legiunea jand. Somes unde am declarat in mod detailat timpul cât am fost dispărut,Dlui MARIN VASILESCU IOAN comand. Legiunei Jand. Somes.-

- In care timp am fost dus cu masina de Dl.Maior si Dl. chestor de politiei din Dej la Siguranta din Cluj de unde am fost inaintat la SigurantaGenerala a Ministerului de Interne.-

Aceasta este declarația mea pe care am dat astăi 4 Septembrie 1947 nesilit so forțat de nimeni și care o subțin propriu.-

/ss/ ISTRATE ALEXANDRU

26 Sept 1947

00391

D E C L A R A T I E

SUbsemnatul Jand.Serg.Major ISTRATE ALEXANDRU dela Postul Jand. Chineşti, Legiunea Jand.Someş, declar:

Nu cunosc în persoană pe Dl.Căpitan Bujor dela Reg.2 C.F. Cluj, ştiu numai că purta corespundenţă cu studentul Rusu Gavrilă din com.Umişor, judeţul Someş, care se afla cu noi în munţi Piatra Craiului.-

Dl.Căpitan Bujor urma săi trimeată copie după sentinţa de condamnare dela C.M.Cluj, pentru faptul de rebeliunea ce s'a produs la data de 20 - 21 Noembrie 1946.

Totodată mai declar că am cetit şi scrisoarea care cu câteva zile o primise studentul Rusu de sărbătorile Paştelui dela Dl.Căpitan Bujor că va veni şi Dsa în vizita la noi.-

Drept care dau prezenta declaraţie susţin şi semnez propriu.-

ss.Jd.Serg.Major Istrate Alexandru

26 Septembrie 1947.

30 IX 947

00392

DECLARATIE

Subsemnatul Jd.Serg.Maj.ISTRATE ALEXANDRU din Leg. Jd.Someş, declar:

1/. INTREBARE: De cine aţi fost trimişi în munţii Piatra- Craiului şi cu ce scop.?

RASPUNS: In munţii Piatra-Craiului am fost trimis de către domnii: Gh.Popp, Anton I.Mureşanu şi Casiu Popp, pentru a sta camuflaţi spre a nu fi urmăriţi şi a sta la dispoziţia P.N.T.M.-

2/. INTREBARE: Aţi primit bani, alimente şi buletine informative în munţi ?

RASPUNS: Am primit bani, alimente şi buletine informative în munţi dela Dl.Gh.Popp, prin curierii.-

3/. INTREBARE: Ce vi s'a propus la consfătuirea ce a avut loc in casa lui Anton I.Muresanu din Bucuresti în legătură cu şefii Autorităţilor din Dej.?

RASPUNS: Dl.Anton I.Mureşanu ne-a propus să mergem în Dej spre asasina pe domnii: Maior Vasilescu Ivan.Comand. Legiunei, Dl.Sef de Poliţie Briceag Ioan, Dl.Prefect şi Dl.Locot Legatdău Ioan Comand.Secund al Serviciului E.C.P. cu ocazia zilei onomasticei de Sf.Ioan.

4/. INTREBARE: Mi s'au făgăduit recompense pentru aceasta actiune şi ce anume ?

RASPUNS: Da mi s'a făgăduit câte cinci iugăre de pământ în judetul Someş de către Dl.Ione Anton Muresanu.

5/. INTREBARE : Grupul aflat in munţii Piatra Craiului era înarmat ?

RASPUNS: Da din grup era inarmaţi următorii: studenţi Victor Novac, Ciceroni Ioanitoiu si Rusu Gavrilă.

Drept care dau prezenta declaraţie şi semnez.

ss/Jd.Serg.Maj.Istrate Al.

30 - IX - 947.

5 Sept 1947

II

03394

D E C L A R A T I E

Subsemnatul jand. serg. major MOCANU GHEORGHE dela Legiunea jand. Someş Dej, original din comuna Valea lui Ion jud. Bacău de religie ortodoxă român necăsătorit legal, in continuare declar următoarele, in ziua de 19.XI.1946 pe la orele 11 a venit studentul Rusu cu nume fals şi anume Oltu Puiu care era printre populaţi şi eu l-am intrebat cine eşti dumneata, el mi-a răspuns că este un student din comuna Urişor Someş şi este trimis de către Ionel Mureşeanu si Emil Haţieganu la secţia de votare a noastră şi mi-a spus că în aceatea alegeri sigur va reuşi Iuliu Maniu şi noi să fim alături de dânsul căci vom fi fericiţi toată viaţa noastră şi eu i-am dat pace căci aveam ordin de la Legiunea de jand Someş si Prefectură că nu avem voie să arestăm nici un om politic si mi-a spus Rusu că, chiar dacă nu va putea reuşi Maniu eu să ţiu alături de dânşi că tot fericit voi fi şi eu mi-am căutat de serviciu meu pe care îl avea pentru menţinerea ordine de aceasta ştie ş şi Istrate şi plt. Rohozanu Gh.-

Stiu că Dl. Ionel Mureseanu la trimis pe Rusu in oraş ca să aducă un portret de a lui Iuliu Maniu pe ziua de 16. XII.1946 care costa 6 milioane sau 11 milioane sigur nu pot şti, dar eu nu l-am văzut acest portret de toţă aceatea ştie Oasin Pop şi Istrate Alexandru- in ziua de 18.XII.1946 ma luat pe mine Istrate si Rusu intr'o magazie la Ionel Mureseanu ca să scoatem niste sticle pentru a le inpacheta in lăzi pentru a aduce ~~xxx~~ vine, a chemat un camion depe stradă adus de Rusu şi trimis de Ionel Mureşeanu, care i-a plătit suma de 35.000 lei si am incărcat lăzile cu sticle in camionul in care nu ştiu precis 3 sute sau 8 mii sticle şi ma trimis pe mine cu el şi pe Rusu la un depozit de vin pe care nu ştiu eu cum îi spune

./.

dar cred xxxxxxxxxx.pe str. Buzeşti nu ştiu numărul şi nici adresa.-

Am mers si am lăsat sticlele acolo si m'am reintors inapoi la Ionel Mureşeanu.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o dau ne silit de nimeni pe care o subţin şi semnez propriu.-

/ss/ serg. major Mocanu Gh

00395

5 Septembrie 1947.-

8 Sept 1947

91=1

00396

D E C L A R A T I E

Subsemnatul jand.serg.maj.Mocanu Ghe. în continuare declar următoarele:

In ziua de 20 Noemvrie 1946 pe la orele 14 pe când dormeam acasă m'a sculat soţia mea ca să merg la Post căci a văzut că e multă populaţie pe stradă şi plecând spre postul de jandarmi, eu atunci mă îmbrac repede şi îm iau arma şi merg spre post şi când ajung în faţa postului văd o mulţime de oameni şi femei şi în mijlocul lor era învăţătorul Boldur Nicolae şi stud.Rusu care le spusese la popor căci comuniştii au falsificat procesele verbale şi trebue să mergem la Dej cu toţii să vedem cum s'au falsificat aceste procese verbale, a trimis imediat curieri la Măgoja şi Strâmbu şi în comuna Boireni Someş, a început să tragă clopotele la biserica ortodoxă şi catolică înconjurate bisericile de popor înarmaţi cu furci de fier, sape şi coase şi chiar şi arme şi pari, pe cine a trimis să tragă clopotele la biserica ortodoxă pe Botoi Gavrilă şi la biserica greco catolică pe Satmare Gavrilă amândoi din comuna Chiueşti Someş - şeful de post cu numele de Boboznanu Ilie a dat ordin imediat ca eu să merg la telefon să raportez Legiunii, şi el cu Istrate şi jandarmii în termen să treacă imediat în dispozitiv ca să opreascǎ populaţia. Seful de post a plecat în serviciu înaintea poporului şi eu am plecat şi am telefonat Legiunei de jandarmi şá Prefecturii totul ce se petrecea în acea comună, şi am cerut ajutor dela Comandantul Legiunii de la dl.Căpitan Vasilescu şi mi-a spus că ne dă,şi m'a întrebat că şeful de post ce măsuri a luat, eu iam raportat că este în dispozitiv dar nu poate face faţă poporului căci sunt mulţi şi dl.comandant mi-a dat ordin să stau la telefon eu permanent şi să raportez situaţia din 5 în 5 minute Legiunii, eu am executat ordinul, şi

./.

pe la orele 16 _ 17 tot în aceeaşi zi vine în ajutor dl. locotenent Ecepist Sigartău cu un pluton de subofiţeri şi trupă de la Lgg. dar nu ajunge până în comuna Chiueşti căci se întâlneşte cu poporul prin comuna Rugăşeşti pe când eşeau din comună mulţimea care era condusă de către studentul Rusu şi neavând unde să-i oprească s'au întòrs înapoi până în marginea comunei Căşeiu unde era o apă şi un pod şi a barat podul cu subofiţerii care îi avea şi trupă dar din cauză căci erau un număr mare de populaţie şi era alarmată şi comuna Căşeiu în care se trăgea clopotele de către învăţătorul Boldur şi trecând mulţimea prin apă i-a înconjurat şi nu am putut face nimica şi s'au cerut voie la mulţime să meargă şi să le dea voie să se suie la camion să miargă la Dej, mulţimea le-a dat voie, şi dl.Locotenent Sigartau a plècat spre Dej cu plutonul lui, toate acestea le ştie Istrate Plut.Rohozneanu Gh. şi studentul Rusu dar eu am stat la telefon până în ziua de 23 Noemvrie 1946 ziua şi noaptea care în ziua de 21 Noemvrie 1946 au fost rupte firele şi smulşi stâlpii din pământ în comuna Urişor de către cine eu nu ştiu, şi nu am mai putut ţinea legătură până în ziua de 22 Noemvrie 1946 dar a fost curier şeful de post Rohoznanu între Legiune şi Post, de către cine a fost mulţimea la cale ca să cheme pe dl.avocat Puşcaşu şi Cristea şi pe dl.Emil Haţieganu din Cluj de către Stud.Rusu, ca să vadă şi ei cum activează stud.Rusu cu mulţimea, acestea le ştie şi Istrate căci ne-a povestit stud.Rusu.

Referitor cu arestarea lui Rohoznanu, Istrate şi a mea pe ziua de 24 Noemvrie 1946 a fost chemat plut. Rohozanu Gh. la Legiune şi a fost reţinut pentru cercetări până pe ziua de 2. Decemvrie 1946 şi i-a dat drumul la post, şi ne spune că a venit ca să urmărească pe stud. Rusu şi să-l ducă la Dej. A fost în urmărirea lui Rusu în ce parte eu nu ştiu căci a fost secret, dar pe ziua de 3 Decemvrie 1946 seara l'am văzut că a venit la post, iar pe ziua de 4 Decemvrie 1946 a primit ordin dela Legiune să se prezinte tot în aceeaşi zi la Legiune pentru a primi ordine. A fost chemat plut.Rohoznanu şi Istrate, dar văd că înapoi nu mai vine şi a doua zi vorbesc cu Rohoznanu la telefon şi-mi spune că sunt reţinuţi pentru

./.

00398

cercetări, dar în seara zilei de 5 Decemvrie 1946 primesc şi eu ordin ca să mă prezint la o instrucţie de E.C.P. cu jandarmii pe care îi mai am la acel post între timp vine şi o patrulă dela Legiune, şi anume serg.major Colceg Teodor cu 2 jandarmi şi spune că trebue arestată preuteasa lui Popa Iorgu şi învăţătorul Vesa, eu atunci zic că se poate şi merg cu el la Vesa şi nu-l găsesc acasă, şi merg la preuteasa şi o găsim acasă şi o luăm şi o conducem la Postul de Jandarmi şi Patrula dela Dej o conducem la Legiune şi eu îmi iau obligaţia căci pe învăţătorul Vesa îl prind eu şi-l aduc pe la orele 8, Decemvrie 1946, îl prind şi îmi iau jandarmii şi plec cu el la Legiune, când ajungem la Legiune, îl dăm în primire şi pe urmă dl.Plut. maj. Voicu Coman văd căci mă dezarmează şi îmi spune că sunt deţinut, şi mă vîră într'un birou al sectorului şi-mi dă de lucru la o maşină de scris dar între timp văd şi pe plut.Rohoznanu Gh. şi-l întreb unde este Istrate el îmi spune că este la beciu, iar seara îl văd şi pe Istrate pe afară şi seara pe la ora mesei merg cu Istrate la masă în piaţă, m'am întors şi m'am culcat în dormitorul subofiţerilor cu Istrate şi Rohoznanu în seara zile de 9 Decemvrie mă chiamă dl.Locotenent Macovei ca să-mi ia o declaraţie dar îmi spune ca să nu întind multe pe scurt de tot dar eu spuneam şi dânsul scria la maşină, m'a întrebat cum au decurs alegerile, ce comună am adus la secţia de votare unde am fost în dispozitiv, dece jandarmi am fost însoţit, cine a venit şi anunţat poporul să meargă la Dej, ce serviciu mi-a dat şeful de post, în timpul rebeliunii, acestea m'a întrebat şi eu am specificat toate după cum am scris şi în această declaraţie, dar ce a scris dumnealui eu nu pot şti căci nu mi-a dat-o să o citesc dar m'a pus să o iscălesc căci nu e nimic grav scris - am iscălit-o şi am plecat.

Pe ziua de 27 August 1947 a venit la cabana lui dl.Albu Iosif pe la orele 14 unde eram eu, cu avocatul Mihnea Iuliu vedem că vine Tudurica T.~~Nisgar~~Nişcov şi cu un tip necunoscut de noi şi chiamă pe Iuliu Mihnea într'un salon şi spune că a fost la Zărneşti secretarul lui dl.Mihalache trimis de dl.Haţieganu şi vrea să vină

./.

la noi să se ascundă căci el are bani din gros - şi pe urmă îmi spune şi mie la fel - că va sosi pe ziua de 3 - 4 la el şi Tuderică Nişcov cu bagajul, îl conduce la noi, dar eu îl întreb că de ce nu a venit acuma, Tuderică spune că s'a dus să-şi aducă cele necesare de îmbrăcat şi banii.

Referitor cu armamentul pe care îl aveam la cabana noastră şi anume o armă zebe, un pistol mitralier, un browning şi un parabelu şi unul rusesc cu butoiu cu 7 cartuşe şi 3 grenade defensive, avem ordine dela organizaţia P.N.T. şi anume dela dl.Ghiţă Pop şi Ionel Mureşianu căci în caz de se va începe revoluţie să avem cu ce activa şi noi ca partizani contra guvernului, dar numai la ordinul lor când va trimite dânşi pe curierul Beldianu la noi şi ne va mai trimite şi Ionel Mureşeanu o ladă cu grenade tot pe studentul Beldeanu pe când se va începe revoluţia, scopul acestei organizaţii din întreaga ţară după spusele studentului Beldeanu, este de a începe o rebeliune şi de a răsturna guvernul actual, el mi-a spus că ştie sigur căci el este curierul între toate organizaţiile din ţară, aceasta ştie Istrate şi Rusu Gavrilă, căci le-a povestit când a venit la noi la cabana lui Călineţ şi a spus că nu durează aceasta mai mult de 2-3 luni de zile şi se începe - numai să poată el lua contact cu toate organizaţiile din ţară.

Cine venea şi ne ridica moralul - Plut.Ghimicescu stud.Beldeanu, Tuderică T.Nişcov şi Părintele Pizii - la părintele Pizu mergeam noi el nu a fost la noi - venea şi ne tot amâna căci se va schimba peste o lună sau ne spunea peste două luni sau la 1 la 15 şi tot aşa ne ducea Ce ordine avem noi de la organizaţie în caz de revoluţie împreună cu şeful nostru şi anume stud.Rusu să aruncăm în aer sediul partidului comunist din comuna Zărneşti şi să prindem pe toţi şefii de sindicate din toate fabricile şi alături de organizaţia Zărneşti să mergem mai departe la Braşov - cine ne-a adus această ordine - studentul Beldeanu dela Bucureşti dela Ionel Mureşeanu. De aceasta ştie Istrate şi Rusu. Ce făceam noi ziua prin munţi - câns era şi Istrate vorbeam permanent cum să facem şi cu cine să luăm contact ca să ne predăm şi să-i vindem pe toţi, dar vorbeam cu Istrate căci dacă ne predăm

./.

00400

nu ne bate după cum spune Beldeanu, Rusu şi Tuderică Nişco că ne bate de ne rupe dacă ne predăm, şi decât să ne predăm mai bine să ne sinucidem noi singuri, şi prin luna Aprilie vine Tuderică T.Nişcov şi ne spune căci mai ştiu că Ana Pauker a fost în Zărneşti, şi noi i-am răspuns că nu, şi el spune că păcat că nu a ştiut că xxxfi era bine să o aruncăm cu totul cu sediu în aer sau în marginea comunei Zărneşti să-i dea o grenadă în maşină de toate acestea ştie Istrate şi Rusu Gavrilă,.

Pe când stăteam în comuna Zărneşti prin luna Martie Aprilie 1947 venea şi ne punea la cale ca să mergem să aruncăm în aer sediul partidului comunist şi pe dl. Creţul preşedintele partidului comunist în aer cu trotilul care îl are Fănică Copola, cine ne punea la cale, Fănică Copola Ghiţă Jiga şi sublocotenentul Ion, dar noi nu am vrut să mergem, de aceasta ştie Istrate şi Rusu.

Aceasta declaraţie pe care o dau nesilit de nimeni pe care o susţin şi semnez propriu.

ss.Serg.Major Mocanu Gh.

8 Septemvrie 1947.

5 sept. 1947
copie regist. vol. 6. f. 740-764.

000401

DECLARATIE

Subsemnatul jand.Serg.maj.Mocanu Gh. din Legiunea jand.Someş, născut în anul 1919 în comuna Valea lui Ioan judeţul Bacău, necăsătorit legitim declar următoarele:

In ziua de 20 Noemvrie 1946 după terminarea alegerilor pela orele 14 a venit în comuna Chiueşti învăţătorul Boldur Niculae din comuna Căşeiu judeţul Someş, şi care a luat contact cu studentul Rusu Gavrilă care rămăsese dela alegeri pe la părintele Georgiu Tănase, preşedintele partidului N.T. din comuna Chineşti jud.Someş şi s'au întâlnit ei amândoi în faţa cooperativei şi învăţătorul Boldur a trimis imediat pe un băiat la cântăreţul Botcă Gavrilă tot din aceeaşi comună ca să vină cu cheile dela biserică ca să tragă clopotele şi să se adune poporul din comună, a venit cu cheile şi i-a spus învăţătorul Boldur să meargă la biserică să tragă clopotele, el s'a dus şi le-a tras şi s'au adunat vreo 200 de oameni din aceeaşi comună şi le-a spus învăţătorul Boldur că trebue să mergem la Dej căci comuniştii au falsificat voturile şi procesele verbale şi a spus că este şi Ionel Anton Mureşianu care aşteaptă în comuna Urişor jud.Someş, care ne aşteaptă ca să intrăm în oraşul Dej ca să vedem ce s'a facut cu voturile noastre şi cu procesele verbale, şeful de post şi anume cu numele de Rohoznanu Gh. mi-a dat ordin ca să merg la Primăria comunei Chiueşti jud.Someş şi să raportez cazul Legiunei de jandarmi Someş eu am executat ordinul şi am mers la telefon şi am raportat cazul chiar dlui căpitan Vasilescu comandantul Legiunei jandarmi Someş şi dlui prefect al judeţului, şi dl.căpitan m'a întrebat unde este şeful de post, eu i-am raportat că este în dispozitiv împreună cu serg.major Istrate şi cu jandarmii pe care îi avea la acel Post, şi mi-a dat

./.

M.C.

ordin dl.căpitan să stau la telefon şi să-l ţiu la curent cu tot ce se întâmplă prin comună şi să raportez situaţia din cinci în cinci minute, ei i-am ţinut la curent cu toată situaţia până pe la orele 24 noaptea şi pela orele 24 noaptea au rupt linia telefonică din comuna Urişor jud Someş dar eu n'am părăsit telefonul, am stat tot acolo până a venit şeful de post care a fost dus la Legiune pentru a primi ordine.

De către cine aufost condusă comunele Chiueşti, Măgoja, Strâbu, Boireni, Rugăşeşti, Căşei, Urişor, Cuzdrira, Cătcăuş, au fost conduse de către studentul Rusu Gavrilă şi învăţătorul Boldur Niculae din comuna Căşeiu-Som

Curierii în comuna Măgoja şi Strâbu şi Boireni au fost trimişi de către studentul Rusu Gavrilă şi învăţătorul Boldur Nicolae, pe cine a trimis, pe Tătaru Lică, Farcaş Vasile cu caii femeii Farcaş Maria din comuna Chiueşti - Someş în comuna Strâbu - Someş. Iar în comuna Măgoja a trimis pe curierul Danciu Vasile cu calul lui propriu, cine a stricat podul Sălătruc şi cine a rupt linia telefonică în timpul alegerilor - au fost o echipă de tineri comandată de învăţătorul Vess, trimişi de studentul Rusu Gavrilă. Când a văzut şeful de post că nu mai funcţionează telefonul m'a trimis imediat în comuna Căşei pentru a comunica Legiunei rezultatul şi pentru a repara podul Sălătruc. Eu am executat ordinul dlui şef de Post şi în termen de 5 ore au fost toate gata aranjate,podul şi linia telefonică.

Intr'o zi după alegeri cam prin 25 - 26 Noemvrie 1946 a primit şeful de post un ordin pentru a se prezenta la Legiune, el a plecat imediat şi a stat vreo 4 zile la Legiune, pe urmă a venit la Post unde a stat vreo câteva zile şi a fost chemat din nou la Legiune împreună cu sergmajor Istrate Alexandru, dar pentru ce i-au chemat eu nu pot şti precis, dar pe ziua de 3 Decemvrie 1946 am primit şi eu un ordin dela Legiune ca să mă prezint la Legiune cu toţi jandarmii pentru instrucţie E.C.P. dar pe

./.

00403

la orele 18 tot în aceeaşi zi a venit la postul meu o patrulă de jandarmi care era compusă din 2 jandarmi şi un sergent major şi anume cu numele de Colceag Teodor şi mi-a spus că trebue să merg să arestez pe doamna preoteasă a lui Popa Georgiu Atanase şi pe învăţătorul Vesa, am mers cu dânsul şi am arestat pe soţia preotului Giorgiu Atanase dar pe învăţătorul Vesa nu l'am găsit acasă şi am spus căci îl aduc eu când vine în clasă la copii, am stat la pândă până la orele 8 dimineaţa şi l-am prins şi l-am dus la Legiune pentru cercetări şi când ajung eu acolo dl. plut.major Voicu Coman mă dezarmează şi pe mine şi îmi ia arma şi cartuşele şi îmi spune că sunt deţinut pentru cercetări, eu am spus că bine, şi stau pe acolo prin legiune dar la masă mergem în oraşul Dej şi cu ocazia aceasta am luat contact cu avocatul Puşcaşu tot un mare reacţionar al P.N.T. şi îi spun toată situaţia lui căci suntem deţinuţi la Legiune, dar pentru ce nu ştim şi el atuncia îmi spune căci noi nu ştim ce să facem căci ne-a trimis studentul Rusu Gavrilă căci dacă se va întâmpla şi ne va aresta să fugim la Bucureşti la el la Legaţia americană căci el e acolo şi l-a avansat la gradul de locotenent şi dacă vom merge şi noi vom fi sigur avansaţi la gradul de sublocotenent şi mi-a spus că să luăm contact cu ţăranul Farcaş Niculae sau Gavrilă - nu pot ţinea bine minte cum îl cheamă-căci el a venit seara dela studentul Rusu dar cu ocazia că şeful de post Rohozan Gh. a mers în comuna Chiueşti pentru a da postul în primire a vorbit şi cu acel Farcaş care a venit dela Bucureşti dela studentul Rusu Gavrilă şi mi-a spus mie şi sergentului major Istrate căci i-a spus Farcaş Gavrilă lui că studentul Rusu a trimis pe dânsul ca să mergem la Bucureşti la el căci ne va avansa la gradul de sublocotenent, eu pe ziua de 10 Decemvrie 1946 am vrut să raportez dlui Comandant al Legiunei ca să-mi dea drumul acasă ca să-mi iau schimburi şi nu mi-a aprobat, dar când m'am întors de la dl.Căpitan Vasilescu

./.

m'am întâlnit cu avocatul Puşcaşu iarăşi şi spun căci noi vrem să mergem la Bucureşti, el ne spune căci facem foarte bine şi spune multe complimente lui Pop Caşiu şi Ioan Mureşianu, şi pe când mă duc la Legiune şi venea şi Istrate dl.locotenent Macoveiu ne înjură şi ne bagă într'o închisoare, mai bine zis closet, şi ne ţine până pe la orele 8, în seara zilei de 10 Decemvrie 1946 pe când ne scoate şi mi-a spus ca să mâncăm şi să intrăm iar, între timp ce mâncam vine dl.locotenent Sigarteu şi ne spune înjurându-ne căci pe noi ne va deporta cât de curând, dar noi l-am întrebat deece dar dumnealui a spus căci om vedea noi, atuncia eu am vorbit cu Istrate Alexandru să plecăm, în ziua de 11 Decemvrie 1946 pe la orele 8 dimineaţa a venit şi Plut. major Voicu şi mi-a spus la fel că ne va deporta, atunci eu cu Istrate am vorbit ca să plecăm înainte de a ne deporta şi în seara zilei de 11 Decemvrie 1946 pe la orele 22 am plecat pe poarta principală şi ne-a întrebat santinela unde mergem dar noi am spus ca să bem un spriţ, am mers şi am luat câte un sprit şi am plecat mai departe spre gară - am ajuns pe la Casa Cercuală unde aveam eu un prieten cu numele Carol, mecanic şi am stat la'el până la ora 2 noaptea până la tren, el ne-a condus până la gară şi ne-a scos bilete el până la Cluj, când am ajuns la Cluj, am mers la Spitalul de orb la un prieten Botcă Vasile şi pe urmă am mers şi am scos bilete dela Biroul de Voiaj şi am scos bilete şi pe la orele 17 seara în ziua de 12 Decemvrie 1946 ne-am suit la trenul rapid. Pe la orele 8 dimineaţa, în ziua de 13 Decemvrie 1946 am ajuns la Bucureşti în Gara de Nord atuncia noi am venit până în piaţa Tache Măcelaru pe Str.Ateler şi am băut câte o ţuică la un cârciumar cu numele de Crăciun, pe urmă am plecat spre Penescu căci eu ştiam unde stă de când mergeam ~~xx~~ cu masa gărzii pe când era Ministru în anul 1945, dar nu l'am găsit acasă mi-a spus servitoarea căci este la club P.N.T. şi noi am plecat la o săteancă de a lui Istrate ce era servitoare la o englezoaică pe Str.Vasile Lazăr 24 şi am mai stat acolo până la orele 11 - 12. Tot în aceeaşi zi şi serg.major Istrate a întrebat-o unde este Legaţia Americană şi ea a spus că este pe strada Batiştei în casele lui Mihai Antonescu şi ne-a con-

dùs ea până acolo aproape şi ne-a arătat unde este, şi noiam ajuns la uşile Legaţiei unde era sentinele români şi i-am întrebat dacă se poate şi soldatul că da, am intrat şi am întrebat dacă a fost studentul Rusu pe acolo şi mi-a răspuns o d-ră căci nu ştie ca să mai stăm puţin, am mai stat şi vedem că vine unul gras şi se recomandă Alimănişteanu şi ne pofteşte sus la al doilea etaj la loc tenentul Bara şi ne întreabă ce-i cu noi, noi îi spunem dacă cunoaşte pe studentul Rusu, el spune că nu şi îl întrebăm căci pe unde-l putem găsi şi ne spune pe urmă că a fost pe la ei dar a plecat la Club şi noi îl găsim acolo, şi ne-a dat afară de acolo şi ne-a spus să mergem la Clubul P.N.T. noi am plecat la Club şi când am ajuns acolo am găsit pe un secretar cu numele de Ioniţă din Iaşi şi ne-a întrebat cu cine avem treabă, noi am spus că, cu Ghiţă Pop sau Ionel Mureşianu, el mi-a spus că vin imediat a telefonat la Ionel Mureşianu acasă şi în timp de o jumătate de oră a venit, a dat mâna cu noi şi mi-a spus bravo băeţi, de acuma sunteţi ai noştri. Intre timp vine şi xxx-Coposu cu studentul Rusu şi trec într'o cameră şi vorbesc ei ca să ne dea câte 8 sute mii lei pentru masă cât timp vom sta în Bucureşti.

Ne-au dat banii şi să plecăm ca seara pe la orele 8 să ne întâlnim cu Ghiţă Pop, Ionel Mureşianu şi Casiu Pop. Ne-a întrebat unde poate să ne găsească şi Istrate i-a spus lui Rusu ca să vină în str.Vasile Lazăr 24, dar în seara aceea nu a venit studentul Rusu şi noi am dormit acolo la cunoştinţa lui Istrate,şi a doua zi am mers iar pe la Club şi am întrebat unde stă Mureşianu, mi-a dat adresa Dionisie Lupu 65. Am venit pe la 12 ziua vis-avis de hotelul care stătea el şi am stat la masă şi când a xxxxx venit l'am văzut şi pe urmă am mers la el acasă şi am sunat şi el atuncia uitându-se pe un ochi mic ne-a recunoscut şi ne-a dat drumul înăuntru la el şi când am intrat la el era acolo studentul Rusu Gavrilă şi studentul Bărbuş şi Ionel Anton Mureşianu. Mi-a făcut cunoştinţă cu Bărbuş şi ne-a dat masa şi pe urmă ne-am culcat într'o cameră la el şi am dormit până seara pe la orele 20.

./.

In ziua de 14 Decemvrie 1946 văd că vine un om îmbrăcat demn dar era tare slab şi bătrân şi întreb pe studentul Rusu cine este el, îmi spune că e Ghiţă Pop şi mai vine şi Casiu Pop şi trece în altă cameră cu toţi şi discută ei acolo împreună cu studentul Rusu, şi pe la orele 22 - 23 tot în aceeaşi seară mă chiamă şi pe mine şi Istrate la ei şi facem cunoştinţă cu Ghiţă Pop şi Casiu Pop şi ne întreabă dacă ne ajunge câte 500.000 mii lei pe lună sau nu şi noi spunem că nu atunci spune că la plecare ne va da câte un milion dar Ionel Mureşianu faţă de Ghiţă Pop şi Casiu Pop spune că el ne dă câte 2 hectare pământ la vila lui în comuna Rus judeţul Someş dacă noi vom merge de Sfântul Ion la Dej că pe când or fi adunaţi toţi la ziua onomastică a lui locotenentul Sigartău şi şeful Poliţiei dl. Briceag şi dl Prefect al judeţului să-i aruncăm în aer cu toţi, noi am spus căci prostia aceasta nu o facem noi că am făcut una şi Ghiţă Pop spuen căci nici nu trebue făcută, ei au plecat fiecare acasă şi a rămas să mai stăm o zi căci eu vin a doua seară iar la Mureşianu, noi am stat la masă şi ne-am culcat a doua zi am stat la masă şi am mers în oraş şi ne-am cumpărat plicuri şi felicitări pentru Crăciun şi le-am scris tot la Mureşianu, eu iam scris lui tatăl meu şi lui logodnica mea, dar adresa nu le-am dat-o căci nu am ştiut unde mergem, am stat la masă pe ziua de 16 Decemvrie 1946 şi ne-am culcat, iar seara vedem că vine Ghiţă Pop şi Casiu Pop şi dă mâna cu noi şi doamna Mureşianu pregăteşte masa şi ne invită la o masă comună cu toţi, ne-a servit cu ţuică înainte de masă şi pe urmă cu vin şi spunându-mi căci Guvernul Groza nu durează nici până la 1 Ianuarie 1947 şi venim noi la putere şi vom fi fericiţi - dar lui Casiu Pop noi îi spunem căci am evadat dela Legiune, el ne spune căci să ne dăm imediat demisia, ca să punem data din urmă, cu 2-3 zile înainte de alegeri şi direct la I.G.J., noi am dat demisia împreună cu Istrate şi am mers şi ne-a dat câte un milion lei la fiecare lui Rusu şi Istrate şi mie şi un bileţel lui Rusu către Dr.Gogonea din comuna Zărneşti judeţul Braşov şi un bileţel către studenţii dela cabana

./.

E.K.V. piatra Craiului şi am plecat la Gara de Nord şi am scos bilete eu cu Istrate de la casa de bilete,militare, şi Rusu civil, căci noi ordine de serviciu şi am plecat spre Ploeşti. La Ploeşti Istrate s'a dat jos din tren şi ne-a cumpărat 2 litri vin şi el a spus că Rusu să-i dea adresa unde să vină căci merge pe la o rudă a lui la Vălenii de Munte şi vine imediat la noi şi noi am plecat mai departe spre Braşov şi am ajuns la Braşov pe la orele 5 dimineaţa şi am mers pe la notarul public cumnatul lui Casiu Pop pe strada Castelului 93 Braşov şi am stat la masă acolo şi ne-a dat câte un pachet şi am plecat la un hotel în Braşov care nu-i ştiu numele dar unde ştiu şi am plătit o cameră 35.000 lei pentru dormit dar nu am dormit acolo căci s'a întâlnit Rusu cu nişte fete dela el din sa şi am mers şi am dormit la ele şi pe ziua de 18 am mers şi am stat la hotel până la ora 13 şi am plecat să ne cumpărăm câte o cămaşă şi o pereche de indispensabile şi mănuşi şi ciorapi şi pe la orele 17 seara am plecat spre Zărneşti, am ajuns acolo şi am întrebat unde stă dr.Gogon şi mi-a spus că vis-avis de Postul de jandarmi. Am găsit unde stă dar nu era acasă era numai servitoarea şi noi am mers la un restaurant la Poale Lungi şi am stat la masă şi pe când ne-am reîntors la dr.Gogonea a întrebat la cine este biletelul, studentul Rusu spune că la el, a citit bileţelul şi ne-a spus haideţi cu mine şi ne-a dus la cârciuma lui Tuderică Nişcov şi ne-a lăsat acolo şi am dormit acolo într'o cameră cu Tuderică Nişcov fiul cel mai mare şi dimineaţa ne-am sculat pe la orele 8 în ziua de 19 Decemvrie 1946 şi am stat la masă şi am băut un litru de vin şi pe urmă a mers împreună cu fiul lui Nişcov până la cârciuma lui Secarea unde am băut o jumătate litru ţuică cu Toderică Nişcov şi cu cabanierul Sob şi am plecat noi cu Sob şi cu fiul lui Hanţ şi fata lui Rozi şi o nepoată a lui Cati şi Tuderică Nişcov s'a întors înapoi acas Pe ziua de 24 Decemvrie 1946 a venit studentul Rusu jos şi a luat 14 litri vin şi 7 litri ţuică dela Tuderică Nişcov şi l'a adus împreună cu Sob sus la Cabană şi pe la orele 24 noaptea spre Crăciun am început banchetul îm-

./.

preună cu studentul Rusu,Novac Victor, Cici Ionițiu și Istrate, eu și un evreu din București inginer, dar eu num le nu-l știu cum îl chiamă, știe Sob. Banchetul a ținut până la ora 5 dimineața în ziua de Crăciun, a doua zi am făcut banchetul tot împreună cu aceleași persoane a treia zi de crăciun ne-a trimis un pachet cu cozonac și vin prin dr.Gogonea doamna dr.Pop și doamna dr.Călineanu din Brașov care ni l-a adus sus la Cabana. Dl Sob,.Intr'o zi dintre Crăciun și Sfântul Ioan a venit cu un pachet de 80 kgr. conserve și cozonaci și țigări și prăjituri dl.Ghimicescu trimis de doamna colonel Mihăilescu, Ghiță Pop și Ionel Mureșianu și ne-a trimis și o scrisoare de felicitare tot prin el, dar conținutul scrisorii nu-l știu eu, i-a dat-o lui studentu Rusu, Cici și Victor Novac. Pe dl.Ghimicescu la condus la noi dl.Tuderică Nișcov și a stat acolo vreo trei zile cu noi și Ghimicesc a plecat și a spus că mai vine cât de curând dar nu a mai venit și la o săptămână după plecarea lui Ghimicescu a venit fratele lui Novac Victor care ne-a aprobat lunar câte 500.000 lei pe lună de persoană - pe Ianuarie - Februarie ne-a adus dr.Gogonea dela P.N.T. dela Brașov 15 Februarie - 15 Martie xxxx a adus învățătorul Vesa care a venit la noi la cabana S.K.V. ca să vadă ce facem noi și pe ziua de 19 Februarie 1947 a plecat învățătorul la București,după bani la Ghiță Pop, cu o scrisoare scris de studentul Rusu Gavrilă ca să ne dea bani - de data aceasta știe și studentul și Istrate, în ziua de 19 Februarie 1947, pe când învățătorul Vesa verișorul lui Rusu a plecat la București după bani, eu cu Istrate am mers jos în Zărnești și Istrate cu învățătorul Vesa a mers până la Brașov la hotel Aro la un administrator cu numele de Filimon care era căsătorit cu o fată din comună cu Rusu și învățătorul a lăsat ceva alimente acolo și Istrate s'a dus să le xxx ia, între timp, tot în aceeași zi, s'a urcat Sob cu Plut.Adam și cu 2 pamnici de vânătoare,care cu numele nu-i știu, dar îi știe Sob și a găsit pe Rusu acolo cu hainele mele și a lui Istrate și pe Rusu lx-a xxxxxx arestat și a pus santinelă la ușa lui Rusu pe un

./.

paznic de vânătoare, întrentimp plut.Adam a cerut ceva de mâncare și Sob nu avea și a cerut lui Rusu, i-a dat o pâine, șuncă și brânză și Rusu când stăteau ei la masă el a plecat și a venit jos la Niță Târâtu în Băcuești pe la ora 12. In 19 Februarie 1947 vine sora lui Niță Târâtu zis Bălășică și anume cu numele de Viorica Colția și îmi spune că e rău căci pe Puiu l'au prins și el a fugit, eu atuncia mă bărberiam la frizeria lui Jiga și mă duc și eu la Colția Ioan și găsesc pe Rusu acolo și îmi spune că pe el l-a prins și a fugit și a venit și Mișcov Tiodor și Fănică Copola și ne-a spus că dacă este jandarmi dela noi să nu ne fie frică căci sunt de ai noștri și Tuderică Nișcov a plecat să se intereseze cine este pleca sus din jandarmii postului și a auzit că este plut.Adam și doi paznici de vânătoare cu el și a venit și mi-a spus,mie și lui Rusu, și Istrate și Novac Victor care purta numele de Herman Victor căci să nu ne speriem căci este plut.Adam și este de al nostru și mâine iese el înaintea lui în marginea satului și aranjează el tot,.

Pe ziua de 20 Februarie 1947 a mers Nișcov Teodor înaintea plut.Adam la cârciumă la Secărea și s'a întâlnit cux plut.Adam și cu paznici de vânătoare și a intrat cu ei și a început să bea până seara cu plut.Adam Teodor, Nișcov și paznicii de vânătoare, și am băut dela orele 10 dimineața și până la ora 16 seara șima venit și ne-a spus că e bine să mergem unul din noi, eu sau Rus cu Tuderică Nișcov pentru a ne cânoaște, eu nu am vrut să merg dar a mers Rusu la Plut.Adam acasă cu Nicșov și a venit cam timp de 2 ore și a spus că a aranjat totul cu Plut.Adam și noi să mergem sus la Cabana S.K.V., mi-am luat alimente cu Rusu și Istrate și am mers sus la Cabana lui Sob. Când am ajuns acolo n'am găsit în cameră nimica, ne luase totul Sob, și-l întrebăm unde sunt lucrurile noastre și Sob ne spune căci le-a luat jandarmii. Noi îi spunem căci am vorbit cu jandarmii și au spus că ei nu au luat nimica, dar noi am stat la masă și ne-am culcat și dimineața după ce l-a amenințat pe Sob ca să scoată lucrurile noastre căci îl ducem la jandarmi, el a început să le scoată și ni le-a dat toate afară de o brățară și

./.

un ceas de mână a lui Rusu şi un toc rezervor al meu, care a spus că le-a luat Plut.Adam, şi noi am plecat cu toţii la Zărneşti şi unul la Niţă Târâtu şi ne-a recomandat pe sora lui Maria Andreiu Tiberciu şi am mers acolo şi ne-a dat o cameră din faţă, bani pe luna 15 Martie - 15 Aprilie a fost trimis studentul Ghiţă Jinga din comuna Zărneşti i-a dat o scrisoare către Ghiţă Pop şi Ionel Mireşianu şi ni-a adus bani, suma de 1.500.000 lei, cu alimente ne-a aprovizionat preotul Pizu, Niţă Târâtu, Niţă Colţea, Ghiţă Nastio, Ion Rulna, Nicşov Teodor, Fănică Copola, cine ne-a dat armamentul, o armă Z.B. cu 60 cartuşe, sublocotenentul Sucitu din comuna Zărneşti, 8 grenade, Fănică Copola, un pistol rusesc dela Niţă Pârâtu cu 50 cartuşe, un pistol bereta dela avocatul Mihuia Iuliu din Braşov, l-a adus când a venit şi a luat contact cu noi, un pistol automat cu 150 cartuşe, la adus studentul Rusu, de unde nu pot şti, un pistol valter mic, l-a adus Rusu, dela Bucureşti dela cine nu ştiu, 50 cartuşe ruşesti, pistol automat dela sublocotenentul Dan din comuna Zărneşti.

Când am venit în comuna Zărneşti la ~~xxxxxx~~Andrei Teheriu, pe ziua de 23 Februarie 1947 şi am stat până pe ziua de 10 Aprilie,mie mi-a făcut legătură cu Tonciu dela cabana Plaiul Foi, Fănică Copola a vorbit cu Oscar Tonciu ca să mergem la el la Plaiul Foi, căci el are vreo trei cabane ascunse şi ne duce pe noi la o cabană de a lui Tonciu. Noi ne-am pregătit bagajul şi am plecat spre Plaiu Foi la Tonciu. Noi am ajuns acolo pe la orele 21 seara şi l-am găsit dormind, l-am sculat şi Rusu i-a dat biletul pe care l-a dat Fănică Copola lui şi Tonciu l-a citit şi a spus că e bine să luăm loc şi să mai stăm şi ne întreabă cine ne-a condus, noi îi spunem că Andreiu Tehereiu şi când vrem să mergem sus şi noi, i-i spus când vrei tu şi am mai stat două zile la el şi pe urmă am plecat sus la Cabana ascunsă în Podul lui Calineţ, dar noi cât am stat acolo am avut 2 kgr. vin şi unul ţuică şi am început să bem cu el şi am început discuţiile referitor la arme şi a spus că el are arme destule într'o crăpătură lăsată de nemţi care a stat el cu ei fugit, dar dacă va fi nevoie ne va da şi nouă, noi am plecat sus fiind conduşi de el

şi el a stat vreo două ore şi a plecat înapoi la Plaiu F
mi-a dat două pături şi un litru petrol, am stat o săptămână şi trei zile la aceaxxx cabană şi de Paşti ne-am coborît jos în Zărneşti ca să facem Paştele în comună, am mers tot la Andreiu Tiheriu acasă şi am stat vreo zece zile şi pe urmă am plecat iar sus la Cabana ascunsă.

A doua zi de Paşti a venit la noi în comuna Zărneşti învăţătorul Vesa dar nu ni-a adus nimica decât o bucată de slănină şi puţină brânză. Cine ne-a dat Biroul populaţiei şi ordine de lăsare la vatră, Fănică Copola dela un verişor de a lui cu gradul de căpitan Activ, eu nu ştiu cum îl chesmă, căci nu mi le-a dat mie ci lui studentu Rusu.

Cum am luat contact cu avocatul Mihnea Iuliu şi de când, dela 10 Mai când a venit la cabana ascunsă dar noi nu am ştiut ce este cu el şi nici el nu a ştiut ce este cu noi, numai acum de două luni înainte mi-a spus căci este urmărit poliţie şi noi i-am spus situaţia noastră şi venea şi stătea cu noi câte o săptămână şi două săptămâni, stătea la Braşov dar nu ştiu pe unde.

Organizaţiile care le ştiu din informaţie şi precise.

1). Organizaţia Bran care este organizată de colonelul comandor Scobaiu fost comandantul Pieţii Braşov. Organizaţia este compusă din 12 persoane, ofiţeri deblocaţi şi o aprovizionează madame Ciorbică din comuna Moreii de Sus, judeţul Braşov, această organizaţie o ştie şi avicatul Iuliu Mihnea din Braşov.

2). Organizaţia din Braşov care este comandată de către fostul inspector general de poliţie al Capitalei şi este refugiat poliţie în aceeaşi comună având vila lui proprie. Avocatul Mihnea ştie cum îl cheamă şi unde are vila.

3). Organizaţia Botoşani, care este chiar în oraşul Botoşani în casele de odihnă al învăţătorilor şi este condusă de către avocatul Dudi Ionescu din oraşul Botoşani, aceasta o ştiu eu.

./.

4). Organizaţia Piatra Neamţ, care este comandată de colonelul Scobani din comuna Pipirig jud.Neamţ. Aceasta o ştiu eu propriu căci e cea mai mare organizaţie din ţară şi cred că are cunoştinţă şi Iuliu Mihnea.

5). Organizaţia din Cluj care este în oraş,cereţi informaţiuni precise la Iuliu Mihnea, pe noi ne-a informat Iuliu Beldean.

6). Organizaţia din Vaslui care este comandată de către Generalul Răşeanu, ştie şi Beldeanu.

7). Organizaţia dela Cabana admir care este compusă din 60 persoane din Câmpu Lung Muscel, oameni de a lui Ion Mihalache, ştie şi cabanierul şi Iuliu Mihnea ştie cum îl chiamă pe cabanierul dela admir care trăeşte cu o rusoaică adusă din timpul răsboiului.

8). Organizaţia din Valea Prahovei şi anume Câmpina, nu ştiu de cine este comandată dar ştie inginerul Davidescu dela fabrica Standard Bucureşti.

9). Organizaţia Someş care o aprovizionează notarul Pura din comuna Chiueşti şi sunt organizaţi în pădurea dealul Măgoji condusă de către avocatul Cristea din Dej, mi-a spus stud.Beldeanu.

10). Organizaţia Maramureş este prin munţi şi au un aparat de radio difuziune, nouă ni-a spus Beldeanu când a venit la noi prin luna Iulie şi de cine este comandată nu mi-a spus dar a rămas să vină pe la 1.VIII 947 cu buletinele informative dela toate organizaţiile din ţară.

Prin 28 Iulie am fost jos la Plaiul Foi şi am trecut şi pe la dl.Albu căci aveam 8 pâini la el, m'am întâlnit cu inginerul Davidescu de la Fabrica Standard din Bucureşti şi am făcut cunoştinţă cu el şi mi-a spus că şi el a fost arestat de către comunişti, dar cine i-a povestit situaţia mea înainte de a ne cunoaşte eu nu ştiu, şi eu m'am recomandat Sublocotenent Marta Aurel şi a discutat amândoi şi el mi-a dat un sfert de pâine şi m'a rugat să nu mă supăr şi m'a întrebat dacă avem noi ceva căşti, eu i-am spus că da dar nu avem [illegible] nu ne folosim de ele, şi mi-a spus că dacă

./.

00413

ceva piese de radio ne poate face el, dar eu îi spun că avem şi un aparat de radio difuziune, dar nu e bun şi mi-spus că să viu eu la Bucureşti la el când pot căci el poate să-mi facă rost de un aparat de radio difuziune nou şi pe când era inginerul Davidescu la Plaiul Foi, era şi colonelul Popescu Eugen cu doamna lui şi o nepoată pe care a luat contact cu Rusu Gavrilă, care i-a dat nişte bani şi ţigări regale 2 pachete şi un săpun de faţă Bob, dar eu nu-lmcunoşteamădela Plaiul Foii . Dar pe ziua de 12.VIII 1947 m'am decis să plec la Bucureşti după aparatul de radio şi mi-a dat dl.Albu o scrisoare la Fabrică la Standard către preşedintele Sindicatului, dar nu în legătură cu aceasta ci cu cabana lui, şi mi-a dat şix studentul Rusu o scrisoare către dl.colonel Popescu Eugen, căci el i-a promis un pistol automat lui studentul Rusu, şi eu vin la Bucureşti pe ziua de 13.VIII.1947. Am ajuns în Gara de Nord şi am luat tramvaiul 26 cu 19 şi am mers pe strada Italiană unde am avut adresă dl colonel Popescu dela Rusu la hotelul Italian etaj V,ax. apartamentul 23, am sunat şi a ieşit servitoarea şi i-am dat plicul şi mi-a spus să merg jos să aştept căci vine dl.colonel, am mers şi peste o oră a venit şi a luat maşina cu şoferul, care nu ştiu cum îl chiamă şi m'a suit în maşină şi i-am spus de ce am venit la Bucureşti, pentru un pistol automat care l-a promis lui Rusu şi pentru un aparat de radio difuziune şi spune că pistolul nu este aicia la el dar este la ţară şi când vine el pe la Plaiul Foi aduce el mai multe pistoale şi muniţia,am mers cu maşina până în faţa unui restaurant dar nu ştiu cum îi spune şi a luat vreo 80 cartuşe ruseşti pentru pistol şi mi le-a dat mie şi m'a adus cu maşina până la Brătianu şi eu am luat tramvaiul 15 şi am plecat la Fabrica Standard, dar în maşină la el am văzut 2 pistoale Valter mari unul la şofer şi unul la el.

Am ajuns la Fabrica Standard şi am intrat acolo, am dat plicul pe care l-am avut la mine preşedintelui Sindicatului şi m'am întâlnit cu Dra Antoaneta Jucan şi Nana Văzaru, între timp ce vorbeam cu ele cum o mai dus eu, excursiunile pe care le fac pe Piatra Craiului, fete:

./.

le-am cunoscut la Cabana Foi la Tonciu, dar situaţia noastră nu a ştiut-o a ştiut că suntem turişti, între timp ce vorbeam cu fetele vine şi inginerul Davidescu şi mă vede şi dăm mâna amândoi şi spune că am venit pentru lucru care am vorbit dark trebue să aştept cam mult căci nu este colegul lui acasă este la Băi şi vine pe ziua de 20 August 1947 căci numai împreună cu el se poate face acest lucru am stat lay masă cu el la Fabrica Standard şi cu Antoneta Jucan o funcţionară şi pela ora 14, am eşit pe stradă şi a spus că face rpst cât se poatevde repede numai să vină colegul lui şi în trei zile e gata şi el i-a spus şi feti care era cu noi că eu am venit după un aparat de radio, şi el a plecat acasă şi eu cu fata am plecat la cinema şi cu inginerul a rămas ca eu să plec la Zărneşti şi el când o fi gata aparatul să-mi trimită o scrisoare sau telegramă şi eu să merg cu 2 pistoale care mi le-a cerut pentru aparatul de radio, şi ne-am despărţit - şi dela cinema de fată şi am plecat spre gară - şi am plecat spre Zărneşti dimineaţa pe la orele 11 şi 15 minute şi la Zărneşti am ajuns pe la orele 6 dimineaţa şi am fost pe la Tudirică Nişcov şi am plecat sus la studentul Rusu dar când m'am reîntors dela Bucureşti pe la Predeal a stat trenul maix mult şi eu m'am dat jos din tren şi am pus la poştă în gara din Predeal nota informativă într'un plic galben cu timbre de 15.000 lei adresat dlui dr.Petre Groza şi am trecut în nota informativă şi aparatul de radio difuziune, dar nu am specificat dela cine îl luam, de aparatul de radio ştie Rusu, Tiodor Nişcov, Fănică Copola, Tică Terciu şi Ion Rulea şimcolonelul Direcţia Pensionari Popescu Eugen, referitor cu maiorul Popescu dela I.G.J. ştiu că ţinea legătură cu noi căci a cerut situaţia noastră dela Legiunea Jandarmi Someş şi ne-a trimis-o nouă, el ştia unde suntem fugiţi. Despre plut.major Mărcuşanu comandantul de sector din comuna Zărneşti am auzit căci e mare reacţionar dar legături cu mine nu avea şi nici nu mă cunoaşte personal, poate de pe stradă.

Cu şeful postului şi anume plut.Lazăr eu nu am avut legături cu el dar a avut studentul Rusu şi ştia de situaţia noastră şi prima cunoştinţă cu Rusu a făcut-o

./.

în luna Aprilie dar ziua nu o ştiu precis în casă la Stanciu Moşoi dar îmi spunea Rusu că a spus Plut.Lazăr că ne dă o armă dar nu ne-a dat-o nici până în prezent şi ne spunea stud.Rusu că dacă s'ar începe ceva revoluţie avem Postul de jandarmi Zărneşti alături de noi şi ne dă şi 15 arme Z.B. şi zece cartuşe pe care le are plut.Lazăr de acestea ştie Istrate şi Rusu.

Cu armamentul lui Sob rămas dela Victor Novac un pistol automat cumpărat de Victor Novac de la plut. şeful de post dela Tuhan Nou şi anume cu numele de Plut. Pătraşcu şi un parabelu care l-a adus dela Bucureşti şi un brovning care i l-a adus fratele lui de acasă, de acestea ştie şi Istrate şi Rusu Gavrilă.

Pe ziua de 21 - 22.VIII.1947 a venit un inspect de vânătoare cu o doamnă şi un avocat şi unul domn cu num de Polizu, dar numele la ceilalţi nu le ştiu cum le chiam că nu am făcut cunoştinţă eu cu ei dar dacă îi văd îi cunosc bine dar cum îi chiamă ştie Tonciu şi Albu care i-a promis lui Rusu că între 10 şi 15 VIII 1947 vine Inspectorul de vânătoare din Bucureşti şi cu Polizu dela Teatru Naţional la noi cu maşina lui proprie şi ne aduce 80 conserve şi uleiu, muniţii şi armament, el are fabrică de ulei şi conserve şi stă în apropiere de Bucureşti, a fost în excursii cu Rusu şi cu Albu vreo patru zile doamn inspector de vânătoare dl.Polizu şi avocatul din Bucureşt

l-a dat inspectorul de vânătoare lui Tonciu 5 kgr.uleiu şi lui Rusu 2 pe care le-a adus la cabana care stăteam, de toate acestea ştie şi Tonciu.

Referitor cu dl.locotenent Macoveiu ajutor de comandant al Legiunei jand.Someş, Dej, pe timpul când îl urmărea pe Casiu Pop din comuna Mintiul Gherli şi se făce o razie, dl.locotenent Macoveiu îl anunţa când se face razie sau este urmărit Casiu Pop prin curierul cu numele nu-l ştiu. Şi mi-a spus dl.Casiu Pop căci când era urmări el fugea în pod la şeful de post cu ştiinţa şefului de post în comuna Mintiul Gherlei, Someş, aceasta s'a discut în casă la dl.Anton Ionel Mureşianu la Bucureşti, erau de toţi Istrate, Ghiţă Pop şi Ioan Mureşianu şi Rusu şi Bărbuş.

./.

00416

In legătură cu Beldianu ştiu eu, Istrate şi Rusu că este în legătură Beldeanu cu locotenentul Eupist Sigarteu, comand.secund, al Legiunei jandarmi Someş, căci ne-a spus Beldeanu că de acum nu-i este frică de locotenentul Sigartău căci este căsătorit cu o verişoară de a lui şi i-a promis căci poate sta acasă pe garanţia lui căci îl anunţă el când va fi urmărit de către poliţie sau jand. căci corespondenţa vine mai întâi la dl.locotenent Sigartă şi ne-a spus că ar fi bine să mergem şi noi pe acolo pe la el căci avem o pază sigură cu locotenentul Sigartău şi a spus că locotenentul Sigartău ştie de noi unde suntem dar dacă suntem în legătură cu Beldeanu nu ne are grija noastră, - de toate acestea ştie Istrate şi Rusu.

Referitor cu fostul Comandant al Legiunii Braşov şi anume maiorul Iliescu care i-a promis lui Rusu că ne dă armament şi muniţie şi i-a schimbat o pereche de pantaloni militari lui Rusu Gavrilă, dar eu nu-l cunosc personal căci mie mi-a spus Rusu, de acestea ştie şi avocatul Iuliu Mihnea din Braşov.

Banii pe luna 15 Martie 15 Aprilie i-a adus Ghiţă Jiga din comuna Zărneşti Braşov,care ne-a adus 1.500.000 lei, 15 Aprilie 15 Mai a fost şi a adus Rusu, 15 Mai 15 Iulie care i-a dat 2 milioane lei, Ion Rulea din comuna Zărneşti Braşov a fost trimis de Rusu cu o scrisoare la Ghiţă Pop şi Ionel Mureşianu, conţinutul scrisorii nu o ştiu căci nu mi-a arătat-o Rusu - dar ştiu că a adus 3 milioane lei - pe 15 Iunie 15 Iulie i-a adus studentul Beldeanu când a venit la noi la trimis Rusu la Bucureşti după bani şi Rusu l-a aşteptat la Braşov la hotelul Aro la dl Filimon - şi ne-a adus şi 4 milioane lui, toţi aceşti bani au fost daţi de către dl.Ghiţă Pop.

Iar pe ziua de 1 Mai a venit Tuderică Nişcov la noi la Cabana Foii şi ne-a spus că a venit doamna colonel Mihăilescu cu câţiva studenţi căci în Bucureşti aresteaza pe un cap şi din cauza aceasta a venit şi merge la cabana lui Sob, dar când a plecat ei nu ştiu.

Studentul Rusu Gavrilă mai are legături şi cu unul Bujor Niculae din comuna Caşeiu judeţul Someş este locotenent rezervă şi a purtat corespondenţă cu el şi a

./.

avut întâlnire cu el la Braşov când i-a adus o pereche bocanci - un geamantan cu cursuri şi cămăşi dar eu pe acest Bujor nu-l cunosc personal.

Aceasta-mi este declaraţia pe care o dau,susţin şi semnez propriu, ne silit de nimeni.

ss.Serg.Major Mocanu Gheorghe.

Adăugirile şi ştersăturile sunt făcute de mine.

ss.Serg.Major Mocanu Gheorghe.

5 Septemvrie 1947.

1 Sept 1947

00418

I

D E C L A R A T I E

Subsemnatul jand. serg. major MOCANU GHEORGHE dela Legiunea jand. Someş Dej, original din comuna Valea lui Ion jud. Bacău de religie ortodoxă român necăsătorit legal, in continuare declar următoarele, in ziua de 19.XI.1946 pe la orele 11 a vebit studentul Rusu cu nume fals şi anume Oltu Puiu care era printre populaţi şi eu l-am intrebat cine eşti dumneata, el mi-a răspuns că este un student din comuna Urişor Someş şi este trimis de către Ionel Mureşeanu si Emil Haţieganu la secţia de votare a noastră şi mi-a spus **că în acestea** alegeri sigur va reuşi Iuliu Maniu şi noi să fim alături de dânsul căci vom fi fericiţi toată viaţa noastră şi eu i-am dat pace căci aveam ordin de la Legiunea de jand Someş si Prefectură că nu avem voie să arestăm nici un om politic si mi-a spus Rusu că, chiar dacă nu va putea reuşi Maniu eu să ţiu alături de dânşi că tot fericit voi fi şi eu mi-am căutat de serviciu meu pe care îl avea pentru menţinerea ordine de aceasta ştie ş şi Istrate şi plt. Rohozanu Gh.-

Stiu că Dl. Ionel Mureseanu la trimis pe Rusu in oraş ca să aducă un portret de a lui Iuliu Maniu pe ziua de 16. XII.1946 care costa 6 milioane sau 11 milioane sigur nu pot şti , dar eu nu l-am văzut acest portret de toţi acestea ştie Casin Pop şi Istrate Alexandru- in ziua de 18.XII.1946 ma luat pe mine Istrate si Rusu intr'o magazie la Ionel Mureseanu ca să scoatem niste sticle pentru a le inpacheta in lăzi pentru a aduce xxx vine, a chemat un camion depe stradă adus de Rusu şi trimis de Ionel Mureşeanu, care i-a plătit suma de 35.000 lei si am incărcat lăzile cu sticle in camionul in care nu ştiu precis 3 sute sau 8 mii sticle şi ma trimis pe mine cu el şi pe Rusu la un depozit de vin pe care nu ştiu eu cum îi spune

./.

00419

dar cred xxxgxxxjxx.pe str. Buzeşti nu ştiu numărul şi nici adresa.-

Am mers si am lăsat sticlele acolo si m'am reintors inapoi la Ionel Mureşeanu.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o dau ne silit de nimeni pe care o subţin şi semnez propriu.-

/ss/ serg. major Mocanu Gh

5 Septembrie 1947.-

8 Sept 1947

00420

DECLARATIE
======================

Subsemnatul jand.serg.maj.Mocanu Ghe. în continua-
re declar următoarele:

In ziua de 20 Noemvrie 1946 pe la orele 14 pe când dormeam acasă m'a sculat soţia mea ca să merg la Post căci a văzut că e multă populaţie pe stradă şi plecând spre postul de jandarmi, eu atunci mă îmbrac repede şi îm iau arma şi merg spre post şi când ajung în faţa postului văd o mulţime de oameni şi femei şi în mijlocul lor era învăţătorul Boldur Nicolae şi stud.Rusu care le spusese la popor căci comuniştii au falsificat procesele verbale şi trebue să mergem la Dej cu toţii să vedem cum s'au falsificat aceste procese verbale, a trimis imediat curieri la Măgoja şi Strâmbu şi în comuna Boireni Someş, a început să tragă clopotele la biserica ortodoxă şi catolică înconjurate bisericile de popor înarmaţi cu furci de fier, sape şi coase şi chiar şi arme şi pari, pe cine a trimis să tragă clopotele la biserica ortodoxă pe Botcă Gavrilă şi la biserica greco catolică pe Satmare Gavrilă amândoi din comuna Chiueşti Someş - şeful de post cu numele de Bohoznanu Ilie a dat ordin imediat ca eu să merg la telefon să raportez Legiunii, şi el cu Istrate şi jandarmii în termen să treacă imediat în dispozitiv ca să oprească populaţia. Seful de post a plecat în serviciu înaintea poporului şi eu am plecat şi am telefonat Legiunei de jandarmi şi Prefecturii totul ce se petrecea în acea comună, şi am cerut ajutor dela Comandantul Legiunii de la dl.Căpitan Vasilescu şi mi-a spus că ne dă,şi m'a întrebat că şeful de post ce măsuri a luat, eu iam raportat că este în dispozitiv dar nu poate face faţă poporului căci sunt mulţi şi dl.comandant mi-a dat ordin să stau la telefon eu permanent şi să raportez situaţia din 5 în 5 minute Legiunii, eu am executat ordinul, şi

./.

pe la orele 16 _ 17 tot în aceeaşi zi vine în ajutor dl. locotenent Ecepist Sigartău cu un pluton de subofiţeri şi trupă de la Lgg. dar nu ajunge până în comuna Chiueşti căci se întâlneşte cu poporul prin comuna Rugăşeşti pe când eşeau din comună mulţimea care era condusă de către studentul Rusu şi neavând unde să-i oprească s'au întors înapoi până în marginea comunei Căşeiu unde era o apă şi un pod şi a barat podul cu subofiţerii care îi avea şi trupă dar din cauză căci erau un număr mare de populaţie şi era alarmată şi comuna Căşeiu în care se trăgea clopotele de către învăţătorul Boldur şi trecând mulţimea prin apă i-a înconjurat şi nu am putut face nimica şi s'au cerut voie la mulţime să meargă şi să le dea voie să se suie la camion să miargă la Dej, mulţimea le-a dat voie, şi dl.Locotenent Sigarteu a plecat spre Dej cu plutonul lui, toate acestea le ştie Istrate Plut.Rohozneanu Gh. şi studentul Rusu dar eu am stat la telefon până în ziua de 23 Noemvrie 1946 ziua şi noaptea care în ziua de 21 Noemvrie 1946 au fost rupte firele şi smulşi stâlpii din pământ în comuna Urişor de către cine eu nu ştiu, şi nu am mai putut ţinea legătură până în ziua de 22 Noemvrie 1946 dar a fost curier şeful de post Rohoznanu între Legiune şi Post, de către cine a fost mulţimea la cale ca să cheme pe dl.avocat Puşcaşu şi Cristea şi pe dl.Emil Haţieganu din Cluj de către Stud.Rusu, ca să vadă şi ei cum activează stud.Rusu cu mulţimea, acestea le ştie şi Istrate căci ne-a povestit stud.Rusu.

Referitor cu arestarea lui Rohoznanu, Istrate şi a mea pe ziua de 24 Noemvrie 1946 a fost chemat plut. Rohozanu Gh. la Legiune şi a fost reţinut pentru cercetări până pe ziua de 2. Decemvrie 1946 şi i-a dat drumul la post, şi ne spune că a venit ca să urmărească pe stud. Rusu şi să-l ducă la Dej. A fost în urmărirea lui Rusu în ce parte eu nu ştiu căci a fost secret, dar pe ziua de 3 Decemvrie 1946 seara l'am văzut că a venit la post, iar pe ziua de 4 Decemvrie 1946 a primit ordin dela Legiune să se prezinte tot în aceeaşi zi la Legiune pentru a primi ordine. A fostvchemat plut.Rohoznanu şi Istrate, dar văd că înapoi nu mai vine şi a doua zi vorbesc cu Rohoznanu la telefon şi-mi spune că sunt reţinuţi pentru

./.

cercetări, dar în seara zilei de 5 Decemvrie 1946 primesc şi eu ordin ca să mă prezint la o instrucţie de E.C.P. cu jandarmii pe care îi mai am la acel post între timp vine şi o patrulă dela Legiune, şi anume serg.major Colceg Teodor cu 2 jandarmi şi spune că trebue arestată preuteasa lui Popa Iorgu şi învăţătorul Vesa, eu atunci zic că se poate şi merg cu el la Vesa şi nu-l găsesc acasă, şi merg la preuteasa şi o găsim acasă şi o luăm şi o conducem la Postul de Jandarmi şi Patrula dela Dej o conducem la Legiune şi eu îmi iau obligaţia căci pe învăţătorul Vesa îl prind eu şi-l aduc pe la orele 8, Decemvrie 1946, îl prind şi îmi iau jandarmii şi plec cu el la Legiune,când ajungem la Legiune, îl dăm în primire şi pe urmă dl.Plut. maj. Voicu Coman văd căci mă dezarmează şi îmi spune că sunt deţinut, şi mă vîră într'un birou al sectorului şi-mi dă de lucru la o maşină de scris dar între timp văd şi pe plut.Rohoznanu Gh. şi-l întreb unde este Istrate el îmi spune că este la beciu, iar seara îl văd şi pe Istrate pe afară şi seara pe la ora mesei merg cu Istrate la masă în piaţă, m'am întors şi m'am culcat în dormitorul subofiţerilor cu Istrate şi Rohoznanu în seara zile de 9 Decemvrie mă chiamă dl.Locotenent Macovei ca să-mi ia o declaraţie dar îmi spune ca să nu întind multe pe scurt de tot dar eu spuneam şi dânsul scria la maşină, m'a întrebat cum au decurs alegerile, ce comună am adus la secţia de votare unde am fost în dispozitiv, dece jandarmi am fost însoţit, cine a venit şi anunţat poporul să meargă la Dej, ce serviciu mi-a dat şeful de post, în timpul rebeliunii, acestea m'a întrebat şi eu am specificat toate după cum am scris şi în această declaraţie, dar ce a scris dumnealui eu nu pot şti căci nu mi-a dat-o să o citesc dar m'a pus să o iscălesc căci nu e nimic grav scris - am iscălit-o şi am plecat.

Pe ziua de 27 August 1947 a venit la cabana lui dl.Albu Iosif oe la orele 14 unde eram eu, cu avocatul Mihnea Iuliu vedem că vine Tudurica T.~~Nişcor~~Nişcov şi cu un tip necunoscut de noi şi chiamă pe Iuliu Mihnea într'un salon şi spune că a fost la Zărneşti secretarul lui dl.Mihalache trimis de dl.Haţieganu şi vrea să vină

./.

la noi să se ascundă căci el are bani din gros - şi pe urmă îmi spune şi mie la fel - că va sosi pe ziua de 3 - 4 la el şi Tuderică Nişcov cu bagajul, îl conduce la noi, dar eu îl întreb că de ce nu a venit acuma, Tuderică spune că s'a dus să-şi aducă cele necesare de îmbrăcat şi banii.

Referitor cu armamantul pe care îl aveam la cabana noastră şi anume o armă zebe, un pistol mitralier, un brovning şi un parabelu şi unul rusesc cu butoiu cu 7 cartuşe şi 3 grenade defensive, avem ordine dela organizaţia P.N.T. şi anume dela dl.Ghiţă Pop şi Ionel Mureşianu căci în caz de se va începe revoluţie să avem cu ce activa şi noi ca partizani contra guvernului, dar numai la ordinul lor când va trimite dânşi pe curierul Beldianu la noi şi ne va mai trimite şi Ionel Mureşeanu o ladă cu grenade tot pe studentul Beldeanu pe când se va începe revoluţia, scopul acestei organizaţii din întreaga ţară după spusele studentului Beldeanu, este de a începe o rebeliune şi de a răsturna guvernul actual, el mi-a spus că ştie sigur căci el este curierul între toate organizaţiile din ţară, aceasta ştie Istrate şi Rusu Gavrilă, căci le-a povestit când a venit la noi la cabana lui Călineţ şi a spus că nu durează aceasta mai mult de 2-3 luni de zile şi se începe - numai să poată el lua contact cu toate organizaţiile din ţară.

Cine venea şi ne ridica moralul - Plut.Ghimicescu stud.Beldeanu, Tuderică T.Nişcov şi Părintele Pizii - la părintele Pizu mergeam noi el nu a fost la noi - venea şi ne tot amâna căci se va schimba peste o lună sau ne spunea peste două luni sau la 1 la 15 şi tot aşa ne ducea Ce ordine avem noi de la organizaţie în caz de revoluţie împreună cu şeful nostru şi anume stud.Rusu să aruncăm în aer sediul partidului comunist din comuna Zărneşti şi să prindem pe toţi şefii de sindicate din toate fabricile şi alături de organizaţia Zărneşti să mergem mai departe la Braşov - cine ne-a adus această ordine - studentul Beldeanu dela Bucureşti dela Ionel Mureşeanu. De aceasta ştie Istrate şi Rusu. Ce făceam noi ziua prin munţi - câns era şi Istrate vorbeam permanent cum să facem şi cu cine să luăm contact ca să ne predăm şi să-i vindem pe toţi, dar vorbeam cu Istrate căci dacă ne predăm

./.

nu ne bate după cum spune Beldeanu, Rusu şi Tuderică Nişcov că ne bate de ne rupe dacă ne predăm, şi decât să ne predăm mai bine să ne sinucidem noi singuri, şi prin luna Aprilie vine Tuderică T.Nişcov şi ne spune căci mai ştiu că Ana Pauker a fost în Zărneşti, şi noi i-am rşspuns că nu, şi el spune că păcat că nu a ştiut că ~~axxfi~~ era bine să o aruncăm cu totul cu sediu în aer sau în marginea comunei Zărneşti să-i dea o grenadă în maşină de toate acestea ştie Istrate şi Rusu Gavrilă,.

Pe când stăteam în comuna Zărneşti prin luna Martie Aprilie 1947 venea şi ne punea la cale ca să mergem să aruncăm în aer sediul partidului comunist şi pe dl. Creţul preşedintele partidului comunist în aer cu trotilul care îl are Fănică Copola, cine ne punea la cale, Fănică Copola Ghiţă Jiga şi sublocotenentul Ion, dar noi nu am vrut să mergem, de aceasta ştie Istrate şi Rusu.

Aceasta declaraţie pe care o dau nesilit de nimeni pe care o susţin şi semnez propriu.

sa.Serg.Major Mocanu Gh.

8 Septemvrie 1947.

00425

15. Sept. 1947

00426

D E C L A R A T I E

Subsemnatul IOANITIU CICERONE,domiciliat in str. Av. Sănătescu nr. 16 de profesiune student de ani 23-fost comandat in lipsă la 2 ani in curs de rejudecare declar următoarele :

Cu privire la Tineretul Universitar National Tărănesc si cu privire la Tineretul National Tărănesc ştiu următoarele in ceace priveste organizarea şi modul de acţiune :

Tineretul Universitar National Tărănesc era cpndus de un preşedinte care primea instrucţiunile dela Preşedintele Partidului şi dela Secretarul General.Presedintele P.U.N.T. era ajutat de o delegaţie permenentă formată din Preşedintii tuturor faclutăţilor din Bucureşti.-

Preşedintele facultăţii era ajutat in conducerea facultăţii de un comitet ales de facultatea respecivăşi care era compus din : Preşedinte de facultate
Secretar de facultate
Casier
Doi membrii

Membrii din aceiaşi facultete ,acolo unde numărul lor era mare,erau împărţiţi pe ani.-

Sedinţele delegaţiei permanente se ţineau odată pe săptămână.-

Afară de delegaţia permanentă P.U.N.T. mai avea şi comitetul executiv care la rândul său era compus din cele 5 persoane dela fiecare facultate. Comitetul executiv al T.U.N.T. se intrunea la alegerea presedintelui sau ori de câte ori se decidea de către delegaţia permanentă,

Facultăţiile care aveau posibilitatea ţineau şedinţe săptămânale când avea loc şi sedinţa cercului

.//.

de studii al P.N.T., unde se desbăteau probleme din programul partidului naţional ţărănesc şi al ideilor de bază ale acestui partid.-

Cu privire la Tineretul Naţional Tărănesc ştiu că avea un birou care se ocupa cu rezolvarea chestiunilor referitoare la acest sector. Nu ştiu când şi de câte ori ţinea acest birou sedinţe şi ceace discutau deoarece n'am asistat niciodată.-

Persoanele cunoscute de subsemnatuldin organizarea centrală a P.N.T. sunt următoarele :

Redactorul Politehnicei :
Niculescu Ioan- electro-mecanic
Manolescu
Petrovici Ioan, mine şi metalurgie,
Zăgan Vichenta
Băcanu
Marincuş-agronomir
Rectorul Academiei Comerciale :
Tătaru Emil
Jurbie Gheorghe

Rectorul Universităţii :
Marinescu Farmacie
Bălăceanu Stiinţe
Mihail Vladimir- Drept.
Struţeanu Ioan - medicină
Masu Nicolae - veterinare
Stoenescu - teologie.-

Hotărârile care se luau in delegaţia permanentă se aduceau la cunoştinţă membrilor din facultate prin şeful de facultate. Aceste hotărâri cu caracter administrativ ex./ data sedinţei facultăţii, subiectul sedinţei cercului de studii intrunire cu caracter politic/ erau comunicate atât verbal cât şi prin presă.-

După ce se aduceau la cunoştinţă, in sedinţa următoare a delegaţieipermanentă se făcea o dare de seamă asupra hotărârilor anterioare.-

Nu am cunoştinţă de nici o altă organizare a tineretului sub alt aspect si nici n'am auzit să se fi propus.

La Zârneşti am fost intr'o excursie in jurul datei de 1aprilie la propunerea lui Novac Victor pentru o recrea-

ţie in urma examenelor pe care le avusesem in luna Martie . Am convenit cu el ca să mă aştepte in gara Zârnesti la 1 Aprilie,noaptea am dormit in comuna Zârnesti,iar a doua zi am urcat pe Piatra intr'o excursie care a durat 3 zile,după care am revenit in Bucuresti.-

In afară de Novaç, n'am stat de vorbă cu nimeni, n'am cunoscut pe nimeni şi n'am văzut pp nimeni in cele câteva zile cât am stat pe acolo. Nici inainte nici după aceia n'am mai fost la Zârnesti. N'am cunoscut şi nici nu cunosc pe nimeni din Zârneşti şi nici nu ştiu numele gazdei une am dormit cu Novac.

Sustiu,stărui si semnez propriu,

/ss/ IOANITIU CICERONE,

15 Septembrie 1947.-

00429

VI

Copie Dosar vol 8 f. 170 30 Aug. 1947

00439

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, născută în anul
1919, Oct. 3, in Ploesti, Jud. Prahova, fica lui Gheorghe Sorescu, avo
cat, şi Filofteia Bărbulescu, casnică, . Am avut un frate Runcu-Gh.
mai mic decât mine cu trei ani. Părinţii mei au fost oameni boga
ţi, tatăl meu avea, terenuri petrolifere care îi aducea un venit
mare. Mama mea deasemeni fica unui industriaşi din Ploesti avea
avere. Copilăria mea a fost îmbelşugată, într'o casă mare, frumoa
întâi la Ploesti până la vârsta de 6 ani, apoi la Bucureşti. Avea
în casă trei servitori, automobil, guvernante până când am împlin
11 ani si am trecut în liceu, . Clasele primare le-am făcut la ge
la "Silvestru" din Bucureşti.

Aceasta perioadă a copilăriei mele până la 11 ani a fo
foarte fericită, belşug şi înţelegere în casă, tatăl meu mai ales
mă iubea nespus de mult pe mine şi eu îi înterosam aceasta gro-
goasă. Vara ne ducea la Buşteni unde aveam o vilă si uneori la
mare. Tatăl meu, avocat, nu profesa însă, rentele îi erau aşa de ma
încât nu avea nevoie. Numai când eram eu fată mică, până pe la 3-4
ani ştiu că a fost ajutor de primar în Ploeşti. Făcea politică
liberală. Mama mea a fost o femee cu totul fără personalitate s'a
căsătorit foarte tânără şi imediat ce a eşit din scoală cu ta-
tăl meu, era intre ei o diferenţă de vre'o 15 ani. Pe la 10-11 ani
viaţa mea s'a schimbat, au intervenit neînţelegeri in casă, din ce
în ce mai mari si mai ales lipsa banilor care o mărea neînţelege
rea. Intre timp am intrat în Liceul "Regina Maria" pe care l-am
terminat în anul 1938. Am fost o elevă bună, fără să fiu foarte si
litoare sau mai bine zis fără să-mi dau osteneala prea mare, ta-
tăl meu însă se ocupa foarte mult de mine şi de fratele meu, făce
lecţii cu noi şi ne supraveghea la început, până la vârsta mea de
15 ani apoi a început şi el să nu se mai ocupe de noi. Neînţele-
gerile dintre părinţi erau foarte mari, am vândut si casa mare pe
care o aveam in Bucureşti si ne-am mutat intr'un apartament, tră-
iam acum foarte modest cu o femee în casă, aceasta a durat până

./.

00431

în anul 1936,când părinţii mei au divorţat şi eu şi fratele meu am rămas la tatăl meu.Intre fratele meu şi mine era o dragoste foarte mare,ne-am legat mai mult încă după ce s'au ivit aceste neînţelegeri.Astfel au trecut doi ani,pe mama o vedeam foarte rar se mutase la Ploeşti la părinţii ei.Tatăl meu a angajat o femee ca menajeră care fusese ca croitoreasă,MARCELA COSTANDACHE din Galaţi.La început casa a mers mai bine,cu timpul însă am văzut cum aceasta femee nu ţinea în realitate deloc la noi,dimpotrivă îl depărta de tatăl meu cât putea mai mult.Situaţia în casă era foarte rea,erau neînţelegeri mari între tatăl meu pedeoparte şi fratele meu şi cu mine pedecealaltă parte.Am terminat liceul în 1938, şi m'am înscris la Facultatea de Drept pe care nu am frecventat-o decât câteva luni,m'am retras din cauza sănătăţii proaste şi am continuat să locuesc cu tatăl meu,cu fratele meu şi cu aceasta femee până când nemai putând suporta situaţia din casă am plecat la o prietenă a mea SANDA CHIRITESCU,măritată cu Dr.SUFANA.Era cea mai bună prietenă a mea şi colegă de liceu timp de 8 ani.Am stat la ea câteva luni,mai veneam şi pe la tatăl meu,mai stăteam şi acolo,am stat apoi un timp mai îndelungat tot la ea,aproape un an poate şi mai mult.M'am întors apoi acasă la tatăl meu numai din cauza fratelui meu care suferea şi el foarte mult şi nu vroiam să-l las singur şi am stat până în primăvara anului 1942,când m'am îmbolnăvit,o gripă cu congestie plumânară şi cu sinozită,am plecat astfel bolnavă la mătuşa mea D-na SOREESCU nu era măritată atunci cu actualul ei soţ,inginer LUCULESCU.Am stat la ea câteva luni, m'am întors apoi acasă de unde am plecat definitiv în Ianuarie 1943.Intre timp şi fratele meu plecase şi el de acasă la Scoala Militară,el vroia să facă Politehnica,dar pentru a scăpa de casă şi de atmosfera de acasă s'a înscris la Scoala Militară.

Până la intrarea mea în Ministru de Externe am dus o viaţă fără interes.Aveam un grup de prieteni de fete şi băeţi: Sanda Chiritescu şi sora ei,Vigi Gheorghiu,Mira Simion,Nini Roşianu,Elena Prodan,toate aceste fete nu avea nici o preocupare specială,numai Sanda Chiritescu era infirmieră voluntară,şi Elena Prodan care deasemenea era infermieră voluntară,.Prieteni băeţi aveam foarte puţini,George Miron,care nu mai ştiu unde este acum,apoi logodnicul lui Digi Gheorghiu,Hari Drago,avocat din Bucureşti,mai era fratele meu,logodnicul Sandei Marius Sufagiu, câteodată dar foarte rar venea la noi Costel Lutter,care acum este la Ministerul de Externe,Paul Dimitriu,pe care îl vedeam foarte rar.In aceasta perioadă eu citeam foarte mult împreună cu

./.

prietena mea Sanda Chiritescu, am citit astfel pe gide și tot felul de cărți de romane in special pe care nu le mă tin minte. Nu aveam nici o preocupare de politică, aveam unele conversatii păreri despre oameni despre viață in special cu Sanda Chiritescu și cu sora si, eram foarte legată de ele. In aceasta perioadă a vieții mele am fost infermieră voluntară dar numai vre'o trei săptămâni si am renunțat, mă obosea foarte mult. Aveam o stare morală foarte proastă, am încercat să-mi iau viața. Tot în acest timp prin iarna anului 1940, î-mi aduc aminte de evenimente care mau preocupat, au fost legionarii cu revoluția lor. Nu am putut niciodată să am vre'o simpatie pentru aceasta mişcare mai ales că un alt prieten al nostru Alex. Buzescu, din Bucureşti era mare simpatizant, şi cred că legionar. Nici unul din ceilalți prieteni nu erau preocupati in special de politică, dar nu eram deloc pentru legionari. Imi aduc aminte că în perioada revoluției legionare în 1940, am fost îngrozită, mi-a inspirat foarte mult dispret acea epocă şi nu îi înțelegeam deloc. Tot in acest timp căutam să obtinut undeva un serviciu, pentru a mă desprinde total de părintele meu care nu se mai ocupa deloc de noi, şi nu am reuşit. In general nu am rezistat in aceasța decizriune, deși vroiam in fond vroiam să fiu căsătorită, cu un om însă la care să țiu foarte mult. In aceasta perioadă de căutarea unui serviciu am întâlnit-o pe Mia Prodan sora Elenei Prodan, care era functionară pe timpul acela la Direcțiunea Politică, acu, este numită in străinătate, cred că la Oslo. Mia Prodan care avea simpatie specială pentru mine mi-a spus că aşi putea încerca să intru tot la Externe si să fac o cerere de admitere. Acest lucruri s'au întâmplat in vara anului 1943 prin Martie, am dat cererea prietenii mele, şi nu am avut nici un răspuns. Doream mult să fiu numită in Minister, mai ales că-mi închipuiam căt pot pleca în străinătate unde să duc o viață indepedentă. Deabea pe la sfârşitul lui Mai am primit o scrisoare prin care eram invitată la Minister, m'am dus la Directia Personalului era atunci Director Ministrul Gěorge Crutescu şi mi s'a spus că am fost repartizață la Direcțiunea Administrativă, ca impiegată cu două gradatii, era director pe atunci Nicolae Celibidache Prim Secretar de Legatiune. M'am bucurat mult de tot de acest eveniment si am inceput să lucrez cu plăcere. Indeplineam o funcțiune de secretariat mă ocupat cu trecerea in registru al hărtiilor care intrau şi ieşeau în Directie. Acest lucru mi-a făcut însă foarte putin pentru că a sosit din concediu functionara care se ocupa mai înainte cu aceasta Domnisoara

./.

Rodica Iliescu.Nu știam să bat deloc la mașină,totuși mi s'a dat o mașină și câteva adrese de bătut și astfel am mai lucrat vre'o lună când am fost mutată intr'un birou cu D-ra Cogălniceanu tot la Directiunea Administrativă.Lucram sub ordinele dânsei,băteam la mașină formulare cu cereri de ieșire din țară. Aceste lucrări erau foarte simple .

In luna August am luat concediu 15 zile,venind la Minister am aflat că am fost mutată la Directiunea Protocolului dar numai pentru 1o zile și am revenit la Directiunea Administrativă unde am lucrat tot sub conducerea D-nei Gogălniceanu până in Aprilie când au inceput bombardamentele .In tot acest timp am fost foarte mulțumită și m'am simțit bine in special in tovărășia D-nei Gogălniceanu.Nu am legat prietenii cu celelalte colege ale mele,aveam numai relații de minister.D-ra Olga Gheorghiu dactilografă,D-ra Zizi Ciaranu,dactilografă și D-ra Rodica Ilies cu care era secretara Directiei.

Eram numai prietenă cu D-ra Mia Prodan,care insă a plecat chiar in August 1943 în post in străinătate.

Chiar din primele zile de functiune in Minister am cunoscut pe un coleg al meu,din aceiași directiune,Stefan Ciocâlteu, atașat de legatie și intre noi s'a infiripat o mare simpatie cu planuri de viitor.

Tatăl meu insă a aflat de acest lucru și nu mă aproba deloc,găsindu-l prea in vârstă pentru mine avea 32 ani și mai aless nu-i plăcea ca om.Eu insă nu m'am preocupat de părerea tatălui meu care insă până la urmă s'a dovedit că avea dreptate.

Colegul meu avea insă o legătură serioasă de care nu se putea despărti și astfel eu am renunțat și m'am hotărât să nu-l mai văd.Acest lucru m'a indurerar și m'a deceptionat,dar până la urmă mi-am putut reveni.Si astfel in Aprilie 1944,când au incepu bombardamentele și se vorbea de dispersiunea Ministerului de Externe.Intre timp pe in luna Ianuarie,am plecat definitiv de acasă am locuit la aceiași prietenă veche de care de care eram atât de legată,la Sanda Chirițescu,acum măritată cu Dr.Marius Sufan in apartamentul lor din Piața Lahovary.Am stat la ei vre'o 1o zile și m'am mutat la mătușa mea D-na Inginer Luculescu pe Str. Stanislav Cihosky,unde am stat până la 1o sau 12 Mai când am plecat cu o parte din Minister in dispersiunile Snagov.Cealaltă parte care era și cea mai mare a plecat la Herculane și din fie care directie,afară de o parte a Directiunei Cifrului ,care dup câtexx am auzit mai târziu ,s'a mutat in casa sotului meu din

./.

Parcul Jianu, câte doi sau trei funcţionari au fost instalaţi în unele vile dela Snagov.

Direcţiunea Administrativă compusă din : Dl. Stefan Cioculteu, care era lăsat de Dl. Ministru Bălăceanu, Şeful Direcţiunei Administrative în acel timp, era răspunzătorul direcţiei. D-ra Conduraţu, dactilografă, iar eu care mă ocupam cu înregistrarea şi ţinerea în evidenţă a hârtiilor şi încă trei funcţionari, Octavian Blaga, M. Anghelută şi Brăzulescu era să fie instalaţi la Snagov. Din aceşti toţi funcţionari numai D-ra Conduraţu şi cu mine am ~~fost~~ plecat şi ne-am instalat la vila Penescu Karel.

In această vilă mai era şi directorul Protocolului cu domnii: Caius Văleanu, Consilier de Legaţie şi responsabilul Direcţiunei, D-na Marţiu funcţionară administrativă care se ocupa cu paşapoartele împreună cu D-ra Lanos, Dl. Pădulescu Mehedinţi, secretar de legaţie, Dl. Nicolae Castlidache, Consilier de Leg. care mi se pare că fusese mutat tot la dir. Protocolului şi D-ra Rodica Iliescu. Mai târziu Dir. Administrativă, adică D-ra Conduraţu şi cu mine şi cu D-ra R. Iliescu am fost mutate la o vilă alăturată unde aveam şi birourile. In fiecare săptămână veneam de câteva ori la Bucureşti pentru expedierea hârtiilor,.

La Snagov, odată cu noi a mai fost instalată şi Direcţiunea Cifrului la vila Simonide. Acolo era şi Serviciul Telefonic. Vilele noastre erau la o depărtare de vre'o patru km. pe jos, dar nai Ciurculeanu cu o barcă cu motor care veneau să ne ia şi ne ducea apoi la Parcul Snagov şi de acolo cu autobuze la Bucureşti. Mai târziu a venit şi Dir. Politică într'o vilă aproape de vila Simonide, apoi în alte trei vile tot în apropierea vilei Simonide s'a mai instalat şi altă parte a Direcţiunei Cifrului şi Secretarul General al Ministerului, Dl. Ministru Davidescu.

Funcţionarii instalaţi la vila Simonide şi în celelalte trei vile erau: Secretarii de Legaţie,: Florin Roiu, Nicolae Oancea, Nicolae Georgescu, Ataşat de legaţie Vlad Skeletti, N. Djuvara, Consulul Onişor, Dr. Aliţă Oiconomu, dactilografă. Mai târziu au venit : Mureş Axente, Eduard Mataş, şi Zacov Câmpeanu, secretari de legaţie, când o parte din cei dintâiu, cum erau Vlad Skeletti a fost mutat la Băile Herculane şi Onişor care mi se pare că a plecat dela Snagov. Aceştia făceau parte din Dir. Cifrului.

./.

In vila alăturată erau: Carmen Lăzărescu, bibliotecara Mi nisterului, care lucra în direcția Politică, D-na Djuvara, soția atașatului de legație - Neagu Djuvara, mai târziu a venit dl. Ministru Dem Buzdugan cu D-na și o domnișoară telefonistă, Olga Vasiliu,. In altă vilă tot aproape de cele două, la vila Polizu unde erau instalată Dir Politică lucrau: Dl. Ministru Borceanu, Dl. Gresi Prim secretar de Legațiune, D-ra Smaranda Riopanu dacti lografă și D-na Oprean telefonistă, alături venea apoi vila unde s'a instalat mai târziu, prin Iunie sau Iulie, soțul meu împreună cu domnii Camil Demetrescu, Emil Lăzărescu, și Emil Ciurea. Aceștia formau tot Direcția Cifrului. In sfârșit în ultima vilă din acea regiune erau locuința secretarului generl. Astfel Dir. Administrativă și Dir. Protocolului nu aveau deloc legătură cu celelalte direcțiuni și funcționarii la început nici nu se cunoșteau. Cu timpul însă făcând drumul dela Snagov la București cu autobuze speciale ale Ministerului și în București, serviciile fiind restrânse și funcționari mai puțini mai puțin, au început să se cunoască între ei.

Intr'o după masă am avut mult de lucru la Direcțiunea mea, autobuzele fiind plecate l-am rugat pe Emil Ciurea să mă ia cu mașina Cifrului. Astfel l-am cunoscut pe soțul meu, am călătorit noi trei, soțul meu eu și Dl. Emil Ciurea dela București la Snagov. Peste vre'o 2-3 săptămâni a trecut Camil Demetrescu pe la vila noastră și, ne-a spus că peste câteva zile vom merge la vila D-lui Pogoneanu pentru a bate la mașină ceva pentru Dir, Cifrului . I-am spus că eu nu voi veni pentru că eu nu știu să bat la mașină, dar el mi-a spus că nu este nevoie să știu, că este ceva foarte simplu - Intr'adevăr peste două zile am primit un telefon ca domnișoarele : Iliescu, Lecuș și cu mine să fie luate cu barcă și aduse la Dl. Pogoneanu, acolo era dl. Dir. Riorsanu, și Oeconomu, și toate am început să batem niște cifre pe o hârtie specială împărțită în căsuțe de câte cinci coloane. Am stat acolo toată după masa și seara ne-am întors acasă. Mi s'a spus că aceste ședințe se vor repeta .

Intr'adevăr peste câteva zile am venit iar la soțul meu și am făcut același lucru iar seara, am fost toate colegele mele și alți funcționari, invitați la el la masă și am stat până noap tea târziu.

După aceea nu l-am mai văzut pe soțul meu, vre'o 2 sau 3 săptămâni, și într'o după masă când eram în vizită la vila apropiată am trecut și pe la el și am fost oprită iar la masă cu

./.

împreună cu mai multă lume din celelalte vile ale Ministerului
Acest lucru se petrecea prin preajma lui 23 August, nu l-am mai văzut deloc pe soţul meu, iar în ziua de 23 August după masă l-am văzut la Minister, când i-am spus că vreau să nu plec la Snagov în acea seară şi să rămân la mătuşa mea. El m'a rugat foarte insistent să plec şi eu ţin minte că am fost impresionată de acest lucru şi am plecat imediat cu ultima maşină a Ministerului. Noaptea am auzit că s'a făcut 23 August, iar o parte din funcţionari au rămas izolaţi la Snagov, o parte din ei plecase-ră de după masă în Bucureşti şi nu au mai putut să se întoarcă. Zilele următoare am trăit sub o teroare grozavă, am aşteptat să fim bombardaţi, mai ales că nemţii ştiau că acolo erau vilele Ministerului de Externe. Tot atunci am aflat de noul guvern şi de funcţiunea soţului meu de Directorul Presei şi Informaţiilor şi Directorul Cifrului şi al Cabinetului Sub Ministrului Buzeşti.

Intre funcţionarii rămaşi la Snagov a intrat o mare panică, unii au plecat cum au putut, alţii au părăsit vilele şi s'au mutat în alte, eu m'am mutat în vila alăturată de acea a soţului meu. După câteva zile s'a trimis un camion care a luat o parte din funcţionari, secretari de legaţie care rămăseseră la Snagov, aveau nevoie de ei la Minister şi peste alte câteva zile a venit maşina Cifrului, au mai plecat o parte din funcţionari cu arhivele Ministerului, care am aflat că erau aici şi am plecat şi eu. La Bucureşti m'am dus la Banca Naţională unde era Ministerul, iar soţul meu când a aflat că am venit mi-a trimis vorbă să plec imediat înapoi la Snagov să stau la el acasă, iară bucătăreasa lui să aibă grije de mine. Acelaşi lucru l-a făcut şi D-na Carmen Lăzărescu şi ne-am întors amândouă la Snagov, iar eu m'am instalat la vila soţului meu unde am stat până la 9 Septembrie. Intre timp sau mai făcut transporturi de funcţionari şi de mobile ale Ministerului de prin vilele rechiziţionate, eu am rămas ultima împreună cu D-na Ricganu şi Dl. Mureş Axente. In ziua de 9 Sept. mi-a trimis un camion am încărcat toate lucrurile din casa lui şi am plecat şi noi. Ministerul era instalat atunci la U.G.I.R., îndată ce am sosit, soţul meu mi-a ieşit înainte şi mi-a spus să dorm câteva zile la U.G.I.R., mai dormeau şi alţi funcţionari, chiar şi el, deoarece nu aveam unde să mă duc, toată lumea cunoscută era plecată, iar tatăl meu pe care nu-l mai văzusem din luna Ianuarie era şi el plecat la Buşteni, nu ştiam când se întoarce, mai ales că îmi era foarte

./.

greu să mă reintorc acasă. Chiar a doua zi am aflat o veste îngrozitoare pentru mine, prietenii mei din Minister, D-ra Rioșanu știau de acest lucrur, dar nu vroiau să-mi spună și șeful meu știa dar vroia să amâe să aflu. In sfârșit mi-au spus că fratele meu a murit în luptele din Transilvania împotriva nemților. Pe el nu-l mai văzusem din primăvară, într'un concediu el se afla cu regimentul într'un sat de lângă Borșov. Aceasta veste a fost îngrozitoare pentru mine, eram foarte legați unul de altul, pentru mine fratele meu însemna totul.

Soţul meu m'a întrebat chiar a doua zi dacă poate să facă ceva pentru mine, dacă poate să mă ajute cu ceva şi să ştiu că el este cu totul alături de mine. L'am rugat să mă schimbe dela Dir.Administrativă în altă parte şi să am mult de lucru pentru a putea sustrage din proasta stare morală în care mă aflam. Şi am fost mutată după câteva zile la Dir.Cabinetului.

Adaug aici că odată cu lucrurile care constituiau casa soţului meu la Snagov, am adus la Bucuresti şi un acumulator, care am aflat mai târziu, era instalat la postul de emisiune instalat cu ştiinţa lui Ică Antonescu în casa soţului meu la Snagov.

La Directiunea Cabinetului mă ocupam de audienţe şi răspundeam la telefoane. Eram colegă cu Dl.Fl.Roiu şi dânsul îmi spunea ce să fac. Am functionat la aceasta directie pe timpul D-lui Niculescu Buzeşti, Vişoianu şi Dl.Tătărăscu până la data de 1 Iulie 1945, cred, când soţul meu şi-a dat demisia din postul pe care-l deţinea, când am rugat ca şi eu să fiu schimbată dela acesa directiune, mai ales că era şi foarte obositor. In toamna anului 1944 in Noembrie m'am îmbolnăvit atunci pentru primadată [redacted] şi am stat în pat o lună de zile, abea după vre'o câteva săptămâni am putut să-mi reiau serviciul. In timpul boalei mele, eu locuiam la prietena mea Dr.Rioşanu, tatăl meu am aflat între timp că s'a căsătorit fără să ne anunţe pe noi copiii, fiindcă ştia că noi nu vrem să facă acest lucru. A fost altă lovitură pentru mine, mai ales că fratele meu plecase din casă din cauza aceleaşi femei şi o socoteam responsabilă de ce s'a întâmplat fratelui meu. In toată această epocă grea pentru mine nu a fost decât soţul meu care m'a ajutat cu prezenţa lui şi mi-a dat curaj, pentru a-mi reveni. Tot prin el am aflat că fratele meu era prizonier la nemţi şi deci că se va întoarce acasă.

Pe timpul Dl.Niculescu-Buzeşti am funcţionat la Dir.Cabinetului pe la sfârşitul lui Septembrie 1944, şi apoi m'am îmbolnăvit la începutul lunei Noembrie când m'am reintors la Minister pe la mijlocul lunei Decembrie era Dl.Vişoianu Ministru. In prima perioadă din Sept.până în Noembrie nu făceam altceva decât să decât să răspund la telefon şi să primesc oameni politici pentru audienţe, apoi pe timpul D-lui Vişoianu am început să mă descurc mai bine. Dl.Roiu îmi arăta cum să procedez. Pe Dl.Niculescu Buzeşti nu l-am cunoscut înainte de 23 August, ci atunci când am fost numită la Cabinet, dânsul nu avea simpatie pentru mine şi ştiu că nu a fost de acord cu soţul meu asupra numirii mele la Cabinet.

./.

00439

In timpul D-lui Visoianu am in ceput să mă ocup cu pla...
hârtiilor Rador le ţineam în evidenţă într'o mapă specială.
Aceste erau atribuţiile mele ,soţul meu şi dl.Roiu cunosc acest
lucru foarte bine.Hârtiile care se lucrau nu treceau pe la mine
prin mână şi după câte imi amintesc nu era activitate pe timpul
acela.După 6 Martie a venit Dl.Tătărăscu,care a păstrat aceiaşi
funcţionari la Cabinet,mai târziu a fost numit Dl.Mircea Vasilu
Secretar de Legatie care este acum la Washington.Atributiile
mele erau exact ca si mai înainte.Stiu că în acest timp Camil
Demetrescu,a fost închis în legătură cu nişte lucruri ale
lui Ică Antonescu,aşa am auzit.

In vara anului 1945,prin luna Iunie am auzit vorbindu-se
că dl.Tătărăscu ar schimba cabinetul şi într'adevăr pe data de
sau lo Iulie soţul meu şi-a dat demisia din postul pe care-l
deţinea,odată cu el au fost schimbaţi şi ceilalti funcţionari,
Dl.Camil Demetrescu,Roiu şi cu mine,au rămas D-nele,Floricea Spirescu,si
Răluca Georgescu,steno-dactilografe - Nu stiu exact
dece soţul meu şi-a dat demisia ,îmi aduc aminte că era în legătură
cu o scrisoare a Dl.Buzeşti către Dl.Tătărăscu.Nu am
luat niciodată parte la discuţiunile lor,între sotul meu,Camil
Demetrescu,Roiu,sau Dl.Buzeşti sau Vişoianu.

Eu am fost mutată apoi la Secţia Păcii condusă de Dl.
Filotti,tot aici era şi Dl.Roiu,fusese mutat mai înaintea mea,
eu am mai lucrat la Dir,Cifrului împreună cu Dl.Camil Demetrescu
şi D-na Maria Belizare,am pus în ordine dosare cu telegrame vechi
din anii 1934 până în anii 1942,nu-mi aduc aminte pentrucă
nu le citeam ,erau clasate in mape,iar noi le făceam dosare.Apoi
am plecat in concediu şi deabea când m'am reintors,in August am
început să lucrez la Dir.Păcii.Sotul meu fusese şi el numit la
Directia Păcii,nu mai venea însă în permanenţă la Minister,numai
când era convocat sau când erau şedinţele Comisiei Rador al cărui
Vicepreşedinte cred că era.Când am lucrat in Cifru am aflat
că soţul meu avea două sau trei geamantane la Cifru şi haine şi
nişte valize negre,nu ştiam,câte,stiu că in timp ce era Dir.Cabinetului
avea o valiză neagră,pe care o lua acasă si venea
cu ea la Minister nu ştiu ce se afla în aceasta valiză mi s'a
spus că sunt acte personale.

Mai erau la Cifru si alte valize cu haine ale altor
funcţionari.Dl.Oprişan a luat locul soţului meu la Dir,Cifrului
In August 1945,nu-mi aduc aminte să-l fi văzut pe soţul meu,
poate odată sau de două ori în treacăt,el a plecat apoi la Sina

./.

ta şi l-am revăzut când s'a întors încă tot destul de rar. Veneam câteodată la el îi aduceam alimente care se dădeau la Minister la economat, unele ziare şi filele Rador, pe care nu le mai primea, le luam dela Dl. Filotti cu ştiinţa sa, şi unele veşti dela Minister, lucruri pe care nu mai mi le aduc aminte, nu erau lucruri importante, în orişi ce caz eu căutam să-l văd. Prin toamna 1945, soţul meu a fost într'o zi la Minister unde a vorbit cu Dl. Filotti, nu am asistat la conversaţie, Am aflat încă că trebuia păstrat într'un dulap în Dir. Păcii mai multe documente din Arhiva lui Ică Antonescu şi arhiva Palatului. Roiu şi cu mine aveam in grije aceste hârtii, eu am vrut să-mi asum această grije pentru a face un serviciu şi eu la rândul meu soţului meu pe care acum îl vedeam destul de rar câteodată la el acasă şi prin Noembrie pe la sfârşit, am inceput să trec câteodată pe la Palatul Styrbey, unde am cunoscut-o pe soţia lui Niculescu - Buzeşti şi care mă invita la dânsa.

In toamnă pe la sfârşitul lunei Octombrie soţul meu, am auzit cum vorbea cu Camil Demetrescu, că ar trebui să pună în ordine hârtiile pe care le avea la Minister la Dir. Păcii şi eu m'am oferit să le ajut. A rămas hotărât să fie scoase din Ministe de către Dl. Roiu iar eu să le aduc la el acasă în Parcul Jianu.

Imi aduc aminte că vorbea cu Camil Demetrescu că acest hârtii trebue demult să fie puse în ordine şi că au neglijat, îi făcea observaţii lui CAMIL că s'a pierdut atâta timp şi că t buia făcut acest lucru cât erau ei în Minister. Valizele care a văzut că erau in număr de ~~trei~~ cinci, le-am luat dela Dir, Păcii am scoborât pe scara de serviciu şi cu maşina soţului meu le-a dus acasă la el.

Continutul a fost pus într'un geamantan şi valizele ne gre înapoiate la Minister, nu le-am dus eu. Peste câteva zile ne-apucat de lucru, soţul meu şi CAMIL clasa hârtiile pe categorii şi eu le puneam în mape speciale pe care apoi le aduceam la Minister şi le dădeam lui Filotti sau Oprigan. Nu-mi reamintesc ce anume conţineau aceste hârtii eu nu le citeam, numai din conversaţiile lor reţin că erau diferite rapoarte ale diplomaţilor din vremea lui Ică, scrisori personale ale lui Ică, şi ale informatorilor săi, am arătat in celelalte declaraţii. Mai începusem odată in primăvara anului 1945, când soţul meu era directorul Ci frului să classz unele hârtii împreună cu CAMIL, cred că şi acel erau tot din arhiva lui ICA ANTONESCU. Lucru a durat câteva zil

./.

00441

şi ne-am oprit,CAMIL nu ştiu ce treburi avea şi hârtiile care rămăseseră într'un geamantan au rămas la soţul meu.Peste câtva timp am reînceput lucrul,CAMIL şi cu mine,foarte puţin ne-a ajutat şi EMIL LAZARESCU,Erau telegrame cu acţiuni dela 23 August dela legaţiile din Berna,Stokholm,Ankara,Madrid,Lisabona şi Cairo.Aceste telegrame erau bătute la maşină,parte când era soţul meu la Minister,şi parte erau bătute de D-ra Oeconomu dela Cifru.CAMIL şi cu mine le clasam pe date şi pe Legaţii şi apoi am făcut dosar Imi aduc aminte că Dl.NICULESCU BUZESTI,îi spunea soţului meu să se grăbească cu această lucrare care trebuia să fie de mult pusă la punct,îl acuza pe soţul meu de neglijenţă.Tot în acest hârtii mai erau rapoarte deale lui BUZESTI,Conversaţii economice.Eu nu am citit niciodată vre'o hârtie am văzut când le puneam în dosare.

In iarna anului 1945,când începusem să mă duc la Palatul Stirbey,prin Decembrie,am contribuit deasemeni la corectarea unui raport pe care îl făcuse BUZESTI.Acest raport care era bătut la maşină în mai multe exemplare a fost dat de BUZESTI americanilor sau englezilor,nu ştiu bine. Celelalte exemplare le-a luat soţul meu acasă şi am contribuit să le corectez împreună cu Dl. ROIU şi cu soţul meu.

Iarna 1945-1946,l-am văzut pe soţul meu destul de rar. In primăvară prin Aprilie el s'a imbolnăvit,o gripă care l-a ţinut vre'o trei săptămâni în casă şi atunci l-am văzut mai des. Prin Februarie sau Martie am scos dela Minister,după ce am controlat-o dacă are molii şi cred că se mai află şi acum acolo.In toată această perioadă până în vara anului 1946 nu ştiu ce făcea, cine vedea,nu-l întrebam niciodată nimic el nu-mi împărtăşa gândurile lui.Când eram impreună,vorbeam de cărţi,discutam muzică şi totdeauna era şi mama lui cu noi sau sora sau unchiul lui.Acum eram mai des împreună,mergeam foarte mult la el la masă mai ales după moartea tatălui meu şi a fratelui meu când soţul meu mi-a fost de cel mai mare sprijin moral.

In vara anului 1946,prin Iulie geamantanul cu dosare a fost adus la DORIN ILIESCU avocat în Bucureşti.Insă eu şi CAMIL am continuat să complectăm dosarele,îmi aduc aminte de convenţii economice,nu ştiu de unde veneau aceste acte.Am făcut astfel alte dosare cu chestiuni economice.Toate aceste lucruri le-am făcut numai din dragoste pentru soţul meu,pentru a mă putea răscumpăra de tot binele pe care mi l-a făcut el.Nu am nici o preocupare politică şi nici nu cred că voi avea vreodată.

./.

După ce am terminat lucrul pe care-l aveam la DORIN ILIESCU am plecat pe munte şi nu m'am întors decât pe la începutul lui Septembrie, am stat în Bucureşti până la 14 Septembrie când a venit soţul meu. L-am văzut şi pe Dl. BUZEŞTI şi pe fratele lui între 1 şi 14 Sept. şi au luat masa şi ei de câteva ori la Palatul Styrbey. Când a venit şi soţul meu în Bucureşti, mi-a spus că a venit special să mă ia la Sinaia, am mai stat câteva zile şi am plecat împreună la Sinaia unde am stat până aproape de 1 Oct. Când m'am reintors l-am mai văzut pe BUZEŞTI şi pe fratele său şi într'o după masă când am trecut pe la Styrbey, mi-a spus portarul că Dl. Ministru a plecat la vilă la părinţii lui. Il auzisem şi eu că pleacă acolo ştiam că a cerut viză de ieşire din ţară soţia lui era foarte grav bolnavă şi în aşteptarea vizei, pleacă la ţară. M'am întors la soţul meu şi i-am spus acest lucru şi el s'a mirat foarte mult şi a fost surprins că nu i-a spus nimic de această plecare. Intre timp casa din Parcul Jianu a mamei soţului meu a fost închiriată Ambasadei Poloneze şi nu ne-am ocupat decât de acest lucru. El s'a mutat la casa Styrbey şi mama lui la fica ei în Str. Arh. Brank.

In luna Octombrie eu am fost din nou bolnavă am stat în acest aproape trei săptămâni. Imi aduc aminte că am fost în această lună la Dl. NEAMŢU odată, l-am condus pe IONEL STARCEA, acolo era soţu meu, CAMIL DEMETRESCU şi cred şi RADU BUZEŞTI. Acest lucru l-am spus într'o declaraţie anterioară.

In Octombrie la 26 m'am logodit, înainte am avut o conversaţie cu soţul meu, încă dela Sinaia mi-a spus că ar vrea să se căsătorească cu mine, că de mult dela început decând m'a cunoscut a dorit acest lucru, dar a ezitat, fiind bolnav şi având o viaţă complicată n'ar vrea să mi-o complice şi pe a mea. L-am rugat să treacă peste aceste lucruri, că nu au importanţă şi deabea la sfârşitul lui Octombrie s'a hotărât logodna. Dela 26 Oct. am stat aproape în fiecare zi cu el şi confirm acest lucru că nu am avut vre'o activitate politică, nu am văzut pe nimeni decât pe CAMIL, pe BARBUL sau Fl. ROIU care venea să-l vadă, pe RADU BUZEŞTI şi familia STYRBEY care veneau dela Buftea. Stăteam tot timpul în casă nu se ducea decât la sora lui la dejun. La 17 Noembrie ne-am căsătorit şi am locuit la Palatul STYRBEY. Nici în acest timp până la 1 Decembrie când am plecat la IONEL STARCEA la Bulci, soţul meu nu a văzut pe nimeni şi nu a plecat undeva. S'a dus cred de vre'o două ori la masă la NEAMŢU şi la DORIN ILIESCU şi mi se pare că

./.

00443

a mâncat odată cu IONEL STARCEA în oraş.

Adaug că dela 1 Sept.până la începutul lui Octombrie când m'am îmbolnăvit am fost des la Buzeşti în casă unde venea fratele lui iar mai târziu CAMIL DEMETRESCU, soţul meu şi IONEL STARCEA.

La conversaţiile lor nu asistam, CAMIL DEMETRESCU, chiar m'a făcut să înteleg că viu prea des pe la STYRBEY, soţul meu însă îmi spunea să trec pe acolo, pentru a mă vedea.

In perioada dela sfârşitul lunei Oct.până la călătorie am asistat la diverse conversaţii între soţul meu, RADU BUZESTI şi CAMIL, fără să iau parte la ele, am auzit că NICULESCU BUZESTI ar fi plecat din ţară şi că este reţinut de americani în Germania, cred că la Frankfurt. Familia STYRBEY vorbea foarte des cu BERNA la telefon cu sora D-nei BUZESTI, care le comunica dacă BUZESTI a sosit sau nu în Elveţia. Apoi cu câteva zile înainte de a pleca la Bulci, tot prin familia STYRBEY a aflat soţul meu şi eu că BUZESTI ar fi ajuns la soţia lui care dealtfel peste câteva zile a murit.

La 1 Decembrie am plecat la Bulci la STARCEA. Acolo am găsit pe RADU BUZESTI, a venit de două ori şi consulul IONESCU BALACEANU, care se ocupă cu afacerile lui STYRCEA, mai veneau şi vărul lui STIRCEA, Dl.NECULITA, şi câţiva oameni de afaceri ai lui Ing.TATU şi alţii. Nu vorbeau politică, nu aveau jurnale şi nu ascultau radio. Eu plecam seara mai devreme să mă culc, de cele mai multe ori venea si soţul meu şi IONEL STYRCEA şi RADU BUZESTI stăteau mai mult. Am auzit vorbind că şi VIŞOIANU a plecat din ţară că ar fi împreună cu BUZESTI, cu care nu s'ar înţelege dar nu ştiu dece.

Dela Bulci ne-am intors in Bucuresti pe la 15 Ianuarie unele locuia la cumnata mea in Arhitect Louis Blank.

A inceput să vină lume la noi în casă, care să-l vadă pe, soţul meu. Mai des venea FLORIN ROIU, care ne aducea diverse informaţii dela Minister, jurnale, ne povestea diverse chestiuni despre oamenii din minister şi aducea soţului meu unele informaţii dela OPRISAN. Am spus acestea în declaraţiile anterioare. Mai venea CAMIL DEMETRESCU, care am auzit că se ducea uneori la DINU BRATIANU. Dl.RADU BUZESTI, pe care-l auzinea că se ducea la I. MANIU.

Am auzit că discutau de nişte lucrări ale lui NICULESCU BUZESTI, pe care trebuia duse la Dl.MANIU. Am auzit si de o seri-

./.

00444

soare a lui NICULESCU BUZESTI, pe care ia scris-o soțului ... în care îl felicita pentru căsătoria noastră. Ii vorbea de starea lui sufletească şi de sănătatea lui. Nu am avut niciodată vre'o scrisoare sau raport politic dela BUZESTI şi nu ştiu exact ce anume trimetea el. Intr'o seară Dl. RADU BUZESTI, a adus soţului meu o lucrare, de vre'o două pagini bătută la maşină, au vorbit cu fața mea pentru că au venit la mine în cameră. Imi amintesc că era vorba de crearea unui bloc agrar în America această lucrare însă nu ştiu dela cine era. Am auzit apoi vorbindu-se de CREDZEANU care se afla în America şi de DAVVILA, care formau rezistența acolo. Mai venea în casa noastră, NEAMTU dar foarte rar, NAE POPESCU, mai ales in luna Iunie când trebuia să-mi transporte mie cu un camion ~~mătuşa~~ unele ~~bagaje~~ lucruri, mobilă, cărţi dela locuința tatălui meu. Pe soţul meu nu l-am auzit niciodată vorbind politică cu N. POPESCU şi nici cu NEAMTU.

Mai veneau GEORGE BARBUL, foarte rar DODY GEORGESCU, RACI HOLLARD şi foarte des, de câteva ori pe săptămână, venea DORIN ILIESCU şi EUGEN POP, avocaţii soțului meu, ai mamei soţului meu şi ai mei şi ne țineau în curent cu diversele chestiuni cu care se ocupau ei.

Dela minister mai venea Dl. OPRISAN dar nu prea des, ne spunea ce se mai întâmplă la Minister, unele lucruri dela Cifru dar mai ales prin Florin Roiu le comunica soţului meu. A mai fost odată Dl. MURES AXENTE care a luat nişte pachete venite pentru el dela Dir. Rioşanu şi pe care eu le luasem dela fratele D. RIOSANU, avocatul BARBUL RISOIANU. D-na FLORICA SPIRESCU, a venit de vre'o două ori vorbea tot de minister am spus in celelalte declarații ultima oară ne-a vorbit de epurarea care s'a făcut la Externe. In special Dumineca după masă venea la noi lume, vorbeau politică uneori, uneori nu.

Discutiunile politice se invârteau in jurul regimului politic din ţară, despre jurnalele şi articolele apărute de politica dusă de Anglo-Americani şi U.R.S.S., am vorbit de conferinţa dela Moscova, unde soţul meu vedea o intelegere intre americani şi ruşi. In general vederile soţului meu erau că o intelegere intre Anglo Saxoni şi Ruşi se va face in orice caz fără războiu.

Despre rezistență ~~borbeau~~ însă mai ales CAMIL DEMETRESCU, cu RADU BUZESTI şi soţul meu. Am auzit vorbindu-se de TEBBA, soţul meu reda o conversatie pe care o avusese cu un domn POPESCU ORADEA, care spunea că este in legătură cu TILBEA

00445

Acest domn venea destul de des la noi în casă,nu am asistat niciodată la convesaatia lor. Sotul meu este foarte atras de discuţiunile politice,nu socotea însă ca serioase informaţiu le pe care le aduce Dl.POPESCU ORADEA.

Imi aduc deasemeni aminte că am auzit pe sotul meu s. nând că nu este de acord cu multe chestiuni în ce priveşte p litica Dl.MANIU,eu asistam la aceste conversaţii dar niciodat nu luam parte ,nu mă preocupam în mod special ce se vorbea.

Aflam tot din discutiunile lor să s'au primit scrisoi din străinătate ,le aducea deobicei RADU BUZESTI,o singură dată sotul meu a primit niste scrisori printr'un domn dela Leg.Americană,român,am văzut pe fereastră maşina cu steagul american şi am auzit din odaia de alături că aceste scrisori erau adresate lui RADU BUZESTI pe care rugându-l le-a adus so ţului meu.

Aceste scrisori si rapoarte pe care le aducea RADU BU-ZESTI pentru ca sotul meu să le citească,erau luate apoi înap stiu însă că soţul meu,nu îşi păstra scrisorile DORIN ILIESCU,

S'a dus decâteva ori la el singur şi odată îmi aduc aminte că i-a lăsat lui DORIN un plic si i-a spus să le pună împreună cu celelalte.Până la plecarea mea la mare la 8 Iulie cred că acestea hârtii au stat la DORIN ILIESCU.Nu m'am întere sat la NEAMTU împreună cu soţul meu,DORIN ILIESCU,NAE POPESCU, Dr. NUTIU GEORGESCU şi un domn GEANA,prietenii lor comuni.

Când am plecat dela NEAMTU sotul meu a invitat să mearg cu noi si NAE POPESCU,am plecat împreună si am auzit pe sotul meu că NAE POPESCU trebue să se ducă acasă şi să-i aducă a dou zi la DORIN ceva,i-a dat cu aceasta ocazie şi o cheiţă,l-am în trebat pe sotul meu când am ajuns acasă ce amestec are NAE PO-PESCU si mi-a spus că hârtiile pe care le avea la DORIN ILIESC într'o casetă,le are NAE POPESCU acum în păstrare.Acest lucru întâmplat Miercuri după masă,iar Joi d- dimineată sotul meu a împrumutat pe DORIN ILIESCU cu nişte bani din caseta sotului m pe care DORIN trebuia să-i schimbe si să plătească zugravul ca sei din Jianu.

Adaug că în perioada dela 15 Sept.si 7 Oct.când m'am îm bolnăvit am asistat la unele discuţii între NICULESCU BUZESTI CAMIL,RADU BUZESTI,IONEL STYRCEA.Am aflat că NICULESCU BUZESTI este hotărât să plece în străinătate si căuta diferite mijloac

./.

iar intr'o zi când am aflat că a plecat din Bucuresti,nu ..
nici eu nici sotul meu cum a plecat.

Mai târziu mi-a spus soţul meu că a plecat cu un avion american,că a ajuns in Germania şi că este reţinut la Frankfort. Deasemeni am auzit că si Dl.VISOIANU ar vrea să plece in străinătate,asta încă din anul 1946,şi acum ar fi vrut să plece tot prin acelaşi mijloc ca si NICULESCU BUZESTI,ceiace s'a intâmplat pe la inceputul lunei Noembrie.Aceste lucruri nu-mi erau impărtăşite decât mie,nu intrebam niciodată nimic,sotul meu cu RADU BUZESTI şi cu CAMIL avea adesea discutiuni la care nu asistam, mă rugau să trec în altă cameră,de cele mai multe ori eram plecată de acasă,fiind ocupată cu pregătiri pentru căsătoria mea.

Deasemeni din auzite că acea corespondentă pe care o pr primea RADU BUZESTI şi soţul meu era adusă de americani.

Stiu că s'au trimis scrisori in străinătate lui BUZESTI prin D.HODOS cu aceasta ocazie am trimis cumnatului meu fotografii şi mi se pare si o scrisoare.

Prin iarna 1945,sau inceputul primăverii 1946,nu-mi aduc aminte exact Dl.MIRONESCU secretar de legatie din Dir.Păcii mi-a dat o lucrare a sa in care era vorba de Dunăre.L-am văzut lucrând şi la Minister,la aceasta lucrare,s'o aduc sotului meu să o citească şi să-şi spună părerea .După câtva timp sotul meu l-a chemat pe MIRONESCU,la el si-a discutat impreună lucrarea.Am aflat mai târziu dela FLORIN ROIU si l-am văzut si pe MIRONESCU ingrijorat,că dl.PILOTTI ar fi alarmat că s'a găsit lucrarea lui MIRONESCU la Dl.MIHALACHE.

In privinta documentelor cunoştiam că sunt ţinute la DORIN ILIESCU scrisori si rapoarte dela NICULESCU BUZESTI,deasemenea din conversatiile intre sotul meu,CAMIL si ROIU,am aflat că celelalte documente la care am lucrat şi eu au fost duse la D-na COLETTA,nu stim unde locueste si ce anume documente se afleu la dânsa.-

Dacă mai sunt unele amănunte dacă sunt necesar de lămurit sunt gata să dau orice declaraţie în aceasta privinţă.

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez propriu şi care se compune din 23 de pagini.

ss/Cecilia Rădulescu
Pogoneanu

30 August 1947.

00447

Copie Ep. vol 8/272-274 15.Aug-1947

- 00448

D E C L A R A T I E

1.- In continuarea celor arătate cu privire la convorbirea "Pixmxi despre "Planul MARCHAL" lacererea Dvs.,adaug următoarele: Concluzia pentru mine asupra acestei discutii este că după.părerea exprimată de dl.POGONEANU,cu acest prilej,comflictul intre U,R.S.S.,deoparte si Anglia si America de altă parte,era "amânat",dar inevitabil.-

2.- Desăre dl.MIRCEA GRIGORESCU şi ziarul "Ecoul",indată după 23 August,dl POGONEANU,care urmare la demersul făcut de mine la dânsul in acest scop mi-a spus:

"Nu eu am cerut suprimarea ori suspendarea "Ecoului" (nu-mi amintesc exact cuvântul),deşi orice părere am despre MIRCEA GRIGORESCU,ci tocmai acei care au fost în Redactia ziarului său.Dealtfel,chiar dacă a-si incerca eu să fac ceva în favoarea "Ecoului",nu cred că a-si reuşi,(dau "nu a-şi reuşi") ,deoarece se opune Partidul Comunist.-"

3.- Cu ocaziunea atacului îndreptat impotriva mea de dl. STEFAN IACOBESCU,functionar concediat de mine,dela Fundatia "Regele Mihai I.",si membru al P.N.T.,(MANIU),m?am adresat lui POGONEANU ca să mă ajute in aceasta imprejurare in care sunt calomniat de un om pornit impotriva mea.Dl.POGONEANU mi-a făgăduit să vorbească in favoarea mea cu dl.BERCOVICI dela ziarul "Liberalul" si cu dl.IULIU MANIU,ca să inceteze aceasta campanie pe care şi dl.POGONEANU o considera nedreaptă.

4.- Cu ocaziunea atacurilor îndreptate de "Ardealul" gazeta D-lui ANTON IONEL MURESANU,impotriva lui POGONEANU,am făcut un demers in favoarea lui POGONEANU in următoarele imprejurări:

Mă aflam in preajma sărbătorilor Crăciunului si am fost solicitat de ziarul "Ardealul" ca si de alte gazete,să dau un interviu pentru pagina culturală,referitor la activitatea Fundatiei Regale Mihai I.,

Producându.se amintitele atacuri de presă contra lui POGONEANU când dl.GIUGIUCA,redactorul paginei "Literale" a venit să-mi ceară răspunsurile,am declarat că nu sunt dispus

./.

să le dau din cauza din cauza atitudinii nedrepte pa care ziarul o are față de dl.POGONEANU. Dl.GIURGIUCA a dexlarat că va vorbi în această privință cu dl.A.I.MURESANU,și după două-trei zile și-a anunțat la mine vizita d.A.I.MURESANUși dl. GIURGIUCA. Am spus d-lui A.I.MURESANU părerea mea și mi-a răspuns:"Dle NEAMTU,în această chestiune mi-au vorbit și d-nii IULIU MANIU și MIHAI POPOVICI,dar eu cred că redactorii mei au documente în sprijinul afirmațiunilor lor,deaceea cred că voi continua".

Ulterior,după câteva luni,când am revăzut pe dl. MURESEANU,dl.MURESEANU mi-a spus:"Ați avut dreptate în privința d-lui POGONEANU,dl.MANIU mi-a spus că are o părere foarte bună despre dânsul și că îl consideră un om perfect cinstit".

Declar,susțin,semnez.

/ss/Octavian Neamțu

15 August 1947

11

Copie Dosar Vol 8 f 270-271 15 Aug-1947 00450

DECLARATIE

- Subsemnatul NEAMTU G. OCTAVIAN, născut in Caransebes judetul Severin, anul 1916, luna Decembrie, ziua 6, fiul Gheorghe si al Elisabetei, căsătorit cu ELENA GAVRILESCU, copii nu am, de profesiune profesor, in prezent directorul Fundatiei Regele Mihai I, serviciul militar satisfăcut, cu gradul caporal T.R., la Centrul de Instructie A.C.G., condamnat nu am fost, ultimul domiciliu Str. Drăghicescu 9, declar următoarele:

In completarea declaratiei mele anterioare declar următoarele cu privire la intrebarea relativ la o valiză pe care am avut-o in păstrare dela Dl VICTOR POGONEANU

Când d. POGONEANU mi-a cerut să iau in păstrare unele documente in legătură cu evenimentele dela 23 August, 1944 eu am refuzat să-mi iau o asemenea răspundere.

Intr'un alt moment, si anume in epoca dinainte de căsătoria sa, când d POGONEANU si-a manifestat si dorinta de a se muta la mine pentru câtva timp, lucru pe care nu-l puteam refuza, dar asupra căruia am arătat imprejurarea că locuinta mea nu corespunde nevoilor sale, dată fiind starea sănătăţii sale, d. POGONEANU a venit intr'o zi la mine cu masina, a lăsat o valiză si m'a anuntat că va veni să stea totusi la mine câteva zile. Nu am intrebat ce contine valiza care a fost depusă de sofer in Hallul locuintei mele si nici nu stiu ce continea. Am presupus că sunt lucrurile Dlui POGONEANU pentru mutarea sa la mine. După câteva zile -două sau trei- cel mult patru m'a anuntat că va ridica valiza intrucât va locui in Palatul STIRBEY, ceacea s'a si intâmplat nu-mi amintesc dacă a ridicat personal valiza ori numai prin sofer.-

Aceasta este declaratia mea pe care o sustin si o semnez propriu.-

15 August 1947.-

/ss/ OCTAVIAN NEAMTU,

15 Aug-1947

00451

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NEAMTU G.OCTAVIAN,născut în Caransebeş,Jud Severin,anul 1910,luna Decembrie,ziua 6,în continuare declar următoarele:

Intrebat cu privire la prietenii şi cunoştintele comune pe care le am cu Dl.POGONEANU declar următoarele:

a/. Prieteni comuni care se află în ţară : Dl.N.M.,POPESCU si dl.Av.DORIN ILIESCU.Cu dl.POPESCU,am avut comun împreună şi cu Dl.POGONEANU toţi anii de tinerete din 1931 încoace,până în momentul plecării in străinătate al D-lui POGONEANU.-

Dl.Av.DORIN ILIESCU a fost coleg de liceu cu Dl.POGONEANU si coleg de Facultate cu noi amândoi.-

b/. Cunoştinţe adică persoane pe care le-am cunoscut la Dl.POGONEANU şi cu care nu sunt prieten,ci numai "cunoscut" sunt domnii: CAMIL DEMETRESCU,FLORIN ROIU,DODI GEORGESCU,Ing. BUZESTI,pe care i-am cunoscut la dl.POGONEANU şi veneau des la dânsul.Am considerat pe acesti domni ca niste colaboratori din Minister ai D-lui POGONEANU si subalterni ai lui,cu care nu am avut nici un fel de legături in afară de acelea de "bună ziua".

In străinătate am un singur prieten comun cu dl.POGONEANU,anume Dl.PRUTUS COSTE,cu care am fost coleg de Facultate si de cercetări stiinţifice sociologice.Decând se afla în străinătate şi în mod precis din 1937 incoace când,cu ocaziunea expeditiei internaţionale dela Paris,l-am vizitat la Londra,nu am mai avut nici un fel de contact cu dl.PRUTUS COSTE. Ocazional am întrebat pe Dl.POGONEANU dacă are stiri despre dânsul;mi-a răspuns că dl.GOLOPENTIA,revenit dela Conferinţa Păcii dela Paris ia comunicat că Dl.COSTE,se afla la Paris.-

Alte persoane despre care am intrebat ocazional pe Dl. POGONEANU sunt: Dl.TITU POGONEANU ,fratele său ,Dl.GIGI ANASTASIU,un coleg al său pe care pe vremuri il cunoscusem si ei si Dl.MITICA POPESCU vărul său.Nu am insistat a cere lămuriri despre aceste persoane,iar dl.POGONEANU,mi-a răspuns in totdeauna vag,dar despre fratele său mi-a spus că lucrează la o agentie de presă.-

./.

Persoane pe care personal nu le cunosc, dar pe care stiam că le cunoaste si le pretueste Dl.POGONEANU, sunt domnii: CRETEANU, NICULESCU BUZESTI si VISOIANU.-

Despre dl.CRETEANU, l-am intrebat in momentul in care in presă să vorbea despre însuşirea de către dl.CRETEANU, a unor fonduri ale Statului. Dl.POGONEANU mi-a spus că Dl.CRETEANU ar deţine aceşti bani în baza unor aprobări valabile. Am întrebat dacă nu ar putea avea neplăceri dl.VISOIANU care dădusea aceste aprobări şi mi a răspuns că dl.VISOIANU, in momentul xxxxxxx când a dat aprobările era Ministru in functiune si a autorizat a le da. Nu am insistat asupra acestei dicutii, pe care am ridicat-o numai fiindcă era în discuţia presei în acel moment.-

Cu altă ocaziune, şi anume într'un din zilele in care am găsit la dl.POGONEANU pe dl.Ing.BUZESTI - (care la câteva minute după venirea mea a plecat) la-m intrebat ce stie despre fratele d-lui BUZESTI _(dl.NICULESCU BUZESTI care a fost ministru) unde se află în Elvetia sau în America. Am pus aceasta întrebare în legătură cu svonurile care circulau; mi-a răspuns că nu stie, dar crede că este in Elvetia.-

Tot după conferinta de Pace, când se spunea că dl.prof. ROSETTI ar fi adus unele stiri despre dl.VISOIANU, l-am intrebat pe dl.POGONEANU dacă este adevărat - aşa cum se spunea- că dl. VISOIANU regretă că a plecat si ar dori să revie; Dl.POGONEANU mi a răspuns că nu stie nimic, dar ne-ar crede că ceiace se spune este adevărat.-

Despre Dl.TILEA nu l-am intrebat niciodată nimic.-

Intrebat dacă cunosc pe Dl.STEALEA, răspund că l-am cunoscut cu multi ani înainte, cam prin 1932-1933, si că nu are nici un fel de legături perspnale cu D-sa, in ultimii 7-8 ani, nu l-am intâlnit decât intâmplător in tranvai sau pe stradă si ne-am salutat, schimbând vorbe conventionale. Cam in luna Aprilie 1947, dl. STELEA intâlnit chiar in preajma Fundatiei mi-a comunicat dorinţa sa de a primi unele cărti editate de noi ;a şi venit după câteva zile, dar nu am xxx putut sta cu D-sa deoarece, veni pe neanuntate, nu eram liberi, a intrat in birou mi-a spus că va reveni altădată si a plecat. Nu ştiam că este in legătură cu dl.POGONEANU şi nu ştiam că se cunoscut.-

Despre dl.GARBICEANU nu pot spune nimic, în afară de faptul că, l-am cunoscut o singură dată la dl.ANTON ION MURESANU acasă. Nu am avut nici un fel de contact cu dl.AGARBICEANU nici înainte si nici după aceasta imprejurare, in nici un fel si nu am ştiut niciodată despre existenta vre'unor legături între dl.AGARBICEANU si dl.POGONEANU.-

./.

00453 -

Adaug,că ferindu-mă de a avea vre'un amestec in chestiuni politice,am evitat in mod sistematic asemenea discutiuni si am izbutit că nu le am.Mi-am creeat o activitate pe care o iubesc şi pe care o desvolt cu sprijinul Guvernului si am căutat să-mi pot mentine aceasta situatie,ca să pot continua o muncă la care ţin.-

Deaceea,oricât ar fi de necrezut nu cunoscut activitatea pe care o avea dl.POGONEANU in politică si nu am căutat s.o cunosc dimpotrivă,am căutat să nu am amestec in ea si nici dl.POGONEANU, nu am avut impresia că ar căuta să mă atragă spre preocupările lui politice.-

O"discutie" de natură politică a fost aceea in care dl. POGONEANU,cam in epoca conferinţei primitoare la PLANUL MARCHAL, si-a exprimat părerea că,comflictul care la un moment dat părea eminent între U.R.S.S.,şi Statele Anglo-Americane pare amânat,ceeace insemnează că situatia actuală politică in ţara noastră rămân neschimbată.- La aceasta discuţie,care nu a fost o discutie nici o convorbire incidentală,singura mea remarcă a fost că eu sunt de părerea exprimată mereu de mine că sunt inutile agitaţiile politice şi cred mult mai constructivă o activitate simplă ca aceea culturală căreia m'am consacrat eu.Cred că la aceasta discutie a asistat şi Dl.TIBERIU IONESCU,care in acel moment se afla la dl POGONEANU.

ss/Octavian Neamţu

15 August 1947.

II

25. Aug-1947 00454

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Neamţu G.Octavian, de ani 36, născut în Caransebeş,judeţul Severin, anul 1910,luna Decembrie,ziua 6, fiul lui Gheorghe şi al Elisabetei,căsătorit cu Elena,născ. Gavrilescu,copii nu am,de profesiune profesor,în prezent directorul Fundaţiei Regele Mihai I. serviciul militar satisfăcut,cu gradul caporal T.R., la centrul de Instrucţie A.C.G. condamnat nu am fost, ultimul domiciliu Str.D.Drăghiescu,9, declar următoarele:

Sunt fiu de învăţător, atât tatăl cât şi mama mea au fost învăţători, în oraşul Caransebeş,în care M'am născut şi eu. Am o soră, mai tânără ca mine. Ambii copii ne-am dedicat aceleiaşi cariere: suntem ca şi părinţii noştri,profesori secundari. Mama a murit.

Am făcut liceul în oraşul natal, Caransebeş, am fost premiat in toate clasele; am fost trimis de liceu la concursurile Tinerimii Române şi am fost premiat şi acolo, cu premiul II pe ţară în clasa VII de liceu.

Am venit la universitate în Bucureşti. Am studiat filosofia, cu specialitatea principală sociologia; am fost premiant al facultăţii de filosofie. Mi-am luat deasemenea licenţa în drept.-

Am lucrat în Universitate cu hotărârea unui tânăr care,deşi venit din provincie, trebue să înveţe temeinic şi să fie la înălţimea pregătirii celor care au studiat în Capitală. Priveam spre colegii mei care au învăţat în Capitală ca spre nişte favorizaţi, care pleacă mai uşor la drum decât noi cei veniţi din provincie fără să fii avut în nici un fel contactul cu Capitala,şi cu viaţa ei intelectuală.-

In 1931, la terminarea studiilor universitare, anume după examenul de licenţă pe care l-am trecut cu D. Prof.Gusti, am fost invitat de D.Prof Gusti la cercetările monografice, care urmau a se face în Basarabia,în comuna

..//..

Cornova din judeţul Orhei.

Am acceptat această invitaţie,drept urmare,am luat parte la un număr de şedinţe pregătitoare,presidate de D.Prof.. D.Gusti, în sala Seminarului de Sociologie dela Universitate. Luam parte la aceste şedinţe: asistenţii Dlui D.Gusti - G. Vlădescu-Lăcoasa,Mircea Vulcănescu, Traian Herseni, A.H.Stahl,, precum şi "monografiştii", adică acei care urmau să lucreze pe teren. Cei mai mulţi dintre aceştia au făcut de atunci cariere strălucite în ştiinţă şi în viaţa publică: N.D.Cornăzganu R.Cressin, Anton Golopenţia, Mircea Manolescu.-

Era pentru mine o cinste să fiu invitat la aceste şedinţe şi la aceste lucrări.-

In acest cadru l-an cunoscut şi pe Victor Rădulescu Pogoneanu şi pe N.N.Popescu.-

Când veneam la şedinţe nu cunoşteam încă pe nimeni în afară de asistenţii în a căror seminarii lucrasem, cu rezultate excelente, G.Vlădescu Răcoasa, Mircea Vulcănescu şi H.H. Stahl.(H.H.Stahl, licenţiat în drept, asistent la filosofie, catedra de sociologie, dăduse în aceeaşi sesiune licenţa în filosofie, deodată cu mine, ceace ne-a apropiat).

Priveam destul de stingher, în singurătatea mea această lume nouă, pe care o stimam. fiindcă reprezenta cariera pentru care mă pregăteam.-

Victor Pogoneanu mă privea şi el, cum mi-a mărturisit mai târziu, ca pe un om nou printre "monografiştii" care se cunoaştea din lucrările făcute in anii dinainte. Eram aproape singurul "monografist" nou, cu un aer destul de timid, intre atâţea oameni care arau legaţi între ei de amintiri şi lucrări comune.

Ne-am apropiat totuşi, vârsta: Pogoneanu şi cu mine sântem de aceiaş vârstă, ceilalţi erau mai mari ca noi.

La cercetărila monografice am lucrat in aceiaşi echipă Aci eram ne-amimprietenit. Victor Pogoneanu era o fire caldă, plăcută şi pentru cei de care se ataşa, o fire apropiată,faţa de alţii dintr'o anumita poză, el manifesta o an umită recealǎ mai mult căutate decât reală.-

In aceasta epocă stă începutul prieteniei noastre făcute din amintiri comune, de muncă şi de veselie tânărească.

Nu cred,ca în aceasta epocă, să fi fost vreodată între noi vre-o discuţie de ordin politic.

Stiam însă că, Victor Pogoneanu este un fervent adept al societăţii naţiunilor şi că militează pentru aceasta idee, în cadrul grupării universitare pentru societatea naţiunilor.

..//..

Aceasta poziţia socială a lui Victor Pogoneanu mi-sa fost confirmată şi in epocă ce a urmat campaniei monografice dela Craiova, prin faptul că, mai ales prin stăruinţa lui Pogoneanu s'au organizat o serie de conferinţe ale acestei grupări, conferinţe care s'au ţinut in cadrul restrâns al Bibliotecii seminarului de Sociologie, al cărui bibliotecar fusesem numit după lucrările cu bune rezultate.

Orientarea democratică a lui Victor Pogoneanu era ilustrată pentru noi şi în urma unui studiu al său publicat în arhiva pentru ştiinţă şi reformă socială ,intitulat " Criza Capitalusmului".

In aceasta vreme 1932-1933, in atmosfera plină de preocupări politice a vremei, am păşit şi eu in arenă, intemeind impreună cu un prieten al meu care a murit, anume E. Herescu, o Gazeta din care au apărut 8 sau 9 numere intitulată "Dreaptă". După nume ea insemna o gazetă naţionalistă în sensul obişnuit al vremei,Cuzistă sau Legionară, dar nu era nici una nici altă: Nu era antisemită şi nici nu susţinea Garda de Fier, ci le combetea. Presa Cuzistă şi Presa Legionară, atăcau deopotrivă "Drepata", considerând această gazetă ca o publicaţie menită să abată studenţimea dela ceace Cuziştii respectivi Legionarii socoteau orientare cea adeverată.-

Dar, eu nu mergeam nici pe drumul lui A.C.Cuza,nici pe drumul lui C.Codreanu.

Când am venit in Bucureşti cu sentimentele de acasă, cu orientarea socială a părinţilor mei invăţători, cu amintirile tâmplarului la care am lucrat în anii de şcoală în vacanţă şi care îmi citea din Marx, am mers la Clubul Socialist Gelerterist în Sala Smârdan şi apoi din Str.Calomfirescu unde am cunoscut pe Stefan Voitec. Aceasta s'a petrecut în anii 1928-1929 şi până in 1930.

Am lucrat acolo mai bine de un an de zile, colaborând şi la ziarul "Proletarul" al acestui grup socialist, legăturile cu Dl.Stefan Voitec le-am continuat şi în scris prin corespondenţă şi am păstrat cu Stefan Voitec o legătură strânsă şi mai târziu.-

Dar,in acea epocă, aveam 20 de ani,nu vedeam înlănţuirea internaţională a evenimentelor şi a relaţiunilor Societăţii umane, şi credeam că,studiul limitat al stărilor naţionale şi rezolvarea lor adecuată este posibilă; de aceia prin "Dreapta" propovăduiam, părăsirea partidelor

..//..

politice,in favoarea unei acţiuni de cercetare socială,care să aducă soluţii bune de aplicat prin politică.

In acest spirit, când s'au petrecut luptele dela Atelierele Griviţa, Gazeta Noastră "Dreapta" a luat apărarea muncitorilor; deaceea, "Dreapta" a combătut Cuzismul şi fascismul; deaceea, printre redactorii ei se număra Hary Brauner, evreu; deaceea, "Dreapta" a fost atacată de fascismul din România.

Ba la un moment dat, în mod violent, Mihail Polihroniade, în "AXA", m'a atacat spunând că aş fi franc mason; ceeace era cu totul neadevărat: nu am fost şi nu sunt francmason.

Dar,acesta a fost un episod "politic" pe care nu l'am repetat niciodată.

Am fost bibliotecarul seminarului de Sociologie, apoi, am făcut armata şi în Octomvrie - Noemvrie 1934 am fost chemat de D.Prof Gusti la Fundaţia Regele Mihai I.(pe atunci Fundaţia Principele Carol) - ca inspector în acea instituţie, ceeace am şi primit.

In epoca aceasta, 1932 - 1934. mă vedeam des cu Pogoneanu, în ocaziunile vieţii studenţeşti (petreceri, prietenii comune, etc.), dar şi pentru discuţiunule corespunzătoare preocupărilor vremii. El nu era în totul de acord cu poziţia "Dreptei", fiindcă, intransigerant şi intolerant, cum era încă de pe atunci, nu era de acord să se amestece cu ceeace el numea "politica studenţească", deşi "Dreapta" era impotriva amestecului studenţilor în politică. Apoi, convingerile lui mergeau spre Societatea Naţiunilor şi spre concepţia ei generală politică.

La propunerea lui Pogoneanu am concurat la o bursă a Grupării Universitare pentru Societatea Naţiunilor şi am obţinut un premiu,care consta într'o călătorie de cincisprezece zile la Geneva. Am făcut această călătorie impreună cu Emil Galian,iar la Geneva am întâlnit pe Petre Comarnescu. La Geneva am asistat la congresul Federaţiei internaţionale Universitare pentru Societatea Naţiunilor, într'o atmosferă de tineri care şi dădeau multă importanţă,- fără ca lucrările să aibă vre-un conţinut real. M'am folosit de călătorie ca să vizitez Muzee şi imprejurimi; era primul meu drum in Străinătate.

Pogoneanu în acest timp, se dedicase carierei di-

..//..

plomatice pe care a dorit-o mereu. Biblioteca lui era consacrată aproape in intregime acestor probleme: Relaţii internaţionale. Iubea şi stima această carieră; in ea vedea studiul cel mai avansat al politicii. Considera pe diplomat ca omul prin excelenţă chemat a avea o menire politcă. Pogoneanu era convins, încă de pe atunci, că dacă politică ar fi condusă de diplomaţi de carieră, lucrurile ar merge mult mai bine in lume. S'a pregătit pentru această carieră şi a intrat in mod strălucit, prin concurs.

Făcea parte din grupul celor cări îşi făuriseră un cult din Nicolae Titulescu. Deaceea, încă dela inceput, grupul spre care s'a orientat Pogoneanu cuprindea pe: Savel Rădulescu, C. Vişoianu, Al.Creţeanu, Ion Christu, iar dintre cei tineri Niculescu Buzeşti, Brutus Coste, Gigi Anastasiu.

In anii care au urmat, adică după 1934, l-am văzut mai puţin pe Pogoneanu. Era absorbit de "cariera" lui, iar eu voiam să mă dovedesc folositor la Fundaţia Regele Mihai I. (pe atunci Fundaţia Culturală Regală "Principele Carol"),- unde lucram cu Dl.Prof.D.Gusti.

Nu însemnează că, în această vreme nu eram prieten cu Pogoneanu, dar, el avea alte prietenii de lucru şi activitate comună, în o altă lume. El lucra în "diplomaţie", iar eu mă intorsesem la preoţi, învăţători, ţărani, studenţi. Poate, adeseori, in incântarea :carierei", Pichi privea cu un zâmbet de neînţelegere ceeace mă preocupă; iar eu la rândul meu eram mirat de admiraţia, exagerată după mine, cu care Pichi se dedica idealului de viaţă al "carierei".-

Din această vreme am reţinut faptul - comunicat în confesiunea ce am făcut Dlui Secretar General Bunaciu - că, Pogoneanu a făcut parte dintr'unul din comitetele de redacţie al revistei "Rânduiala", care se orienta spre dreapta legionară. Pogoneanu a motivat prezenţa sa acolo prin faptul că socoteşte această revistă ca o revistă de cultură generală nu ca o publicaţie politică; este adevărat că, nu peste mult vreme Pichi a şi părăsit această publicaţie.

In vara 1936 sau 1937, Pogoneanu a făcut o vizită î satul Leşu, din judeţul Năsăud, unde lucram cu o Echipă studenţească. Cu această ocaziune a văzut cât de constructivă e munca noastră şi cât de serioase ideile ei, şi în urmă a avu mereu o opinie bună, in discuţiuni şi, după 23 August 1944, şi la Minister despre ceeace se face la Fundaţia Regele Mihai I

In această epocă nu este de semnalat nici o idee politică dominantă în "poziţia" lui Pichi, în afară poate de o uşoară atitudine critică faţă de Regele Carol II.,indeosebi in privinţa vieţii lui particulare. Cred că în aceasta era şi influenţa familiei, Pichi era foarte legat de opinia familiei sale - dna Pogoneanu purtând o afecţiune deosebită M.S.Regina Mamă Elena.

Apoi, Pichi a plecat "în post" în străinătate: Berlin, Stockholm şi a călătorit şi în alte Capitale.

Aveam veşti ocazional, dela cunoscuţi; nu ne prea scriam; el este leneş la scris, eu deasemenea.

Eu lucram cu devotament şi pasiune la Fundaţia Regele Mihai I; era visul meu: muncă socială pentru cei mulţi, şi o şcoală de muncă pozitivă, cu scop înalt social,pentru tineret. Am făcut tot ce era nevoe: am împachetat cărţi, am făcut concepte de adrese, am condus şcoli pregătitoare, am ingrijit cărţi, am lucrat pe teren, cu un cuvânt m'am identificat cu această muncă, pe care am văzut-o ca scopul împlinit al vieţii mele.-

Am ferit-o de amestecul politicii de partid; am ferit-o de amestecul legionar şi nu am acceptat nici înglobarea ei în formaţiunea Frontului Renaşterii Naţionale, care avea aspectul unui partid fascist.

Imi amintesc de faptul că, în 1937 şi 1938 şi 1939 am chemat la această activitate, ca s'o cunoască pe Miron R.Paraschivescu, scriitor comunist, care a scris elogios despre ea în "Timpul", gazetă care era atunci gazeta cea mai avansată la noi. Deasemenea în acea vreme, în "Era Nouă", revistă de stânga d. Stefan Voicu a scris elogios despre munca noastră.-

Apoi, sunt nevoit să amintesc şi faptul că aici şi-au putut găsi teren de muncă nestingherită, şi prin grija mea de a-i feri de neplăceri, tineri comunişti ca: Miron Constantinescu, Mircea Tirinag, C.Pavel, Stefan Popescu şi alţii. Aceeaşi atitudine am avut şi faţă de medicii evrei din echipele studenţeşti, sau faţă de D.Hary Brauner, când a fost in mijlocul nostru, ori a fost ameninţat. Amintesc acestea numai ca o ilustrare a unor atitudini care pentru mine erau normale, dar la timpul lor a fost nevoe de curaj ca să le implinesc.

..//..

00460

In 1939, activitatea Fundaţiei Regele Mihai I. se suspendă în cea mai mare parte a ei. Profesorul Gusti pleacă dela conducere; eu sunt considerat "omul lui" şi sunt pus "pe linie moartă". Rămân totuşi în Fundaţie, folosit rar de tot.

Pichi Pogoneanu era în Bucureşti. L-am văzut în această vreme de câteva ori. Lucra la Minister la Cabinetul Dlui Ministru Gafencu. Intr'o zi, era în Martie - April 1940 mi-a comunicat propunerea să plec la Berlin, în calitate de corespondent al ziarului "Timpul". Mi-a surâs această propunere: "Timpul" era un ziar de prestigiu şi de ţinută; linia lui era serioasă; nu era angajat în nici o aventură politică Am primit propunerea, am luat contact cu Mircea Grigorescu, Redactorul Gazetei, şi la începutul lunei Mai am plecat la Berlin.

Am sosit in Berlin in dimineaţa zilei de 10 Mai 1940; în aceeaşi dimineaţă armatele hitleriste inundau Belgia şi Olanda. Mi-am început de îndată activitate.-

Pichi era şi el în post la Berlin, reintors de câteva zile, înaintea mea.-

M'am consultat adeseori cu el în privinţa telegramelor, dar a părăsit Berlinul curând după sosirea mea. Am lucrat mult şi cu zel, telegramele mele telefonate seară de seară erau primite la redacţie în Bucureşti - aşa mi s'a spus la reîntoarcere - ca nişte documente rare şi obiective. Nu am folosit nici o singură dată materialul pus la dispoziţie de propaganda germană; la aceea epocă, telegramele mele erau singurele care prezentau posibilităţi politice europene şi nu gloroficau victoriile hitleriste; sunt singurul care, la acea epocă am arătat că victoria armatelor germane stă în slăbiciunea adversarului găsit nepregătit şi că gradul de desvoltare militară al hitleriştilor va putea fi atins şi de aliaţi. Astfel concepute multe telegrame ale mele nu au putut apare. Dar ceeace a apărut este concludent.

In August 1940, după retrocedarea Basarabiei şi după plecarea D-lui Gafencu dela Minister, am refuzat să primesc a lucra pentru altă gazetă, cum mi se făcuseră făgăduieli şi am părăsit Berlinul, revenind în ţară.-

In ţară, mi-am reluat locul la Fundaţia Regele Mihai I şi am fost angajat redactor la "Timpul", redactând "situaţia internaţională", în acelaş spirit ca şi telegra-

460bis

mele mele din Berlin.

Precizez că, nu am cunoscut personal şi nu am vorbit cu D.Gafencu decât, odată la plecarea spre Berlin şi încăodată la sosirea dela Berlin şi în ambele cazuri convorbirile au avut un caracter de "Prezentare", fără nici un caracter politic. Nu am mai văzut altădată pe D.Gafencu şi nici nu am avut vre'o legătură cu el.

In timpul care a urmat, 1940 - 1941, a fost la Fundaţia Regele Mihai I., mereu "pe linie moartă", şi la "Timpul" unde lucram foarte conştiincios.-

Cu legiunea nu am avut legături şi nici nu le-am dorit. Cunoşteam pe mulţi din şefii ei, dar nu am dorit legătura cu ei. Am făcut apel la unul din ei, Constantin Stoicănescu, o singură dată, ca să vin în ajutorul unui om lovit pe nedrept, anume ca să ajut pe Profesorul Gusti,care fusese terorizat de legionari. Nu eram şi nu am fost nici-odată legionar, şi nu am aprobat nici odată politică şi faptele lor.

In această vreme, Pichi Pogoneanu era în Minister. Boala, pe care i-o constatasem încă dela Berlin făcea progrese. Când ne vedeam aproape nu vorbeam altceva decât despre boala lui, era preocupat de ea şi căutam să-l încurajez dându-i ca exemplu pe Mama mea care, suferind de o boală ce s'a manifestat la fel, a dat dovadă de un curaj unic,găsindu-şi mulţumirea în viaţa de familie.-

In rarele ocaziuni în care discutam politică,atât eu cât şi Pichi, ne manifestam convingerea, ca şi la Berlin, că,până la urmă, armatele germane vor fi zdrobite de aliaţi. Pichi în această vreme era "încântat" de "talentul" meu de gazetar pentru chestiuni de politică esteînă.-

In 1941, după căderea legionarilor,căutându-se un director nou pentru Fundaţia Regele Mihai I.,susţinut de Prof.I.Simionescu şi de Prof. D.Gusti, care făceau parte din Consiliul Fundaţiilor Regale, am fost însărcinat cu conducerea ei, ca Director - delegat, motivându-se că aş fi încă prea tânăr ca să fiu director titular.-

Am găsit instituţia într'o stare totală de părăginire şi m'am consacrat cu pasiune ca s'o consolidez. A fost extrem de greu : orice solicitare a mea era contracarată de servituţi politice pe care nu le puteam accepta. Atunc datorită unui prieten comun, anume Dl.C.Sabin Făgeţel, un

..//..

om către 60 de ani, am primit sprijinul Generalului Pichi Vasiliu, care, în această chestiune - cum am spus şi Dlui Secr General Bunaciu - a ajutat Fundaţia Regele Mihai I. numai ca s'o ajute, fără a cere nici un contraserviciu politic, dimpotrivă spunând : "Să nu vă amestecaţi în politică;vedeţi-vă de treaba voastră. Am să văd eu cum o scot la capăt cu Mareşalul".

Am lucrat mult la Fundaţia Regele Mihai I. nu am amestecat-o cu politică. Revistele noastre nu au comentat războiul; "Albina" nu a publicat nici o poză a "Mareşalului"; Congresul Căminelor Culturale ţinut în Octombrie 1943 la Craiova, a fost o glorificare a M.S.Regelui Mihai I; după cuvântarea ce am rostit acolo mulţi mi-au spus că se miră cum am avut curajul să vorbesc numai de M.S.Regele.-

In toamna anului 1942 d.Al.Budănţă mi-a făcut cunoscut că trebue să se stabilească o legătură între Fundaţia şi Ministerul Propagandei, fiindcă altfel va fi ori inglobată în acest Minister ori desfiinţată. După discuţiuni a propus să fiu numit director în Ministerul Propagandei şi în acest mod, lucrând şi în Minister şi la Fundaţie, să se realizeze legătura dorită.-

Am ~~luat~~ luat contact cu D.Mareşal al Curţii Majestăţii Sale Regelui, d.Ion Mocsonyi-Stârcea, iam comunicat acestea şi mi-a spus că trebue să accept, "deoarece nu voim să dăm in acest moment impresia că suntem în conflict cu Antonescu"

In cadrul Ministerului am căutat să abat întreaga activitate a direcţiei propagandei spre chestiuni culturale care-mi plăceau şi pe care le pricepeam: am organizat "Săptămâna culturală bănăţeană" şi "Săptămâna Olteniei", am iniţiat colecţii de cărţi literare, şi am lăsat chestiunile politice pe seama celor care le făcuseră şi până aci, fapt care a provocat dese conflicte între mine şi conducătorii departamentului.

Nici in această epocă nu l-am văzut decât rar pe Pichi. De câte ori ne vedeam îmi atrăgea atenţiunea "Că nu te bagă în chestii politice. Toţi cei care fac o vor păţi. Ascultă-mă pe mine".

Nu ştiam că face aluzie la acţiuni care se pregăteau, nu mi-a destăinuit nici odată nimic, Stiam că lucrează mult în Minister, indeosebi cu D.Niculescu-Buzeşti. Cum îl ştiam

..//..

foarte gelos şi mândru de activitatea lui şi cum ştiam că-şi face un punct de onoare şi o calitate caracteristică şi necesară carierei din "discreţie", mă obicinuisem de mult să nu-l întreb nimic din activitatea lui "diplomatică".-

L-am văzut într'oseară acasă la mine, dorise să cunoască pe colegii mei de redacţie: Mircea Grigorescu, Ganea Corescu, G.Ionşcu, Badea Marinescu, Miron R.Paraschivescu, spunând că apreciază ziarul "Timpul".

L-am revăzut apoi în timpul evacuărilor la Snagov, unde era evacuat cu Ministerul de Externe. Am mers la Snagov rugat de D.Prof.D.Gusti, care dorea informaţiuni în legătură cu scoaterea unui paşaport.

Pichi părea în mijlocul unei activităţi febrile, inconjurat de colegii săi de Minister, pe care, pe unii din ei, atunci îi vedeam pentru prima dată: Camil Demetrescu, Cecilia Ionescu, Florin Roiu, Emil Lăzărescu, Carmen Lăzărescu şi poate şi alţii pe care nu iam reţinut.

Tot pentru d.Gusti a venit odată Pichi la locul nostru de evacuare la Grivina. Nu s'au discutat chestiuni politice, dar incidentul, cu un aer destul de misterios, Pichi profesiza evenimente importante apropiate. Tuturora ni s'a părut că, aşa ca deobiceiu, Pichi "face pe misteriosul", "îşi dă importanţă" şi ne tratează ca pe nişte oameni care nu sunt chemaţi a cunoaşte "secretele zeilor".

Acest lucru nu mă supăra, deoarece nu doream să cunosc lucrurile considerate de alţii ca secrete.-

Dar, în aceeaşi vară, la 23 August 1944 s'au produs răsturnări decisive, iar cele ce s'au spus ulterior au arătat că şi Pichi a avut un rol în pregătirea şi în desăvârşirea celor petrecute.-

O povestire a acestor lucruri şi evenimente Pichi nu mi-a făcut-o nici până azi, şi nu am insistat şi nici măcar nu i-am cerut s'o facă, lăsând ca asta să se producă atunci când va voi el.-

Aceasta-mi este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu, urmând a fi continuată.

ss. Octavian Neamţu.

25 August 1947.

VI

R.

27. Aug - 1947

00462

DECLARATIE

Subsemnatul Neamtu Gh. Octavian, declar in continuare următoarele :

In ziua de 25 August a.c. pe când treceam prin fața celulei mele, am zis către d. ing. Radu Buzesti " Ce mai faci, nu te-am văzut de loc azi " mi-a răspuns : " ce să fac ? Am dormit" Apoi am zis : " Ce mai e nou" D. Ing. Buzesti mi-a răspuns : " Ce să fie " Şti că Sisi Dna Pogoneanu / a mai făcut una boacănă" " Ce anume ? am intrebat . D Ing. Buzesti mi-a răspuns : " A spus că spus că ne-am intâlnit atunci la Dta cu Tomel / Stârcea /".

Dl. Buzesti față de aerul meu mirat a zis : " Sti atunci - am venit noi intr'o după amiază la Dta".

Atunci eu zic " Da,da. Spunem te rog când a fost ? " - stiu şi eu " - mi-a răspuns Dl. Buzesti- " cred că era prin Septembrie Octombrie ".-

- " Da- am adăugat eu " dar in ce an " ?

Dl. Buzesti mi-a rpspuns : " anul trecut ".-

Am insistat : " 1946 ?"- iar d. Buzesti a spus : " Da ".

Conversația s'a terminat aici.-

Precizez că despre această intâlnirea a lui Pichi cu prietenii săi la mine, ca şi despre imprejurările in care ea s'a produs si despre necunostecul meu total in aceasta chestiune, am vorbit pe larg Dnei. Cecilia Rădulescu Pogoneanu şi am relatat şi in scris in declarația mea din 25 şi 26 August a.c., din proprie inițiativă - Aceasta imi este declarația pe care o sustin şi o semnez propriu.-

/ss/ Octavian Neamțu

27 August 1947.-

Copie Dosar vol. 8 f. 304-305

1 sep. 1947

00468

DECLARATIE

Subsemnatul Neamtu Octavian, in complectarea Declaraţiilor mele referitoare şi la intrebarea Dlui Consilier Lepădătescu declar următoarele :

Pentru Dl. Pogoneanu ideea conflictului intre U.R.S.S. si puterile anglo-americane apărea, in prima faza a vederilor lui, ca o concluzie logică a raporturilor dintre aceste puteri. Intr'o fază, recentă, această idee era pentru D. Pogoneanu mai mult decât o deducţie logică a judecăţii ce el făcea asupra situaţiei politice să ca apărea ca o idee care era necesară Dlui Pogoneanu in insăşi judecata lui, generală, in asa măsură că ea era cheia opiniilor lui politice : " Nu se poate ca acest conflict să nu se producă. Nu se produce acum, se va produce in toamnă, sau la primăvara, dar el se va produce.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnez propriu.-

/ss/ Octavian Neamţu.-

1 Septembrie 1947.-

in plus II

Copie Dosar vol 8 f 304-305 1 Sep-1947

00464

DECLARATIE

Subsemnatul Neamţu Octavian,in complectar Declaraţiilor mele referitoare şi la intrebarea Dlu: Consilier Lelădătescu declar următoarele :

Pentru Dl. Pogoneanu ideea conflictului intre U.R.S.S. si puterile anglo-americane apărea,in prima fază a vederilor lui, ca o conclusie logică a raporturilor dintre aceste puteri. Intr'o fază,recentă,această idee era pentru Dl. Pogoneanu mai mult decât o deducţie logică a judecăţii ce el făcea asupra situaţiei politice si ea ~~xxxxxxx~~ apărea ca o ideie care era necesară Dlui Pogoneanu in însă-şi judecata lui generală,in asa măsură că ea era cheia opiniilor lui politice : " Nu se poate ca acest conflict să nu se producă . Nu se produce acum,se va produce in toamnă, sau la primăvara,dar el se va produce.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnez propriu.-

/ss/ Octavian Neamtu

1 Septembrie 1947.-

I

27. Aug.- 1947

00465

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Neamtu Gh. Octavian, declar in continuare următoarele :

In ziua de 25 August a.c. pe când treceam prin faţa celulei mele, am zis către d. ing. Radu Buzesti " Ce mai faci, nu te-am văzut de loc azi " mi-a răspuns : " ce să fac ? Am dormit" Apoi am zis : " Ce mai e nou" D. Ing. Buzesti mi-a răspuns : " Ce să fie " Sti că Sisi Dna Pogoneanu / a mai făcut ûnâ boacănă" " Ce anume ? am intrebat . D Ing. Buzesti mi-a răspuns : " A spus că spus că ne-am intâlnit atunci la Dta cu Tonel / Stârcea /"-

Dl. Buzesti faţă de aerul meu mirat a zis : " Sti atunci - am venit noi intr'o după amiază la Dsa".

Atunci am zis " Da,da. Spunem te rog când a fost ? " - stiu şi eu " - mi-a răspuns Dl. Buzesti- " cred că era prin Septembrie Octombrie ".-

- " Da- am adăugat eu " dar in ce an " ?

Dl. Buzesti mi-a rpspuns : " anul trecut ".-

Am insistat : " 1946 ?"- iar d. Buzesti a spus : " Da ".

Conversaţia s'a terminat aici.-

Precizez că despre această intâlnirea a lui Picşi cu prietenii săi la mine, ca şi despre inprejurările in care ea s'a produs si despre neamestecul meu total in aceasta chestiune, am vorbit pe larg Dnei. Cecilia Rădulescu Pogoneanu şi am relatat şi in scris in declaraţia mea din 25 şi 26 August a.c., din proprie iniţiativă - Aceasta imi este declaraţia pe care o sustin şi o semnez propriu.-

/ss/ Octavian Neamţu

27 August 1947.-

VI

Copie vechi vol. 8 f 301-303 27. Aug-1947

00166

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Neamţu Octavian, in continuare declar următoarele :

Faţă de precizările cerute de Dl. Consilier Răducanu, privitor la cuprinsul declaraţiunilor mele anterioare, adaug următoarele :

-Privitor la atitudinea lui Pichi Pogoneanu faţă de guvern, ce era o atitudine de desaprobare, Pichi considera guvernul ca aservit sovietelor " Tu nu vezi să nu se face nimic decât aşa cum car ruşii" zicea el, în acest mod el manifestă ostilitatea sa faţă de guvern. Sănătescu au greşit în plitică lăsând posibilitate partidului comunist să ia rol conducător in politică. " A fost o alegere greşită" spunea Pichi despre generalul Sănătescu. Am comunicat acest Dlui Secretar General BUNACIU.-

- Ca şi in epoca dinainte de 23 August, Pichi manifesta adeseori un aer " misterios" al omului care ştie mai mult decât spune, şi care nu poate spune tot ce ştie. In discuţiuni zicea : " Am eu informaţiunile mele " " Ştiu eu mai bine " Consideram că prin aceasta ori face aluzie la publicaţii străine din care se informează, ori la oamenii cu care se vede şi cu care discută. Primea regulat buletinele " Rador" rezervat. Nici pe acestea nu am avut curiozitatea să le citesc la dânsul sau în altă parte. Acest aer misterios era accentuat în deosebi în ultima vreme. Deasemenea, in ultima vreme manifesta, ca şi după 23 August, o anumită adgiditate sau intoleranţă, caracteristică lui, dar accentuată acum, faţă de oameni şi situaţii . Am comunicat aceasta Dlui Secretar General Bunaciu.-

- In ce priveşte ideia conflictului intre puterile anglo-americane şi U.R.S.S., in ultima fază, această idee apărea la Pichi nu numai ca o concluzie bazată pe o judecată politică a lui, dar şi ca o idee de care se agăţa ca de o nevoie sufletească.

./.

Această idee apărea ca o certitudine pe care Pichi şi A făurise pentru sine. Nu pot câte cazuri, ceace afirmasem este o judecată a mea asupra lui Pichi, la care m'am gândit in ultima vreme, cu regretul că se iroseşte intr'o atitudine negativă şi ale cărui opinii mi le-au trecut prin memorie şi le-am judecat în lumina cunoştinţei mele despre Pichi." Nu se poate să nu se producă acest conflict. Poate să fie in execuţie , dacă el se va produce "- zicea el cu hotărâre.-

- Stiu că Pichi se vedea cu străină, l-am auzit spunând : " Am luat masa la club / Prietenii Naţiunilor Unite / cu un străin, sau cu nişte străini" Nu am intrebat cu cine. Altă l-am auzit spunând : " Am luat masa cu Elisabet Burkor / aşa cred că se numea/ o ziaristă americană " - sau " Nu pot mâine seară,iau masa cu Elisabeth Bartkor ". Se deducea dintre asta că Pichi se veda cu străină şi considerau că aşa este şi una din modurile sale de a se informa in politică.

- Stiam,deasemenea , că primeşte ştiri dela prietenii săi din străinătate, Eram convins că le primeşte prin fratele său Titu, care se află în Elveţia. Când îl întrebam dacă mai are ştiri dela Titu sau dela Brutus Coste, îmi răspundea simplu : " Da am mai primit unele veşti bune " - sau " Nu mai am nici-o veste" ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Intrebările mele priveau viaţa personală şi sănătatea acestor cunoscuţi ai mei, nu chestiuni politice.- Nu l-am intrebat pe Pichi cum primeşte aceste veşti,adică pe ce cale le primeşte.

M'am intebat insă eu şi am socotit că le primeşte pe calea curierului Ministerului de Externe, in care Pichi urmărea atâţia prieteni. Am comunicat aceasta in convorbirea avută cu Dl Secretar General Bunaciu.- Aceasta imi este declaraţie pe care o susţin şi pe care o semnez propriu.

/ss/ Neamtu Octavian

27 August 1947.-

00468

(5)

Copie vezi vol VIII f. 344-349. 3. Sept. 1947 00469

DECLARATIE

Subsemnatul Mihai Rădulescu, ataşat de legaţiune, declar următoarele :

L-am cunoscut pe Camil Demetrescu după intrarea mea în Ministerul Afacerilor Interne, la 1 August 1946. La începutul lunii Octomvrie 1946 am fost repartizat la secţiunea juridică, unde Camil Demetrescu era director-adjunct şi unde am lucrat până la sfârşitul lunii Noemvrie - cu care prilej l-am cunoscut mai îndeaproape. Niciodată această cunoştinţă nu a avut un efect sau un subiect politic. L-am văzut dealtfel foarte puţin înafară de minister în tot acest timp cred că până la Crăciun o singură dată. De Crăciun trebuia să mergem împreună pe munte, la o tabără de sky a Ministerului. Inainte de plecare mi-a spus că nu mai poate merge, şi după câte ştiu, a rămas în Bucureşti, unde l-am revăzut la întoarcere.

In cursul iernii şi a primăverii 1947 l-am văzut destul de des, fără ca să-mi comunice însă niciodată date precise asupra activităţii lui politice - date pe care dealtfel nici nu le-am cerut. Prietenia noastră a avut un caracter pur personal, şi nu a implicat din partea mea nici o legătură cu vreun grup politic.

In primele zile ale lui Mai a.c. mi-a spus că se duce la ţară la o doamnă Stoika (pe care nu o cunosc)pentru două zile. Dat fiind că după o săptămână nu revenise încă, m'am interesat la părinţii lui cari mi-au spus că se făcuse între timp o perchiziţie la domiciliul lor, că fiul lor fusese căutat, că tatăl său declarase că se află la moşia Strejeşti (cu această ocazie am aflat cu precizie locul unde fusese) şi că după aceea îl anunţaseră acolo, de unde plecase. Nu mi-a spus unde anume plecase.

Nu l-am mai văzut după aceea până la începutul lunii Iulie, când a început din nou să circule: a venit la Minister (de unde fusese între timp comprimat) pentru a

pune la punct unele chestiuni de serviciu - şi mi-a spus că peste câteva zile pleacă la Buşteni împreună cu părinţii lui, dat fiind că are impresia că nu mai este căutat şi că în Mai a fost vorba de o simplă percheziţie fără urmări, deoarece nu se găsise nimic compromiţător. Mai mult mi-a spus că în luna August, când eu trebuia să-mi iau concediu dela Minister, ar vrea să meargă împreună cu mine la mare unde ştia că am intenţia să mă duc - şi mi-a propus că dacă până atunci trec prin Buşteni, să viu să îl văd.

La 25 Iulie a.c. am făcut o excursie pe munte: am urcat dela Buşteni la Dihamul şi apoi m'am înapoiat prin Predeal. La trecerea prin Buşteni, l-am văzut pe Camil Demetrescu care circula în oraş, mi-a spus că persistă în ideia de a merge la mare şi îmi va da un semn la sosirea lui în Bucureşti în primele zile ale lui August. Aceasta a fost ultima dată când l-am văzut.

Intr'una din primele zile ale lui August (nu-mi reamintesc exact ziua, dar cred că era înainte de 10 August am primit un telefon dela părinţii lui, cari mi-au spus să trec pe la ei. Când i-am văzut, erau foarte îngrijoraţi pentrucă Camil Demetrescu fusese căutat din nou, imediat după reîntoarcerea lor în Bucureşti, şi prietenii lui mai apropiaţi fuseseră arestaţi. Mi-au spus că nu mai putea fi vorva de proectul lui de vacanţă, în aceste condiţii. Nu am insistat să aflu unde se găseşte, pentrucă părinţii lui aveau aerul, faţă de mine, că nu ştiu nici ei unde se află şi mi-am dat seama că chiar dacă ar fi ştiut n'ar fi fost dispuşi să-mi spună (îi vedeam pentru a doua oară de când îi cunoşteam şi mă chemaseră numai ca să-mi comunice chestiunea cu vacanţa, pentru ca să nu aştept zadarnic).

La câteva zile după aceea (13 August) am plecat singur la Carmen Sylva, la colonia Ministerului Afacerilor Străine, unde am stat până la 24 August. Am revenit la această dată în Bucureşti, am trecut pe la Minister în ziua de 25 August spre a-mi lua un acont din salariu, şi poi, în ziua de 26 August, am plecat la ţară la un unchi al meu, la Fundulea, spre a-mi termina acolo concediul. De acolo am fost ridicat astăzi, 3 Septemvrie 1947.

./.

Copie vezi ... 00471

Despre activitatea politică a lui Camil Demetrescu ştiu doar lucruri foarte vagi, care erau curente în Ministerul Afacerilor Străine. Stiam că cei cari fuseseră membri ai Cabinetului Ministrului Niculescu - Buzeşti, când acesta era ministru de externe, erau denumiţi "cabinetul negru" fiindcă păstrazeră între ei legaturi şi alcătuiau un "cabinet în ....." în cazul când Niculescu Buzeşti ar fi redevenit ministru de externe. Dintre membri acestui grup,pe dl.Buzeşti nu l-am cunoscut niciodată, pe dl.Pogoneanu l'am văzut o singură dată, acum câţiva ani (cred că înainte de armistiţiul 1944) în casa unor prieteni. Pe dl.Roiu nu l'am văzut niciodată în afară de minister, şi chiar în minister foarte rar. Pe dl.Barbul l-am văzut de câteva ori fiind foarte amator de muzică şi având o colecţie de discuri, am ascultat muzică la el de două trei ori. Afară de Camil Demetrescu este singurul membru al aşa zisului "grup" pe care l'am frecventat fiindcă era cel mai bun prieten al lui Camil Demetrescu.

Dat fiindcă n'am manifestat niciodată intenţia de a pătrunde în acest grup sau măcar de a-i cunoaşte activitatea, nu am fost "iniţiat" în niciun fel în această activitate. Ştiu numai că duceau o politică "de opoziţie" dela 6 Martie, decând conducerea Ministerului de Externe se schimbase, şi că, prin dl.Buzeşti, luaseră poziţie în favoarea partidului naţional ţărănesc. Afară de aceasta nu am mai aflat decât câteva fapte care erau general cunoscute: plecarea dlor Buzeşti şi Vişoianu în străinătate, de pildă. Nu am luat cunoştinţă de nicio dată concretă asupra activităţii lor: Camil Demetrescu, singurul membru al grupului cu care eram prieten (căci cu Barbul nu aveam decât foarte neînsemnate relaţii) era foarte discret în această privinţă, şi n'am căutat niciodată să forţez această discuţie, întrucât nu aveam nici un motiv să o fac şi ţineau chiar ca să nu dea prieteniei noastre pur personale niciun fel de substrat politic.-

Aceasta este declaraţia pe care o dau, semnez propriu

ss.Mihai Rădulescu.

3 Septemvrie 1947.

Copie vezi vol VIII f 322-343 22. Sep-1947 00472

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MIHAI RADULESCU declar următoarele :

Mi s'a întâmplat de câteva ori să am contact fizic cu persoane de acelaş xxxxx sex. Faptul îşi are origina în liceu unde unii dintre colegi " ne jucam" împreună, în vremea când nu avusesem încă relaţii cu femeile. Pe urmă, timp de câtiva ani, nu am practicat acest obicei. După ce am făcut serviciul militar, în timpul unei concetrării, un camarad, sublocotenent de rezervă m'a găsduit intr'o seara în camera lui, după ce petrecusem cu un grup mai mare de camarazi. După plecarea celorlalţi ne-am culcat în singurul pat pe care-l avea şi am constatat că începe să mă mângâie şi să-mi şoptească, ceva.- Nu mi-am dat seama în primul moment ce poate să, fie-pe urmă însă am văzut şi m'am apropiat şi eu de el. Nu au fost dealtfel decât mângâieri şi îmbrăţişări reciproce, nu întrebuinţarea vreunor alte procedee mai precise. După aceea am mai avut ocazie să mă apropii de el de câteva ori, fiindcă am fost destul de lungă vreme mobilizaţi şi am fost chiar pe front împreună.- Avea obiceiul ca în cantonament, unde ne aflam, să vie seara pela mine, să bem ceva împreună şi apoi să nu mai pleca, rămânând la mine.-

La Bucuresti, multă vreme nu am ştiut de existenţa unor asemenea practici. Am întâlnit însă odată pe stradă pe Bd. Elisabeta, în apropierea locuinţei mele- pe un băiat cam de vârstra mea, care mi s'a părut că se uită foarte atent la mine şi-mi zâmbeşte, deşi nu-l cunóşteam, xxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

I-am răspuns şi eu cu un zâmbet şi după ce am trecut mai departe m'am întors şi am constatat că şi el se întorsese.-

Am intrat atunci în vorbă şi am mers la un cinematograf din apropiere : in timp ce şedeam alături la cinematograff mi-am putut da seama că presupunerile mele nu mă înşelaseră.-

Pe acest băiat l-am mai întâlnit de câteva ori în oraş acasă la mine nu-l puteam primi fiindcă stau împreună cu părinţii şi cu fratele meu, la el deasemenea nu se putea, fiindcă după câte îmi spusese era căsătorit.- Il întâlneam de multe ori seara, când mă întorceam acasă-deobicei, în compania altor doi, trei băieţi. Mi-am dat seama că era vorba de tineri care făceau această" plimbare" in mod obijnuit, aşa cum o fac şi anumite femei.- Am cunoscut şi eu pe unii dintre dânşii -însă

./.

î-am văzut foarte rar : chiar când îi inâlneam pe stradă- căci era drumul meu obijnuit-evitam de cele mai multe ori să-i întâlnesc și să mer cu ei,deoarece avea impresia că sunt foarte cunoscuți și nu voiam să mă compromit în tovărășia lor. Dealtfe relații de acest gen erau pentru mine trecătoare.. și nu constituiau principala mea preocupare : din anul 1943,până în 1946 anul trecut,am fost logodit și mă gândeam foarte serios să mă căsătoresc cât mai curând. Singul lucru care m'a impedicat să fac a fost dificultățiile matrriale și felul puțin favorabil în care părinții mei,din caeastă cauză priveau această xxxxă căsătorie.-

Pe CAMIL DEMETRESCU l-am cunoscut în luna Septembrie 1946, la Ministerul de Externe unde intrase la 1 August 1946 Această cunoștință a avut un caracter foarte vag până în momentul când a fost repartizat cu serviciul la secția juridică unde CAMIL DEMETRESCU era director,. Aceasta s'a întâmplat la jumătatea lunei Octombtie 1946. Deatunci înainte,timp de vreo două luni,cât am funcționat în acest serviciu l-am văzut prin natura lucrurilor, în fiecare zi. Am observat după puțină vreme că este foarte atent față de mine și care la adresa xx mea aprecieri foarte elogioase.-. La un moment dat am crezut că această atitudine urmărește un anumit scop : știam din Minister că CAMIL DEMETRESCU este unul dintre colaboratorii fostului Ministru NICULESCU BUZESTI și că face parte dintr'un grup constituit din prietenii devotați ai acestuia. Deși nu-mi făcuse nici o aluzie în acest sens,am căutat eu să provoc o discuție,ca să-mi dau seama despre ce e ste vorba: în cursul unei conversații i-am mărturisit la un moment dat,în mod foarte categoric, că nu vrau să fac nici un fel de politică,că nu am ambiții politicie, mai mult chiar,i-am spus că din punct de vedere al ideilor nu mă simt solidar cu clasa burgheză,că idealurile mele nu sunt deloc burgheze. A fost surprins de această declarație a mea și mi-a răspuns că din xxxxx acest punct de vedere el este profund diferit- deoarece îl pasionează politica,pe deoparte.iar pe de altă xxxxx se simte puternic legat de condi-ia clasei burgheze. Dar a adăugat imediat că aceste lucruri nu au nimic importanță în cazul de față,deoarece el nu urmărește câtuși de puțin să-mi impună ideile lui politice,că eu îl interezes numai ca om,că îi place calitatea intelingenței mele,felul meu de a judeca lucrăruile,felul de a vorbi,cunoștințele etc.-

Ocaziunea cu care am devenit cu adevărat prieteni a fost o boală a mea: în iarna trecută am suferit de o gripă

00474

care m'a ţinut la pat timp de vreo două săptămâni. In tot acest timp CAMIL DEMETRESCU a fost extrem de amabil, a venit aproape in fiecare zi să mă vadă-şi astfel a cunoscut şi pe părinţii şi pe fratele meu. Cu acest prilej am stat cu el mai mult de vorbă şi l-am cunoscut mai bine. Mi-am dat seama în primul rând că e un om foarte singur, foarte izolat, şi că suferă mult din această cauză. Nu mi-a făcut mărturisii directe , mai ales la inceput, fiindcă e un om extrem de discret şi de inchis in sine, dar am simţit clar că in viaţa lui e o mare lipsă. Deşi vedea mxxx foarte multă lume, deşi eşea foarte mult, era foarte des invitat, şi deşi avea şi o activutate politică in cadrul " grupului său"- in fond, exista în viaţa lui un gol, care-l lăsa nemulţumit. Explicaţia nu putea fi ăita decât aceea că nu avusese nicodată o experienţă sentimentală mulţumitoare, o" legătură" adevărată. Acest lucru concorda dealtfel cu ceeace auzisem dela alţii despre CAMIL DEMETRESCU : se spunea că, deşi amabil în aferenţă, este totuşi în fond un ! sxxxxxxxxxxxxx " sălbatec", şi că are câteodată un fel de adoraţie pentru unii din prieteni lui.-

Aşa se întâplase mai demult cu un coleg din minister, SANDU GHICA pe care eu nu l-am cunoscut şi care era de mai mulţi ani plecat în Suedia- şi aşa se întâmpla acum cu BARBUL. Nimeni insă nu spunea şi nici nu dădea a îbţelege că ar avea relaţii sexuale cu aceştii prieteni sau alte relaţii de această natură.- Aceste afecţiuni se explicau prin aceea că CAMIL DEMETRESCU îşi plasă toate sentimentele asupra unor prieteni, în lipsă de alte legături.

Am fost sensibil atât la atenţia şi amabalitatea pe care mi-a arătat-o CAMIL DEMETRESCU cât şi la situaţia grea în care simţeam că se află din punct de vedere lăuntric. Acest este motivul pentru care m'am apropiat de el şi am răspuns prieteniei lui cu prietenie.- Nu mă gândeam că relaţiile noastre să ia alt aspect.- Doream numai să-i pot veni în ajutor şi să-i pot fi de folos.- AM încercat in primul rând să-i dau mai multă încredere în el, să-l invicrez, să-l determin să ducă o viaţă mai sănătoase, căci era un om obosit şi blazat.- Am incercat să-l antrenez in preocupările mele : i-am dat să citească şi am discutat impreună literatură, am mers împreună la spectacole, am ascultat muzică. Am incercat deasemenea să-l conving să ducă o viaţă mai sportivă şi mai in plin aer ; în iarna trecută am insistat să vină cu mine pe munte să facă xxxx sky- dar nu am reuşit. In acelaş scop îi propusesem ca în vara această să meargă cu mine la mare.-

./.

00473

Aceasta a fost, fidel de scris, caracterul prieteniei mele cu CAMIL DEMETRESCU. Intr'o zi, cred că în luna Februarie când CAMIL DEMETRESCU se afla la mine, stând de vorbă alături unul de altul, pe un divan, mă mângâia pe mână şi am simţit la un moment dat că mă strânge mai puternic.- M'am uitat atunci în ochii lui- mi-am dat seama că poate fi intre noi o apropiere fizică, la care nu mă gândisem niciodată până atunci şi ne-am îmbrăţişat.- După aceia - întraltă zi - ne-am apropiat şi mai mult fiziceşte. Ne-am imbrăţişat şi ne-am mângâiat unul pe altul până când am juisat amândoi.-

Acest lucru nu l-am repetat decât de puţine ori, deoarece ce nu avem decât foarte rare ori ocazia de a fi izolaţi : în afară de Minister ne vedeam sau la mine, sau la el acasă,-şi cum amândoi locuiam împreună cu părinţii, era foarte greu să fim în siguranţă.-

După ce s'a întâmplat acest lucru, CAMIL DEMETRESCU a devenit şi mai deschis cu mine şi mi-a făcut confindenţe asupra vieţii lui intime. Mi-a spus că în domeniul sexual el nu a găsit niciodată adevărată satisfacţie - fiindcă in primul rând nici el nu este bine lămurit in ce priveşte instinctul lui, este atras atât către femei cât şi către bărbaţi, dar însăşi această atracţie are în ea ceva neclar şi imprecis. In al doilea rând, există in el un fel de timiditate, de ezitare, de lipsă de încredere în sine- însuşi, care-l făcea să nu încerce să iasă efectiv din acest impas. Din această cauză fusese totdeauna foarte rezervat, şi cu toate că resimşise uneori sentimente puternice pentru unele din femei, se menţinuse în rezervă faţă de ele: acest lucru făcea ca în viaţa lui intimă el să fie profund nemulţumit.-

In ce priveşte pe SANDU GHIKA, nu pot da decât foarte puţinee detalii, deoarece nu l-am cunoscut niciodată. Tot ce ştiu despre el ştiu numai prin CAMIL DEMETRESCU. Era secretar de legaţi în minister- cam de vârsta lui CAMIL DEMETRESCU sau poate ceva mai tânăr- şi a fost trimis încă de multă vreme, de acum câţiva ani, în post în Suedia, de unde nu s'a mai întors. Pentru el CAMIL DEMETRESCU resimţise o mare afecţiune, tot aşa de mare cum avea acum pentru BARBUL: îmi spunea adesea că îi este foarte dor de el şi că, acum câţiva ani, fusese şi el în concediu în Suedia, pentru ca să-l vadă. Nu mi-a spus însă niciodată că ar fi avut şi contact fizic cu el. IN ce priveste pe Brbul, Camil Demetrescu, îmi mărturisise că ţine la el mai mult decât la orice al prieten, însă îmi spusese tot aşa de precis că nu a avut cu el niciun contact fizic.

mai mult decât atât, el era confident al lui Barbul in privinta relatiilor femenine

ale acestuia, era prieten cu femeile cu care trăia BARBUL şi căuta să-i facă servicii in acest domeniu- împăcând de exemplu lucrurile cand Barbul se certase cu vreo femeie.-

In Minister, n'am auzit niciodată pe nimeni spunând că CAMIL DEMETRESCU ar fi homosexual. Se spunea despre el numai că are viaţă intimă foarte " misterioasă" că nu i se cunosc legăturile sau relaţiile de vreo natură oarecare. Se spunea că din această pricină e un om inchis in sine şi nemulţumit.-

Imi amintesc şi că am auzit spunându-se că starea lui s'ar datora faptului că are legături numai cu femei de proastă condiţie, cu " profesioniste" şi că nu a putut trece niciodată la o legătură mai complectă.-

In ce priveşte activitatea politică a lui CAMIL DEMETRESCU ştiu că el făcea parte dintr'un grup al colaboratorilor fostului Minitru NICULESCU BUZESTI. Despre existenţa acestui grup am aflat după intrarea mea în Minister de Externe; nu îmi aduc aminte pe cine am auzit vorbind pentru prima oară despre această chestiune- deoarece era un subiect care se dicuta foarte des în Minister. Cred că am auzit pentru întâia oară despre acest grup la Direcţiunea Politică, unde am lucrat întâi camd am fost în minister. Mă întâlneam adesea in birourile sau pe culoarele Ministerului cu colegii mei- ataşaţi de legaţie din ultima serie- şi stăteam de vorbă despre serviciu şi despre colegii noştri mai mari din Minister., pe cari, în majoritatea lor, abia atunci îi cunoşteam- Atunci am auzit că există un aşa zis " cabinet negru", denumit astfel fiindcă era compis din membrii fostului cabinet NICULESCU BUZESTI.-

Dintre aceştia, cei mai importanţi fuseseră îndepărtaţi din minister.: NICULESCU BUZESTI el însăşi şi RADULESCU POGONEANU. Dar mai rămaseră in Minister câţiva dintre cei mai mici în grad: Roiu, Camil Demetrescu, Barbul- şi în general lumea se mira că nu fusese îndepărtaţi şi ei.-

In ce priveşte activitatea lor, nu se ştia mare lucru: se ştia că fac parte din " opoziţie", deci că sunt impotriva actualului regim, şi că speră intr'o revenire la putere a Ministrului Niculescu- Buzesti. In acest scop, sperau intr'o schimbare a conjucturei politice, internaţionale- anume intr'o sporire a influenţei puterilor occidentale. Mai târziu am afla că au luat contact direct cu partidul naţional ţărănesc prin aceea că NICULESCU BUZESTI aderase la acest partid, candidând la deputat in cadrele sale. Am aflat deasemenea că acesta a fugit in străinătate impreună cu fostul ministru VISIOANU, spre a lua contact cu cercurile de acolo.

./.

00477

In această privință însă svonurile sau contradicto: unii spuneau că în străinătate există o unitate intre fugarii politici români- Cretzeanu, Gafencu, Buzesti, Visoianu pe xxxx când alții susțineau căîmpotriva există rivalitate intre ei, fiecare acționând " pe cont propriu"

Toate aceste lucruri le-am aflat insă prin alții prin ceace se spunea în Minister- şi nu prin Camil Demetrescu.-

Cu această lumărisem incă dela început situația m. politică şi după acea n'am avut niciun contact pe acest domeniu. Imi spunea numai că se duce foarte des să-l vadă pe POGONEANU sau pe ROIU in afară de Barbul, pe care-l vedea aproape în fiecare zi. Niciodată însă nu îmi spunea ce discutau, ce activtate aveau. Ştiu numai că se bucura de evenimentele internaționale care păreau să indice o accentuare a influenței puterilor occidentale în sfera noastră.- Incolo,nu-mi xxxxxxxx xomunixa absolut nimic şi nici eu nu îi ceream niciun detaliu- ceace era firesc, deoarece ce imi exprimasem ferm voința,de a nu intra în " grup" Imi amintesc că o singură dată am avut curiozitatea de a-l intreba dacă zvonul care circulă în oraş este adevărat- anume dacă Niculescu Buzeşti şi Vişoianu au fugit intr'adevăr-in străinătate. Când l-am intrebat, a părut surprins şi mi-a spus: " Da? Cine spune asta ?" Mi am dat seama atunci că nu înțelege să facă niciun fel d confidență politică unui om care,deşi prieten,nu-i este colaborator in sferă politică şi n'am mai încercat niciodată să aflu nimic dele el in acest domeniu.-

Pe fostul ministru Niculescu Buzesti nu l-am cunoscutmniciodată. Pe Rădulescu Pogoneanu l-am xxxxxx văzut o singură dată,acum mai multi ani,înainter de intrarea mea in Minister,cred că prin anul 1943 - in casa unor cunoscuti.Pe Roiu l-am cunoscut la Minister unde l-am văzut foarte rar - de două sau trei ori - in chestiuni de serviciu: N'am fost prieten cu el şi nu l-am văzut niciodată în afară de Minister.La fel si pe Oprişan - despre care nu auzisem niciodată că ar face parte din acest grup,până când a fost arestat pentru acest motiv.-

./.

00478

Barbul este singurul membru al grupului pe care l-am mai vazut in afară de Minister - ca fiind cel mai bun prieten al lui Camil Demetrescu. Am fost impreună cu el acasă de vre'o două ori, să ascultăm muzică - fiindcă Barbul avea o colectie mare de plăci de gramafon. Cred că Barbul cunoaste exact natura prieteniei dintre Camil Demetrescu si mine deoarece Camil imi spusese in repetate rănduri că Barbul este omul in care el are cea mai mare incredere si căruia nu-i ascunde nimic.-

In ce priveste recrutarea "cadrelor" nu stiu ca grupul să x fi avut vre'o activitate. Am rămas dimpotrivă cu impresia că erau foarte rezervati, poate fiindcă se temeau să introducă oameni noi in grup, poate findcă nu doreau să mărească grupul spre a da mai mare preţ activităţii lor personale. Aşa imi explic că asupra mea de pildă nu au făcut presiuni ca să intru in grup -deşi prin intermediul lui Camil Demetrescu ar fi putut să o facă. Erau dealtfel si dezorganizati in minister - că şefii lor nu mai făceau parte din cadrele ministerului, iar despre cei care mai rămăseseră toată lumea să aştepta să fie indepărtati foarte curând. Singurul "plan" in cadrul organizării Ministerului pe care l-am auzit dela Camil Demetrescu a fost că in cazul în care va fi iarăş "la putere", va reface cadrele ministerului dând afară pe toti cei care fuseseră numiti prin articolul 82, adică prin mijloace polotăce.-

Nu stiu unde se află în prezent Camil Demetrescu. Ultima oară l-am văzut la Buşteni, unde se afla impreună cu părinţii lui, pe data de 25 Iulie. Dealtfel in ultimile luni - incă din Mai încoace, l-am văzut foarte rar. La începutul lui Mai s'a făcut acasă la el o percheziţie şi a fost căutat. Camil Demetrescu se afla atunci la Strejeşti, la moşia D-nei Ghica, mama prietenului lui Sandu Ghica.-

In urma acestei descinderi a dispărut un timp, temându-se să nu fie din nou căutat. A apărut din nou la sfârsitul lui Iunie sau inceputul lui Iulie: intr'o zi a revenit la Minister, si mi-a spus că are impresia că nu mai este căuatăt, că s'a făcut la el numai o perchezitie spre a se căuta documente, si că de aceea a luat hotărârea de " a cifcula" din nou.-

Mi-a spus că peste câteva zile pleacă la Buşteni cu părinţii lui, pentru vre'o lună si dacă voi trece pe acolo să vin să-l văd fără teamă fiindcă nu merge acolo ca să se ascundă ci in vacantă. M'am intrebat ce planuri de vacantă am eu si i-am spus că am concediu in luna August si că vreau să merg pentru 10 zile la Mare.-

./.

mi-a spus că tot pe la inceputul lui August,intentiona să
vină si el la Bucuresti si că ar vrea să meargă împreună cu mine la Mare.-

In ziua de 25 Iulie am plecat intr'o excursie de 3 zile - până la 27 Iulie - pe munte,la trecerea prin Busteni l-am văzut pe Camil Demetrescu,aceasta a fost ultima oară când l-am văzut. Mi-a spus că totul este bine,că vrea să revină in Bucuresti pe la sfârsitul lui August,dar că nu stie incă precis ziua - și să nu-mi iau concediu până nu vine el,ca să plecăm împreună. Pe urmă n'am mai primit nici un semn de viată dela el.In jurul datei de 10 August am primit un telefon dela mama lui care m'a rugat să trec pe la ei.M'am dus la ei acasă,unde D-na Demetrescu mi-a spus că Camil a fost din nou căutat de Polotie,cu câteva zile mai inainte si că toți prietenii lui politici au fost arestați. Pe el nu l-au găsit,fiindcă nu revenise incă acasă.-

Dată fiind aceasta stare de lucruri,Damil Demetrescu nu mai putea reveni acasă și nici nu mai putea merge cu mine în concediu.,Deci să nu-l mai asetpt și să plec singur.Mama lui părea extrem de ingrijorată și când am întrebat-o unde este Camil mi-a spus că "nici ea nu știe".Nu am insistat,deoarece mi-am dat seama că chiar dacă stie unde se află fiul ei nu mi-ar spune mie,pe care mă cunostia atât de putin și căruia era firesc să nu-i facă asemenea destăinuiri.-

In consecintă ,mi-am luat in cel mai scurt timp concediu dela Minister si am plecat singur,in ziua de 13 August,la Carmen Sylva la Colonia Simdocatului Ministerului de Externe, unde am stat până la 24 August.-In seara de 24 August am revenit in Bucuresti. In ziua de 25 am trecut pe la Minister ca să-mi iau un avans din salariu,iar in dimineata de 26 August am plecat să-mi termin concediu la unchiul meu,la tară,in apropriere de Bucuresti în comuna Fundulea Ilfov. De acolo am fost ridicat si adus la Ministerul de Interne pe data de 3 Sept.1947.-

Ca locuri probabile unde s'ar putea ascunde Camil Demetrescu, nu pot indica decât numele câtorva prieteni pe care știu că-i frecventa mai des-afară bineinteles de prietenii lui politici,despre care nu poate fi vorba. Il vedea destul de se pe ION VLAD, NENITESCU,fost ofițer de cavalerie și frate al unui fost coleg al lui CAMIL DEMETRESCU care se află actualmente în străinătate. După câte știu,ION VLAD NENITESCU locuieste pe Bd. Ferdinand-nu-i cunosc insă adresat exactă.-

./.

Alt bun prieten şu mi se pare fost coleg de şcoală al lui CAMIL DEMETRESCU era un domn ERBICEANU / când am fost la Buşteni CAMIL DEMETRESCU mi-a spus că el vizitase la Sinaia /. Nu -l cunnosc şi nu ştiu unde locuieste. Ştiu că mergea uneori în casa Dlui POULOPOL, fost secretar general al Ministerului Justitiei pe care deasemenea nu-l cunosc şi nu ştiu exact unde locuieste. CAMIL DEMETRESCU frecventa deasmenea destul de des pe Dna COLETTI ALEXANDRI, pe care am cunoscut-o o singură dată la DODY GEORGESCU.-

In provincie, decât il cunosc eu, ştiu că a fost la Strejeşti în jud- Vâlcea, la o Domană GHICA mama lui SANDRU GHICA. Acolo se afla in luna Mai, când am fost căutat de poliţie. Stiu că mai mergea uneori si la Buftea, la unii membrii ai familiei Stribey- mi se pare sôţii Flondor.-

Aceasta este declaraţia pe care o dau şi o semnez propriu.-

/ss/ M Rădulescu,

22 Septembrie 1947.-

00481

1/

17 Sept 1947

00482

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GEORGE TANCU de ani 42 , intrebat asupra cifrelor si datelor comunicate de mine dlui. SERDICI referitor la acordul comercial al ţării noastre cu U.R.S.S. dau următoarele lămuriri.-

In timp ce mă găseam în biroul Dlui SERDICI şi după ce Dsa mă rugase să-i dau datele cerute, Dsa şi-a luat creion şi hârtie. şi a notat cele ce-i spuneam.

Nu-mi aduc aminte dacă a făcut sau nu coloane pe hârtie, în orice caz a notat cifrele mărfurilor care intrase în ţară la acea dată şi cele care ieşise, precum poate şi soldurile ce trebuiau să intre şi să iasă ulterior.

Prim dată când mi-a spus că pregăteşte un discurs la intrarea sa în parlament şi pentru care necesită aceste date eu l-am crezut sută la sută. A doua oară când a discutat chestiunea acordului nou ,nu-mi aduc aminte, l-am crezut totuşi de perfectă bună credinţă cu atât mai mult că datele acestea trebuiau popularizate.-

Chiar azi regret că am scăpatdin vedere şi să discutăm şi chestiunea importului de cereale care s'a făcut în condiţiuni incomensurabile mai bune din U.R.S.S./79 $ tona de porumb bun faţă de circa 11o $ tona de porumb importat de peste ocean/

Prezenta declaraţie este scrisă de mine şi semnată propriu.-

/ss/ Gh. TANCU

17 Septembrie 1947.-

Adaosul " ce trebuia " este făcut de mine personal

/ss/ G. TANCU.-

II

15. Sept. 1947.

00483

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Gh. Tancu, de 42 ani, in continuarea cercetărilor declar următoarele:

Repet şi susţin cu toată tăria că in viaţa mea nici odată n'am făcut niciun fel de politică, nici acum nici in timpurile ca student. Cunoştinţa mea cu dl Serdici a fost ocazională şi dacă s'a reinceput, a fost probabil din interesele sale personale, şi nici decum din ale mele.

Faptul că i-am transmis felicitări lui Serdici cu ocazia când fiul său m'a intrebat dacă ştiu că tatăl său a fost ales deputat, a fost in cadrul strict al bune cuvinţe şi nici decum dintr'un interes desimpatie pentru el sau pentru partidul său.

Datele cari il intereseau pe dl Serdici şi pe cari eu i le-am dat pentru discursul său, pe lângă faptul că erau cunoscute, publice, dar le-am comunicat incă cu multă staiisfacţie, căci sunt probe reale că U.R.S.S.-ul ne livrează materiale in cantităţi masive şi absolut necesare desvoltării industriei noastre.

Eu ca element care am contribuit zi de zi la la uşurarea schimburilor cu Uniunea Sovietică, eram mulţumit că pot fi popularizată cu atât mai mult de un deputat de opoziţie căci cifrele nu se pot discuta.

Tin minte că s'a prezentat la mine un student al Academiei Comerciale, care avea o lucrare de seminar, tratând raporturile noastre cu U.R.S.S.-ul (comerciale) şi i-am furnizat cu plăcere toate explicaţiile şi datele cu plăcere.

Deasemenea unui domn ofiţer din Grănicericare spunea că are nevoie de ele pentru un subiect de conferinţă in cadrul cercului de studii ostăşesc sau al armatei.

Sunt convins incă şi astăzi de necesitatea popularizării acestor date pentru a conbate gurile cari insinuiază că numai livrăm in U.R.S.S. şi nu primim nimic in schimb.

Dela nimeni din cei cărora eu am comunicat aceste

./.

date,fie ziariști,fie studentul,ofițerul sau dl Serdici nu am luat niciodată sub nici o formă bani,cadoul sau alte bunuri.Plata acestor realizări era mulțumirea mea care muncisem acolo că aceste realizări vor fi cunoscute de masele public,aceasta pentru a xxxxxxxxx spulbera insinuările că exportăm fără a importa nimic.

Drept pentru care dau prezenta declarație.

Susțin și semnez propriu.

:Gh.Tancu

15 Septemvrie 1947.

Cele trei adausuri din cuprinsul declarației sunt făcute de mine personal.

Gh.Tancu

I

13. Sept. 1947

00485

DECLARATIE

Subsemnatul George Tancu, născut in comuna Comrat, jud. Tighina, in anul 1905, luna Iunie, ziua 16, domiciliat in București, str. Romană Nr. 77 A, cu serviciul militar satisfăcut, funcționar la M.I.C., șef al serviciului U.R.S.S. referitor la legăturile mele cu dl Serdici declar cele de urmează:

Am cunoscut pe dl Serdici in anul 1939 la soc. "Comindco", care se ocupa cu lucrări de construcții și import și export. Vizitam această societate in calitate de acționar personal, cât și in calitate de reprezentant al mamei mele, care era și dânsa acționară. Acțiunile acestei soc. au fost vândute de noi in anul 1946. Societatea era condusă de dl inginer Radovici, iar dl Serdici care nu era nici acționar și nici funcționar, voia să facă un import prin această firmă. După aceasta, nu ne-am mai văzut până când ne-am reintâlnit la Vatra Luminoasă, unde era comisia de rechiziții auto a armatei. La comisie mă prezentasem cu asociații mei, cu cari cumpărasem impreună un autocamion. Dl Serdici avea și el un autocamion, iar nouă lipsindu-ne adeverința de cărăușie p ublică, dl Serdici ne-a lămurit cum o putem obține. Am mers după aceasta la el acasă, căci era reprezentantul unei firme de cărăușie publică, iar in baza adeverinței de inscriere la această firmă, puteam să obținem autorizația de cărăușie publică la Direcția Generală a Drumurilor. După aceasta nu m'am mai văzut cu dl Serdici până in anul 1946, pe stradă, când m'a rugat să indrumez pe fiul său care voia să facă un import de foarfeci de tăiat vie, pentru I.N.C.O.O.P. Aceasta, când aflase din discuție că nu mai sunt in Ministerul de Finanțe și am trecut la Ministerul Industriei și Comerțului.

Până atunci nu imi aduc aminte dacă cunoscusem pe fiul său. După un timp oarecare tânărul Serdici a venit la Minister la biroul meu, iar eu spunând că nu pot să-i dau nici o lămurrire precisă, l'am rugat să se adreseze culegului meu care se ocupa cu secția cehoslovacă.

./.

Tot cu această ocazie am transmis tatlui său felicitări că a fost ales deptat, iar el m'a rugat să trec pe la tatăl său, spunând că o să-i facă plăcere că o sămă vadă.

Peste câteva zile am trecut pe la Dsa pe acasă şi am stat de vorbă cu dânsul in biroul său. Cu această ocazie s'a exprimat că pregăteşte un discurs in parlament la intrare, prin care voia să arate apropierea partidului său faţă de U.R.S.S. şi cu această ocazie s'a discutat in linii generale schimburile de mărfuri intre ţara noastră şi Uniunea Sovietică. M'a rugat atunci să-i comunic câteva cifre şi date, căci ii lipseau, prin cari să-şi ilustreze discursul său. Mi-am exprimat chiar mirarea cum de nu le culege din presă cotidianul, unde au fost publicate. Dsa m'a rugat să i le dau eu, intrucât nu le poate avea la indemână mai repede, şi tot atunci i-am dat explicaţie noţiunii "leu bază", noţiune pe care nu o cunoştea şi pe care o intrebuinţasem in lămuririle ce le dădeam. Cu această ocazie dânsul şi-a notat cifrele şi datele referitoare la convenţia cu U.R.S.S.-ulx, care fusese publicate in presă in repetate rânduri.

Ne-am despărţit după ce am făcut unele comentarii asupra calităţii mărfurilor, a preţurilor internaţionale şi in general al acestei convenţii.

Imi reamintesc că am insistat asupra importanţei importurilor de fontă, zagăle, platine (semifabricate de fier şi oţel) arătând că in cazul când ar putea fi contractate din altă parte decât din U.R.S.S., chiar la preţuri mai mici, in orice caz ar reveni mai scumpe din cauza navbului, (transportului pe apă), ce trebuia plătit până la porturile noastre.

Deasemenea am subliniat că dacă acordul din 8 Mai 1945 ar avea anumite lipsuri din cauze diferite, convenţia nouăcare este tratată de elemente pregătite, le va inlătura cu siguranţă,

Peste un timp oarecare prin primăvara anului 1947, dl Serdici m'a rugat telefonic să trec pe la Dsa.

Ducându-mă acasă la dânsul am stat de vorbă in camera din fund, care făcea impresia de sufragerie, insă dezordonată şi friguroasă.

I-am dat elementele esenţiale din noua convenţie cu care voia să-şi complectezediscursul despre care mi-a mai vorbit şi pe care incă nu-l pronunţase şi de care chestiunea preţurilor incă nestabilită nu a fost discutată.

./.

00487

Cu această ocazie am arătat că prevederile mele asupra convenției a doua s'au adeverit,intrucât de astă dată reprezentanții noștrii au fost foarte bine aleși,făcând față onorabilă experților sovietici,deasemenea de prima mână.

L'am rugat chiar ca in discursul său să arate acest lucru.

După aceasta nu l'am mai văzut până in prezent,nemai cerându-mi nimic,iar eu la rândul meu neavând nici o dorință să-l văd sau să-i vorbesc.

Declar că eram convins că datele pe care le-am furnizat și cari erau de multe ori publicate,ii vor servi drept bază reală la acel discurs,utile a fi reafirmat de un deputat din opoziție.

Prezenta declarație este scrisă de mine,nesilit de nimeni și cuprinde două ștersături și un adaus cu arcadă.

Declar,susțin și semnez propriu.

13 Septemvrie 1947

Gh.Tancu

13. Sept. 1947 00488

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GEORGE ION TANCU, născut in anul 19o5, luna Iunie 16, in comuna Comrat jud. Tighina din părinţi Ion şi Elena Tancu, aceştia in viaţă domiciliat in prezent in Bucuresti str. Teiul Doamnei nr. 95, iar subsemnatul in Bucuresti str. Romană 77 A, cu serviciul militar satisfăcut cu gradul de serg. T.R. la Reg. 21 Infanterie Bucuresti, actualmente seful serv. M.R.S.S. din Ministerul Industriei şi Comertului, Dir. Generală şi acordurilor cu străinătate.-

Sunt licenţiat al Academiei Comerciale din Cluj din anul 193o.-

Am intrat ca funcţionar public in anul 1928 contrar vointei părinţilor mei, oameni cu stare materială bună şi cari se ocupau cu agricultura în comuna Rezin jud. Tighina, vrând să-mi creez personal un alt mediu de viaţă decât ce al părinţilor.-

Prima slujbă la stat am avut-o in Ministerul de Finainţe cu gradul de controlor fiscal unde am avansat in baza examenilor depuse şi a vechimei până la gradul de sub. director în anul 1945 când in urma cererii mele am fost dela început detaşat iar ulterior transferat la Ministerul Industriei şi comertului.-

Peste un scurt timp am fost însărcinat să conduc serv. M.R.S.S. funcţie care dă in atribuţiunea mea pregătirea materialului tehnic/documentar/ necesar studiilor făcute de organele de conducere ale Ministerului în privinţa incheerii acordurilor, comerciale cu Uniunea Sovietică şi mărirea executării acestor acorduri.-

Din tinereţe până in prezent nu am fost şi nu sunt militant al unui partid sau organizaţiei politică.-

Am aparţinut şi aparţin organizaţiilor sindicale dela infinţarea lor, mai intâi in cadrul Ministerului de Finainţe şi în prezent la Ministerul Industriei si Comerţului.-

In timpul carierei mele de funcţionar public pentru a-mi uşura situaţia materială m'am ocupat prin 1937, 1938 in timpul liberarilor, cu cumpărarea de automobile pe cari le

./.

00489

refăceam la diverse ateliere şi le vindeam. Specific că nu am avut nici direct nici prin interpus firmă inregistrată.-

In timpul carierei mele de funcţionar public nu am avut xxx pedepse şi am fost calificat " foarte bun"

Incă din anul 1932 sau 1933 am făcut şi fac partedin asociaţia franc-masonilor.

Aceasta in momentul de faţă are sediul in str. Bursei colţ cu Doamnei care mai are şi o sală de şedinţe in str. Sărindar.-

La această asociaţie am fost introdus de un prieten al meu av. MAURICIU SELALESCU care după ce asociaţia a fost disolvată in timpul Regelui Carol II nu a mai reuşit după 23 August când asociaţia a început să funcţioneze din nou. Scopurile acestei asociaţii nu sunt lucrative şi pur morale si filozofice.- Această asociaţie in momentul de faţă este condusă de Dl. Noradanghiaus de Dl. GHITA GRIGORCE. Fiecare membru face parte xxxxxx dintr'un " atelier"/ unitatea ad-tivă care e condusă de un preşedinte şi care ţiu şedinţe obligatorie în fiecar săptămână in afară de vacanţa vară, Paşte şi Crăciun.-

Am fost ales in anul 1946 Noembrie ca preşedinte pe timpul de un an ale"atelierului " ISIS".

In ziua de luni 8 Septembrie a.c. am fost invitat pela orele 9 de Dir. al Personalului din Min. Ind. şi Com. care mi-a prezentat pe 2 domnin care au exprimat dorinţa să-mi facă o percheziţie domiciliară.-

La perchezitie s'a incheiat un proces verbal semnat de toti 3 că nu s'au găsit devize sau arme. Totuşi am fost depuse la Politie material in legătură cu franc-masonerie,o copie tras la gestetner al tratatului acordului comercial incheiat intre Misiunea Republicelor Socialiste Sovietice si România la 20 Februarie 1947. Textul nu are un caracter secret şi l'am luat acasă pentru a mă documenta la intocmirea unui referat.-

Deasemeni a mai fost luat mai un dosar cuprinzând rapoartele şi procesele verbale in copie,dresate de mine cu ocazia verificărei diverselor adţii financiare in cercul anului 1940 şi pe cari inspectorii le păstrează pentru justificarea xx activităţii .

In timpul activităţii mele sindicale am fost ales preşedinte al nucleului sindical din Dir. generală a Loteriei de Stat in anul 1944 unde am funcţionat până in anul 1945 Mai.-

Nu am fost niciodată urmărit sau cercetat de justiţie sa poliţie.-

Declar susţin si semnez propriu .-

13 Sept. 1947 /ss/ G. T. IANCU

00490

Copie Dezi Vol VIII f 409-411

00491

<u>N O T A</u>

Referitor la rezultatul cercetărilor intreprinse contra lui Senti Ion.

SENTI ION, născut în 1892, Galați, de naționalitate română, religie ortodoxă, domicilat in Bucuresti Str. T. Masarik Nr. 18, actualmente administratorului blocului din Piața Rosetti Nr. 3.

In legătură cu formarea grupului informativ personal al lui Mihalache Ion, rezultă următoarele:

a/. In iarna anului 1945-1946, Senti prin farmacista D-na ULEIA, face cunostinta cu Ion Mihalache, chiar in casă la dânsa.

Dela inceput Senti arăta devotamentul si increderea lui Mihalache, afirmându-i că vărul lui, Eugen Zamfirolul, decedat, i-a recomandat in ultima clipă a vietii, să urmeze pe Mihalache.

A urmat apoi intre acestia discutii politice, in urma cărora Senti a spus că are vre'o 20 fosti funcționari care vor să lucreze pentru P.N.T., dânduli-se intrebuințările pe care Mihalache le va crede de cuviintă.-

Mihalache a primit cu plăcere propunerea si a cerut ca oamenii să-i fie prezentati la dânsul acasă, insă in prealabil să fie anuntat prin telefon ziua prezentării oamenilor, in care scop i-a dat lui Senti si numărul de telefon.-

Totodată l-a asigurat pe Senti că dacă va intra in Guvern va căuta să-l servească cu un post corespunzător pentru persoana lui, cum ar fi Director la Sigiranta Statului.-

La plecare, Mihalache, l-a condus pe Senti cu masina până in Str. Maria Rosetti, amintindu-i să-l viziteze la domiciliul.-

b/. Peste câteva zile Senti il vizitează pe Mihalache acasă si in lipsa lui lasă servizorului un memoriu din partea Gen. Stefelea, partea I-a / memoriul fiind compus din trei părti/.

c/, Senti incepe recrutarea oamenilor dintre fostii functionari epurati, astfel se formează un grup compus din: Bălănescu Stelian, Cârje Nicolae, Năstase Nicolae, Georgescu Sterică, Elefterescu Ciobanu, Dăscălescu, Vasilescu, Dăscălescu Costel, toți foștii politiști

Se hotărește infiintarea organului informativ in slujba personală a lui Mihalache, adunând informațiile din toate domeniile /politic, militar, economic etc./.

S'a hotărât ca organul informativ să fie compus din următoarele sectii:

- O sectie buletine informative, unde intra N. Cârje care trebuia să intocmească un buletin de sinteză a politicei internatio

./.

nale săptămânale,după stirile si comentările posturilor de radio străine,in deosebi celor anglo-americane.

La aceasta sectie,fiecare contribuia prin note informative personale,din toate domeniile / politice,economice,militare etc./.

Centralizarea informaţiilor le făcea Senti care urma să le predea lui Mihalache.-

- O sectie de filaj cu sarcina de a semnala si identifica elementele,cari eventual ar fila anumite persoane marcante din P.N.T.-

- O gardă personală a lui Mihalache din care făcea parte Bălăneanu,Elefterescu,Dăscălescu etc..

d/. După ce s'a hotărât in principiu organizarea si activitatea viitoare a acestui organ informativ,Senti a anuntat telefonic pe Mihalache,care i-a fixat ziua când să-i prezinte oamenii.-

Atunci au mers la Mihalache,Senti,Cârje,Georgescu,Bălăneanu,Dăscălescu si Elefterescu.-

Mihalache i-a primit foarte bine si s'a interesat de situaţia fiecăruia,după care i s'a expus planul de lucru stabilit in prealabil la Senti,care a fost aprobat de Mihalache.

- Senti a prezentat atunci partea a doua a memoriului Gen.Stefelea.-

- Cârje un buletin de sinteză a situatiei Internationale săptămânale,in baza audiţiilor si comentăriilor posturilor de radio străine,in special anglo-americane.-

La aceasta intrunire Mihalache le-a spus că dacă au ceva urgent,să se adreseze prin telefon cu nume conspirative Alexandrescu I,Alexandrescu II,III,etc.iar Cârje a primit numele de Ardeleanu.-

- Au mai fost incă de multe ori la Mihalache,dar din cauză că nu li se plătea bani,au abandonat de a mai furniza lui Mihalache informaţii.

e/. In total s'a predat lui Mihalache următoarele informaţii:

1/. Buletin de sinteză a situatiei internationale săptămânale de Cârje.-

2/. Note informative militare privitoare la situatia trupelor sovietice,adunate de Senti dela diferite surse.

Astfel:

- Dela col.Ichim,ofiter de rez.din Constanta,Senti a aflat că rusii au făcut tranşee pe Malul Mării Negre,in Dobrogea si pe malul Dunării.Deasemenea la Popesti Leordeni au făcut tranşee, depozite de munitii si alte lucrări anti-aeriene.-

./.

00493

- Dela Georgescu,/ din echipă/,a aflat că un cumnat al lui căpitan la Cercul Teritorial,a spus că s'au lăsat ordine de chemare pentru ofiterii deblocati si că la Popesti Leordeni s'au făcut tranșee si depozite de munitie.

- Dela Elefterescu /prin echipă/; informatii privitoare la cazarea trupelor sovietice în jurul Bucurestilor.

Dela Cpt.Ivănescu,deblocat,a aflat că deblocările se datoresc N.K.W.D.

- O notă de ofiteri deblocati din M.St.M.,: Col.Ghită Zamfirescu,Lt.Col.Beca C-tin,Lt.Col.Ivănescu,Lt.Col.Magistrat Atanasiu Ioan si Maior Ulic Nicolae din Comuna II-a Teritorial.

- Memoriul Gen.Stefelea compus din trei părti:

- O hartă germană cu România si Ardealul cedat.

494

ROMÂNIA

Dosarul Nr.________ Vol. Nr.________

Conține 493 file numerotate
Controlat 24.IV.53

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIA GENERALĂ A POLIȚIEI

ANUL 194__

DOSARUL

*relativ la*________________________________

*Observațiuni:*________________________________

M. O., Imprimeria Națională.

*Nr. volumului următor:*______

Acest dosar, numerotându-se, conține file ______________

______________________________, pentru care s'a șnuruit

și sigilat cu sigiliul ______________________________

Anul 194__, luna ______________

Azi, 22.04.2003, noi Rotaru Lucian repr. SRI și Tomov Teodor repr. CNSAS am procedat la renumerotarea dosarului 40001/vol 24 care conține 494 file + filele 460 bis, 461 bis

Total 496 file

Repr. SRI

Repr. CNSAS